

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΑΤΡΩΝ

ΣΧΟΛΗ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

Τμήμα Φιλολογίας

Οδηγός Σπουδών

2023-2024

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΑΤΡΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

2023-2024

ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Πρόεδρος:

Ευφημία Καρακάντζα

Καθηγήτρια

Αναπληρώτρια Πρόεδρος:

Αγγελική Σύρκου

Αναπληρώτρια Καθηγήτρια

Γραμματέας:

Φώτης Κασπίρης

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ: ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ.....

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ: ΟΔΗΓΟΣ ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ.....

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ: ΟΔΗΓΟΣ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ.....

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ: ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΩΝ / ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΩΝ.....

Μέλη ΔΕΠ

Α. Ειδίκευση Κλασικών Σπουδών

Καθηγητές / Καθηγήτριες

Καρακάντζα Ευφημία

Λίпка Μιχαήλ

Ράγκος Σπύρος

Αναπληρώτριες Καθηγήτριες

Γεωργιάδου Αριστούλα

Παπαχρυσόστομου Αθηνά

Σύρκου Αγγελική

Επικουροι Καθηγητές / Επικουρες Καθηγήτριες

Καζαντζίδης Γιώργος

Οικονομοπούλου Κατερίνα

Χαραλαμπόπουλος Νικόλαος

Μέλος ΕΔΙΠ

Ποταμίτη Άννα

Β. Ειδίκευση Βυζαντινών και Νεοελληνικών Σπουδών

Καθηγήτριες

Γκότση Γεωργία

Κωστίου Κατερίνα

Αναπληρωτές Καθηγητές / Αναπληρώτριες Καθηγήτριες

Αθήνη Στέση

Κατσιγιάννη Άννα-Μαρίνα

Κιαπίδου Ειρήνη-Σοφία

Παπαθεοδώρου Ιωάννης

Επίκουροι Καθηγητές / Επίκουρες Καθηγήτριες

Νούσια Φεβρωνία

Χρυσόγελος Κωνσταντίνος

Γ. Ειδίκευση Γλωσσολογίας

Καθηγητές / Καθηγήτριες

Αρχάκης Αργύρης

Ξυδόπουλος Γιώργος Ι.

Παπαζαχαρίου Δημήτρης

Ρούσσου Άννα

Αναπληρωτές Καθηγητές

-

Επίκουροι Καθηγητές

Βλάχος Χρήστος

Κουτσούκος Νίκος

Μαρκόπουλος Θεόδωρος

Μέλη ΕΔΙΠ

Ιερωνυμάκη Θάλεια

Μεσσήνης Γιάννης

Παπαδοπούλου Ζαφειρούλα

Παπαχριστόπουλος Νίκος

Μέλη ΕΤΕΠ

Ανδρικοπούλου Αγγελική (σε άδεια)

Γραμματεία Τμήματος Φιλολογίας

Γραμματέας

Κασπίρης Φώτης

Διοικητικό Προσωπικό

Κεραμόντε Μαρία

Ντζελέπη Αλεξάνδρα

Παπακωνσταντινόπουλος Διονύσιος

Κανονισμός Σπουδών

Μαθήματα - Διδασκαλία

Το Πρόγραμμα Σπουδών του Τμήματος Φιλολογίας, με βάση το Π.Δ. 167/2001, προσφέρει τρεις (3) Ειδικεύσεις: α) Κλασικών Σπουδών β) Βυζαντινών και Νεοελληνικών Σπουδών (ΒΝΕΣ) και γ) Γλωσσολογίας.

Τα μαθήματα του πρώτου κύκλου σπουδών που περιλαμβάνει τα μαθήματα των τεσσάρων πρώτων εξαμήνων είναι κοινά για όλους τους φοιτητές / τις φοιτήτριες. Από το πέμπτο εξάμηνο ξεκινά ο δεύτερος κύκλος σπουδών, τα προγράμματα ειδίκευσης: α) Κλασικών Σπουδών β) Βυζαντινών και Νεοελληνικών Σπουδών (ΒΝΕΣ) και γ) Γλωσσολογίας. Ο φοιτητής / η φοιτήτρια υποχρεούται στο 5^ο εξάμηνο να επιλέξει μια από τις τρεις ειδικεύσεις. Σε περίπτωση που κάποιος φοιτητής / κάποια φοιτήτρια θέλει να αλλάξει ειδίκευση, αυτό μπορεί να το κάνει μέχρι το 7^ο εξάμηνο. Με την αλλαγή της ειδίκευσης τού / τής αναγνωρίζονται τα μαθήματα που είχε ολοκληρώσει επιτυχώς από την προηγούμενη ειδίκευση και προσφέρονται στη νέα ειδίκευση. Τα υπόλοιπα εμφανίζονται στην καρτέλα του / της χωρίς να προσμετρούνται στο πτυχίο.

Η «Ξένη Γλώσσα» είναι «προαιρετικό μάθημα» και δεν περιλαμβάνεται στον απαιτούμενο αριθμό μαθημάτων, υποχρεωτικών ή επιλογής ή επιλογής άλλης ειδίκευσης για την απόκτηση πτυχίου.

Τα μαθήματα του Προγράμματος Σπουδών είναι τρίωρα, αντιστοιχούν σε τρεις (3) διδακτικές μονάδες έκαστο με Συντελεστή Βαρύτητας 1,5 και έχουν διάρκεια ενός εξαμήνου. Η διδασκαλία τους γίνεται με παραδόσεις, ή με παραδόσεις και φροντιστήρια ή με παραδόσεις, φροντιστήρια και εργαστήρια.

Όλα τα μαθήματα του Α΄ και Β΄ Κύκλου Σπουδών (υποχρεωτικά και επιλογής) αντιστοιχούν σε 5 πιστωτικές μονάδες (ECTS) το καθένα.

Η κατανομή των εξαμηνιαίων μαθημάτων σε εξάμηνα είναι υποχρεωτική για τους φοιτητές / τις φοιτήτριες.

Αρμόδια για την κατάρτιση του Προγράμματος Σπουδών είναι η Συνέλευση του Τμήματος. Το Πρόγραμμα Σπουδών αναθεωρείται κάθε Μάιο.

Φοίτηση - Εξετάσεις

Το ακαδημαϊκό έτος αρχίζει την 1η Σεπτεμβρίου κάθε χρόνου και λήγει την 31η Αυγούστου του επομένου. Το εκπαιδευτικό έργο κάθε ακαδημαϊκού έτους διαρθρώνεται χρονικά σε δύο εξάμηνα. Κάθε εξάμηνο περιλαμβάνει τουλάχιστον 13 πλήρεις εβδομάδες για διδασκαλία.

Οι εξεταστικές περίοδοι είναι τρεις, του Ιανουαρίου, του Ιουνίου και του Σεπτεμβρίου. Οι εξετάσεις του χειμερινού εξαμήνου αρχίζουν 1 εβδομάδα μετά την περάτωση των μαθημάτων του εξαμήνου, διαρκούν 3 εβδομάδες και ακολουθούνται κατά κανόνα από 1 ελεύθερη εβδομάδα πριν την έναρξη διδασκαλίας των μαθημάτων του εαρινού εξαμήνου. Οι εξετάσεις του εαρινού εξαμήνου αρχίζουν μία εβδομάδα μετά την περάτωση των μαθημάτων του εξαμήνου, διαρκούν 3 εβδομάδες και λήγουν κατά κανόνα μέχρι τις 30 Ιουνίου. Το χειμερινό εξάμηνο του ακαδημαϊκού έτους 2023-24 αρχίζει στις 2 Οκτωβρίου 2023 και λήγει στις 12 Ιανουαρίου 2024 και αντίστοιχα το εαρινό εξάμηνο αρχίζει στις 19 Φεβρουαρίου 2024 και λήγει στις 31 Μαΐου 2024. Οι ακριβείς ημερομηνίες καθορίζονται από τη Σύγκλητο κάθε χρόνο. Με απόφαση της Συγκλήτου μετά από πρόταση της Συνέλευσης του Τμήματος επιτρέπεται παράταση της διάρκειας του εξαμήνου μέχρι δύο το πολύ εβδομάδες προκειμένου να συμπληρωθεί ο απαιτούμενος ελάχιστος αριθμός εβδομάδων διδασκαλίας.

Κατά την εξεταστική περίοδο Ιανουαρίου-Φεβρουαρίου εξετάζονται μόνο τα μαθήματα του χειμερινού εξαμήνου. Αντίστοιχα, κατά την εξεταστική περίοδο

του Ιουνίου εξετάζονται μόνο τα μαθήματα του εαρινού εξαμήνου. Η εξεταστική περίοδος του Σεπτεμβρίου είναι επαναληπτική και σε αυτή εξετάζονται τα μαθήματα και του χειμερινού και του εαρινού εξαμήνου. Οι φοιτητές και φοιτήτριες εξετάζονται μόνο στα μαθήματα που έχουν δηλώσει στα αντίστοιχα εξάμηνα.

Οι φοιτητές και φοιτήτριες που έχουν περατώσει την κανονική φοίτηση των 8 εξαμήνων σύμφωνα με το Πρόγραμμα Σπουδών έχουν τη δυνατότητα να εξεταστούν στην εξεταστική περίοδο του χειμερινού και εαρινού εξαμήνου σε μαθήματα και των δύο εξαμήνων με την προϋπόθεση ότι αυτά προσφέρονται κατά το ακαδημαϊκό έτος στο οποίο επιθυμούν να εξεταστούν. Η εξέταση των μαθημάτων εαρινού εξαμήνου κατά την εξεταστική περίοδο Ιανουαρίου-Φεβρουαρίου γίνεται στα μαθήματα που οι φοιτητές και φοιτήτριες είχαν δηλώσει κατά το προηγούμενο ακαδημαϊκό έτος.

(Περισσότερες πληροφορίες στο σχετικό κεφάλαιο του Εσωτερικού Κανονισμού του ΠΠ (Κεφάλαιο Ζ) https://www.upatras.gr/wp-content/uploads/2023/09/FEK-2023-Tefxos-B-05468-downloaded-18_09_2023-1.pdf

Η βαθμολογία σε κάθε μάθημα καθορίζεται από τον διδάσκοντα / τη διδάσκουσα, ο οποίος υποχρεούται να οργανώσει κατά την κρίση του / της γραπτές ή και προφορικές εξετάσεις.

Για την απόκτηση του πτυχίου απαιτείται οι φοιτητές / φοιτήτριες να επιτύχουν συνολικά 240 ECTS και 30 ECTS ανά εξάμηνο κατανεμημένα ως εξής: για τον πρώτο κύκλο σπουδών οφείλουν να εξεταστούν επιτυχώς σε 18 υποχρεωτικά μαθήματα και 6 μαθήματα επιλογής σε σύνολο 24 μαθημάτων όπως έχουν οριστεί στο πρόγραμμα σπουδών. Για τον δεύτερο κύκλο σπουδών απαιτείται η επιτυχής εξέταση, για την Κλασική ειδίκευση, σε 8 υποχρεωτικά μαθήματα ειδίκευσης, σε τουλάχιστον 4 επιλογής μαθήματα ειδίκευσης και έως 12 μαθήματα επιλογής είτε της ειδίκευσης είτε άλλων ειδικεύσεων σε σύνολο 24 μαθημάτων. Για την ειδίκευση BNEΣ απαιτείται η επιτυχής εξέταση σε 8 υποχρεωτικά μαθήματα ειδίκευσης, σε τουλάχιστον 4 επιλογής μαθήματα ειδίκευσης και έως 12 μαθήματα επιλογής είτε της ειδίκευσης είτε άλλων ειδικεύσεων σε σύνολο 24 μαθημάτων. Για την ειδίκευση Γλωσσολογίας απαιτείται η επιτυχής εξέταση στα υποχρεωτικά μαθήματα ειδίκευσης “Μορφολογία”, “Φωνολογία”, “Σύνταξη”, σε τουλάχιστον 9 επιλογής μαθήματα ειδίκευσης και έως 12 μαθήματα επιλογής είτε της ειδίκευσης είτε άλλων ειδικεύσεων σε σύνολο 24 μαθημάτων.

Μετά από αιτιολογημένη αίτηση του ενδιαφερόμενου φοιτητή / της ενδιαφερόμενης φοιτήτριας (**αφορά φοιτητές / φοιτήτριες που βρίσκονται από το πρώτο έτος φοίτησης μέχρι το τέταρτο έτος και όχι επί πτυχίω φοιτητές / φοιτήτριες**) προς τη Γραμματεία του Τμήματος είναι δυνατή η επανεξέταση με σκοπό τη βελτίωση της βαθμολογίας του / της (προακτέου βαθμού). Η επανεξέταση επιτρέπεται κατά την επαναληπτική εξέταση Σεπτεμβρίου **για ένα (1) μάθημα του χειμερινού και/ή ένα (1) μάθημα του εαρινού εξαμήνου** του ίδιου ακαδημαϊκού έτους και μόνο.

Οι φοιτητές / φοιτήτριες του Δ΄ έτους δύνανται να εκπονήσουν Πτυχιακή Εργασία, η οποία αντιστοιχεί σε 10 ECTS και αντικαθιστά δύο (2) μαθήματα επιλογής, ένα μάθημα επιλογής 7^{ου} εξαμήνου και ένα μάθημα επιλογής 8^{ου} εξαμήνου. Ο φοιτητής / η φοιτήτρια που θα επιλέξει «Πτυχιακή Εργασία» στο 7^ο εξάμηνο οφείλει να επιλέξει το ίδιο μάθημα και στο 8^ο εξάμηνο. Ο φοιτητής/η φοιτήτρια που ενδιαφέρεται να εκπονήσει «Πτυχιακή Εργασία» με την εγγραφή του / της στο 7^ο εξάμηνο και κατόπιν συνεννόησης με μέλος ΔΕΠ του Τμήματος αποφασίζουν τον τίτλο της πτυχιακής εργασίας και ο φοιτητής / η φοιτήτρια το δηλώνει στη Γραμματεία.

Οι φοιτητές / φοιτήτριες του Δ΄ έτους κατόπιν αίτησής τους και αφού επιλεγούν από την Επιτροπή Πρακτικής Άσκησης, καλύπτοντας συγκεκριμένα κριτήρια, δύνανται να υλοποιήσουν την «Πρακτική Άσκηση Τελειοφοίτων», η οποία αντικαθιστά ένα (1) μάθημα επιλογής άλλης ειδίκευσης και αντιστοιχεί σε 5 ECTS.

Οι φοιτητές / φοιτήτριες που έχουν εισαχθεί στο Τμήμα είτε με μετεγγραφή είτε με κατατακτήριες εξετάσεις μπορούν κατόπιν αίτησής τους προς το Τμήμα επισυνάπτοντας αναλυτική βαθμολογία και το πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος προέλευσης και με έγκριση της Συνέλευσης να αναγνωρίσουν μαθήματα στα οποία έχουν εξεταστεί επιτυχώς στο Τμήμα προέλευσης.

Στους φοιτητές / στις φοιτήτριες που συμμετείχαν στο πρόγραμμα “ERASMUS”, κατόπιν αίτησής τους και εισήγησης του υπεύθυνου του Τμήματος για το πρόγραμμα “ERASMUS” και με την έγκριση της Συνέλευσης του Τμήματος, αναγνωρίζονται τα μαθήματα τα οποία έχει ολοκληρώσει επιτυχώς ο φοιτητής / η φοιτήτρια στο Πανεπιστήμιο της

αλλοδαπής και αντιστοιχούν στο πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος Φιλολογίας.

Απόκτηση Πτυχίου - Τρόπος Υπολογισμού Βαθμού Πτυχίου

Για την απόκτηση Πτυχίου Φιλολογίας με ειδίκευση είτε «Κλασικών Σπουδών» είτε «Βυζαντινών και Νεοελληνικών Σπουδών» είτε «Γλωσσολογίας» απαιτείται η φοίτηση σε 8 εξάμηνα (τέσσερα έτη σπουδών) και η επιτυχής εξέταση στα μαθήματα του Προγράμματος Σπουδών όπως αναλύθηκε παραπάνω.

Για τον υπολογισμό του βαθμού Πτυχίου προστίθεται ο βαθμός κάθε μαθήματος και το άθροισμα διαιρείται με τον αριθμό των μαθημάτων που προσμετρούνται για το πτυχίο (48 μαθήματα).

Δεν υπολογίζονται στον βαθμό του Πτυχίου οι βαθμοί των μαθημάτων που πέτυχαν σε άλλη ειδίκευση, σε περίπτωση αλλαγής ειδίκευσης, και δεν προσφέρονται στη νέα ειδίκευση.

Ορκωμοσία Φοιτητών / Φοιτητριών

Οι φοιτητές / φοιτήτριες που θεωρούν ότι έχουν ή πρόκειται να ολοκληρώσουν άμεσα τις υποχρεώσεις τους, σύμφωνα με τα ανωτέρω αναφερόμενα, και επιθυμούν να λάβουν μέρος σε προσεχή τελετή Ορκωμοσίας οφείλουν να το δηλώνουν εγγράφως στη Γραμματεία του Τμήματος, τουλάχιστον ένα (1) μήνα πριν και σύμφωνα με σχετική ανακοίνωση που αναρτάται στην ιστοσελίδα του Τμήματος. Επιπλέον, για τη συμμετοχή τους στην τελετή Ορκωμοσίας, οι ενδιαφερόμενοι φοιτητές / ενδιαφερόμενες φοιτήτριες, εφόσον έχουν τελικά ολοκληρώσει τις υποχρεώσεις τους στο Τμήμα, οφείλουν να καταθέτουν μαζί με την αίτησή τους και τα παρακάτω απαραίτητα δικαιολογητικά, εντός της αποκλειστικής προθεσμίας που υποδεικνύεται με ανακοίνωση της Γραμματείας του Τμήματος.

ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ:

- Αίτηση (διατίθεται στη Γραμματεία)
- Υπεύθυνη Δήλωση του ν. 1566/86, ότι:
 - Δεν παίρνουν κουπόνια σίτισης για το αντίστοιχο Ακαδημαϊκό Έτος
 - Δεν έχουν εκκρεμότητα με τη Φοιτητική Εστία
 - Δεν έχουν φοιτητικό Βιβλιάριο Υγείας

- Πάσο - Φοιτητική Ταυτότητα

Ορκωμοσία φοιτητών / φοιτητριών διενεργείται μετά το πέρας των επίσημων εξεταστικών περιόδων Ιανουαρίου-Φεβρουαρίου, Ιουνίου και Σεπτεμβρίου του Τμήματος.

Έναρξη και Λήξη Μαθημάτων και Εξετάσεων

Το ακαδημαϊκό έτος αρχίζει την 1η Σεπτεμβρίου κάθε χρόνου και λήγει την 31η Αυγούστου του επομένου. Η έναρξη και η λήξη μαθημάτων και εξετάσεων καθορίζονται κατά ακαδημαϊκό έτος μετά από απόφαση της Συγκλήτου του Πανεπιστημίου.

Επίσημες Αργίες

- Εθνική εορτή: 28η Οκτωβρίου
- Πολυτεχνείο: 17η Νοεμβρίου
- Αγίου Ανδρέου: 30η Νοεμβρίου
- Διακοπές Χριστουγέννων - Νέου Έτους: από 24η Δεκεμβρίου μέχρι και 6η Ιανουαρίου
- Πανεπιστημιακή εορτή Τριών Ιεραρχών: 30η Ιανουαρίου
- Καθαρά Δευτέρα
- Εθνική Εορτή: 25η Μαρτίου
- Διακοπές Πάσχα: από το Σάββατο του Λαζάρου μέχρι την Κυριακή του Θωμά.
- Πρωτομαγιά
- Διακοπή μαθημάτων: Την ημέρα των φοιτητικών εκλογών

ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

Α΄ ΓΕΝΙΚΟΣ ΚΥΚΛΟΣ

Α΄ Εξάμηνο

A/A	Κωδικός Μαθήματος	Τίτλος Μαθήματος	Ώρες/εβδ Δ Φ Ε	Π.Μ. (ECTS)	ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ΟΥΣΑ
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ						
1.	PHL_Y101	Εισαγωγή στην Κλασική Φιλολογία	3 0 0	5	Κλασική	ΠΑΠΑΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ
2.	PHL_Y102	Αρχαία Ελληνική Θεματογραφία	3 0 0	5	Κλασική	ΓΕΩΡΓΙΑΔΟΥ (ΦΡΟΝΤ. ΠΟΤΑΜΙΤΗ)
3.	PHL_Y104	Εισαγωγή στη Βυζαντινή Φιλολογία	3 0 0	5	ΒΝΕΣ	ΚΙΑΠΙΔΟΥ
4.	PHL_Y108	Εισαγωγή στη Νεοελληνική Φιλολογία	3 1 0	5	ΒΝΕΣ	ΠΑΠΑΘΕΟΔΩΡΟΥ
5.	PHL_Y106	Εισαγωγή στη Γλωσσολογία Ι	3 0 0	5	Γλωσσολογία	ΑΡΧΑΚΗΣ
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ						
1.	PHL_Y107	Αρχαία Ελληνική Ιστορία	3 0 0	5	Γενικής Παιδείας	ΣΥΡΚΟΥ
2.	PHL_Y207	Ελληνική Ιστορία 19 ^{ος} - 20 ^{ος} Αιώνας	3 0 0	5	Γενικής Παιδείας	ΛΕΜΟΝΙΔΟΥ
3.	PHL_1000	Ελληνική Γλώσσα Ι (ΜΟΝΟ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ / ΦΟΙΤΗΤΡΙΕΣ ERASMUS+)		6	Γενικής Παιδείας	ΑΝΑΘΕΣΗ ΣΤΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
4.	PHL_1001	Εισαγωγή στον Ελληνικό Πολιτισμό (ΜΟΝΟ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ / ΦΟΙΤΗΤΡΙΕΣ ERASMUS+)		6	Γενικής Παιδείας	ΑΝΑΘΕΣΗ ΣΤΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

Β΄ Εξάμηνο

A/A	Κωδικός Μαθήματος	Τίτλος Μαθήματος	Ώρες/εβδ Δ Φ Ε	Π.Μ. (ECTS)	ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ΟΥΣΑ
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ						
1.	PHL_Y201	Αρχαϊκό Έπος: Όμηρος	3 1 0	5	Κλασική	ΕΝΤΕΤΑΛΜΕΝΟΣ/Η ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ΟΥΣΑ (Ν. 4957/2022)

2.	PHL_Y103	Λατινική Θεματογραφία	3 1 0	5	Κλασική	ΟΙΚΟΝΟΜΟΠΟΥΛΟΥ
3.	PHL_Y203	Εισαγωγή στον Πλάτωνα	3 0 0	5	Κλασική	ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΠΟΥΛΟΣ
4.	PHL_Y303	Ο Σολωμός και η Επτανησιακή Σχολή	3 1 0	5	ΒΝΕΣ	ΙΕΡΩΝΥΜΑΚΗ
5.	PHL_Y206	Εισαγωγή στη Γλωσσολογία II	3 1 0	5	Γλωσσολογία	ΞΥΔΟΠΟΥΛΟΣ (ΦΡΟΝΤ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ)

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ (ΕΠΙΛΟΓΗ 1 ΜΑΘΗΜΑ)

1.	PHL_E302	Ελληνιστική και Ρωμαϊκή Ιστορία	3 0 0	5	Γενικής Παιδείας	ΣΥΡΚΟΥ
2.	PHL_Y305	Βυζαντινή Ιστορία	3 0 0	5	Γενικής Παιδείας	ΑΝΑΘΕΣΗ ΣΤΟ ΤΜΗΜΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ - ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ
3.	PHL_1000	Ελληνική Γλώσσα I (ΜΟΝΟ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ / ΦΟΙΤΗΤΡΙΕΣ ERASMUS+)		6	Γενικής Παιδείας	ΑΝΑΘΕΣΗ ΣΤΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
4.	PHL_1001	Εισαγωγή στον Ελληνικό Πολιτισμό (ΜΟΝΟ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ / ΦΟΙΤΗΤΡΙΕΣ ERASMUS+)		6	Γενικής Παιδείας	ΑΝΑΘΕΣΗ ΣΤΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

Γ' Εξάμηνο

Α/Α	Κωδικός Μαθήματος	Τίτλος Μαθήματος	Ωρες/εβδ Δ Φ Ε	Π.Μ. (ECTS)	ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ΟΥΣΑ
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ						
1.	PHL_Y301	Ο Σοφοκλής και η Πόλις	3 0 0	5	Κλασική	ΚΑΡΑΚΑΝΤΖΑ
2.	PHL_Y302	Λατινικό Έπος: Βιργίλιος	3 0 0	5	Κλασική	ΛΙΠΚΑ
3.	PHL_B504	Βυζαντινά Κείμενα και Πολιτισμός	3 0 0	5	ΒΝΕΣ	ΝΟΥΣΙΑ
4.	PHL_E306	Περιγραφική ανάλυση της Νέας Ελληνικής	3 0 0	5	Γλωσσολογία/ Παιδαγωγική Επάρκεια	ΒΛΑΧΟΣ (ΦΡΟΝΤ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ)

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ (ΕΠΙΛΟΓΗ 2 ΜΑΘΗΜΑΤΑ)						
1.	PHL_E316	Συγκριτική Φιλολογία: Λογοτεχνία και Τέχνες	3 0 0	5	Γενικής παιδείας	ΚΑΤΣΙΓΙΑΝΝΗ
2.	PHL_E317	Θαύμα ιδέσθαι: μαγεία, μεταμορφώσεις, παράδοξα στην ελληνική και ρωμαϊκή αρχαιότητα	3 0 0	5	Κλασική	ΚΑΖΑΝΤΖΙΔΗΣ
3.	PHL_Y207	Ελληνική Ιστορία 19 ^{ος} - 20 ^{ος} Αιώνας	3 0 0	5	Γενικής παιδείας	ΛΕΜΟΝΙΔΟΥ
4.	PHL_Y107	Αρχαία Ελληνική Ιστορία	3 0 0	5	Γενικής Παιδείας	ΣΥΡΚΟΥ
5.	PHL_E319	Κρητικό θέατρο (ΝΕΟ ΜΑΘΗΜΑ)	3 0 0	5	Γενικής Παιδείας	ΖΗΡΟΠΟΥΛΟΥ

Δ' Εξάμηνο						
A/A	Κωδικός Μαθήματος	Τίτλος Μαθήματος	Ωρες/εβδ Δ Φ Ε	Π.Μ. (ECTS)	ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ΟΥΣΑ
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ						
1.	PHL_Y401	Αρχαία ελληνική Ιστοριογραφία: Ηρόδοτος	3 0 0	5	Κλασική	ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΠΟΥΛΟΣ
2.	PHL_Y408	Ρωμαϊκή Ιστοριογραφία	3 1 0	5	Κλασική	ΟΙΚΟΝΟΜΟΠΟΥΛΟΥ
3.	PHL_Y409	Νεοελληνική Πεζογραφία 1830 – 1914	3 1 0	5	ΒΝΕΣ	ΑΘΗΝΗ [ΦΡΟΝΤ. ΙΕΡΩΝΥΜΑΚΗ]
4.	PHL_Y407	Ιστορία της Ελληνικής Γλώσσας	3 1 0	5	Γλωσσολογία	ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ (ΕΠΙΛΟΓΗ 2 ΜΑΘΗΜΑΤΑ)						
1.	PHL_E419	Δημώδης Βυζαντινή Λογοτεχνία	3 0 0	5	ΒΝΕΣ	ΧΡΥΣΟΓΕΛΟΣ
2.	PHL_E420	Ζητήματα Ποιητικής	3 0 0	5	ΒΝΕΣ	ΚΩΣΤΙΟΥ
3.	PHL_E421	Γλωσσολογικές Εφαρμογές	3 0 0	5	Γλωσσολογία	ΡΟΥΣΣΟΥ
4.	PHL_E401	Θέματα Ευρωπαϊκής Ιστορίας	3 0 0	5	Γενικής Παιδείας	ΛΕΜΟΝΙΔΟΥ

5.	PHL_E302	Ελληνιστική και Ρωμαϊκή Ιστορία	3 0 0	5	Γενικής Παιδείας	ΣΥΡΚΟΥ
6.	PHL_Y305	Βυζαντινή Ιστορία	3 0 0	5	Γενικής Παιδείας	ΑΝΑΘΕΣΗ ΣΤΟ ΤΜΗΜΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ - ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ
7.	PHL_E422	Ανατρεπτικές όψεις της ελληνικής αρχαιότητας: μυστήρια και σκάνδαλα	3 0 1	5	Κλασική	ΔΕΝ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ

Β΄ ΚΥΚΛΟΣ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΝ

ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΚΛΑΣΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Ε΄ Εξάμηνο						
A/A	Κωδικός Μαθήματος	Τίτλος Μαθήματος	Ωρες/εβδ Δ Φ Ε	Π.Μ. (ECTS)	ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ΟΥΣΑ
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ						
1.	PHL_A511	Ελληνιστική και Ρωμαϊκή Φιλοσοφία	3 0 0	5	Κλασική	ΚΑΖΑΝΤΖΙΔΗΣ
2.	PHL_A518	Η Δραματική Τέχνη του Ευριπίδη	3 1 0	5	Κλασική	ΠΑΠΑΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ (ΕΠΙΛΟΓΗ 4 ΜΑΘΗΜΑΤΑ)						
ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ						
1.	PHL_A607	Αρχαία Ελληνική, Ρωμαϊκή και Σύγχρονη Βιογραφία	3 0 0	5	Κλασική	ΓΕΩΡΓΙΑΔΟΥ
2.	PHL_A604	Αρχαϊκό Έπος: Ησίοδος	3 0 0	5	Κλασική	ΠΟΤΑΜΙΤΗ
3.	PHL_A505	Αρχαία Ελληνική Λογοτεχνική Κριτική	3 0 0	5	Κλασική	ΙΚΥ /ΕΣΠΑ
4.	PHL_A519	Αρχαίο ελληνικό ερωτικό τραγούδι: τα παρακλαυσίθυρα	3 0 0	5	Κλασική	ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΠΟΥΛΟΣ
5.	PHL_A510	Συμποσιακή Λογοτεχνία κατά την Αρχαιότητα	3 0 0	5	Κλασική	ΟΙΚΟΝΟΜΟΠΟΥΛΟΥ
ΑΛΛΩΝ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΝ						
6.	PHL_B503	Νεοελληνική Φιλολογία: 1670-1830	3 0 0	5	ΒΝΕΣ	ΑΘΗΝΗ
7.	PHL_B506	Ιστορία της Ευρωπαϊκής Λογοτεχνίας: 19ος – 20ος αι.	3 0 0	5	ΒΝΕΣ	ΓΚΟΤΣΗ

8.	PHL_B602	Βυζαντινή Ποίηση	3 0 0	5	ΒΝΕΣ	ΝΟΥΣΙΑ
9.	PHL_Γ507	Ιστορική Γραμματική της Αρχαίας Ελληνικής	2 0 1	5	Γλωσσολογία	ΙΚΥ /ΕΣΠΑ
10.	PHL_Γ512	Μεθοδολογία της Γλωσσικής Διδασκαλίας (ΝΕΟ ΜΑΘΗΜΑ)	3 0 0	5	Γλωσσολογία	ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ
11.	PHL_A512	Χρήση των Νέων Τεχνολογιών στις Ανθρωπιστικές Επιστήμες	0 0 3	5	Γενικής παιδείας Παιδαγωγική επάρκεια	ΜΕΣΣΗΝΗΣ
12.	PHL_A513	Ψυχολογία, Οικογένεια, Σχολείο	3 0 0	5	Γενικής παιδείας Παιδαγωγική επάρκεια	ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ
13.	PHL_ERASMU S5	Ελεύθερη επιλογή	3 0 0	5		

ΣΤ' Εξάμηνο						
A/A	Κωδικός Μαθήματος	Τίτλος Μαθήματος	Ωρες/εβδ Δ Φ Ε	Π.Μ. (ECTS)	ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ΟΥΣΑ
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ						
1.	PHL_A603	Κείμενα Β' Σοφιστικής	3 0 0	5	Κλασική	ΓΕΩΡΓΙΑΔΟΥ
2.	PHL_A615	Θουκυδίδης: Η Ανατομία της Ισχύος, του Πολέμου και της Ανθρώπινης Φύσης	3 1 0	5	Κλασική	ΡΑΓΚΟΣ (ΦΡΟΝΤ. ΠΟΤΑΜΙΤΗ)
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ (ΕΠΙΛΟΓΗ 4 ΜΑΘΗΜΑΤΑ)						
ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ						
1.	PHL_A609	Λογοτεχνία της Αυτοκρατορικής Περιόδου	3 0 0	5	Κλασική	ΓΕΩΡΓΙΑΔΟΥ
2.	PHL_A611	Η Λαϊκή Παράδοση στην ελληνική και ρωμαϊκή αρχαιότητα	3 0 0	5	Κλασική	ΠΟΤΑΜΙΤΗ
3	PHL_A602	Λατινική Λυρική Ποίηση	3 0 0	5	Κλασική	ΛΙΠΚΑ
ΑΛΛΩΝ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΝ						

4.	PHL_B610	Βυζαντινοί Ιστορικοί και Χρονογράφοι	3 1 0	5	ΒΝΕΣ	ΚΙΑΠΙΔΟΥ
5.	PHL_B601	Παλαμάς – Σικελιανός	3 0 0	5	ΒΝΕΣ	ΚΑΤΣΙΓΙΑΝΝΗ
6.	PHL_B704	Ελληνική Παλαιογραφία	2 1 1	5	ΒΝΕΣ	ΝΟΥΣΙΑ
7.	PHL_B611	Λογοτεχνία και Επικοινωνία	3 0 0	5	ΒΝΕΣ	ΠΑΠΑΘΕΟΔΩΡΟΥ
8.	PHL_B603	Θεωρίες της Λογοτεχνίας: από τον Φορμαλισμό στις Σπουδές Φύλου	3 0 0	5	ΒΝΕΣ	ΓΚΟΤΣΗ
9.	PHL_Γ806	Ερευνητικά Ζητήματα Διαχρονικής Γλωσσολογίας	3 0 0	5	Γλωσσολογία	ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ
10.	PHL_A613	Ειδικές Εφαρμογές των Νέων Τεχνολογιών στις Ανθρωπιστικές Επιστήμες	0 0 3	5	Γενικής παιδείας Παιδαγωγική επάρκεια	ΜΕΣΣΗΝΗΣ
11.	PHL_A614	Εκπαίδευση και Κοινωνία	3 0 0	5	Γενικής παιδείας Παιδαγωγική επάρκεια	ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ
12.	PHL_ERASMU S6	Ελεύθερη επιλογή	3 0 0	5		

Ζ' Εξάμηνο

A/A	Κωδικός Μαθήματος	Τίτλος Μαθήματος	Ωρες/εβδ Δ Φ Ε	Π.Μ. (ECT)	Ειδίκευση	ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ΟΥΣΑ
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ						
1.	PHL_A705	Λατινική Σάτιρα	3 0 0	5	Κλασική	ΛΙΠΚΑ
2.	PHL_A717	Ο Πλάτων και η Τέχνη του Φιλοσοφικού Διαλόγου	3 0 0	5	Κλασική	ΡΑΓΚΟΣ
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ (ΕΠΙΛΟΓΗ 4 ΜΑΘΗΜΑΤΑ)						
ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ						
1.	PHL_A704	Γραμματεία Ύστερης Αρχαιότητας	3 0 0	5	Κλασική	ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΠΟΥΛΟΣ
2.	PHL_A606	Αρχαία Ελληνική Λυρική Ποίηση	3 1 0	5	Κλασική	ΟΙΚΟΝΟΜΟΠΟΥΛΟΥ

3.	PHL_A706	Επιγραφική	3 0 0	5	Κλασική	ΔΕΝ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ
4.		Διπλωματική εργασία	0 0 3	5		
ΑΛΛΩΝ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΝ						
5.	PHL_B703	Κ.Π. Καβάφης	3 0 0	5	ΒΝΕΣ	ΚΩΣΤΙΟΥ
6.	PHL_B702	Βυζαντινή Φιλολογία: Ο Μιχαήλ Ψελλός και ο Ενδέκατος Αιώνας	3 0 0	5	ΒΝΕΣ	ΧΡΥΣΟΓΕΛΟΣ
7.	PHL_B514	Ιστορία της Νεοελληνικής Κριτικής (19 ^{ος} – 20 ^{ος} αι.): Διαμάχες για τη Δέκατη Μούσα	3 0 0	5	ΒΝΕΣ	ΠΑΠΑΘΕΟΔΩΡΟΥ
8.	PHL_B717	Ψυχοπαθολογία Εφήβων και Ενηλίκων	3 0 0	5	Γενικής παιδείας Παιδαγωγική επάρκεια	ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ
9.	PHL_ERASMU S7	Ελεύθερη επιλογή	3 0 0	5		

Η΄ Εξάμηνο						
A/A	Κωδικός Μαθήματος	Τίτλος	Ωρες/εβδ Δ Φ Ε	Π.Μ. (ECTS)	ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ΟΥΣΑ
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ						
1.	PHL_A805	Λατινικό Έπος: Λουκρήτιος – Οβίδιος	3 0 0	5	Κλασική	ΛΙΠΚΑ
2.	PHL_A802	Αριστοτέλης: Η Φυσική Έφεση των Ανθρώπων για Γνώση και η Καλή Ζωή	3 0 0	5	Κλασική	ΡΑΓΚΟΣ
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ (ΕΠΙΛΟΓΗ 4 ΜΑΘΗΜΑΤΑ)						
ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ						
1.	PHL_A821	Φεμινιστική Κριτική και Κλασικές Σπουδές	3 0 0	5	Κλασική	ΚΑΡΑΚΑΝΤΖΑ
2.	PHL_A804	Ελληνιστική Ποίηση	3 0 0	5	Κλασική	ΙΚΥ / ΕΣΠΑ
3.	PHL_A801	Ο Αριστοφάνης και η Τέχνη του Κωμικού	3 0 0	5	Κλασική	ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΠΟΥΛΟΣ

4.	PHL_A824	Η Μαγεία στην Ελληνική και Ρωμαϊκή Αρχαιότητα (ΝΕΟ ΜΑΘΗΜΑ)	3 0 0	5	Κλασική	ΠΟΤΑΜΙΤΗ
5.	PHL_A806	Παπυρολογία	3 0 1	5	Κλασική	ΣΥΡΚΟΥ
6.		Διπλωματική εργασία	0 0 3	5	Κλασική	
ΑΛΛΩΝ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΝ						
7.	PHL_B801	Γ. Σεφέρης	3 0 0	5	ΒΝΕΣ	ΚΩΣΤΙΟΥ
8.	PHL_B808	Γραμματεία ύστερης βυζαντινής περιόδου	3 0 0	5	ΒΝΕΣ	ΝΟΥΣΙΑ
9.	PHL_B810	Σύγχρονη Λογοτεχνία: Πεζογραφία και Πολιτισμική Μνήμη	3 0 0	5	ΒΝΕΣ	ΠΑΠΑΘΕΟΔΩΡΟΥ
10.	PHL_A822	Λογοτεχνία και Ψυχανάλυση	3 0 0	5	Γενικής παιδείας	ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ
11.	PHL_ΠΑΦ	*Πρακτική Άσκηση Τελειοφοίτων	0 0 3	5	Κλασική/ ΒΝΕΣ/ Γλωσσολογίας	ΜΕΛΗ ΔΕΠ ΚΑΙ ΤΩΝ ΤΡΙΩΝ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΝ
12.	PHL_ERASMU S8	Ελεύθερη επιλογή	3 0 0	5		

ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΒΥΖΑΝΤΙΝΩΝ ΚΑΙ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

(ΒΝΕΣ)

Ε΄ Εξάμηνο						
A/A	Κωδικός Μαθήματος	Τίτλος Μαθήματος	Ωρες/εβδ Δ Φ Ε	Π.Μ. (ECTS)	ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ΟΥΣΑ
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ						
1.	PHL_B602	Βυζαντινή ποίηση	3 0 0	5	ΒΝΕΣ	ΝΟΥΣΙΑ
2.	PHL_B503	Νεοελληνική Φιλολογία: 1670-1830	3 0 0	5	ΒΝΕΣ	ΑΘΗΝΗ

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ (ΕΠΙΛΟΓΗ 4 ΜΑΘΗΜΑΤΑ)						
ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ						
1.	PHL_B506	Ιστορία της Ευρωπαϊκής Λογοτεχνίας: 19ος – 20ος αι.	3 0 0	5	ΒΝΕΣ	ΓΚΟΤΣΗ
2.	PHL_B513	Μεσοπολεμική Πεζογραφία: Όψεις και Αναζητήσεις του Μοντερνισμού	3 0 0	5	ΒΝΕΣ	ΓΚΟΤΣΗ
3	PHL_B515	Θεωρία των Ψηφιακών Ανθρωπιστικών Επιστημών (ΝΕΟ ΜΑΘΗΜΑ)	3 0 0	5	ΒΝΕΣ	ΙΚΥ / ΕΣΠΑ
ΑΛΛΩΝ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΝ						
4.	PHL_A505	Αρχαία Ελληνική Λογοτεχνική Κριτική	3 0 0	5	Κλασική	ΙΚΥ / ΕΣΠΑ
5.	PHL_Γ507	Ιστορική Γραμματική της Αρχαίας Ελληνικής	2 0 1	5	Γλωσσολογία	ΙΚΥ / ΕΣΠΑ
6.	PHL_A518	Η Δραματική Τέχνη του Ευριπίδη	3 1 0	5	Κλασική	ΠΑΠΑΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ
7.	PHL_Γ503	Κειμενογλωσσολογία	3 0 0	5	Γλωσσολογία	ΑΡΧΑΚΗΣ
8.	PHL_Γ512	Μεθοδολογία της Γλωσσικής Διδασκαλίας (ΝΕΟ ΜΑΘΗΜΑ)	3 0 0	5	Γλωσσολογία	ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ
9.	PHL_A513	Ψυχολογία, Οικογένεια, Σχολείο	3 0 0	5	Γενικής παιδείας Παιδαγωγική επάρκεια	ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ
10.	PHL_A512	Χρήση των Νέων Τεχνολογιών στις Ανθρωπιστικές Επιστήμες	0 0 3	5	Γενικής παιδείας Παιδαγωγική επάρκεια	ΜΕΣΣΗΝΗΣ
11.	PHL_ERASMU S5	Ελεύθερη επιλογή	3 0 0	5		

ΣΤ' Εξάμηνο						
A/A	Κωδικός Μαθήματος	Τίτλος	Ώρες/εβδ Δ Φ Ε	Π.Μ. (ECTS)	ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ΟΥΣΑ
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ						
1.	PHL_B610	Βυζαντινοί Ιστορικοί και χρονογράφοι	3 1 0	5	ΒΝΕΣ	ΚΙΑΠΙΔΟΥ
2.	PHL_B601	Παλαμάς – Σικελιανός	3 0 0	5	ΒΝΕΣ	ΚΑΤΣΙΓΙΑΝΝΗ

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ (ΕΠΙΛΟΓΗ 4 ΜΑΘΗΜΑΤΑ)						
ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ						
1.	PHL_B704	Ελληνική Παλαιογραφία	3 1 1	5	ΒΝΕΣ	ΝΟΥΣΙΑ
2.	PHL_B606	Ερευνητικά και Μεθοδολογικά Ζητήματα Νεοελληνικής Φιλολογίας	3 0 0	5	ΒΝΕΣ	ΑΘΗΝΗ
3.	PHL_B611	Λογοτεχνία και Επικοινωνία	3 0 0	5	ΒΝΕΣ	ΠΑΠΑΘΕΟΔΩΡΟΥ
4.	PHL_B603	Θεωρίες της Λογοτεχνίας: από τον Φορμαλισμό στις Σπουδές Φύλου	3 0 0	5	ΒΝΕΣ	ΓΚΟΤΣΗ
5.	PHL_B612	Λογοτεχνικές αφηγήσεις για Αγίους και Δαίμονες στο Βυζάντιο (ΝΕΟ ΜΑΘΗΜΑ)	3 0 0	5	ΒΝΕΣ	ΧΡΥΣΟΓΕΛΟΣ
6.	PHL_B613	Ψηφιακές Εκδόσεις (ΝΕΟ ΜΑΘΗΜΑ)	3 0 0	5	ΒΝΕΣ	ΙΚΥ / ΕΣΠΑ
ΑΛΛΩΝ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΝ						
7.	PHL_A615	Θουκυδίδης: Η Ανατομία της Ισχύος, του Πολέμου και της Ανθρώπινης Φύσης	3 1 0	5	Κλασική	ΡΑΓΚΟΣ
8.	PHL_A611	Η Λαϊκή Παράδοση στην ελληνική και Ρωμαϊκή αρχαιότητα	3 0 0	5	Κλασική	ΠΟΤΑΜΙΤΗ
9.	PHL_Γ609	Εκμάθηση της Ελληνικής ως Δεύτερης / Ξένης Γλώσσας (ΝΕΟ ΜΑΘΗΜΑ)	3 0 0	5	Γλωσσολογία	ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ
10.	PHL_B710	Το Ελληνικό Θέατρο των Νεοτέρων Χρόνων (ΑΛΛΑΓΗ ΤΙΤΛΟΥ) (25)	3 0 0	5	Ανάθεση στο Θεατρικών	ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ
11.	PHL_A614	Εκπαίδευση και Κοινωνία	3 0 0	5	Γενικής παιδείας Παιδαγωγική επάρκεια	ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ
12.	PHL_A613	Ειδικές Εφαρμογές των Νέων Τεχνολογιών στις Ανθρωπιστικές Επιστήμες	0 0 3	5	Γενικής παιδείας Παιδαγωγική επάρκεια	ΜΕΣΣΗΝΗΣ

13.	PHL_ERASMUS S6	Ελεύθερη επιλογή	3 0 0	5		
-----	-------------------	------------------	-------	---	--	--

Ζ' Εξάμηνο						
Α/Α	Κωδικός Μαθήματος	Τίτλος	Ωρες/εβδο Δ Φ Ε	Π.Μ. (ECTS)	ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ΟΥΣΑ
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ						
1.	PHL_B702	Βυζαντινή Φιλολογία: Ο Μιχαήλ Ψελλός και ο Ενδέκατος Αιώνας	3 0 0	5	ΒΝΕΣ	ΧΡΥΣΟΓΕΛΟΣ
2.	PHL_B703	Κ.Π. Καβάφης	3 0 0	5	ΒΝΕΣ	ΚΩΣΤΙΟΥ
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ (ΕΠΙΛΟΓΗ 4 ΜΑΘΗΜΑΤΑ)						
ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ						
1.	PHL_B514	Ιστορία της Νεοελληνικής Κριτικής (19 ^{ος} – 20 ^{ος} αι.): Διαμάχες για τη Δέκατη Μούσα	3 0 0	5	ΒΝΕΣ	ΠΑΠΑΘΕΟΔΩΡΟΥ
2.	PHL_B720	Ερευνητικά Ζητήματα Νεοελληνικής Φιλολογίας: Γραφές του Εφήμερου (Λογοτεχνία, Δημοσιογραφία, Κριτική) (ΑΛΛΑΓΗ ΤΙΤΛΟΥ)	3 0 0	5	ΒΝΕΣ	ΑΘΗΝΗ
3.	PHL_B722	Ψηφιακά Αρχεία (ΝΕΟ ΜΑΘΗΜΑ)	3 0 0	5	ΒΝΕΣ	ΙΚΥ / ΕΣΠΑ
4.		Διπλωματική Εργασία	0 0 3	5		
ΑΛΛΩΝ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΝ						
5.	PHL_A606	Αρχαία Ελληνική Λυρική Ποίηση	3 1 0	5	Κλασική	ΟΙΚΟΝΟΜΟΠΟΥΛΟΥ
6.	PHL_A704	Γραμματεία Ύστερης Αρχαιότητας	3 0 0	5	Κλασική	ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΠΟΥΛΟΣ
7.	PHL_A717	Ο Πλάτων και η Τέχνη του Φιλοσοφικού Διαλόγου	3 0 0	5	Κλασική	ΡΑΓΚΟΣ
8.	PHL_A706	Επιγραφική (ΔΕΝ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ)	3 0 1	5	Κλασική	ΙΚΥ / ΕΣΠΑ
9.	PHL_Γ703	Λεξικολογία	3 0 0	5	Γλωσσολογία	ΞΥΔΟΠΟΥΛΟΣ
10.	PHL_Γ801	Διαλεκτολογία	2 0 1	5	Γλωσσολογία	ΠΑΠΑΖΑΧΑΡΙΟΥ
11.	PHL_B717	Ψυχοπαθολογία Εφήβων και Ενηλίκων	3 0 0	5	Γενικής παιδείας Παιδαγωγική επάρκεια	ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ

12.	PHL_ERA SMUS7	Ελεύθερη επιλογή	3 0 0	5		
-----	------------------	------------------	-------	---	--	--

Η' Εξάμηνο						
A/A	Κωδικός Μαθήματος	Τίτλος	Ώρες/εβδ Δ Φ Ε	Π.Μ. (ECTS)	ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ΟΥΣΑ
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ						
1.	PHL_B808	Γραμματεία Ύστερης Βυζαντινής Περιόδου	3 0 0	5	ΒΝΕΣ	ΝΟΥΣΙΑ
2.	PHL_B801	Γ. Σεφέρης	3 0 0	5	ΒΝΕΣ	ΚΩΣΤΙΟΥ
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ (ΕΠΙΛΟΓΗ 4 ΜΑΘΗΜΑΤΑ)						
ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ						
1.	PHL_B811	Γυναικείες Ταυτότητες στη Βυζαντινή Γραμματεία (ΑΛΛΑΓΗ ΤΙΤΛΟΥ)	3 0 0	5	ΒΝΕΣ	ΚΙΑΠΙΔΟΥ
2.	PHL_B707	Ιστορία και Θεωρία των Λογοτεχνικών Ειδών	3 0 0	5	ΒΝΕΣ	ΚΑΤΣΙΓΙΑΝΝΗ
3.	PHL_B810	Σύγχρονη Λογοτεχνία: Πεζογραφία και Πολιτισμική Μνήμη	3 0 0	5	ΒΝΕΣ	ΠΑΠΑΘΕΟΔΩΡΟΥ
4.	PHL_B605	Μεταπολεμική Πεζογραφία: Βία και ιδεολογία	3 0 0	5	ΒΝΕΣ	ΓΚΟΤΣΗ
5.		Διπλωματική Εργασία	0 0 3	5		
ΑΛΛΩΝ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΝ						
6.	PHL_A801	Ο Αριστοφάνης και η Τέχνη του Κωμικού	3 0 0	5	Κλασική	ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΠΟΥΛΟΣ
7.	PHL_A821	Φεμινιστική Κριτική και Κλασικές Σπουδές	3 0 0	5	Κλασική	ΚΑΡΑΚΑΝΤΖΑ
8.	PHL_A822	Λογοτεχνία και Ψυχανάλυση	3 0 0	5	Γενικής παιδείας	ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ
9.	PHL_ΠΑΦ	*Πρακτική Άσκηση Τελειοφοίτων	0 0 3	5	Κλασική / ΒΝΕΣ/ Γλωσσολογία	ΜΕΛΗ ΔΕΠ ΚΑΙ ΤΩΝ ΤΡΙΩΝ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΝ
9.	PHL_ERA SMUS 8	Ελεύθερη επιλογή	3 0 0	5		

Β' ΚΥΚΛΟΣ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΝ
ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑΣ

Ε' Εξάμηνο						
Α/Α	Κωδικός Μαθήματος	Τίτλος Μαθήματος	Ωρες/εβδ Δ Φ Ε	Π.Μ. (ECTS)	ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ΟΥΣΑ
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ						
1.	PHL_Γ502	Μορφολογία	3 0 1	5	Γλωσσολογία	ΚΟΥΤΣΟΥΚΟΣ
2.	PHL_Γ511	Φωνητική – Φωνολογία	3 0 0	5	Γλωσσολογία	ΠΑΠΑΖΑΧΑΡΙΟΥ
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ (ΕΠΙΛΟΓΗ 4 ΜΑΘΗΜΑΤΑ)						
ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ						
1.	PHL_Γ602	Σημασιολογία	3 0 0	5	Γλωσσολογία	ΞΥΔΟΠΟΥΛΟΣ
2.	PHL_Γ503	Κειμενογλωσσολογία	3 0 0	5	Γλωσσολογία	ΑΡΧΑΚΗΣ
3.	PHL_Γ507	Ιστορική Γραμματική της Αρχαίας Ελληνικής	2 0 1	5	Γλωσσολογία	ΙΚΥ / ΕΣΠΑ
4.	PHL_Γ512	Μεθοδολογία της Γλωσσικής Διδασκαλίας (ΝΕΟ ΜΑΘΗΜΑ)	3 0 0	5	Γλωσσολογία	ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ
5.	PHL_Γ608	Ζητήματα Δίγλωσσης Εκπαίδευσης	3 0 0	5	Ανάθεση στο ΤΕΕΑΠΗ	ΜΑΝΩΛΗ
ΑΛΛΩΝ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΝ						
6.	PHL_A510	Συμποσιακή Λογοτεχνία κατά την Αρχαιότητα	3 0 0	5	Κλασική	ΟΙΚΟΝΟΜΟΠΟΥΛΟΥ
7.	PHL_B503	Νεοελληνική Φιλολογία: 1670-1830	3 0 0	5	ΒΝΕΣ	ΑΘΗΝΗ
8.	PHL_B506	Ιστορία της Ευρωπαϊκής Λογοτεχνίας: 19 ^{ος} – 20 ^{ος} αι.	3 0 0	5	ΒΝΕΣ	ΓΚΟΤΣΗ
9.	PHL_B515	Θεωρία των Ψηφιακών Ανθρωπιστικών Επιστημών (ΝΕΟ ΜΑΘΗΜΑ)	3 0 0	5	ΒΝΕΣ	ΙΚΥ / ΕΣΠΑ
10.	PHL_A604	Αρχαϊκό Έπος: Ησίοδος	3 0 0	5	Κλασική	ΠΟΤΑΜΙΤΗ

11.	PHL_A517	Ετερότητα και εκπαίδευση στην ελληνική διασπορά	3 0 0	5	Ανάθεση στο ΤΕΕΑΠΗ Παιδαγωγική επάρκεια	ΑΡΒΑΝΙΤΗ
12.	PHL_A512	Χρήση των Νέων Τεχνολογιών στις Ανθρωπιστικές Επιστήμες	0 0 3	5	Γενικής παιδείας Παιδαγωγική	ΜΕΣΣΗΝΗΣ
13.	PHL_A513	Ψυχολογία, Οικογένεια, Σχολείο	3 0 0	5	Γενικής παιδείας Παιδαγωγική	ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ
14.	PHL_ERA SMUS 5	Ελεύθερη επιλογή	3 0 0	5		

ΣΤ' Εξάμηνο						
A/A	Κωδικός Μαθήματος	Τίτλος Μαθήματος	Ώρες/εβδ Δ Φ Ε	Π.Μ. (ECTS)	ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ΟΥΣΑ
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ						
1.	PHL_Γ601	Σύνταξη	3 1 0	5	Γλωσσολογία	ΒΛΑΧΟΣ
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ (ΕΠΙΛΟΓΗ 5 ΜΑΘΗΜΑΤΑ)						
ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ						
1.	PHL_Γ603	Συγκριτική Μορφολογία	3 0 1	5	Γλωσσολογία	ΚΟΥΤΣΟΥΚΟΣ
2.	PHL_Γ702	Μεθοδολογία της Γλωσσικής Έρευνας	2 0 1	5	Γλωσσολογία	ΠΑΠΑΖΑΧΑΡΙΟΥ
3.	PHL_Γ605	Κοινωνιογλωσσολογία	3 0 0	5	Γλωσσολογία	ΙΚΥ / ΕΣΠΑ
4.	PHL_Γ806	Ερευνητικά Ζητήματα Διαχρονικής Γλωσσολογίας (Συνδ. με 8ο εξαμ.)	3 0 0	5	Γλωσσολογία	ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ
5.	PHL_Γ805	Γλωσσική Ανάπτυξη - Κατάκτηση Γλώσσας (ΑΛΛΑΓΗ ΤΙΤΛΟΥ)	3 0 0	5	Ανάθεση στη Λογοθεραπεία Παιδαγωγική επάρκεια	ΑΝΑΘΕΣΗ ΣΕ ΑΛΛΟ ΤΜΗΜΑ
6.	PHL_Γ609	Εκμάθηση της Ελληνικής ως Δεύτερης / Ξένης Γλώσσας (ΝΕΟ ΜΑΘΗΜΑ)	3 0 0	5	Γλωσσολογία	ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ
ΑΛΛΩΝ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΝ						
7.	PHL_B601	Παλαμάς – Σικελιανός	3 0 0	5	ΒΝΕΣ	ΚΑΤΣΙΓΙΑΝΝΗ

8.	PHL_A615	Θουκυδίδης: Η Ανατομία της Ισχύος, του Πολέμου και της Ανθρώπινης Φύσης	3 1 0	5	Κλασική	ΡΑΓΚΟΣ
9.	PHL_A602	Λατινική Λυρική Ποίηση	3 0 0	5	Κλασική	ΛΙΠΚΑ
10.	PHL_B603	Θεωρίες της Λογοτεχνίας: από τον Φορμαλισμό στις Σπουδές Φύλου	3 0 0	5	ΒΝΕΣ	ΓΚΟΤΣΗ
11.	PHL_A610	Πολυπολιτισμικότητα και Σχεδιασμοί Μάθησης	3 0 0	5	Ανάθεση στο ΤΕΕΑΠΗ	ΑΡΒΑΝΙΤΗ
12.	PHL_A614	Εκπαίδευση και Κοινωνία	3 0 0	5	Γενικής παιδείας Παιδαγωγική επάρκεια	ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ
13.	PHL_A613	Ειδικές Εφαρμογές των Νέων Τεχνολογιών στις Ανθρωπιστικές Επιστήμες	0 0 3	5	Γενικής παιδείας Παιδαγωγική επάρκεια	ΜΕΣΣΗΝΗΣ
14.	PHL_ERAS MUS 6	Ελεύθερη επιλογή	3 0 0	5		

Ζ' Εξάμηνο

A/A	Κωδικός Μαθήματος	Τίτλος Μαθήματος	Ωρες/εβδ Δ Φ Ε	Π.Μ. (ECTS)	Ειδίκευση	ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ΟΥΣΑ
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ (ΕΠΙΛΟΓΗ 6 ΜΑΘΗΜΑΤΑ)						
ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ						
1.	PHL_Γ701	Συγκριτική Σύνταξη	3 0 0	5	Γλωσσολογία	ΒΛΑΧΟΣ
2.	PHL_Γ703	Λεξικολογία	3 0 0	5	Γλωσσολογία	ΞΥΔΟΠΟΥΛΟΣ
3.	PHL_Γ801	Διαλεκτολογία	2 0 1	5	Γλωσσολογία	ΠΑΠΑΖΑΧΑΡΙΟΥ
4.	PHL_Γ709	Τεχνικές ακαδημαϊκής συγγραφής στη Γλωσσολογία (ΝΕΟ ΜΑΘΗΜΑ)	2 0 1	5	Γλωσσολογία	ΒΛΑΧΟΣ
5.	PHL_Γ509	Γλωσσική Μεταβολή	3 0 0	5	Γλωσσολογία	ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ
6.	PHL_Γ708	Αγωγή Κωφών	3 0 0	5	Ανάθεση στο ΤΕΠΕΚΕ	ΑΝΤΖΑΚΑΣ

7.	PHL_Γ710	Θέματα Μορφολογικής Ποικιλίας (ΝΕΟ ΜΑΘΗΜΑ)	3 0 0	5	Γλωσσολογία	ΚΟΥΤΣΟΥΚΟΣ
8.		Διπλωματική Εργασία	0 0 3	5		
ΑΛΛΩΝ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΝ						
9.	PHL_B703	Κ.Π. Καβάφης	3 0 0	5	ΒΝΕΣ	ΚΩΣΤΙΟΥ
10.	PHL_A717	Ο Πλάτων και η Τέχνη του Φιλοσοφικού Διαλόγου	3 0 0	5	Κλασική	ΡΑΓΚΟΣ
11.	PHL_A606	Αρχαία Ελληνική Λυρική Ποίηση	3 1 0	5	Κλασική	ΟΙΚΟΝΟΜΟΠΟΥΛΟΥ
12.	PHL_B722	Ψηφιακά Αρχεία (ΝΕΟ ΜΑΘΗΜΑ)	3 0 0	5	ΒΝΕΣ	ΙΚΥ / ΕΣΠΑ
13.	PHL_A711	Ειδική Αγωγή (ΝΕΟ ΜΑΘΗΜΑ)	3 0 0	5	Ανάθεση στο ΤΕΠΕΚΕ	ΑΝΤΖΑΚΑΣ
14.	PHL_Γ810	Διαπολιτισμική Εκπαίδευση Εκπαιδευτικών	3 0 0	5	Ανάθεση στο ΤΕΕΑΠΗ	ΑΡΒΑΝΙΤΗ
15.	PHL_B717	Ψυχοπαθολογία Εφήβων και Ενηλίκων	3 0 0	5	Γενικής παιδείας	ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ
16.	PHL_ERAS MUS7	Ελεύθερη επιλογή	3 0 0	5		

Η' Εξάμηνο						
A/A	Κωδικός Μαθήματος	Τίτλος Μαθήματος	Ώρες/εβδ Δ Φ Ε	Π.Μ. (ECTS)	ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ΟΥΣΑ
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ (ΕΠΙΛΟΓΗ 6 ΜΑΘΗΜΑΤΑ)						
ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ						
1.	PHL_Γ802	Ανάλυση Λόγου	3 0 0	5	Γλωσσολογία	ΙΚΥ / ΕΣΠΑ
2.	PHL_Γ604	Εργαστηριακή Φωνητική	2 0 1	5	Γλωσσολογία	ΠΑΠΑΖΑΧΑΡΙΟΥ
3.	PHL_Γ803	Τυπολογία Γλωσσών	3 0 0	5	Γλωσσολογία	ΒΛΑΧΟΣ
4.	PHL_Γ804	Επεξεργασία Ομιλίας και Φυσικής Γλώσσας	3 0 0	5	Ανάθεση σε Η/Υ και Τεχν. Υπολογ.	ΑΝΑΘΕΣΗ ΣΕ ΑΛΛΟ ΤΜΗΜΑ

5.	PHL_Γ806	Ερευνητικά Ζητήματα Διαχρονικής Γλωσσολογίας (Συνδ. με 6° εξάμ.)	3 0 0	5	Γλωσσολογία	ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ
6.	PHL_Γ807	Λεξικογραφία	3 0 0	5	Γλωσσολογία	ΞΥΔΟΠΟΥΛΟΣ
7.	PHL_Γ706	Ερευνητικά Ζητήματα Θεωρητικής Γλωσσολογίας	3 0 0	5	Γλωσσολογία	ΡΟΥΣΣΟΥ
8.	PHL_Γ811	Γλωσσολογία Νοηματικής Γλώσσας Εφαρμογές στη Δίγλωσση Εκπαίδευση	3 0 0	5	Ανάθεση στο ΤΕΠΕΚΕ	ΑΝΤΖΑΚΑΣ
9.	PHL_Γ812	Εξέλιξη της Γλωσσολογικής Θεωρίας και Σκέψης (ΝΕΟ ΜΑΘΗΜΑ)	3 0 0	5	Γλωσσολογία	ΚΟΥΤΣΟΥΚΟΣ
10.		Διπλωματική Εργασία	0 0 3	5		
ΑΛΛΩΝ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΝ						
11.	PHL_B801	Γ. Σεφέρης	3 0 0	5	ΒΝΕΣ	ΚΩΣΤΙΟΥ
12.	PHL_A801	Ο Αριστοφάνης και η Τέχνη του Κωμικού	3 0 0	5	Κλασική	ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΠΟΥΛΟΣ
13.	PHL_A802	Αριστοτέλης: Η Φυσική Έφεση των Ανθρώπων για Γνώση και η Καλή Ζωή	3 0 0	5	Κλασική	ΡΑΓΚΟΣ
14.	PHL_A821	Φεμινιστική Κριτική και Κλασικές Σπουδές	3 0 0	5	Κλασική	ΚΑΡΑΚΑΝΤΖΑ
15.	PHL_B810	Σύγχρονη Λογοτεχνία: Πεζογραφία και Πολιτισμική Μνήμη	3 0 0	5	ΒΝΕΣ	ΠΑΠΑΘΕΟΔΩΡΟΥ
16.	PHL_A822	Λογοτεχνία και Ψυχανάλυση	3 0 0	5	Γενικής παιδείας	ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ
17.	PHL_ΠΑΦ	*Πρακτική Άσκηση Τελειοφοίτων	0 0 3	5	Κλασική/ΒΝΕ Σ/Γλωσσολογί ας	ΜΕΛΗ ΔΕΠ ΚΑΙ ΤΩΝ ΤΡΙΩΝ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΝ
18.	PHL_ERA SMUS 8	Ελεύθερη επιλογή	3 0 0	5		

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ:

1. Το Πρόγραμμα Σπουδών του Τμήματος Φιλολογίας, με βάση το Π.Δ. 167/2001, προσφέρει τρεις (3) Ειδικεύσεις: α) Κλασικών Σπουδών, β) Βυζαντινών και Νεοελληνικών Σπουδών (BNEΣ) και γ) Γλωσσολογίας.
2. Τα μαθήματα των τεσσάρων πρώτων εξαμήνων είναι κοινά για όλους τους φοιτητές / όλες τις φοιτήτριες. Από το πέμπτο εξάμηνο αρχίζουν τα προγράμματα ειδίκευσης: α) Κλασικών Σπουδών, β) Βυζαντινών και Νεοελληνικών Σπουδών (BNEΣ), γ) Γλωσσολογίας.
3. Τα μαθήματα του Προγράμματος Σπουδών είναι τρία, αντιστοιχούν σε τρεις (3) διδακτικές μονάδες έκαστο με Συντελεστή Βαρύτητας 1,5 και έχουν διάρκεια ενός εξαμήνου.
4. Όλα τα μαθήματα του Α΄ και Β΄ Κύκλου Σπουδών (υποχρεωτικά και επιλογής) αντιστοιχούν σε 5 πιστωτικές μονάδες (ECTS) το καθένα.
5. Για την απόκτηση του πτυχίου απαιτείται οι φοιτητές / φοιτήτριες να συμπληρώσουν 240 ECTS, που αντιστοιχούν σε τουλάχιστον 48 μαθήματα ως εξής: για τον πρώτο κύκλο σπουδών και για όσους έχουν έτος εισαγωγής πριν από το 2012 απαιτείται η επιτυχής παρακολούθηση από 15 έως 20 υποχρεωτικών μαθημάτων και 4 έως 9 μαθημάτων επιλογής σε σύνολο τουλάχιστον 24 μαθημάτων όπως έχουν οριστεί στο πρόγραμμα σπουδών. Για όσους / όσες έχουν έτος εισαγωγής από το 2012 και μετά απαιτείται η επιτυχής παρακολούθηση 18 υποχρεωτικών μαθημάτων και 6 μαθημάτων επιλογής σε σύνολο 24 μαθημάτων όπως έχουν οριστεί στο πρόγραμμα σπουδών. Για τον δεύτερο κύκλο σπουδών απαιτείται η επιτυχής εξέταση, για την Κλασική ειδίκευση, σε 8 υποχρεωτικά μαθήματα ειδίκευσης, σε τουλάχιστον 4 επιλογής μαθήματα ειδίκευσης και έως 12 μαθήματα επιλογής είτε της ειδίκευσης είτε άλλων ειδικέσεων σε σύνολο 24 μαθημάτων. Για τους φοιτητές / φοιτήτριες που από το ακαδ. έτος 2019-20 θα φοιτούν στο τρίτο έτος σπουδών στην Κλασική ειδίκευση απαιτείται η επιτυχής εξέταση, σε 8 υποχρεωτικά μαθήματα ειδίκευσης, σε τουλάχιστον 8 επιλογής μαθήματα ειδίκευσης και έως 8 μαθήματα επιλογής είτε της ειδίκευσης είτε άλλων ειδικέσεων σε σύνολο 24 μαθημάτων. Για την ειδίκευση BNEΣ απαιτείται η επιτυχής εξέταση σε 8 υποχρεωτικά μαθήματα ειδίκευσης, σε τουλάχιστον 4 επιλογής μαθήματα ειδίκευσης και έως 12 μαθήματα επιλογής είτε της ειδίκευσης είτε άλλων ειδικέσεων σε σύνολο 24 μαθημάτων. Για την ειδίκευση Γλωσσολογίας απαιτείται η επιτυχής εξέταση σε 3 υποχρεωτικά μαθήματα ειδίκευσης, σε τουλάχιστον 9 επιλογής μαθήματα ειδίκευσης και έως 12 μαθήματα επιλογής είτε της ειδίκευσης είτε άλλων ειδικέσεων σε σύνολο 24 μαθημάτων.
6. Τα μαθήματα προσμετρώνται στο πτυχίο με βάση τον χαρακτηρισμό του κάθε μαθήματος όταν έγινε η επιτυχής εξέτασή του.
7. Οι φοιτητές / φοιτήτριες του Δ΄ έτους δύνανται να εκπονήσουν Πτυχιακή Εργασία, η οποία αντιστοιχεί με 10 ECTS. Ο φοιτητής / η φοιτήτρια που θα επιλέξει «Πτυχιακή Εργασία» στο Ζ΄ εξάμηνο οφείλει να επιλέξει το ίδιο μάθημα και στο Η΄ εξάμηνο.
8. Οι φοιτητές / φοιτήτριες του Δ΄ έτους κατόπιν αίτησής τους και αφού επιλεγούν από την Επιτροπή Πρακτικής Άσκησης, καλύπτοντας συγκεκριμένα κριτήρια, δύνανται να επιλέξουν το μάθημα «Πρακτική Άσκηση Τελειοφοίτων», η οποία αντιστοιχεί με 5 ECTS.

9. Το μάθημα “**Ελεύθερη Επιλογή**” αφορά αποκλειστικά και μόνο σε αναγνώριση μαθημάτων από το πρόγραμμα “ERASMUS+”.
10. Το μάθημα «Ερευνητικά και Μεθοδολογικά ζητήματα Νεοελληνικής Φιλολογίας», επιλογής του 6ου εξαμήνου στην ειδίκευση ΒΝΕΣ είναι προαπαιτούμενο για την εκπόνηση πτυχιακής εργασίας στη Νεοελληνική Φιλολογία.
11. Για να λάβουν πιστοποιητικό Παιδαγωγικής Επάρκειας, οι φοιτητές / φοιτήτριες πρέπει να έχουν εξεταστεί επιτυχώς σε **τουλάχιστον ΤΡΙΑ** μαθήματα χαρακτηρισμένα ως τέτοια, του προγράμματος σπουδών.

Μαθησιακά αποτελέσματα του ΠΠΣ

Με την ολοκλήρωση του προπτυχιακού κύκλου σπουδών οι φοιτητές/ φοιτήτριες θα:

- Έχουν αποκτήσει θεωρητική και εφαρμοσμένη επιστημονική γνώση σε θέματα αρχαίας και λατινικής, βυζαντινής και νέας ελληνικής γλώσσας και λογοτεχνίας, καθώς και γλωσσολογίας και στα επιμέρους αντικείμενα που συνθέτουν τα γνωστικά αυτά πεδία.
- Έχουν αναπτύξει ικανότητα αντίληψης, ερμηνείας και επίλυσης προβλημάτων στο πλαίσιο του γνωστικού τους πεδίου, μέσω της συγκέντρωσης και επεξεργασίας στοιχείων συναφών με αυτό.
- Διαθέτουν δεξιότητες αναζήτησης, ανάλυσης και σύνθεσης δεδομένων και πληροφοριών με τη χρήση νέων τεχνολογιών και ηλεκτρονικών πηγών.
- Έχουν αναπτύξει γνωστικές δεξιότητες που θα τους επιτρέπουν να συνεχίσουν την επιστημονική εκπαίδευση σε μεταπτυχιακό κύκλο σπουδών.
- Έχουν αποκτήσει επάρκεια στη διδασκαλία της αρχαίας και λατινικής, βυζαντινής και νέας ελληνικής γλώσσας και λογοτεχνίας, καθώς και γλωσσολογίας στον ιδιωτικό και στο δημόσιο τομέα.
- Έχουν αναπτύξει δεξιότητες σε άλλους τομείς που είναι απαραίτητες για τη συνεχιζόμενη επαγγελματική τους ανάπτυξη (π.χ. συγγραφή, επιμέλεια και διόρθωση κειμένων, επίβλεψη εκδόσεων, φιλολογική και γλωσσική έρευνα, μετάφραση, ανάλυση και επεξεργασία στοιχείων).
- Έχουν εφοδιαστεί με προσόντα (π.χ. γλωσσομάθεια, χειρισμό ηλεκτρονικών βάσεων δεδομένων, ανάλυση δεδομένων) που θα τους εξασφαλίζουν διεθνή κινητικότητα.

III. Περιγράμματα μαθημάτων Α΄ Γενικού Κύκλου Σπουδών

Α΄ ΕΞΑΜΗΝΟ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΚΛΑΣΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

(Α. Παπαχρυσόστου)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Κατανοούν την έννοια και το περιεχόμενο του όρου «Κλασική Φιλολογία».
2. Τοποθετούν στον χρονολογικό άξονα τους σημαντικότερους συγγραφείς και ποιητές της αρχαίας ελληνικής και λατινικής γραμματείας.
3. Γνωρίζουν τα σημαντικότερα έργα κάθε περιόδου της αρχαίας ελληνικής και λατινικής γραμματείας.
4. Αναφέρονται στα σημαντικότερα γεγονότα-σταθμούς στην ιστορία της παράδοσης των αρχαίων ελληνικών και λατινικών κειμένων.
5. Χειρίζονται με άνεση θέματα Κριτικής Κειμένου: δηλ. αφενός να κατανοούν την έννοια των όρων «κριτικό υπόμνημα», «υπόμνημα πηγών» και «υπόμνημα παράλληλων χωρίων», και αφετέρου να αποκωδικοποιούν και να ερμηνεύουν τα υπομνήματα αυτά.
6. Κατανοούν την έννοια των όρων «άμεση» και «έμμεση παράδοση».
7. Έχουν μια καθολική εποπτεία της αρχαίας ελληνικής και της λατινικής γραμματείας.
8. Παρουσιάζουν σε γενικές γραμμές της ιστορίας της φιλολογίας και της εκπαίδευσης στη διάρκεια της Αρχαιότητας, του Μεσαίωνα και της Αναγέννησης.
9. Αναφέρονται στις διαδικασίες μέσω των οποίων έφτασαν ως τις μέρες μας τα κείμενα της αρχαίας ελληνικής και λατινικής γραμματείας.
10. Κατανοούν και αποτιμούν τις πληροφορίες που εμπεριέχονται στο κριτικό υπόμνημα, στο υπόμνημα πηγών και στο υπόμνημα παραλλήλων χωρίων των αρχαίων κειμένων.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές/ φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών.
2. Αυτόνομη εργασία.
3. Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.
4. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Ιστορία της Φιλολογίας και της εκπαίδευσης στη διάρκεια της Αρχαιότητας, του Μεσαίωνα και της Αναγέννησης.
2. Στάδια από τα οποία πέρασαν τα αρχαία ελληνικά και λατινικά κείμενα, μέχρι να φτάσουν στις μέρες μας («παράδοση κειμένων»).
3. Διαδικασίες που βοήθησαν (ή εμπόδισαν!) την επιβίωση των αρχαίων κειμένων.
4. Κριτική κειμένου και αναφορά στους όρους "κριτικό υπόμνημα", "υπόμνημα πηγών" και "υπόμνημα παράλληλων χωρίων".
5. Επισκόπηση της αρχαίας ελληνικής και λατινικής λογοτεχνίας, με αναφορά στους βασικούς συγγραφείς / ποιητές και τα έργα τους.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. P.E. Easterling - B.M.W. Knox, *Ιστορία της Αρχαίας Ελληνικής Λογοτεχνίας (The Cambridge History of Classical Literature, vol. I: Greek Literature, Cambridge, 1985, μτφ. Ν. Κονομής, Χ. Γρίμπα, Μ. Κονομή), Αθήνα 2006 (8η έκδ.)*.
2. E.J. Kenney - W.V. Clausen, *Ιστορία της Λατινικής Λογοτεχνίας (The Cambridge History of Classical Literature, vol. II: Latin Literature, Cambridge, 1982, μτφ. Θ. Πίκουλας, Α. Σιδέρη-Τόλια), Αθήνα 1998*.
3. L.D. Reynolds - N.G. Wilson, *Αντιγραφείς και Φιλολόγοι (Scribes and Scholars: A Guide to the Transmission of Greek and Latin Literature, Oxford, 1991 μτφ. Ν.Μ. Παναγιωτάκη), Αθήνα 2001 (3η έκδ.)*.
4. Α. Παπαχρυσόστομου, *Συμβολή στην Κριτική Κειμένου. Υπομνήματα, Όροι και Συντομογραφίες*, Αθήνα 2017.
5. N.G. Wilson, *The Greek Classics. Aldus Manutius*, Cambridge MA 2016.

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΘΕΜΑΤΟΓΡΑΦΙΑ

(Α. Γεωργιάδου – Φροντ. Α. Ποταμίτη)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Κατανοούν με σχετική ευχέρεια τη γλωσσική, υφολογική, συντακτική ποικιλία των ΑΕ κειμένων, και τις επακόλουθες συγκλίσεις και αποκλίσεις μεταξύ των συγγραφέων και των λογοτεχνικών ειδών.
2. Αντιλαμβάνονται με σχετική ταχύτητα το νόημα, χωρίς να ανατρέχουν συνεχώς σε λεξικά και γραμματικές.
3. Αναγνωρίζουν το γραμματειακό είδος στο οποίο εντάσσεται το κείμενο, τη γενικότερη χρονική περίοδο συγγραφής του και, συχνά, τον συγγραφέα του κειμένου μέσα από τις γλωσσικές, συντακτικές και υφολογικές ιδιαιτερότητές του.
4. Αποδεσμευτούν από τη διαδικασία της αποστήθισης κανόνων και να εμπλακούν με τα κείμενα ως ενεργοί αναγνώστες για τη δημιουργία νοήματος. Θα αποκτήσουν δηλ. τη δυνατότητα να αντιμετωπίζουν τα λογοτεχνικά κείμενα ως φορείς νοημάτων με πολλαπλές ερμηνείες και όχι ως υλικό για την επίλυση συντακτικών και γραμματικών φαινομένων.
5. Χρησιμοποιούν βάσεις δεδομένων για την καλύτερη επεξεργασία κειμένων (*TLG, Perseus, The Stoa, The Latin Library*).

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Ευχέρεια στην ανάγνωση αρχαίων ελληνικών κειμένων.
2. Χρήση ψηφιακών δεδομένων και ξένης βιβλιογραφίας.
3. Τήρηση της επιστημονικής δεοντολογίας.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

Το μάθημα αποτελεί εισαγωγικό μάθημα στην Αρχαία Ελληνική Γλώσσα, ενώ προϋποθέτει γνώσεις που αποκτήθηκαν στο Λύκειο. Στοχεύει, επομένως, αφενός στην υπενθύμιση βασικών συντακτικών και γραμματικών φαινομένων μέσω ενός ευρέος φάσματος πεζών κειμένων (5^ο αι. π.Χ. - 3^ο αι. μ.Χ.), τόσο από την ελληνική όσο και από τη λατινική γραμματεία, και αφετέρου στη γλωσσική εξοικείωση των φοιτητών με αρχαία ελληνικά κείμενα, κυρίως της αττικής διαλέκτου, και την παράλληλη εξοικείωσή τους με παραφράσεις των ΑΕ κειμένων στα λατινικά.

- 1: Πολυτονικό σύστημα – έγκλιση: Κανόνες και Ασκήσεις.
- 2-5: Υποθετικοί Λόγοι – Πλάγιος λόγος: Ασκήσεις – Κείμενα.

- 6-8: Κείμενα ιστοριογραφικά (Ηρόδοτος, Θουκυδίδης, Ξενοφών, Διόδωρος, Πολύβιος).
9: Κείμενα φιλοσοφικά (Πλάτων).
10-11: Κείμενα ρητορικά (Γοργίας, Λυσίας, Ισοκράτης).
12-13: Πεζογραφία αυτοκρατορικής περιόδου (Πλούταρχος, Λουκιανός, Φλάβιος Φιλόστρατος, Δίων Προυσαίος, Αιλιανός).

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. Μ. Οικονόμου, *Γραμματική της Αρχαίας Ελληνικής* (Αθήνα 1971).
2. Π. Τσιλογιάννης, *Αντίστροφο Λεξικό της Νέας-Αρχαίας Ελληνικής* (Αθήνα 2000).
3. J.D. Denniston, *The Greek Particles* (Oxford 1981).
4. C.T. Lewis and C. Short, *A Latin Dictionary* (Oxford, 2002).
5. H.G. Liddell and R. Scott, *Greek-English Lexicon*, 9th ed. with revised Suppl. (Oxford 1996).
6. F. Montanari, *Σύγχρονο Λεξικό της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας* (Αθήνα 2013).
7. E. Schwyzer, *Η Σύνταξη της αρχαίας Ελληνικής γλώσσας*, μτφρ. Γ.Ε. Παπατσιμπας-Π. Χαιρόπουλος (Αθήνα 2002).
8. H.W. Smyth, *Greek Grammar* (Harvard University Press 1956).
9. S.C. Woodhouse, *English-Greek Dictionary, A Vocabulary of the Attic language* (London 1910).

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

(Ε.-Σ. Κιαπίδου)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Αναγνωρίζουν τα όρια, τις μεθόδους, τους στόχους και τα εργαλεία (παραδοσιακά και ηλεκτρονικά) της επιστήμης της Βυζαντινής Φιλολογίας.
2. Αναγνωρίζουν και να διακρίνουν τα διάφορα γραμματειακά είδη που καλλιεργήθηκαν κατά τη βυζαντινή εποχή.
3. Παρουσιάζουν την εξέλιξη αυτών των γραμματειακών ειδών και τα βασικά χαρακτηριστικά τους ανά περίοδο.

4. Γνωρίζουν τους σημαντικότερους εκπροσώπους κάθε γραμματειακού είδους και τα έργα τους.
5. Κατανοούν τις συγκλίσεις και αποκλίσεις της βυζαντινής γραμματείας σε σύγκριση με την αντίστοιχη κλασική.
6. Γνωρίζουν τις γλωσσικές και συντακτικές ιδιομορφίες των βυζαντινών κειμένων γραμμένων σε κλασικίζουσα και δημώδη γλώσσα.
7. Αποδίδουν κείμενα της βυζαντινής γραμματείας στα νέα ελληνικά.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων με τη χρήση κατάλληλων τεχνολογιών.
2. Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις.
3. Εξάσκηση της αναλυτικής και συνθετικής ικανότητας.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Εισαγωγή στα βασικά είδη της βυζαντινής γραμματείας και την εξέλιξή τους (ιστοριογραφία, επιστολογραφία, ρητορική, ποίηση, αγιολογία).
2. Επισκόπηση των βασικών περιόδων της βυζαντινής ιστορίας.
3. Λόγια και δημώδη βυζαντινά κείμενα ανά γραμματειακό είδος και περίοδο.
4. Βίος και έργο σημαντικών βυζαντινών συγγραφέων.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. J.O. Rosenqvist, *Η Βυζαντινή Λογοτεχνία. Από τον 6^ο αιώνα έως την Άλωση της Κωνσταντινούπολης*, Αθήνα 2008.
2. H. Hunger, *Βυζαντινή Λογοτεχνία: η Λόγια Κοσμική Γραμματεία των Βυζαντινών, I-III*, Αθήνα 1991.
3. A.P. Kazhdan, *A history of byzantine literature (650-850)*, [ΕΙΕ-ΙΒΕ, Ερευνητική Βιβλιοθήκη 2], Αθήνα 1999· *A history of byzantine literature (850-1000)*, ό.π., Αθήνα 2006.
4. H.-G. Beck, *Ιστορία της βυζαντινής δημώδους λογοτεχνίας*, Αθήνα 1993.
5. Θ. Δετοράκης, *Βυζαντινή φιλολογία. Τα πρόσωπα και τα κείμενα, Α': Προβυζαντινοί και πρωτοβυζαντινοί χρόνοι (περ. 150-527 μ.Χ.)*, Ηράκλειο Κρήτης 1995· *Β': από τον Ιουστινιανό έως τον Φώτιο (527-900)*, Ηράκλειο Κρήτης 2003.
6. *The Oxford handbook of Byzantine studies*, eds E. Jeffreys, J. Haldon, R. Cormack, Oxford 2008.

7. W. Treadgold, *The Early Byzantine Historians* (New York, 2007); Idem, *The Middle Byzantine Historians* (New York, 2013).
8. S. Papaioannou (ed.), *The Oxford Handbook of Byzantine Literature* (Oxford, 2021).

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

(Γ. Παπαθεοδώρου)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Γνωρίζουν την ορολογία, τη μεθοδολογία, τους επιστημονικούς στόχους της νεοελληνικής φιλολογίας.
2. Γνωρίζουν τα λογοτεχνικά ρεύματα από τον 18ο ως τον 20ό αι. και τη σχέση τους με την ιστορία των ιδεών, στην ελληνική και την ευρωπαϊκή λογοτεχνική πραγματικότητα.
3. Εντάσσουν την ιστορία της νεοελληνικής λογοτεχνίας στην ιστορία των ευρωπαϊκών λογοτεχνικών ρευμάτων (του διαφωτισμού, του ρομαντισμού, του αισθητισμού, του παρνασσισμού, του συμβολισμού, του μοντερνισμού).
4. Αναγνωρίζουν τα κύρια χαρακτηριστικά των περιόδων, των γενεών και σχολών.
5. Αναγνωρίζουν τα έργα του λογοτεχνικού κανόνα.
6. Αναλύουν αντιπροσωπευτικά κείμενα της κάθε περιόδου.
7. Διακρίνουν τα διαφορετικά στάδια της εξέλιξης των λογοτεχνικών γενών και ειδών.
8. Γνωρίζουν τα βασικά πορίσματα της έρευνας, όπως παρουσιάζονται σε διαφορετικές ιστορίες της λογοτεχνίας, για την αρχή της νεοελληνικής λογοτεχνίας και τους κυριότερους σταθμούς της πρόσληψης των συγγραφέων του κανόνα.
9. Αναγνωρίζουν τα στάδια της εξέλιξης της νεοελληνικής γραμματείας.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Ικανότητα να επιδεικνύουν γνώση και κατανόηση των βασικών χαρακτηριστικών της Ιστορίας της λογοτεχνίας.
2. Ικανότητα να εντοπίζουν τα λογοτεχνικά είδη.

3. Ικανότητα κριτικής ανάλυσης και ερμηνείας ποιητικών και πεζογραφικών κειμένων.
4. Ικανότητα να προσεγγίζουν τις παλαιότερες και σύγχρονες πηγές της Νεοελληνικής Φιλολογίας.
5. Ικανότητα να εκτιμούν τη συμβολή της ευρωπαϊκής παιδείας, σκέψης και λογοτεχνίας στη διαμόρφωση της νεοελληνικής γραμματείας.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Λογοτεχνία, Γραμματεία, Φιλολογία, Γραμματολογία: Θέματα ορισμών και ορολογίας.
2. Ιστορία και Ιστοριογραφία της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας.
3. Το σχήμα του «Νέου Ελληνισμού»: Περιοδολόγηση και η κατασκευή του «λογοτεχνικού παρελθόντος» στην Ιστορία της Λογοτεχνίας.
4. Σχολές, «γενιές» και αισθητικά ρεύματα.
5. Πηγές της Νεοελληνικής Φιλολογίας.
6. Η έννοια του λογοτεχνικού κανόνα.
7. Από την Ιστορία στις Ιστορίες της Λογοτεχνίας.
8. Η νεοελληνική φιλολογία στην εποχή της ψηφιακής τεχνολογίας.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. Ι. Συκουτρής, *Μελέται και άρθρα*, Αθήνα, 1956.
2. Μ. Vittì, *Ιστορία της νεοελληνικής λογοτεχνίας*, Οδυσσεάς, Αθήνα, 1978.
3. Λ. Πολίτης, *Ιστορία της νεοελληνικής λογοτεχνίας*, Μ.Ι.ΕΤ, ³Αθήνα, 1980.
4. Γ.Π. Σαββίδης, *Τράπεζα Πνευματική*, Πορεία, Αθήνα, 1994.
5. R. Beaton, *Εισαγωγή στη Νεότερη Ελληνική Λογοτεχνία*, Νεφέλη, Αθήνα, 1996.
6. *Λεξικό Νεοελληνικής Λογοτεχνίας. Πρόσωπα - Έργα - Ρεύματα – Όροι*, Αθήνα, Πατάκης, 2007.
7. Α. Πολίτης, *Εγχειρίδιο του νεοελληνιστή*, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, Ηράκλειο, 2011.
8. Δ. Αγγελάτος, *Η άλφα βήτα του νεοελληνιστή*, Αθήνα, Gutenberg, 2011.
9. Ν. Βαγενάς, «Πότε αρχίζει η νεοελληνική λογοτεχνία;», *Γκιάστρα. Κείμενα κριτικής διαμάχης*, μικρή άρκτος, 2012, 13-60.
10. Γ. Παπαθεοδώρου, «Μια περιδιάβαση στο χώρο της Γραμματολογίας και της Ιστοριογραφίας της Νέας Ελληνικής Λογοτεχνίας (19^{ος}-2^{ος} αι.)», <http://www.greek-language.gr/greekLang/literature/studies/grammatologies/guide.html>

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑ Ι

(Α. Αρχάκης)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Γνωρίζουν τα βασικά ζητούμενα και τους κύριους ερευνητικούς τομείς της επιστήμης της γλωσσολογίας.
2. Γνωρίζουν βασικές έννοιες της δομικής, γενετικής και λειτουργικής γλωσσολογίας.
3. Διακρίνουν παραδοσιακές και ιδεοληπτικές απόψεις για τη γλώσσα από την επιστημονική μελέτη της γλώσσας.
4. Συνεχίσουν σε πιο εξειδικευμένα μαθήματα γλωσσολογίας.
5. Επιδεικνύουν γνώση και κατανόηση για τους κύριους ερευνητικούς τομείς της γλωσσολογίας.
6. Διακρίνουν την επιστημονική από τη μη-επιστημονική μελέτη της γλώσσας.
7. Εφαρμόζουν πολύ βασικές έννοιες γλωσσολογικής ανάλυσης.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις.
2. Λήψη αποφάσεων.
3. Αυτόνομη εργασία.
4. Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών.
5. Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα.
6. Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου.
7. Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.
8. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Βασικές αρχές της επιστήμης της γλωσσολογίας.
2. Βασικές έννοιες γλωσσολογικής ανάλυσης: Γλωσσικό σύστημα (langue), λόγος (parole), ομιλία (langage), γλωσσική ικανότητα, γλωσσική επιτέλεση.
3. Οι λειτουργίες της γλώσσας.
4. Προφορικός και γραπτός λόγος.

5. Προέλευση και φύση της γλώσσας.
6. Απόκτηση της γλώσσας.
7. Γενικά χαρακτηριστικά της γλώσσας: αυθαιρεσία του γλωσσικού σημείου, γραμμικότητα, διπλή άρθρωση, ασυνέχεια, παραγωγικότητα, ανακλαστικότητα, μετάθεση.
8. Ουσία και μορφή της γλώσσας.
9. Εισαγωγή στα επίπεδα γλωσσικής ανάλυσης.
10. Εισαγωγή στη μελέτη της γλωσσικής αλλαγής.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. Δ. Γούτσος. (2012). *Γλώσσα. Κείμενο, ποικιλία, σύστημα*. Αθήνα: Εκδόσεις Κριτική [Προτεινόμενο σύγγραμμα].
2. V. Fromkin, R. Rodman & N. Hyams. (2008). *Εισαγωγή στη μελέτη της γλώσσας*, μτφ. Γ. Ξυδόπουλος κ.ά., επιμ. Γ. Ξυδόπουλος. Αθήνα: Εκδόσεις Πατάκης.
3. J. Lyons. (1995). *Εισαγωγή στη γλωσσολογία*, μτφ. Μ. Αραποπούλου, Α. Αρχάκης κ.ά., επιμ. Γ. Καρανάσιος. Αθήνα: Εκδόσεις Πατάκης. [Προτεινόμενο σύγγραμμα].
4. J. Lyons (2002). *Εισαγωγή στη θεωρητική γλωσσολογία*, μτφ. Ά. Αναστασιάδη-Συμεωνίδη, Ζ. Γαβριηλίδου & Α. Ευθυμίου. Αθήνα: Εκδόσεις Μεταίχμιο.
5. Γ. Μπαμπινιώτης (1980). *Θεωρητική γλωσσολογία: Εισαγωγή στη σύγχρονη γλωσσολογία*. Εκδόσεις Αθήνα.
6. Θ.-Σ. Παυλίδου (2008). *Επίπεδα γλωσσικής ανάλυσης*. Θεσσαλονίκη: Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών. Ίδρυμα Μανόλη Τριανταφυλλίδη.
7. Ε. Πετρούνιας (1984). *Νεοελληνική γραμματική και συγκριτική ανάλυση*. Μέρος Α΄: Θεωρία. Θεσσαλονίκη: University Studio Press.
8. F. De Saussure (1979). *Μαθήματα γενικής γλωσσολογίας*, μτφ. Φ. Αποστολόπουλος. Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήσης.
9. Α.-Φ. Χριστίδης / Γ. Βελούδης. (1996-7). "Γενική γλωσσολογία Ι". Θεσσαλονίκη: Α.Π.Θ.

Α΄ ΕΞΑΜΗΝΟ
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ

(Α. Σύρκου)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Γνωρίζουν τα ιστορικά και πολιτικά γεγονότα που έλαβαν χώρα από τον 8^ο π.Χ. αιώνα έως και το θάνατο του Μ. Αλεξάνδρου.
2. Γνωρίζουν τις συνθήκες που οδήγησαν στη δημιουργία της πόλης-κράτους καθώς και τις σχέσεις των πόλεων κατά την αρχαϊκή και κλασική εποχή.
3. Αντιλαμβάνονται την ανάπτυξη των πολιτειακών δομών των πόλεων αυτής της περιόδου.
4. Είναι εξοικειωμένοι / εξοικειωμένες με τον πνευματικό πολιτισμό και την τέχνη των αρχαϊκών και κλασικών χρόνων.
5. Χρησιμοποιούν τα έργα των ιστορικών (Ηροδότου, Θουκυδίδη, Ξενοφώντα, Αρριανού,) και της αρχαίας Ελληνικής Γραμματείας (Τραγωδίες, κωμωδίες) ως ιστορικές πηγές.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Ικανότητα να ερμηνεύουν τις φιλολογικές πηγές και να τις συσχετίζουν με τα ιστορικά γεγονότα.
2. Εξοικείωση με τα ιστορικά γεγονότα της αρχαϊκής και κλασικής εποχής καθώς και κατανόηση των συνεπειών τους στη διαμόρφωση της παγκόσμιας κατάστασης.
3. Ικανότητα να ερμηνεύουν τα ιστορικά γεγονότα της εποχής τους.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Εισαγωγή στο γνωστικό αντικείμενο.
2. Μελέτη των επιμέρους ενοτήτων.
3. Επιλεκτική μελέτη των ιστορικών πηγών (Ηρόδοτος, Θουκυδίδης, Ξενοφώντας, Αρριανός).

4. Βιβλιογραφική ενημέρωση.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. C. Mossé – A. Schnapp-Gourbeillon, *Επίτομη Ιστορία της Αρχαίας Ελλάδας (2000-31 π.Χ.)*, Μτφρ. Λ. Στεφάνου, Αθήνα 2010.
2. R. Flacelière, *Ο Δημόσιος και Ιδιωτικός Βίος στην Αρχαία Ελλάδα*, Μτφρ. Γ. Βανδώρου, Αθήνα 2007.
3. J. de Romilly, *Αλκιβιάδης*, Μτφρ. Μ. Αθανασίου-Κ. Μηλιαρέση, Αθήνα 1996.
4. J. de Romilly, *Γιατί η Ελλάδα;* Μτφρ. Μ. Αθανασίου-Κ. Μηλιαρέση, Αθήνα 1996.
5. J. de Romilly, *Η οικοδόμηση της αλήθειας στο Θουκυδίδη*, Μτφρ. Σ. Βλοντάκη, Αθήνα 2003.
6. O. Taplin, *Ελληνικόν Πυρ*, Μτφρ. Ελ. Πατρικίου, Αθήνα 1992.
7. C. Mossé, *Αλέξανδρος το πεπρωμένο ενός μύθου*, Μτφρ. Σ. Βλοντάκης, 2004.
8. C. Mossé, *Περικλής. Ο εφευρέτης της Δημοκρατίας*, Μτφρ. Σ. Βλοντάκης, 2006.
9. C. Mossé, *Η γυναίκα στην Αρχαία Ελλάδα*, Μτφρ. Α. Στεφανής, Αθήνα 2004.
10. M. R. Lefkowitz, *Γυναίκες στον Ελληνικό μύθο*, Μτφρ. Α. Μεγαπάνου, Αθήνα, 1995.
11. D.M.MacDowell, *Σπαρτιατικό Δίκαιο*, Μτφρ. Ν. Κονομή, Αθήνα 2005.
12. Γ. Κοκκόρου-Αλευρά, *Η Τέχνη της Αρχαίας Ελλάδας. Σύνομη Ιστορία (1050-50 π.Χ.)*, Αθήνα 1995.
13. Δ. Κυρτάτας, *Κατακτώντας την Αρχαιότητα*, Αθήνα 2002.
14. Α. Βλάχος, *Η οικοδόμηση της Δημοκρατίας*, Αθήνα 1999.
15. J. Ober, *Μάζες και ελίτ στη δημοκρατική Αθήνα*, Αθήνα 2003.
16. Μ.Β. Σακελλαρίου, *Η Αθηναϊκή Δημοκρατία*, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, 2016.
17. F. Lefevre, *Ιστορία του Αρχαίου Ελληνικού κόσμου*, Παρίσι, 2015.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ 19^{ος} -20^{ος} ΑΙΩΝΑΣ

(Ε. Λεμονίδου)

Οι λεπτομέρειες του μαθήματος είναι διαθέσιμες στον Οδηγό Σπουδών του Τμήματος Ιστορίας - Αρχαιολογίας.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ Ι

(ΜΟΝΟ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS+) (Ανάθεση στο ΕΕΓΠ)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν αποκτήσει τις πρώτες βασικές γνώσεις ελληνομάθειας (επιπέδου Α1) σύμφωνα με το Κοινό Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς για τις Γλώσσες (ΚΕΠΑ):

A1 (Αρχάριος χρήστης): Μπορεί να κατανοεί και να χρησιμοποιεί οικείες και καθημερινές εκφράσεις και να διατυπώνει με απλό τρόπο συγκεκριμένες ανάγκες του. Μπορεί να αυτοσυστήνεται ή να συστήνει άλλο πρόσωπο, να θέτει προσωπικές ερωτήσεις σε κάποιον (π.χ., για τον τόπο κατοικίας του, τις σχέσεις του, πράγματα που του ανήκουν) και να απαντά σε ανάλογες ερωτήσεις. Μπορεί να επικοινωνεί με απλά λόγια, αν ο συνομιλητής του μιλά αργά και καθαρά και δείχνει συνεργάσιμος.

<https://www.coe.int/en/web/common-european-framework-reference-languages/table-1-cefr-3.3-common-referencelevels-global-scale>

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Αυτόνομη εργασία.
2. Ομαδική εργασία.
3. Εργασία σε διαπολιτισμικό περιβάλλον.
4. Εργασία σε διεθνές περιβάλλον.
5. Σεβασμός στη διαφορετικότητα και την πολυπολιτισμικότητα.
6. Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.
7. Λήψη αποφάσεων.
8. Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις.

Περιεχόμενο (ύλη) του μαθήματος:

1. Εισαγωγή στο μάθημα ελληνικής γλώσσας – ελληνικό αλφάβητο.
2. Χαιρετισμός –συστάσεις.
3. Τα χόμπι μου (αθλητισμός, ξένες γλώσσες, μουσική κ.τ.λ.).
3. Η ώρα.

4. Κατευθύνσεις – προσανατολισμός.
5. Καθημερινές δραστηριότητες.
6. Στην αγορά.
7. Στην καφετέρια.
8. Στην εργασία.
9. Στις διακοπές.
10. Γράφω κάρτα ή γράμμα.
9. Παρουσίαση εργασιών

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. Α. Αναγνωστοπούλου, Λ. Τριανταφυλλίδου. 2011. *Λοιπόν τι λες*, Θεσσαλονίκη: Νόστος.
2. Κ. Αρβανιτάκης, Φ. Αρβανιτάκη. 2011. *Επικοινωνήστε Ελληνικά 1-3*. Εκδόσεις Δέλτος.
3. Φ. Βαλσαμάκη, Δ. Μανάβη. 2014. *Ορίστε! Ελληνικά για αρχάριους*. 4^η έκδοση. Σχολείο Νέας Ελληνικής Γλώσσας, ΑΠΘ.
4. Ε. Γκαρέλη, Ε. Καπούλα, Σ. Νεστοράτου, Ε. Πρίτση, Ν. Ρουμπής, Γ. Συκαρά, *Ταξίδι στην Ελλάδα. Νέα ελληνικά για ξένους*. Επίπεδα Α1&Α2. Εκδόσεις Γρηγόρη.
5. Διδακτικό προσωπικό του Σχολείου Νέας Ελληνικής Γλώσσας του Α.Π.Θ. 2005. 4^η έκδοση. *Τα νέα ελληνικά για ξένους*. Σχολείο Νέας Ελληνικής Γλώσσας, Α.Π.Θ.
6. Φ. Καβουκόπουλος. 1998. *Νέα ελληνικά για αρχάριους*. Αθήνα: Εκδόσεις Νεφέλη.
7. Ε. Παθιάκη, Γ. Σιμόπουλος, Ρ. Κανελλοπούλου, Α. Παυλοπούλου. 2010. *Ελληνικά Α' - Μέθοδος εκμάθησης της ελληνικής ως ξένης γλώσσας*, Αθήνα: Πατάκης.
8. Λ. Τριανταφυλλίδου, Μ. Κοκκινίδου, Χ. Τακούδα, Ε. Σεχίδου, Κ. Σταυριανάκη. 2014. *Ελληνικά Στο Π + Φ*. Αθήνα: Εκδόσεις Gutenberg.

Άλλες πηγές:

ΑΠΘ, Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών, Ίδρυμα Μανόλη Τριανταφυλλίδου
<http://ins.web.auth.gr/index.php?lang=el>

Διαδρομές, <http://elearning.greek-language.gr/>,

Διδασκαλείο της Νέας Ελληνικής, ΕΚΠΑ:

https://www.greekcourses.uoa.gr/genikes_plirofories/biblia/egcheiridia/

Σχολείο Νέας Ελληνικής, ΑΠΘ: <https://smg.web.auth.gr/may2019b/en/>

Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας, Θεσσαλονίκη, <http://www.greeklanguage.gr/>

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟ
(ΜΟΝΟ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS+) (Ανάθεση στο ΕΕΓΠ)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού εξαμηνιαίου του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να

1. Κατανοούν τα βασικά χαρακτηριστικά του ελληνικού πολιτισμού.
2. Είναι εξοικειωμένοι / εξοικειωμένες με έθιμα και παραδόσεις.
3. Συνδέσουν το παρελθόν με το παρόν.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Αυτόνομη εργασία.
2. Ομαδική εργασία.
3. Εργασία σε διαπολιτισμικό περιβάλλον.
4. Εργασία σε διεθνές περιβάλλον.
5. Σεβασμός στη διαφορετικότητα και την πολυπολιτισμικότητα.
6. Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.
7. Λήψη αποφάσεων.
8. Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις.

Περιεχόμενο (ύλη) του μαθήματος:

Το μάθημα είναι σπονδυλωτό και καλύπτει θέματα στις παρακάτω ενότητες:

1. Τοπίο – η χρήση του χώρου από τον άνθρωπο.
2. Μύθος και θρησκεία.
3. Φιλοσοφία.
4. Θέατρο.
5. Ιστορία της Τέχνης: αρχαία, βυζαντινή, σύγχρονη.
6. Νεοελληνική λογοτεχνία.
7. Μουσική και χορός.
8. Καινοτομία και τεχνολογία.
9. Καθημερινή ζωή στη σύγχρονη Ελλάδα.

10. Επίσκεψη στο αρχαιολογικό μουσείο και ξενάγηση στην πόλη.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

Θα δοθεί σχετική βιβλιογραφία ανά θεματική ενότητα.

Β΄ ΕΞΑΜΗΝΟ
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

ΑΡΧΑΪΚΟ ΕΠΟΣ: ΟΜΗΡΟΣ

(Εντεταλμένος Διδάσκων ν. 4957/2022)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Γνωρίζουν το πρωτογενές ομηρικό λεξιλόγιο, την ομηρική γραμματική και το δακτυλικό εξάμετρο.
2. Γνωρίζουν και να αναγνωρίζουν τα βασικά ζητήματα της ομηρικής έρευνας, των κοινωνικών, πολιτικών, και ιδεολογικών συνθηκών που γέννησαν το αρχαϊκό έπος.
3. Προσεγγίσουν τη βασική σύσταση της δομής της ομηρικής αφήγησης (αφηγηματολογία), καθώς και του τρόπου σκέψης και της ιδεολογίας της αριστοκρατικής τάξης, προϊόν της οποίας είναι τα ομηρικά έπη.
4. Αξιολογούν την ηρωική λογοτεχνία της αρχαϊκής εποχής, και να τη συγκρίνουν με μεταγενέστερες (έως τις σύγχρονες) μορφές λογοτεχνίας. Επίσης, να αξιολογούν το αξιακό σύστημα της ηρωικής εποχής σε αντιπαραβολή με τη σύγχρονη εποχή. Και τέλος, θα μπορούν να διαπιστώνουν τις τροποποιήσεις που έχει δεχτεί η ερμηνεία των κλασικών κειμένων από τη χρήση νέων ερμηνευτικών εργαλείων προερχόμενων από την αφηγηματολογία, τις σπουδές φύλου, τις πολιτικές, κοινωνιολογικές και ψυχαναλυτικές θεωρίες του 20ου και 21ου αιώνα.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση της απαραίτητων τεχνολογιών.
2. Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών.
3. Σεβασμός στη διαφορετικότητα και πολυπολιτισμικότητα.
4. Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας, και ευαισθησίας σε θέματα φύλου.

5. Παραγωγή ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

Περιεχόμενο (ύλη) του μαθήματος:

1. Η ταυτότητα του ποιητή – η σημασία των ομηρικών επών

Η ενότητα συζητά την ταυτότητα του Ομήρου, όπως παραδίδεται από τις αρχαίες πηγές αλλά και όπως μπορεί να ανασυντεθεί από το ίδιο το έργο του. Σχολιάζεται, επίσης, η σημασία των δύο επών για την αυτοσυνείδηση των Ελλήνων.

2. Ιστορία της ομηρικής έρευνας

Η μελέτη του Ομήρου από την αρχαιότητα ως σήμερα (Αρχαιότητα [8ος - 3ος αι. π. Χ.], Επιστημονική φάση [3ος αι. π. Χ. - 13ος αι. μ. Χ.], Πρόσληψη του Ομήρου στην Δυτική Ευρώπη [14ος - 18ος αι.], Σύγχρονη φιλολογική ανάλυση).

3. Το προοίμιο της *Ιλιάδας*

Μελέτη του προοιμίου της *Ιλιάδας* - Στοιχεία καινοτομίας του ιλιαδικού έπους.

4. Το σενάριο της *Ιλιάδας* (Ραψωδίες Α - Ζ)

Παρουσίαση της πλοκής των πρώτων έξι ραψωδιών του ιλιαδικού έπους, με ιδιαίτερη έμφαση στο επεισόδιο της συνάντησης Έκτορα και Ανδρομάχης (Ραψωδία Ζ, Έκτορος και Ανδρομάχης όμιλία, στ. 369 - 529), που μελετάται από το πρωτότυπο.

5. Το σενάριο της *Ιλιάδας* (Ραψωδίες Η - Π)

Παρουσίαση της πλοκής των ραψωδιών Η - Ο του ιλιαδικού έπους. με ιδιαίτερη έμφαση στους στίχους 777 – 867 της ραψωδίας Π, που μελετώνται από το πρωτότυπο.

6. Το σενάριο της *Ιλιάδας* (Ραψωδίες Ρ - Ω)

Παρουσίαση της πλοκής των ραψωδιών Ρ - Ω του ιλιαδικού έπους, με ιδιαίτερη έμφαση στους στίχους 455-503 της ραψωδίας Υ (*Θεομαχία*), 188-366 της ραψωδίας Χ (*Έκτορος Αναίρεσις*) και 477-595 της ραψωδίας Ω (*Έκτορος λύτρα*), που μελετώνται από το πρωτότυπο.

7. Εισαγωγή στην *Οδύσσεια*

Εισαγωγή στην *Οδύσσεια* - Παρουσίαση των μοτίβων και της δομής της.

8. Σενάριο *Οδύσσειας*

9. Ραψωδίες ε, ζ, ι.

Μελέτη επιλεγμένων στίχων από το πρωτότυπο και σχολιασμός.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. M.W. Edwards. 2001. *Όμηρος: ο Ποιητής της Ιλιάδος*. Μετάφραση Β. Λιαπής, Ν. Μπεζαντάκος. Αθήνα: Καρδαμίτσα - Ινστιτούτο του Βιβλίου.
2. R. Fowler. 2013. *Όμηρος. Είκοσι Μία Εισαγωγικές Μελέτες*. Επιμέλεια Φ. Μανακίδου. Αθήνα: Σ.Ι. Ζαχαρόπουλος.
3. B. Graziosi. 2002. *Inventing Homer: the Early Reception of Epic*. Cambridge / New York: Cambridge University Press.
4. G.S. Kirk, B. Hainsworth, R. Janko. 1990. *The Iliad: A Commentary*. Cambridge: Cambridge University Press.
5. J Latacz. 2000. *Όμηρος: ο Θεμελιωτής της Ευρωπαϊκής Λογοτεχνίας*. Μετάφραση Ε. Σιστάκου. Επιμέλεια Α. Ρεγκάκος. Αθήνα: εκδόσεις Παπαδήμα.
6. Δ.Ν. Μαρωνίτης, και Λ. Πόλκας. 2007. *Αρχαϊκή επική ποίηση: από την Ιλιάδα στην Οδύσσεια*. Θεσσαλονίκη: Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών.
7. B.B. Powell, I. Morris. 2009. *Εγχειρίδιο Ομηρικών Σπουδών*. Μετάφραση Φ. Πετίκα, Μ. Σκεμπής, Μ. Μουρατίδης. Επιμέλεια Α. Ρεγκάκος. Αθήνα: εκδ. Παπαδήμα.
8. G. Nagy. 1999. *The Best of the Achaeans: Concepts of the Hero in Archaic Greek Poetry*. Baltimore and London: The John Hopkins University Press.

ΛΑΤΙΝΙΚΑ ΘΕΜΑΤΟΓΡΑΦΙΑ

(Κ. Οικονομοπούλου)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Έχουν χτίσει ένα στέρεο υπόβαθρο γνώσης σύνθετων γραμματικών και συντακτικών φαινομένων της λατινικής γλώσσας.
2. Κατέχουν το βασικό λατινικό λεξιλόγιο.
3. Έχουν την ικανότητα να αναγνωρίζουν και να επεξεργάζονται γραμματικές και συντακτικές δομές της λατινικής γλώσσας σε συμφραζόμενα κατανόησης του

νοήματος πρωτότυπων λατινικών προτάσεων ή/και σύντομων λατινικών αποσπασμάτων.

4. Έχουν βασική επισκόπηση του ιστορικού και κοινωνικού πλαισίου μέσα στο οποίο αναπτύχθηκε η λατινική λογοτεχνία, ώστε να ερμηνεύουν τα σωζόμενα έργα της δημιουργικά μέσα στα ιστορικοκοινωνικά τους συμφραζόμενα.

5. Έχουν εξασκηθεί στην παραγωγή δικών τους εύγλωπτων και φιλολογικά ορθών μεταφράσεων λατινικών προτάσεων ή/και κειμένων.

6. Ερευνούν και να ανατρέχουν αυτόνομα σε ελληνικές και αγγλόφωνες έντυπες και ηλεκτρονικές πηγές (π.χ. εγχειρίδια, μονογραφίες, άρθρα, ιστοσελίδες, ψηφιακές βιβλιοθήκες) για τη μελέτη της λατινικής γλώσσας και λογοτεχνίας.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση νέων τεχνολογιών.
2. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης .
3. Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.
4. Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις.
5. Εργασία σε διεθνές ή/και σε διεπιστημονικό περιβάλλον.
6. Λήψη αποφάσεων.
7. Σεβασμός στη διαφορετικότητα και την πολυπολιτισμικότητα.

Περιεχόμενο (ύλη) του μαθήματος;

1. Μεταφραστική θεωρία και πράξη σε συμφραζόμενα ανάγνωσης και κατανόησης πρωτότυπων λατινικών κειμένων. Οι φοιτητές εξασκούνται στη μετάφραση από τη λατινική στη νέα ελληνική γλώσσα μέσα από ένα ανθολόγιο λατινικών κειμένων (κυρίως πεζών) διαφόρων χρονικών περιόδων και συγγραφέων.

2. Συστηματική επανάληψη λατινικής γραμματικής και συγκριτική εξέτασή της με γραμματικά φαινόμενα της αρχαίας ελληνικής γλώσσας.

3. Παραδόσεις και ασκήσεις λατινικού συντακτικού, με στόχο την εμπέδωση σύνθετων συντακτικών φαινομένων της λατινικής γλώσσας (ιδίως μετοχές, γερούνδια-γερούνδιακά, δευτερεύουσες προτάσεις, πλάγιος λόγος).

4. Ασκήσεις αντίστροφης μετάφρασης από τα νέα ελληνικά στα λατινικά, με στόχο την ενεργοποίηση βασικού λατινικού λεξιλογίου και την εφαρμογή των κανόνων γραμματικής και συντακτικού στη διαδικασία μετάφρασης.

5. Εξάσκηση στη μετάφραση αδιδακτου λατινικού κειμένου, το οποίο ορίζεται στην

αρχή του εξαμήνου.

6. Εισαγωγή σε θεμελιώδη λογοτεχνικά είδη της ρωμαϊκής γραμματείας (όπως ιστοριογραφία, επιστολογραφία, φιλοσοφική πραγματεία).

7. Θέματα ρωμαϊκής ιστορίας και πολιτισμού.

8. Εξοικείωση των φοιτητών με την χρήση ψηφιακών πηγών για τη μελέτη της λατινικής γλώσσας και λογοτεχνίας (π.χ. Perseus Digital Library, PHI Latin Corpus, on-line λατινικό λεξικό Lewis and Short).

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. Δ. Νικήτας, Λ.Μ. Τρομάρας (2019), *Σύγχρονο Λατινοελληνικό Λεξικό*, Θεσσαλονίκη.
2. F.M. Wheelock (2020), *Τα Λατινικά του Wheelock*, μετάφρ. Α.Μ. Μιχαλόπουλος, Σ. Παπαϊωάννου, Αθήνα.
3. A.Ernout, F. Thomas (2014), *Συντακτικό της Λατινικής*, μετάφρ. Θ. Πίκουλας, επιμ. Α. Ν. Μιχαλόπουλος, Αθήνα.
4. Β. Φυντίκογλου, Χ. Τσίτσιου Χελιδόνη (2015), *Lingua Latina: Θέματα Λατινικής Γλώσσας και Ρωμαϊκού Πολιτισμού*. Ανθολόγιο Κειμένων για την Ύστερη Respublica, Αθήνα [ηλεκτρονικό εγχειρίδιο, διαθέσιμο από τον 'Κάλλιπο': <https://repository.kallipos.gr/handle/11419/2409?locale=en>]
5. Θ.Α. Κακριδής (1993), *Γραμματική της Λατινικής Γλώσσας*, Αθήνα.
6. Ε.Δ. Τσακαλώτος (1921), *Λεξικόν Λατινοελληνικόν (Lexicon latino-graecum)*, Αθήνα.
7. M. von Albrecht (2012), *Ιστορία της Λατινικής Λογοτεχνίας* (σε έναν τόμο). Από τον Ανδρόνικο ως τον Βοήθιο και η σημασία της για τα νεότερα χρόνια. Μετάφρ. Δ.Ζ. Νικήτας, Ηράκλειο.
8. M. Rostovtzeff (1984), *Ρωμαϊκή Ιστορία*, Αθήνα.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟΝ ΠΛΑΤΩΝΑ

(Ν.Χαραλαμπόπουλος)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Συνειδητοποιούν την παρουσία του Πλάτωνα ως κομβικής προσωπικότητας στην ιστορία της αρχαίας φιλοσοφίας και το εύρος της επιρροής των ιδεών του από την αρχαιότητα έως σήμερα.
2. Αναγνωρίζουν τα βασικά ειδολογικά χαρακτηριστικά και την ποικιλομορφία των πλατωνικών διαλόγων στο συγκείμενο της σωκρατικής λογοτεχνίας αλλά και της προγενέστερης φιλοσοφικής ποιήσεως και πεζογραφίας.
3. Κατανοούν τα θεμελιώδη φιλοσοφικά δόγματα και τη λογοτεχνική πολυμορφία του Πλάτωνα, καθώς και τη ρητορικότητα των ταξινομήσεων του έργου του (θρασύλλειες τετραλογίες, φιλοσοφικοί τίτλοι, εξελικτική τριχοτόμηση).
4. Αντιλαμβάνονται τη σημασία της πλατωνικής Ακαδημίας για την επικράτηση του θεσμού των φιλοσοφικών σχολών σε συνάρτηση με τον βιωματικό χαρακτήρα της αρχαίας φιλοσοφικής πρακτικής όπως αποτυπώνεται στην σχέση δασκάλου-μαθητού και στην ανάδειξη των «κειμενικών κοινοτήτων».
5. Συνειδητοποιούν την εγγενή θεατρικότητα των πλατωνικών διαλόγων ως κειμένων προορισμένων και για παράσταση· όπως αυτή τεκμηριώνεται από συγκεκριμένα κειμενικά δεδομένα (σκηνοθετικές οδηγίες, δραματικά μοτίβα).

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Ικανότητα αφομοιώσεως βασικών γνώσεων για τη ζωή και το έργο του Πλάτωνα.
2. Δυνατότητα μεταφράσεως (με μόνη την βοήθεια ενός λεξικού αρχαίας ελληνικής γλώσσας) και ερμηνείας οποιουδήποτε πλατωνικού χωρίου.
3. Δυνατότητα διακρίσεως της σημασίας της κατά Πλάτωνα φιλοσοφίας από άλλες νοηματοδοτήσεις του σχετικού όρου είτε κατά την Αρχαιότητα είτε κατά τη Νεωτερικότητα.
4. Αποφυγή της συγχύσεως ανάμεσα στο τί λέει ο Πλάτων και στο τί θα ήθελαν οι ανά τους αιώνες μελετητές του να λέει ο Πλάτων.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

Εισαγωγικά

1. Ζητήματα μεταίστορίας της φιλοσοφίας

Η γέννηση του αρχαίου Έλληνα φιλοσόφου ως ιδεώδους και οι περιπέτειές της ανά τους αιώνες: από τον αρχετυπικό βασιλέα-ποιητή του γενάρχου Πλάτωνα και τον μετααριστοτελικό γνωσιοθητικό στοχαστή έως τον *θεϊον άνδρα* των Νεοπλατωνικών και τον Πατέρα της Εκκλησίας.

Οι φιλοσοφικές σχολές και ο ρόλος της αυθεντίας των (προβαλλομένων ως) ιδρυτών.

Δοξογράφοι και η ιστορία της φιλοσοφίας ως γέννημα πολέμου ταυτοτήτων: από τον Διογένη Λαέρτιο και τον λανθάνοντα αντιχριστιανισμό των *Βίων* του (π. 200 μ.Χ.) έως τον (Νεοκαντιανό) φιλόσοφο - (Προτεστάντη) θεολόγο Εδουάρδο Τσέλλερ και τον εξελικτισμό της *Ιστορίας* του (1844-52)

Χρονολογία και περιοδολόγηση (6^{ος} αί. π.Χ. – 7^{ος} αί. μ.Χ.):

2. Οι Προσωκρατικοί

Τα διασωθέντα αποσπάσματα και η ιδεολογική τους (κατά)χρηση: Σιμπλίκιος, Δαμάσκιος, η συλλογή των Ντήλς-Κράντζ (1903) και ο μύθος της ανάδυσης του λόγου
Οι Μιλήσιοι (Θαλής, Αναξίμανδρος, Αναξιμένης)

Οι μοναχικοί φιλόσοφοι (Πυθαγόρας, Ηράκλειτος)

Οι φιλόσοφοι-ποιητές (Ξενοφάνης, Παρμενίδης, Εμπεδοκλής)

Ελεατικοί (Ζήνων, Μέλισσος), Ατομικοί (Λεύκιππος, Δημόκριτος), Πυθαγόρειοι (Φιλόλαος, Αλκμαίων)

Ο Αναξαγόρας και οι Σοφιστές (Πρωταγόρας, Γοργίας, Πρόδικος, Ιππίας)

3. Οι Σωκρατικοί

Ο Πλάτων και οι λοιποί εκπρόσωποι της σωκρατικής λογοτεχνίας (Αντισθένης, Αρίστιππος, Ευκλείδης) - Ο Αριστοτέλης και η πρώτη γενιά των Ακαδημαϊκών (Σπεύσιππος, Ξενοκράτης)

Πλάτων

Εισαγωγή στη ζωή και τα έργα του Πλάτωνα: Διογένους Λαερτίου *Βίος* και οι μαρτυρίες των Ακαδημαϊκών και των Νεοπλατωνιστών

Ο πλατωνικός διάλογος και οι διαδοχικοί ορισμοί του από την *Ποιητικήν* του Αριστοτέλη (4^{ος} αί. π.Χ.) μέχρι τα *Προλεγόμενα* του Ανωνύμου (6^{ος} αί. μ.Χ.)

Ταξινομήσεις, κατηγοριοποιήσεις, θέματα γνησιότητας και χρονολογήσεως

Πλάτωνος *Χαρμίδης*

Ενδελεχής και εκ του σύνεγγυς ανάγνωση του *Χαρμίδου* όπου παρουσιάζεται ο Σωκράτης να αναζητεί με τη βοήθεια του Κριτία τον ορισμό της σωφροσύνης

Τα πέντε επίπεδα ανάλυσης του διαλόγου:

- (α) Φιλοσοφικό: αποσιώπηση της ηθικής και έμφαση στην γνωσιολογική πλευρά του όρου νοουμένου ως αυτογνωσίας και υπερεπιστήμης
- (β) Λογοτεχνικό: Η άφιξη του Σωκράτη ως νόστος, η επιστροφή του πολεμιστή και τα ποικίλα ομηρικά διακείμενα (πρωτοπρόσωπη αφήγηση, το όνειρο του Σωκράτη)
- (γ) Θεατρικό: Μισγάγκεια ναμάτων τραγικών (ο ορίζοντας του πολέμου και ο βίαιος θάνατος όλων των εικονιζομένων ιστορικών προσώπων ως συνέπεια των παρακολουθημάτων του), κωμικών (η άφιξη του Χαρμίδα στην αντροπαρέα του ξαδέρφου του) και σατυρικών (ο παρά τη θέλησή του ιθυφαλλικός Σωκράτης)
- (δ) Πολιτικό: Ο διάλογος αναδεικνύει την επαναστατικότητα του πολιτικού προγράμματος του Κριτία και αναζητεί τα διδάγματα από την αποτυχία του ως ηγέτου των Τριάκοντα ενάντια στην μεταπολιτευτική (μετά το 403 π.Χ.) δαιμονοποίησή του.
- (ε) Προσωπικό: Οι βασικοί συμπρωταγωνιστές του Σωκράτη είναι θείοι του Πλάτωνα. Επίσης στο εγκώμιο της οικογενείας του Χαρμίδα (157e-158b) ο Πλάτων φιλοτεχνεί μια γενεαλογική διαδοχή (ενεργεία και δύναμει) φιλοσόφων-ποιητών-βασιλέων γενάρχης της οποίας είναι ο Σόλων, εξέχοντα μέλη οι Κριτίας και Χαρμίδης, ενώ ο τελευταίος της εκπρόσωπος παραμένει τεχνηέντως ανομολόγητος.

Δομή του διαλόγου

1. Πρόλογος (153a – 159a)

Η άφιξη του Σωκράτη στην παλαιστρά του Ταυρέα και η πρώτη γνωριμία με τον Χαρμίδα

2. Πρώτο επεισόδιο (159a-162b)

Οι τρεις πρώτοι ορισμοί της σωφροσύνης

3. Πρώτο ιντερλούδιο (162c-163e)

Ο Κριτίας αντικαθιστά τον Χαρμίδα ως συνομιλητής του Σωκράτη -Τέταρτος ορισμός της σωφροσύνης

4. Δεύτερο επεισόδιο (164a-169c)

Πέμπτος ορισμός της σωφροσύνης - το αδύνατον της αυτοαναφορικής γνώσεως

5. Δεύτερο ιντερλούδιο (169c-d)

Ο Κριτίας απορών – το ερώτημα της χρησιμότητας της σωφροσύνης

6. Τρίτο επεισόδιο (169e-175d)

Η σωφροσύνη αποδεικνύεται ελάχιστα ή καθόλου ωφέλιμη γνώση – Το όνειρο του Σωκράτη και η σχέση σωφροσύνης και ευδαιμονίας

7. Έξοδος (175d-176d)

Παρά την αποτυχία ορισμού της σωφροσύνης ο Χαρμίδης δηλώνει αποφασισμένος να γίνει μαθητής του Σωκράτη. Ο Κριτίας επικροτεί και υπερθεματίζει. Ο Σωκράτης, προσποιούμενος τον εξαναγκαζόμενο, συμφωνεί.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. Κ.Δ. Γεωργούλης, *Ιστορία της Ελληνικής Φιλοσοφίας*. Αθήνα 1975 (Παπαδήμας).
2. M. Vegetti, *Ιστορία της Αρχαίας Φιλοσοφίας*. Αθήνα 2000 (Π. Τραυλός).
3. Ν.Α. Ματσούκας, *Ιστορία της Φιλοσοφίας*. Θεσσαλονίκη 2002 (Πουρναράς).
4. Λ. Κουλουμπάριτσης, *Ιστορία της Αρχαίας και Μεσαιωνικής Φιλοσοφίας*. Αθήνα 2008 (Εξάντας).
5. Ι. Θεοδωρακόπουλος, *Εισαγωγή στον Πλάτωνα*. Αθήνα 2000 (Εστία).
6. P. Hadot, *Τί είναι η Αρχαία Ελληνική Φιλοσοφία*. Αθήνα 2002 (Ίνδικτος).
7. J. Annas *Πλάτων: Μια σύντομη εισαγωγή*. Θεσσαλονίκη 2016 (Θύραθεν).
8. M. L. Gill – P. Pellegrin (eds.), *A Companion to Ancient Philosophy*. Oxford 2009 (Wiley-Blackwell).
9. L.P. Gerson (ed.), *The Cambridge History of Philosophy in Late Antiquity*. Cambridge 2010 (CUP).
10. J. Warren – F. Sheffield (eds.), *The Routledge Companion to Ancient Philosophy*. London and New York 2014 (Routledge).
11. C. Moore, *Socrates and Self-Knowledge*. Cambridge 2015 (CUP).
12. C. Moore – C.C. Raymond (eds.), *Plato Charmides*. Indianapolis and Cambridge 2019 (Hackett).
13. C. Moore, *Calling Philosophers Names: On the Origin of a Discipline*. Princeton and Oxford 2020 (Princeton University Press).

Ο ΣΟΛΩΜΟΣ ΚΑΙ Η ΕΠΤΑΝΗΣΙΑΚΗ ΣΧΟΛΗ

(Θ. Ιερωνυμάκη)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Εκθέτουν τα βασικά χαρακτηριστικά της προσολωμικής ποιητικής παράδοσης και τους κύριους εκπροσώπους της.
2. Επιχειρηματολογούν για την προβληματική που έχει αναπτυχθεί γύρω από τον όρο «Επτανησιακή Σχολή».
3. Διακρίνουν τις ομάδες των ποιητών της «Επτανησιακής Σχολής» (προσολωμικοί, σολωμικοί, εξωσολωμικοί, μετασολωμικοί).
4. Αναφέρουν τα βασικά γεγονότα ζωής του Σολωμού και τους λόγους ανάδειξής του σε εθνικό ποιητή.
5. Κατανοούν τις απόψεις του για τη γλώσσα.
6. Διακρίνουν τα βασικά στάδια εξέλιξης της σολωμικής ποίησης και να αναλύουν τη θεματική και τη μορφολογία της.
7. Περιγράφουν τις ιδιομορφίες της ποιητικής του Σολωμού και να παρουσιάζουν τα προβλήματα του έργου του.
8. Αναγνωρίζουν τις επιδράσεις από την ευρωπαϊκή λογοτεχνική παράδοση και τη γερμανική ρομαντική φιλοσοφία, καθώς και τον διάλογό του με την παράδοση αυτή.
9. Γνωρίζουν το έργο άλλων εκπροσώπων της Επτανησιακής Σχολής (Κάλβου, Μαρκορά, Τυπάλδου, Πολυλά, Βαλαωρίτη, Λασκαράτου).

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Γνώση και κατανόηση των βασικών χαρακτηριστικών της επτανησιακής λογοτεχνικής παράδοσης και της σολωμικής ποιητικής.
2. Σύγκριση του επτανησιακού παραδείγματος με το αθηναϊκό («Παλαιά Αθηναϊκή Σχολή»).
3. Διάκριση των βασικών γνωρισμάτων του κλασικισμού και του ρομαντισμού.
4. Κριτική ανάλυση και ερμηνευτική ποιητικών κειμένων.
5. Κριτική προσέγγιση εκδοτικών προβλημάτων.
6. Αλληλεπίδραση με άλλους σε προβλήματα ερμηνείας των κειμένων.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Αντιπροσωπευτικά ποιήματα των σημαντικότερων προσολωμικών ποιητών (Ξανθόπουλος, Δανελάκης, Μαρτελάος, Κουτούζης, κ.ά.).
2. Το ποιητικό έργο του Ανδρέα Κάλβου.
3. Το έργο του Σολωμού.
4. Αντιπροσωπευτικά έργα άλλων δημιουργών που εντάσσονται στην «Επτανησιακή Σχολή» (Πολυλάς, Μαρκοράς, Μάτεσης).
5. Κριτικές μελέτες για τον Σολωμό.

Συνοιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. Δ. Αγγελάτος, *Το αφανές ποίημα του Διονυσίου Σολωμού. Η Γυναίκα της Ζάκυθος*, Αθήνα, Βιβλιόραμα, 1999.
2. Δ. Αγγελάτος, *Το έργο του Διονυσίου Σολωμού και ο κόσμος των λογοτεχνικών ειδών*. Αθήνα: Gutenberg, 2009.
3. Γ. Ανδρειωμένος, *Η «Μασσαλιώτιδα» στα Επτάνησα: Ξαναδιαβάζοντας τους «Προσολωμικούς» Ποιητές*, Αθήνα, Ίδρυμα Κώστα και Ελένης Ουράνη, 2016.
4. Γ. Βελουδής, *Διονύσιος Σολωμός. Ρομαντική ποίηση και ποιητική. Οι γερμανικές πηγές*, Αθήνα, Γνώση, 1989.
5. Α. Γιώτη, *Ο Κάλβος στα ίχνη του «Λογγίνου»*. Ένας άνθρωπος των γραμμάτων στην Ευρώπη του 19ου, Αθήνα, Αντίποδες, 2019.
6. L. Coutelle, *Για την ποιητική διαμόρφωση του Διονυσίου Σολωμού (1815-1833)*. Μετάφραση Σ. Καψάσκης, Α. Χάχλα & Α.Αθανασοπούλου. Αθήνα: Βιβλιοθήκη του Μουσείου Μπενάκη, 2009. [*Formation poétique de Solomos (1815-1833)*, Αθήνα, Ερμής, 1977.
7. *Εισαγωγή στην ποίηση του Σολωμού*, επιμ. Γ. Κεχαγιόγλου, Ηράκλειο, Π.Ε.Κ. 1999.
8. Θ. Ιερωνυμάκη, *Η νεοελληνική ωδή έως το 1880. Ιστορική διαμόρφωση και θεωρία του είδους*, Αθήνα, Σμίλη, 2017.
9. Θ. Ιερωνυμάκη, «“Farne l'aroteosi”. Αποθεώσεις προσώπων στην ποίηση του Σολωμού»: *Με ολάνοιχτα του λογισμού τα μάτια. Επιστημονική Ημερίδα για τα 220 χρόνια από τη γέννηση του Διονυσίου Σολωμού* (Λευκωσία, Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού – Πανεπιστήμιο Κύπρου/Τμήμα Βυζαντινών και Νεοελληνικών Σπουδών, 17 Μαρτίου 2018).
10. Ν. Καλαμπάνος, «Η στιγμή του αποκαλυπτικού ύψιστου στον Κρητικό του Σολωμού», *Λόγου Χάριν* 1 (1990) 95-126.
11. Ε. Καψωμένος, «Καλή 'ναι η μαύρη πέτρα σου». *Ερμηνευτικά κλειδιά στο Σολωμό*, Αθήνα, Εστία, 1992.
12. Π. Μάκριτζ, *Διονύσιος Σολωμός*, μετ. Κ. Αγγελάκη-Ρουκ, Αθήνα, Καστανιώτης, 1995.
13. Λ. Πολίτης, *Γύρω στον Σολωμό. Μελέτες και άρθρα (1938-1982)*, Αθήνα, Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης, 1985.
14. Ε. Τσαντσάνογλου, *Μία λανθάνουσα ποιητική σύνθεση του Σολωμού. Το αυτόγραφο τετράδιο Ζακύνθου αρ. 11. Εκδοτική δοκιμή*, Αθήνα, Ερμής, 1982.
15. Ε. Χατζηγιακουμής, *Νεοελληνικάί πηγαί του Σολωμού*, Αθήνα, ΕΚΠΑ, 1968.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑ II

(Γ. Ξυδόπουλος – Φροντ. Ζ. Παπαδοπούλου)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Γνωρίζουν τα βασικά ζητούμενα και τους κύριους ερευνητικούς τομείς της επιστήμης της γλωσσολογίας.
2. Κατανοούν τις βασικές έννοιες και τη σχετική ορολογία των επιπέδων ανάλυσης της γλώσσας (φωνητική / φωνολογία, μορφολογία, σύνταξη και σημασιολογία).
3. Εκθέτουν επιστημονικά τεκμηριωμένη άποψη για τη φύση της γλώσσας και τον τρόπο ανάλυσής της.
4. Χρησιμοποιούν, σε βασικό επίπεδο, τις μεθόδους και τα εργαλεία περιγραφής και ανάλυσης των στοιχείων της γλώσσας.
5. Εγγραφούν σε πιο εξειδικευμένα μαθήματα γλωσσολογίας.
6. Κατανοούν τη φύση μιας θεωρίας και τη διατύπωση μιας ερμηνείας.
7. Αντιλαμβάνονται τί σημαίνει συστηματική προσέγγιση των γλωσσικών φαινομένων και πώς μια θεωρία μπορεί να συμβάλει στην κατανόησή τους.
8. Εφαρμόζουν βασικές τεχνικές επεξεργασίας και παρουσίασης γλωσσικών δεδομένων (π.χ. φωνητική μεταγραφή, δένδρικά διαγράμματα, γραμμικοί κανόνες).
9. Διακρίνουν τις διαφορές μεταξύ της επιστημονικής και της μη-επιστημονικής άποψης καθώς και μεταξύ της περιγραφικής και ρυθμιστικής προσέγγισης για τη μελέτη και ανάλυση της γλώσσας.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών.
2. Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις.
3. Αυτόνομη εργασία.
4. Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.
5. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

Α. Εισαγωγικά: Ορισμός της γλώσσας, Ορισμός της Γλωσσολογίας, Γλωσσική Δομή, Προφορικός – Γραπτός Λόγος, Ρύθμιση – Περιγραφή, Συγχρονία – Διαχρονία, Γνώση – Χρήση της Γλώσσας / Γλωσσική Ικανότητα – Γλωσσική Πλήρωση ή Επιτέλεση.

Β. Φωνητική: Φθόγγοι της γλώσσας, Φωνητική Οδός, Αρθρωτές, Σημεία Άρθρωσης, Τρόποι Άρθρωσης. Φωνήεντα – Σύμφωνα, Αρχή Αμφιμονοσημαντότητας, Φθόγγοι – Γραφήματα, Αντιστοιχία γραφής – προφοράς, Διεθνές Φωνητικό Αλφάβητο, Συστήματα μεταγραφής.

Γ. Φωνολογία: Σχέση αντίθεσης, Φώνημα, Συμπληρωματική κατανομή, Αλλόφωνο, Ελεύθερη εναλλαγή. Φυσικές τάξεις, Φωνολογικοί κανόνες, Φωνολογικά φαινόμενα.

Δ. Μορφολογία: Κλίση, Παραγωγή, Σύνθεση, Μόρφημα: Δεσμευμένο – ελεύθερο, Αλλόμορφο, Δενδρική δομή.

Ε. Σύνταξη: Πρόταση – εκφώνημα, Γλωσσική Ικανότητα – Γλωσσική Πλήρωση/Επιτέλεση, Γραμματικότητα – Αποδεκτότητα, Συστατικότητα, Φραστική Δομή, Λεξικές & Συντακτικές Κατηγορίες. Χ Τονούμενο, Δενδρικά διαγράμματα, Απλές προτάσεις, Σύθετες προτάσεις. Βαθεία – Επιφανειακή δομή, Μετασχηματισμοί, Ερωτηματικές προτάσεις.

ΣΤ. Σημασιολογία: Σημασία, Λεξική Σημασία, Προτασιακή Σημασία, Σημασία Εκφωνημάτων, Δήλωση, Αναφορά, Εννοιακή σχέση, Συνειρμική Σημασία, Σύμφραση, Μη αναφορική σημασία, Εννοιακές Σχέσεις: Ομωνυμία, Πολυσημία, Συνωνυμία, Υπωνυμία, Αντωνυμία, Μερωνυμία.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. A. Akmajian, R.A. Demers, A.K. Farmer & R.M. Harnish. (2010). *Linguistics: An introduction to language and communication* (6th edition). Cambridge, Mass.: MIT Press.
2. V. Fromkin, R. Rodman & N. Hyams. (2008). *Εισαγωγή στη μελέτη της γλώσσας*, μτφ. Ξυδόπουλος Γ. κ.ά., επιμ. Γ. Ξυδόπουλος. Αθήνα: Πατάκης.
3. Θ.-Σ. Παυλίδου. (2008). *Επίπεδα γλωσσικής ανάλυσης*. Θεσσαλονίκη: Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών. Ίδρυμα Μανόλη Τριανταφυλλίδη.
4. Ε. Πετρούνιας. (2002). *Νεοελληνική γραμματική και συγκριτική ανάλυση*. Μέρος Α': Θεωρία, Θεσσαλονίκη: University Studio Press.
5. G. Yule (2016). *The Study of Language* (6th Edition). Cambridge: Cambridge University Press.

6. Ε. Φιλιππάκη-Warburton. (1992). *Εισαγωγή στη Θεωρητική Γλωσσολογία*. Αθήνα: Νεφέλη.

Β΄ ΕΞΑΜΗΝΟ
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

ΕΛΛΗΝΙΣΤΙΚΗ ΚΑΙ ΡΩΜΑΪΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ

(Α. Σύρκου)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Γνωρίζουν τα ιστορικά και πολιτικά γεγονότα που έλαβαν χώρα από τον 4^ο π.Χ. αιώνα έως και τον 5^ο μ.Χ. αιώνα.
2. Είναι εξοικειωμένοι / εξοικειωμένες με τον πολυπολιτισμικό κόσμο των ελληνιστικών βασιλείων και να γνωρίζουν τις κοινωνικοοικονομικές μεταβολές που συντελέστηκαν μετά τον θάνατο του Μ. Αλεξάνδρου.
3. Γνωρίζουν τον Ρωμαϊκό κόσμο και μελετά την ιστορική του πορεία από τον 4^ο π.Χ. αιώνα έως και τον 3^ο μ.Χ. αιώνα. Κατανοούν την εξέλιξη των πολιτειακών θεσμών, τις πολιτικοοικονομικές συνθήκες που συντέλεσαν στη διαμόρφωση των κοινωνικών τάξεων κατά την περίοδο της Δημοκρατίας, τους λόγους μετακίνησης των βορείων λαών προς την Ευρώπη, την εμφάνιση και επικράτηση του Χριστιανισμού.
4. Κατανοούν τις δομές και τον τρόπο διοίκησης της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας αλλά και τις συνθήκες που οδήγησαν στην διάσπασή της.
5. Είναι εξοικειωμένοι / εξοικειωμένες με τον πνευματικό πολιτισμό και την τέχνη των ρωμαίων.
6. Χρησιμοποιούν ως ιστορικές πηγές τα έργα των ιστορικών Πλούταρχου, Πολύβιου, Σαλλούστιου, Σουητώνιου, Αμμιανού Μαρκελλίνου καθώς και επιγραφικές μαρτυρίες.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Ικανότητα να ερμηνεύουν τις φιλολογικές πηγές και να τις συσχετίζουν με τα ιστορικά γεγονότα.
2. Εξοικείωση με τα ιστορικά γεγονότα της ελληνιστικής και ρωμαϊκής εποχής καθώς και κατανόηση των συνεπειών τους στη διαμόρφωση της παγκόσμιας κατάστασης.

3. Ικανότητα να ερμηνεύουν τα ιστορικά γεγονότα της εποχής του.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Εισαγωγή στο γνωστικό αντικείμενο
2. Μελέτη των επιμέρους ενοτήτων
3. Επιλεκτική μελέτη των ιστορικών πηγών (Πλούταρχου, Πολύβιου, Αμμιανού Μαρκελλίνου, Σαλλούστιου, Σουητώνιου και επιγραφών)
4. Βιβλιογραφική ενημέρωση

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. C. Mossé – Annie Schnapp-Gourbeillon, *Επίτομη Ιστορία της Αρχαίας Ελλάδας* (2000- 31 π.Χ.), Μτφρ. Λ. Στεφάνου, Αθήνα 2010.
2. P. Zanker, *Ο Αύγουστος και η δύναμη των εικόνων*, Μτφρ. Μ. Πεχλιβάνος, ΜΙΕΤ, Αθήνα, 2009.
3. G. De Saint-Croix, *Ο Χριστιανισμός και η Ρώμη- Διωγμοί, Αιρέσεις και ήθη*, ΜΙΕΤ, Αθήνα, 2010.
4. C.S. MacKay, *Αρχαία Ρώμη-Στρατιωτική και πολιτική ιστορία*, Αθήνα, 2007.
5. T. Correy Brennan, "Power and Process Under the Republican 'Constitution'," in Harriet I. Flower, εκδόσεις, *The Cambridge Companion to the Roman Republic*, Cambridge University Press, U.K. 2004.
6. L. Casson, *Everyday Life in Ancient Rome*, Βαλτιμόρη, The Johns Hopkins University Press, 1998.
7. L. Adkins, *Handbook to Life in Ancient Rome*, Oxford University Press, Οξφόρδη, 1998.

BYZANTINΗ ΙΣΤΟΡΙΑ

(Ανάθεση στο Τμ. Ιστορίας - Αρχαιολογίας)

Οι λεπτομέρειες του μαθήματος είναι διαθέσιμες στον Οδηγό Σπουδών του Τμήματος Ιστορίας - Αρχαιολογίας.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ Ι

(ΜΟΝΟ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS+) (Ανάθεση στο ΕΕΓΠ)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν αποκτήσει τις πρώτες βασικές γνώσεις ελληνομάθειας (επιπέδου Α1) σύμφωνα με το Κοινό Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς για τις Γλώσσες (ΚΕΠΑ):

A1 (Αρχάριος χρήστης): Μπορεί να κατανοεί και να χρησιμοποιεί οικείες και καθημερινές εκφράσεις και να διατυπώνει με απλό τρόπο συγκεκριμένες ανάγκες του. Μπορεί να αυτοσυστήνεται ή να συστήνει άλλο πρόσωπο, να θέτει προσωπικές ερωτήσεις σε κάποιον (π.χ., για τον τόπο κατοικίας του, τις σχέσεις του, πράγματα που του ανήκουν) και να απαντά σε ανάλογες ερωτήσεις. Μπορεί να επικοινωνεί με απλά λόγια, αν ο συνομιλητής του μιλά αργά και καθαρά και δείχνει συνεργάσιμος.

<https://www.coe.int/en/web/common-european-framework-reference-languages/table-1-cefr-3.3-common-referencelevels-global-scale>

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Αυτόνομη εργασία.
2. Ομαδική εργασία.
3. Εργασία σε διαπολιτισμικό περιβάλλον.
4. Εργασία σε διεθνές περιβάλλον.
5. Σεβασμός στη διαφορετικότητα και την πολυπολιτισμικότητα.
6. Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.
7. Λήψη αποφάσεων.
8. Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις.

Περιεχόμενο (ύλη) του μαθήματος:

1. Εισαγωγή στο μάθημα ελληνικής γλώσσας – ελληνικό αλφάβητο.
2. Χαιρετισμός –συστάσεις.
3. Τα χόμπι μου (αθλητισμός, ξένες γλώσσες, μουσική κ.τ.λ.).
3. Η ώρα.
4. Κατευθύνσεις – προσανατολισμός.

5. Καθημερινές δραστηριότητες.
6. Στην αγορά.
7. Στην καφετέρια.
8. Στην εργασία.
9. Στις διακοπές.
10. Γράφω κάρτα ή γράμμα.
11. Παρουσίαση εργασιών

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. Α. Αναγνωστοπούλου, Λ. Τριανταφυλλίδου. 2011. *Λοιπόν τι λες*, Θεσσαλονίκη: Νόστος.
2. Κ. Αρβανιτάκης, Φ. Αρβανιτάκη. 2011. *Επικοινωνήστε Ελληνικά 1-3*. Εκδόσεις Δέλτος.
3. Φ. Βαλασαμάκη, Δ. Μανάβη. 2014. *Ορίστε! Ελληνικά για αρχάριους*. 4^η έκδοση. Σχολείο Νέας Ελληνικής Γλώσσας, ΑΠΘ.
4. Ε. Γκαρέλη, Ε. Καπούλα, Σ. Νεστοράτου, Ε. Πρίτση, Ν. Ρουμπής, Γ. Συκαρά, *Ταξίδι στην Ελλάδα. Νέα ελληνικά για ξένους*. Επίπεδα Α1&Α2. Εκδόσεις Γρηγόρη.
5. Διδακτικό προσωπικό του Σχολείου Νέας Ελληνικής Γλώσσας του Α.Π.Θ. 2005. 4^η έκδοση. *Τα νέα ελληνικά για ξένους*. Σχολείο Νέας Ελληνικής Γλώσσας, Α.Π.Θ.
6. Φ. Καβουκόπουλος. 1998. *Νέα ελληνικά για αρχάριους*. Αθήνα: Εκδόσεις Νεφέλη.
7. Ε. Παθιάκη, Γ. Σιμόπουλος, Ρ. Κανελλοπούλου, Α. Παυλοπούλου. 2010. *Ελληνικά Α' - Μέθοδος εκμάθησης της ελληνικής ως ξένης γλώσσας*, Αθήνα: Πατάκης.
8. Λ. Τριανταφυλλίδου, Μ. Κοκκινίδου, Χ. Τακούδα, Ε. Σεχίδου, Κ. Σταυριανάκη. 2014. *Ελληνικά Στο Π + Φ*. Αθήνα: Εκδόσεις Gutenberg.

Άλλες πηγές:

ΑΠΘ, Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών, Ίδρυμα Μανόλη Τριανταφυλλίδου
<http://ins.web.auth.gr/index.php?lang=el>

Διαδρομές, <http://elearning.greek-language.gr/>,

Διδασκαλείο της Νέας Ελληνικής, ΕΚΠΑ:

https://www.greekcourses.uoa.gr/genikes_plirofories/biblia/egcheiridia/

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟ

(ΜΟΝΟ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS+) (Ανάθεση στο ΕΕΓΠ)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού εξαμηνιαίου του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να

1. Κατανοούν τα βασικά χαρακτηριστικά του ελληνικού πολιτισμού.
2. Είναι εξοικειωμένοι / εξοικειωμένες με έθιμα και παραδόσεις.
3. Συνδέουν το παρελθόν με το παρόν.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Αυτόνομη εργασία.
2. Ομαδική εργασία.
3. Εργασία σε διαπολιτισμικό περιβάλλον.
4. Εργασία σε διεθνές περιβάλλον.
5. Σεβασμός στη διαφορετικότητα και την πολυπολιτισμικότητα.
6. Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.
7. Λήψη αποφάσεων.
8. Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις.

Περιεχόμενο (ύλη) του μαθήματος:

Το μάθημα είναι σπονδυλωτό και καλύπτει θέματα στις παρακάτω ενότητες:

1. Τοπίο – η χρήση του χώρου από τον άνθρωπο.
2. Μύθος και θρησκεία.
3. Φιλοσοφία.
4. Θέατρο.

5. Ιστορία της Τέχνης: αρχαία, βυζαντινή, σύγχρονη.
6. Νεοελληνική λογοτεχνία.
7. Μουσική και χορός.
8. Καινοτομία και τεχνολογία.
9. Καθημερινή ζωή στη σύγχρονη Ελλάδα.
10. Επίσκεψη στο αρχαιολογικό μουσείο και ξενάγηση στην πόλη.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

Θα δοθεί σχετική βιβλιογραφία ανά θεματική ενότητα.

Γ' ΕΞΑΜΗΝΟ
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

Ο ΣΟΦΟΚΛΗΣ ΚΑΙ Η ΠΟΛΙΣ

(Ε. Καρακάντζα)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Έχουν πλήρη και λεπτομερή γνώση επιλεγμένων αποσπασμάτων από τις σωζόμενες τραγωδίες του Σοφοκλή (ανάγνωση και κατανόηση από το πρωτότυπο αρχαιοελληνικό κείμενο, καθώς και ερμηνευτική ανάλυση).
2. Έχουν καθολική εποπτεία όλων των σωζόμενων έργων του Σοφοκλή (πλοκή, χαρακτήρες, χρονολογίες διδασκαλίας κλπ.).
3. Είναι εξοικειωμένοι / εξοικειωμένες με τη δραματική τέχνη του Σοφοκλή (θεματικό ρεπερτόριο, λεξιλόγιο, υφολογία κλπ.).
4. Συσχετίζουν το τραγικό κείμενο με το πολιτικό σκηνικό της εποχής.
5. Αναλύουν ιαμβικό τρίμετρο στίχο.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Αυτόνομη εργασία.
2. Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών.
3. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

Περιεχόμενο (ύλη) του μαθήματος:

1. Επιλεγμένα αποσπάσματα από το σοφόκλειο έργο (από το πρωτότυπο).
2. Συνοπτική παρουσίαση του συνόλου των τραγωδιών του Σοφοκλή.
3. Μετρική: ιαμβικό τρίμετρο.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. Α. Μαρκαντωνάτος & Χ. Τσαγγάλης (επιμ.), *Σοφοκλής: 32 Μελέτες* (Brill's Companion to Sophocles), Θεσσαλονίκη 2019.
2. E.D. Karakantza, *Who am I?: (Mis)identity and the polis in Oedipus tyrannus*, Washington 2020.
3. K. Ormand (επιμ.), *A Companion to Sophocles*, Chichester 2012.
4. R.P. Winnington - Ingram, *Σοφοκλής. Ερμηνευτική Προσέγγιση* (μτφ. Ν. Πετρόπουλος), Αθήνα 2016.

ΛΑΤΙΝΙΚΟ ΕΠΟΣ: ΒΙΡΓΙΛΙΟΣ

(Μ. Λίпка)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Γνωρίζουν τη Λατινική επική ποίηση, το Λατινικό εξάμετρο, τις πηγές του Βιργιλίου και την επίδρασή του στην Ευρωπαϊκή λογοτεχνία.
2. Χρησιμοποιούν τα δεδομένα φιλολογικών τραπεζών.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

Ατομική προετοιμασία με έμφαση στη γλωσσική εκμάθηση.

Περιεχόμενο (ύλη) του μαθήματος:

Βιργίλιος, Αινειάδα IV, πλήρες Λατινικό κείμενο, χωρισμένο σε 13 μαθήματα

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. M. von Albrecht, *Ιστορία της Ρωμαϊκής Λογοτεχνίας* (σε έναν τόμο) (2012).
2. R.G. Austin, *Βεργιλίου Αινειάδος Βιβλίο IV* (Θεσσαλονίκη 2000, μεταφρ. Τρομάρας).
3. P. Hardie, *Βιργίλιος* (Θεσσαλονίκη 2005, μεταφρ. Φυντίκογλου).
4. Α. Μέγας, *Λατινική Μετρική* (Θεσσαλονίκη 1973).

ΒΥΖΑΝΤΙΝΑ ΚΕΙΜΕΝΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

(Φ. Νούσια)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Κατανοούν διάφορες πτυχές του Βυζαντινού Πολιτισμού.
2. Αξιολογούν κριτικά τους συγγραφείς και τα γραπτά τους κείμενα και να τα εντάσσουν στο γενικότερο ιστορικοκοινωνικό πλαίσιο της εποχής τους.
3. Αποδίδουν κείμενα της βυζαντινής γραμματείας στα νέα ελληνικά.
4. Γνωρίζουν τη βιβλιογραφία, ηλεκτρονικές πηγές, βάσεις δεδομένων και διαδικτυακούς τόπους σχετικά με τον Βυζαντινό Πολιτισμό.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Ικανότητα να επιδεικνύουν γνώση και κατανόηση των κειμένων.
2. Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών με τη χρήση των απαραίτητων τεχνολογιών.
3. Κριτική ικανότητα προσέγγισης, ανάγνωσης, ανάλυσης και ερμηνείας των πηγών.
4. Δεξιότητες μελέτης για τη συνεχιζόμενη επαγγελματική του ανάπτυξη και εξέλιξη.

Περιεχόμενο (ύλη) του μαθήματος:

Βυζαντινά κείμενα που αποκαλύπτουν πτυχές του Βυζαντινού Πολιτισμού, π.χ., η εκπαίδευση, ο μοναχικός βίος, το εμπόριο, βυζαντινή ιατρική, δημόσιος και ιδιωτικός βίος των βυζαντινών, αστρολογία κλπ.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. Π. Αντωνόπουλος κ.α (εκδ.), *Λόγιοι και Λογιοσύνη στο Βυζάντιο* (Θεσ/κη, 2019).
2. Θ. Αντωνοπούλου, *Βυζαντινή Ομιλητική: Συγγραφείς και Κείμενα* (Αθήνα, 2015²).
3. C.L. James (εκδ.), *Εγχειρίδιο Βυζαντινών Σπουδών* (μτφρ. Κ. Δημοπούλου) (Αθήνα, 2014)
4. *Το επαρχικόν βιβλίον Λέοντος ΣΤ΄ του Σοφού* (εισ.-μτφρ.-σχολ. Τ. Κόλλιας, Μ. Χρόνη) (Αθήνα, 2010).
5. *Θεόδωρος Μετοχίτης. Βυζάντιος. Έπαινος Κων/λεως* (έκδ. -μτφρ. -σχολ. Ι. Πολέμης) (Αθήνα, 2013).
6. *Αγαπητού Διακόνου. Έκθεσις κεφαλαίων παραιναιτικών. Νουθεσίες στον αυτοκράτορα Ιουστινιανό Α΄* (εισ.-μτφρ.-σχολ. Κ. Παϊδας) (Αθήνα, 2018).
7. E. Jeffreys, J. Haldon, R. Cormack (eds.) *The Oxford Handbook of Byzantine Studies* (Oxford / New York, 2008).
8. S. Papaioannou (ed.), *The Oxford Handbook of Byzantine Literature* (Oxford, 2021).

ΠΕΡΙΓΡΑΦΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ

(Χ. Βλάχος – Φροντ. Ζ. Παπαδοπούλου)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Χρησιμοποιούν τις βασικές έννοιες της γλωσσολογικής περιγραφής και τη σχετική ορολογία.
2. Περιγράφουν στοιχειωδώς τη γραμματική δομή της Νέας Ελληνικής και τη σχέση της με αυτή της Αρχαίας Ελληνικής.
3. Εξηγούν την έννοια των λαθών χρήσης και τις γενεσιουργούς αιτίες τους.
4. Χρησιμοποιούν τις γνώσεις υποδομής στη γραμματική περιγραφή της ΝΕ για διδακτική της γραμματικής στο σχολείο.
5. Χρησιμοποιούν τις γνώσεις υποδομής στη γραμματική περιγραφή της ΝΕ για περαιτέρω ερευνητική ενασχόληση με τη γραμματική.
6. Αντιλαμβάνονται τι είναι οι γλωσσικοί μύθοι και να συζητούν με επιστημονικά τεκμηριωμένο τρόπο γι' αυτούς.

7. Εκθέτουν επιστημονικά τεκμηριωμένη άποψη για τη φύση της γλώσσας και τον τρόπο ανάλυσής της.
8. Χρησιμοποιούν, σε βασικό επίπεδο, τις μεθόδους και τα εργαλεία περιγραφής και ανάλυσης των στοιχείων της γλώσσας.
9. Εγγραφούν σε πιο εξειδικευμένα μαθήματα γλωσσολογίας.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών.
2. Αυτόνομη εργασία.
3. Ομαδική Εργασία.
4. Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.
5. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

Περιεχόμενο (ύλη) του μαθήματος:

Το μάθημα εξετάζει βασικά φαινόμενα της γραμματικής της Νέας Ελληνικής, προκειμένου να αναπτυχθεί η μεταγλωσσική ικανότητα των φοιτητών/ριών στον τρόπο με τον οποίο αναλύεται περιγραφικά η γλώσσα από τη σύγχρονη γλωσσολογία. Το μάθημα βοηθά τους/τις φοιτητές/ριες να αποκτήσουν το γλωσσολογικό υπόβαθρο για παιδαγωγική προσέγγιση της γραμματικής σε επίπεδο διδακτικής. Επιπλέον εξετάζει κριτικά «μύθους» και «αλήθειες» που αφορούν τη Νέα Ελληνική (σε επίπεδο χρήσης, λαθών, κλπ.).

Θεματολογία:

- Μύθοι» για την ελληνική γλώσσα: σχέση με Αρχ. Ελληνική, γλωσσική αλλαγή και πρόσληψη από τους φυσικούς ομιλητές, λάθη στη χρήση της γλώσσας.
- Ρηματικό σύστημα: μορφολογία (χρόνος, όψη, έγκλιση, φωνή), σύνταξη (ορίσματα, κατηγορήμα, λειτουργίες υποκειμένου και συμπληρωμάτων).
- Ονοματικό σύστημα: κλίση (πτύση, αριθμός), γένος και κατηγορίες ονομάτων, προσδιορισμοί, αντωνυμίες, ποσοδείκτες.
- Προτασιακό σύστημα: κύριες και δευτερεύουσες, σειρά των όρων της πρότασης: μορφολογία, σύνταξη, πληροφοριακή δομή.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. L. Bauer & P. Trudgill (eds.). 1998. *Language myths*. London: Penguin.
2. Χ. Βλάχος. 2020. *Περιγραφική Ανάλυση της Νέας Ελληνικής. Πανεπιστημιακές σημειώσεις*.
3. D. Holton, P. Mackridge & E. Φιλιππάκη-Warburton. 1999. *Γραμματική της Ελληνικής Γλώσσας* (μτφρ. Β. Σπυρόπουλος). Αθήνα: Πατάκης.
4. D. Holton, P. Mackridge & E. Φιλιππάκη-Warburton. 2005. *Βασική Γραμματική της Σύγχρονης Ελληνικής Γλώσσας* (μτφρ. Μ. Γεωργιαφέντης). Αθήνα: Πατάκης.
5. Α. Ιορδανίδου. 2013. *Είναι λάθος ή δεν είναι; Ιδού η απορία* Αθήνα: Μεταίχμιο.
6. Κατάλογος γραμματικών της Ν. Ελληνικής: http://www.greek-language.gr/greekLang/modern_greek/bibliographies/grammar/contents.html
7. Χ. Κλαίρης, & Γ. Δ. Μπαμπινιώτης. 2005. *Γραμματική της νέας ελληνικής: δομολειτουργική-επικοινωνιακή*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
8. P. Mackridge. 1990. *Η Νεοελληνική γλώσσα* (μτφρ. Κ. Πετρόπουλος). Αθήνα: Πατάκης.
9. Σ. Μοσχονάς (επιμ.). 2006. *Η Σύνταξη στη Μάθηση και στη Διδασκαλία της Ελληνικής ως Ξένης γλώσσας*. Αθήνα: Πατάκης.
10. Φ. Παναγιωτίδη. 2013. *Μίλα μου για γλώσσα*. Ηράκλειο: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης.
11. Ε. Πετρούνιας. 2002. *Νεοελληνική γραμματική και συγκριτική ανάλυση* (2η έκδοση). Θεσσαλονίκη: Studio University Press.
12. Γ. Χάρης, (επιμ.). 2001. *Δέκα Μύθοι για την ελληνική γλώσσα*. Αθήνα: Πατάκης.

Γ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ: ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΕΣ

(Α. Κατσιγιάννη)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Εξηγούν την ιστορία και το πεδίο μελέτης της Συγκριτικής Φιλολογίας.
2. Γνωρίζουν τις επιστημονικές περιοχές της Συγκριτικής Φιλολογίας.
3. Έχουν το απαραίτητο κριτικό λεξιλόγιο και θεωρητικό υπόβαθρο.
4. Κατανοούν τους όρους και τις μεθόδους ανάλυσης και να αντιλαμβάνονται ότι αυτές ποικίλλουν και ότι μπορούν να συνδυάζονται με στόχο την ανάγνωση/ερμηνεία του κειμένου/έργου.
5. Γνωρίζουν ζητήματα που αφορούν στην πρόσληψη, τη διεπιστημονικότητα, τις διακειμενικές, διαπολιτισμικές, σχέσεις και τις διαμεσικές/διακαλλιτεχνικές μεταπλάσεις του κειμένου.
6. Εφαρμόζουν τις γνώσεις του σε επιλεγμένα έργα.
7. Αναλύουν και να συνθέτουν διαφορετικού είδους πληροφορίες από έντυπες και ψηφιακές πηγές.
8. Συλλέγουν, οργανώνουν, αναλύουν τεκμηριωμένα και αξιόπιστα τα δεδομένα από τη βιβλιογραφία.
9. Επεξεργάζονται κριτικά τα εν λόγω δεδομένα με εφαρμογές στην ανάγνωση/ερμηνεία του κειμένου/ έργου.
10. Αξιολογούν κριτικά τα δεδομένα στην ανάγνωση/ερμηνεία του κειμένου/ έργου.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών.
2. Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις.
3. Λήψη αποφάσεων.
4. Αυτόνομη εργασία.
5. Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών.
6. Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα.
7. Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου και μειονοτήτων.

8. Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.
9. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

Περιεχόμενο (ύλη) του μαθήματος:

1. Εισαγωγικά: Η Συγκριτική Φιλολογία ως Κλάδος της Φιλολογίας (Κλασική Φιλολογία, Νεοελληνική Φιλολογία, Ευρωπαϊκή Λογοτεχνία). Ιστορία του κλάδου: Απαρχές και εξέλιξη της επιστήμης, 'ορισμός' της Συγκριτικής Φιλολογίας. Η σχέση της Συγκριτικής Φιλολογίας με τις Επιστήμες, τη Θεωρία της Λογοτεχνίας, την Ιστορία, την Ιστορία των ιδεών, την Κριτική, την Κοινωνία, τη Μετάφραση, τις ποικίλες πολιτισμικές διαστάσεις της Λογοτεχνίας.
2. Συγκριτισμός - Συγκριτική Φιλολογία/Γραμματολογία: Έννοια, ορολογία, μεθοδολογία. Σύγχρονες τάσεις της Συγκριτικής Φιλολογίας (διεπιστημονικές προσεγγίσεις, κ.ο.κ.).
3. Πεδία Μελέτης και Μέθοδοι της Συγκριτικής Φιλολογίας. Λογοτεχνία και Άλλες Τέχνες: Θεματολογία, Διακειμενικότητα, Διαπολιτισμικότητα, Λογοτεχνία και Επιστήμες, Διαμεσικότητα/Διακαλλιτεχνικότητα, κ.ο.κ.
4. Μέθοδοι ανάλυσης: Λογοτεχνία και Άλλες Τέχνες. Ανάγνωση και ερμηνευτική κειμένου/έργου.
5. Εφαρμογές-Παραδείγματα: Ζητήματα διεπιστημονικότητας και διαπολιτισμικών σχέσεων.
6. Εφαρμογές-Παραδείγματα: Ζητήματα διακειμενικών σχέσεων.
7. Εφαρμογές-Παραδείγματα: Ζητήματα διακαλλιτεχνικών σχέσεων.
8. Λογοτεχνία και Μουσική.
9. Λογοτεχνία και Ζωγραφική.
10. Λογοτεχνία και Κινηματογράφος.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. M.-F. Guyard, *La littérature comparée*, Presses Universitaires de France, Paris 1951.
2. Ε. Πολίτου-Μαρμαρινού, *Η Συγκριτική Φιλολογία. Χώρος, σκοπός και μέθοδοι έρευνας*, Καρδαμίτσας, Αθήνα 1981.
3. Ε. Πολίτου-Μαρμαρινού, *Συγκριτική Φιλολογία. Από τη θεωρία στην πράξη*, Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα, 2009· Gutenberg, Αθήνα 2015².
4. P. Brunel, Cl. Pichois, A.-M. Rousseau, *Qu'est-ce que la littérature comparée ?*, Armand Colin, Paris 1983. Πρβλ. ελληνική έκδοση: *Τι είναι η συγκριτική γραμματολογία*, μτφρ. Δημήτρης Αγγελάτος, Πατάκης, Αθήνα 2012.

5. A. Marino, *Comparatisme et théorie de littérature*, Presses Universitaires de France, Paris 1988
6. Ζ.Ι. Σιαφλέκης, *Συγκριτισμός και Ιστορία της Λογοτεχνίας*, Επικαιρότητα, Αθήνα 1988. 213-240.
7. Chevrel, *La littérature comparée*, Presses Universitaires de France, Paris 1989.
8. Σ. Θεοδωράκη, *Κινηματογραφικές πρωτοπορίες*, Νεφέλη, Αθήνα 1990.
9. S. Chatman, *Coming to Terms. The Rhetoric of Narrative in Fiction and Film*, Cornell University Press, 1990.
10. Ι. Οικονόμου – Αγοραστού, *Εισαγωγή στη Συγκριτική Στερεοτυπολογία των εθνικών χαρακτηριστικών στη Λογοτεχνία*, University Studio Press, Θεσσαλονίκη 1992.
11. C. Guillén, *The Challenge of Comparative Literature*, Harvard University Press, 1993.
12. S. Bassnet, *Συγκριτική Γραμματολογία*, Πατάκης, Αθήνα 1998 (1993¹).
13. Φ. Αμπατζοπούλου, *Ο άλλος εν διωγμώ. Η εικόνα του Εβραίου στη λογοτεχνία. Ζητήματα Ιστορίας και Μυθοπλασίας*, Θεμέλιο, Αθήνα 1998.
14. Κ. Στενού, *Εικόνες του άλλου. Η ετερότητα: από τον Μύθο στην Προκατάληψη, μετάφραση Σ. Μπενβενίστε – Μ. Παπαδήμα*, Εξάντας, Unesco, Αθήνα 1998.
15. Λ. Τσιριμώκου, *Εσωτερική ταχύτητα*, Άγρα, Αθήνα 2000.
16. Α. Ταμπάκη – Σ. Αθήνη (επιμ.), *Ταυτότητα και ετερότητα στη λογοτεχνία, 18^{ος}-20^{ος} αι. Μετάφραση και διαπολιτισμικές σχέσεις*, Δόμος, Αθήνα 2001.
17. Η. Saussy (ed.), *Comparative Literature in an Age of Globalization*, The John Hopkins University Press, Baltimore 2004.
18. Ζ.Ι. Siaflekis, *La relation comparative. Interférences et transitions dans la modernité littéraire*, L'Harmattan, Paris 2004.
19. Ε. Κουτριάνου (επιμ.), *Η συγκριτική γραμματολογία στην Ελλάδα. Σύγχρονες τάσεις*, Μεσόγειος, 2005.
20. Μ. Χρυσανθόπουλος, *Το όνειρο στη λογοτεχνία: Αρτεμίδωρος και Φρόυντ*, Εξάντας, Αθήνα 2005.
21. Α. Tabaki (ed.) *Tendances actuelles de la littérature comparée dans le Sud-est de l'Europe*, Τετράδια εργασίας 29, Athènes 2006.
22. D.-H. Pageaux, *Littératures et cultures en dialogue. Essais réunis, annotés et préfacés par Sobhi Habchi*, L'Harmattan, Paris 2007.

- 23.Ε. Πολίτου – Μαρμαρινού, Σ. Ντενίση (επιμ.) *Το διήγημα στην ελληνική και στις ξένες λογοτεχνίες*, Ελληνική Εταιρεία Γενικής και Συγκριτικής Γραμματολογίας, Gutenberg, 2009.
- 24.Β. Καραΐσκου, *Εικαστικές και σκηνικές πρωτοπορίες*, Παπασωτηρίου, 2009.
- 25.Ά. Ταμπάκη, *Ζητήματα συγκριτικής γραμματολογίας και ιστορίας των ιδεών*, ERGO, Αθήνα 2008.
- 26.Γ. Γκότση, *Η διεθνοποίηση της φαντασίας. Σχέσεις της ελληνικής με τις ξένες λογοτεχνίες τον 19^ο αι.*, Gutenberg, Αθήνα 2010.
- 27.Ζ.Ι. Σιαφλέκης (επιμ.), *Γραφές της μνήμης. Σύγκριση, αναπαράσταση, θεωρία*, Ελληνική Εταιρεία Γενικής και Συγκριτικής Γραμματολογίας, Gutenberg, 2011.
28. *Cine science. Ο κινηματογράφος στον φακό της επιστήμης*, Gutenberg, 2013.
29. *Η λογοτεχνία και οι τέχνες της εικόνας, Ζωγραφική και κινηματογράφος*, Ελληνική Εταιρεία Γενικής και Συγκριτικής Γραμματολογίας, Καλλιγράφος, Αθήνα 2013.
30. Λ. Ιωακειμίδου, *Ο λογοτεχνικός μύθος από τον γαλλικό συγκριτισμό στη νεοελληνική κριτική*, Σοκόλη, Αθήνα 2014.
- 31.Α. Αντωνοπούλου, Κ. Καρακάση, Ε. Πετροπούλου, *Συγκριτολογία*, www.kallipos.gr, 2015.
32. Δ. Καργιώτης, *Γεωγραφίες της μετάφρασης*, Κάπα, Θεσσαλονίκη 2017.
- 33.Δ. Αγγελάτος, *Λογοτεχνία και Ζωγραφική*, Gutenberg, Αθήνα 2018.
34. J. Monaco, *Πώς διαβάζουμε μια ταινία*, Gutenberg, 2019.
35. Τεύχη του διεθνούς συγκριτολογικού ηλεκτρονικού περιοδικού *Σύγκριση*.
36. Τεύχη του διεθνούς συγκριτολογικού ηλεκτρονικού περιοδικού *Διακείμενα/Διακειμενικά*.

ΘΑΥΜΑΪΔΕΣΘΑΙ: ΜΑΓΕΙΑ, ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΕΙΣ, ΠΑΡΑΔΟΞΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΑΙ ΡΩΜΑΪΚΗ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑ

(Γ. Καζαντζίδης)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Περιγράφουν φαινόμενα που εμπίπτουν στην κατηγορία του *θαύματος* και να διαβάζουν στο πρωτότυπο (αρχαία ελληνικά και λατινικά) τις σχετικές πηγές.
2. Κατανοούν και να εκτιμούν τη σημασία των ανωτέρω φαινομένων μέσα στο πολιτισμικό τους πλαίσιο.
3. Συσχετίζουν φαινόμενα *θαύματος* με το περιεχόμενο άλλων μαθημάτων.
4. Αναγνωρίζουν και να αναλύουν φαινόμενα *θαύματος*.
5. Αναπτύσσουν τη δική τους ερμηνεία των φαινομένων *θαύματος*.
6. Αντιπαραβάλλουν τα φαινόμενα *θαύματος* που θα έχουν διδαχθεί με τη δική τους εμπειρία του σύγχρονου πολιτισμού.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις.
2. Λήψη αποφάσεων.
3. Ομαδική εργασία.
4. Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον.
5. Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών.
6. Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα.
7. Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον.
8. Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου.
9. Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.
10. Προαγωγή της ελεύθερης δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

Περιεχόμενο (ύλη) του μαθήματος:

Σε μια σειρά διαλέξεων από μέλη της κλασικής κατεύθυνσης του Τμήματος το μάθημα πραγματεύεται την έννοια του *θαύματος* σε πολλές διαφορετικές εκφάνσεις του, όπως μαγεία και παραφυσικά φαινόμενα, υπερ-ήρωες, θείκες επιφάνειες, ουτοπίες, τέρατα, ομιλούντα ζώα, μεταμορφώσεις, το κάλλος, η ιατρική επιστήμη.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. R. Buxton (ed.), *Oxford Readings in Greek Religion*, OUP 2000.
2. G.L. Campbell, (ed.), *The Oxford Handbook of Animals in Classical Thought and Life*, OUP, 2014.
3. D. Collins, *Magic in the Ancient Greek World*, Blackwell, 2008.
4. E.R.Dodds, *Οι Έλληνες και το παράλογο*. Μετάφραση και εισαγωγή Γιώργη Γιατρομανωλάκη. Καρδαμίτσα, 1996.

5. M. Dickie, *Magic and magicians in the Greco-Roman world*, London and New York Routledge c2003.
6. C.A. Faraone, D. Obbink, *Magika hiera. Ancient Greek magic and religion*, OUP 1991.
7. Ε. Φιλιππάκη - Β. Κιντή (επιμ.), *Απορία και Θαυμασμός στη Φιλοσοφία*, Εκδ. Παπαδόπουλος, 2022.
8. F. Graf, Ι. Πετρόπουλος, κ.α. *Η Μαγεία στην Αρχαία Ελλάδα*, ΕΙΕ 2008.
9. F. Graf, *Magic in the ancient world*, translated by Franklin Philip, Cambridge London Harvard University Press 1997.
10. F. Graf, *Η Μαγεία στην Ελληνο-ρωμαϊκή Αρχαιότητα*. Μετάφραση: Ι. Μυλωνόπουλος, ΙΤΕ-ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΚΡΗΤΗΣ, 2009.
11. J. Lightfoot, *Wonder and the Marvellous from Homer to the Hellenistic World*, CUP 2021.
12. G. Luck, *Arcana mundi : magic and the occult in the Greek and Roman worlds : a collection of ancient texts / translated, annotated, and introduced by Georg Luck. — 2nd ed., 2006.*
13. M.P. Nilsson, *Ιστορία της Αρχαίας Ελληνικής Θρησκείας*, Παπαδήμα 2008.
14. D. Ogden, (ed.), *A Companion to Greek Religion*, Wiley-Blackwell 2007.
15. D. Ogden, *Magic, witchcraft, and ghosts in the Greek and Roman worlds. A sourcebook*, Oxford University Press c2002.
16. G. Petridou, *Divine Epiphany in Greek Literature and Culture*, OUP 2016.
17. H. Schmalzgruber (ed.), *Speaking Animals in Ancient Literature*, Winter, 2020.
18. L.C. Watson, *Magic in Ancient Greece and Rome*, Bloomsbury Academic, 2019.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ 19^{ος} 20^{ος} ΑΙΩΝΑΣ

(Ε. Λεμονίδου)

Οι λεπτομέρειες του μαθήματος είναι διαθέσιμες στον Οδηγό Σπουδών του Τμήματος Ιστορίας – Αρχαιολογίας.

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ

(Α. Σύρκου)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Γνωρίζουν τα ιστορικά και πολιτικά γεγονότα που έλαβαν χώρα από τον 8^ο π.Χ. αιώνα έως και το θάνατο του Μ. Αλεξάνδρου.
2. Γνωρίζουν τις συνθήκες που οδήγησαν στη δημιουργία της πόλης-κράτους καθώς και τις σχέσεις των πόλεων κατά την αρχαϊκή και κλασική εποχή.
3. Αντιλαμβάνονται την ανάπτυξη των πολιτειακών δομών των πόλεων αυτής της περιόδου.
4. Είναι εξοικειωμένοι / εξοικειωμένες με τον πνευματικό πολιτισμό και την τέχνη των αρχαϊκών και κλασικών χρόνων.
5. Χρησιμοποιούν τα έργα των ιστορικών (Ηροδότου, Θουκυδίδη, Ξενοφώντα, Αρριανού,) και της αρχαίας Ελληνικής Γραμματείας (Τραγωδίες, κωμωδίες) ως ιστορικές πηγές.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Ικανότητα να ερμηνεύουν τις φιλολογικές πηγές και να τις συσχετίζουν με τα ιστορικά γεγονότα.
2. Εξοικείωση με τα ιστορικά γεγονότα της αρχαϊκής και κλασικής εποχής καθώς και κατανόηση των συνεπειών τους στη διαμόρφωση της παγκόσμιας κατάστασης.
3. Ικανότητα να ερμηνεύουν τα ιστορικά γεγονότα της εποχής του.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Εισαγωγή στο γνωστικό αντικείμενο.
2. Μελέτη των επιμέρους ενοτήτων.
3. Επιλεκτική μελέτη των ιστορικών πηγών (Ηρόδοτος, Θουκυδίδης, Ξενοφώντας, Αρριανός).
4. Βιβλιογραφική ενημέρωση.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. C. Mossé – A. Schnapp-Gourbeillon, *Επίτομη Ιστορία της Αρχαίας Ελλάδας (2000- 31 π.Χ.)*, Μτφρ. Λ. Στεφάνου, Αθήνα 2010.
2. R. Flacelière, *Ο Δημόσιος και Ιδιωτικός Βίος στην Αρχαία Ελλάδα*, Μτφρ. Γ. Βανδωρου, Αθήνα 2007.
3. J. de Romilly, *Αλκιβιάδης*, Μτφρ. Μ. Αθανασίου-Κ. Μηλιαρέση, Αθήνα 1996.
4. Jacqueline de Romilly, *Γιατί η Ελλάδα;* Μτφρ. Μ. Αθανασίου-Κ. Μηλιαρέση, Αθήνα 1996.
5. J. de Romilly, *Η οικοδόμηση της αλήθειας στο Θουκυδίδη*, Μτφρ. Σ. Βλοντάκη, Αθήνα 2003.

6. Ο. Taplin, *Ελληνικόν Πυρ*, Μτφρ. Ε. Πατρικίου, Αθήνα 1992.
7. C. Mossé, *Αλέξανδρος το πεπρωμένο ενός μύθου*, Μτφρ. Σ. Βλοντάκης, 2004.
8. C. Mossé, *Περικλής. Ο εφευρέτης της Δημοκρατίας*, Μτφρ. Σ. Βλοντάκης, 2006.
9. C. Mossé, *Η γυναίκα στην Αρχαία Ελλάδα*, Μτφρ. Α. Στεφανής, Αθήνα 2004.
10. M. R. Lefkowitz, *Γυναίκες στον Ελληνικό μύθο*, Μτφρ. Α. Μεγαπάνου, Αθήνα, 1995.
11. D.M.MacDowell, *Σπαρτιατικό Δίκαιο*, Μτφρ. Ν. Κονομή, Αθήνα 2005.
12. Γ. Κοκκόρου-Αλευρά, *Η Τέχνη της Αρχαίας Ελλάδας. Σύνομη Ιστορία (1050-50 π.Χ.)*, Αθήνα 1995.
13. Δ. Κυρτάτας, *Κατακτώντας την Αρχαιότητα*, Αθήνα 2002.
14. Α. Βλάχος, *Η οικοδόμηση της Δημοκρατίας*, Αθήνα 1999.
15. J. Ober, *Μάζες και ελίτ στη δημοκρατική Αθήνα*, Αθήνα 2003.
16. Μ.Β. Σακελλαρίου, *Η Αθηναϊκή Δημοκρατία*, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, 2016.
17. F. Lefevre, *Ιστορία του Αρχαίου Ελληνικού κόσμου*, Παρίσι, 2015.

ΚΡΗΤΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ

(Ανάθεση στο Τμήμα Θεατρικών Σπουδών)

Οι λεπτομέρειες του μαθήματος είναι διαθέσιμες στον Οδηγό Σπουδών του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών.

Δ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΟΓΡΑΦΙΑ: ΗΡΟΔΟΤΟΣ

(Ν. Χαραλαμπίδης)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Αντιλαμβάνονται τον αρχετυπικό ρόλο των *Ιστοριών* του Ηροδότου ως του αρχαιότερου σωζομένου και του μακράν εκτενεστέρου προχριστιανικού πεζού κειμένου αλλά, κυρίως, κειμένου το οποίο διαμόρφωσε οριστικά την κυρίαρχη εκδοχή για την αρχαϊκή Ελλάδα και τους Περσικούς Πολέμους.
2. Εντάσσουν τον Αλικαρνασσία στο ιστορικό του συγκεκριμένο ώστε να αναγνωρίζουν τις οφειλές του στον Όμηρο, τις αφηγηματικές ελεγείες και τους προδρόμους του ιστοριογραφούντες.
3. Καταδεικνύουν ότι η ενιαία θεώρηση των γεγονότων της εικοσαετίας 499-479 π.Χ. συνιστά ηροδότεια επινόηση και επίτευγμα, θεμελιωμένη στα διαχρονικά βιώματα του ελληνικού ιστορικού υποκειμένου, τον πανελληνισμό και τον αντιβαρβαρισμό.
4. Αποδομούν τις (μετα)νεοτερικές κατηγορίες κατά του Ηροδότου περί «αφελείας», μειωμένης κριτικής σκέψης, ελληνοκεντρικότητας, ανατολισμού ως προϊόντων αναχρονιστικών προκαταλήψεων.
5. Διαλέγονται με τον εύπλαστο αλλά συμπαγή χαρακτήρα της ελληνικής εθν(ο)τικής ταυτότητας και τις ποικίλες μεταλλάξεις της: από τη φυλετική προ(ω)ϊστορία Δωριέων και Ιώνων μέχρι την πρώτη καταγεγραμμένη προγραμματική φανέρωσή της στην απάντηση των Αθηναίων στον Μαρδόνιο (*αὐθις δὲ τὸ Ἑλληνικόν, ἔδν ὄμαιμόν τε καὶ ὁμόγλωσσον, καὶ θεῶν ἰδρύματά τε κοινὰ καὶ θυσίαι ἤθεά τε ὁμότροπα*, Θ 144.2).
6. Κατανοούν ότι ο Ηρόδοτος προσαρμόζει το υλικό των πηγών του (μύθων, γενεαλογιών, κτίσεων πόλεων, μαρτυριών) στην τελεολογία του αφηγήματός του.
7. Λαμβάνουν υπ' όψη τους το στοιχείο της προφορικότητας-παραστασιακότητας των *Ιστοριών*, όπως προκύπτει από τις δημόσιες αναγνώσεις επιλεγμένων ενοτήτων σε πανελλήνια ή τοπικά ακροατήρια.
8. Συνειδητοποιούν ότι το ιστορικό αφήγημα είναι ένα σύστημα κλειστό, αυθαίρετο, αυτονομιμοποιούμενο, όπου ο (δημοφιλής) συγγραφέας ορίζει τους κανόνες της ερμηνείας του.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Ικανότητα να παρακολουθούν την αρχιτεκτονική της ηροδοτείου διηγήσεως - από τα πρώτα «εθνογραφικά» βιβλία μέχρι την εποποιία των Μηδικών - και να ερμηνεύουν τις προτεινόμενες εκάστοτε αιτιακές σχέσεις μεταξύ των γεγονότων.
2. Δυνατότητα ανάδειξης του διπλού κειμενικού ακροατηρίου των *Ιστοριών* (η γενιά των Μηδικών/οι ακροατές/αναγνώστες του Ηροδότου) και του επιδιωκόμενου εκ μέρους του συγγραφέα επιτελεστικού τους ρόλου για τη γεωπολιτική του διπολικού ελληνικού χώρου κατά το δεύτερο μισό του 5^{ου} αι. π. Χ.
3. Μαθησιακή ευελιξία ώστε να κατανοηθούν επαρκώς οι κειμενικοί μηχανισμοί (ομηρικά διακείμενα, «ιερός πόλεμος», εφηρμοσμένη θεοδικία) μέσω των οποίων υπενθυμίζεται ο (λησμονημένος) αφηρωισμός των Ελλήνων μαχητών των Μηδικών.

Περιεχόμενο (ύλη) του μαθήματος:

1. Εισαγωγικά ζητήματα

Η ανάδυση ενός φιλερένου πνεύματος στην Ιωνία του 6^{ου} αι. π.Χ. και ο μύθος της μετάβασης από τη «μυθική» στην «ιστορική» θεώρηση του κόσμου.

(Πρωτο-)Ιστορικά ποιήματα: Σημωνίδου του Αμοργίνου *Σαμίων Αρχαιολογία* (7^{ος} αι. π.Χ.), Μιμνέρμου του Κολοφώνιου *Σμυρνήσις* (7^{ος} αι. π.Χ.), Πανυάσσιδος του Αλικαρνασσέως *Ιωνικά* (πρώιμος 5^{ος} αι. π.Χ.).

(Πρωτο-)Ιστορία και η γένεση της πεζογραφίας.

Προγενέστεροι του Ηροδότου: Εκαταίου του Μιλησίου *Γενεαλογίαι, Γης περίοδος* (555-485 π.Χ.), Διονυσίου του Μιλησίου *Περσικά*.

Σύγχρονοι του Ηροδότου: Χάρωνος του Λαμψακηνού *Αιθιοπικά, Περσικά, Λυβικά, Έλληνικά*, Ελλανίκου του Μυτιληναίου *Άτθίς, Τρωικά*, Ξάνθου του Λυδού *Λυδιακά*, Ίωνος του Χίου (480-422 π.Χ.) *Χίου Κτίσις, Επιδημίαι*.

2. Σχολιασμός επιλεγμένων χωρίων από τα βιβλία Ε-Θ

Το προοίμιο των *Ιστοριών* και η δόμηση της συγγραφικής ταυτότητας. Μακεδονικός λόγος (Ε 17-22).

Η Μεταπολίτευση των Αθηνών: Από τους Περιστρατίδες στους Αλκμαιωνίδες (Ε 55- 72).

Κυπριακός λόγος (Ε 103-115).

Η Β' Περσική Εκστρατεία και η μάχη του Μαραθώνα (Ζ 94-120).

Η Γ' Περσική Εκστρατεία και η μάχη των Θερμοπυλών (Η 201-233). Η Τετραλογία των «δημηγοριών» (Θ 140-144).

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. R. Bichler and R. Rolinger, *Ηρόδοτος - Εισαγωγή στο έργο του*. Αθήνα 2006 (Καρδαμίτσα).
2. E.J. Bakker, I. J.F. de Jong & H. van Wees (eds), *Εγχειρίδιο Ηροδοτείων Σπουδών*. Αθήνα 2007 (Μεταίχμιο).
3. D. Asheri, A. Lloyd & C. Aldo, *Ηροδότου Ιστορίες: Βιβλία Α-Δ Κείμενο και Ερμηνευτικό Υπόμνημα. 2 τόμοι*. Θεσσαλονίκη 2010 (University Studio Press).
4. C. Dewald and J. Marincola (eds), *The Cambridge Companion to Herodotus* Cambridge 2006 (CUP).
5. E. Irwin and E. Greenwood (eds), *Reading Herodotus: A Study of the logoi in Book 5 of Herodotus' Histories*. Cambridge 2007 (CUP).
6. N. Luraghi (ed.), *The Historian's Craft in the Age of Herodotus*. Oxford 2007 (OUP).
7. E. Baragwanath, *Motivation and Narrative in Herodotus*. Oxford 2008 (OUP).
8. V.L. Provencal, *Sophist Kings: Persians as Other in Herodotus*. London and New York 2015 (Bloomsbury Academic).
9. J. Priestley and V. Zali (eds), *Brill's Companion to the Reception of Herodotus in Antiquity and Beyond*. Leiden and Boston 2016 (Brill).

ΡΩΜΑΪΚΗ ΙΣΤΟΡΙΟΓΡΑΦΙΑ

(Κ. Οικονομοπούλου)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Βελτιώσουν τη γνώση βασικών γραμματικο-συντακτικών φαινομένων της λατινικής γλώσσας μέσα από την προσεκτική ανάγνωση και εμπειριστατωμένη ανάλυση κειμένων από τον Λίβιο και τον Τάκιτο.
2. Είναι εξοικειωμένοι / εξοικειωμένες με βασικές πτυχές και όψεις της ρωμαϊκής ιστοριογραφίας. Έμφαση θα δοθεί, πιο συγκεκριμένα, στις απαρχές της αυτοκρατορικής ιδεολογίας καθώς και στη συγκριτική ανάγνωση του ρωμαϊκού λόγου περί εξουσίας έτσι όπως αυτή προκύπτει από την αντιπαραβολή λατινικών και αρχαιοελληνικών ιστορικών κειμένων.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Ομαδική εργασία.
2. Αυτόνομη εργασία.
3. Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών.
4. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

Αποσπάσματα από Λίβιο, Ιούλιο Καίσαρα και Τάκιτο.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. *Ιστορία της Λατινικής Λογοτεχνίας*, Ε.Ι. Kenney, W.V. Clausen, Εκδ. Παπαδήμα, Αθήνα 2003.
2. *Ρωμαϊκή Ιστορία*, Μ. Rostovtzeff. Εκδ. Παπαδήμα, Αθήνα 2010.

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΕΖΟΓΡΑΦΙΑ 1830-1914

(Σ. Αθήνη – Φροντ. Θ. Ιερωνυμάκη)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Παρουσιάζουν την πορεία της νεοελληνικής πεζογραφίας από το 1830 ως τον πρώτο Παγκόσμιο πόλεμο.
2. Διακρίνουν τα πολιτισμικά και ιστορικά συμφραζόμενα που διαμόρφωσαν τη λογοτεχνική παραγωγή.
3. Γνωρίζουν τις λογοτεχνικές σχολές και τάσεις της νεοελληνικής Λογοτεχνίας (1830-1914) στην περιοχή του πεζού λόγου.
4. Παρουσιάζουν τα βασικά χαρακτηριστικά της πεζογραφίας της Παλαιάς Αθηναϊκής Σχολής και αντιπροσωπευτικούς εκπροσώπους.
5. Παρουσιάζουν τα βασικά χαρακτηριστικά της πεζογραφίας της Γενιάς του 1880 και αντιπροσωπευτικούς εκπροσώπους.
6. Διακρίνουν τα πεζογραφικά είδη: μυθιστόρημα, διήγημα, νουβέλα.

7. Κατανοούν τους όρους *πικαρικό, επιστολικό, ιστορικό, απόκρυφο μυθιστόρημα, ηθογραφία* κ.ά., και να μπορούν να ταξινομήσουν ανάλογα τα κείμενα.
8. Προβαίνουν σε κριτική ανάγνωση των κειμένων της νεοελληνικής πεζογραφίας (1830-1914) και να τα συζητούν υιοθετώντας επιστημονικό ύφος στην επιχειρηματολογία μέσα από την κατάλληλη βιβλιογραφία.
9. Προβάλλουν πειστικά επιχειρήματα για να υποστηρίξουν τις απόψεις τους.
10. Γνωρίζουν να ερευνούν έντυπες και ηλεκτρονικές βιβλιογραφικές πηγές.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Εφαρμογή της γνώσης στην πράξη.
2. Να επιδεικνύουν γνώση και κατανόηση των βασικών γνωρισμάτων της λογοτεχνικής πεζογραφικής παραγωγής της περιόδου 1830-1914.
3. Να ορίζουν τα λογοτεχνικά γένη (μυθιστόρημα, διήγημα, νουβέλα).
4. Να αναγνωρίζουν τα βασικά μορφικά χαρακτηριστικά των αισθητικών ρευμάτων: Ρομαντισμός, Ρεαλισμός, Νατουραλισμός.
5. Κριτική ανάλυση και ερμηνεία πεζογραφικών κειμένων.
6. Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών.
7. Αυτόνομη εργασία.
8. Ομαδική εργασία.
9. Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.
10. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Εισαγωγή: Ιστορικές και κοινωνικές συνθήκες στον ελληνόφωνο κόσμο από την ίδρυση του ελληνικού κράτους έως τον Πρώτο Παγκόσμιο πόλεμο.
2. Το γλωσσικό ζήτημα (καθαρεύουσα, αρχαίζουσα, δημοτική).
3. Το λογοτεχνικό πεδίο, εκδόσεις, οικογενειακά-φιλολογικά περιοδικά, εφημερίδες.
4. Συνοπτικό διάγραμμα της εξέλιξης της νεοελληνικής πεζογραφίας: α. Η πεζογραφική παραγωγή 1830-1880, β. Η Γενιά του 1880 και η πεζογραφία.
5. Τα λογοτεχνικά ρεύματα και οι τάσεις: Ρομαντισμός, Ρεαλισμός, Νατουραλισμός, ηθογραφία.
6. Τα πεζογραφικά είδη: αισθηματικό / επιστολικό / ιστορικό / πικαρικό / απόκρυφο μυθιστόρημα, ηθογραφικό / αστικό διήγημα, επιφυλλιδικό πεζογράφημα.
7. Η Ελληνική Επανάσταση: α. Το απομνημόνευμα, β. οι βιογραφίες αγωνιστών του 1821, γ. ο μυθιστορηματικός λόγος.

8. Ερμηνευτική ανάλυση και σχολιασμός αντιπροσωπευτικών κειμένων σημαντικών πεζογράφων (Γρ. Παλαιολόγος, Α.Ρ. Ραγκαβής, Π. Καλλιγιάς, Εμμ. Ροΐδης, Δ. Βικέλας, Αλ. Παπαδιαμάντης, Γ. Μ. Βιζυηνός, Μ. Μητσάκης, Α. Καρκαβίτσας, Γ. Ξενόπουλος κ.ά.).

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. Π. Αποστολή, *Το πικαρικό μυθιστόρημα και η παρουσία του στον ελληνικό 19ο αιώνα. Από τον «Ερμήλο» (1817) ως την «Πάπισσα Ιωάννα» (1866)*, Αθήνα, Άρτεμις, 2018.
2. Ν. Βαγενάς (επιμ.), *Από τον «Λέανδρο» στον «Λουκή Λάρα». Μελέτες για την πεζογραφία της περιόδου 1830-1880*, Ηράκλειο Ίδρυμα Τεχνολογίας και Έρευνας – Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, 2009.
3. Γ. Γκότση, *Η ζωή εν τη πρωτεύουση. Θέματα αστικής πεζογραφίας από το τέλος του 19ου αιώνα*, Αθήνα, Νεφέλη, 2004
4. *Η παλαιότερη πεζογραφία μας. Από τις αρχές της ως τον Πρώτο Παγκόσμιο Πόλεμο: 1830-1880*, τόμοι Α΄, Γ΄-ΙΑ΄, Αθήνα, Σοκόλης, 1996-1998.
5. Σ. Ντενίση, *Το ελληνικό ιστορικό μυθιστόρημα και ο Sir Walter Scott (1830-1880)*, Αθήνα, Καστανιώτης, 1994.
6. Α. Πολίτης, *Η Ρομαντική λογοτεχνία στο εθνικό κράτος 1830-1880*, Ηράκλειο, Πανεπιστημιακές εκδόσεις Κρήτης, 2017.
7. Ε. Πολίτου-Μαρμαρινού–Βίκυ Πάτσιου (επιμ.), *Ο Νατουραλισμός στην Ελλάδα. Διαστάσεις Μετασχηματισμοί-Όρια*, Αθήνα, Μεταίχμιο, 2007.
8. *Πρακτικά Συνεδρίου, 1821 και Απομνημονεύματα*, Αθήνα, Βουλή των Ελλήνων, 1920.
9. Γ. Φαρίνου-Μαλαματάρη (επιμ.), *Εισαγωγή στην πεζογραφία του Παπαδιαμάντη*, Ηράκλειο, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, 2005.
10. Γ. Φαρίνου-Μαλαματάρη, *Το σχοίνισμα της γραφής. Παπαδιαμαντ(ολογ)ικές μελέτες*, Αθήνα, Gutenberg 2014.
11. Μ. Vitti, *Η Ιδεολογική λειτουργία της ελληνικής ηθογραφίας*, Αθήνα, Κέδρος 1991.

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

(Θ. Μαρκόπουλος)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Αναγνωρίζουν τις διάφορες περιόδους της ιστορίας της Ελληνικής, από τη Μυκηναϊκή έως και τη Νέα Ελληνική.
2. Κατανοούν την εξελικτική διαδικασία των κυριότερων ποικιλιών της Ελληνικής.
3. Γνωρίζουν τις βασικότερες μεταβολές που συντελέστηκαν σε κάθε περίοδο.
4. Γνωρίζουν το ιστορικό κοινωνιογλωσσικό πλαίσιο μέσα στο οποίο αναπτύχθηκαν και διαμορφώθηκαν οι ποικιλίες της Ελληνικής.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Ικανότητα να παρέχουν ιστορικές ερμηνείες για διάφορα φαινόμενα από τις περιόδους της Ελληνικής.
2. Ικανότητα να αναγνωρίζουν τα φαινόμενα αυτά σε κείμενα από τις διάφορες περιόδους της Ελληνικής.
3. Ικανότητα να συσχετίζουν κοινωνιογλωσσικά φαινόμενα με αμιγώς 'γλωσσικές' εξελίξεις.
4. Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών.
5. Αυτόνομη εργασία.
6. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Εισαγωγή στην έννοια της Ιστορίας της Ελληνικής (ποικιλίες προς εξέταση, περίοδοι της Ιστορίας της Ελληνικής, σχέση Αρχαίας και Νέας Ελληνικής).
2. Η Γραμμική Β' και η Μυκηναϊκή Ελληνική.
3. Το ελληνικό αλφάβητο και η διαμόρφωσή του.
4. Η Αρχαία Ελληνική: κοινωνιογλωσσικό πλαίσιο και διάλεκτοι.
5. Ελληνιστική – Ρωμαϊκή περίοδος: κοινωνιογλωσσικό πλαίσιο, βασικές μεταβολές.
6. Μεσαιωνική περίοδος: κοινωνιογλωσσικό πλαίσιο, βασικές μεταβολές.
7. Πρώιμη ΝΕ περίοδος: κοινωνιογλωσσικό πλαίσιο, βασικές μεταβολές.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. G. Horrocks. 2006. *Ελληνικά: Η ιστορία της γλώσσας και των ομιλητών της*. Αθήνα: Εστία.
2. Α-Φ.Χριστίδης (εκδ.). 2001. *Ιστορία της Ελληνικής Γλώσσας: Από τις αρχές έως την ύστερη αρχαιότητα*. Θεσσαλονίκη: Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών.
3. A. Jannaris. 1897. *An historical Greek grammar, chiefly of the Attic dialect*. London.
4. E.J. Bakker (ed.). 2010. *A companion to the Ancient Greek language*. Oxford: Wiley- Blackwell.
5. F. Adrados. 2003. *Ιστορία της ελληνικής γλώσσας: Από τις απαρχές ως τις μέρες μας*. Αθήνα: Παπαζήσης.

Δ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

ΔΗΜΩΔΗΣ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

(Κ. Χρυσόγελος)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Γνωρίζουν τα βασικά χαρακτηριστικά της δημώδους βυζαντινής γραμματείας.
2. Μελετούν με τη βοήθεια έντυπης και ψηφιακής βιβλιογραφίας κείμενα της δημώδους βυζαντινής γραμματείας.
3. Αναλύουν γλωσσικά, ερμηνευτικά και υφολογικά τα κείμενα της εξεταστέας ύλης.
4. Προβαίνουν σε συγκρίσεις μεταξύ της δημώδους και της λόγιας παραγωγής των μέσων και ύστερων βυζαντινών αιώνων.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων, με τη χρήση κατάλληλων τεχνολογιών.
2. Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις.
3. Εξάσκηση της αναλυτικής και συνθετικής ικανότητας.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

Ποιητικά και πεζά κείμενα της δημώδους βυζαντινής γραμματείας, όπως είναι το έπος του Διγενή Κρήτη (βυζαντινές παραλλαγές), η ερωτική μυθιστορία, η ιστορική καταγραφή στο δημώδες ιδίωμα, και η μεσοβυζαντινή και υστεροβυζαντινή δημώδης σάτιρα.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. R. Beaton, *Η ερωτική μυθιστορία του ελληνικού Μεσαίωνα*, μτφ. Ν. Τσιρώνη, Αθήνα 1996.
2. H.-G. Beck, *Ιστορία της βυζαντινής δημώδους λογοτεχνίας*, μτφ. Ν. Eideneier, Αθήνα 2007.
3. R. Beaton & D. Ricks (επιμ.), *Digenes Akrites. New approaches to Byzantine heroic poetry*, Aldershot 1993.
4. P.A. Agapitos – O.L. Smith, *The study of Medieval Greek Romance*, Κοπεγχάγη 1992.
5. Σ. Κακλαμάνης & Α. Καλοκαιρινός (επιμ.), *Πρακτικά του 7ου διεθνούς συνεδρίου Neograeca Medii Aevi. Χαρτογραφώντας τη δημώδη λογοτεχνία (12ος-17ος αι.)*, Ηράκλειο Κρήτης 2017.

ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΠΟΙΗΤΙΚΗΣ

(Κ. Κωστίου)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Διακρίνουν τις βασικές διαφορές μεταξύ των όρων : σάτιρα, ειρωνεία, παρωδία, χιούμορ.
2. Αναγνωρίζουν τους διαφορετικούς τύπους ειρωνείας.
3. Επιλέγουν τα κατάλληλα μεθοδολογικά εργαλεία για την προσέγγιση της λογοτεχνικής σάτιρας.
4. Κατανοούν ουσιώδεις έννοιες και να εφαρμόζουν την κατάλληλη μεθοδολογία για κάθε κείμενο.
5. Αναγνωρίζουν τα πεδία αλληλοεπίδρασης και διεπιστημονικότητας.
6. Ερμηνεύουν τα λογοτεχνικά κείμενα με βάση τις προαναφερόμενες έννοιες.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών.
2. Αυτόνομη εργασία.
3. Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών.
4. Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.
5. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.
6. Σεβασμός και ευαισθησία στη διαφορετικότητα και στην πολυτισμικότητα.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

Το μάθημα εστιάζει σε θεωρητικά και ερμηνευτικά ζητήματα με άξονα την Ποιητική εν γένει και ειδικότερα την Ποιητική της Ανατροπής με κύριο χαρακτηριστικό το κωμικό στοιχείο. Κατά τη διάρκεια του μαθήματος θα τεθούν ζητήματα ορολογίας, μεθόδου και λογοτεχνικών παραδειγμάτων, τα οποία συχνά χαρακτηρίζονται από πολυπλοκότητα και αντιφατικότητα. Θα εξεταστεί η διαμόρφωση και η ιστορική εξέλιξη ορισμένων λογοτεχνικών ειδών στο πλαίσιο της νεοελληνικής λογοτεχνίας και θα γίνει εφαρμογή σε κείμενα. Σημασία θα δοθεί στη φιλοσοφική διάσταση των όρων και στη βιβλιογραφική ποικιλότητα καθώς η σημασία της ρητορικής της

ανατροπής ανοίγει νέους δρόμους στη μελέτη των κειμένων και δίνει νέες διαστάσεις στην κοινωνική συμπεριφορά των ηρώων αλλά και των αναγνωστών.

-1^η ενότητα : Εισαγωγή στο επιστημονικό πεδίο της Ποιητικής και ειδικά στην Ποιητική της Ανατροπής και συζητά προβλήματα ορολογίας και μεθοδολογίας.

-2^η ενότητα: Παρωδία . Ζητήματα ορολογίας και παραδείγματα κειμένων

-3^η ενότητα : «Αρετή και Ρωτόκριτος» του Γ. Σεφέρη (1961) ή « Εις Ανδρέαν Κάλβον» του Κ.Καρυωτάκη

-4^η ενότητα του Σεφέρη «Τι είπε η γκαμήλα (pastiche) με αναφορά στον Τ. S. Eliot.

-5^η ενότητα : Σάτιρα. Ιστορική αναφορά. Τυπολογία του L. Feinberg

-6^η ενότητα : Η σάτιρα στην πεζογραφία . Παραδείγματα

-7^η ενότητα: Η σάτιρα στην ποίηση . Παραδείγματα

-8^η ενότητα : Σατιρικό προσωπείο

-9^η ενότητα : Ειρωνεία. Εξέταση του όρου και και ιστορική του εξέλιξη

-10^η ενότητα : Μελέτη της τυπολογίας του D. C. Muecke. Παραδείγματα στην πεζογραφία

-11^η ενότητα : Παραδείγματα στην ποίηση

-12^η ενότητα : Καβαφική ειρωνεία

-13^η ενότητα: Ειρωνικό προσωπείο . Γ. Σκαρίμπας

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. Δ. Αγγελάτος, «Η σάτιρα: ένας ειδολογικός χαμαιλέων», *Σύγκριση* 14, 2003 , σσ. 20-45.
2. Ν. Βαγενάς, *Η ειρωνική γλώσσα. Κριτικές μελέτες για τη Νεοελληνική Γραμματεία*, Στιγμή, Αθήνα 1994.
3. Γ. Βελουδής, «Η ειρωνεία στον Καβάφη», Αναφορές. Έξι νεοελληνικές μελέτες, Φιλιππούτης, Αθήνα 1983, σσ. 44-57.
4. Α. Βογιατζόγλου, *Συνομιλίες ποιητών. Μεταπλάσεις παρωδίες και αντίλογοι στη νεοελληνική ποίηση του 20^{ου} αιώνα*, Gutenberg, Αθήνα 2019.
5. Κ.Γ. Κασίνης, *Οντολογικές μεταμορφώσεις. Πρόσωπα και προσωπεία της ελληνικής σάτιρας*, Χατζηνικολή 2004.
6. Θ. Καρζής, *Η σάτιρα και η παγκόσμια ιστορία της. Από τους προγόνους του Αριστοφάνη μέχρι τους απογόνους του Σουρή*, Καστανιώτης, Αθήνα 2005.

7. Κ. Κωστίου, « Ακόμη λίγα για την ειρωνεία του Κ.Π.Καβάφη», *Η ποίηση του κράματος. Μοντερνισμός και Διαπολιτισμικότητα στο έργο του Κ.Π.Καβάφη*, Μ. Πιερής (επιμ.) Πανεπιστημιακές εκδόσεις Κρήτης, 2000, σσ. 227-244.

ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ

(Α. ΡΟΥΣΣΟΥ)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Γνωρίζουν τις βασικές εφαρμογές της σύγχρονης γλωσσολογίας.
2. Γνωρίζουν βασικές διαφορές μεταξύ γλωσσικής ικανότητας και γλωσσικής χρήσης.
3. Γνωρίζουν τη σχέση γλώσσας-ομιλητή και γλώσσας-κοινωνίας.
4. Συνεχίσουν σε πιο εξειδικευμένα μαθήματα γλωσσολογίας.
5. Διακρίνουν τη σχέση μεταξύ γλωσσολογικής θεωρίας και εφαρμογών.
6. Διακρίνουν τα βασικά πεδία εφαρμογής της γλωσσολογίας.
7. Εξετάζουν βασικά εμπειρικά δεδομένα γλωσσολογικής ανάλυσης.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις.
2. Λήψη αποφάσεων.
3. Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα.
4. Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον.
5. Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.
6. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Βασικές αρχές: τι είναι γλώσσα και ποιο είναι το αντικείμενο της γλωσσολογίας.

2. Γλώσσα και νόηση: πρόσληψη και παραγωγή λόγου, γλωσσική κατάκτηση και εκμάθηση, πολυγλωσσία.
3. Γλώσσα και εγκέφαλος.
4. Γλώσσα και υπολογιστές: γλωσσική επεξεργασία.
5. Γλώσσα και κοινωνία: μεθοδολογικά ζητήματα, διάλεκτοι, πολυγλωσσία.
6. Γλώσσα, γραφή και ορθογραφία.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. V. Fromkin, R. Rodman & N. Hyams 2008. *Εισαγωγή στη μελέτη της γλώσσας*, μτφ. Γ. Ξυδόπουλος κ.ά., επιμ. Γ. Ξυδόπουλος. Αθήνα: Εκδόσεις Πατάκης. [Προτεινόμενο σύγγραμμα].
2. A. Akmajian, R.A. Demers, A.K. Farmer, R. Harnish. 2001 (5^η έκδοση). *Linguistics. An introduction to language and communication*. Cambridge, MA: MIT Press.
3. A.E. Baker, K. Hengeveld (επιμ.). 2012. *Language*. Oxford: Wiley-Blackwell.
4. R.W. Fasold, J. Connor-Linton (επιμ.). 2006. *An introduction to language and linguistics*. Cambridge: Cambridge University Press.
5. R. Larson. 2010. *Grammar as science*. Cambridge, MA: MIT Press.
6. W. O'Grady, M. Dobrovolsky, F. Katamba (επιμ.). 2001. *Contemporary linguistics. An introduction*. London: Longman.

ΘΕΜΑΤΑ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

(Ε. Λεμονίδου)

Οι λεπτομέρειες του μαθήματος είναι διαθέσιμες στον Οδηγό Σπουδών του Τμήματος Ιστορίας - Αρχαιολογίας..

ΕΛΛΗΝΙΣΤΙΚΗ ΚΑΙ ΡΩΜΑΪΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ

(Α. Σύρκου)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Γνωρίζουν τα ιστορικά και πολιτικά γεγονότα που έλαβαν χώρα από τον 4^ο π.Χ. αιώνα έως και τον 5^ο μ.Χ. αιώνα.
2. Είναι εξοικειωμένοι / εξοικειωμένες με τον πολυπολιτισμικό κόσμο των ελληνιστικών βασιλείων και να γνωρίζουν τις κοινωνικοοικονομικές μεταβολές που συντελέστηκαν μετά τον θάνατο του Μ. Αλεξάνδρου.
3. Γνωρίζουν τον Ρωμαϊκό κόσμο και μελετά την ιστορική του πορεία από τον 4^ο π.Χ. αιώνα έως και τον 3^ο μ.Χ. αιώνα. Κατανοούν την εξέλιξη των πολιτειακών θεσμών, τις πολιτικοοικονομικές συνθήκες που συντέλεσαν στη διαμόρφωση των κοινωνικών τάξεων κατά την περίοδο της Δημοκρατίας, τους λόγους μετακίνησης των βορείων λαών προς την Ευρώπη, την εμφάνιση και επικράτηση του Χριστιανισμού.
4. Κατανοούν τις δομές και τον τρόπο διοίκησης της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας αλλά και τις συνθήκες που οδήγησαν στην διάσπασή της.
5. Είναι εξοικειωμένοι / εξοικειωμένες με τον πνευματικό πολιτισμό και την τέχνη των ρωμαίων.
6. Χρησιμοποιούν ως ιστορικές πηγές τα έργα των ιστορικών Πλούταρχου, Πολύβιου, Σαλλούστιου, Σουητώνιου, Αμμιανού Μαρκελλίνου καθώς και επιγραφικές μαρτυρίες.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Ικανότητα να ερμηνεύουν τις φιλολογικές πηγές και να τις συσχετίζουν με τα ιστορικά γεγονότα.
2. Εξοικείωση με τα ιστορικά γεγονότα της ελληνιστικής και ρωμαϊκής εποχής καθώς και κατανόηση των συνεπειών τους στη διαμόρφωση της παγκόσμιας κατάστασης.
3. Ικανότητα να ερμηνεύουν τα ιστορικά γεγονότα της εποχής του.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Εισαγωγή στο γνωστικό αντικείμενο.
2. Μελέτη των επιμέρους ενοτήτων.
3. Επιλεκτική μελέτη των ιστορικών πηγών (Πλούταρχου, Πολύβιου, Αμμιανού Μαρκελλίνου, Σαλλούστιου, Σουητώνιου και επιγραφών).
4. Βιβλιογραφική ενημέρωση.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. C. Mossé – A. Schnapp-Gourbeillon, *Επίτομη Ιστορία της Αρχαίας Ελλάδας* (2000- 31 π.Χ.), Μτφρ. Λ. Στεφάνου, Αθήνα 2010.
2. P. Zanker, *Ο Αύγουστος και η δύναμη των εικόνων*, Μτφρ. Μ. Πεχλιβάνος, ΜΙΕΤ, Αθήνα, 2009.
3. G. De Saint-Croix, *Ο Χριστιανισμός και η Ρώμη- Διωγμοί, Αιρέσεις και ήθη*, ΜΙΕΤ, Αθήνα, 2010.
4. C.S. MacKay, *Αρχαία Ρώμη-Στρατιωτική και πολιτική ιστορία*, Αθήνα, 2007.
5. T. Correy Brennan, "Power and Process Under the Republican 'Constitution'," in H. I. Flower, εκδόσεις, *The Cambridge Companion to the Roman Republic*, Cambridge University Press, U.K. 2004.
6. L. Casson, *Everyday Life in Ancient Rome*, Βαλτιμόρη, The Johns Hopkins University Press, 1998.
7. L. Adkins, *Handbook to Life in Ancient Rome*, Oxford University Press, Οξφόρδη, 1998.

ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΙΣΤΟΡΙΑ

(Ανάθεση στο Τμήμα Ιστορίας - Αρχαιολογίας)

Οι λεπτομέρειες του μαθήματος είναι διαθέσιμες στον Οδηγό Σπουδών του Τμήματος Ιστορίας - Αρχαιολογίας..

ΑΝΑΤΡΕΠΤΙΚΕΣ ΟΨΕΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑΣ: ΜΥΣΤΗΡΙΑ ΚΑΙ ΣΚΑΝΔΑΛΑ

(ΔΕΝ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ)

IV. Περιγράμματα μαθημάτων ειδικοτήτων

ΚΛΑΣΙΚΗ ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ

Ε΄ ΕΞΑΜΗΝΟ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

ΕΛΛΗΝΙΣΤΙΚΗ ΚΑΙ ΡΩΜΑΪΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

(Γ. Καζαντζίδης)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Έχουν επισκόπηση των κεντρικών φιλοσοφικών ρευμάτων της ελληνιστικής εποχής (ιδίως Επικουρισμός, Στωικισμός, Σκεπτικισμός) ως προς τις βασικές τους αρχές και επίδραση.
2. Μελετούν από το πρωτότυπο και από συγκριτική σκοπιά κειμενικές πηγές για την Επικούρεια, Στωική και Σκεπτική φιλοσοφία (τόσο στην αρχαία ελληνική όσο και στη λατινική γλώσσα, πολλές από αυτές αποσπασματικές).
3. Κατανοούν τις ιδιαιτερότητες και τη συμβολή της ρωμαϊκής φιλοσοφικής σκέψης στη συνέχεια και μετάδοση της αρχαίας ελληνικής φιλοσοφίας (μέσα από συγγραφείς όπως ο Κικέρωνας, ο Λουκρήτιος, ο Σενέκας).
4. Ερευνούν και να ανατρέχουν αυτόνομα σε ελληνικές και αγγλόφωνες έντυπες και ηλεκτρονικές πηγές (π.χ. εγχειρίδια, μονογραφίες, συλλογικοί τόμοι, εξειδικευμένα επιστημονικά άρθρα, ιστοσελίδες, ψηφιακές βιβλιοθήκες) για τη μελέτη της ελληνιστικής και ρωμαϊκής φιλοσοφίας.
5. Συλλογίζονται και να συζητούν θεμελιώδη φιλοσοφικά προβλήματα που τίθενται από τις πρωτογενείς πηγές με τρόπο μεθοδικό και συγκροτημένο, καθώς και να υποστηρίζουν τις θέσεις τους με επιστημονικά επιχειρήματα.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση νέων τεχνολογιών.

2. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.
3. Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.
4. Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις.
5. Εργασία σε διεθνές ή/και σε διεπιστημονικό περιβάλλον.
6. Λήψη αποφάσεων.
7. Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών.
8. Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου.
9. Σεβασμός στη διαφορετικότητα και την πολυπολιτισμικότητα.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Στωική φιλοσοφία: ελληνικές και λατινικές πηγές, ιστορία, αρχές.
2. Επικούρεια φιλοσοφία: ελληνικές και λατινικές πηγές, ιστορία, αρχές.
3. Άλλα φιλοσοφικά ρεύματα της ελληνιστικής εποχής (ιδίως ο Πυρρώνειος Σκεπτικισμός).
4. Κομβικοί φιλοσοφικοί προβληματισμοί της ελληνιστικής και ρωμαϊκής φιλοσοφίας (παραλληλίες και συγκρίσεις μέσα από την προσεκτική μελέτη των πηγών): φυσική, κοσμολογία-θεολογία, επιστημολογία, ηθική (συναισθήματα, αρχές του ευτυχισμένου βίου, αντιμετώπιση της ασθένειας και του θανάτου)
5. Εξοικείωση των φοιτητών με τη χρήση ψηφιακών πηγών για τη μελέτη της ελληνιστικής και ρωμαϊκής φιλοσοφίας (π.χ. Perseus Digital Library, ψηφιακές φιλοσοφικές εγκυκλοπαίδειες).
6. Συστηματική μελέτη και κριτική αποτίμηση ελληνόγλωσσης και ξενόγλωσσης βιβλιογραφίας πάνω στην ελληνιστική και ρωμαϊκή φιλοσοφία (μέσω σεμιναριακής συζήτησης στην τάξη).

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. B. Inwood (επιμ.) (2003), *The Cambridge Companion to the Stoics*, Cambridge.
2. M. Nussbaum (2015), *Η Θεραπεία της Επιθυμίας*, μετάφρ. Γ. Αβραμίδης, Μ. Πανταζή, Αθήνα.

3. A.A. Long (2012), *Η Ελληνιστική Φιλοσοφία: Στωικοί, Επικούρειοι, Σκεπτικοί*, μετάφρ. Σ. Δημόπουλος, Αθήνα.
4. R.W. Sharples (2011), *Στωικοί, Επικούρειοι και Σκεπτικοί. Μια Εισαγωγή στην Ελληνιστική Φιλοσοφία*, μετάφρ. Μ. Τατσίδη-Λυτπουρλή, Θεσσαλονίκη.
5. J. Warren (επιμ.) (2009), *The Cambridge Companion to Epicureanism*, Cambridge.

Η ΔΡΑΜΑΤΙΚΗ ΤΕΧΝΗ ΤΟΥ ΕΥΡΙΠΙΔΗ

(Α. Παπαχρυσόστομου)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Έχουν πλήρη και λεπτομερή γνώση ολόκληρης της τραγωδίας *Μήδεια* (ανάγνωση και κατανόηση από το πρωτότυπο αρχαιοελληνικό κείμενο, καθώς και ερμηνευτική ανάλυση).
2. Έχουν καθολική εποπτεία όλων των σωζόμενων έργων του Ευριπίδη (πλοκή, χαρακτήρες, χρονολογίες διδασκαλίας κλπ.).
3. Έχουν μνηθεί στη δραματική τέχνη του Ευριπίδη (θεματικό ρεπερτόριο, λεξιλόγιο, υφολογία κλπ.).
4. Αναλύουν ιαμβικό τρίμετρο στίχο.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών.
2. Αυτόνομη εργασία.
3. Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών.
4. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Βιογραφία και εργογραφία Ευριπίδη.

2. Τραγωδία *Μήδεια* από το πρωτότυπο (μετάφραση & ερμηνεία).
3. Συνοπτική παρουσίαση των υπολοίπων έργων του Ευριπίδη.
4. Μελέτη και κατανόηση του ευριπίδειου *modus scribendi*.
5. Μετρική: ιαμβικό τρίμετρο.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. P.E. Easterling (επιμ.), *The Cambridge Companion to Greek Tragedy*, Cambridge 1997.
2. D.J. Mastronarde, *Ευριπίδου Μήδεια* (μτφ. Δ. Γιωτοπούλου), Αθήνα 2006.
3. D.J. Mastronarde, *The Art of Euripides: Dramatic Technique and Social Context*, Cambridge 2010.
4. L.K. McClure, *Ευριπίδης. 35 Μελέτες* (επιμ. ελλ. έκδ. Α. Ρεγκάκος, Ε. Σιστάκου), Θεσσαλονίκη 2021 (πρωτ. τίτλ. *Companion to Euripides*, Chichester 2017).
5. Δ. Λυπουρλής, *Αρχαία Ελληνική Μετρική*, Θεσσαλονίκη.
6. Α. Παπαχρυσόστομου, "Euripides' *Heraclids* and Pericles' Funeral Oration: Some notes on their ideological affinities", *Ελληνικά* 61.2 (2011) 233-241.
7. Α. Παπαχρυσόστομου, "Ουκ αν δυναίμην: A Euripidean Novelty", *Antichthon* 49 (2015) 1-23.
8. Α. Παπαχρυσόστομου, "Η ευριπίδεια λέξις και η αθηναϊκή πόλις", στον συλλογικό τόμο *Το Θείον και η Πόλις στον Ευριπίδη* (επιμ. Α. Γ. Μαρκαντωνάτος, Β. Γεωργοπούλου, Δ. Κοσμοπούλου), Αθήνα (Ελληνικό Ίδρυμα Πολιτισμού) 2023.
9. C. Segal, *Euripides and the Poetics of Sorrow: Art, Gender, and Commemoration in Alcestis, Hippolytus, and Hecuba*, Durham 1993.
10. Μ. Χριστόπουλος, *Μιμήσεις πράξεων*, Αθήνα 2002.

Ε΄ ΕΞΑΜΗΝΟ
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ, ΡΩΜΑΪΚΗ ΚΑΙ ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΒΙΟΓΡΑΦΙΑ

(Α. Γεωργιάδου)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Αξιολογήσουν τη ρευστότητα των ορίων ανάμεσα στη βιογραφία και συγγενή γραμματειακά είδη και να κατανοήσουν τη 'βιογραφικότητα' σε κείμενα πέραν των αμιγώς βιογραφικών (π.χ., φιλοσοφικά κείμενα, λυρική ποίηση).

2. Αποτιμήσουν την προνομιακή θέση αυτού του γραμματειακού είδους ανάμεσα στα άλλα είδη.
3. Αναλύουν και να αξιολογούν τα κείμενα με βάση διαφορετικές αναγνωστικές οπτικές.
4. Προσεγγίζουν τα κείμενα ως φορείς ιδεολογικών τάσεων και δυναμικών.
5. Εντάσσουν με ευχέρεια τα αρχαία κείμενα στο πολιτιστικό-πολιτικό-κοινωνικό πλαίσιο της εποχής τους.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών.
2. Αυτόνομη εργασία.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1-3: Σύγχρονη Βιογραφία: Η βιογραφία ως λογοτεχνικό είδος. Όρια και ποικιλομορφία. Συγκλίσεις και αποκλίσεις της σύγχρονης και αρχαίας βιογραφίας. Απαρχές της ελληνικής και ρωμαϊκής βιογραφικής παράδοσης: 5ο π.Χ. αι. έως και 3^ο αι. μ.Χ.

4-5: Η βιογραφία ως γραμματειακό είδος (ορισμοί, όρια βιογραφίας) και η σχέση της με άλλα είδη συγγενή είδη. Σύγχρονες θεωρίες βιογραφίας. Video clips με συνεντεύξεις από θεωρητικούς της βιογραφίας, βιογράφους, σκηνοθέτες βιογραφικών έργων (Hermione Lee, Ray Monk, Stephen Frears). Εφαρμογή των σύγχρονων θεωριών της βιογραφίας στα αρχαία βιογραφικά κείμενα.

6-8: Η βιογραφική παραδοση των Ευαγγελίων. Εγκωμιαστική βιογραφία (*Αγησίλαος Ξενοφώντα, Ευαγόρας Ισοκράτη, Agricola* Τάκιτου).

9-13: Επιλογή Βίων από τους *Παράλληλους Βίους* του Πλουτάρχου, Cornelius Nepos, Suetonius, σε συνδυασμό με σύγχρονες βιογραφίες (Einstein, Wittgenstein, Virginia Wolf, Steve Jobs) Τεχνικές βιογραφικές Πλουτάρχου και Νέπωμα. Θεωρίες σύγχρονης Βιογραφίας.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. J. Diggle, *Theophrastus: Characters* (Cambridge 2004).
2. P.E. Easterling και B.M.W. Knox, *Ιστορία της Αρχαίας Ελληνικής Λογοτεχνίας* (Αθήνα 2013), κεφ. 20: «Η Λογοτεχνία της Αυτοκρατορίας».
3. A. Georgiadou, *Plutarch's Pelopidas: A Historical and Philological Commentary* (Stuttgart and Leipzig 1997).
4. T. Hägg, *The Art of Biography* (Cambridge 2012).

5. C.P. Jones, *Plutarch and Rome* (Oxford 1971).
6. H. Lee, *Biography: A Very Short Introduction* (Oxford 2009).
7. H. Lee, *Body Parts: Essays on Life-Writing* (Princeton University Press 2005)
8. A. Momigliano, *The Development of Greek Biography. Expanded Edition* (Harvard 1993).
9. D.A. Russell, *Plutarch* (Bristol 1973).
10. B. Scardigli, *Essays on Plutarch's Lives* (Oxford 1995).
11. R. Stem, *The Political Biographies of Cornelius Nepos* (Michigan 2012).
12. S. Swain, *Hellenism and Empire: Language, Classicism, and Power in the Greek World AD 50-250* (Oxford 1996).

ΑΡΧΑΪΚΟ ΕΠΟΣ: ΗΣΙΟΔΟΣ

(Α. Ποταμίτη)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Γνωρίζουν και να περιγράφουν την κοσμογονική και διδακτική ποίηση του Ησιόδου και τη θέση της στην ιστορία της αρχαίας ελληνικής λογοτεχνίας.
2. Γνωρίζουν και αναπτύσσουν προβληματισμό για τη σχέση της ησιόδειας ποίησης με κείμενα από την Εγγύς Ανατολή και την Αίγυπτο.
3. Γνωρίζουν και να περιγράφουν την προβληματική της σύνθεσης της ησιόδειας ποίησης.
4. Γνωρίζουν, να περιγράφουν και να προσεγγίζουν ερμηνευτικά βασικά θέματα του ησιόδειου έργου.
5. Γνωρίζουν και να περιγράφουν σύγχρονες ερμηνευτικές προσεγγίσεις των έργων *Θεογονία* και *Έργα και Ήμέραι*.

6. Κατανοούν το κείμενο των έργων *Θεογονία* και *Έργα και Ήμέραι* στο αρχαίο πρωτότυπο.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις.
2. Λήψη αποφάσεων.
3. Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών.
4. Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.
5. Προαγωγή της ελεύθερης δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

Εισαγωγή στο έργο του Ησιόδου. Αυτοβιογραφική, διδακτική, κοσμολογική ποίηση. Αιγυπτιακά και ανατολικά παράλληλα κείμενα. Ησιόδειο ζήτημα (προβληματική για τον τρόπο σύνθεσης του έργου και την ταυτότητα του ποιητή). *Θεογονία*, *Έργα και Ήμέραι* (εκτεταμένα αποσπάσματα από το πρωτότυπο κείμενο).

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. «Ησιόδος», στο P.E. Easterling & B.M.W. Knox, *Ιστορία της Αρχαίας Ελληνικής Λογοτεχνίας*. Μτφρ. Ν. Κονομή, Χρ. Γριμπά, Μ. Κονομή. Εκδ. Παπαδήμα, 2006, σσ. 135-152.
2. R. Lamberton, *Ησιόδος. Ο Ποιητής και το Έργο του*. Μτφρ. Μ. Τσάτσου, επιμ. Α. Μαρκαντωνάτος. Εκδ. Τυπωθήτω, 2005.
3. Ν.Π. Μπεζαντάκος, Χ.Κ. Τσαγγάλης, Σ.Ι. Ράγκος, *Μουσάων Αρχώμεθα. Ο Ησιόδος και η Αρχαϊκή Επική Ποίηση*. Εκδ. Πατάκη, Αθήνα, 2006.
4. J.P. Vernant, «Ο Ησιοδικός μύθος των γενών», στο *Μύθος και Σκέψη στην Αρχαία Ελλάδα*. Μτφρ. Σ. Γεωργούδη. Εγνατία, χ.χ., σσ. 29-54.

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΗ ΚΡΙΤΙΚΗ

(ΙΚΥ / ΕΣΠΑ)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Προσεγγίζουν τα αρχαία κείμενα με στόχο την ανάδειξη εκείνων των στοιχείων που μπορούν να προσμετρηθούν ως ενδείξεις λογοτεχνικής θεωρίας.
2. Εμβαθύνουν ιστορικά και πραγματολογικά στον «ορίζοντα» των κειμένων.
3. Συσχετίζουν άμεσα το ποιητικό φαινόμενο με την αρχαία κριτική.
4. Αντιλαμβάνονται το περιεχόμενο των κρίσιμων όρων: *άοιδή, μουσική, ποίησης, μίμησις, κάθαρσις*, λογοτεχνική πρόσληψη, λογοτεχνικός *άγών*, αισθητική απόλαυση, παρατραγωδία και μεταδράμα, εκπαιδευτικός ρόλος και ηθικό χρέος της ποίησης, διαμάχη φιλοσοφίας και ποίησης.
5. Ανιχνεύουν τη διαδρομή των λογοτεχνικών όρων και εννοιών από τους προγενέστερους στους μεταγενέστερους συγγραφείς.
6. Εντοπίζουν και να αξιολογούν το (αντ)αγωνιστικό στοιχείο που συχνά καθόριζε το γενικότερο πνεύμα των ποιητολογικών αναφορών.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Αυτόνομη εργασία.
2. Ομαδική εργασία.
3. Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών.
4. Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.

5. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.
6. Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση των απαραίτητων τεχνολογιών.
7. Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα.
8. Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

Στις εισαγωγικές παραδόσεις θα εξετασθούν οι ποιητολογικές αναφορές επικών και λυρικών ποιητών της αρχαϊκής περιόδου, προσωκρατικών φιλοσόφων και σοφιστών. Κατόπιν, θα μελετηθούν εκτενέστερα χωρία προερχόμενα από τους *Βατράχους* του Αριστοφάνη, τον *Ίωνα* και κυρίως την *Πολιτεία* του Πλάτωνα και, φυσικά, από την παλαιότερη σωζόμενη πραγματεία της περιόδου επί του θέματος, το *Περί ποιητικής* σύγγραμμα του Αριστοτέλη, κείμενο εξόχως καθοριστικό και επιδραστικό για τους αιώνες που ακολούθησαν.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. Τ. Γιάννου, «Η συμβολή του Πλάτωνα στη διαμόρφωση της αριστοτελικής *Ποιητικής*: Όροι και θέματα *περί ποιητικῆς* στους πλατωνικούς διαλόγους». Αδημοσίευτη διδακτορική διατριβή, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, 2012.
2. K.J. Dover, *Η κωμωδία του Αριστοφάνη*. Μτφρ. Φ. Ι. Κακριδής. 6^η ανατ., Αθήνα: Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης, 2005.
3. M. Fuhrmann, *Αρχαία λογοτεχνική θεωρία: Εισαγωγή στον Αριστοτέλη, τον Οράτιο και τον «Λογγίνο»*. Με παράρτημα αρχαίων κειμένων. Μτφρ. Μ. Καίσαρ. Αθήνα: Παπαδήμας, 2007.
4. Δ.Ι. Ιακώβ, *Ζητήματα λογοτεχνικής θεωρίας στην Ποιητική του Αριστοτέλη*. Αθήνα: Στιγμή, 2004.
5. R. Kannicht, *Η παλαιά διαμάχη ποίησης και φιλοσοφίας (διάγραμμα για την αρχαία ελληνική αντίληψη περί λογοτεχνίας)*. Μτφρ. Δ. Ιακώβ. 2^η έκδ. Αθήνα: Λωτός, 1997.

6. G.A., Kennedy (επιμ.), *Ιστορία της θεωρίας της λογοτεχνίας*, τ. 1: *Αρχαία ελληνική και ρωμαϊκή κριτική*. Μτφρ. Φ. Φιλίππου. Θεσσαλονίκη: Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών, 2008.
7. Δ. Λυπουρλής (επιμ.), *Αριστοτέλης, Ποιητική: Πρόλογος, εισαγωγή, κείμενο, μετάφραση, σχόλια*. Θεσσαλονίκη: Ζήτρος, 2008.
8. Σ. Μενάρδος και Ι. Συκουτρής (επιμ.), *Αριστοτέλους, Περί ποιητικής*. Ανατ. 2004, Αθήνα: Εστία, 1937.
9. Α. Νεχαμάς, *Αρετές της αυθεντικότητας: Δοκίμια για τον Πλάτωνα και τον Σωκράτη*. (Επιστ. επιμ.) Π. Κόντος. Ηράκλειο: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, 2022.
10. Ν. Pappas, *Πολιτεία του Πλάτωνα: Ένας οδηγός ανάγνωσης*. Μτφρ. Δ. Παπαγιαννάκος. Αθήνα: Οκτώ, 2006.
11. D.A. Russell, *Λογοτεχνική κριτική στην αρχαιότητα*. Μτφρ. Α. Παπασυριόπουλος. Αθήνα: Καρδαμίτσα, 2013.
12. W.B. Stanford (επιμ.), *Αριστοφάνους Βάτραχοι*. Μτφρ. Μ. Μπλέτας. 2^η έκδ. Αθήνα: Καρδαμίτσα, 2010.
13. Σ. Τσιτσιρίδης, «Ο αριστοτελικός ορισμός της τραγωδίας». *Ελληνικά* 60.1 (2010): 25-61.

ΑΡΧΑΙΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΕΡΩΤΙΚΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ: ΤΑ ΠΑΡΑΚΛΑΥΣΙΘΥΡΑ

(Ν. Χαραλαμπόπουλος)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Αναγνωρίζουν τις βασικές παραμέτρους του ερωτικού τραγουδιού (ορισμός, θεματολογία, λειτουργία) καθώς και τη θεμελιώδη σημασία της παραστασιακότητας για τη σύνθεση και εκφορά τους.
2. Κατανοούν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των παρακλαυσιθύρων ως αυτόνομης κατηγορίας ποιημάτων (ορισμός, μοτίβα, μουσικότητα).

3. Αντιλαμβάνονται τον βιωματικό χαρακτήρα των συγκεκριμένων ποιητικών συνθέσεων και τη σύνδεση της μυθοπλαστικής τους ιδιότητας με κοινωνικές πρακτικές της εποχής κατά την οποία συνετέθησαν.
4. Συνειδητοποιούν ότι η συγκεκριμένη ομάδα τραγουδιών απαντά σε ποικίλες λογοτεχνικές φόρμες και έχει μία από τις μακροβιότερες διαχρονικές παρουσίες στην ελληνική ποιητική παραγωγή με ισχυρή εκπροσώπηση στο σήμερα.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Αυτόνομη εργασία.
2. Σεβασμός στην ελληνική διαφορετικότητα και στην πολιτισμική βιοποικιλότητα.
3. Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας.
4. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.
5. Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών.
6. Συμμετοχή σε εκτελέσεις των σχετικών τραγουδιών.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

Εισαγωγικά: Μέρος πρώτο – Το ελληνικό ερωτικό τραγούδι

Ζητήματα ορισμού: Ποιητικότητα, μουσικότητα και θεματολογικό εύρος από τον αιθεροβάμονα ρομαντικό μέχρι τον σαρκοβόρο σεξουαλισμό.

Εισαγωγικά: Μέρος Δεύτερο -Τα παρακλαυσίθυρα

Ζητήματα ορισμού: ο (απο)κλεισμένος έξω από την πόρτα της αγαπημένης του εραστής ως βασική παρακλαυσιθυρική συνθήκη -Η σχέση με τον *κῶμον* και τα γεινιάζοντα ποιητικά συγκείμενα (άσματα συμποτικά, εταιρικά, παιδεραστικά).

Τα κείμενα

Ενδελεχής και εκ του σύνεγγυς ανάγνωση των σωζομένων παρακλαυσιθύρων από την κλασική μέχρι και την πρωτοβυζαντινή περίοδο με συνεχή αναφορά σε παράλληλα από τους 18^ο έως και τον 21^ο αιώνες

1. Αριστοφάνους Έκκλησιάζουσαι 952-975

Η διωδία Κόρης -Επιγένους και το διαλογικό παρακλαυσίθυρο – Παράλληλα: Διγενής Ακρίτας Ε 836-911, Άς πᾶν νὰ ἰδοῦν τὰ μάτια μου, Ἀπὸ ξένον τόπο, Διαμάντω ἀλανιάρα

2. Θεοκρίτου Κῶμος Εἰδύλλιο 3

Το παρακλαυσίθυρο ως το τελευταίο στάδιο στο γλεντοκόπι και το μεθύσι - Παράλληλα: ΠΑ 12. 115, Ἐσοῦρῳσα κι ἀπόψε, Ζητιάνος, Κι ἂν μὲ βρῆς

3. Ασκληπιάδου ΠΑ 5.64

Τα φυσικά εμπόδια: κακοκαιρία. Παράλληλα: Ασκληπιάδου ΠΑ 5. 189, Ἄνοιξε γιατί δὲν ἀντέχω, Πέφτουν τῆς βροχῆς οἱ στάλες, Ἄσε με νὰ μπῶ, Δὲν φεύγω

4. Fragmentum Grenfellianum

Η παρακλαυσιθυρίζουσα ή η γυναικεία εκδοχή του πονεμένου, προδομένου και θυραυλούντος ερωτευμένου. Παράλληλα: Χωρίς φτερά, Κάποια ξενουχτάει

5. Καλλιμάχου ΠΑ 5.23

Οι μοιραίες γυναίκες: Το Κουνουπάκι. Παράλληλα: Η Προδίκη (Ρουφίνου ΠΑ 5.103), Ἄμὸν Κατερίνα μου, Τὸ Χαρικλάκι

6. Βίοι παράλληλοι

Διακειμενική πανδαισία με ζεύγη τραγουδιών

(α) Ασκληπιάδου ΠΑ 5.164 ~ Γιατί καλὲ γειτόνισσα

(β) Παύλου Σιλεντιαρίου ΠΑ 5.256 ~ Γειτονάκι μου

(γ) Μελεάγρου ΠΑ 12.72 ~ Τὸ κουρασμένο βῆμα σου

(δ) Παύλου Σιλεντιαρίου 6.71 ~ Τὸ πικραμένο ἄγόρι

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. M.F. Kilmer, *Greek Erotica*. Bristol (Bristol Classical Press) 1993.
2. K.J. Gutzwiller, *Poetic Garlands: Hellenistic Epigrams in Context*. Berkeley - Los Angeles – London (University of California Press) 1998.
3. B. Pütz, *The Symposium and Komos in Aristophanes*. Stuttgart and Weimar (Verlag J.B. Metzler) 2003.
4. P. Bing and J.S. Bruss (eds.), *Brill's Companion to Hellenistic Epigram: Down to Philip*. Leiden and Boston (Brill) 2007.
5. F. Cairns, *Hellenistic Epigram: Contexts of Exploration*. Cambridge (CUP) 2016.

6. B.K. Mudge (ed.), *The Cambridge Companion to Erotic Literature*. Cambridge (CUP) 2017.
7. K. Gilhuly, *Erotic Geographies in Ancient Greek Literature and Culture*. Oxford and New York (Routledge) 2018.
8. K. Kapparis, *Prostitution in the Ancient Greek World*. Berlin and Boston (De Gruyter) 2018.
9. C. Henriksén (ed.), *A Companion to Ancient Epigram*. Oxford (Wiley Blackwell) 2019.
10. S.D. Smith, *Greek Epigram and Byzantine Culture: Gender, Desire, and Denial in the Age of Justinian*. Cambridge (CUP) 2019.

ΣΥΜΠΟΣΙΑΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑ

(Κ. Οικονομοπούλου)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Είναι εξοικειωμένοι / εξοικειωμένες με ένα ευρύ φάσμα πρωτογενών πηγών (κειμένων, αγγείων και αρχαιολογικών τεκμηρίων) που συνδέονται με το αρχαίο συμπόσιο.
2. Κατανοούν με συστηματικό τρόπο τη λειτουργία του συμποσίου ως θεμελιώδους κοινωνικού και πολιτικού θεσμού κατά την αρχαϊκή και κλασική εποχή.
3. Προβαίνουν σε συνδυαστική εξέταση κειμένων, αγγειογραφίας, τέχνης και αρχαιολογίας, με σκοπό να κατανοήσουν πολύπλευρα το αρχαίο συμπόσιο ως θεσμό.
4. Διερευνούν σε βάθος καίριας σημασίας κοινωνιολογικές και ανθρωπολογικές προσεγγίσεις πάνω στο συμπόσιο και τη συμποσιακή λογοτεχνία της αρχαϊκής και κλασικής εποχής (οι οποίες εστιάζουν ιδιαίτερα στον ρόλο και τις σχέσεις του φύλου και της κοινωνικής τάξης), και κατανοήσει τους τρόπους με τους οποίους οι προσεγγίσεις αυτές συμπληρώνουν και ενισχύουν την παραδοσιακή φιλολογική ερμηνεία των κειμένων.
5. Ερευνούν και να ανατρέχουν αυτόνομα σε ελληνικές και αγγλόφωνες έντυπες και ηλεκτρονικές πηγές (π.χ. εγχειρίδια, μονογραφίες, συλλογικοί τόμοι, εξειδικευμένα επιστημονικά άρθρα, ιστοσελίδες, ψηφιακές βιβλιοθήκες) για τη μελέτη του αρχαίου συμποσίου.
6. Επιλύουν ερμηνευτικά προβλήματα με τρόπο μεθοδικό και συγκροτημένο, καθώς και να υποστηρίζουν τις θέσεις τους με επιστημονικά επιχειρήματα.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση νέων τεχνολογιών.
2. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.
3. Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.
4. Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις.
5. Εργασία σε διεθνές ή/και σε διεπιστημονικό περιβάλλον.
6. Λήψη αποφάσεων.
7. Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών.
8. Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου.
9. Σεβασμός στη διαφορετικότητα και την πολυπολιτισμικότητα.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Μελέτη και κριτικός σχολιασμός αρχαϊκής συμποτικής ποίησης (επιλεγμένα αποσπάσματα από τους ποιητές Αρχίλοχο, Ξενοφάνη, Θέογνη και Ανακρέοντα) από το πρωτότυπο.
2. Μελέτη και κριτικός σχολιασμός του *Συμποσίου* του Ξενοφώντα από το πρωτότυπο.
3. Παράλληλη εξέταση αγγείων συνδεδεμένων με το αρχαίο συμπόσιο (τύποι, χρήση, διακόσμηση και εικονογραφία), καθώς και αρχαιολογίας και τέχνης (π.χ. χώροι και σκεύη συμποσίων, γλυπτικές/ζωγραφικές αναπαραστάσεις συμποσίων) και αντιπαράβολή τους με τις κειμενικές πηγές.
4. Εξοικείωση των φοιτητών με τη χρήση ψηφιακών πηγών για τη μελέτη του αρχαίου συμποσίου (π.χ. Perseus Digital Library, The Beazley Archive, Corpus Vasorum Antiquorum).
5. Συστηματική μελέτη και κριτική αποτίμηση ελληνόγλωσσης και ξενόγλωσσης βιβλιογραφίας πάνω στο αρχαίο συμπόσιο.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. E.L. Bowie (1993), 'Greek table-talk before Plato'. *Rhetorica* 11.4: 355-371.
2. F. Budelmann, (επιμ.) (2020), *Οδηγός για την Αρχαία Ελληνική Λυρική Ποίηση από το Πανεπιστήμιο του Καίμπριτζ*, μετάφρ. Σ. Καρέλας, επιμ. Ε. Μακρυγιάννη, Αθήνα.
3. D.A. Campbell (2002), *Greek lyric poetry : a selection of early Greek lyric, elegiac and iambic poetry*, London.
4. A. Dalby (2001), *Σειρήνεια Δείπνα: Ιστορία της Διατροφής και της Γαστρονομίας στην Αρχαία Ελλάδα*, μετάφρ. Ε. Πατρικίου, Ηράκλειο.
5. M. Flower (επιμ.) (2021), *Είκοσι Δύο Μελέτες για τον Ξενοφώντα (The Cambridge Companion to Xenophon)*, μετάφρ. Α. Γουναροπούλου, επιμ. Γ. Βασίλαρος, Αθήνα.
6. V.J. Gray (1992), 'Xenophon's Symposium: the display of wisdom', *Hermes* 120.1: 58-75.

7. F. Hobden (2015), *The Symposium in Ancient Greek Society and Thought*. Cambridge 2015.
8. B. Huss (1999), 'The dancing Socrates and the laughing Xenophon, or the 'other' *Symposium*', *AJPh* 120.3: 381-409.
9. O. Murray (επιμ.) (1990), *Symptica: A Symposium on the Symposium*, Oxford.
10. M. Wecowski (2014), *The Rise of the Greek Aristocratic Banquet*. Oxford.

Ε΄ ΕΞΑΜΗΝΟ
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΑΛΛΩΝ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΝ

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ: 1670-1830

(Σ. Αθήνη)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Παρουσιάζουν τα βασικά χαρακτηριστικά της γραμματειακής παραγωγής, πρωτότυπης και μεταφρασμένης, της περιόδου 1670-1830.
2. Αποτιμούν ειδολογικά τα κείμενα.
3. Περιγράφουν την πολιτιστική κατάσταση του υπό οθωμανική κυριαρχία ελληνόφωνου κόσμου και του ελληνισμού της διασποράς.
4. Γνωρίζουν τις βασικές ιδέες του νεοελληνικού Διαφωτισμού.
5. Διακρίνουν τις φάσεις του κινήματος, των έργων και των θέσεων των αντιπροσωπευτικών εκπροσώπων του (Βούλγαρης, Μοισιόδαξ, Ρήγας, Κοραΐς).
6. Αναγνωρίζουν τη συμβολή του κινήματος του Διαφωτισμού στην τόνωση του αισθήματος της εθνικής ταυτότητας.
7. Αναγνωρίζουν τη συμβολή των ιδεών της Γαλλικής Επανάστασης στα ελληνικά περιβάλλοντα.
8. Παρουσιάζουν τις βασικές τάσεις του γλωσσικού ζητήματος μέσα από τα έργα και τις απόψεις των σημαντικότερων εκπροσώπων.
9. Γνωρίζουν τις ιδιαιτερότητες που διακρίνουν την παραγωγή και τη διακίνηση του ελληνικού βιβλίου, περιοδικού και ειδησεογραφικού Τύπου.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Επίδειξη γνώσης και κατανόησης των βασικών χαρακτηριστικών της λογοτεχνικής παραγωγής της περιόδου 1670-1830.
2. Εντοπισμό των απαρχών νεωτερικών ειδών (μυθιστόρημα, λυρική ποίηση, θέατρο), του γλωσσικού ζητήματος και της νεοελληνικής κριτικής.
3. Διάκριση των βασικών γνωρισμάτων του μπαρόκ, του κλασικισμού και του προ-ρομαντισμού.
4. Κριτική ανάλυση και ερμηνεία ποιητικών και πεζογραφικών κειμένων.
5. Προσέγγιση κειμένων, χειρογράφων και δημοσιευμένων, από τη γλωσσική κληρονομιά.
6. Εκτίμηση της συμβολής της ευρωπαϊκής παιδείας, σκέψης και λογοτεχνίας στη διαμόρφωση της νεοελληνικής.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Τα πολιτισμικά συμφραζόμενα από την κατάληψη του Χάνδακα ως την κήρυξη της Επανάστασης και την ίδρυση του ελληνικού κράτους.
2. Η κινητικότητα των ιδεών στο περιβάλλον των πρώτων Φαναριωτών ηγεμόνων.
3. Το κίνημα του νεοελληνικού Διαφωτισμού: η εμπέλεια, οι βασικοί εκπρόσωποι, οι αντιδράσεις.
4. Η κομβική θέση της μετάφρασης.
5. Η ανάδυση του γλωσσικού ζητήματος.
6. Η στροφή προς την ελληνική αρχαιότητα.
7. Τα γραμματειακά είδη: ρητορική, ποίηση, πεζογραφία, θέατρο.
8. Η «λογοτεχνική σχολή» του κύκλου του Ρήγα.
9. Οι πρώτες εφημερίδες και τα φιλολογικά περιοδικά.
10. Η ανάδυση του κριτικού λόγου.
11. Η αναζήτηση ορολογίας για τα νεωτερικά είδη και η συμβολή του Αδαμάντιου Κοραή.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. Άλκης Αγγέλου, *Των Φώτων*, Αθήνα, Ερμής, 1988.
2. Άλκης Αγγέλου, *Των Φώτων Β΄: Όψεις του νεοελληνικού διαφωτισμού*, Αθήνα, ΜΙΕΤ, 1999.
3. Σ. Αθήνη – Γ. Ξούριας, *Νεοελληνική Γραμματεία 1670-1830*, Αθήνα, 2015, Ελληνικά ηλεκτρονικά ακαδημαϊκά συγγράμματα και βοηθήματα.
www.kallipos.gr, <https://repository.kallipos.gr/handle/11419/3325>
4. Σ. Αθήνη, *Όψεις της νεοελληνικής αφηγηματικής πεζογραφίας (1700-1830). Ο διάλογος με τις ελληνικές και ξένες παραδόσεις στη θεωρία και την πράξη*, Αθήνα, ΙΝΕ/ΕΙΕ, 2010.
5. Κ.Θ. Δημαράς, *Νεοελληνικός Διαφωτισμός*, Αθήνα, Ερμής, 31983.
6. Π.Μ. Κιτρομηλίδης, *Νεοελληνικός Διαφωτισμός*, μετ. Σ. Νικολούδη, Αθήνα, ΜΙΕΤ, 22009.
7. Γ. Κεχαγιόγλου (εισαγ.-επιμ.-ανθολ.), *Η Παλαιότερη Πεζογραφία μας*, Αθήνα, Σοκόλης, τ. Β1, Β2, 1999.
8. Γ. Κεχαγιόγλου (εισαγ.-επιμ.-ανθολ.), *Πεζογραφική ανθολογία. Αφηγηματικός γραπτός νεοελληνικός λόγος, τ. 1: Από το τέλος του Βυζαντίου ως τη Γαλλική Επανάσταση, τ. 2: Από τη Γαλλική Επανάσταση ως τη δημιουργία του ελληνικού κράτους*, Θεσσαλονίκη, Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών [Ίδρυμα Μανόλη Τριανταφυλλίδη], 2001.
9. Γ. Ξούριας, *Ανεβαίνοντας τον Ελικώνα, Για την ποίηση του γένους την εποχή του νεοελληνικού Διαφωτισμού*, Αθήνα, Gutenberg, 2018.
10. Α. Ταμπάκη, *Περί νεοελληνικού διαφωτισμού*, Αθήνα, Ergo, 2004.
11. Α. Ταμπάκη, *Ιστορία και θεωρία της μετάφρασης. 18ος αιώνας-Ο Διαφωτισμός*, Αθήνα, Καλλιγράφος, 2018.
12. *Φαναριώτες – Άνθη Ευλαβείας --Επτανήσιοι*, εισαγ.-επιμ.: Μ.Μ. Παπαϊωάννου – Κ. Ιορδανίδης, στη σειρά: *Η Ελληνική Ποίηση. Ανθολογία-Γραμματολογία*, Αθήνα, Σοκόλης, 1980.

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ: 19^{ΟΣ}-20^{ΟΣ} ΑΙ.

(Ζ. Γκότση)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Γνωρίζουν τα βασικά χαρακτηριστικά του ρομαντισμού, του ρεαλισμού, του νατουραλισμού, του συμβολισμού, των κινημάτων της πρωτοπορίας και του μοντερνισμού.
2. Περιγράφουν τη συμβολή κοινωνικών και επιστημονικών εξελίξεων στη διαμόρφωση της ευρωπαϊκής καλλιτεχνικής ευαισθησίας του 19^{ου} και του 20^{ου} αι.
3. Εξηγήσουν γιατί ο Σαρλ Μπωντλαίρ θεωρείται πρόδρομος της νεωτερικής τέχνης.
4. Γνωρίζουν σημαντικούς συγγραφείς και αντιπροσωπευτικά έργα της ευρωπαϊκής λογοτεχνίας του 19^{ου} και του 20^{ου} αιώνα.
5. Αναλύσουν κριτικά και να ερμηνεύσουν λογοτεχνικά κείμενα του δυτικού κανόνα.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.
2. Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών.
3. Καλλιέργεια του σεβασμού στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα.
4. Ικανότητα για αυτόνομη εργασία.
5. Ικανότητα για ομαδική εργασία.
6. Εργασία σε διεθνές ή/και διεπιστημονικό περιβάλλον.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Ρομαντισμός.
2. Ρεαλισμός.
3. Νατουραλισμός.
4. Η ποίηση του Καρόλου Μπωντλαίρ.
5. Συμβολισμός.
6. Πρωτοπορίες.
7. Μοντερνισμός.

8. Κριτική ανάλυση και ερμηνείας αντιπροσωπευτικών λογοτεχνικών κειμένων.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. M. Travers, *An Introduction to Modern European Literature. From Romanticism to Postmodernism*. St. Martin's Press 1998.
2. C.W.E. Bigsby, *Dada and Surrealism*. Methuen 1972.
3. Ch. Chadwick, *Symbolism*. Methuen 1978.
4. M. Ferber(ed), *A Companion to European Romanticism*. Blackwell 2006.
5. L.R. Furst, P.N. Skrine, *Naturalism*. Routledge 1971.
6. L.R. Furst, *Romanticism in Perspective*. Macmillan, 2nd edition 1979.
7. P. Lewis (επιμ.), *The Cambridge Companion to European Modernism* Cambridge 2011.
8. S. Prickett (general ed.); S. Haines (ed.), *European Romanticism. A Reader*. Continuum 2010.
9. Ε. Βογιατζάκη, *Τα αισθητικά ρεύματα στην ευρωπαϊκή και τη νεοελληνική λογοτεχνία του 19^{ου} και του 20ού αιώνα*. Αθήνα: Gutenberg 2016.
10. J. Berman (επιμ.). *A Companion to Virginia Woolf*. Wiley Blackwell.
11. Επιλογή αντιπροσωπευτικών λογοτεχνικών & κριτικών κειμένων εκπροσώπων των διαφόρων ευρωπαϊκών λογοτεχνικών κινημάτων. *Τα περισσότερα κείμενα βρίσκονται αναρτημένα στην πλατφόρμα ασύγχρονης τηλε-εκπαίδευσης "eClass" του μαθήματος.*

ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΠΟΙΗΣΗ

(Φ. Νούσια)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Διακρίνουν τα διάφορα ποιητικά είδη που καλλιεργήθηκαν στο Βυζάντιο.
2. Κατανοούν τη λειτουργία της λόγιας ποίησης στη βυζαντινή κοινωνία.

3. Προσεγγίζουν από μετρική και γλωσσική οπτική τη λόγια βυζαντινή ποίηση.
4. Μελετούν τη λόγια βυζαντινή ποίηση με τη βοήθεια έντυπων και ψηφιακών δευτερογενών πηγών.
5. Αντιλαμβάνονται τη θεματική και μορφική εξέλιξη της λόγιας βυζαντινής ποίησης διαχρονικά.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων, με τη χρήση κατάλληλων τεχνολογιών.
2. Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις.
3. Εξάσκηση της αναλυτικής και συνθετικής ικανότητας.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

Γνωριμία με το αντικείμενο της βυζαντινής λόγιας ποίησης (4ος-15ος αι.), κοσμικής και εκκλησιαστικής. Η ύλη περιλαμβάνει αντιπροσωπευτικά δείγματα ποιητικού λόγου από τα περισσότερα γραμματολογικά είδη και συνάμα από τους σημαντικότερους ποιητές του ελληνικού Μεσαίωνα διαχρονικά.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. F. Bernard, *Writing and reading byzantine secular poetry (1025-1081)*, Οξφόρδη 2014.
2. Β.Π. Βερτουδάκης, *Το όγδοο βιβλίο της Παλατινής Ανθολογίας. Μια μελέτη των επιγραμμάτων του Γρηγορίου του Ναζιανζηνού*, Αθήνα 2011.
3. Θ. Δετοράκης, *Βυζαντινή Φιλολογία. Τα πρόσωπα και τα κείμενα*, Ηράκλειο Κρήτης – Αθήνα 1995-2018 (3 τόμοι).
4. W. Hörandner, *Η ποίηση στη βυζαντινή κοινωνία. Μορφή και λειτουργία*, μτφ. Ι. Βάσσης – Μ. Λουκάκη, Αθήνα 2017.
5. W. Hörandner – A. Rhoby – N. Zagklas (επιμ.), *A Companion to Byzantine Poetry*, Λέιντεν – Βοστώνη 2019.
6. M.D. Lauxtermann, *Byzantine Poetry from Pisides to Geometres. Texts and Contexts*, Βιέννη 2003-2019 (2 τόμοι).

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ

(ΙΚΥ / ΕΣΠΑ)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Αναγνωρίζουν τις διάφορες περιόδους της ιστορίας της Ελληνικής, από την Μυκηναϊκή έως και την Νέα Ελληνική.
2. Κατανοούν την εξελικτική διαδικασία των κυριότερων ποικιλιών της Ελληνικής.
3. Γνωρίζουν τις βασικότερες μεταβολές που συντελέστηκαν σε κάθε περίοδο.
4. Γνωρίζουν το ιστορικό κοινωνιογλωσσικό πλαίσιο μέσα στο οποίο αναπτύχθηκαν και διαμορφώθηκαν οι ποικιλίες της Ελληνικής.
5. Παρέχουν ιστορικές ερμηνείες για διάφορα φαινόμενα από τις περιόδους της Ελληνικής.
6. Αναγνωρίζουν τα φαινόμενα αυτά σε κείμενα από τις διάφορες περιόδους της Ελληνικής.
7. Συσχετίζουν κοινωνιογλωσσικά φαινόμενα με αμιγώς 'γλωσσικές' εξελίξεις.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών.
2. Αυτόνομη εργασία.
3. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Εισαγωγή στην έννοια της Ιστορίας της Ελληνικής (ποικιλίες προς εξέταση, περίοδοι της Ιστορίας της Ελληνικής, σχέση Αρχαίας και Νέας Ελληνικής).
2. Η Γραμμική Β' και η Μυκηναϊκή Ελληνική.
3. Το ελληνικό αλφάβητο και η διαμόρφωσή του.

4. Η Αρχαία Ελληνική: κοινωνιογλωσσικό πλαίσιο και διάλεκτοι.
5. Ελληνιστική – Ρωμαϊκή περίοδος: κοινωνιογλωσσικό πλαίσιο, βασικές μεταβολές.
6. Μεσαιωνική περίοδος: κοινωνιογλωσσικό πλαίσιο, βασικές μεταβολές.
7. Πρώιμη ΝΕ περίοδος: κοινωνιογλωσσικό πλαίσιο, βασικές μεταβολές.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. G. Horrocks, 2006. *Ελληνικά: Η ιστορία της γλώσσας και των ομιλητών της*. Αθήνα: Εστία.
2. Α.-Φ. Χριστίδης (εκδ.), 2001. *Ιστορία της Ελληνικής Γλώσσας: Από τις αρχές έως την ύστερη αρχαιότητα*. Θεσσαλονίκη: Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών.
3. A. Jannaris, 1897. *An Historical Greek Grammar, Chiefly of the Attic Dialect*. London.
4. E.J. Bakker (ed.), 2010. *A Companion to the Ancient Greek Language*. Oxford: Wiley-Blackwell.
5. F. Adrados, 2003. *Ιστορία της ελληνικής γλώσσας: Από τις απαρχές ως τις μέρες μας*. Αθήνα: Παπαζήσης.

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΓΛΩΣΣΙΚΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

(Ζ. Παπαδοπούλου)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Ξεχωρίζουν τους όρους που αφορούν τη μεθοδολογία της γλωσσικής διδασκαλίας.
2. Είναι σε θέση να μελετούν τη διδακτική διαδικασία ως βασική λειτουργία του σχολείου.
3. Έχουν αποκτήσει το θεωρητικό υπόβαθρο σε σχέση με τη μεθοδολογία της γλωσσικής διδασκαλίας.
4. Εφαρμόζουν σε συγκεκριμένα παραδείγματα τις θεωρητικές αρχές των βασικών μοντέλων διδασκαλίας.
5. Προγραμματίζουν αποτελεσματικά μια διδακτική πράξη.
6. Θέτουν τους κατάλληλους σκοπούς και στόχους σε σχέση με το περιεχόμενο προς διδασκαλία με σκοπό την επιτυχή έκβαση ενός εκπαιδευτικού γεγονότος.

7. Κατανοούν τη σημασία του αναλυτικού Προγράμματος Σπουδών κατά τον σχεδιασμό εκπαιδευτικού σεναρίου.
8. Αναπτύξουν τον κατάλληλο τρόπο αξιολόγησης των εκπαιδευομένων στο πλαίσιο ενός αναλυτικού προγράμματος σπουδών.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα έχει αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.
2. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.
3. Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις.
4. Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών.
5. Λήψη αποφάσεων.
6. Αυτόνομη εργασία.
7. Ομαδική εργασία.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Αγωγή και Εκπαίδευση. Διδασκαλία και Μάθηση. Εννοιολογικός διαχωρισμός.
2. Σταθμοί στην ιστορία της διδακτικής και προσανατολισμοί της διδακτικής στον 21^ο αιώνα. Θεωρητικές αρχές και παραδοχές, διδακτικές πρακτικές και χαρακτηριστικά των σύγχρονων διδακτικών προσεγγίσεων.
3. Διδακτική σχέση. Γνώση, μαθητής, καθηγητής.
4. Προγραμματισμός, οργάνωση και διεξαγωγή της διδακτικής πράξης. Αρχές μεθοδολογίας, στρατηγικές και μορφές διδασκαλίας.
5. Σκοποθεσία και στοχοθεσία στην εκπαίδευση. Παράγοντες διαμόρφωσης σκοπών και στόχων στην εκπαίδευση, διδακτικοί στόχοι (διατύπωση, ταξινόμηση, χρησιμότητα).
6. Το εκπαιδευτικό σενάριο.
7. Η αξιολόγηση στην εκπαίδευση. Αξιολόγηση μαθητή, καθηγητή/τριας και συστήματος.
8. Αναλυτικό πρόγραμμα. Ορισμοί, προσεγγίσεις, μοντέλα ανάπτυξης, κρυφό αναλυτικό πρόγραμμα.
9. Πτυχές της ανάπτυξης του παιδιού και σύνδεσή τους με τη μεθοδολογία γλωσσικής διδασκαλίας.
10. Ο/Η εκπαιδευτικός και η σχολική τάξη. Ευνοϊκές συνθήκες για μάθηση.
11. Ο/Η εκπαιδευτικός ΠΕ02 στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. Κ. Δημητριάδου (2016). *Νέοι Προσανατολισμοί της Διδακτικής. Προσαρμογή της Διδασκαλίας στις Εκπαιδευτικές Προκλήσεις του 21ου Αιώνα*. Αθήνα: Gutenberg.
2. Λ. Μαυροσκούφης (2008). *Διδακτική Μεθοδολογία και ανάπτυξη της κριτικής σκέψης*. Θεσσαλονίκη: Αφοί Κυριακίδη.
3. Π. Πηγιάκη (2003). *Προετοιμασία, σχεδιασμός και αξιολόγηση της διδασκαλίας: Διδακτική μεθοδολογία*. Αθήνα: Εκδ. Γρηγόρη.
4. Θ. Τριλιανός (2013). *Μεθοδολογία της διδασκαλίας*. Αθήνα, Διάδραση.
5. Β. Τσάφος (2014). *Αναλυτικό πρόγραμμα. Θεωρητικές προσεγγίσεις και εκπαιδευτικοί προσανατολισμοί. Αναζητώντας νέες σταθερές σε έναν αβέβαιο κόσμο*. Αθήνα: Μεταίχμιο.
6. Φρυδάκη, Ε. (2009). *Η Διδασκαλία στην τομή της Νεωτερικής και της Μετανεωτερικής Σκέψης*. Αθήνα: Κριτική.

ΧΡΗΣΗ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΣΤΙΣ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ

(Γ. Μεσσήνης)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Γνωρίζουν τη βασική δομή και λειτουργία του Η/Υ.
2. Γνωρίζουν τη βασική δομή και λειτουργία του διαδικτύου.
3. Γνωρίζουν για την ασφαλή χρήση του διαδικτύου.
4. Γνωρίζουν τις Ψηφιακές Ανθρωπιστικές Επιστήμες (Digital Humanities).
5. Αξιοποιούν με επιστημονικά οφέλη τις Εφαρμογές Κοινωνικής Δικτύωσης.
6. Αξιοποιούν λογισμικά Επεξεργασίας Κειμένου.
7. Αξιοποιούν λογισμικά Παρουσιάσεων.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα έχει αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών.
2. Αυτόνομη εργασία.
3. Ομαδική εργασία.
4. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

Το μάθημα αποτελείται από θεωρητικό και εργαστηριακό μέρος και είναι μια εισαγωγή στις βασικές γνώσεις και δεξιότητες χρήσης των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και Επικοινωνίας (ΤΠΕ) στις Ανθρωπιστικές Επιστήμες.

Καλύπτει τις ανάγκες των φοιτητών, που προκύπτουν από τη συνεχή εξέλιξη των Ψηφιακών Ανθρωπιστικών Σπουδών (Digital Humanities), ως επικουρικής επιστήμης στην κλασική επιστήμη της Φιλολογίας.

Γενικός σκοπός του μαθήματος:

1. Η απόκτηση βασικών γνώσεων και δεξιοτήτων χρήσης των ΤΠΕ (πληροφορικός εγγραμματισμός), προσανατολισμένων στις Ανθρωπιστικές Επιστήμες.
2. Να καλύψουν οι φοιτητές τα κενά που ενδεχομένως έχουν από το σχολείο και να προσαρμόσουν τις γνώσεις τους στην ειδικότητά τους.
3. Η απόκτηση της κατάλληλης ψηφιακής γνώσης που θα τους βοηθήσει να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις των σπουδών τους, αλλά και στην μετέπειτα σταδιοδρομία τους.

Βασικές Ενότητες:

1. Είδη Υπολογιστών και σύγχρονες Περιφερειακές Μονάδες Εισόδου/Εξόδου.
2. Είδη Λειτουργικών Συστημάτων.
3. Διαχείριση του Υπολογιστή.
4. Είδη σύνδεσης με το Διαδίκτυο.
5. Ασφάλεια Διαδικτύου.
6. Διαχείριση Ηλεκτρονικού Ταχυδρομείου.
7. Αναζήτηση στο Διαδίκτυο.
8. Εισαγωγή στις Ψηφιακές Ανθρωπιστικές Επιστήμες.
9. Εφαρμογές Κοινωνικής Δικτύωσης.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

Αναρτάται στο e class

ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ, ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ, ΣΧΟΛΕΙΟ

(Ν. Παπαχριστόπουλος)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Γνωρίζουν βασικές αρχές ψυχολογίας ψυχανάλυσης.
2. Έχουν μία συνολική θεώρηση του θεσμού της οικογένειας και του σχολείου σε ανθρωπολογικό και κοινωνιολογικό επίπεδο.
3. Διακρίνουν τις στοιχειώδεις αρχές λειτουργίας της οικογένειας σε ψυχολογικό επίπεδο.
4. Αντιλαμβάνονται τις επιμέρους εκφάνσεις της σχολικής ζωής και των ενδοσχολικών συγκρούσεων.
5. Γνωρίζουν κατευθυντήριες αρχές ως προς την παρέμβαση σε επίπεδο των ενδοοικογενειακών και των ενδοσχολικών συγκρούσεων.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Αυτόνομη Εργασία.
2. Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.
3. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Βασικές αρχές ψυχολογίας και φροϋδικής ψυχανάλυσης.
2. Ο θεσμός της οικογένειας. Ανθρωπολογική και κοινωνιολογική διάσταση.
3. Η οικογένεια στην ψυχολογία και την ψυχανάλυση. Η έννοια του οιδιποδείου, η έννοια του οικογενειακού μυθιστορήματος, οικογένεια και μορφώματα του ασυνειδήτου.
4. Νέες μορφές γονεϊκότητας.
5. Βασικές αρχές οργάνωσης της σχολικής ζωής. Σχολείο, οικογένεια, μαθητής.
6. Ενδοσχολικές συγκρούσεις, ψυχοπαθολογία της σχολικής ζωής.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη

1. Ν. Παπαχριστόπουλος, (επιμ.), *Οικογένεια και σύμπτωμα*, Orportuna, Πάτρα 2018.
2. Ν. Παπαχριστόπουλος, Κ. Σαμαρτζή (επιμ.), *Οικογένεια και νέες μορφές γονεϊκότητας*, Orportuna, Πάτρα 2010.
3. Σ. Φρόυντ, *Το οικογενειακό μυθιστόρημα των νευρωτικών*, Orportuna, Πάτρα 2014.

4. Σ. Φρόνιτ, *Η πολιτισμική σεξουαλική ηθική και η σύγχρονη νευρική*, Ορροτυνα, Πάτρα 2013.
5. Π. Κυπριανός, Ζ.-Π. Πουρτουά (επιμ.), *Οικογένεια, σχολείο, τοπικές κοινωνίες*, Ορροτυνα, Πάτρα 2016.

ΣΤ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

ΚΕΙΜΕΝΑ Β΄ ΣΟΦΙΣΤΙΚΗΣ

(Α. Γεωργιάδου)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Έχουν πιο ολοκληρωμένη κατανόηση της λογοτεχνικής παραγωγής της αυτοκρατορικής περιόδου μέσα από την επίδραση της επιδεικτικής ρητορικής σε άλλα γραμματειακά είδη.
2. Αποτιμήσουν την προνομιακή θέση των ελληνόφωνων ρητόρων-σοφιστών εντός και εκτός της Μητροπολιτικής Ελλάδας και τον ρόλο τους στη διαμόρφωση της ‘εθνικής’ ταυτότητας.
3. Αναλύουν και να αξιολογούν τα κείμενα με βάση διαφορετικές αναγνωστικές οπτικές.
4. Προσεγγίζουν τα κείμενα ως φορείς ιδεολογικών τάσεων και δυναμικών.
5. Εντάσσουν τα κείμενα στο πολιτιστικό- πολιτικο-κοινωνικό πλαίσιο της εποχής τους.
6. Είναι εξοικειωμένοι / εξοικειωμένες με τους κύριους εκπροσώπους της ρητορικής-σοφιστικής κατά τους 3 πρώτους μεταχριστιανικούς αιώνες.
7. Κατανοούν τον διευρυμένο ρόλο που είχε η επιδεικτική ρητορική στον κύκλο των πεπαιδευμένων Ελλήνων, κυρίως της ανατολικής ρωμαϊκής αυτοκρατορίας.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών.
2. Προαγωγή της κριτικής σκέψης.
3. Εκπόνηση αυτόνομης εργασίας.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

Το μάθημα «Κείμενα της Δεύτερης Σοφιστικής» πραγματεύεται τον ρόλο της επιδεικτικής ρητορικής κατά τους 3 πρώτους μεταχριστιανικούς αιώνες της Ρωμαϊκής αυτοκρατορίας, καθώς και την επίδρασή της στη λογοτεχνική παραγωγή αυτής της περιόδου. Μελετά το αποτύπωμα που άφησαν οι κύριοι εκπρόσωποι της ρητορικής-σοφιστικής που έδρασαν κυρίως στις ελληνόφωνες περιοχές της ρωμαϊκής αυτοκρατορίας, και τον διευρυμένο ρόλο που είχε η επιδεικτική ρητορική (μέσω των δημοσίων ρητορικών παραστάσεων) στον κύκλο των πεπαιδευμένων Ελλήνων. Επίσης, διερευνά τον ρυθμιστικό πολιτικό-κοινωνικό ρόλο που έπαιζαν διακεκριμένοι ρήτορες-σοφιστές στη ρωμαϊκή αυτοκρατορία, τις σχέσεις τους με την ρωμαϊκή εξουσία, καθώς και την συμβολή της παιδείας στη διαμόρφωση της ταυτότητας των πεπαιδευμένων Ελλήνων στη ρωμαϊκή αυτοκρατορία.

Τα «Κείμενα της Β Σοφιστικής» αποτελούν υποχρεωτικό μάθημα της Κλασικής Ειδίκευσης και προϋποθέτουν καλή γνώση της Αρχαίας Ελληνικής γλώσσας και γραμματείας.

Η χρήση ηλεκτρονικών βάσεων δεδομένων είναι απαραίτητη (TLG, Perseus, The Stoa, The Latin Library).

1. Σύντομη εισαγωγή στην Α Σοφιστική (*Ελένης Εγκώμιον* του Γοργία, *Εγκώμιον Ελένης* Ισοκράτη).
2. Διάκριση Α και Β Σοφιστικής κατά τον Φιλόστρατο: *Πρόλογος Βίων Σοφιστών* του Φιλόστρατου.
3. Μελέτη επιλεγμένων βιογραφικών πορτραίτων από το έργο του Φιλόστρατου (*Βίοι Σοφιστών*) και παράλληλη ανάγνωση σωζόμενων ρητορικών λόγων και πραγματειών της περιόδου (Φλάβιος Φιλόστρατος, Φαβωρίνος, Δίων Προυσαίος, Αίλιος Αριστείδης, Λουκιανός).
4. Αποσπάσματα από τα *Προγυμνάσματα* του Θέωνα (εγκώμιον, ψόγος).

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. G. Anderson, *The Second Sophistic* (London and New York 1993).
2. G. Anderson, *Philostratus, Biography and Belles Lettres in the 3rd cent. A.D.* (London 1986).
3. G.W. Bowersock, *Approaches to the Second Sophistic* (Pennsylvania 1974).

4. G.W. Bowersock, *Greek Sophists in the Roman Empire* (Oxford 1969).
5. E.L. Bowie, "Greeks and their Past in the Second Sophistic", *Past & Present* 46 (1970) 3-41.
6. E.L. Bowie, J. Elsner (eds), *Philostratus* (Cambridge 2009).
7. T. Whitmarsh, *Η Δεύτερη Σοφιστική* (Αθήνα 2013).
8. S. Swain, *Hellenism and Empire: Language, Classicism and Power in the Greek World AD 50-250* (Oxford 1996).

**ΘΟΥΚΥΔΙΔΗΣ: Η ΑΝΑΤΟΜΙΑ ΤΗΣ ΙΣΧΥΟΣ, ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗΣ
ΦΥΣΗΣ**

(Σ. Ράγκος – Φροντ. Ά. Ποταμίτη)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Κατανοούν βασικές αντιλήψεις του Θουκυδίδη για την ιστορία και το νόημά της.
2. Αναγνωρίζουν την πνευματική ατμόσφαιρα των προγενέστερων στοχαστών (ιστορικών, σοφιστών, ρητόρων, γιατρών, τραγικών ποιητών) εντός της οποίας συνέγραψε ο Θουκυδίδης την εξιστόρηση του Πελοποννησιακού πολέμου.
3. Έχουν μια συνολική εικόνα των μεθόδων έρευνας και καταγραφής του ιστορικού υλικού που ακολούθησε ο Θουκυδίδης.
4. Αναγνωρίζουν τις ομοιότητες και τις διαφορές του τρόπου που αντιμετώπισαν την ιστοριογραφία ο Ηρόδοτος και ο Θουκυδίδης.
5. Αντιλαμβάνονται τις διαφορές μεταξύ πολιτικής ιστορίας και πολιτικής φιλοσοφίας.
6. Κατανοούν την θουκυδίδεια αντίληψη για την σημασία της ισχύος στις διακρατικές σχέσεις.
7. Αναγνωρίζουν τα κατά Θουκυδίδη αληθινά κίνητρα των ανθρώπινων πράξεων όπως αυτά αναδεικνύονται σε οριακές καταστάσεις (λοιμός, στάσις, πόλεμος).
8. Διαβλέπουν τα ποιητικά, λογοτεχνικά, επιστημονικά και φιλοσοφικά στοιχεία του θουκυδίδειου έργου.
9. Προσεγγίζουν τον συχνά δυσπαρακολούθητο τρόπο γραφής του Θουκυδίδη.
10. Εκτιμούν τη διαχρονικότητα του θουκυδίδειου έργου.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Αυτόνομη εργασία.
2. Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών.

3. Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα.
4. Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου.
5. Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.
6. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

Το μάθημα αποτελεί τη δεύτερη εστιασμένη πραγμάτευση ενός αρχαίου Έλληνα ιστορικού στο πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος Φιλολογίας. Ο φοιτητής έχει υποχρεωτικά διδαχθεί το μάθημα «Αρχαία Ελληνική Ιστοριογραφία: Ηρόδοτος» στο δεύτερο έτος σπουδών.

1. Τι γνωρίζουμε για τη ζωή του Θουκυδίδη;
2. Σχέσεις Θουκυδίδη και Ηροδότου.
3. Σχέσεις Θουκυδίδη και σοφιστών, ρητόρων, γιατρών, ποιητών.
4. Ζητήματα σχέσεων μορφής και περιεχομένου, προσώπων και λόγων, στο θουκυδίδειο έργο.
5. Η μέθοδος του Θουκυδίδη: συλλογή υλικού, καταγραφή γεγονότων, δημηγορίες, κρίσεις για πρόσωπα και καταστάσεις.
6. Εκτενής ανάλυση και σχολιασμός χαρακτηριστικών χωρίων από το θουκυδίδειο έργο:
 - i. Προοίμια (πρώτο και δεύτερο) και μεθοδολογία
 - ii. Η αρχαιολογία
 - iii. Η σπαρτιατική τετραλογία.
 - iv. Ο επιτάφιος του Περικλή.
 - v. Ο αθηναϊκός λοιμός.
 - vi. Τα γεγονότα της Κέρκυρας.
 - vii. Ο διάλογος Αθηναίων και Μηλίων.
7. Το πρόβλημα της σχέσης φυσικού και θετού δικαίου: η αξίωση της δύναμης.
8. Το ζήτημα της ανθρώπινης φύσης όπως αυτή αποκαλύπτεται σε οριακές καταστάσεις.
9. Θουκυδίδης και Πλάτων, Hobbes και Nietzsche.
10. Η επικαιρότητα του Θουκυδίδη.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. R.W. Conner, *Θουκυδίδης*, μτφρ. Π. Δαούτη, επιμ. Γ. Τζιφόπουλος, Αθήνα: Gutenberg 2022.
2. J. De Romilly, *Ο Θουκυδίδης και ο αθηναϊκός ιμπεριαλισμός*, μτφρ. Λ. Στεφάνου, Αθήνα: Παπαδήμας 1999 [= Thucydide et l'impérialisme athénien, Paris: Les belles lettres 1961].
3. J.H. Finley, *Θουκυδίδης*, μτφρ. Τ. Κουκουλιός, Αθήνα: Παπαδήμας 1981 [= Thucydides, Cambridge (MA): Harvard University Press 1947].
4. E. Greenwood, *Ο Θουκυδίδης και η διαμόρφωση της ιστορίας*, μτφρ. Π. Χιωτέλλης, Αθήνα: Ινστιτούτο του βιβλίου- Α. Καρδαμίτσα 2012 [Thucydides and the Shaping of History, London: Duckworth 2006].
5. S. Hornblower, *Θουκυδίδης: ο ιστορικός και το έργο του*, μτφρ. Α. Μανιάτη, επιμ. Α. Μαρκαντωνάτος, Αθήνα: Τυπωθήτω 2003 [=Thucydides, London: Duckworth 1987].
6. S. Hornblower, *Θουκυδίδου Ιστορίες* (βιβλία Α-Ε24), μτφρ. Φ. Πέτικα & Φ. Φιλίππου, επιμ. Α. Ρεγκάκος, Θεσσαλονίκη: University Studio Press 2018 [= *A Commentary on Thucydides*, vol. I & II, Oxford: Clarendon Press 1991-1996].
7. P. Zagarin, *Θουκυδίδης: μια πλήρης εισαγωγή για όλους τους αναγνώστες*, μτφρ. Κ. Κολιόπουλος, επιμ. Π. Ήφαιστος, Αθήνα: Ποιότητα 2006 [= Thucydides: An Introduction for the Common Reader, Princeton: Princeton University Press 2005].
8. Ντ. Κέιγκαν, *Θουκυδίδης: ο αναμοφωτής της ιστορίας*, μτφρ. Ε. Παπαϊωάννου, Αθήνα: εκδ. Ωκεανίδα 2011 [= Donald Kagan, Thucydides: The Reinvention of History, New York: Viking Press 2009].
9. Α. Παπαθωμάς, *Βίαιος Διδάσκαλος: η παθολογία του πολέμου και της δύναμης στον Θουκυδίδη*, Αθήνα: αυτοέκδοση 2016.
10. Α. Ρεγκάκος, & Α. Τσακμάκης, (επιμ.), *Τριάντα δύο μελέτες για τον Θουκυδίδη*, μτφρ. Ο. Νέσσελερ, Κ. Δημοπούλου, Δ. Μουραδίδης, επιμ. Α. Ρεγκάκος & Χ. Τσαγγάλης, Θεσσαλονίκη: University Studio Press 2010 [= Brill's Companion to Thucydides, Leiden – Boston: Brill 2006].
11. Ν.Μ. Σκουτερόπουλος, *Θουκυδίδη Ιστορία: Εισαγωγή – Μετάφραση – Σημειώσεις*, Αθήνα: Πόλις 2011.

ΣΤ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ
ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ ΤΗΣ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ

(Α. Γεωργιάδου)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Αναλύουν και να αξιολογούν τα κείμενα με βάση διαφορετικές αναγνωστικές οπτικές.
2. Προσεγγίζουν τα κείμενα ως φορείς ιδεολογικών τάσεων και δυναμικών.
3. Εντάσσουν τα κείμενα στο πολιτιστικό- πολιτικό-κοινωνικό πλαίσιο της εποχής τους.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Προαγωγή της κριτικής σκέψης.
2. Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων ψηφιακών τεχνολογιών.
3. Ικανότητα εκπόνησης αυτόνομης εργασίας με χρήση ξενόγλωσσας βιβλιογραφίας.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Εισαγωγή στα εγκυκλοπαιδικά εγχειρίδια της Αυτοκρατορικής περιόδου με επισκόπηση της εγκυκλοπαιδικής παραγωγής στην μετα-Αριστοτελική παράδοση.
2. Μελέτη αποσπασμάτων από την *Ποικίλη Ιστορία* και το *Περί ζώων Ιδιότητος* του Κλαύδιου Αιλιανού.
3. Αποσπάσματα από τα *Ονειροκριτικά* του Αρτεμίδωρου και το *Περί μακροβίων και θαυμασίων* του Φλέγοντα Τραλλιανού.
4. Η *Αληθής Ιστορία* του Λουκιανού.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. B.E. Borg, *Paideia: The World of the Second Sophistic* (Walter de Gruyter: Millenium Studies 2004).

2. S. Freud, *The Interpretation of Dreams*, New York: Bartleby, 2010.
3. J. König and T. Whitmarsh (επιμ.), *Ordering Knowledge in the Roman Empire* (Cambridge: Cambridge University Press 2011).
4. D.E. Harris-McCoy, *Artemidorus' Classification of Dreams. Text, Translation, and Commentary* (Oxford: Oxford University Press 2012).
5. A. Georgiadou and D.H.J. Larmour, *Lucian's Science Fiction Novel, True Histories: Interpretation and Commentary* (Leiden: Brill 1998).
6. W.V. Harris, *Dreams and Experience in Classical Antiquity* (Cambridge: Cambridge University Press 2000).
7. K. ní Mheallaigh, *Reading Fiction with Lucian: Fakes, Freaks and Hyperreality* (Cambridge: Cambridge University Press 2014).
8. S.R.F. Price, "The Future of Dreams: From Freud to Artemidorus", *Past and Present* 113 (1986) 3-37.
9. S.D. Smith, *Man and Animal in Severan Rome* (Cambridge: Cambridge University Press 2014).
10. C. Stewart, "Erotic Dreams and Nightmares from Antiquity to the Present", *The Journal of the Royal Anthropological Institute*, 8.2 (2002) 273-309.

Η ΛΑΪΚΗ ΠΑΡΑΔΟΣΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΑΙ ΡΩΜΑΪΚΗ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑ

(Α. Ποταμίτη)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Περιγράφουν την αρχή της λαογραφικής έρευνας, να κατονομάζουν είδη έντεχνου λαϊκού λόγου στην αρχαιότητα και να διαβάζουν τις σχετικές πηγές στο πρωτότυπο (αρχαία ελληνικά και λατινικά).
2. Κατανοούν την έννοια «λαϊκή παράδοση».
3. Συσχετίζουν τη γνώση τους των αρχαίων ειδών έντεχνου λαϊκού λόγου με το περιεχόμενο άλλων μαθημάτων.
4. Διακρίνουν μια παράδοση αρχαίου έντεχνου λαϊκού λόγου συνδεδεμένου με την καθημερινή ζωή και διαφοροποιημένου από τα επίσημα γραμματειακά είδη.
5. Αναλύουν τη λειτουργία ειδών του έντεχνου λαϊκού λόγου στην αρχαία ελληνική και ρωμαϊκή γραμματεία.

6. Αντιπαραβάλλουν τα αρχαία λαϊκά είδη έντεχνου λόγου με τη δική τους εμπειρία από τη σύγχρονη πραγματικότητα.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις.
2. Λήψη αποφάσεων.
3. Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον.
4. Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών.
5. Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.
6. Προαγωγή της ελεύθερης δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Ιστορική επισκόπηση της αρχής της λαογραφίας.
2. Η έννοια «λαϊκή παράδοση/κουλτούρα/λαϊκός πολιτισμός» (folklore).
3. Ιχνηλάτησή της λαϊκής παράδοσης στην αρχαία γραμματεία.
4. Αρχαίες μαρτυρίες, αντιλήψεις και θεωρίες για τα παρακάτω είδη λαϊκού έντεχνου λόγου καθώς και συγκεκριμένα παραδείγματα:
 - i. λαϊκά τραγούδια
 - ii. λαϊκές αφηγήσεις (παραμύθια, παραδόσεις. Αίσωπος, ευτράπελες διηγήσεις)
 - iii. παροιμίες,
 - iv. αινίγματα

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. B. Boyce, *The Language of Freedmen in Petronius' Cena Trimalchionis*, Leiden, New York, Brill, 1991.
2. F. Budelmann, *Οδηγός Για την Αρχαία Ελληνική Λυρική Ποίηση*, επιμ. Ε. Μακρυγιάννη, μεταφρ. Σ. Καρέλας, Gutenberg, 2020.
3. Δ. Γιατρομανωλάκης, *Το αρχαίο ελληνικό ανώνυμο παραδοσιακό προφορικό τραγούδι*, στο Budelmann, σ. 383-400.

4. W.F. Hansen, "Folklore", in Grant & Kitzinger (eds.), *Civilization of the Ancient Mediterranean II*, New York, 1988.
5. W.F. Hansen, 'Homer and the Folktale', στο I. Morris - B.B. Powell, *A New Companion to Homer*, Brill, 1997.
6. W.F. Hansen, *Ariadne's Thread. A Guide to International Tales Found in Classical Literature*. Ithaca: Cornell University Press, 2002.
7. Ι.Θ. Κακριδής, *Ομηρικές Έρευνες*, Βιβλιοπωλείο της Εστίας, Αθήνα, 1984 (Κεφάλαιο Γ' "Μελεάγρεια", σ. 1-53).
8. Ι.Θ. Κακριδής, *Ξαναγουρίζοντας στον Όμηρο*, Βιβλιοπωλείον της ΕΣΤΙΑΣ, Αθήνα, 1999². (Κεφάλαιο ΙΧ: "Οδυσσέως αναγνωρισμός").
9. T.J. Leary, Symphosius, *The Aenigmata. An Introduction, Text and Commentary*, London, New York, Bloomsbury, 2014.
10. Σ.Δ. Λουκάτος, *Εισαγωγή στην ελληνική λαογραφία*. ΜΙΕΤ, Αθήνα, 1977 (ιδιαίτερα το ΔΕΥΤΕΡΟ ΜΕΡΟΣ, ΤΜΗΜΑ Α': ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑ, "Μνημεία του λόγου").
11. Μ.Γ. Μερακλής, *Σατυρικόν Πετρώνιος*: εισαγωγή, μετάφραση, σχόλια, Πατάκης, Αθήνα, 2005.
12. I.Morris – B.B Powell, *A New Companion to Homer. Εγχειρίδιο Ομηρικών Σπουδών*, μετ. Πετίκα κ.α., επιμ. Α. Ρεγκάκος, Αθήνα 2009.
13. D.L. Page, *Η ομηρική Οδύσσεια*. μετ. Κ. Πανηγύρης. εκδ. Παπαδήμα 1999⁵.(Κεφάλαιο 1, "Οδυσσέας και Πολύφημος").
14. Μ. Παπαθωμόπουλος, *Βίβλος Ξάνθου φιλοσόφου και Αισώπου δούλου αυτού περί της αναστροφής Αισώπου*. Κριτική έκδοση με εισαγωγή και μετάφραση.
15. Σ. Παναγιωτάκης, *Η Ιστορία του Απολλώνιου Βασιλιά της Τύρου*, Πατάκης, Αθήνα 1996.

ΛΑΤΙΝΙΚΗ ΛΥΡΙΚΗ ΠΟΙΗΣΗ

(Μ. Λίτκα)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Γνωρίζουν τη Λατινική Λυρική ποίηση, τα Λυρικά μέτρα, τις πηγές του Ορατίου και την επίδρασή του στην Ευρωπαϊκή λογοτεχνία.
2. Χρησιμοποιούν φιλολογικές τράπεζες δεδομένων.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

Ατομική προετοιμασία με έμφαση στην γλωσσική εκμάθηση.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

Οράτιος, Ωδές Ι, πλήρες κείμενο, χωρισμένο σε 13 μαθήματα.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. M. von Albrecht, *Ιστορία της Ρωμαϊκής Λογοτεχνίας* (σε έναν τόμο) (2012).
2. Κ. Γρόλλιος, *Οράτιος. Οι Ωδές. Βιβλίο Ι* (1986).

ΑΛΛΩΝ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΝ

ΒΥΖΑΝΤΙΝΟΙ ΙΣΤΟΡΙΚΟΙ ΚΑΙ ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΟΙ

(Ε.-Σ. Κιαπίδου)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Αναγνωρίζουν και να διακρίνουν τα είδη της βυζαντινής ιστοριογραφίας.
2. Κατανοούν την εξέλιξή τους καθώς και τη θέση της ιστοριογραφίας στη βυζαντινή γραμματεία.
3. Γνωρίζουν και να αξιολογούν κριτικά τους βασικούς ιστορικούς συγγραφείς της βυζαντινής περιόδου και τα έργα τους μέσα στο ευρύτερο πλαίσιο της εποχής του καθενός.

4. Κατανοούν τις ιδιαιτερότητες της βυζαντινής ιστοριογραφίας σε σύγκριση με τους κλασικούς ιστορικούς της αρχαιότητας, αλλά και τη σύγχρονη ιστοριογραφία.
5. Είναι εξοικειωμένοι / εξοικειωμένες με ζητήματα εκδοτικής κειμένων.
6. Είναι εξοικειωμένοι / εξοικειωμένες με ερευνητικά ζητήματα και φιλολογικές μεθόδους ανάλυσης των βυζαντινών ιστοριογραφικών κειμένων.
7. Γνωρίζουν εγχειρίδια και διαδικτυακούς τόπους της Βυζαντινής Φιλολογίας σχετικά με τη βυζαντινή ιστοριογραφία.
8. Αποδίδουν βυζαντινά ιστοριογραφικά κείμενα στα νέα ελληνικά.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων, με τη χρήση κατάλληλων τεχνολογιών.
2. Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις.
3. Εξάσκηση της αναλυτικής και συνθετικής ικανότητας.
4. Ικανότητα για ολοκλήρωση αυτόνομης ατομικής εργασίας.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Κείμενα βυζαντινής ιστοριογραφίας (ιστορίες, χρονογραφίες) από την πρώιμη, μέση και ύστερη περίοδο.
2. Θεωρία της βυζαντινής ιστοριογραφίας.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. Α. Καρπόζηλος, *Βυζαντινοί ιστορικοί και χρονογράφοι I-IV*, Αθήνα 1997/2015.
2. H. Hunger, *Βυζαντινή Λογοτεχνία: η Λόγια Κοσμική Γραμματεία των Βυζαντινών*, II, Αθήνα 1992.
3. J.O. Rosenqvist, *Η Βυζαντινή Λογοτεχνία. Από τον 6^ο αιώνα έως την Άλωση της Κωνσταντινούπολης*, Αθήνα 2008.
4. *Αγαθίου Σχολαστικού Ιστορίες*, κείμενο, εισαγωγή, μετάφραση, σχόλια Α. Αλεξάκη, Αθήνα 2008.
5. F.H. Tinnfeld, *Kategorien der Kaiserkritik in der byzantinischen Historiographie. Von Prokop bis Niketas Choniates*, Μόναχο 1971.
6. W. Treadgold, *The Early Byzantine Historians* (New York, 2007); Idem, *The Middle Byzantine Historians* (New York, 2013).

7. L. Neville, *Guide to Byzantine historical writing* (Cambridge, 2018).
8. S. Papaioannou (ed.), *The Oxford Handbook of Byzantine Literature* (Oxford, 2021).

ΠΑΛΑΜΑΣ - ΣΙΚΕΛΙΑΝΟΣ

(Α. Κατσιγιάννη)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Αναγνωρίζουν τον Κ. Παλαμά ως ηγετική μορφή της Νέας Αθηναϊκής Σχολής καθώς και τους εκπροσώπους της.
2. Συσχετίζουν τα ιστορικά γεγονότα της εποχής με τις επικολυρικές συνθέσεις του Κ. Παλαμά.
3. Γνωρίζουν τα βασικά χαρακτηριστικά της ποίησης του Κ. Παλαμά ως προς το περιεχόμενο και τη μορφή.
4. Γνωρίζουν την περιρρέουσα ατμόσφαιρα μέσα στην οποία εμπνεύστηκε και μεγαλούργησε ο Α. Σικελιανός.
5. Γνωρίζουν τα βασικά χαρακτηριστικά της ποίησης του Α. Σικελιανού ως προς το περιεχόμενο και τη μορφή.
6. Διακρίνουν τον λυρισμό στο έργο των δύο μεγάλων ποιητών.
7. Κατανοούν τους τρόπους αξιοποίησης της παλαμικής κληρονομιάς από τον Α. Σικελιανό.
8. Κατανοούν την επιρροή των ρευμάτων του ρομαντισμού, παρνασσισμού και συμβολισμού στην ποίηση του Κ. Παλαμά και του Α. Σικελιανού.
9. Αντιλαμβάνονται την πρόσληψη του Κ. Παλαμά και του Α. Σικελιανού από τους μεταγενέστερους ποιητές.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.
2. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.
3. Αυτόνομη εργασία.
4. Ομαδική εργασία.
5. Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

Το μάθημα εστιάζει στην ποίηση του Κ. Παλαμά και του Άγγ. Σικελιανού και στη συμβολή τους στη διαμόρφωση του λυρισμού. Θα μελετηθούν επιλεγμένα (ολόκληρα ή αποσπασματικά) από το σύνολο του έργου των δύο μεγάλων ποιητών κατά χρονολογική σειρά για να αναδειχθεί η εξέλιξη στη στιχουργική και στη θεματολογία. Το έργο των δύο δημιουργών θα συσχετιστεί με τα ιστορικά και κοινωνικά γεγονότα που το επηρέασαν και το ενέπνευσαν. Μέσα από την επιλογή αποσπασμάτων του έργου των δύο μεγίστων ποιητών θα ερμηνεύσουμε και θα εμβαθύνουμε στη στοχοθεσία τους, στην τεχνική τους, στο όραμά τους και στη συμβολή τους στη διαμόρφωση του λυρισμού.

1^η ενότητα: Ηγετική μορφή του Κ. Παλαμά.

2^η ενότητα: Βασικά στάδια εξέλιξης της Παλαμικής ποίησης .Το ποιητικό και κριτικό έργο του.

3^η ενότητα: *Ίαμβοι και Ανάπαιστοι και Ο Τάφος*.

4^η ενότητα: *Ασάλευτη ζωή και Φοινικιά*.

5^η ενότητα: Επιλογή από το έργο *Δωδεκάλογος του Γύφτου*.

6^η ενότητα: Επιλογή από το έργο : *Η Φλογέρα του Βασιλιά*

7^η ενότητα: Βασικά στάδια εξέλιξης της Σικελιανικής ποίησης και ανάλυση της θεματικής και της στιχουργίας της. Αξιοποίηση της παλαμικής ποιητικής.

8^η ενότητα: Επιλογή από το έργο *Αλαφροίσκιωτος*.

9^η ενότητα: *Πρόλογος στη ζωή: Ι. Η συνείδηση της γης μου*.

10^η ενότητα: «*Μήτηρ Θεού*».

11^η ενότητα: Πρόσληψη του Κ. Παλαμά από τους μεταπολεμικούς και τους συγχρόνους ποιητές.

12^η ενότητα: Πρόσληψη του Α. Σικελιανού από τους μεταπολεμικούς και τους συγχρόνους ποιητές.

13^η ενότητα: Ανακεφαλαίωση -συζήτηση.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

Για τον Κ. Παλαμά:

1. Ε. Γαραντούδης, *Ο Παλαμάς από τη σημερινή σκοπιά. Όψεις της ποίησής του και της σύγχρονης πρόσληψής της*, Καστανιώτης, Αθήνα 2005.
2. *Εισαγωγή στην ποίηση του Παλαμά*, επιλογή κριτικών κειμένων Ε. Γαραντούδης, Πανεπιστημιακές εκδόσεις Κρήτης, Ηράκλειο 2016.
3. *Ανθολογία Κωστή Παλαμά*, επιμ. Κ.Κασίνης, Νεφέλη, Αθήνα 2003.
4. Α. Κατσιγιάννη, «Το γένος των Λοξών. Εκφάνσεις της τρέλας και της μανίας στο έργο του Κωστή Παλαμά», *Αφιέρωμα στον Κωστή Παλαμά, Νέα Ευθύνη* 46-47 (Ιούλιος-Δεκέμβριος 2019) 230-241.
5. Α. Σαμουήλ, *Ο Παλαμάς και η κρίση του στίχου*, Νεφέλη, Αθήνα 2007.

Για τον Σικελιανό:

1. Α. Βογιατζόγλου, *Η γένεση των πατέρων. Ο Σικελιανός ως διάδοχος των εθνικών ποιητών*, Καστανιώτης, Αθήνα 2005.
2. *Εισαγωγή στην ποίηση του Σικελιανού. Επιλογή κριτικών κειμένων*, (συλλογική έκδοση), επιμ. Ε. Καψωμένος, Πανεπιστημιακές εκδόσεις Κρήτης, Ηράκλειο 2011.
3. Α. Κατσιγιάννη, «Άγγελος Σικελιανός και Paul Claudel. Μια συγκριτολογική προσέγγιση. (Ο Πρόλογος στη ζωή, οι Πέντε Μεγάλες Ωδές, Η ποιητική τέχνη)», *La letteratura neogreca del XX secolo. Un caso europeo, a cura di F. Zaccone, P. Efthymiou, C. Bintoudis*, Sapienza, Università Editrice, 2020, 191-203.
4. Κ. Μπουρναζάκης, *Χρονογραφία Άγγελου Σικελιανού (1884-1951)*, Ίκαρος, Αθήνα 2006.
5. Ρ. Φράγκου Κικίλια, *Άγγελος Σικελιανός. Βαθμίδες μύησης*, Πατάκης, Αθήνα 2009⁵.
6. Αναφορά σε αφιερώματα περιοδικών για τους δύο ποιητές.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΑΛΑΙΟΓΡΑΦΙΑ

(Φ. Νούσια)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Αναγνωρίζουν τα διαφορετικά είδη και στυλ/ύφη της Ελληνικής μεγαλογράμματης και μικρογράμματης γραφής.
2. Διαβάζουν και να μεταγράφουν κείμενα από τα χειρόγραφα.
3. Κατανοούν τον τρόπο με τον οποίο έχει μεταγραφεί ένα κείμενο από ένα επαγγελματία (ή μη) γραφέα και τη διαδικασία και τις τεχνικές της σύγχρονης εκδοτικής κειμένων.
4. Γνωρίζουν τη βιβλιογραφία και ηλεκτρονικές πηγές, βάσεις δεδομένων και διαδικτυακούς τόπους σχετικά με την Ελληνική Παλαιογραφία.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση των απαραίτητων τεχνολογιών.
2. Ικανότητα να προσεγγίζουν πρωτογενείς πηγές.
3. Γνώση πώς να τις χρησιμοποιούν.
4. Δεξιότητες μελέτης για τη συνεχιζόμενη επαγγελματική τους ανάπτυξη και εξέλιξη.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

Ιστορία της ελληνικής γραφής, υλικά γραφής, λάθη γραφέων, στυλ/ύφη της Ελληνικής μεγαλογράμματης και μικρογράμματης γραφής, αντιγραφή κώδικα και ανάγνωσή του (συντομογραφίες, συμπλέγματα), περιγραφή χειρογράφου και άσκηση στην ανάγνωση και μεταγραφή κειμένων σε Ελληνική μικρογράμματη γραφή.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. D. Arnesano et al., *La scrittura greca dall'antichità all'epoca della stampa* (Roma, 2011).
2. H. Hunger, *Ο Κόσμος του Βυζαντινού Βιβλίου. Γραφή και ανάγνωση στο Βυζάντιο* (μτφρ. Γ. Βασίλαρος) (Αθήνα, 1995).
3. Ε. Λίτσας, *Σύντομη εισαγωγή στην Ελληνική Παλαιογραφία και Κωδικολογία*, τόμ. 2 (Θεσ/κη, 2001).
4. Ε. Μιονί, *Εισαγωγή στην Ελληνική Παλαιογραφία* (Αθήνα, 1998).
5. Γ.Κ. Παπάζογλου, *Βυζαντινή Βιβλιολογία. Εισαγωγή στην ελληνική παλαιογραφία και κωδικολογία* (Κομοτηνή, 2019²).

6. L. Perria, *Οι γραφές των ελληνικών χειρογράφων. Εισαγωγή στην ιστορία της ελληνικής βιβλιακής γραφής (4ος αιώνας π.Χ. - 16ος αιώνας μ.Χ.)* (μτφρ. Ε. Λίτσας, Α. Τριάντου) (Θεσ/κη, 2019).
7. E.M. Thompson, *Εισαγωγή στην Ελληνική και Λατινική Παλαιογραφία* (μτφρ. Μ. Χατζηναστασίου) (Αθήνα, 2021).

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

(Γ. Παπαθεοδώρου)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Εξηγήσουν το πεδίο μελέτης της λογοτεχνίας στο πλαίσιο της επικοινωνίας.
2. Χειρίζονται τις έννοιες της θεωρίας της πρόσληψης και της αναγνωστικής ανταπόκρισης.
3. Αναλύουν ζητήματα που αφορούν τη σημασία της λογοτεχνίας στη δημόσια σφαίρα.
4. Γνωρίζουν τις ιδιαιτερότητες των ερμηνευτικών κοινοτήτων.
5. Εφαρμόζουν έναν συνδυασμό μεθόδων ανάλυσης γύρω από την επικοινωνιακή διάσταση των λογοτεχνικών κειμένων.
6. Αναλύουν διάφορα είδη λογοτεχνικών κειμένων μέσα στα ιστορικά συμφραζόμενά τους.
7. Πραγματοποιούν ποιοτική επεξεργασία της αναγνωστικής ανταπόκρισης.
8. Αξιολογούν κριτικά τα δεδομένα των λογοτεχνικών κειμένων μέσα στα επικοινωνιακά τους δίκτυα.
9. Αναλύουν και να συνθέτουν διαφορετικού είδους πληροφορίες γύρω από την κυκλοφορία των πολιτισμικών νοημάτων.
10. Εφαρμόζουν τεχνικές επεξεργασίας και ανάλυσης της κουλτούρας.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών.
2. Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις.
3. Λήψη αποφάσεων.
4. Αυτόνομη εργασία.
5. Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών.

6. Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα.
7. Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου.
8. Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.
9. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1.Εισαγωγή και Θεωρητικό Πλαίσιο:

Λογοτεχνία, διαλογικότητα και επικοινωνία.

Η κατασκευή της «δημόσιας σφαίρας»

Η ανάλυση της κουλτούρας.

2. Η Θεωρία της Πρόσληψης και οι «ερμηνευτικές κοινότητες»

Από την Αισθητική της πρόσληψης στην Ιστορία της Ανάγνωσης

3. Λογοτεχνία και Γλώσσα

«Γινώσκω σ' εκ της κόψεως» : γλωσσικές και ιδεολογικές διαμάχες γύρω από τον Εθνικό Ύμνο.

Το «Φιλί» του Γ. Ψυχάρη : το γλωσσικό ζήτημα και η γλώσσα των συναισθημάτων.

«Η δίκη των τόνων» : η γλώσσα στο εδώλιο.

4. Η επινόηση της παράδοσης

Το «Κρυφό Σχολειό» : Το Εικοσιένα και η ρητορική της εικόνας.

«Δελφική εορτή» : η αναπαράσταση της Αρχαιότητας στους μοντέρνους καιρούς.

Ο «λαϊκός ζωγράφος Θεόφιλος» : η κατασκευή του λαϊκού πολιτισμού.

5. Λογοκρισία και Ηθικός Πανικός

Η *Πάπισσα Ιωάννα* και ο αφορισμός της : σάτιρα και πολιτική στον 19ο αιώνα.

Το «σουρεαλιστικό σκάνδαλο» : δημοσιογραφικές αντιδράσεις απέναντι στην υπερρεαλιστική πρωτοπορία.

«Ελογοκρίθη» : η καταστολή του λόγου στα χρόνια της δικτατορίας.

6. Η λογοτεχνική «δημόσια σφαίρα»

Λογοτεχνία, Τύπος και δημοσιογραφία.

7. Νέες κατευθύνσεις της έρευνας

Το αναγνωστικό «κοινό» στην εποχή της μαζικής κουλτούρας

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. H.R. Jauss, *Η θεωρία της πρόσληψης. Τρία μελετήματα*, μτφρ. Μίλτος Πεχλιβάνος, Εστία, Αθήνα, 1995.
2. R.C. Holub, *Θεωρία της πρόσληψης. Μια κριτική εισαγωγή*, επιμ. Άννα Τζούμα, μτφρ. Κωνσταντίνα Τσακοπούλου, Μεταίχμιο, Αθήνα, 2004.
3. K.M. Newton (επιμ.) *Η λογοτεχνική θεωρία του εικοστού αιώνα*, επιμ., μτφρ. Αθανάσιος Κατσικερός-Κώστας Σπαθαράκης, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, Ηράκλειο, 2013, σ. 332-336.
4. R. Selman (ed.), *Από τον φορμαλισμό στον μεταδομισμό*, θεώρηση μτφρ. Μίλτος Πεχλιβάνος-Μιχάλης Χρυσανθόπουλος, Α.Π.Θ, Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών [Ίδρυμα Μανόλη Τριανταφυλλίδη], Θεσσαλονίκη, 2004, σ. 361-562.
5. J. Habermas, *Αλλαγή δομής της δημοσιότητας. Έρευνες πάνω σε μια κατηγορία της αστικής κοινωνίας*, μτφρ. Λευτέρης Αναγνώστου, Νήσος, Αθήνα, 1997.
6. Ρ. Μπαρτ, *Μυθολογίες. Μάθημα*, μτφρ. Κ. Χατζηδήμου-Ι, Ράλλη, Ράππα-Κέδρος, Αθήνα, 1979.
7. R. Williams, *Κουλτούρα και Ιστορία*, εισαγ.-μτφρ. Βενετία Αποστολίδου, Γνώστη, Αθήνα, 1994.
8. J. Fiske, *Εισαγωγή στην επικοινωνία*, μτφρ. Βέρα Μεσσήνη, Αιγόκερως, Αθήνα, 2010.

ΘΕΩΡΙΕΣ ΤΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ: ΑΠΟ ΤΟΝ ΦΟΡΜΑΛΙΣΜΟ ΣΤΙΣ ΣΠΟΥΔΕΣ ΦΥΛΟΥ

(Ζ. Γκότση)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Είναι εξοικειωμένοι / εξοικειωμένες με τις βασικές θεωρητικές θέσεις που χαρακτήρισαν τον στοχασμό του 20ού αιώνα.
2. Εξηγήσουν γιατί η γλωσσολογική θεωρία του Ferdinand de Saussure άσκησε μεγάλη επίδραση στο σύγχρονο θεωρητικό στοχασμό.
3. Σχολιάζουν τις βασικές αρχές του ρώσικου φορμαλισμού και να αναφέρουν τους κύριους εκπροσώπους του.

4. Περιγράψουν τις βασικές αρχές του τσέχικου δομισμού και να αναφέρουν τους κύριους εκπροσώπους του.
5. Περιγράψουν τις βασικές αρχές του γαλλικού δομισμού, να διακρίνουν τις διάφορες τάσεις του και να αναφέρουν τους κύριους εκπροσώπους τους.
6. Είναι εξοικειωμένοι / εξοικειωμένες με τις βασικές απόψεις των Marx και Engels για τη λογοτεχνία.
7. Αξιολογήσουν το δόγμα του «σοσιαλιστικού ρεαλισμού».
8. Γνωρίζουν βασικές απόψεις του Antonio Gramsci και του Louis Althusser.
9. Περιγράφουν κεντρικές διαφορές μεταξύ δομισμού και μεταδομισμού.
10. Γνωρίζουν ποιο είναι το αντικείμενο μελέτης της φεμινιστικής κριτικής της λογοτεχνίας και σε τι στοχεύουν οι πολιτικές ταυτότητας.
11. Οργανώνουν ομαδικές προφορικές παρουσιάσεις (2 έως 4 ατόμων) με χρήση powerpoint πάνω σε διάφορα θέματα (π.χ. παρουσίαση και κριτική αποτίμηση επιστημονικών άρθρων, εφαρμογή θεωρητικών προσεγγίσεων σε συγκεκριμένα λογοτεχνικά κείμενα).

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών.
 1. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.
 2. Άσκηση στην εκ του σύνεγγυς ανάγνωση και στην κριτική ανάλυση.
 3. Εργασία σε διεθνές ή / και σε διεπιστημονικό περιβάλλον.
 4. Επίδειξη ευαισθησίας σε θέματα φύλου.
 5. Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις.
6. Αυτόνομη εργασία.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Ορισμός της Θεωρίας της Λογοτεχνίας ως επιστημονικού αντικειμένου.
2. Η έννοια του σημείου κατά τον F. Saussure.
3. Ρωσικός Φορμαλισμός.
4. Τσέχικος Δομισμός.
5. Γαλλικός Δομισμός – Αφηγηματολογία.
6. Μεταδομισμός και Αποδόμηση.
7. Μαρξιστική κριτική.
8. Ψυχαναλυτική κριτική.
9. Φεμινιστική κριτική.
10. Η θεωρία της επιτελεστικότητας του έμφυλου υποκειμένου της Judith Butler.

11. Πολιτικές ταυτότητας.

12. Συστηματική μελέτη και κριτική αποτίμηση θεωρητικών κειμένων και της σχετικής με αυτά βιβλιογραφίας.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. *Ιστορία της Θεωρίας της Λογοτεχνίας. Από τον φορμαλισμό στον μεταδομισμό.* Επιμέλεια R. Selden. Θεώρηση μετάφρασης Μ. Πεχλιβάνος, Μ. Χρυσανθόπουλος. Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών 2004.
2. M. Angenot, J. Bessière, D. Fokkema, E. Kushner, *Θεωρία της λογοτεχνίας. Προβλήματα και προοπτικές.* Μτφρ. Τ. Δημητρούλια. Gutenberg 2010.
3. P. Barry, *Γνωριμία με τη Θεωρία. Μια εισαγωγή στη λογοτεχνική και πολιτισμική θεωρία.* Μτφρ. Α. Νάτσινα. Βιβλιόραμα 2013.
4. J. Culler, *Λογοτεχνική θεωρία.* Μτφρ. Κ. Διαμαντάκου. Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης 2000.
5. D. Fokkema, E. Ibsch, *Θεωρίες Λογοτεχνίας του Εικοστού Αιώνα.* Πατάκης, 2003.
6. Τ. Ήγκλετον, *Εισαγωγή στη θεωρία της λογοτεχνίας.* Εισαγωγή, θεώρηση μετάφρασης Δ. Τζιόβας. Μτφρ. Μ. Μαυρωνάς. Οδυσσέας 1996⁴.
7. K.M. Newton, (επιμ.), *Η Λογοτεχνική Θεωρία του 20ού αιώνα. Ανθολόγιο κειμένων.* ΠΕΚ 2013.
8. J. Culler, *Αποδόμηση. Θεωρία και κριτική μετά τον δομισμό.* Μτφρ. Α. Λαμπρόπουλος. Μεταίχμιο 2006.
9. Ε. Σηφάκης, *Σπουδές φύλου και λογοτεχνία.* Ελληνικά Ακαδημαϊκά Συγγράμματα και Βοηθήματα (www.kallipos.gr). ΣΕΑΒ 2015.
10. C. Belsey and J. Moore (επιμ.), *The Feminist reader essays in gender and the politics of literary criticism.* Macmillan 1997.
11. Επιλογή κειμένων των Saussure, Jakobson, Tynjanov, Sklovskij, Mukarovsky, Todorov, Lévi-Strauss, Barthes, Genette, Marx, Engels, Foucault, Elaine Showalter, Josephine Donovan & Judith Butler, τα οποία είναι αναρτημένα στην πλατφόρμα ασύγχρονης τηλε-εκπαίδευσης “e-class” του μαθήματος.

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΔΙΑΧΡΟΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑΣ

(Θ. Μαρκόπουλος)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Κατανοούν την έννοια της γλωσσικής οικογένειας.

2. Γνωρίζουν την ιδιαίτερη θέση της Ινδο-ευρωπαϊκής γλωσσολογίας στην επιστήμη της γλωσσολογίας.
3. Εφαρμόζουν τη συγκριτική μέθοδο για την ανεύρεση γλωσσικής συγγένειας.
4. Εφαρμόζουν σε απλές περιπτώσεις την επανασύνθεση για την ανεύρεση / δημιουργία τύπων πρωτο-γλώσσας.
5. Γνωρίζουν την έκταση της Ινδο-ευρωπαϊκής οικογένειας και τις υπο-ομάδες που την αποτελούν.
6. Κατανοούν τις προεκτάσεις της Ινδο-ευρωπαϊκής γλωσσολογίας στο κοινωνικό και πολιτικό επίπεδο διαχρονικά.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών.
2. Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις.
3. Αυτόνομη εργασία.
4. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.
5. Ικανότητα να εφαρμόζει την συγκριτική μέθοδο σε δεδομένα άγνωστων γλωσσών.
6. Ικανότητα να ελέγχει κριτικά επανασυνθέσεις που έχουν προταθεί στην βιβλιογραφία.
7. Ικανότητα να προσεγγίζει κριτικά τις διάφορες απόψεις για την Ινδο-ευρωπαϊκή οικογένεια (π.χ. όσον αφορά την κοιτίδα).
8. Δεξιότητες επεξεργασίας διαχρονικών γλωσσικών δεδομένων.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Εισαγωγή: Οι γλωσσικές οικογένειες του πλανήτη και η Ινδο-ευρωπαϊκή οικογένεια.
2. Ινδο-ευρωπαϊκή γλωσσολογία: ιστορική επισκόπηση.
3. Συγκριτική μέθοδος.
4. Επανασύνθεση.
5. Η κοιτίδα των Ινδο-ευρωπαίων: ιστορία και σύγχρονοι προβληματισμοί.
6. Ινδο-ευρωπαϊκή γλωσσολογία και πολιτική.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. Γ. Γιαννάκης. 2005. Οι Ινδοευρωπαίοι: Γλώσσα και Πολιτισμός. Αθήνα: Καρδαμίτσα.
2. R.S.P. Beekes. 2004. Εισαγωγή στη Συγκριτική Ινδοευρωπαϊκή Γλωσσολογία. Θεσσαλονίκη: Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών.
3. J. Clackson. 2007. Indo-European Linguistics. Cambridge: CUP.
4. C. Renfrew. 1987. Archaeology and Language. London: Jonathan Cape.

5. D. Anthony. 2007. The horse, the wheel and the language. Princeton: Princeton University Press.
6. L. Campbell. 1999. Historical Linguistics: An Introduction. Edinburgh: Edinburgh University Press.

ΕΙΔΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΣΤΙΣ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ

(Γ. Μεσσήνης)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Αναγνωρίζουν τις κατηγορίες του Λογισμικού Εφαρμογών που αναφέρονται στην επιστήμη της Φιλολογίας.
2. Αναγνωρίζουν τις Κατηγορίες Ελεύθερου και Μη-Ελεύθερου Λογισμικού και τα Προγράμματα Ανοικτού Κώδικα.
3. Αποκτούν το υπόβαθρο ώστε να διαχειρίζονται και να αξιοποιούν τα απαραίτητα Τεχνολογικά Εργαλεία για την υποστήριξη των σπουδών τους.
4. Γνωρίζουν τις σύγχρονες μορφές ενσωμάτωσης της χρήσης των ΤΠΕ στη διδασκαλία και τη μάθηση.
5. Κατανοούν τη χρήση Εκπαιδευτικού Λογισμικού στη διδασκαλία των Φιλολογικών μαθημάτων.
6. Αναζητούν και να επιλέγουν Εκπαιδευτικό Υλικό και Λογισμικό στον Παγκόσμιο Ιστό για την διδασκαλία των Φιλολογικών μαθημάτων.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών.
2. Αυτόνομη εργασία.
3. Ομαδική εργασία.
4. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

Το μάθημα αποτελείται από θεωρητικό και εργαστηριακό μέρος και ασχολείται με χρήση Λογισμικού Εφαρμογών των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και Επικοινωνίας (ΤΠΕ) στο επιστημονικό πεδίο της Φιλολογίας.

Καλύπτει τις ανάγκες των φοιτητών του Τμήματος οι οποίοι θα κληθούν να χρησιμοποιήσουν πακέτα Λογισμικού Εφαρμογών σε μαθήματα του προγράμματος των προπτυχιακών και των μεταπτυχιακών σπουδών τους.

Καλύπτει τις ανάγκες των φοιτητών του Τμήματος για την ενσωμάτωση της χρήσης των ΤΠΕ στη διδασκαλία των Φιλολογικών μαθημάτων.

Γενικός σκοπός του μαθήματος:

Η απόκτηση της κατάλληλης ψηφιακής γνώσης που θα τους βοηθήσει να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις των σπουδών τους, αλλά και στην μετέπειτα σταδιοδρομία τους.

Η χρήση των Νέων Τεχνολογιών για την ψηφιοποίηση αναλογικών δεδομένων.

Η χρήση των Νέων Τεχνολογιών για την αποθήκευση και επεξεργασία ψηφιακών δεδομένων.

Η χρήση του Παγκόσμιου Ιστού για την επιλογή και χρήση κατάλληλου Εκπαιδευτικού Υλικού για τη διδασκαλία Φιλολογικών μαθημάτων.

Βασικές Ενότητες:

Είδη Λογισμικού Εφαρμογών.

Προγράμματα Ανοικτού Κώδικα.

Οπτική Ψηφιοποίηση κειμένου.

Λογισμικό Επεξεργασίας ψηφιοποιημένου κειμένου.

Λογισμικό Οπτικής Αναγνώρισης Χαρακτήρων.

Εκπαιδευτικό Λογισμικό.

Αναζήτηση Εκπαιδευτικού Λογισμικού στον Παγκόσμιο Ιστό.

Εκπαιδευτικά Λογισμικά με εφαρμογή στα Φιλολογικά μαθήματα.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

Αναρτάται στο e class

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΑ

(Ν. Παπαχριστόπουλος)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Σχηματίσουν μία επαρκή εικόνα για τη λειτουργία της εκπαίδευσης ως κοινωνικής και ψυχολογικής διεργασίας.
2. Είναι εξοικειωμένοι / εξοικειωμένες με τις βασικές ψυχαναλυτικές έννοιες οι οποίες ερμηνεύουν το φαινόμενο της εκπαίδευσης.
3. Συνδέσουν την εκπαίδευση με τις ευρύτερες πολιτισμικές πρακτικές.
4. Αντιληφθούν τη σχέση τέχνης και εκπαίδευσης.
5. Ερμηνεύουν το φαινόμενο της εκπαίδευσης μέσω των εννοιών της κοινωνικής αποδοχής και της κοινωνικής αμφισβήτησης.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Αυτόνομη Εργασία.
2. Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.
3. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Ψυχανάλυση και πολιτισμικές πρακτικές: Η γένεση της φροϋδικής θεωρίας του πολιτισμού. Η γενεαλογία του πολιτισμού. Οιδιπόδειο σύμπλεγμα και πολιτισμική διαχείριση. Η έννοια του νόμου και της επιθυμίας. Η δυσφορία στον πολιτισμό.

2. Η εκπαίδευση ως πολιτισμική πρακτική: Εκπαίδευση: το «αδύνατο» κατά Φρόυντ επάγγελμα. Η εκπαίδευση υπό το πρίσμα των κοινωνικών επιστημών και της θεωρίας του πολιτισμού. Εκπαίδευση και παιδική σεξουαλικότητα. Ο παιδαγωγός, η θεωρία των νευρώσεων και η δυσφορία στον πολιτισμό.

3. Μεταξύ τέχνης και εκπαίδευσης: το παράδειγμα του μύθου: Μύθος, ασυνείδητο και πολιτισμός. Μύθος και σύμπτωμα. Η χρήση των μύθων από τον Φρόυντ και τον Λακάν: η έννοια του «οικογενειακού μυθιστορήματος» κατά

Φρόνιτ και του «ατομικού μύθου του νευρωτικού» κατά Λακάν. Η ψυχαναλυτική προσέγγιση των παραμυθιών ως καλλιτεχνικό αλλά και ως εκπαιδευτικό παράδειγμα.

4. Εκπαίδευση και κοινωνική αμφισβήτηση: Το εκπαιδευτικό φαινόμενο ως παράδειγμα κοινωνικής αμφισβήτησης και κοινωνικής αποδοχής. Εκπαίδευση και εξέγερση. Το παράδειγμα των ελευθεριακών σχολείων: το εκπαιδευτικό μοντέλο μεταξύ ουτοπίας, φαντασίωσης και κοινωνικής ανατροπής.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη

1. Ν. Παπαχριστόπουλος (επιμ.), *Εκπαίδευση και εξέγερση*, Ορροrtuna, Πάτρα 2018.
2. Ν. Παπαχριστόπουλος, *Η εικόνα και το γράμμα*, Ορροrtuna, Πάτρα 2018.
3. Μ. Δροσινού, *Ειδική αγωγή και εκπαίδευση*, Ορροrtuna, Πάτρα 2016.
4. Π.-Λ. Ασσούν, *Ο Φρόνιτ και οι κοινωνικές επιστήμες*, Ορροrtuna, Πάτρα 2018.
5. Μ. Πουρκός, *Προοπτικές και όρια της διαλογικότητας στον Μιχαήλ Μπαχτίν. Εφαρμογές στην ψυχολογία, την εκπαίδευση, την τέχνη, τον πολιτισμό*, Ορροrtuna, Πάτρα 2016.

Ζ' ΕΞΑΜΗΝΟ
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

ΛΑΤΙΝΙΚΗ ΣΑΤΙΡΑ

(Μ. Λίπκα)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Γνωρίζουν για τη Λατινική Σάτιρα, το Λατινικό εξάμετρο, τις πηγές της Λατινικής Σάτιρας και την επίδρασή της στην Ευρωπαϊκή λογοτεχνία.
2. Χρησιμοποιούν φιλολογικές τράπεζες δεδομένων.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες

Ατομική προετοιμασία με έμφαση στη γλωσσική εκμάθηση

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

Οράτιος, *Σατ.* Βιβλ. Ι; Σενέκας, *Αποκολοκύνθωσις*, πλήρες Λατινικό κείμενο, χωρισμένο σε 13 μαθήματα.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. M. von Albrecht, *Ιστορία της Ρωμαϊκής Λογοτεχνίας* (σε έναν τόμο) (2012).
2. Γ.Ν. Γιαννάκης, *Εισαγωγή στην ποιητική Ρωμαϊκή Σάτιρα* (2002).
3. Α. Σακελλαρίου, *Lucius Annaeus Seneca. Αποκολοκύνθωσις* (2000).

Ο ΠΛΑΤΩΝ ΚΑΙ Η ΤΕΧΝΗ ΤΟΥ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΟΥ ΔΙΑΛΟΓΟΥ

(Σ. Ράγκος)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Κατανοούν βασικές φιλοσοφικές θέσεις του Πλάτωνα καθώς και τα επιχειρήματα που οδήγησαν στην υιοθέτηση αυτών των θέσεων.
2. Αναγνωρίζουν την πνευματική ατμόσφαιρα των προπλατωνικών στοχαστών (σοφιστών, φυσικών φιλοσόφων, ποιητών, ρητόρων) εντός της οποίας δημιούργησε ο Πλάτων τη φιλοσοφία του.
3. Γνωρίζουν τις λογοτεχνικές τεχνικές που χρησιμοποίησε ο Πλάτων στους διαλόγους του.
4. Εκτιμούν την άρρηκτη σχέση μορφής και περιεχομένου στο πλατωνικό έργο.
5. Διαβλέπουν τις δυσκολίες που θέτει το γραμματειακό είδος του πλατωνικού διαλόγου στους ερμηνευτές του.
6. Κατανοούν την εσωτερική ενότητα ενός πλατωνικού διαλόγου.
7. Αναλύουν και αξιολογούν φιλοσοφικά επιχειρήματα.
8. Συγκρίνουν αρχαίες και νεότερες αντιλήψεις και πρακτικές για βασικά ζητήματα της ζωής.
9. Εκτιμούν κριτικά την επικαιρότητα ή ανεπικαιρότητα του πλατωνικού στοχασμού.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών.
2. Αυτόνομη εργασία.
3. Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών.

4. Σεβασμός στη διαφορετικότητα (και σε θέματα φύλου) και στην πολιτισμική ποικιλότητα.
5. Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.
6. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Το λεγόμενο “σωκρατικό πρόβλημα”.
2. Βιογραφικά και εργογραφικά στοιχεία για τον Πλάτωνα.
3. Το γραμματειακό είδος του φιλοσοφικού διαλόγου.
4. Το πρόβλημα της απουσίας του Πλάτωνα από το έργο του.
5. Ζητήματα σχέσεων μορφής και περιεχομένου, προσώπων και λόγων, στους πλατωνικούς διαλόγους.
6. Βασικές έννοιες και θέσεις της πλατωνικής φιλοσοφίας: Ιδέες, τριμερής ψυχή, άριστη πολιτεία, έρως.
7. Αυτοτελής ανάλυση και σχολιασμός του *Συμποσίου*.
8. Παρουσίαση θέσεων, επιχειρημάτων και λογοτεχνικής γραφής.
9. Προβλήματα κριτικής κειμένου.
10. Το ερώτημα της ερμηνείας.
11. Η πλατωνική αντίληψη για τον έρωτα.
12. Συζήτηση περί της επικαιρότητας ή του παρωχημένου χαρακτήρα της πλατωνικής φιλοσοφίας του έρωτα.
13. Ιστορική και ανιστορική προσέγγιση του πλατωνικού έργου.
14. Σύγχρονες προσεγγίσεις στην πλατωνική φιλοσοφία.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. Ch. Horn, J. Müller, J. Söder, *Πλάτων: ένα εγχειρίδιο (βίος, έργο, επίδραση)*, μτφρ. Λ. Καρατζάς – Μ. Λιάτση, επιμ. Μ. Λιάτση, Θεσσαλονίκη: University Studio Press 2023.
2. Ιωάννης Συκουτρής, *Πλάτωνος Συμπόσιον*, επιλεγόμενα – βιβλιογραφική ενημέρωση Β. Βερτουδάκης – Α. Παπαθωμάς, Αθήνα: Scriptio continua 2021.
3. R. Hunter, *Το Συμπόσιον του Πλάτωνα*, Θεσσαλονίκη: Ινστιτούτο Νεοελληνικών

Σπουδών 2007.

4. A. E. Taylor, *Πλάτων: ο άνθρωπος και το έργο του*, μτφρ. Ι. Αρζόγλου, Αθήνα: Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης 1990.
5. Th. Szlezák, *Πώς να διαβάζουμε τον Πλάτωνα*, μτφρ. Παρασκευή Κοτζιά, Θεσσαλονίκη: Θύραθεν 2004.
6. K. Bormann, *Πλάτων*, μτφρ. Γιάννης Καλογεράκος, Αθήνα: Καρδαμίτσα 2006.

Για την ξενόγλωσση βιβλιογραφία των τελευταίων ετών και άλλα θέματα σχετικά με την πρόσληψη του Πλάτωνα σήμερα μπορεί ο ενδιαφερόμενος να επισκεφθεί την ιστοσελίδα:

<http://platosociety.org/plato-bibliography/>

Ζ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ **ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ**

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΥΣΤΕΡΗΣ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑΣ

(Ν. Χαραλαμπόπουλος)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Κατανοούν και να εξηγούν τους λόγους για τους οποίους η επιστημονική κοινότητα εντόνως διχάζεται αναφορικά με τον καθορισμό της συγκεκριμένης ιστορικής περιόδου.
2. Αντιληφθούν τη γενικότερη θρησκευτική κατεύθυνση της εποχής, και να εντοπίσουν τους δυϊστικούς διαχωρισμούς και τον συμβολισμό τους.
3. Ανακαλύπτουν τα κίνητρα και την προθετικότητα κάθε συγγραφέα.
4. Αρύουν πληροφορίες από τα κείμενα για τις συνθήκες και το κλίμα που επικρατούσε στις φιλοσοφικές σχολές και στις μοναστικές κοινότητες.
5. Εντοπίζουν τον θαυμασμό των ανθρώπων για τους «θείους άνδρες».

6. Παραπέμπουν στην πολύτομη σειρά *Patrologia Graeca* (1857-1866) του J. P. Migne.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Αυτόνομη εργασία.
2. Ομαδική εργασία.
3. Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών.
4. Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.
5. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.
6. Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση των απαραίτητων τεχνολογιών.
7. Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα.
8. Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

Θα μελετηθεί και θα ερμηνευθεί η ερμητική πραγματεία *Ποιμάνδρης* στο σύνολό της. Επιπροσθέτως, θα εξετασθούν και θα αναλυθούν χωρία από τους πεζογράφους: Πορφύριο, Αθανάσιο Αλεξανδρείας, Λιβάνιο, Συνέσιο Κυρήνης, Αινεία Γαζαίο, Σωκράτη Σχολαστικό, καθώς επίσης και ποιητικές ενότητες από τα *Διονυσιακά* του Νόννου, μαζί με επιγράμματα του Παλλαδά και άλλων συγγραφέων.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. P. Brown, *Ο Κόσμος της Ύστερης Αρχαιότητας 150-750 μ.Χ.* Μτφρ. Ε. Σταμπόγλη. Αθήνα: Αλεξάνδρεια, 1998.
2. P. Brown, *Η κοινωνία και το Άγιο στην ύστερη Αρχαιότητα.* Μτφρ. Α. Παπαθανασοπούλου. Αθήνα: Άρτος Ζωής, 2000.

3. Γ.Ν. Δεληγιαννάκης (επιμ.), *Τι είναι Ύστερη Αρχαιότητα: Συναγωγή μελετών για τον υστερορωμαϊκό κόσμο*. Αθήνα: Ηρόδοτος, 2020.
4. E.R. Dodds, *Εθνικοί και χριστιανοί σε μια εποχή αγωνίας: Όψεις της θρησκευτικής κοινωνίας από τον Μάρκο Αυρήλιο ως τον Μ. Κωνσταντίνο*. Μτφρ. Κ. Αντύπας. Αθήνα: Αλεξάνδρεια, 1995.
5. G. Fowden, *Ο Αιγύπτιος Ερμής: Πράξη και σκέψη στην ύστερη αρχαιότητα*. Μτφρ. Γ. Η. Κουσούνελος. Αθήνα: Ενάλιος, 2002.
6. Δ.Ι. Κυρτάτας, «Ανεξιθρησκία και θρησκευτική μισαλλοδοξία στην ύστερη αρχαιότητα». *Σύναξη* 129 (2013): 4-12.
7. Κ.Δ.Σ. Παΐδας, *Η θεματική των βυζαντινών κατόπτρων ηγεμόνος της πρώιμης και μέσης βυζαντινής περιόδου (398-1085): Συμβολή στην πολιτική θεωρία των Βυζαντινών*. Αθήνα: Γρηγόρης, 2005.
8. Θ. Πελεγρίνης, *Νεοπλατωνισμός: Το λυκόφως της αρχαίας ελληνικής φιλοσοφίας*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα, 2003.
9. Σ.Ι. Ράγκος, *Η συνάντηση του ελληνισμού με τον Χριστιανισμό από τον πρώτο έως τον τέταρτο αιώνα*. Πάτρα: Πανεπιστήμιο Πατρών, 2003.
10. J. Sirinelli, *Τα παιδιά του Αλεξάνδρου: Ελληνική γραμματολογία των ελληνιστικών, των ρωμαϊκών χρόνων και της ύστερης αρχαιότητας, 334 π.Χ.-519 μ.Χ.* Μτφρ. Σ. Μπίνη-Σωτηροπούλου. Αθήνα: Ζαχαρόπουλος, 2001.

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΡΙΚΗ ΠΟΙΗΣΗ

(Κ. Οικονομοπούλου)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Μελετούν από το πρωτότυπο και από συγκριτική σκοπιά τα σωζόμενα αποσπάσματα της αρχαίας ελληνικής λυρικής ποίησης, ιδίως της αρχαϊκής εποχής (7ος και 6ος αι. π.Χ.).
2. Είναι εξοικειωμένοι / εξοικειωμένες με σύγχρονες ερμηνευτικές προσεγγίσεις πάνω στην αρχαία ελληνική λυρική ποίηση (π.χ. διακειμενικές, ανθρωπολογικές, κοινωνιολογικές, προσεγγίσεις που απορρέουν από τις σπουδές φύλου).

3. Αποτιμούν την αρχαία ελληνική λυρική ποίηση μέσα στα οικεία ιστορικά και κοινωνικοπολιτικά της συμφραζόμενα (ελληνικός κόσμος της αρχαϊκής εποχής) και λαμβάνοντας επίσης υπόψη τους τις συνθήκες και τα περιβάλλοντα εκτέλεσής της.
4. Εξετάζουν τα λογοτεχνικά κείμενα σε συνδυασμό με αρχαιολογικά τεκμήρια (π.χ. επιγραφές, αγγειογραφία, αρχιτεκτονική, τέχνη).
5. Ερευνούν και να ανατρέχουν αυτόνομα σε ελληνικές και αγγλόφωνες έντυπες και ηλεκτρονικές πηγές (π.χ. εγχειρίδια, μονογραφίες, συλλογικοί τόμοι, εξειδικευμένα επιστημονικά άρθρα, ιστοσελίδες, ψηφιακές βιβλιοθήκες) για τη μελέτη της αρχαίας ελληνικής λυρικής ποίησης.
6. Καλλιεργούν την ικανότητα να επιλύουν ερμηνευτικά προβλήματα με τρόπο μεθοδικό και συγκροτημένο, καθώς και να υποστηρίζουν τις θέσεις τους με επιστημονικά επιχειρήματα.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση νέων τεχνολογιών.
2. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.
3. Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.
4. Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις.
5. Εργασία σε διεθνές ή/και σε διεπιστημονικό περιβάλλον.
6. Λήψη αποφάσεων.
7. Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών.
8. Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου.
9. Σεβασμός στη διαφορετικότητα και την πολυπολιτισμικότητα.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

i. Κείμενα:

Αλκμάν, απ. 1 PMG (*Παρθένειον*)

Στησίχορος, απ. 5-19 Finglass (*Γηρυονηίς*)

Αρχίλοχος, απ. 2, 5, 19 West

Σημωνίδης, απ. 7 West

Σαπφώ, απ. 1, 16, 31 Voigt, απ. 976 PMG

Ανακρέων, απ. 358, 359, 417 PMG

Θέογνις, στ. 19-26, 31-38, 53-68 West

- ii. Εξοικείωση των φοιτητών με την χρήση ψηφιακών πηγών για τη μελέτη της αρχαίας ελληνικής λυρικής ποίησης (π.χ. Perseus Digital Library, Πύλη για την Ελληνική Γλώσσα).
- iii. Συστηματική μελέτη και κριτική αποτίμηση ελληνόγλωσσης και ξενόγλωσσης βιβλιογραφίας (μέσω σεμιναριακής συζήτησης και παρουσιάσεων φοιτητών στην τάξη).
- iv. Εξοικείωση των φοιτητών με σύγχρονες ερμηνευτικές προσεγγίσεις (π.χ. ανθρωπολογικές, κοινωνιολογικές) πάνω στην αρχαία ελληνική λυρική ποίηση.
- v. Παράλληλη εξέταση αρχαιολογίας και τέχνης (ιδίως αγγειογραφίας) για την κατανόηση των συνθηκών εκτέλεσης και μετάδοσης της αρχαίας ελληνικής λυρικής ποίησης..

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. F. Budelmann (επιμ.) (2020), *Οδηγός για την Αρχαία Ελληνική Λυρική Ποίηση από το Πανεπιστήμιο του Καίμπριτζ*, μετάφρ. Σ. Καρέλας, επιμ. Ε. Μακρυγιάννη, Αθήνα.
2. W. Allan, F. Budelmann (2021), *Αρχαία Ελληνική Λυρική Ποίηση: Ανθολογία Σχολιασμένων Αποσπασμάτων*, επιμ. Χ. Τσαγγάλης, Θεσσαλονίκη.
3. E.L. Bowie (1986), 'Early Greek Elegy, Symposium and Public Festival', *The Journal of Hellenic Studies* 106: 13-35.
4. C. Calame (1992), *The Poetics of Eros in Ancient Greece*, μετάφρ. J. Lloyd, Princeton.
5. C. Calame (1997), *Choruses of Young Women in Ancient Greece: Their Morphology, Religious Role, and Social Function*, μετάφρ. D. Collins, J. Orion, London and New York.
6. D.A. Campbell (1967), *Greek Lyric Poetry: A Selection of Early Greek Lyric, Elegiac and Iambic Poetry*, London.
7. M. Davies, P.J. Finglass (2014), *Stesichorus: The Poems. Edited with Introduction, Translation, and Commentary*, Cambridge.
8. P.J. Finglass, A. Kelly (επιμ.) (2015), *Stesichorus in Context*, Cambridge.

ΕΠΙΓΡΑΦΙΚΗ (ΙΚΥ / ΕΣΠΑ)

(ΔΕΝ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ)

ΑΛΛΩΝ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΝ

Κ.Π. Καβάφης

(Κ. Κωστίου)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Διακρίνουν το καβαφικό έργο από την πρωτόλεια φάση του έως την ωριμότητα.
2. Γνωρίζουν την ιδιότυπη Ποιητική του Καβάφη: τη μυθική μέθοδο, την πορεία προς τον ρεαλισμό, την οικουμενική προοπτική.
3. Προσεγγίζουν τα σημαντικότερα καβαφικά ποιήματα.
4. Ελέγχουν ένα βασικό μέρος της εκτενέστατης καβαφικής βιβλιογραφίας.
5. Εφαρμόζουν τα κατάλληλα μεθοδολογικά εργαλεία για την προσέγγιση όλων των ποιημάτων του Καβάφη.
6. Αναγνωρίζουν τη «διαβρωτική» επίδραση της καβαφικής ποιητικής στη μεταγενέστερη ποίηση.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Ικανότητα να γνωρίζουν και να κατανοούν ουσιώδεις έννοιες, θεωρίες και μεθόδους που σχετίζονται με το πολύσημο και πρωτεϊκό καβαφικό έργο.
2. Ικανότητα να εφαρμόζουν αυτή τη γνώση και κατανόηση στην προσέγγιση συνθετικών ζητούμενων.
3. Ικανότητα να υιοθετούν και να εφαρμόζουν την κατάλληλη μεθοδολογία στην προσέγγιση μη οικείων κειμένων.
4. Δεξιότητες μελέτης που χρειάζονται για τη συνεχιζόμενη επαγγελματική ανάπτυξη.
5. Ικανότητα να αλληλεπιδρούν με άλλους σε προβλήματα διεπιστημονικής φύσης.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Προϋποθέσεις εμφάνισης του καβαφικού έργου

Χωροχρονικό πλαίσιο: Εισαγωγή στην εποχή, πολιτισμικό περιβάλλον, ιστορικές συνθήκες, της Ελλάδας και της πολυπολιτισμικής διασποράς.

Συνθήκες ενηλικίωσης του ποιητή, γεωγραφικό στίγμα, πνευματική πορεία, προϋποθέσεις της βιοτής του που επηρέασαν την πνευματική του συγκρότηση και την ποιητική δημιουργία.

2. Οι βασικοί κύκλοι της καβαφικής ποίησης

Πρωτόλεια ποίηση και Φαναριώτικες επιδράσεις, η πρώτη φάση της συμβολιστικής επιρροής, η πορεία προς τη «μυθική μέθοδο», η κατάκτηση του ρεαλισμού, η ποιητική ιδιοπροσωπία. Ο αυτοπροσδιορισμός του έργου του και η ποιητική ώσμωση: Ερωτικά ποιήματα, Φιλοσοφικά ποιήματα, Ιστορικά ποιήματα.

3. Βασικά θέματα της καβαφικής ποίησης

Φύση-Τέχνη, Ποιητική, Μέσα-Έξω, Ατομικό-Συλλογικό, Άνοδος-Πτώση, Νίκη-Ήττα, Άνθρωπος-Μοίρα/Θεός. Θεωρητική, ιστοριογραφματολογική και κειμενοκεντρική προσέγγιση των επιμέρους θεμάτων.

4. Ο ποιητής και η Ιστορία

Σφαιρική προσέγγιση και συνδυαστική μελέτη των σημαντικότερων ιστορικών ποιημάτων του.

5. Η ειρωνική γλώσσα

Εισαγωγή στην έννοια της Ειρωνείας. Θεωρητική και ιστορική προσέγγιση. Μελέτη των ποικίλων εκφάνσεων του φαινομένου μέσω αντιπροσωπευτικών καβαφικών κειμένων. Τεχνικές της ειρωνικής γλώσσας, σταθμοί της καβαφικής ποιητικής σε σχέση με την ειρωνεία.

6. Η «μυθική μέθοδος»

Μελέτη της ιδιότυπης καβαφικής ποιητικής μέσω της προσέγγισης των σημαντικότερων ποιημάτων της ωριμότητας. Ανίχνευση της πορείας προς την κατάκτηση της καβαφικής ιδιοπροσωπίας.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. *Εισαγωγή στην ποίηση του Καβάφη*. Φιλολογική επιμέλεια Μ. Πιερής, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, 1994.
2. Γ. Λεχωνίτης, *Καβαφικά αυτοσχόλια*, εισαγωγικό σημείωμα Τ. Μαλάνος, Αθήνα ²1977 (1942).

3. Γ.Π. Σαββίδης, *Βασικά θέματα της ποίησης του Καβάφη*, Ίκαρος, Αθήνα 1993.
4. Κ. Κωστίου, «Ακόμη λίγα για την ειρωνεία του Καβάφη», *Η ποίηση του κράματος: Μοντερνισμός και διαπολιτισμικότητα στο έργο του Καβάφη*, επιμέλεια: Μ. Πιερής, Ηράκλειο, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, 2000, 227-244.
5. Κ. Κωστίου, «Ο Οροφέρνης, οι Λακεδαιμόνιοι και ο αμφίθυμος αφηγητής», *Ο λόγος της παρουσίας. Τιμητικός τόμος για τον Πάν. Μουλλά*, Σοκόλης, Αθήνα 2005, 143-162.
6. Κ. Κωστίου, «Ο Μυρτίας, ο Αιμιλιανός και ο αμφίθυμος σχολιαστής», *Κονδυλοφόρος* 4 (2005) 109-128.
7. Χ. Παπάζογλου, «Ειρωνικές αποκλίσεις του ρυθμού από το μέτρο στη καθαφική στιχουργία» *Κονδυλοφόρος* 4 (2005) 57-107.
8. Δ.Ν. Μαρωνίτης, *Καβάφης. Μελετήματα*. Πατάκης, Αθήνα 2007.
9. Κ. Κωστίου, «Ανάμεσα στη μίμηση και την αυτοσυνειδησία: η συγκρότηση του προσωπείου στο ποίημα Φιλέλλην», *Νεοελληνική Λογοτεχνία και Κριτική από το Διαφωτισμό έως σήμερα. Πρακτικά ΙΓ΄ Διεθνούς Επιστημονικής Συνάντησης, 3-6 Νοεμβρίου 2011, Μνήμη Πάνου Μουλλά*, Εκδόσεις, ΣοκόληΚουλεδάκη, Αθήνα 2014, 636-643.
10. Κ. Κωστίου, «Ο γλύπτης, ο τεχνίτης, το αισθητικό ιδεώδες και η αγορά στην καθαφική πολιτεία», *Κονδυλοφόρος* 17 (2014) 77-109.
11. Κ. Κωστίου, «Καλλιτεχνικές ωσμώσεις στην ποίηση του Καβάφη. Ζωγραφική: "Του πλοίου"», Θανάσης Αγάθος κ.ά. (επιμ.), *Λογοτεχνικές διαδρομές. Ιστορία-Θεωρία-Κριτική*, Αθήνα, εκδόσεις Καστανιώτη, 2015, 280-293.
12. Κ. Κωστίου, «Ο Καβάφης και η (μετα)ποίηση της Ιστορίας: από την Αλεξιάδα στην "Άννα Κομνηνή" και στην "Άννα Δαλασσηνή"», *Κονδυλοφόρος* 14 (2015) 147-170.

ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ: Ο ΜΙΧΑΗΛ ΨΕΛΛΟΣ ΚΑΙ Ο ΕΝΔΕΚΑΤΟΣ ΑΙΩΝΑΣ

(Κ. Χρυσόγελος)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Κατανοούν το ιστορικοπολιτικό και πνευματικό πλαίσιο του βυζαντινού ενδέκατου αιώνα σε σχέση με την προηγούμενη περίοδο της μακεδονικής «αναγέννησης» και την επόμενη περίοδο της δυναστείας των Κομνηνών.
2. Γνωρίζουν την προσωπικότητα και το έργο του Μιχαήλ Ψελλού, της κυρίαρχης προσωπικότητας την εν λόγω εποχή.
3. Γνωρίζουν και να αξιολογούν κριτικά τους υπόλοιπους διακεκριμένους συγγραφείς της εν λόγω περιόδου και τα έργα τους μέσα στο ευρύτερο πλαίσιο της εποχής τους.
4. Γνωρίζουν τα γραμματειακά είδη που καλλιεργήθηκαν την εν λόγω περίοδο και τα βασικά χαρακτηριστικά τους.
5. Είναι εξοικειωμένοι / εξοικειωμένες με ζητήματα εκδοτικής κειμένων.
6. Γνωρίζουν βασικά εγχειρίδια και διαδικτυακούς τόπους της Βυζαντινής Φιλολογίας και ειδικότερα της ιστορίας και γραμματείας της μέσης βυζαντινής περιόδου.
7. Αποδίδουν κείμενα της βυζαντινής γραμματείας στα νέα ελληνικά.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων, με τη χρήση κατάλληλων τεχνολογιών.
2. Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις.
3. Εξάσκηση της αναλυτικής και συνθετικής ικανότητας.
4. Ικανότητα για ολοκλήρωση αυτόνομης ατομικής εργασίας.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Επισκόπηση της βυζαντινής ιστορίας και γραμματείας κατά τον 11^ο αιώνα.

2. Βίος και ποικίλα κείμενα του Μιχαήλ Ψελλού.
3. Βίος και ποικίλα κείμενα άλλων διακεκριμένων συγγραφέων του 11^{ου} αιώνα.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. A.P. Kazhdan, A.-W. Epstein, *Αλλαγές στον βυζαντινό πολιτισμό κατά τον 11^ο και 12^ο αιώνα*, Αθήνα 1997.
2. J.N. Ljubarskij, *Η προσωπικότητα και το έργο του Μιχαήλ Ψελλού*, Αθήνα 2004.
3. P. Magdalino, *Η αυτοκρατορία του Μανουήλ Α΄ Κομνηνού (1143-1180)*, Αθήνα 2008.
4. Α. Καρπόζηλος, *Βυζαντινοί ιστορικοί και χρονογράφοι*, III, Αθήνα 2009.
5. *Κωνσταντίνου Μανασσή Σύνοψις Χρονική*, κείμενο, εισαγωγή, μετάφραση, σχόλια Ο. Λαμψίδη, Αθήνα 2008.
6. Ε.-Σ. Κιαπίδου, *Η Σύνοψη Ιστοριών του Ιωάννη Σκυλίτζη και οι πηγές της (811-1057). Συμβολή στη βυζαντινή ιστοριογραφία κατά τον ΙΑ΄ αιώνα*, Αθήνα 2010.
7. Σ. Παπαϊωάννου, *ΜΙΧΑΗΛ ΨΕΛΛΟΣ. Η ρητορική και ο λογοτέχνης στο Βυζάντιο*, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης 2021.
8. W. Treadgold, *The Early Byzantine Historians* (New York, 2007); Idem, *The Middle Byzantine Historians* (New York, 2013).
9. S. Papaioannou (ed.), *The Oxford Handbook of Byzantine Literature* (Oxford, 2021).

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΚΡΙΤΙΚΗΣ (19^{ος} – 20^{ος} ΑΙ.): ΔΙΑΜΑΧΕΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΕΚΑΤΗ ΜΟΥΣΑ

(Γ. Παπαθεοδώρου)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Γνωρίζουν το επιστημονικό πεδίο της Λογοτεχνικής Κριτικής στην ιστορική διάστασή της (19^{ος}-20^{ός} αιώνας).
2. Αντιλαμβάνονται βασικές έννοιες και λέξεις-κλειδιά (αισθητική θεωρία, ιστορία των ιδεών, θεωρία της πρόσληψης, λογοτεχνικό πεδίο, ρητορικές στρατηγικές και επιχειρηματολογία).

3. Εφαρμόζουν θεωρητικά και μεθοδολογικά εργαλεία για την ανάλυση του κριτικού λόγου.
4. Συνθέτουν ατομικές ή ομαδικές εργασίες γύρω από διαφορετικά ρεύματα της νεοελληνικής κριτικής σκέψης.
5. Εμπλουτίζουν τις ικανότητες του γύρω από την ερμηνεία των κριτικών συστημάτων σκέψης της Νεωτερικότητας, στην ευρωπαϊκή διάσταση τους.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Αυτόνομη εργασία.
2. Ομαδική εργασία.
3. Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον.
4. Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών.
5. Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Η Λογοτεχνική Κριτική ως (Διε)Πιστημονικό Πεδίο
2. Αισθητική Θεωρία και Νεωτερικότητα: Έννοιες-Κλειδιά και Μεθοδολογικά Εργαλεία
3. Σπ. Ζαμπέλιος – Ιακ. Πολυλάς: Η Διαμάχη για την «Εθνική Ποίηση»
4. Εμμ. Ροΐδης-Άγγελος Βλάχος: Ποίηση και Κοινωνικό Περιβάλλον
5. Η «Βαριά Σκιά» του Κωστή Παλαμά: Η ώρα της Κριτικής και Γραμματολογικής Σύνθεσης
6. Γιάννης Αποστολάκης – Κώστας Βάρναλης: «Η Ποίηση στη ζωή μας» και ο Λογοτέχνης ως «Πνευματικός ήρωας»
7. Οι «Νικημένοι της ζωής», ο «Καρυωτακισμός» και η Θεωρία της παρακμής
8. Γιώργος Σεφέρης – Κωνσταντίνος Τσάτσος: ένας «Διάλογος για την ποίηση»
9. Το «Υπερρεαλιστικό Σκάνδαλο»: Η Πρόσληψη των Μοντερνιστικών Πρωτοποριών
10. Η *Επιθεώρηση Τέχνης* και η «Ποίηση της ήττας»
11. Τίμος Μαλάνος – Στρατής Τσίρκας: Ο Καβάφης και η εποχή του
12. Ο «Μεγάλος Ανατολικός» του Ανδρέα Εμπειρίκου: Λογοκρισία και Δημόσια σφαίρα
13. Το Εμφύλιο τραύμα και η πεζογραφία του Θαν. Βαλτινού

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. Παν. Μουλλάς, *Η Δεκάτη Μούσα. Μελέτες για την κριτική*, Σοκόλη, Αθήνα, 2001. [Εγχειρίδιο]
2. Γ. Αράγης, *Νεοελληνική κριτική της λογοτεχνίας. Αξιολογικές διακρίσεις*, Σοκόλη, Αθήνα, 2015.
3. Γ. Αράγης, *Ανθολογία της Νεοελληνικής Λογοτεχνικής Κριτικής*, Σοκόλη, Αθήνα, 2019.
4. Ν. Βαγενάς, *Η ειρωνική γλώσσα, Κριτικές μελέτες για τη νεοελληνική γραμματεία*, Στιγμή, Αθήνα, 2004.
5. Ν. Βαγενάς, *Γκλόστρα. Κείμενα κριτικής διαμάχης*, Μικρή άρκτος, Αθήνα, 2012.
6. Γ. Βελουδής, *Γραμματολογία. Θεωρία Λογοτεχνίας*, Πατάκης, 2011.
7. Ε. Γαραντούδης, *Οι Επτανήσιοι και ο Σολωμός. Όψεις μιας σύνθετης σχέσης (1820-1950)*, Καστανιώτης, Αθήνα, 2001.
8. *Η κριτική στη νεότερη Ελλάδα* (σύμμεικτος τόμος), Εταιρεία Σπουδών Πολιτισμού και Γενικής Παιδείας, Ίδρυμα Μωραΐτη, Αθήνα, 1981.
9. Τ. Καγιαλής – Γ. Παπαθεοδώρου (επιμ.), «Ο Καβάφης και οι εποχές του», *Ποιητική 22* (2018).
10. Α. Καρτσάκης, *Μεταπολεμική κριτική και ποίηση. Ζητήματα αισθητικής και ιδεολογίας*, Εστία, Αθήνα, 2009.
11. Χ. Ντουνιά, Κ. Γ. Καρυωτάκης. *Η αντοχή μιας αδέσποτης τέχνης*, Καστανιώτης, Αθήνα, 2001.
12. Δ. Παϊβανάς, *Βία και αφήγηση. Ιστορία, ιδεολογία και εθνικός πολιτισμός στην πεζογραφία του Θανάση Βαλτινού*, Εστία, Αθήνα, 2012.
13. Δ. Ραυτόπουλος, *Αναθεώρηση Τέχνης. Η Επιθεώρηση Τέχνης και οι άνθρωποί της*, Σοκόλης, Αθήνα, 2006.

ΨΥΧΟΠΑΘΟΛΟΓΙΑ ΕΦΗΒΩΝ ΚΑΙ ΕΝΗΛΙΚΩΝ

(Ν. Παπαχριστόπουλος)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Γνωρίζουν βασικές αρχές ψυχολογίας και ψυχοπαθολογίας.
2. Διακρίνουν βασικά ψυχολογικά ζητήματα τα οποία σχετίζονται με την εφηβεία.
3. Αντιλαμβάνονται ορισμένα χαρακτηριστικά τα οποία διαφοροποιούν την ψυχοπαθολογία της εφηβείας από την αντίστοιχη της ενήλικης ζωής.
4. Συνειδητοποιούν την κοινωνική διάσταση της ψυχοπαθολογίας καθώς και την κοινωνική κατασκευή των συμπτωμάτων, ιδίως των αποκαλούμενων ως «νέα» συμπτώματα.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Αυτόνομη Εργασία.
2. Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.
3. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Βασικές αρχές ψυχοπαθολογίας

Κλινική συμπτωματολογία βάσει των εγχειριδίων DSM-V και ICD-X. Κυρίαρχοι ψυχοπαθολογικοί σχηματισμοί.

2. Κλινικές δομές στην ψυχανάλυση

Νευρώσεις, ψυχώσεις, διαστροφές. Συμπτωματολογία και ερμηνεία.

3. Η εφηβεία και τα χαρακτηριστικά της

Ιδιαιτερότητες της εφηβείας και η διαφοροποίηση της συμπτωματολογίας της από την αντίστοιχη των ενηλίκων.

4. Κλινικά συμπτώματα και κοινωνικός δεσμός

Τα «νέα» συμπτώματα και η σχέση τους με τον νέο τρόπο εγγραφής του υποκείμενου στον κοινωνικό δεσμό. Η κοινωνική κατασκευή της έννοιας του συμπτώματος.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη

1. Ν. Παπαχριστόπουλος, (επιμ.), *Υγεία, υποκείμενο, κοινωνία*, Orportuna, Πάτρα 2018.
2. Ν. Παπαχριστόπουλος, Κ. Σαμαρτζή (επιμ.), *Υγεία, ασθένεια και κοινωνικός δεσμός*, Orportuna, Πάτρα 2010.
3. J.-L. Pedinielli, P. Bertagne, G. Gimenez, G. Pirlot, *Κλινικές δομές. Νευρώσεις, ψυχώσεις, διαστροφές*, Orportuna, Πάτρα 2008.
4. *DSM-V. Διαγνωστικά Κριτήρια*, Αμερικανική ψυχιατρική εταιρεία, Λίτσας, Αθήνα 2015.
5. *ICD-X. Διεθνής Στατιστική Ταξινόμηση Νόσων και Συναφών Προβλημάτων Υγείας*, Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας, Υπουργείο Υγείας, Αθήνα 2010.
6. Ν. Παπαχριστόπουλος (επιμ.), *Ψυχανάλυση και κοινωνικά συμπτώματα*, Orportuna, Πάτρα 2015.

Η΄ ΕΞΑΜΗΝΟ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

ΛΑΤΙΝΙΚΟ ΕΠΟΣ: ΛΟΥΚΡΗΤΙΟΣ - ΟΒΙΔΙΟΣ

(Μ. Λίπκα)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Γνωρίζουν για τη Λατινική επική ποίηση, το Λατινικό εξάμετρο, τις πηγές του Λουκρητίου και του Οβιδίου καθώς και την επίδρασή τους στην Ευρωπαϊκή λογοτεχνία.
2. Χρησιμοποιούν τις φιλολογικές τράπεζες δεδομένων.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

Ατομική προετοιμασία με έμφαση στην γλωσσική εκμάθηση.

Περιεχόμενα (ύλη του μαθήματος):

Λουκρήτιος, *Περί Φύσεως* I και V; Οβίδιος, *Μεταμ.* 10, πλήρες Λατινικό κείμενο, χωρισμένο σε 13 μαθήματα.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. M. von Albrecht, *Ιστορία της Ρωμαϊκής Λογοτεχνίας* (σε έναν τόμο) (2012).
2. Α. Μέγας, *Λατινική Μετρική* (1973).
3. Θ. Παπαγγελής, *Σώματα που άλλαξαν τη θωριά τους* (2009).
4. Λ. Τρομάρας, *Gaius Valerius Catullus* (2001).

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ: Η ΦΥΣΙΚΗ ΕΦΕΣΗ ΤΩΝ ΑΝΘΡΩΠΩΝ ΓΙΑ ΓΝΩΣΗ ΚΑΙ Η ΚΑΛΗ ΖΩΗ

(Σ. Ράγκος)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Κατανοούν βασικές φιλοσοφικές θέσεις του Αριστοτέλη καθώς και τα επιχειρήματα που οδήγησαν στην υιοθέτηση αυτών των θέσεων.
2. Αναγνωρίζουν την πνευματική ατμόσφαιρα των προγενέστερων στοχαστών (σοφιστών, φυσικών φιλοσόφων, Πλάτωνα) εντός της οποίας δημιούργησε ο Αριστοτέλης τη φιλοσοφία του.
3. Κατανοούν την αριστοτελική ταξινόμηση των επιστημών, τη σημασία των τεσσάρων αριστοτελικών αιτίων, καθώς και τα δίπολα καθέκαστον-καθόλου, ύλη-μορφή, δύναμις-ενέργεια, πρακτικός-θεωρητικός βίος.
4. Γνωρίζουν τις βασικές μεθόδους επιστημονικής έρευνας και σκέψης που χρησιμοποίησε ο Αριστοτέλης στη φιλοσοφία του.
5. Αναλύουν και αξιολογούν φιλοσοφικά επιχειρήματα.
6. Γνωρίζουν το ακριβές περιεχόμενο των όρων «ευδαιμονία», «αρετή» και «σοφία» στην αριστοτελική σκέψη.
7. Συγκρίνουν αρχαίες και νεότερες αντιλήψεις και πρακτικές για βασικά ζητήματα της ζωής.
8. Εκτιμούν κριτικά την επικαιρότητα ή μη του αριστοτελικού περί φύσεως στοχασμού.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Αυτόνομη εργασία.
2. Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών.
3. Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα.
4. Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας (και σε θέματα φύλου).
5. Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.
6. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Βιογραφικά και εργογραφικά στοιχεία για τον Αριστοτέλη.
2. Βασικές έννοιες και θέσεις της αριστοτελικής φιλοσοφίας:
 - τέσσερα αίτια
 - διάκριση επιστημών
 - καθέκαστον και καθόλου
 - ύλη και μορφή
 - δύναμις και ενέργεια
 - άρνηση υπερβατικών Ιδεών
 - πρακτικός και θεωρητικός βίος
 - σχολή και ασχολία
3. Η αριστοτελική ηθική και πολιτική φιλοσοφία: η ευδαιμονία της πράξεως.
4. Η αριστοτελική φυσική και η πρώτη φιλοσοφία: η ευδαιμονία της θεωρίας.
5. Αυτοτελής σχολιασμός εκτενών χωρίων από τα δύο πρώτα βιβλία των *Ηθικών Νικομαχείων* και από το βιβλίο Α των *Μετά τα Φυσικά*.
6. Το ζήτημα της ευδαιμονίας, το πρόβλημα της αρετής και η αναζήτηση της σοφίας.
7. Η μέθοδος των ενδόξων.
8. Φιλοσοφία και ιστορία της φιλοσοφίας.
9. Ανάλυση επιχειρημάτων.
10. Προβλήματα κριτικής κειμένου.
11. Συζήτηση περί της επικαιρότητας ή του παρωχημένου χαρακτήρα της αριστοτελικής ηθικής και της πρώτης φιλοσοφίας (μεταφυσικής).
12. Ιστορική και ανιστορική προσέγγιση του αριστοτελικού έργου.
13. Σύγχρονες προσεγγίσεις στην αριστοτελική φιλοσοφία.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. I. Düring, *Ο Αριστοτέλης: παρουσίαση και ερμηνεία της σκέψης του*, μτφρ. Π. Κοτζιά-Παντελή & Α. Γεωργίου-Κατσιβέλα, 2 τόμοι, Αθήνα: Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης 1994.
2. G.J. Hughes, *Ηθικά Νικομάχεια: Ένας οδηγός ανάγνωσης*, Αθήνα: Οκτώ 2013.
3. Β. Κάλφας, *Η φιλοσοφία του Αριστοτέλη: εισαγωγή και ανθολόγιο κειμένων σε μετάφραση*, ηλεκτρονικά ακαδημαϊκά συγγράμματα "Κάλιππος".
4. Β. Κάλφας, *Αριστοτέλης, Περί Φύσεως: Το δεύτερο βιβλίο των Φυσικών*, Αθήνα: Πόλις 1999.

5. Π. Κόντος, *Τα δύο ευ της ευτυχίας: εισαγωγή στα Ηθικά Νικομάχεια του Αριστοτέλη*, Ηράκλειο: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης 2018.
6. J. Lear, *Aristotle: the Desire to Understand*, Cambridge: Cambridge University Press, 1988.
7. Δ. Λυπουρλής, *Αριστοτέλης: Ηθικά Νικομάχεια*, 2 τόμοι Θεσσαλονίκη: Ζήτρος 2006.
8. C. Natali, *Aristotle: His Life and School*, D. Hutchinson (ed.), Princeton: Princeton University Press, 2013.
9. C. Rapp, *Εισαγωγή στον Αριστοτέλη*, μτφρ. Η. Τσιριγκάκης, επιμ. Π. Θανασάς, Αθήνα: Οκτώ 2012.
10. W.D. Ross, *Αριστοτέλης*, μτφρ. Μ. Μήτσιου, Αθήνα: Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης 1993.

Η ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

ΦΕΜΙΝΙΣΤΙΚΗ ΚΡΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΚΛΑΣΙΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ

(Ε. Καρακάντζα)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. (γνώση) Γνωρίζουν τη σύγχρονη φεμινιστική κριτική και να διαπιστώνουν πώς εφαρμόζεται στα κείμενα της κλασικής γραμματείας.
2. (γνώση και κατανόηση) Γνωρίζουν και να αναγνωρίζουν τα βασικά ζητήματα της σύγχρονης έρευνας, και να διαπιστώνουν τη σχετικότητα θεωριών που μέχρι τώρα κυριαρχούσαν στις κλασικές σπουδές.
3. (ανάλυση) Αντιληφθούν μια βασική αρχή που διέπει την επιστημονική έρευνα: ότι πολλά από τα 'ευρήματα' του παρελθόντος αναθεωρούνται με βάση σύγχρονες προσεγγίσεις που προέρχονται από περιοχές της κοινωνιολογικής, πολιτικής, και ψυχαναλυτικής επιστήμης, και τις σπουδές φύλου κατά τον 20ό και 21ο αιώνα.
4. Επαναξιολογούν θεμελιακά κείμενα της κλασικής φιλολογίας με τα θεωρητικά εργαλεία της σύγχρονης εποχής και να αντιλαμβάνονται την ιδιαίτερη σημασία που έχουν ορισμένα κλασικά κείμενα για τη διαμόρφωση της δυτικής

ταυτότητας, άρα να εισαχθούν επίσης στην έννοια της πρόσληψης της αρχαιότητας από την κριτική σκέψη.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες

1. Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με την χρήση της απαραίτητων τεχνολογιών.
2. Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών.
3. Σεβασμός στην διαφορετικότητα και πολυπολιτισμικότητα.
4. Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας, και ευαισθησίας σε θέματα φύλου.
5. Παραγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

- Στόχος του μαθήματος είναι να καταδείξει πώς η φεμινιστική κριτική άλλαξε τον τρόπο ερμηνείας βασικών κειμένων της κλασικής γραμματείας. Η εξέτασή μου στο θεωρητικό πλαίσιο θα ξεκινήσει από την δεκαετία του 70, όταν η Luce Irigaray επανερμηνεύει κλασικά κείμενα και μορφές του ελληνικού μύθου παίρνοντας τις αποστάσεις της από την 'ορθόδοξη' λακανική (και φροϋδική) αντίληψη της γυναίκας ως μη-πολιτικού και κοινωνικού υποκειμένου.
- Στη συνέχεια θα ληφθούν υπόψη ερμηνείες της Judith Butler, Julia Kristeva, και οι συμβολές των Miriam Leonard, Bonnie Honig, Rosi Braidotti, Nancy Rabinowitz, Amy Richlin, Helen Foley κ.ά. στην ερμηνεία κλασικών κειμένων.
- Μελέτες περιπτώσεων από την κλασική γραμματεία θα είναι: από την *Οδύσσεια* του Ομήρου η μορφή της Πηνελόπης, της Καλυψώς / Κίρκης, Ναυσικάς και της θεάς Αθηνάς. Από τον Αισχύλο, Σοφοκλή και Ευριπίδη οι αποτυπώσεις στα έργα τους των παρακάτω ηρωίδων: Κλυταιμνήστρας, Αντιγόνης, Δηιάνειρας, Ιοκάστης, και Μήδειας.
- Τέλος, αντικείμενο μελέτης θα είναι δύο 'κλασικά' βιβλία της σύγχρονης φεμινιστικής κριτικής σκέψης για την ελληνική και ρωμαϊκή αρχαιότητα: N. Rabinowitz and A. Richlin (eds), *Feminist Theory and the Classics (Thinking*

Gender) (1997) και A. Richlin (ed.), *Pornography and Representation in Greece and Rome* (1992).

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. Α. Αθανασίου. 2007. *Η Ζωή στο Όριο. Δοκίμια για το Σώμα, το Φύλο και τη Βιοπολιτική*. Αθήνα.
2. Ρ. Αστρινάκη, Π. Χαντζαρούλα, Α. Αθανασίου. 2011. *Μελέτες για το Φύλο στην Ανθρωπολογία και την Ιστορία*. Αθήνα. Κωδικός Βιβλίου στον Εύδοξο: 22769186
3. Α. Athanasiou. 2017. *Agonistic Mourning. Political Dissidence and the Women in Black*. Εδιμβούργο.
4. S. Brodribb. 1992. *Nothing Mat(t)ers: a Feminist Critique of Postmodernism*. (ιδ. κεφάλαιο 5: Lacan and Irigaray.) N. Melbourne.
5. J. Butler. 2014 [πρωτ. 2000]. *Η διεκδίκηση της Αντιγόνης. Η συγγένεια μεταξύ ζωής και θανάτου*. Αθήνα.
6. H.P. Foley. 2001. *Female Acts in Greek Tragedy*. N. Jersey.
7. B. Honig. 2013. *Antigone Interrupted*. Cambridge.
8. L. Irigaray. 1985 [πρωτ. 1974]. *Speculum of the Other Woman*. N. Y.
9. L. Irigaray. 1994 [πρωτ. 1989]. *Thinking the Difference: For a Peaceful Revolution*. Λονδίνο.
10. M.A. Katz. 1991. *Penelope's Renown. Meaning and Indeterminacy in the Odyssey*. N. J.
11. J. Peradotto and J.P. Sullivan. 1984. *Women in the Ancient World*. The Arethusa Papers. N.Y.
12. N. Rabinowitz and A. Richlin (επιμ.). 1997. *Feminist Theory and the Classics* (Thinking Gender). Λονδίνο.
13. A. Richlin (επιμ.). 1992. *Pornography and Representation in Greece and Rome*. Οξφόρδη.
14. E. Tzelepis, A. Athanasiou (επιμ.). 2010. *Rewriting Difference: Luce Irigaray and 'the Greeks'*. Albany NY.

ΕΛΛΗΝΙΣΤΙΚΗ ΠΟΙΗΣΗ

(ΙΚΥ / ΕΣΠΑ)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Εντοπίσουν σημεία συνέχειας και ρήξης με την προγενέστερη ποιητική παράδοση.
2. Είναι εξοικειωμένοι / εξοικειωμένες με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά κάθε ποιητικού είδους, καθώς και με τα ποιητικά υβρίδια που πρωτοεμφανίζονται στην ελληνιστική περίοδο.
3. Κατανοούν τα αισθητικά κριτήρια της εποχής.
4. Διακρίνουν την επική-ιωνική από τη δωρική διάλεκτο και να αναλύουν μετρικά στίχους.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Αυτόνομη εργασία.
2. Ομαδική εργασία.
3. Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών.
4. Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.
5. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.
6. Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση των απαραίτητων τεχνολογιών.
7. Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα.
8. Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

Η μελέτη και ερμηνεία των ποιητικών κειμένων θα επικεντρωθεί στους ύμνους του Καλλίμαχου, τα βουκολικά ειδύλλια του Θεόκριτου, τους μιμίμβους του Ηρώνδα, τα *Αργοναυτικά* του Απολλώνιου Ρόδιου, και τα *Φαινόμενα* του Άρατου. Επιπλέον, θα μελετηθεί το ελληνιστικό επίγραμμα, το οποίο και γνώρισε μεγάλη άνθηση.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. L. Canfora, *Ελληνισμός: Ερμηνεία της Αλεξανδρινής εποχής*. Μτφρ. Σ. Μαρκέτος. Αθήνα: Αλεξάνδρεια, 1992.
2. Μ.Γ. Δήμιτσας, *Ιστορία της Αλεξανδρείας: Γεωγραφική, ιστορική, φιλολογική, πολιτική, εκκλησιαστική και αρχαιολογική*. Αθήνα: Δημιουργία, 1995.
3. Μ. El-Abbadī, *Η αρχαία βιβλιοθήκη της Αλεξάνδρειας: Η ζωή και η μοίρα της*. Μτφρ. Λ. Κασίμη. Αθήνα: Σμίλη, 1998.

4. M. Fantuzzi και R. Hunter, *Ο Ελικώνας και το Μουσείο: Η ελληνιστική ποίηση από την εποχή του Μεγάλου Αλεξάνδρου έως την εποχή του Αυγούστου*. Μτφρ. Δ. Κουκουζίκα και Μ. Νούσια. 8^η έκδ. Αθήνα: Πατάκης, 2020.
5. G.O. Hutchinson, *Η ελληνιστική ποίηση*. Μτφρ. Λ. Χατζηκώστα. Αθήνα: Καρδαμίτσα, 2007.
6. Α. Λεντάκης (επιμ.), *500 Ποιήματα από την Παλατινή Ανθολογία*. Αθήνα: Gutenberg, 2019.
7. Φ.Π. Μανακίδου και Κ. Σπανουδάκης (επιμ.), *Αλεξανδρινή Μούσα: Συνέχεια και νεωτερισμός στην ελληνιστική ποίηση*. Αθήνα: Gutenberg, 2008.
8. Ε. Σιστάκου, *Η άρνηση του έπους: Όψεις του τρωικού μύθου στην ελληνιστική ποίηση*. Αθήνα: Πατάκης, 2004.

Ο ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΗΣ ΚΑΙ Η ΤΕΧΝΗ ΤΟΥ ΚΩΜΙΚΟΥ

(Ν. Χαραλαμπίδης)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Διακρίνουν την Αρχαία Ελληνική Κωμωδία σε Παλαιά, Μέση και Νέα.
2. Γνωρίζουν τα βασικά χαρακτηριστικά της ποιητικής τέχνης του Αριστοφάνη αλλά και της Παλαιάς Κωμωδίας γενικότερα.
3. Κατανοούν τη σημασία της Αριστοφανικής Κωμωδίας στη διαμόρφωση και την εξέλιξη της Αρχαίας Ελληνικής Κωμωδίας ως είδους (genre).
4. Διαθέτουν μια γενική εποπτεία των έντεκα σωζόμενων κωμωδιών του Αριστοφάνη.
5. Μεταδίδουν τις αποκτηθείσες γνώσεις σε εύληπτη μορφή στο πλαίσιο σχολικής διδασκαλίας.
6. Διακρίνουν και να επεξηγούν τα δομικά μέρη της Αριστοφανικής Κωμωδίας.
7. Κατανοούν την αριστοφανική γλώσσα από το πρωτότυπο αρχαίο ελληνικό κείμενο.
8. Εντοπίζουν και να αποτιμούν τους πολιτικούς υπαινιγμούς και τις πολιτικο-κοινωνικές παρεμβάσεις / παραινήσεις του αριστοφανικού corpus.
9. Εφαρμόσουν / προσαρμόσουν το διδακτικό πρότυπο στο σχολικό μάθημα.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Αυτόνομη εργασία
2. Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
3. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

Το μάθημα βοηθά τους φοιτητές / τις φοιτήτριες να αποκτήσουν το εξειδικευμένο γνωστικό υπόβαθρο, που είναι απαραίτητο για την παιδαγωγική προσέγγιση της αρχαίας ελληνικής κωμωδίας (και δη του Αριστοφάνη) σε επίπεδο διδακτικής. Αυτό επιτυγχάνεται μέσα από τη διδασκαλία επιλεγμένων αποσπασμάτων από επτά αριστοφανικές κωμωδίες: *Αχαρνής, Ιππής, Νεφέλαι, Σφήκες, Ειρήνη, Ορνίθες, Βάτραχοι*.

Στους επιμέρους στόχους του μαθήματος εμπίπτουν:

- I. Η διάκριση της Αρχαίας Ελληνικής Κωμωδίας σε Παλαιά, Μέση και Νέα.
- II. Η εξοικείωση με τα κύρια γνωρίσματα της ποιητικής τέχνης του Αριστοφάνη, καθώς και με την αριστοφανική γλώσσα.
- III. Η απόκτηση μιας γενικής εποπτείας των έντεκα σωζόμενων αριστοφανικών έργων.
- IV. Η κατανόηση της σημασίας της αριστοφανικής κωμωδίας στη διαμόρφωση και την εξέλιξη της Αρχαίας Ελληνικής Κωμωδίας ως λογοτεχνικού είδους.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. *Aristophanes* (English & Greek), edited & translated by J. Henderson, 5 vols., Cambridge MA 1998-2007 (Harvard University Press), LOEB Classical Library Series.
2. V. Bers, *Greek Poetic Syntax in the Classical Age*, New Haven 1984.
3. K.J. Dover, *Aristophanes Frogs*, Oxford 1993.
4. K.J. Dover, *Η Κωμωδία του Αριστοφάνη* (μτφ. Φ. Ι. Κακριδή), Αθήνα 41997, εκδ. ΜΙΕΤ.
5. Δ. Λυπουρλής, *Αρχαία Ελληνική Μετρική*, Θεσσαλονίκη.
6. S.D. Olson, *Aristophanes Peace*, Oxford 1998.
7. S.D. Olson, *Aristophanes Acharnians*, Oxford 2002.
8. A. Papachrysostomou, *Six Comic Poets. A Commentary on Selected Fragments of Middle Comedy*, Tübingen 2008.

9. Α. Παπαχρυσοστόμου, «Καλειδοσκόπιο στη Μέση Κωμωδία: Η Νομοτέλεια της Αλλαγής στο Δράμα», στον συλλογικό τόμο *Αττική Κωμωδία: Πρόσωπα και Προσεγγίσεις* (επιμ. Θ. Παππάς & Α. Μαρκαντωνάτος), Αθήνα 2011 (Gutenberg), 90-102.
- 10.Α. Papachrysostomou, “Continuity and Change in the Comic Genre or How it all ended up with Menander: The Case of Sub-Trends”, *Ordia Prima* 11-12 (2012-2013) 165-189.
- 11.Α. Papachrysostomou, *Amphis: Introduction, Translation, Commentary* (Fragmenta Comica 20), Heidelberg 2016 (Verlag Antike).
- 12.Α. Παπαχρυσοστόμου, «Ο θρανίτης λεώς, ο μισθαρχίδης Λάμαχος και η Δημοκρατία στους Αχαρνής του Αριστοφάνη», στον συλλογικό τόμο *Αριστοφάνους Άχαρνής: Το Έργο, ο Τόπος, οι Άνθρωποι* (επιμ. Α. Μαρκαντωνάτος & Λ. Πλατυπόδης), Αθήνα 2020 (εκδ. Επισκήνιον), 102-113. (https://issuu.com/episkinion/docs/praktika_axarnhs).
- 13.Α. Παπαχρυσοστόμου, “Surface and Deep Aristophanic Parody”, στον συλλογικό τόμο *Aristophanic Humour: Theory and Practice* (επιμ. P. Swallow & E. Hall), London 2020 (Bloomsbury), 119-128.
- 14.Α. Παπαχρυσοστόμου, “πλήθος ὄσον ἰχθύων ... ἐπὶ πινάκων ἀργυρῶν (Ath. *Deipn.* 6.224b): A Different Kettle of Fish”, στον συλλογικό τόμο *Fragmentation in Ancient Greek Drama* (επιμ. A. Lamari, F. Montanari, A. Novokhatko), Berlin 2020 (De Gruyter), 617-645.
- 15.Α. Papachrysostomou, *Ephippus: Introduction, Translation, Commentary* (Fragmenta Comica 16.3), Göttingen 2021 (Verlag Antike).
- 16.Κ. Sidwell, *Aristophanes the Democrat: The Politics of Satirical Comedy during the Peloponnesian War*, Cambridge 2009,
- 17.Η.Η. Smyth, *Greek Grammar*, Cambridge MA 1956.

Η ΜΑΓΕΙΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΑΙ ΡΩΜΑΪΚΗ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑ

(Α. Ποταμίτη)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Είναι εξοικειωμένοι / εξοικειωμένες με τον προβληματισμό για τον ορισμό της μαγείας, τις σχετικές ανθρωπολογικές και κοινωνιολογικές προσεγγίσεις, την ιδέα της μαγείας ως διαχρονικού κοινωνικού φαινομένου.
2. Γνωρίζουν τις πηγές για τη μαγεία στον αρχαίο ελληνορωμαϊκό κόσμο, τους λειτουργικούς τύπους της αρχαίας μαγείας, την εικόνα του μάγου και της μάγισσας και των σχετικών αντιλήψεων.

Δεξιότητες:

1. Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον.
2. Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών.
3. Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.
4. Παραγωγή της ελεύθερης δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.
5. Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα.
6. Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον.
7. Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου.

Περιεχόμενα (ύλη του μαθήματος):

Ορισμός, ιστορία της έρευνας, ανθρωπολογικές και κοινωνιολογικές θεωρίες, μαγικές αρχές, αρχαίες αντιλήψεις για τη μαγεία, μαγικές πρακτικές, κατάδεσμοι, μαγικοί πάπυροι, ερωτική μαγεία, μάγοι και μάγισσες στη λογοτεχνία, μαγεία και νόμος, μαγεία και ιατρική.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. Α. Α. Αβαγιανού (επιμ.), *Η Μαγεία στην Αρχαία Ελλάδα*. ΕΙΕ, 2008.
2. A.C. Faraone, *Αρχαία Ελληνική Ερωτική Μαγεία*. Μετ. Μ. Παπαθωμόπουλος, Εκδ. Παπαδήμα, 2004.
3. F. Graf, *Η Μαγεία στην Ελληνορωμαϊκή Αρχαιότητα*. Μετ. Ι. Μυλωνόπουλος, ΙΤΕ, ΠΕΚ, 2009.
4. M. Mauss, H. Hubert, *Σχαδίασμα μιας Γενικής Θεωρίας για τη Μαγεία*. Μετ. Θ. Παραδέλλης, Εκδόσεις του εικοστού πρώτου, 2003.

ΠΑΠΥΡΟΛΟΓΙΑ

(Α. Σύρκου)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Γνωρίζουν τις φάσεις εξέλιξης της ελληνικής γραφής από τον 4^ο π.Χ. αιώνα έως τον 9^ο μ.Χ.
2. Γνωρίζουν τους λόγους μεταγραφής των κειμένων καθώς και τις αλλαγές που αφορούν τα υλικά γραφής.
3. Είναι εξοικειωμένοι / εξοικειωμένες με τις αρχές της φιλολογικής επιστήμης.
4. Είναι εξοικειωμένοι / εξοικειωμένες με την ανάγνωση των παπύρων και τον σχολιασμό τους.
5. Συσχετίζουν τους παπύρους με τα φιλολογικά κείμενα.
6. Μεταγράφουν παπύρους.
7. Γνωρίζουν τον τρόπο χρονολόγησης και αποκατάστασης παπύρων.
8. Γνωρίζουν τη σύνταξη κριτικού υπομνήματος.
9. Αντιλαμβάνονται τη σπουδαιότητα των παπύρων για τη μελέτη και κατανόηση του αρχαίου κόσμου.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Ικανότητα να συσχετίζουν τις παπυρολογικές μαρτυρίες με τις φιλολογικές πηγές και τα ιστορικά γεγονότα και τα αρχαιολογικά τεκμήρια.
2. Ικανότητα να μεταγράφουν παπυρικά κείμενα και να τα σχολιάζουν.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Εισαγωγή στο γνωστικό αντικείμενο.
2. Εξέταση των αρχών και των επιστημονικών μεθόδων προσέγγισης και μελέτης των παπύρων.
3. Μελέτη του ιστορικού πλαισίου της Αιγύπτου και τα ελληνιστικά χρόνια και την Πρώιμη Βυζαντινή εποχή.
4. Ανάγνωση παπυρικών κειμένων.
5. Χρονολόγηση και αποκατάσταση παπυρικών κειμένων.
6. Σχολιασμός κοινωνικών, οικονομικών και πολιτιστικών στοιχείων που αφορούν τα μελετηθέντα κείμενα.
7. Βιβλιογραφική ενημέρωση

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. E.G. Turner, *Ελληνικοί Πάπυροι. Εισαγωγή στη μελέτη και χρήση των παπυρικών κειμένων*, Μτφρ. Γ. Παράσογλου, ΜΙΕΤ, Αθήνα 1981.
2. Β.Γ. Μανδηλαράς, *Πάπυροι και Παπυρολογία*, Δεύτερη έκδοση, Αθήνα 1994.
3. Ε. Μιονί, *Εισαγωγή στην Ελληνική Παλαιογραφία*, Μτφρ. Ν.Μ. Παναγιωτάκη, ΜΙΕΤ, Αθήνα 1977.
4. L. Lewis, *Papyrus in classical Antiquity*, Oxford 1974.
5. O. Montevecchi, *La papirologia*, Torino 1973.
6. R.S. Bagnall and K.A. Worp, *The Chronological Systems of the Byzantine Egypt*, Zutphen 1978.
7. F. Gignac, *A grammar of the Greek papyri of the Roman and Byzantine periods*, 2 vols., Milano 1975-77.
8. C.H. Roberts, *Greek Literary Hands*, Oxford 1955.
9. M. Rostovtzeff, *Social and Economic History of the Hellenistic World*, Oxford 1941.
10. A.C. Johnson - L.-C. West, *Byzantine Egypt: Economic Studies*, Princeton 1949.
11. F.G. Kenyon, *Books and Readers in Ancient Greece and Rome*, 2nd edition, Oxford 1951 και *The palaeography of the Greek Papyri*, Chicago 1974.
12. Β.Α. van Groningen, *Πραγματεία περί της ιστορίας και της κριτικής των Ελληνικών κειμένων*, Μτφρ. Ο. Λαμψίδη, Προλεγόμενα Χ.Σ. Φλωράτου, Ακαδημία Αθηνών, Αθήνα 1980.
13. M. West, *Κριτική των κειμένων και τεχνική των εκδόσεων*, Μτφρ. Γ.Μ. Παράσογλου, Αθήνα 1989.
14. P. Maas, *Κριτική των κειμένων*, Μετάφραση-σχόλια Ν. Χιονίδη, Αθήνα 1975.
15. L.D. Reynolds & N.G. Wilson, *Αντιγραφείς και φιλόλογοι. Το ιστορικό της παράδοσης των κλασικών κειμένων*, Μτφρ. Ν.Μ. Παναγιωτάκη, ΜΙΕΤ, Αθήνα 1981.
16. Χ. Ιωαννίδου, *Πολιτισμικές προκαταλήψεις και αλληλεπιδράσεις στην αρχαιότητα. Το παράδειγμα της Ελληνορωμαϊκής Αιγύπτου*, Αθήνα 2000.
17. G. Cavallo & H. Maehler, *Hellenistic Bookhands*, Berlin, 2008.
18. Α. Παπαθωμάς, *Εισαγωγή στην Παπυρολογία*, Αθήνα, 2014.

ΑΛΛΩΝ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΝ

ΣΕΦΕΡΗΣ

(Κ. Κωστίου)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Αναλύουν τα σημαντικότερα ποιήματα του Γιώργου Σεφέρη ως προς τη θεματική, τα σύμβολα, το ύφος και το μέτρο.
2. Αναγνωρίζουν τα κύρια χαρακτηριστικά των ποιητικών συλλογών του Σεφέρη.
3. Διακρίνουν τις διαφορετικές περιόδους της σεφερικής ποίησης και τη σχέση τους με την ιστορική πραγματικότητα του ελληνικού και ευρωπαϊκού εικοστού αιώνα.
4. Αναγνωρίζουν την εξέλιξη συγκεκριμένων θεμάτων και μοτίβων μέσα στη σεφερική ποίηση.
5. Εντάσσουν τη σεφερική ποίηση τόσο στην ιστορία της νεοελληνικής λογοτεχνίας όσο και στην ιστορία των ευρωπαϊκών λογοτεχνικών ρευμάτων του συμβολισμού/ μετασυμβολισμού και του μοντερνισμού.
6. Παρουσιάζουν τα βασικά πορίσματα της έρευνας για την ποίηση και την ποιητική του Γιώργου Σεφέρη και τους κυριότερους σταθμούς της πρόσληψης του σεφερικού έργου.
7. Αναγνωρίζουν τη σχέση του ποιητικού έργου του Σεφέρη με τα δοκίμια, τις μεταφράσεις και το μυθιστόρημά του, όπως και με ενδεικτικά αποσπάσματα από την αλληλογραφία και τα ημερολόγια του.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Ικανότητα να προσεγγίζουν την ποίηση του εικοστού αιώνα.
2. Ικανότητα να αναγνωρίζουν μετρικές μορφές όπως η κοντραρίμα, το χαϊκού, το verset, το ποίημα σε πεζό κ.ά.
3. Ικανότητα αναγνώρισης διαφορετικών εκδοχών διακειμενικότητας (παράθεμα, έμμεση μνεία, παρωδία κ.ά.).
4. Ικανότητα αξιοποίησης κατά την ερμηνευτική προσέγγιση της ποίησης των παρακειμενικών στοιχείων (τίτλος, επιγραφή, τόπος και χρόνος γραφής, σημειώσεων του συγγραφέα κ.ά.).
5. Ικανότητα κριτικής ανάγνωσης και αποτίμησης επιστημονικών κειμένων που αφορούν την ποίηση.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Η γενιά του τριάντα και η Στροφή.

Ένταξη της ποίησης του Σεφέρη στα συμφραζόμενα της ελληνικής ποίησης των αρχών του εικοστού αιώνα και η ηγετική του θέση στην γενιά του τριάντα.

Τα παραδοσιακά μέτρα και η σχέση με την παράδοση («Ρίμα», «Δημοτικό τραγούδι», «Ερωτικός Λόγος», «Άρνηση»), η επίδραση του Καρυωτάκη («Το ύφος μιας μέρας») και η ανάγνωση της *Οδύσσειας* («Οι σύντροφοι στον Άδη»).

3. Από τον συμβολισμό της Στέρνας στο μοντερνιστικό *Μυθιστόρημα*.

Η επίδραση της γαλλικής ποίησης στο έργο του Σεφέρη. Το αίτημα της «κάθαρης ποίησης», ο Paul Valéry και η κρυπτική Στέρνα. Ο ελεύθερος στίχος και η σύζευξη μύθου και ιστορίας στο *Μυθιστόρημα*. Πρόσωπα και προσωπεία από τον Αισχύλο και τον Όμηρο.

3. Το υλικό του *Τετραδίου Γυμνασμάτων* και ο χρόνος του *Ημερολογίου Καταστρώματος Α΄*.

Η μορφική ποικιλία των πειραματισμών του *Τετραδίου Γυμνασμάτων* και η λειτουργία της επιφάνειας στην «Επιφάνια, 1937». Ο ρόλος της ποίησης στους «μικρόψυχους καιρούς» του *Ημερολογίου Καταστρώματος Α΄*. Η χρήση της διακειμενικής αλληγορίας («Ο γυρισμός του ξενιτεμένου»), της δυστοπίας («Διάλειμμα χαράς»), του συμβόλου («Ο βασιλιάς της Ασίνης», «Αφήγηση») και της προφητικής φωνής («Η τελευταία μέρα»).

4. Από την ποίηση του πολέμου του *Ημερολογίου Καταστρώματος Β΄* στην λύτρωση της «Κίχλης»

Η μετωνυμική παρουσία του πολέμου («Μέρες του Ιουνίου '41»), η σάτιρα της ανεπάρκειας των πολιτικών («Ανάμεσα στα κόκκαλα εδώ», «Θεατρίνοι Μ.Α.») και οι μεταμορφώσεις του ηρωισμού («Τελευταίος σταθμός», «Ο Στράτης Θαλασσινός ανάμεσα στους αγάπανθους»). Η «αποστράτευση» του Σεφέρη, η νεκριομαντεία και η βιβλική εικονοποιία στην «Κίχλη».

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. Δ. Δασκαλόπουλος (επιμ.), *Εισαγωγή στην ποίηση του Σεφέρη. Επιλογή κριτικών κειμένων*, Ηράκλειο, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, ²1999 (1996).
2. M. Vitti, *Φθορά και λόγος. Εισαγωγή στην ποίηση του Γιώργου Σεφέρη*, Αθήνα, Εστία, ³1994 (1978).
3. Ν. Βαγενάς, *Ο ποιητής και ο χορευτής. Μια εξέταση της ποίησης και της ποιητικής του Σεφέρη*, Αθήνα, Κέδρος, ⁷1996 (1979).

4. Δ.Ν. Μαρωνίτης, *Γιώργος Σεφέρης. Μελετήματα*, Αθήνα, Πατάκης, 2008.
5. Α. Αργυρίου, *Δεκαεπτά κείμενα για τον Γ. Σεφέρη*, Αθήνα, Καστανιώτης, ²1990 (1986).
6. R. Beaton, *George Seferis*, Λονδίνο, Bristol Classical Press, ²2001 (1991).

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΥΣΤΕΡΗΣ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ

(Φ. Νούσια)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Γνωρίζουν τα βασικά γραμματολογικά χαρακτηριστικά της ύστερης βυζαντινής εποχής.
2. Μελετούν με τη βοήθεια έντυπης και ψηφιακής βιβλιογραφίας κείμενα της ύστερης βυζαντινής εποχής.
3. Κατανοούν το ιστορικό περίγραμμα που περιβάλλει τα υπό εξέταση κείμενα.
4. Αναλύουν γλωσσικά, ερμηνευτικά και διακειμενικά τις υπό εξέταση πρωτογενείς πηγές.
- 5 Γνωρίζουν επαρκώς την ιδιαίτερη φυσιογνωμία της ύστερης βυζαντινής εποχής σε σχέση με εκείνες που προηγήθηκαν.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων, με τη χρήση κατάλληλων τεχνολογιών
2. Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις.
3. Εξάσκηση της αναλυτικής και συνθετικής ικανότητας.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

Μελέτη και ανάλυση πρωτογενών πηγών που προέρχονται από την ύστερη βυζαντινή εποχή (1204-1453). Περιλαμβάνονται αυτοβιογραφικά, ιστορικά, αγιολογικά και ποιητικά κείμενα.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. D. Nicol, *Οι τελευταίοι αιώνες του Βυζαντίου* (1261-1453), μτφρ. Σ. Κομνηνός, Αθήνα 2013.
2. Α. Καρπόζηλος, *Βυζαντινοί ιστορικοί και Χρονογράφοι*, τ. 4, Αθήνα 2015.
3. J.-O. Rosenquist, *Η βυζαντινή λογοτεχνία από τον 6ο αιώνα ως την άλωση της Κωνσταντινούπολης*, μτφρ. Ι. Βάσσης, Αθήνα 2008, σσ. 195-256.
4. Ι. Πολέμης (έκδ.), *Θεόδωρος Μετοχίτης, Ἠθικὸς ἢ περὶ παιδείας*, Αθήνα 2002.

ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ: ΠΕΖΟΓΡΑΦΙΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΜΝΗΜΗ

(Γ. Παπαθεοδώρου)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Γνωρίζουν την πεζογραφική παραγωγή της περιόδου 1974-2000 και των κύριων εκπροσώπων της.
2. Γνωρίζουν τα ιστορικά και πολιτικά γεγονότα της περιόδου καθώς και τη σύνδεσή τους με τη λογοτεχνική παραγωγή της περιόδου.
3. Κατανοούν κριτικά την άνοδο του ιστορικού μυθιστορήματος και της αναπαράστασης της συλλογικής μνήμης στην περίοδο της μεταπολίτευσης.
4. Προσεγγίζουν την έννοια του «αρχείου» στην ιστορία και τη λογοτεχνία.
5. Γνωρίζουν τα πολιτισμικά ρεύματα του μοντερνισμού και του μεταμοντερνισμού.
6. Αναλύουν τα λογοτεχνικά κείμενα της πεζογραφίας μέσα στα ιστορικά συμφραζόμενά τους.
7. Αναγνωρίζουν τη σημασία της λογοτεχνίας στη διαμόρφωση της ιστορίας και της μνήμης.
8. Αξιολογούν κριτικά την πεζογραφική παραγωγή της Μεταπολίτευσης.
9. Αναλύουν και να συνθέτουν πληροφορίες γύρω από τα αφηγηματικά είδη.
10. Εφαρμόζουν μεθόδους ανάλυσης και ερμηνείας των αρχειακών τεκμηρίων.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών.
2. Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις.
3. Λήψη αποφάσεων.
4. Αυτόνομη εργασία.
5. Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών.
6. Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα.
7. Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου.
8. Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.
9. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

ΕΝΟΤΗΤΑ 1: ΠΕΖΟΓΡΑΦΙΑ ΚΑΙ ΜΕΤΑΠΟΛΙΤΕΥΣΗ

Στην ενότητα αυτή γίνεται μια εισαγωγική περιδιάβαση στην πεζογραφική παραγωγή της Μεταπολίτευσης, με ειδικές αναφορές στα ιστορικά, ιδεολογικά και πολιτισμικά συμφραζόμενα της περιόδου. Εξετάζονται ζητήματα περιοδολόγησης, ιστοριογραφικά σχήματα, τομές και συνέχειες, στα χρόνια 1974-2000.

ΕΝΟΤΗΤΑ 2: ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΜΝΗΜΗ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

Στην ενότητα αυτή εξετάζονται τρεις κεντρικές έννοιες που ορίζουν το θεωρητικό πλαίσιο του μαθήματος : η έννοια της πολιτισμικής μνήμης (Jan Assman) η έννοια της πολυφωνίας και της διαλογικότητας (Mikhail Bakhtin) και η έννοια του αρχείου (Walter Benjamin, Michel DeCerteau, Arlette Farge).

ΕΝΟΤΗΤΑ 3: ΕΦΗΜΕΡΕΣ ΕΙΔΗΣΕΙΣ, ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΑ ΣΦΑΙΡΑ

Στην ενότητα αυτή, αναλύονται παραδειγματικές περιπτώσεις λογοτεχνικών κειμένων που ενσωματώνουν στην αφήγηση τεκμήρια από τις εφημερίδες και τον Τύπο της εποχής. Μέσα από το στοιχείο της πολιτικής επικαιρότητας και των «εφήμερων ειδήσεων», περιγράφονται οι αφηγηματικές τεχνικές του ρεαλισμού αλλά και η στροφή της μυθοπλασίας στην καθημερινότητα.

(Στρατής Τσίρκας, *Χαμένη Άνοιξη* / Θανάσης Βαλτινός, *Στοιχεία για τη δεκαετία του '60*)

ΕΝΟΤΗΤΑ 4: Ο ΕΑΥΤΟΣ ΣΕ ΠΡΩΤΟ ΠΡΟΣΩΠΟ

Στην ενότητα αυτή, αναλύονται αφηγηματικά κείμενα που ενσωματώνουν επιστολικά και ημερολογιακά τεκμήρια καθώς και προσωπικές μαρτυρίες. Μέσα από τις διαφορετικές «αφηγήσεις εαυτού» εξετάζεται η αναπαράσταση της βιωμένης εμπειρίας και ο αυτοβιογραφικός λόγος, ιδιαίτερα στις όψεις που συνδέουν την ιδιωτική με τη δημόσια σφαίρα.

(Άρης Αλεξάνδρου, *Κιβώτιο* / Γιώργος Ιωάννου, *Η πρωτεύουσα των προσφύγων*, Θανάσης Βαλτινός, *Στοιχεία για τη δεκαετία του '60* / Ρέα Γαλανάκη, *Θα υπογράψω Λουί*, Νίκος Μπακόλας, *Η Κεφαλή*)

ΕΝΟΤΗΤΑ 5: ΗΧΟΤΟΠΙΑ

Στην ενότητα αυτή, μελετώνται χαρακτηριστικά πεζογραφήματα που εξετάζουν αρχεία ήχου, ραδιοφώνου καθώς και αστικά «ηχο-τοπία» της καθημερινότητας. Η σύζευξη ήχου και λόγου ως ιδιαίτερη εκδοχή της πολιτισμικής μνήμης και της «προφορικής ιστορίας» αναλύεται με κύρια έμφαση στην αισθητηριακή διάσταση της λογοτεχνίας.

(Αλέξ. Κοτζιάς, *Αντιποίησης Αρχής*, Θανάσης Βαλτινός, *Στοιχεία για τη δεκαετία του '60*, Πάνος Θεοδωρίδης, *Το ηχομυθιστόρημα του Καπετάν Άγρα*).

ΕΝΟΤΗΤΑ 6: ΑΦΗΓΗΣΗ, ΕΙΡΩΝΕΙΑ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑ

Στην ενότητα αυτή, εξετάζεται η υπέρβαση του «ιστορικού» μυθιστορήματος μέσα από εκδοχές μεταμυθοπλασίας που αναδεικνύουν προγραμματικά την αρχειακή στροφή της πεζογραφίας. Παράλληλα, εξετάζεται η ειρωνική τροπικότητα της αφήγησης και η μυθοπλαστική διάσταση των τεκμηρίων.

(Θανάσης Βαλτινός, *Τρία ελληνικά μονόπρακτα*)

ΕΝΟΤΗΤΑ 7: Η ΜΥΘΟΠΛΑΣΙΑ ΣΤΟ ΑΡΧΕΙΟ

Στην ενότητα αυτή, εξετάζονται τα ζητήματα ποιητικής του «αρχειακού μυθιστορήματος» ως μιας νέας λογοτεχνικής εκδοχής για τις σχέσεις ανάμεσα στη συλλογή υλικού, την τεκμηρίωση, την αφήγηση και τη μνήμη. Παράλληλα, τονίζεται η αλλαγή στο ρόλο του συγγραφέα («συγγραφέας-συλλέκτης») καθώς και στη δομή της αφήγησης, η οποία ακολουθεί την οργάνωση και την ταξινόμηση του «αρχείου». Ιδιαίτερος λόγος γίνεται για τις μειονοτικές, περιθωριακές ή περιφερειακές «φωνές» του παρελθόντος καθώς και για την αναπαράσταση κοινωνικών ομάδων και υποκειμένων, που, για καιρό, ανήκαν στα «βουβά πρόσωπα» της ιστορίας.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

- 1.Α. Αργυρίου, *Ιστορία της ελληνικής λογοτεχνίας και η πρόσληψή της όταν η δημοκρατία δοκιμάζεται, υπονομεύεται και καταλύεται. 1964-1974 και μέχρι τις ημέρες μας*, Καστασιώτη, Αθήνα, 2017.
2. J. Assman, *Η πολιτισμική μνήμη. Γραφή, ανάμνηση και πολιτική ταυτότητα στους πρώιμους ανώτερους πολιτισμούς*, μτφρ. Δ. Παναγιωτόπουλος, ΠΕΚ, Ηράκλειο, 2017.
3. Γ. Βούλγαρης, *Η Ελλάδα της Μεταπολίτευσης. Σταθερή δημοκρατία, σημαδεμένη από τη μεταπολεμική ιστορία*, Θεμέλιο, Αθήνα, 2008.
- 4.Κ. Βούλγαρης (επιμ.), *Η μεταμυθοπλασία στη νεοελληνική πεζογραφία*, Βιβλιόραμα, 2017.
5. R. Beaton, *Εισαγωγή στη νεότερη ελληνική λογοτεχνία*, (μτφρ. Ε. Ζουργού-Μ. Σπανάκη), Νεφέλη, Αθήνα, 1996.
6. A. Farge, *Η γεύση του αρχείου*, μτφρ. Ρ. Μπενβενίστε, Νεφέλη, Αθήνα, 1994.
- 7.Λ. Καλλιβρετάκης, *Δικτατορία και Μεταπολίτευση*, Θεμέλιο, Αθήνα, 2017.
8. Κ. Κορνέτης, *Τα παιδιά της δικτατορίας. Φοιτητική αντίσταση, πολιτισμικές πολιτικές και η μακρά δεκαετία του εξήντα στην Ελλάδα*, Πόλις, Αθήνα, 2015.
- 9.Ε. Κοτζιά, *Ιδέες και αισθητική: μεσοπολεμικοί και μεταπολεμικοί πεζογράφοι*, Πόλις, Αθήνα, 2006.
- 10.Β. Soethaert, *Η στροφή προς το παρελθόν. Ορίζοντες του ιστορικού μυθιστορήματος 1935-1950*, Romiosini, 2018.
- 11.Δ. Τζιόβας, *Η πολιτισμική ποιητική της νεοελληνικής πεζογραφίας. Από την ερμηνεία στην ηθική*, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, Ηράκλειο, 2017.
- 12.Β. Χατζηβασιλείου, *Η κίνηση του εκκρεμούς. Άτομα και κοινωνία στη μεταπολιτευτική πεζογραφία (1974-2017)*, Πόλις, Αθήνα, 2018.

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ ΚΑΙ ΨΥΧΑΝΑΛΥΣΗ

(Ν. Παπαχριστόπουλος)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Γνωρίζουν τα βασικά σημεία της ψυχαναλυτικής θεωρίας του Φρόυντ και του Λακάν.
2. Επεξεργάζονται τα σημεία της θεωρίας του Φρόυντ και του Λακάν τα οποία αναφέρονται στην ερμηνεία της λογοτεχνίας.
3. Προβαίνουν στην προσέγγιση των λογοτεχνικών κειμένων με βάση τις θεμελιώδεις ψυχαναλυτικές αναφορές, χωρίς να εξαντλούνται στο αδιέξοδο της «εφαρμογής».

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Αυτόνομη Εργασία.
2. Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.
3. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Βασικές αρχές της φροϋδικής ψυχανάλυσης.

Ο άξονας διαμόρφωσης της φροϋδικής ψυχαναλυτικής σκέψης και οι θεμελιώδεις έννοιες της ψυχαναλυτικής πρακτικής: οιδιπόδειο, ενόρμηση, μορφώματα του ασυνειδήτου, τοπικές.

2. Βασικές αρχές της λακανικής ψυχανάλυσης.

Η λακανική ψυχανάλυση και το πρόταγμα της επιστροφής στον Φρόυντ: γλώσσα, Άλλος, φαντασιακό, συμβολικό, αίτημα, επιθυμία, απόλαυση.

3. Ο Φρόυντ και η λογοτεχνία

Συνοπτική παρουσίαση των φροϋδικών αναφορών στην λογοτεχνία: Οιδίππου τύραννος, Άμλετ, Γκραντίβα, Ντοστογιέφσκυ, Γκαίτε.

4. Ο Λακάν και η λογοτεχνία

Οι λακανικές αναφορές στη λογοτεχνία: Ζιντ, Ντυράς, Άμλετ, Πόε, Πλάτων, Τζόυς.

5. Γενικές αρχές της ψυχαναλυτικής ανάγνωσης λογοτεχνικών κειμένων

Ψυχαναλυτική ανάγνωση κειμένων νεοελληνικής και ξένης λογοτεχνίας: Εμπειρικός, Βιζυηνός, Αραγκόν, Μαζώχ.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη

1. Ν. Παπαχριστόπουλος (επιμ.), *Ο Λακάν και η λογοτεχνία*, Orportuna, Πάτρα 2018.
2. Ν. Παπαχριστόπουλος, *Τέχνη και ασυνείδητο. Ψυχαναλυτικά δοκίμια*, Orportuna, Πάτρα 2013.
3. Ν. Παπαχριστόπουλος, *Το ψυχαναλυτικό ίχνος. Κείμενα για την νέα ελληνική λογοτεχνία. Παπαδιαμάντης, Καζαντζάκης, Πεντζίκης, Εμπειρικός*, Orportuna, Πάτρα 2010.
4. Π.-Λ. Ασσούν, *Ο διαστροφικός και η γυναίκα*, Orportuna, Πάτρα 2018.
5. Σ. Κόφμαν, *Το πρωτόλειο της τέχνης*, Κανάκη, Αθήνα 2007.

ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΒΥΖΑΝΤΙΝΩΝ ΚΑΙ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Ε΄ ΕΞΑΜΗΝΟ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΠΟΙΗΣΗ

(Φ. Νούσια)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Διακρίνουν τα διάφορα ποιητικά είδη που καλλιεργήθηκαν στο Βυζάντιο.
2. Κατανοούν τη λειτουργία της λόγιας ποίησης στη βυζαντινή κοινωνία.
3. Προσεγγίζουν από μετρική και γλωσσική οπτική τη λόγια βυζαντινή ποίηση.
4. Μελετούν τη λόγια βυζαντινή ποίηση με τη βοήθεια έντυπων και ψηφιακών δευτερογενών πηγών.
5. Αντιλαμβάνονται τη θεματική και μορφική εξέλιξη της λόγιας βυζαντινής ποίησης διαχρονικά.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων, με τη χρήση κατάλληλων τεχνολογιών.
2. Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις.
3. Εξάσκηση της αναλυτικής και συνθετικής ικανότητας.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

Γνωριμία με το αντικείμενο της βυζαντινής λόγιας ποίησης (4ος-15ος αι.), κοσμικής και εκκλησιαστικής. Η ύλη περιλαμβάνει αντιπροσωπευτικά δείγματα ποιητικού λόγου από τα περισσότερα γραμματολογικά είδη και συνάμα από τους σημαντικότερους ποιητές του ελληνικού Μεσαίωνα διαχρονικά.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. F. Bernard, *Writing and reading byzantine secular poetry (1025-1081)*, Οξφόρδη 2014.
2. Β.Π. Βερτουδάκης, *Το όγδοο βιβλίο της Παλατινής Ανθολογίας. Μια μελέτη των επιγραμμάτων του Γρηγορίου του Ναζιανζηνού*, Αθήνα 2011.
3. Θ. Δετοράκης, *Βυζαντινή Φιλολογία. Τα πρόσωπα και τα κείμενα*, Ηράκλειο Κρήτης – Αθήνα 1995-2018 (3 τόμοι).
4. W. Hörandner, *Η ποίηση στη βυζαντινή κοινωνία. Μορφή και λειτουργία*, μτφ. Ι. Βάσσης – Μ. Λουκάκη, Αθήνα 2017.
5. W. Hörandner – A. Rhoby – N. Zagklas (επιμ.), *A Companion to Byzantine Poetry*, Λάιντεν – Βοστώνη 2019.
6. M.D. Lauxtermann, *Byzantine Poetry from Pisides to Geometres. Texts and Contexts*, Βιέννη 2003-2019 (2 τόμοι).

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ: 1670-1830

(Σ. Αθήνη)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Παρουσιάζουν τα βασικά χαρακτηριστικά της γραμματειακής παραγωγής, πρωτότυπης και μεταφρασμένης, της περιόδου 1670-1830.
2. Αποτιμούν ειδολογικά τα κείμενα.
3. Περιγράφουν την πολιτιστική κατάσταση του υπό οθωμανική κυριαρχία ελληνόφωνου κόσμου και του ελληνισμού της διασποράς.
4. Γνωρίζουν τις βασικές ιδέες του νεοελληνικού Διαφωτισμού.
5. Διακρίνουν τις φάσεις του κινήματος, των έργων και των θέσεων των αντιπροσωπευτικών εκπροσώπων του (Βούλγαρης, Μοισιόδαξ, Ρήγας, Κοραής).

6. Αναγνωρίζουν τη συμβολή του κινήματος του Διαφωτισμού στην τόνωση του αισθήματος της εθνικής ταυτότητας.
7. Αναγνωρίζουν τη συμβολή των ιδεών της Γαλλικής Επανάστασης στα ελληνικά περιβάλλοντα.
8. Παρουσιάζουν τις βασικές τάσεις του γλωσσικού ζητήματος μέσα από τα έργα και τις απόψεις των σημαντικότερων εκπροσώπων.
9. Γνωρίζουν τις ιδιαιτερότητες που διακρίνουν την παραγωγή και τη διακίνηση του ελληνικού βιβλίου, περιοδικού και ειδησεογραφικού Τύπου.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Επίδειξη γνώσης και κατανόησης των βασικών χαρακτηριστικών της λογοτεχνικής παραγωγής της περιόδου 1670-1830.
2. Εντοπισμό των απαρχών νεωτερικών ειδών (μυθιστόρημα, λυρική ποίηση, θέατρο), του γλωσσικού ζητήματος και της νεοελληνικής κριτικής.
3. Διάκριση των βασικών γνωρισμάτων του μπαρόκ, του κλασικισμού και του προ-ρομαντισμού.
4. Κριτική ανάλυση και ερμηνεία ποιητικών και πεζογραφικών κειμένων.
5. Προσέγγιση κειμένων, χειρογράφων και δημοσιευμένων, από τη γλωσσική κληρονομιά.
6. Εκτίμηση της συμβολής της ευρωπαϊκής παιδείας, σκέψης και λογοτεχνίας στη διαμόρφωση της νεοελληνικής.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Τα πολιτισμικά συμφραζόμενα από την κατάληψη του Χάνδακα ως την κήρυξη της Επανάστασης και την ίδρυση του ελληνικού κράτους.
2. Η κινητικότητα των ιδεών στο περιβάλλον των πρώτων Φαναριωτών ηγεμόνων.
3. Το κίνημα του νεοελληνικού Διαφωτισμού: η εμβέλεια, οι βασικοί εκπρόσωποι, οι αντιδράσεις.
4. Η κομβική θέση της μετάφρασης.
5. Η ανάδυση του γλωσσικού ζητήματος.

6. Η στροφή προς την ελληνική αρχαιότητα.
7. Τα γραμματειακά είδη: ρητορική, ποίηση, πεζογραφία, θέατρο.
8. Η «λογοτεχνική σχολή» του κύκλου του Ρήγα.
9. Οι πρώτες εφημερίδες και τα φιλολογικά περιοδικά.
10. Η ανάδυση του κριτικού λόγου.
11. Η αναζήτηση ορολογίας για τα νεωτερικά είδη και η συμβολή του Αδαμάντιου Κοραή.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. Άλκης Αγγέλου, *Των Φώτων*, Αθήνα, Ερμής, 1988.
2. Άλκης Αγγέλου, *Των Φώτων Β΄: Όψεις του νεοελληνικού διαφωτισμού*, Αθήνα, ΜΙΕΤ, 1999.
3. Σ. Αθήνη – Γ. Ξούριας, *Νεοελληνική Γραμματεία 1670-1830*, Αθήνα, 2015, Ελληνικά ηλεκτρονικά ακαδημαϊκά συγγράμματα και βοηθήματα.
www.kallipos.gr, <https://repository.kallipos.gr/handle/11419/3325>
4. Σ. Αθήνη, *Όψεις της νεοελληνικής αφηγηματικής πεζογραφίας (1700-1830). Ο διάλογος με τις ελληνικές και ξένες παραδόσεις στη θεωρία και την πράξη*, Αθήνα, ΙΝΕ/ΕΙΕ, 2010.
5. Κ.Θ. Δημαράς, *Νεοελληνικός Διαφωτισμός*, Αθήνα, Ερμής, 31983.
6. Π.Μ. Κιτρομηλίδης, *Νεοελληνικός Διαφωτισμός*, μετ. Σ. Νικολούδη, Αθήνα, ΜΙΕΤ, 22009.
7. Γ. Κεχαγιόγλου (εισαγ.-επιμ.-ανθολ.), *Η Παλαιότερη Πεζογραφία μας*, Αθήνα, Σοκόλης, τ. Β1, Β2, 1999.
8. Γ. Κεχαγιόγλου (εισαγ.-επιμ.-ανθολ.), *Πεζογραφική ανθολογία. Αφηγηματικός γραπτός νεοελληνικός λόγος, τ. 1: Από το τέλος του Βυζαντίου ως τη Γαλλική Επανάσταση, τ. 2: Από τη Γαλλική Επανάσταση ως τη δημιουργία του ελληνικού κράτους*, Θεσσαλονίκη, Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών [Ίδρυμα Μανόλη Τριανταφυλλίδη], 2001.
9. Γ. Ξούριας, *Ανεβαίνοντας τον Ελικώνα, Για την ποίηση του γένους την εποχή του νεοελληνικού Διαφωτισμού*, Αθήνα, Gutenberg, 2018.
10. Α. Ταμπάκη, *Περί νεοελληνικού διαφωτισμού*, Αθήνα, Ergo, 2004.
11. Α. Ταμπάκη, *Ιστορία και θεωρία της μετάφρασης. 18ος αιώνας-Ο Διαφωτισμός*, Αθήνα, Καλλιγράφος, 2018.

12. *Φαναριώτες – Άνθη Ευλαβείας – Επτανήσιοι*, εισαγ.-επιμ.: Μ.Μ. Παπαϊωάννου
– Κ. Ιορδανίδης, στη σειρά: *Η Ελληνική Ποίηση. Ανθολογία-Γραμματολογία*,
Αθήνα, Σοκόλης, 1980.

Ε΄ ΕΞΑΜΗΝΟ
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ: 19^{ΟΣ}-20^{ΟΣ} ΑΙ.

(Ζ. Γκότση)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Γνωρίζουν τα βασικά χαρακτηριστικά του ρομαντισμού, του ρεαλισμού, του νατουραλισμού, του συμβολισμού, των κινημάτων της πρωτοπορίας και του μοντερνισμού.
2. Περιγράφουν τη συμβολή κοινωνικών και επιστημονικών εξελίξεων στη διαμόρφωση της ευρωπαϊκής καλλιτεχνικής ευαισθησίας του 19^{ου} και του 20^{ού} αι.
3. Εξηγήσουν γιατί ο Σαρλ Μπωντλαίρ θεωρείται πρόδρομος της νεωτερικής τέχνης.
4. Γνωρίζουν σημαντικούς συγγραφείς και αντιπροσωπευτικά έργα της ευρωπαϊκής λογοτεχνίας του 19^{ου} και του 20^{ού} αιώνα.
5. Αναλύουν κριτικά και να ερμηνεύουν λογοτεχνικά κείμενα του δυτικού κανόνα.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.
2. Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών.
3. Καλλιέργεια του σεβασμού στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα.
4. Ικανότητα για αυτόνομη εργασία.
5. Ικανότητα για ομαδική εργασία.
6. Εργασία σε διεθνές ή/και διεπιστημονικό περιβάλλον.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Ρομαντισμός.
2. Ρεαλισμός.
3. Νατουραλισμός.
4. Η ποίηση του Καρόλου Μπωντλαίρ.
5. Συμβολισμός.
6. Πρωτοπορίες.
7. Μοντερνισμός.
8. Κριτική ανάλυση και ερμηνείας αντιπροσωπευτικών λογοτεχνικών κειμένων.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. M. Travers, *An Introduction to Modern European Literature. From Romanticism to Postmodernism*. St. Martin's Press 1998.
2. C.W.E. Bigsby, *Dada and Surrealism*. Methuen 1972.
3. C. Chadwick, *Symbolism*. Methuen 1978.
4. M. Ferber(ed), *A Companion to European Romanticism*. Blackwell 2006.
5. L.R. Furst, P.N. Skrine, *Naturalism*. Routledge 1971.
6. L.R. Furst, *Romanticism in Perspective*. Macmillan, 2nd edition 1979.
7. P. Lewis (επιμ.), *The Cambridge Companion to European Modernism* Cambridge 2011.
8. S. Prickett (general ed.); S. Haines (ed.), *European Romanticism. A Reader*. Continuum 2010.
9. Ε. Βογιατζάκη, *Τα αισθητικά ρεύματα στην ευρωπαϊκή και τη νεοελληνική λογοτεχνία του 19^{ου} και του 20ού αιώνα*. Αθήνα: Gutenberg 2016.
10. J. Berman (επιμ.). *A Companion to Virginia Woolf*. Wiley Blackwell.
11. Επιλογή αντιπροσωπευτικών λογοτεχνικών & κριτικών κειμένων εκπροσώπων των διαφόρων ευρωπαϊκών λογοτεχνικών κινημάτων. *Τα περισσότερα κείμενα βρίσκονται αναρτημένα στην πλατφόρμα ασύγχρονης τηλε-εκπαίδευσης "eClass" του μαθήματος.*

ΜΕΣΟΠΟΛΕΜΙΚΗ ΠΕΖΟΓΡΑΦΙΑ: ΏΨΕΙΣ ΚΑΙ ΑΝΑΖΗΤΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΜΟΝΤΕΡΝΙΣΜΟΥ

(Ζ. Γκότση)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Γνωρίζουν τα ιστορικά γεγονότα και τα πολιτικά ιδεολογικά ζητήματα που ανέκυψαν στο διάστημα μεταξύ των δύο πολέμων 1918-1940.
2. Γνωρίζουν την πεζογραφική παραγωγή της περιόδου και των εκπροσώπων της.
3. Διακρίνουν τα πεζογραφικά είδη (μυθιστόρημα, νουβέλα, διήγημα).
4. Κατανοούν τους όρους: ρεαλισμό, νατουραλισμό, συμβολισμό, μοντερνισμό.
5. Κατανοούν τον ηγεμονικό ρόλο της γενιάς του '30.
6. Προβληματίζονται γύρω από τη σχέση των αισθητικών ρευμάτων και των μετεξελίξεών του στην πεζογραφία (από το διήγημα στο μυθιστόρημα).

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.
2. Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.
3. Κριτική αποτίμηση δεδομένων και παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών.
4. Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών με την χρήση των ΤΠΕ.
5. Ικανότητα για αυτόνομη εργασία.
6. Ικανότητα για ομαδική εργασία.
7. Λήψη αποφάσεων.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

Κατά τη διάρκεια των μαθημάτων θα παρουσιαστεί το ιστορικό πλαίσιο (1920-1940) με την οριακή εμπειρία των δύο παγκοσμίων πολέμων, μέσα στο οποίο εμπνεύστηκαν και έγραψαν οι συγγραφείς, δίνοντας έργα πολύ διαφορετικά μεταξύ τους. Αντικείμενο του μαθήματος είναι η μελέτη αντιπροσωπευτικών κειμένων (ολόκληρων ή αποσπασματικών) της μεσοπολεμικής περιόδου με στόχο την ανάδειξη των συγγραφικών επιλογών καθώς συχνά αυτές αναπαράγουν το πολιτισμικό και πολιτικό πλαίσιο στο οποίο διαμορφώθηκαν. Θα μελετηθούν διηγήματα (πχ «Κουρέλια» του Π.Πικρού), νουβέλες (πχ *Χίμαιρα* του Μ.Καραγάτση, *Θέλετε να χορέψομε Μαρία;* της Μ. Αξιώτη), δοκίμια (*Ελεύθερο Πνεύμα* του Γ. Θεοτόκα) και μυθιστορήματα (πχ. *Οι Σκλάβοι στα δεσμά τους* του Κ. Θεοτόκη, *Μαριάμπας* του Γ. Σκαρίμπα), ώστε να αποκτήσουν οι φοιτητές/τριες πληρέστερη εικόνα της εποχής, των αισθητικών ρευμάτων καθώς και της ιδιαιτερότητας του λόγου των συγγραφέων.

Θα μελετηθεί η λογοτεχνική παραγωγή του 1920 και τα βασικά χαρακτηριστικά της και θα διευκρινιστεί ο όρος «γενιά του '30» καθώς και ο μύθος που τη συνοδεύει. Θα συζητηθεί ο λογοτεχνικός και πολιτισμικός μύθος που περικλείει τη γενιά του '30 και η σύνδεσή της με την παράδοση, την ελληνική φύση, το δημοτικισμό και τον κοσμοπολιτισμό μέχρι να φτάσουμε στις εκφάνσεις της νεωτερικότητας και του μοντερνισμού.

1^η διδακτική ενότητα:

Ιστορικό και γραμματολογικό πλαίσιο μεσοπολεμικής περιόδου (1914-1940)

Ρεύματα και τάσεις. Μετάβαση από το διήγημα στο μυθιστόρημα και εμφάνιση του δοκιμίου.

2^η διδακτική ενότητα:

Κοινωνιστικός χαρακτήρας της πεζογραφίας. Π. Πικρός, επιλογή από τη συλλογή διηγημάτων, *Χαμένα Κορμιά*, (1922)

3^η διδακτική ενότητα:

Η κοινωνιολογική πλευρά της πεζογραφίας. Επιλογή από τη διηγηματογραφία του Δ.Βουτυρά.

4^η και 5^η διδακτική ενότητα:

Κ. Θεοτόκης, *Οι Σκλάβοι στα δεσμά τους* (1922)

6^η διδακτική ενότητα:

Φ. Κόντογλου, *Pedro Cazas* (αποσπασματικά)

7^η διδακτική ενότητα:

Γενιά του '30.

8^η διδακτική ενότητα:

Γ. Θεοτοκάς, *Ελεύθερο Πνεύμα* Δοκίμιο

9^η και 10^η διδακτική ενότητα:

Αστικός ρεαλισμός, Μ. Καραγάτσης, *Χίμαιρα*

11^η και 12^η διδακτική ενότητα:

Μοντερνισμός. Νεωτερικότητα. Γ. Σκαρίμπας, *Μαριάμπας*

13^η διδακτική ενότητα:

Μοντερνισμός – Νεωτερικότητα. Μ. Αξιώτη, *Θέλετε να χορέψομε Μαρία;*

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. Α. Αργυρίου, *Ιστορία της ελληνικής λογοτεχνίας και η πρόσληψή της στα χρόνια του Μεσοπολέμου 1918-1940*, Καστανιώτης, Αθήνα 2001.
2. Ν. Βαγενάς, Τ. Καγιαλής, Μ. Πιερής, *Μοντερνισμός και Ελληνικότητα*, Πανεπιστημιακές εκδόσεις Κρήτης, Ηράκλειο 1997.
3. R. Beaton, *Εισαγωγή στη νεότερη ελληνική λογοτεχνία*, εκδ. Νεφέλη, Αθήνα 1996.
4. Γ. Γκότση, *Το διήγημα στην νεοελληνική και στις ξένες λογοτεχνίες*, (συλλογικό έργο) επιμ. Ε. Πολίτου-Μαρμαρινού και Σ. Ντενίση, Gutenberg, Αθήνα 2009.
5. Α. Καραντώνης, *Πεζογράφοι και πεζογραφήματα της γενιάς του '30*, Παπαδήμας, Αθήνα 1990³.
6. Τ. Καγιαλής, *Η επιθυμία για το Μοντέρνο: δεσμεύσεις και αξιώσεις της λογοτεχνικής διανοήσης στην Ελλάδα του 1930*, Βιβλιόραμα, Αθήνα 2007.
7. Ε. Κοτζιά, *Ιδέες και αισθητική. Μεσοπολεμικοί και μεταπολεμικοί πεζογράφοι 1930-1974*, Πόλις, Αθήνα 2006.
8. Κ. Κωστής, «Τα κακομαθημένα παιδιά της Ιστορίας»: η διαμόρφωση του νεοελληνικού κράτους 18^{ος}-21^{ος} αιώνας, Πόλις, Αθήνα 2013.
9. Π. Μουλλάς, «Εισαγωγή», τόμος Α' στη σειρά Η μεσοπολεμική πεζογραφία, Σοκόλης, Αθήνα 1993.
10. Χ. Ντουριά, *Αργοναύτες και Σύντροφοι. Όψεις του λογοτεχνικού πεδίου στη δεκαετία του '30*, Εστία, Αθήνα 2020.

11. Γ. Παπαθεοδώρου, *Για μια ιστορία της νεοελληνικής λογοτεχνίας του 20^{ου} αιώνα: Προτάσεις ανασυγκρότησης, θέματα και ρεύματα, Πρακτικά συνεδρίου στη μνήμη του Α. Αργυρίου*, (συλλογικό έργο), Πανεπιστημιακές εκδόσεις Κρήτης, 2012.
 12. Ν. Πετρόπουλος, «Το δοκίμιο ως λογοτεχνικό είδος», *Επιστημονική Επετηρίς της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών*, τ. ΛΒ, Αθήνα 2000.
 13. Ν. Σβορώνος, *Επισκόπηση της νεοελληνικής ιστορίας*, Θεμέλιο, Αθήνα 1994.
 14. Δ. Τζιόβας, *Οι μεταμορφώσεις του εθνισμού και η ιδεολογία της ελληνικότητας στο Μεσοπόλεμο*, Οδυσσέας, Αθήνα 1998.
 15. Δ. Τζιόβας, *Ο μύθος της γενιάς του Τριάντα. Νεοτερικότητα, Ελληνικότητα και Πολιτισμική Ιδεολογία*, Πόλις, Αθήνα 2011.
 16. Η. Tonnet, *Ιστορία του ελληνικού μυθιστορήματος*, μεταφρ. Μ. Καραμάνου, επιμ. μεταφρ. Γ.Φ. Γαλάνης, Πατάκης, Αθήνα 1999.
 17. Μ. Vitti, *Η γενιά του Τριάντα*, Ερμής, Αθήνα 1989⁵.
 18. Μ. Vitti, *Ιστορία της νεοελληνικής λογοτεχνίας*, Οδυσσέας, Αθήνα 1987.
- Επιμέρους βιβλιογραφία για τους συγγραφείς και το έργο τους.

ΘΕΩΡΙΑ ΤΩΝ ΨΗΦΙΑΚΩΝ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

(ΙΚΥ / ΕΣΠΑ)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Εξηγήσουν το πεδίο μελέτης των Ψηφιακών Ανθρωπιστικών Επιστημών (ΨΑΕ) και των Ψηφιακών Λογοτεχνικών Σπουδών (ΨΛΕ).
2. Χειρίζονται με άνεση τις έννοιες και τη μεθοδολογία των ΨΑΕ.
3. Αναλύουν ζητήματα που αφορούν το σχηματισμό, τη σημασία και τη χρήση του Ψηφιακού περιβάλλοντος.
4. Γνωρίζουν τις τυπικές και άλλες ιδιαιτερότητες των ΨΑΕ στο πεδίο της ΝΕΦ.
5. Εφαρμόζουν έναν συνδυασμό γνώσεων της Πληροφορικής και της Φιλολογίας.
6. Αξιολογούν κριτικά τις θεωρητικές προσεγγίσεις γύρω από τις ΨΑΕ, με βάση τη σύγχρονη βιβλιογραφία.
7. Αναλύουν και να συνθέτουν διαφορετικού είδους πληροφορίες γύρω από τις χρήσεις των ΨΑΕ στη Φιλολογική έρευνα.
8. Οργανώνουν, αναλύουν και να χειρίζονται δεδομένα από τα Ψηφιακά περιβάλλοντα.

9. Εφαρμόζουν τεχνικές συλλογής, επεξεργασίας και παρουσίασης ψηφιακών πηγών.
10. Πραγματοποιούν ποσοτική και ποιοτική επεξεργασία δεδομένων και μετα-δεδομένων της ψηφιακής έρευνας.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών.
2. Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις.
3. Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών,
4. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.
5. Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.
6. Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα.
7. Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Εισαγωγικό μάθημα: «Τι είναι οι Ψηφιακές Ανθρωπιστικές Επιστήμες;» Έννοιες, ορισμοί και σημασιολογικές διασαφήσεις.
2. Σύντομη επισκόπηση της ελληνικής και ξενόγλωσσης βιβλιογραφίας για τις ΨΑΕ.
3. Από τη χρήση των τεχνολογιών πληροφορικής στη συγκρότηση του νέου επιστημονικού κλάδου των ΨΑΕ: Σημεία τομής και ορόσημα στον 20ο αιώνα
4. Οργάνωση, επεξεργασία και αξιοποίηση των δεδομένων στην έρευνα: οι βάσεις δεδομένων και η χρήση τους στις Ανθρωπιστικές Επιστήμες. Παραδείγματα και μεθοδολογίες
5. Οπτικοποιώντας τα δεδομένα: οργανωμένα ψηφιακά περιβάλλοντα και ψηφιακά εργαλεία (διαδραστικοί χάρτες, χωροχρονολογία, ψηφιακές περιηγήσεις κλπ)
6. Πέραν των δεδομένων: τα μετα-δεδομένα και η σημασία τους για το ψηφιακό περιβάλλον και την ελεύθερη πρόσβαση στη γνώση
7. Ψηφιακή Νεοελληνική Φιλολογία / η ΝΕΦ στο διαδίκτυο. Εννοιολογικό πλαίσιο, παραδείγματα και κριτικές προσεγγίσεις στις Ψηφιακές Λογοτεχνικές Σπουδές (ΨΛΕ).
8. Από την φυσική στην ψηφιακή Βιβλιοθήκη της ΝΕΦ. Μεθοδολογίες, οργάνωση και επισκόπηση ελληνικών και ξένων παραδειγμάτων στις ΨΛΕ.
9. Λογοτεχνία και Διαδίκτυο: ζητήματα παραγωγής και πρόσληψης της λογοτεχνίας στα νέα ψηφιακά περιβάλλοντα.
10. ΝΕΦ και Εικονική Πραγματικότητα: δυνητικά περιβάλλοντα γνώσης και διδακτικής της λογοτεχνίας.
11. Τα ψηφιακά εργαλεία της ΝΕΦ και οι εφαρμογές τους στον χώρο της εκπαίδευσης. Ψηφιακός εγγραμμιατισμός, αποκλεισμοί και χάσματα: μια κριτική προσέγγιση.

12. Μια κριτική προσέγγιση των ΨΑΕ και των ΨΛΣ : στόχοι, προκλήσεις και όρια.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. Ξ. Δημητρούλια-Κ. Τικτοπούλου, (2015) *Ψηφιακές Λογοτεχνικές Σπουδές, Ανοικτές Ακαδημαϊκές Εκδόσεις- Κάλλιπος*. Βλ.: <https://repository.kallipos.gr/handle/11419/5827>
2. Μ. Μαγιολαδίτης (2017). Τα πλεονεκτήματα της χρήσης των αρχών των digital humanities σε διαθεματικά σχολικά project στο Πρακτικά Εργασιών 3ου Διεθνούς Συνεδρίου για την Προώθηση της Εκπαιδευτικής Καινοτομίας, Λάρισα 13-15 Οκτωβρίου 2017.
3. Μ. Μπιλάλης (2015). *Το παρελθόν στο δίκτυο: Εικόνα, τεχνολογία, και ιστορική κουλτούρα στη σύγχρονη Ελλάδα (1994-2005)*, Αθήνα: Historein. <https://epublishing.ekt.gr/sites/ektpublishing/files/ebooks/5-16-112-1-10-20161208.pdf>
4. Λ. Πόλκας (2002). «Υπολογιστές και Αρχαιογνωσία: Το παράδειγμα του Περσέα», *Πολίτης*, 100, 31-38.
5. Digital Humanities Manifesto 2.0 (2009). *The Digital Humanities Manifesto 2.0* https://www.humanitiesblast.com/manifesto/Manifesto_V2.pdf.
6. D. Berry (2011). «The computational turn: thinking about the digital humanities», *Culture Machine*, 12, 1-22.
7. A. Burdick, J. Drucker, P. Lunefeld, T. Presner, J. Schnapp (2012). *Digital Humanities*, Cambridge: The MIT Press, Massachusetts Institute of Technology.
8. R. Busa (1980). The Annals of Humanities Computing: The Index Thomisticus, *Computers and the Humanities*. 14, 83-90.

ΑΛΛΩΝ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΝ

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΗ ΚΡΙΤΙΚΗ

(ΙΚΥ / ΕΣΠΑ)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Προσεγγίζουν τα αρχαία κείμενα με στόχο την ανάδειξη εκείνων των στοιχείων που μπορούν να προσμετρηθούν ως ενδείξεις λογοτεχνικής θεωρίας.
2. Εμβαθύνουν ιστορικά και πραγματολογικά στον «ορίζοντα» των κειμένων.
3. Συσχετίζουν άμεσα το ποιητικό φαινόμενο με την αρχαία κριτική.
4. Αντιλαμβάνονται το περιεχόμενο των κρίσιμων όρων: *ἀοιδή, μουσική, ποίησης, μίμησις, κάθαρσις*, λογοτεχνική πρόσληψη, λογοτεχνικός *ἄγών*, αισθητική απόλαυση, παρατραγωδία και μεταδράμα, εκπαιδευτικός ρόλος και ηθικό χρέος της ποίησης, διαμάχη φιλοσοφίας και ποίησης.
5. Ανιχνεύουν τη διαδρομή των λογοτεχνικών όρων και εννοιών από τους προγενέστερους στους μεταγενέστερους συγγραφείς.
6. Εντοπίζουν και να αξιολογούν το (αντ)αγωνιστικό στοιχείο που συχνά καθόριζε το γενικότερο πνεύμα των ποιητολογικών αναφορών.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Αυτόνομη εργασία.
2. Ομαδική εργασία.
3. Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών.
4. Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.
5. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.
6. Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση των απαραίτητων τεχνολογιών.
7. Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα.

8. Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

Στις εισαγωγικές παραδόσεις θα εξετασθούν οι ποιητολογικές αναφορές επικών και λυρικών ποιητών της αρχαϊκής περιόδου, προσωκρατικών φιλοσόφων και σοφιστών. Κατόπιν, θα μελετηθούν εκτενέστερα χωρία προερχόμενα από τους *Βατράχους* του Αριστοφάνη, τον *Ίωνα* και κυρίως την *Πολιτεία* του Πλάτωνα και, φυσικά, από την παλαιότερη σωζόμενη πραγματεία της περιόδου επί του θέματος, το *Περί ποιητικής* σύγγραμμα του Αριστοτέλη, κείμενο εξόχως καθοριστικό και επιδραστικό για τους αιώνες που ακολούθησαν.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. Τ. Γιάννου, «Η συμβολή του Πλάτωνα στη διαμόρφωση της αριστοτελικής *Ποιητικής*: Όροι και θέματα *περί ποιητικής* στους πλατωνικούς διαλόγους». Αδημοσίευτη διδακτορική διατριβή, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, 2012.
2. Κ. J. Dover, *Η κωμωδία του Αριστοφάνη*. Μτφρ. Φ. Ι. Κακριδής. 6^η ανατ., Αθήνα: Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης, 2005.
3. Μ. Fuhrmann, *Αρχαία λογοτεχνική θεωρία: Εισαγωγή στον Αριστοτέλη, τον Οράτιο και τον «Λογγίνο». Με παράρτημα αρχαίων κειμένων*. Μτφρ. Μ. Καίσαρ. Αθήνα: Παπαδήμας, 2007.
4. Δ. Ι. Ιακώβ, *Ζητήματα λογοτεχνικής θεωρίας στην Ποιητική του Αριστοτέλη*. Αθήνα: Στιγμή, 2004.
5. R. Kannicht, *Η παλαιά διαμάχη ποίησης και φιλοσοφίας (διάγραμμα για την αρχαία ελληνική αντίληψη περί λογοτεχνίας)*. Μτφρ. Δ. Ιακώβ. 2^η έκδ. Αθήνα: Λωτός, 1997.
6. G. A. Kennedy (επιμ.), *Ιστορία της θεωρίας της λογοτεχνίας*, τ. 1: *Αρχαία ελληνική και ρωμαϊκή κριτική*. Μτφρ. Φ. Φιλίππου. Θεσσαλονίκη: Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών, 2008.
7. Δ. Λυπουρλής (επιμ.), *Αριστοτέλης, Ποιητική: Πρόλογος, εισαγωγή, κείμενο, μετάφραση, σχόλια*. Θεσσαλονίκη: Ζήτρος, 2008.

8. Σ. Μενάρδος και Ι. Συκουτρής (επιμ.), *Αριστοτέλους, Περί ποιητικής*. Ανατ. 2004, Αθήνα: Εστία, 1937.
9. Α. Νεχαμάς, *Αρετές της αυθεντικότητας: Δοκίμια για τον Πλάτωνα και τον Σωκράτη*. (Επιστ. επιμ.) Π. Κόντος. Ηράκλειο: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, 2022.
10. Ν. Pappas, *Πολιτεία του Πλάτωνα: Ένας οδηγός ανάγνωσης*. Μτφρ. Δ. Παπαγιαννάκος. Αθήνα: Οκτώ, 2006.
11. D.A. Russell, *Λογοτεχνική κριτική στην αρχαιότητα*. Μτφρ. Α. Παπασυριόπουλος. Αθήνα: Καρδαμίτσα, 2013.
12. W.B. Stanford (επιμ.), *Αριστοφάνους Βάτραχοι*. Μτφρ. Μ. Μπλέτας. 2^η έκδ. Αθήνα: Καρδαμίτσα, 2010.
13. Σ. Τσιτσιρίδης, «Ο αριστοτελικός ορισμός της τραγωδίας». *Ελληνικά* 60.1 (2010): 25-61.

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ

(ΙΚΥ / ΕΣΠΑ)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Αναγνωρίζουν τις διάφορες περιόδους της ιστορίας της Ελληνικής, από την Μυκηναϊκή έως και την Νέα Ελληνική.
2. Κατανοούν την εξελικτική διαδικασία των κυριότερων ποικιλιών της Ελληνικής.
3. Γνωρίζουν τις βασικότερες μεταβολές που συντελέστηκαν σε κάθε περίοδο.
4. Γνωρίζουν το ιστορικό κοινωνιογλωσσικό πλαίσιο μέσα στο οποίο αναπτύχθηκαν και διαμορφώθηκαν οι ποικιλίες της Ελληνικής.
5. Παρέχουν ιστορικές ερμηνείες για διάφορα φαινόμενα από τις περιόδους της Ελληνικής.
6. Αναγνωρίζουν τα φαινόμενα αυτά σε κείμενα από τις διάφορες περιόδους της Ελληνικής.
7. Συσχετίζουν κοινωνιογλωσσικά φαινόμενα με αμιγώς 'γλωσσικές' εξελίξεις.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών.
2. Αυτόνομη εργασία.
3. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Εισαγωγή στην έννοια της Ιστορίας της Ελληνικής (ποικιλίες προς εξέταση, περίοδοι της Ιστορίας της Ελληνικής, σχέση Αρχαίας και Νέας Ελληνικής).
2. Η Γραμμική Β' και η Μυκηναϊκή Ελληνική.
3. Το ελληνικό αλφάβητο και η διαμόρφωσή του.
4. Η Αρχαία Ελληνική: κοινωνιογλωσσικό πλαίσιο και διάλεκτοι.
5. Ελληνιστική – Ρωμαϊκή περίοδος: κοινωνιογλωσσικό πλαίσιο, βασικές μεταβολές.
6. Μεσαιωνική περίοδος: κοινωνιογλωσσικό πλαίσιο, βασικές μεταβολές.
7. Πρώιμη ΝΕ περίοδος: κοινωνιογλωσσικό πλαίσιο, βασικές μεταβολές.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. G. Horrocks. 2006. *Ελληνικά: Η ιστορία της γλώσσας και των ομιλητών της*. Αθήνα: Εστία.
2. Α.-Φ. Χριστίδης (εκδ.). 2001. *Ιστορία της Ελληνικής Γλώσσας: Από τις αρχές έως την ύστερη αρχαιότητα*. Θεσσαλονίκη: Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών.
3. A. Jannaris. 1897. *An Historical Greek Grammar, Chiefly of the Attic Dialect*. London.
5. E.J. Bakker (ed.). 2010. *A Companion to the Ancient Greek Language*. Oxford: Wiley-Blackwell.
6. F. Adrados. 2003. *Ιστορία της ελληνικής γλώσσας: Από τις απαρχές ως τις μέρες μας*. Αθήνα: Παπαζήσης.

Η ΔΡΑΜΑΤΙΚΗ ΤΕΧΝΗ ΤΟΥ ΕΥΡΙΠΙΔΗ

(Α. Παπαχρυσόστομου)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Έχουν πλήρη και λεπτομερή γνώση ολόκληρης της τραγωδίας *Μήδεια* (ανάγνωση και κατανόηση από το πρωτότυπο αρχαιοελληνικό κείμενο, καθώς και ερμηνευτική ανάλυση).
2. Έχουν καθολική εποπτεία όλων των σωζόμενων έργων του Ευριπίδη (πλοκή, χαρακτήρες, χρονολογίες διδασκαλίας κλπ.).
3. Έχουν μυηθεί στη δραματική τέχνη του Ευριπίδη (θεματικό ρεπερτόριο, λεξιλόγιο, υφολογία κλπ.).
4. Αναλύουν ιαμβικό τρίμετρο στίχο.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών.
2. Αυτόνομη εργασία.
3. Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών.
4. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Βιογραφία και εργογραφία Ευριπίδη
2. Τραγωδία *Μήδεια* από το πρωτότυπο (μετάφραση & ερμηνεία)
3. Συνοπτική παρουσίαση των υπολοίπων έργων του Ευριπίδη
4. Μελέτη και κατανόηση του ευριπίδειου *modus scribendi*
5. Μετρική: ιαμβικό τρίμετρο

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. P.E. Easterling (επιμ.), *The Cambridge Companion to Greek Tragedy*, Cambridge 1997.
2. D.J. Mastronarde, *Ευριπίδου Μήδεια* (μτφ. Δ. Γιωτοπούλου), Αθήνα 2006.
3. D.J. Mastronarde, *The Art of Euripides: Dramatic Technique and Social Context*, Cambridge 2010.
4. L.K. McClure, *Ευριπίδης. 35 Μελέτες* (επιμ. ελλ. έκδ. Α. Ρεγκάκος, Ε. Σιστάκου), Θεσσαλονίκη 2021 (πρωτ. τίτλ. *Companion to Euripides*, Chichester 2017).
5. Δ. Λυπουρλής, *Αρχαία Ελληνική Μετρική*, Θεσσαλονίκη.
6. Α. Παπαχρυσόστομου, "Euripides' *Heraclids* and Pericles' Funeral Oration: Some notes on their ideological affinities", *Ελληνικά* 61.2 (2011) 233-241.
7. Α. Παπαχρυσόστομου, "Ουκ αν δυνάιμην: A Euripidean Novelty", *Antichthon* 49 (2015) 1-23.
8. Α. Παπαχρυσόστομου, "Η ευριπίδεια λέξις και η αθηναϊκή πόλις", στον συλλογικό τόμο *Το Θείον και η Πόλις στον Ευριπίδη* (επιμ. Α. Γ. Μαρκαντωνάτος, Β. Γεωργοπούλου, Δ. Κοσμοπούλου), Αθήνα (Ελληνικό Ίδρυμα Πολιτισμού) 2023.
9. C. Segal, *Euripides and the Poetics of Sorrow: Art, Gender, and Commemoration in Alcestis, Hippolytus, and Hecuba*, Durham 1993.
10. Μ. Χριστόπουλος, *Μιμήσεις πράξεων*, Αθήνα 2002.

ΚΕΙΜΕΝΟΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑ

(Α. Αρχάκης)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Γνωρίζουν τους τρόπους σύστασης των κειμένων.
2. Αναλύουν ποικίλα κείμενα και κυρίως μαθητικά γραπτά βάσει κριτηρίων κειμενικότητας.
3. Αναγνωρίζουν σε ποιο βαθμό τα εκπαιδευτικά προγράμματα γλωσσικής εκπαίδευσης λαμβάνουν υπόψη τους την κειμενογλωσσολογική προσέγγιση.
4. Χρησιμοποιήσουν τις γνώσεις υποδομής στην κειμενογλωσσολογία για εκπαιδευτικές δραστηριότητες στο σχολείο.
5. Επιδεικνύουν γνώση και κατανόηση των βασικών εννοιών της Κειμενογλωσσολογίας.
6. Εφαρμόζουν αυτή τη γνώση σε εκπαιδευτικά ζητήματα.

7. Παρουσιάζουν την ανάλυση των κειμενογλωσσολογικών φαινομένων με στόχο εκπαιδευτικές δραστηριότητες στο γλωσσικό μάθημα.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις.
2. Λήψη αποφάσεων.
3. Αυτόνομη εργασία.
4. Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών.
5. Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
6. Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου.
7. Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.
8. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Προφορικός και γραπτός λόγος.
2. Κριτήρια διάκρισης ενός κειμένου από ένα άθροισμα προτάσεων: Συνοχή, συνεκτικότητα, προθετικότητα, περιστασιακότητα, διακειμενικότητα, αποδεκτότητα.
3. Έννοιες κειμενικής ανάλυσης: Συνοχικοί μηχανισμοί, συνεκτικότητα, επίπεδα ύφους, ομοιοαναφορικότητα, ομοιοταξινόμηση, ομοιοεκτατικότητα, ενδοφορική και εξωφορική αναφορά, θέμα-σχόλιο, μικρο- και μακρο- λειτουργίες, γνωστικά σχήματα.
4. Χαρακτηριστικά βασικών κειμενικών ειδών (περιγραφή, αφήγηση, επιχειρηματολογία).
5. Παραγωγή κειμένων και σχολική πράξη με βάση τη θεωρία των κωδίκων.
6. Κριτική επισκόπηση της γλωσσικής διδασκαλίας στο Γυμνάσιο: Προς ένα επικοινωνιακό-κειμενοκεντρικό πλαίσιο γλωσσικής διδασκαλίας.
7. Αξιοποίηση κειμενογλωσσολογικών εννοιών στην εκπαιδευτική πράξη.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. J.-M. Adam. (1999). *Τα κείμενα: Τύποι και πρότυπα. Αφήγηση, περιγραφή, επιχειρηματολογία, εξήγηση και διάλογος*, μτφρ. Γ. Παρίσης, επιμ. Ε. Καψωμένος. Αθήνα: Πατάκης.
2. Α. Αρχάκης. (2005). *Γλωσσική διδασκαλία και σύσταση των κειμένων*. Αθήνα: Πατάκης.

3. R. Beaugrande & W. Dressler. (1981). *Introduction to Textlinguistics*. London: Longman.
4. B Bernstein. (1971). *Class, Codes and Control, I*. London: Routledge and Kegan Paul.
5. B. Bernstein. (1990). *Class, Codes and Control, IV*. London: Routledge.
6. Α. Γεωργακοπούλου και Δ. Γούτσος (1999). *Κείμενο και επικοινωνία*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
7. M.A.K. Halliday & R. Hasan. (1985). *Language, Context and Text: Aspect of Language in a Social Semiotic Perspective*. Oxford: Oxford University Press.
8. P. Knapp & M. Watkins. (1994). *Context — Text — Grammar: Teaching the Genres and Grammar of School Writing in Infants and Primary Classrooms*. Australia: Text Productions.
9. Η.Γ. Ματσαγγούρας. (2001). *Κειμενοκεντρική προσέγγιση του γραπτού λόγου. Ή αφοῦ σκέπτονται γιατί δεν γράφουν;*. Αθήνα: Γρηγόρης.

Μεθοδολογία της Γλωσσικής Διδασκαλίας

(Ζ. Παπαδοπούλου)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Ξεχωρίζουν τους όρους που αφορούν τη μεθοδολογία της γλωσσικής διδασκαλίας.
2. Είναι σε θέση να μελετούν τη διδακτική διαδικασία ως βασική λειτουργία του σχολείου.
3. Έχουν αποκτήσει το θεωρητικό υπόβαθρο σε σχέση με τη μεθοδολογία της γλωσσικής διδασκαλίας.
4. Εφαρμόζουν σε συγκεκριμένα παραδείγματα τις θεωρητικές αρχές των βασικών μοντέλων διδασκαλίας.
6. Προγραμματίζουν αποτελεσματικά μια διδακτική πράξη.
7. Θέτουν τους κατάλληλους σκοπούς και στόχους σε σχέση με το περιεχόμενο προς διδασκαλία με σκοπό την επιτυχή έκβαση ενός εκπαιδευτικού γεγονότος.
8. Κατανοούν τη σημασία του αναλυτικού Προγράμματος Σπουδών κατά τον σχεδιασμό εκπαιδευτικού σεναρίου.
9. Αναπτύξουν τον κατάλληλο τρόπο αξιολόγησης των εκπαιδευομένων στο πλαίσιο ενός αναλυτικού προγράμματος σπουδών.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα έχει αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις.
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών.
- Λήψη αποφάσεων.
- Αυτόνομη εργασία.
- Ομαδική εργασία.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Αγωγή και Εκπαίδευση. Διδασκαλία και Μάθηση. Εννοιολογικός διαχωρισμός.
2. Σταθμοί στην ιστορία της διδακτικής και προσανατολισμοί της διδακτικής στον 21^ο αιώνα. Θεωρητικές αρχές και παραδοχές, διδακτικές πρακτικές και χαρακτηριστικά των σύγχρονων διδακτικών προσεγγίσεων.
3. Διδακτική σχέση. Γνώση, μαθητής, καθηγητής.
4. Προγραμματισμός, οργάνωση και διεξαγωγή της διδακτικής πράξης. Αρχές μεθοδολογίας, στρατηγικές και μορφές διδασκαλίας.
5. Σκοποθεσία και στοχοθεσία στην εκπαίδευση. Παράγοντες διαμόρφωσης σκοπών και στόχων στην εκπαίδευση, διδακτικοί στόχοι (διατύπωση, ταξινόμηση, χρησιμότητα).
6. Το εκπαιδευτικό σενάριο.
7. Η αξιολόγηση στην εκπαίδευση. Αξιολόγηση μαθητή, καθηγητή/τριας και συστήματος.
8. Αναλυτικό πρόγραμμα. Ορισμοί, προσεγγίσεις, μοντέλα ανάπτυξης, κρυφό αναλυτικό πρόγραμμα.
9. Πτυχές της ανάπτυξης του παιδιού και σύνδεσή τους με τη μεθοδολογία γλωσσικής διδασκαλίας.
10. Ο/Η εκπαιδευτικός και η σχολική τάξη. Ευνοϊκές συνθήκες για μάθηση.
11. Ο/Η εκπαιδευτικός ΠΕ02 στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. Κ. Δημητριάδου (2016). *Νέοι Προσανατολισμοί της Διδακτικής. Προσαρμογή της Διδασκαλίας στις Εκπαιδευτικές Προκλήσεις του 21ου Αιώνα*. Αθήνα: Gutenberg.
2. Λ. Μαυροσκούφης (2008). *Διδακτική Μεθοδολογία και ανάπτυξη της κριτικής σκέψης*. Θεσσαλονίκη: Αφοί Κυριακίδη.
3. Π. Πηγιάκη (2003) *Προετοιμασία, σχεδιασμός και αξιολόγηση της διδασκαλίας: Διδακτική μεθοδολογία*. Αθήνα: Εκδ. Γρηγόρη.
4. Θ. Τριλιανός (2013). *Μεθοδολογία της διδασκαλίας*. Αθήνα, Διάδραση.
5. Β. Τσάφος (2014). Αναλυτικό πρόγραμμα. Θεωρητικές προσεγγίσεις και εκπαιδευτικοί προσανατολισμοί. Αναζητώντας νέες σταθερές σε έναν αβέβαιο κόσμο. Αθήνα: Μεταίχμιο.
6. Φρυδάκη, Ε. (2009). *Η Διδασκαλία στην τομή της Νεωτερικής και της Μετανεωτερικής Σκέψης*. Αθήνα: Κριτική.

ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ, ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ, ΣΧΟΛΕΙΟ

(Ν. Παπαχριστόπουλος)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Γνωρίζουν βασικές αρχές ψυχολογίας ψυχανάλυσης.
2. Έχουν μία συνολική θεώρηση του θεσμού της οικογένειας και του σχολείου σε ανθρωπολογικό και κοινωνιολογικό επίπεδο.
3. Διακρίνουν τις στοιχειώδεις αρχές λειτουργίας της οικογένειας σε ψυχολογικό επίπεδο.
4. Αντιλαμβάνονται τις επιμέρους εκφάνσεις της σχολικής ζωής και των ενδοσχολικών συγκρούσεων.
5. Γνωρίζουν κατευθυντήριες αρχές ως προς την παρέμβαση σε επίπεδο των ενδοοικογενειακών και των ενδοσχολικών συγκρούσεων.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Αυτόνομη Εργασία.
2. Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.
3. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Βασικές αρχές ψυχολογίας και φροϋδικής ψυχανάλυσης.
2. Ο θεσμός της οικογένειας. Ανθρωπολογική και κοινωνιολογική διάσταση.
3. Η οικογένεια στην ψυχολογία και την ψυχανάλυση. Η έννοια του οιδιποδείου, η έννοια του οικογενειακού μυθιστορήματος, οικογένεια και μορφώματα του ασυνειδήτου.
4. Νέες μορφές γονεϊκότητας.
5. Βασικές αρχές οργάνωσης της σχολικής ζωής. Σχολείο, οικογένεια, μαθητής.
6. Ενδοσχολικές συγκρούσεις, ψυχοπαθολογία της σχολικής ζωής.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη

1. Ν. Παπαχριστόπουλος, (επιμ.), *Οικογένεια και σύμπτωμα*, Orroortuna, Πάτρα 2018.
2. Ν. Παπαχριστόπουλος, Κ. Σαμαρτζή (επιμ.), *Οικογένεια και νέες μορφές γονεϊκότητας*, Orroortuna, Πάτρα 2010.
3. Σ. Φρόυντ, *Το οικογενειακό μυθιστόρημα των νευρωτικών*, Orroortuna, Πάτρα 2014.
4. Σ. Φρόυντ, *Η πολιτισμική σεξουαλική ηθική και η σύγχρονη νευρική φύση*, Orroortuna, Πάτρα 2013.
5. Π. Κυπριανός, Ζ.-Π. Πουρτουά (επιμ.), *Οικογένεια, σχολείο, τοπικές κοινωνίες*, Orroortuna, Πάτρα 2016.

ΧΡΗΣΗ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΣΤΙΣ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ

(Γ. Μεσσήνης)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Γνωρίζουν τη βασική δομή και λειτουργία του Η/Υ.
2. Γνωρίζουν τη βασική δομή και λειτουργία του διαδικτύου.
3. Γνωρίζουν για την ασφαλή χρήση του διαδικτύου.
4. Γνωρίζουν τις Ψηφιακές Ανθρωπιστικές Επιστήμες (Digital Humanities).

5. Αξιοποιούν με επιστημονικά οφέλη τις Εφαρμογές Κοινωνικής Δικτύωσης.
6. Αξιοποιούν λογισμικά Επεξεργασίας Κειμένου.
7. Αξιοποιούν λογισμικά Παρουσιάσεων.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα έχει αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών.
2. Αυτόνομη εργασία.
3. Ομαδική εργασία.
4. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

Το μάθημα αποτελείται από θεωρητικό και εργαστηριακό μέρος και είναι μια εισαγωγή στις βασικές γνώσεις και δεξιότητες χρήσης των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και Επικοινωνίας (ΤΠΕ) στις Ανθρωπιστικές Επιστήμες.

Καλύπτει τις ανάγκες των φοιτητών, που προκύπτουν από τη συνεχή εξέλιξη των Ψηφιακών Ανθρωπιστικών Σπουδών (Digital Humanities), ως επικουρικής επιστήμης στην κλασική επιστήμη της Φιλολογίας.

Γενικός σκοπός του μαθήματος:

1. Η απόκτηση βασικών γνώσεων και δεξιοτήτων χρήσης των ΤΠΕ (πληροφορικός εγγραμματισμός), προσανατολισμένων στις Ανθρωπιστικές Επιστήμες.
2. Να καλύψουν οι φοιτητές τα κενά που ενδεχομένως έχουν από το σχολείο και να προσαρμόσουν τις γνώσεις τους στην ειδικότητά τους.
3. Η απόκτηση της κατάλληλης ψηφιακής γνώσης που θα τους βοηθήσει να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις των σπουδών τους, αλλά και στη μετέπειτα σταδιοδρομία τους.

Βασικές Ενότητες:

1. Είδη Υπολογιστών και σύγχρονες Περιφερειακές Μονάδες Εισόδου/Εξόδου.
2. Είδη Λειτουργικών Συστημάτων.
3. Διαχείριση του Υπολογιστή.
4. Είδη σύνδεσης με το Διαδίκτυο.
5. Ασφάλεια Διαδικτύου.

6. Διαχείριση Ηλεκτρονικού Ταχυδρομείου.
7. Αναζήτηση στο Διαδίκτυο.
8. Εισαγωγή στις Ψηφιακές Ανθρωπιστικές Επιστήμες.
9. Εφαρμογές Κοινωνικής Δικτύωσης.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

Αναρτάται στο e class

ΣΤ' ΕΞΑΜΗΝΟ
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

ΒΥΖΑΝΤΙΝΟΙ ΙΣΤΟΡΙΚΟΙ ΚΑΙ ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΟΙ

(Ε. Κιαπίδου)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Αναγνωρίζουν και να διακρίνουν τα είδη της βυζαντινής ιστοριογραφίας.
2. Κατανοούν την εξέλιξή τους, καθώς και τη θέση της ιστοριογραφίας στη βυζαντινή γραμματεία.
3. Γνωρίζουν και να αξιολογούν κριτικά τους βασικούς ιστορικούς συγγραφείς της βυζαντινής περιόδου και τα έργα τους μέσα στο ευρύτερο πλαίσιο της εποχής του καθενός.
4. Κατανοούν τις ιδιαιτερότητες της βυζαντινής ιστοριογραφίας σε σύγκριση με τους κλασικούς ιστορικούς της αρχαιότητας, αλλά και τη σύγχρονη ιστοριογραφία.
5. Είναι εξοικειωμένοι / εξοικειωμένες με ζητήματα εκδοτικής κειμένων.
6. Είναι εξοικειωμένοι / εξοικειωμένες με ερευνητικά ζητήματα και φιλολογικές μεθόδους ανάλυσης των βυζαντινών ιστοριογραφικών κειμένων.
7. Γνωρίζουν εγχειρίδια και διαδικτυακούς τόπους της Βυζαντινής Φιλολογίας σχετικά με τη βυζαντινή ιστοριογραφία.
8. Αποδίδουν βυζαντινά ιστοριογραφικά κείμενα στα νέα ελληνικά.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα έχει περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων, με τη χρήση κατάλληλων τεχνολογιών.
2. Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις.
3. Εξάσκηση της αναλυτικής και συνθετικής ικανότητας.
4. Ικανότητα για ολοκλήρωση αυτόνομης ατομικής εργασίας.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Κείμενα βυζαντινής ιστοριογραφίας (ιστορίες, χρονογραφίες) από την πρώιμη, μέση και ύστερη περίοδο.
2. Θεωρία της βυζαντινής ιστοριογραφίας.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. Α. Καρπόζηλος, *Βυζαντινοί ιστορικοί και χρονογράφοι I-IV*, Αθήνα 1997/2015.
2. Η. Hunger, *Βυζαντινή Λογοτεχνία: η Λόγια Κοσμική Γραμματεία των Βυζαντινών*, II, Αθήνα 1992.
3. J.O. Rosenqvist, *Η Βυζαντινή Λογοτεχνία. Από τον 6^ο αιώνα έως την Άλωση της Κωνσταντινούπολης*, Αθήνα 2008.
4. Αγαθίου Σχολαστικού *Ιστορίες*, κείμενο, εισαγωγή, μετάφραση, σχόλια Α. Αλεξάκη, Αθήνα 2008.
5. F.H. Tinnfeld, *Kategorien der Kaiserkritik in der byzantinischen Historiographie. Von Prokop bis Niketas Choniates*, Μόναχο 1971.
6. W. Treadgold, *The Early Byzantine Historians* (New York, 2007); Idem, *The Middle Byzantine Historians* (New York, 2013).
7. L. Neville, *Guide to Byzantine historical writing* (Cambridge, 2018).
8. S. Papaioannou (ed.), *The Oxford Handbook of Byzantine Literature* (Oxford, 2021).

ΠΑΛΑΜΑΣ – ΣΙΚΕΛΙΑΝΟΣ

(Α. Κατσιγιάννη)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Αναγνωρίζουν τον Κ. Παλαμά ως ηγετική μορφή της Νέας Αθηναϊκής Σχολής καθώς και τους εκπροσώπους της.
2. Συσχετίζουν τα ιστορικά γεγονότα της εποχής με τις επικολυρικές συνθέσεις του Κ.Παλαμά.
3. Γνωρίζουν τα βασικά χαρακτηριστικά της ποίησης του Κ. Παλαμά ως προς το περιεχόμενο και τη μορφή.

4. Γνωρίζουν την περιρρέουσα ατμόσφαιρα μέσα στην οποία εμπνεύστηκε και μεγαλούργησε ο Α.Σικελιανός.
5. Γνωρίζουν τα βασικά χαρακτηριστικά της ποίησης του Α. Σικελιανού ως προς το περιεχόμενο και τη μορφή.
6. Διακρίνουν τον λυρισμό στο έργο των δύο μεγάλων ποιητών.
7. Κατανοούν τους τρόπους αξιοποίησης της παλαμικής κληρονομιάς από τον Α. Σικελιανό.
8. Κατανοούν την επιρροή των ρευμάτων του ρομαντισμού, παρνασσιισμού και συμβολισμού στην ποίηση του Κ. Παλαμά και του Α. Σικελιανού.
9. Αντιλαμβάνονται την πρόσληψη του Κ. Παλαμά και του Α. Σικελιανού από τους μεταγενέστερους ποιητές.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.
2. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.
3. Αυτόνομη εργασία.
4. Ομαδική εργασία.
5. Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

Το μάθημα εστιάζει στην ποίηση του Κ. Παλαμά και του Α. Σικελιανού και στη συμβολή τους στη διαμόρφωση του λυρισμού. Θα μελετηθούν επιλεγμένα (ολόκληρα ή αποσπασματικά) από το σύνολο του έργου των δύο μεγάλων ποιητών κατά χρονολογική σειρά για να αναδειχθεί η εξέλιξη στη στιχουργική και στη θεματολογία. Το έργο των δύο δημιουργών θα συσχετιστεί με τα ιστορικά και κοινωνικά γεγονότα που το επηρέασαν και το ενέπνευσαν. Μέσα από την επιλογή αποσπασμάτων του έργου των δύο μεγίστων ποιητών θα ερμηνεύσουμε και θα εμβαθύνουμε στη στοχοθεσία τους, στην τεχνική τους, στο όραμά τους και στη συμβολή τους στη διαμόρφωση του λυρισμού.

1^η ενότητα: Ηγετική μορφή του Κ. Παλαμά.

2^η ενότητα: Βασικά στάδια εξέλιξης της Παλαμικής ποίησης .Το ποιητικό και κριτικό έργο του.

3^η ενότητα: *Ίαμβοι και Ανάπαιστοι και Ο Τάφος.*

4^η ενότητα: *Ασάλευτη ζωή και Φοινικιά.*

5^η ενότητα: Επιλογή από το έργο *Δωδεκάλογος του Γύφτου.*

6^η ενότητα: Επιλογή από το έργο : *Η Φλογέρα του Βασιλιά*

7^η ενότητα: Βασικά στάδια εξέλιξης της Σικελιανικής ποίησης και ανάλυση της θεματικής και της στιχουργίας της. Αξιοποίηση της παλαμικής ποιητικής.

8^η ενότητα: Επιλογή από το έργο *Αλαφροίσκιωτος.*

9^η ενότητα: *Πρόλογος στη ζωή: Ι. Η συνείδηση της γης μου.*

10^η ενότητα: «*Μήτηρ Θεού*».

11^η ενότητα: Πρόσληψη του Κ. Παλαμά από τους μεταπολεμικούς και τους συγχρόνους ποιητές.

12^η ενότητα: Πρόσληψη του Α. Σικελιανού από τους μεταπολεμικούς και τους συγχρόνους ποιητές.

13^η ενότητα: Ανακεφαλαίωση -συζήτηση.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

Για τον Κ. Παλαμά:

1. Ε. Γαραντούδης, *Ο Παλαμάς από τη σημερινή σκοπιά. Όψεις της ποίησής του και της σύγχρονης πρόσληψής της*, Καστανιώτης, Αθήνα 2005.
2. *Εισαγωγή στην ποίηση του Παλαμά*, επιλογή κριτικών κειμένων Ε. Γαραντούδης, Πανεπιστημιακές εκδόσεις Κρήτης, Ηράκλειο 2016.
3. *Ανθολογία Κωστή Παλαμά*, επιμ. Κ.Κασίνης, Νεφέλη, Αθήνα 2003.
4. Α. Κατσιγιάννη, «Το γένος των Λοξών. Εκφάνσεις της τρέλας και της μανίας στο έργο του Κωστή Παλαμά», Αφιέρωμα στον Κωστή Παλαμά, *Νέα Ευθύνη* 46-47 (Ιούλιος-Δεκέμβριος 2019) 230-241.
5. Α. Σαμουήλ, *Ο Παλαμάς και η κρίση του στίχου*, Νεφέλη, Αθήνα 2007.

Για τον Σικελιανό:

1. Α. Βογιατζόγλου, *Η γένεση των πατέρων. Ο Σικελιανός ως διάδοχος των εθνικών ποιητών*, Καστανιώτης, Αθήνα 2005.
2. *Εισαγωγή στην ποίηση του Σικελιανού. Επιλογή κριτικών κειμένων*, (συλλογική έκδοση), επιμ. Ε. Καψωμένος, Πανεπιστημιακές εκδόσεις Κρήτης, Ηράκλειο 2011.

3. Α. Κατσιγιάννη, «Άγγελος Σικελιανός και Paul Claudel. Μια συγκριτολογική προσέγγιση. (Ο Πρόλογος στη ζωή, οι Πέντε Μεγάλες Ωδές, Η ποιητική τέχνη)», *La letteratura neogreca del XX secolo. Un caso europeo, a cura di F. Zaccone, P. Efthymiou, C. Bintoudis, Sapienza, Università Editrice, 2020, 191-203.*
4. Κ. Μπουρναζάκης, *Χρονογραφία Άγγελου Σικελιανού (1884-1951)*, Ίκαρος, Αθήνα 2006.
5. Ρ. Φράγκου Κικίλια, *Άγγελος Σικελιανός. Βαθμίδες μύησης*, Πατάκης, Αθήνα 2009⁵.
6. Αναφορά σε αφιερώματα περιοδικών για τους δύο ποιητές.

ΣΤ' ΕΞΑΜΗΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΑΛΑΙΟΓΡΑΦΙΑ

(Φ. Νούσια)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Αναγνωρίζουν τα διαφορετικά είδη και στυλίδια της Ελληνικής μεγαλογράμματης και μικρογράμματης γραφής.
2. Διαβάζουν και να μεταγράφουν κείμενα από τα χειρόγραφα.
3. Κατανοούν τον τρόπο με τον οποίο έχει μεταγραφεί ένα κείμενο από ένα επαγγελματία (ή μη) γραφέα και τη διαδικασία και τεχνικές της σύγχρονης εκδοτικής κειμένων.
4. Γνωρίζουν τη βιβλιογραφία και ηλεκτρονικές πηγές, βάσεις δεδομένων και διαδικτυακούς τόπους σχετικά με την Ελληνική Παλαιογραφία.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση των απαραίτητων τεχνολογιών.
2. Ικανότητα να προσεγγίζουν πρωτογενείς πηγές.
3. Γνώση πώς να τις χρησιμοποιούν.

4. Δεξιότητες μελέτης για τη συνεχιζόμενη επαγγελματική τους ανάπτυξη και εξέλιξη.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

Ιστορία της ελληνικής γραφής, υλικά γραφής, λάθη γραφέων, στυλ/ύφη της Ελληνικής μεγαλογράμματης και μικρογράμματης γραφής, αντιγραφή κώδικα και ανάγνωσή του (συντομογραφίες, συμπλέγματα), περιγραφή χειρογράφου και άσκηση στην ανάγνωση και μεταγραφή κειμένων σε Ελληνική μικρογράμματη γραφή.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. D. Arnesano et al., *La scrittura greca dall'antichità all'epoca della stampa* (Roma, 2011).
2. H. Hunger, *Ο Κόσμος του Βυζαντινού Βιβλίου. Γραφή και ανάγνωση στο Βυζάντιο* (μτφρ. Γ. Βασίλαρος) (Αθήνα, 1995).
3. Ε. Λίτσας, *Σύντομη εισαγωγή στην Ελληνική Παλαιογραφία και Κωδικολογία*, τόμ. 2 (Θεσ/κη, 2001).
4. Ε. Μιονι, *Εισαγωγή στην Ελληνική Παλαιογραφία* (Αθήνα, 1998).
5. Γ.Κ. Παπάζογλου, *Βυζαντινή Βιβλιολογία. Εισαγωγή στην ελληνική παλαιογραφία και κωδικολογία* (Κομοτηνή, 2019²).
6. L. Perria, *Οι γραφές των ελληνικών χειρογράφων. Εισαγωγή στην ιστορία της ελληνικής βιβλιακής γραφής (4ος αιώνας π.Χ. - 16ος αιώνας μ.Χ.)* (μτφρ. Ε. Λίτσας, Α. Τριάντου) (Θεσ/κη, 2019).
7. E.M. Thompson, *Εισαγωγή στην Ελληνική και Λατινική Παλαιογραφία* (μτφρ. Μ. Χατζηναστασίου) (Αθήνα, 2021).

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΚΑΙ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

(Σ. Αθήνη)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Γνωρίζουν τους βασικούς κλάδους της νεοελληνικής φιλολογίας (Ιστορία/ιστοριογραφία της νεοελληνικής λογοτεχνίας, βιβλιογραφία, ιστορία των μεταφράσεων, μετρική, εκδοτικά ζητήματα, βιβλιολογία).

2. Χειρίζονται τις βασικές μεθόδους έρευνας.
3. Εφαρμόζουν επιστημονικό τρόπο γραφής σύμφωνα με τη μεθοδολογία της νεοελληνικής φιλολογικής επιστήμης.
4. Συλλέγουν, αναλύουν, συνθέτουν δεδομένα και πληροφορίες.
5. Χρησιμοποιούν την έντυπη και ηλεκτρονική βιβλιογραφία και τις νέες τεχνολογίες.
6. Γνωρίζουν την κατάλληλη και έγκυρη ιστοτοπογραφία στην περιοχή της νεοελληνικής, ευρωπαϊκής και συγκριτικής φιλολογίας.
7. Χρησιμοποιούν και εφαρμόζουν βιβλιογραφικά συστήματα.
8. Τηρούν την επιστημονική δεοντολογία.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.
2. Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.
3. Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών.
4. Λήψη αποφάσεων.
5. Αυτόνομη εργασία.
6. Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών.
7. Χειρισμός βασικών μεθόδων έρευνας.
8. Εφαρμογή επιστημονικού τρόπου γραφής.
9. Άνεση στη χρήση της έντυπης και ηλεκτρονικής βιβλιογραφίας.
10. Γνώση και χρήση της κατάλληλης και έγκυρης ιστοτοπογραφίας στις περιοχές της νεοελληνικής, ευρωπαϊκής και συγκριτικής φιλολογίας.
11. Εφαρμογή βιβλιογραφικών συστημάτων.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Η νεοελληνική φιλολογία και οι κλάδοι της.
2. Η νεοελληνική ιστοτοπογραφία.
3. Τα βιβλιογραφικά συστήματα.

4. Η συγγραφή της επιστημονικής εργασίας: παραθέματα, υποσημειώσεις, παραπομπές.
5. Το ύφος του επιστημονικού λόγου.
6. Η επιστημονική δεοντολογία

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. Δ. Αγγελάτος, *Η Άλφα Βήτα του νεοελληνιστή: Οδηγός για το εισαγωγικό μάθημα στην επιστήμη της νεοελληνικής φιλολογίας*, Αθήνα, Gutenberg, 2011.
2. Ε. Αρσενίου, *Πρακτική εισαγωγή στη μελέτη της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας. Ορολογία, μεθοδολογία, θεωρία*, Αθήνα, Μεταίχμιο, 2012.
3. J. Bell, *Πώς να συντάξετε μια επιστημονική εργασία: Οδηγός ερευνητικής μεθοδολογίας*, μετ. Ε. Πανάγου, Αθήνα, Μεταίχμιο, 2007.
4. E. Umberto, *Πώς γίνεται μία διπλωματική εργασία*, μετ. Μ. Κονδύλη, Αθήνα, Νήσος, 1994.
5. Α. Ιορδανίδου, (επιμ.), *Οδηγός της νεοελληνικής γλώσσας*, Αθήνα, Πατάκης, 2004.
6. *Λεξικό Νεοελληνικής Λογοτεχνίας. Πρόσωπα - Έργα - Ρεύματα - Όροι*, Αθήνα, Πατάκης, 2007.
7. Α. Παππάς, *Υπο-γλώσσα. 50+1 κείμενα για τη γλώσσα*, Αθήνα, Κριτική, 2010.
8. Θ.Γ. Παππάς, *Η Μεθοδολογία της επιστημονικής έρευνας στις ανθρωπιστικές επιστήμες*, Αθήνα, Καρδαμίτσα, 2002.
9. Φ. Παππάς - Α. Κατσιγιάννης – Λ. Διαμαντοπούλου, *Εισαγωγή στη Νεοελληνική Φιλολογία. Εγχειρίδιο Μελέτης*, Ελληνικά Ακαδημαϊκά Ηλεκτρονικά Συγγράμματα και Βοηθήματα, 2015 <http://www.kallipos.gr/>
10. Α. Πολίτης, *Υποσημειώσεις και παραπομπές*, Ηράκλειο, ΠΕΚ, 1998.
11. Α. Πολίτης, *Εγχειρίδιο του Νεοελληνιστή. Βιβλιογραφίες, λεξικά, εγχειρίδια, κατάλογοι, ευρετήρια, χρονολόγια κ.ά.*, Ηράκλειο, ΠΕΚ, 2008.
12. Π.Δ. Μαστροδημήτρης, *Εισαγωγή στη νεοελληνική φιλολογία*, Αθήνα, Δόμος, 7 2005.

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

(Γ. Παπαθεοδώρου)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Εξηγήσουν το πεδίο μελέτης της λογοτεχνίας στο πλαίσιο της επικοινωνίας.

2. Χειρίζονται τις έννοιες της θεωρίας της πρόσληψης και της αναγνωστικής ανταπόκρισης.
3. Αναλύουν ζητήματα που αφορούν τη σημασία της λογοτεχνίας στη δημόσια σφαίρα.
4. Γνωρίζουν τις ιδιαιτερότητες των ερμηνευτικών κοινοτήτων.
5. Εφαρμόζουν έναν συνδυασμό μεθόδων ανάλυσης γύρω από την επικοινωνιακή διάσταση των λογοτεχνικών κειμένων.
6. Αναλύουν διάφορα είδη λογοτεχνικών κειμένων μέσα στα ιστορικά συμφραζόμενά τους.
7. Πραγματοποιούν ποιοτική επεξεργασία της αναγνωστικής ανταπόκρισης.
8. Αξιολογούν κριτικά τα δεδομένα των λογοτεχνικών κειμένων μέσα στα επικοινωνιακά τους δίκτυα.
9. Αναλύουν και να συνθέτουν διαφορετικού είδους πληροφορίες γύρω από την κυκλοφορία των πολιτισμικών νοημάτων.
10. Εφαρμόζουν τεχνικές επεξεργασίας και ανάλυσης της κουλτούρας.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών.
2. Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις.
3. Λήψη αποφάσεων.
4. Αυτόνομη εργασία.
5. Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών.
6. Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα.
7. Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου.
8. Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.
9. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Εισαγωγή και Θεωρητικό Πλαίσιο:

Λογοτεχνία, διαλογικότητα και επικοινωνία.

Η κατασκευή της «δημόσιας σφαίρας»

Η ανάλυση της κουλτούρας.

2. Η Θεωρία της Πρόσληψης και οι «ερμηνευτικές κοινότητες»

Από την Αισθητική της πρόληψης στην Ιστορία της Ανάγνωσης

3. Λογοτεχνία και Γλώσσα

«Γινώσκω σ' εκ της κόψεως» : γλωσσικές και ιδεολογικές διαμάχες γύρω από τον Εθνικό Ύμνο.

Το «Φιλί» του Γ. Ψυχάρη : το γλωσσικό ζήτημα και η γλώσσα των συναισθημάτων.

«Η δίκη των τόνων» : η γλώσσα στο εδώλιο.

4. Η επινόηση της παράδοσης

Το «Κρυφό Σχολειό» : Το Εικοσιένα και η ρητορική της εικόνας.

«Δελφική εορτή» : η αναπαράσταση της Αρχαιότητας στους μοντέρνους καιρούς.

Ο «λαϊκός ζωγράφος Θεόφιλος»: η κατασκευή του λαϊκού πολιτισμού.

5. Λογοκρισία και Ηθικός Πανικός

Η *Πάπισσα Ιωάννα* και ο αφορισμός της : σάτιρα και πολιτική στον 19ο αιώνα.

Το «σουρεαλιστικό σκάνδαλο»: δημοσιογραφικές αντιδράσεις απέναντι στην υπερρεαλιστική πρωτοπορία.

«Ελογοκρίθη»: η καταστολή του λόγου στα χρόνια της δικτατορίας.

6. Η λογοτεχνική «δημόσια σφαίρα»

Λογοτεχνία, Τύπος και δημοσιογραφία.

7. Νέες κατευθύνσεις της έρευνας

Το αναγνωστικό «κοινό» στην εποχή της μαζικής κουλτούρας

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. H.R. Jauss, *Η θεωρία της πρόσληψης. Τρία μελετήματα*, μτφρ. Μίλτος Πεχλιβάνος, Εστία, Αθήνα, 1995.
2. R.C. Holub, *Θεωρία της πρόσληψης. Μια κριτική εισαγωγή*, επιμ. Άννα Τζούμα, μτφρ. Κωνσταντίνα Τσακοπούλου, Μεταίχμιο, Αθήνα, 2004.
3. K.M. Newton (επιμ.) *Η λογοτεχνική θεωρία του εικοστού αιώνα*, επιμ., μτφρ. Αθανάσιος Κατσικερός-Κώστας Σπαθαράκης, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, Ηράκλειο, 2013, σ. 332-336.
4. R. Selman (ed.), *Από τον φορμαλισμό στον μεταδομισμό*, θεώρηση μτφρ. Μίλτος Πεχλιβάνος-Μιχάλης Χρυσανθόπουλος, Α.Π.Θ, Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών [Ίδρυμα Μανόλη Τριανταφυλλίδη], Θεσσαλονίκη, 2004, σ. 361-562.
5. J. Habermas, *Αλλαγή δομής της δημοσιότητας. Έρευνες πάνω σε μια κατηγορία της αστικής κοινωνίας*, μτφρ. Λευτέρης Αναγνώστου, Νήσος, Αθήνα, 1997.

6. Ρ. Μπαρτ, *Μυθολογίες. Μάθημα*, μτφρ. Κ. Χατζηδημού-Ι, Ράλλη, Ράππα-Κέδρος, Αθήνα, 1979.
7. R. Williams, *Κουλτούρα και Ιστορία*, εισαγ.-μτφρ. Βενετία Αποστολίδου, Γνώστη, Αθήνα, 1994.
8. J. Fiske, *Εισαγωγή στην επικοινωνία*, μτφρ. Βέρα Μεσσίνη, Αιγόκερως, Αθήνα, 2010.

ΘΕΩΡΙΕΣ ΤΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ: ΑΠΟ ΤΟΝ ΦΟΡΜΑΛΙΣΜΟ ΣΤΙΣ ΣΠΟΥΔΕΣ ΦΥΛΟΥ

(Ζ. Γκότση)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Είναι εξοικειωμένοι / εξοικειωμένες με τις βασικές θεωρητικές θέσεις που χαρακτήρισαν τον στοχασμό του 20ού αιώνα.
2. Εξηγήσουν γιατί η γλωσσολογική θεωρία του Ferdinand de Saussure άσκησε μεγάλη επίδραση στο σύγχρονο θεωρητικό στοχασμό.
3. Σχολιάζουν τις βασικές αρχές του ρώσικου φορμαλισμού και να αναφέρουν τους κύριους εκπροσώπους του.
4. Περιγράψουν τις βασικές αρχές του τσέχικου δομισμού και να αναφέρουν τους κύριους εκπροσώπους του.
5. Περιγράψουν τις βασικές αρχές του γαλλικού δομισμού, να διακρίνουν τις διάφορες τάσεις του και να αναφέρουν τους κύριους εκπροσώπους τους.
6. Είναι εξοικειωμένοι / εξοικειωμένες με τις βασικές απόψεις των Marx και Engels για τη λογοτεχνία.
7. Αξιολογήσουν το δόγμα του «σοσιαλιστικού ρεαλισμού».
8. Γνωρίζουν βασικές απόψεις του Antonio Gramsci και του Louis Althusser.
9. Περιγράφουν κεντρικές διαφορές μεταξύ δομισμού και μεταδομισμού.
10. Γνωρίζουν ποιο είναι το αντικείμενο μελέτης της φεμινιστικής κριτικής της λογοτεχνίας και σε τι στοχεύουν οι πολιτικές ταυτότητας.
11. Οργανώνουν ομαδικές προφορικές παρουσιάσεις (2 έως 4 ατόμων) με χρήση powerpoint πάνω σε διάφορα θέματα (π.χ. παρουσίαση και κριτική αποτίμηση επιστημονικών άρθρων, εφαρμογή θεωρητικών προσεγγίσεων σε συγκεκριμένα λογοτεχνικά κείμενα).

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών.
2. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.
3. Άσκηση στην εκ του σύνεγγυς ανάγνωση και στην κριτική ανάλυση.
4. Εργασία σε διεθνές ή / και σε διεπιστημονικό περιβάλλον.
5. Επίδειξη ευαισθησίας σε θέματα φύλου.
6. Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις.
7. Αυτόνομη εργασία.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Ορισμός της Θεωρίας της Λογοτεχνίας ως επιστημονικού αντικειμένου.
2. Η έννοια του σημείου κατά τον F. Saussure.
3. Ρωσικός Φορμαλισμός.
4. Τσέχικος Δομισμός.
5. Γαλλικός Δομισμός – Αφηγηματολογία.
6. Μεταδομισμός και Αποδόμηση.
7. Μαρξιστική κριτική.
8. Ψυχαναλυτική κριτική.
9. Φεμινιστική κριτική.
10. Η θεωρία της επιτελεστικότητας του έμφυλου υποκειμένου της Judith Butler.
11. Πολιτικές ταυτότητας.
12. Συστηματική μελέτη και κριτική αποτίμηση θεωρητικών κειμένων και της σχετικής με αυτά βιβλιογραφίας.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. *Ιστορία της Θεωρίας της Λογοτεχνίας. Από τον φορμαλισμό στον μεταδομισμό.* Επιμέλεια R. Selden. Θεώρηση μετάφρασης Μ. Πεχλιβάνος, Μ. Χρυσανθόπουλος. Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών 2004.
2. M. Angenot, J. Bessière, D. Fokkema, E. Kushner, *Θεωρία της λογοτεχνίας. Προβλήματα και προοπτικές.* Μτφρ. Τ. Δημητρούλια. Gutenberg 2010.
3. P. Barry, *Γνωριμία με τη Θεωρία. Μια εισαγωγή στη λογοτεχνική και πολιτισμική θεωρία.* Μτφρ. Α. Νάτσινα. Βιβλιόραμα 2013.
4. J. Culler, *Λογοτεχνική θεωρία.* Μτφρ. Κ. Διαμαντάκου. Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης 2000.
5. D. Fokkema, E. Ibsch, *Θεωρίες Λογοτεχνίας του Εικοστού Αιώνα.* Πατάκης, 2003.
6. Τ. Ήγκλετον, *Εισαγωγή στη θεωρία της λογοτεχνίας.* Εισαγωγή, θεώρηση μετάφρασης Δ. Τζιόβας. Μτφρ. Μ. Μαυρωνάς. Οδυσσέας 1996⁴.

7. K.M. Newton, (επιμ.), *Η Λογοτεχνική Θεωρία του 20ού αιώνα. Ανθολόγιο κειμένων*. ΠΕΚ 2013.
8. J. Culler, *Αποδόμηση. Θεωρία και κριτική μετά τον δορισμό*. Μτφρ. Α. Λαμπρόπουλος. Μεταίχμιο 2006.
9. Ε. Σηφάκη, *Σπουδές φύλου και λογοτεχνία*. Ελληνικά Ακαδημαϊκά Συγγράμματα και Βοηθήματα (www.kallipos.gr). ΣΕΑΒ 2015.
10. C. Belsey and J. Moore (επιμ.), *The Feminist reader essays in gender and the politics of literary criticism*. Macmillan 1997.
11. Επιλογή κειμένων των Saussure, Jakobson, Tynjanov, Sklovskij, Mukarovsky, Todorov, Lévi-Strauss, Barthes, Genette, Marx, Engels, Foucault, Elaine Showalter, Josephine Donovan & Judith Butler, τα οποία είναι αναρτημένα στην πλατφόρμα ασύγχρονης τηλε-εκπαίδευσης “e-class” του μαθήματος.

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΕΣ ΑΦΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΑΓΙΟΥΣ ΚΑΙ ΔΑΙΜΟΝΕΣ ΣΤΟ ΒΥΖΑΝΤΙΟ

(Κ. Χρυσόγελος)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Γνωρίζουν όλες τις βασικές παραμέτρους (ιστορικές, γραμματολογικές, αφηγηματικές, γλωσσικές, υφολογικές και ιδεολογικές) που ορίζουν την αγιολογική λογοτεχνία των βυζαντινών χρόνων.
2. Διαχωρίζουν τα αγιολογικά είδη με βάση τα εγγενή αφηγηματικά και ποιητολογικά χαρακτηριστικά τους.
3. Μελετούν με τη βοήθεια έντυπης και ψηφιακής βιβλιογραφίας αγιολογικά κείμενα της βυζαντινής περιόδου.
4. Γνωρίζουν ζητήματα και προβληματισμούς της μεσαιωνικής εποχής που αφορούν και στη σύγχρονη εποχή (σχέση θρησκείας και έμφυλης αγιότητας, η φύση της ενδοοικογενειακής βίας κλπ.).

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων, με τη χρήση κατάλληλων τεχνολογιών
2. Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
3. Εξάσκηση της αναλυτικής και συνθετικής ικανότητας.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

Πεζά κείμενα από τη μακραίωνη βυζαντινή περίοδο, προερχόμενα από όλα τα αγιολογικά είδη του ελληνικού Μεσαίωνα (συναξάρια, ψυχωφελείς ιστορίες, μαρτύρια, εγκώμια κλπ.). Δίνεται έμφαση στην ποιητική των κειμένων, την εξέλιξη των ιδεών και τη διαχρονικότητα των βυζαντινών αντιλήψεων γύρω από θέματα συναισθημάτων, σωματικότητας και έμφυλων ταυτοτήτων.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. S. Constantinou, «Subgenre and gender in Saints' lives», στο: P. Odorico & P. A. Agapitos (επιμ.), *Les vies des saints à Byzance*, Παρίσι 2004, 411-423.
2. S. Efthymiadis (επιμ.), *The Ashgate research companion to Byzantine Hagiography* (2 τόμοι), Farnham – Burlington 2011 & 2014.
3. C. S. Galatariotou, «Holy women and witches: Aspects of Byzantine conceptions of gender», *BMGS* 9 (1984/5), 55-94.
4. M. Kulhánková, *Das Gottgefällige Abenteuer. Eine narratologische Analyse der byzantinischen Erbaulichen Erzählungen*, Červený Kostelec 2015.
5. P. Magdalino, «The Byzantine holy man in the twelfth century», στο: S. Hackel (επιμ.), *The Byzantine saint*, Λονδίνο 2001, 51-66.
6. Σ. Μεργιαλή-Σαχά, *Γράφοντας ιστορία με τους αγίους: Από την κοινωνία των αγίων στην κοινωνία των Παλαιολόγων (1261-1453)*, Αθήνα 2014.

ΨΗΦΙΑΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

(ΙΚΥ / ΕΣΠΑ)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Εξηγήσουν το πεδίο μελέτης των Ψηφιακών Εκδόσεων.
2. Χειρίζονται με άνεση τις έννοιες και τη μεθοδολογία της Ψηφιακής Εκδοτικής.

3. Αναλύουν ζητήματα που αφορούν το σχηματισμό, τη σημασία και τη χρήση των κειμένων σε Ψηφιακό περιβάλλον.
4. Γνωρίζουν τις τυπικές και άλλες ιδιαιτερότητες των ΨΑΕ στο πεδίο της εκδοτικής.
5. Εφαρμόζουν έναν συνδυασμό γνώσεων της Πληροφορικής και της Φιλολογικής επιμέλειας κειμένων.
6. Αξιολογούν κριτικά τις θεωρητικές προσεγγίσεις γύρω από τις ψηφιακές εκδόσεις κειμένων, με βάση τη σύγχρονη τεχνολογία.
7. Αναλύουν και να συνθέτουν διαφορετικού είδους πληροφορίες γύρω από τις εκδόσεις των κειμένων σε ψηφιακό περιβάλλον.
8. Οργανώνουν, αναλύουν και χειρίζονται δεδομένα γύρω από την ψηφιακή διαμεσολάβηση της γραφής και της ανάγνωσης.
9. Εφαρμόζουν τεχνικές συλλογής, επεξεργασίας και παρουσίασης ψηφιακών κειμενικών πηγών.
10. Πραγματοποιούν ποσοτική και ποιοτική επεξεργασία δεδομένων και μετα-δεδομένων της ψηφιακής έκδοσης.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών.
2. Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις.
3. Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
4. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.
5. Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.
6. Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα.
7. Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Η εκδοτική των κειμένων: μια μακρά ιστορία της σύνδεσης της λογοτεχνίας και της τεχνολογίας.
2. Η ψηφιακή έκδοση: βασικά χαρακτηριστικά, οργάνωση και ψηφιακή αναπαραγωγή της κειμενικής πληροφορίας.
3. Η ψηφιακή έκδοση και το λογοτεχνικό κείμενο: υπερ-κειμενικότητα, διασυνδεσιμότητα διαδραστικότητα.
4. Συντελεστές και κωδικοποίηση της ψηφιακής έκδοσης: στόχοι, αρχές, οπτική εμφάνιση του λογοτεχνικού κειμένου.
5. Ψηφιακές εκδόσεις βυζαντινών και νεοελληνικών λογοτεχνικών έργων: μελέτες περίπτωσης και «συμφραστικοί πίνακες».

6. Από το λογοτεχνικό κείμενο στο ψηφιακό «αρχείο»: η ψηφιακή «γενετική» εκδοτική και τα διαδοχικά στάδια των έργων.
7. Το «εργαστήρι» του συγγραφέα: ψηφιακή επεξεργασία και έκδοση χειρογράφων με δυνατότητα υψηλής ανάλυσης και αντιπαραβολής.
8. Ψηφιακές «ανθολογίες» ευρωπαϊκών και νεοελληνικών λογοτεχνικών κειμένων: μια συγκριτική προσέγγιση.
9. Από τη δια-κειμενικότητα στη δια-λειτουργικότητα των ψηφιακών εκδόσεων: νέα εργαλεία για την επιμέλεια, την εκδοτική και την ερμηνευτική των κειμένων.
10. Συντήρηση και βιωσιμότητα της ψηφιακής έκδοσης: επικαιροποίηση, τεχνολογίες αναβάθμισης και μελλοντικό αναγνωστικό κοινό.
11. Από το «οριστικό» στο «ανοιχτό» κείμενο: η ψηφιακή πρόκληση για τον πομπό και τον δέκτη.
12. Ψηφιακές εκδόσεις και Θεωρία της Πρόσληψης: μια νέα πρακτική αναγνωστικής ανταπόκρισης.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη

1. Ξ. Δημητρούλια - Κ. Τικτοπούλου, *Ψηφιακές Λογοτεχνικές Σπουδές, Ανοικτές Ακαδημαϊκές Εκδόσεις- Κάλλιπος*, 2015, βλ. : [file:///C:/Users/User/Downloads/02_chapter_04%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/User/Downloads/02_chapter_04%20(1).pdf)
2. Μ. Ακριτίδου, «Οι νέοι ψηφιακοί πόροι του ΚΕΓ για τη φιλολογική έρευνα και τη διδασκαλία. Ανάπτυξη, προβλήματα και προοπτικές ενός corpus νεοελληνικής ποίησης». Στο : *Ψηφιακές Τεχνολογίες & Νεοελληνική Φιλολογία*. Πάτρα: Τμήμα Φιλολογίας Πανεπιστημίου Πατρών, 2014.
3. Μ. Ακριτίδου, «Οι νεοελληνικές σπουδές μπροστά στην ψηφιακή πραγματικότητα. Η ανάπτυξη ψηφιακού σώματος νεοελληνικής ποίησης από το ΚΕΓ με το διεθνές πρότυπο Text Encoding Initiative». Πρακτικά Ε΄ Συνεδρίου Νεοελληνικών Σπουδών της Ευρωπαϊκής Εταιρείας Νεοελληνικών Σπουδών, τόμος Δ΄, Αθήνα, 2015.
4. Μ. Ακριτίδου & Τ. Γιάννου, Σώμα κειμένων και Συμφραστικοί Πίνακες για Μείζονες Νεοέλληνες Ποιητές. Μελέτη φιλολογικών και τεχνικών προδιαγραφών (αναθεωρημένη έκδοση). Θεσσαλονίκη, 2015. Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας (υπό δημοσίευση στον δικτυακό τόπο <http://www.greeklanguage.gr/digitalResources/literature/tools/concordance/index.html>).
5. Χ. Λ. Καράογλου, «Ζητήματα ορολογίας και τεχνικής των εκδόσεων», στο: *Εκδοτικά προβλήματα και απορίες. Πρακτικά συνεδρίου στη μνήμη του Γ. Π. Σαββίδη*, Σπουδαστήριο Νέου Ελληνισμού, Αθήνα, 2002, σσ. 160-172.

6. Κ. Τικτοπούλου κ.ά. (επιμ.) *Διονυσίου Σολωμού Αυτόγραφα Έργα*, β' έκδοση αναθεωρημένη, επιμέλεια - σημειώσεις Κ. Τικτοπούλου, Ε. Τσαντσάνογλου, Γ. Κεχαγιόγλου, Μ. Πολίτη, Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης & Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Αθήνα, 1998, 2012.
7. D. Buzzetti, «Digital Editions and Text Processing», στο συλλογικό τόμο: M. Deegan & K. Sutherland, (eds.), *Text Editing Print and the Digital World*. Farnham: Ashgate, 2009, σσ. 44-61.
8. M. Dahlström, «The Compleat Edition». Στο συλλογικό τόμο : Marilyn Deegan & Kathryn Sutherland (eds.), *Text Editing Print and the Digital World*. Farnham: Ashgate, 2009, σσ. 27- 44.
9. J. Deppman, D. Ferrer, M. Groden (eds), *Genetic Criticism. Texts and Avant-textes*. Philadelphia: University of Pennsylvania Press. Donaldson, 2004.
10. P. Donaldson «Digital Archive as Expanded Text: Shakespeare and Electronic Textuality». Στο συλλογικό τόμο : Kathryn Sutherland (ed.), *Electronic Text: Investigations in method and theory*. Oxford: Clarendon Press, 1997, σσ. 173-198.
11. R. J. Finneran (1996). «The Literary Text in the Digital Age». Ann Arbor: University of Michigan Press. [βλ. <http://www.tei-c.org/Activities/ETE/Preview/index.xml>]
12. G. P. Landow, *Hypertext: The Convergence of Contemporary Critical Theory and Technology*. Baltimore: John Hopkins University Press. McGann, 1992.
13. J. Jerome, *A Critique of Modern Textual Criticism*. Charlottesville: University of Chicago Press, 1983.
14. E. Pierazzo, «Digital Genetic Editions: The Encoding of Time in Manuscript Transcription». Στο συλλογικό τόμο: Marilyn Deegan & Kathryn Sutherland, (eds.), *Text Editing Print and the Digital World*. Farnham: Ashgate, 2008, σσ. 169-186.
15. P. M. W. Robinson, «New Directions in Critical Editing». Στο συλλογικό τόμο: K. Sutherland, (ed.), *Electronic Text: Investigation in Method and Theory*. Oxford: Clarendon Press, 1997, σσ. 145-171.

ΑΛΛΩΝ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΝ

ΘΟΥΚΥΔΙΔΗΣ: Η ΑΝΑΤΟΜΙΑ ΤΗΣ ΙΣΧΥΟΣ, ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗΣ ΦΥΣΗΣ
(Σ. Ράγκος)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Κατανοούν βασικές αντιλήψεις του Θουκυδίδη για την ιστορία και το νόημά της.
2. Αναγνωρίζουν την πνευματική ατμόσφαιρα των προγενέστερων στοχαστών (ιστορικών, σοφιστών, ρητόρων, γιατρών, τραγικών ποιητών) εντός της οποίας συνέγραψε ο Θουκυδίδης την εξιστόρηση του Πελοποννησιακού πολέμου.
3. Έχουν μια συνολική εικόνα των μεθόδων έρευνας και καταγραφής του ιστορικού υλικού που ακολούθησε ο Θουκυδίδης.
4. Αναγνωρίζουν τις ομοιότητες και τις διαφορές του τρόπου που αντιμετώπισαν την ιστοριογραφία ο Ηρόδοτος και ο Θουκυδίδης.
5. Αντιλαμβάνονται τις διαφορές μεταξύ πολιτικής ιστορίας και πολιτικής φιλοσοφίας.
6. Κατανοούν τη θουκυδίδεια αντίληψη για την σημασία της ισχύος στις διακρατικές σχέσεις.
7. Αναγνωρίζουν τα κατά Θουκυδίδη αληθινά κίνητρα των ανθρώπινων πράξεων όπως αυτά αναδεικνύονται σε οριακές καταστάσεις (λοιμός, στάσις, πόλεμος).
8. Διαβλέπουν τα ποιητικά, λογοτεχνικά, επιστημονικά και φιλοσοφικά στοιχεία του θουκυδίδειου έργου.
9. Προσεγγίζουν τον συχνά δυσπαρακολούθητο τρόπο γραφής του Θουκυδίδη.
10. Εκτιμούν τη διαχρονικότητα του θουκυδίδειου έργου.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Αυτόνομη εργασία.
2. Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών.
3. Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα.
4. Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου.
5. Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.
6. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

Το μάθημα αποτελεί τη δεύτερη εστιασμένη πραγμάτευση ενός αρχαίου Έλληνα ιστορικού στο πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος Φιλολογίας. Ο φοιτητής έχει υποχρεωτικά διδαχθεί το μάθημα «Αρχαία Ελληνική Ιστοριογραφία: Ηρόδοτος» στο δεύτερο έτος σπουδών.

1. Τι γνωρίζουμε για τη ζωή του Θουκυδίδη;
2. Σχέσεις Θουκυδίδη και Ηροδότου.
3. Σχέσεις Θουκυδίδη και σοφιστών, ρητόρων, γιατρών, ποιητών.
4. Ζητήματα σχέσεων μορφής και περιεχομένου, προσώπων και λόγων, στο θουκυδίδειο έργο.

5. Η μέθοδος του Θουκυδίδη: συλλογή υλικού, καταγραφή γεγονότων, δημηγορίες, κρίσεις για πρόσωπα και καταστάσεις.
6. Εκτενής ανάλυση και σχολιασμός χαρακτηριστικών χωρίων από το θουκυδίδειο έργο:
 - i. Προοίμια (πρώτο και δεύτερο) και μεθοδολογία
 - ii. Η αρχαιολογία
 - iii. Η σπαρτιατική τετραλογία.
 - iv. Ο επιτάφιος του Περικλή.
 - v. Ο αθηναϊκός λοιμός.
 - vi. Τα γεγονότα της Κέρκυρας.
 - vii. Ο διάλογος Αθηναίων και Μηλίων.
7. Το πρόβλημα της σχέσης φυσικού και θετού δικαίου: η αξίωση της δύναμης.
8. Το ζήτημα της ανθρώπινης φύσης όπως αυτή αποκαλύπτεται σε οριακές καταστάσεις.
9. Θουκυδίδης και Πλάτων, Hobbes και Nietzsche.
10. Η επικαιρότητα του Θουκυδίδη.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. R.W. Connor, *Θουκυδίδης*, μτφρ. Π. Δαούτη, επιμ. Γ. Τζιφόπουλος, Αθήνα: Gutenberg 2022.
2. J. De Romilly, *Ο Θουκυδίδης και ο αθηναϊκός ιμπεριαλισμός*, μτφρ. Λ. Στεφάνου, Αθήνα: Παπαδήμας 1999 [= Thucydide et l'impérialisme athénien, Paris: Les belles lettres 1961].
3. J.H. Finley, *Θουκυδίδης*, μτφρ. Τ. Κουκουλιός, Αθήνα: Παπαδήμας 1981 [=Thucydides, Cambridge (MA): Harvard University Press 1947].
4. E. Greenwood, *Ο Θουκυδίδης και η διαμόρφωση της ιστορίας*, μτφρ. Π. Χιωτέλλης, Αθήνα: Ινστιτούτο του βιβλίου- Α. Καρδαμίτσα 2012 [Thucydides and the Shaping of History, London: Duckworth 2006].
5. S. Hornblower, *Θουκυδίδης: ο ιστορικός και το έργο του*, μτφρ. Α. Μανιάτη, επιμ. Α. Μαρκαντωνάτος, Αθήνα: Τυπωθήτω 2003 [=Thucydides, London: Duckworth 1987].

6. S. Hornblower, *Θουκυδίδου Ιστορίαι* (βιβλία A-E24), μτφρ. Φ. Πέτικα & Φ. Φιλίππου, επιμ. Α. Ρεγκάκος, Θεσσαλονίκη: University Studio Press 2018 [= *A Commentary on Thucydides*, vol. I & II, Oxford: Clarendon Press 1991-1996].
7. P. Zagarin, *Θουκυδίδης: μια πλήρης εισαγωγή για όλους τους αναγνώστες*, μτφρ. Κ. Κολιόπουλος, επιμ. Π. Ήφαιστος, Αθήνα: Ποιότητα 2006 [= *Thucydides: An Introduction for the Common Reader*, Princeton: Princeton University Press 2005].
8. Ντ. Κέιγκαν, *Θουκυδίδης: ο αναμοφωτής της ιστορίας*, μτφρ. Ε. Παπαϊωάννου, Αθήνα: εκδ. Ωκεανίδα 2011 [= Donald Kagan, *Thucydides: The Reinvention of History*, New York: Viking Press 2009].
9. Α. Παπαθωμάς, *Βίαιος Διδάσκαλος: η παθολογία του πολέμου και της δύναμης στον Θουκυδίδη*, Αθήνα: αυτοέκδοση 2016.
10. Α. Ρεγκάκος & Α. Τσακμάκης, (επιμ.), *Τριάντα δύο μελέτες για τον Θουκυδίδη*, μτφρ. Ο. Νέσσελερ, Κ. Δημοπούλου, Δ. Μουραδίδη, επιμ. Α. Ρεγκάκος & Χ. Τσαγγάλης, Θεσσαλονίκη: University Studio Press 2010 [= *Brill's Companion to Thucydides*, Leiden – Boston: Brill 2006].
11. Ν.Μ. Σκουτερόπουλος, *Θουκυδίδη Ιστορία: Εισαγωγή – Μετάφραση – Σημειώσεις*, Αθήνα: Πόλις 2011.

Η ΛΑΪΚΗ ΠΑΡΑΔΟΣΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΑΙ ΡΩΜΑΪΚΗ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑ

(Α. Ποταμίτη)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Περιγράφουν την αρχή της λαογραφικής έρευνας, να κατονομάζουν είδη έντεχνου λαϊκού λόγου στην αρχαιότητα και να διαβάζουν τις σχετικές πηγές στο πρωτότυπο (αρχαία ελληνικά και λατινικά).
2. Κατανοούν την έννοια «λαϊκή παράδοση».
3. Συσχετίζουν τη γνώση τους των αρχαίων ειδών έντεχνου λαϊκού λόγου με το περιεχόμενο άλλων μαθημάτων.

4. Διακρίνουν μια παράδοση αρχαίου έντεχνου λαϊκού λόγου συνδεδεμένου με την καθημερινή ζωή και διαφοροποιημένου από τα επίσημα γραμματειακά είδη.
5. Αναλύουν τη λειτουργία ειδών του έντεχνου λαϊκού λόγου στην αρχαία ελληνική και ρωμαϊκή γραμματεία.
6. Αντιπαραβάλλουν τα αρχαία λαϊκά είδη έντεχνου λόγου με τη δική τους εμπειρία από τη σύγχρονη πραγματικότητα.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις.
2. Λήψη αποφάσεων.
3. Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον.
4. Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών.
5. Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.
6. Προαγωγή της ελεύθερης δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Ιστορική επισκόπηση της αρχής της λαογραφίας.
2. Η έννοια «λαϊκή παράδοση/κουλτούρα/λαϊκός πολιτισμός» (folklore).
3. Ιχνηλάτησή της λαϊκής παράδοσης στην αρχαία γραμματεία.
4. Αρχαίες μαρτυρίες, αντιλήψεις και θεωρίες για τα παρακάτω είδη λαϊκού έντεχνου λόγου καθώς και συγκεκριμένα παραδείγματα:
 - i. λαϊκά τραγούδια
 - ii. λαϊκές αφηγήσεις (παραμύθια, παραδόσεις. Αίσωπος, ευτράπελες διηγήσεις)
 - iii. παροιμίες,
 - iv. αινίγματα

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. B. Boyce, *The Language of Freedmen in Petronius' Cena Trimalchionis*, Leiden, New York, Brill, 1991.

2. F. Budelmann, *Οδηγός Για την Αρχαία Ελληνική Λυρική Ποίηση*, επιμ. Ε. Μακρυγιάννη, μεταφρ. Σ. Καρέλας, Gutenberg, 2020.
3. Δ. Γιατρομανωλάκης, *Το αρχαίο ελληνικό ανώνυμο παραδοσιακό προφορικό τραγούδι*, στο Budelmann, σ. 383-400.
4. W.F. Hansen, "Folklore", in Grant & Kitzinger (eds.), *Civilization of the Ancient Mediterranean II*, New York, 1988.
5. W.F. Hansen, 'Homer and the Folktale', στο I. Morris - B.B. Powell, *A New Companion to Homer*, Brill, 1997.
6. W.F. Hansen, *Ariadne's Thread. A Guide to International Tales Found in Classical Literature*. Ithaca: Cornell University Press, 2002.
7. Ι.Θ. Κακριδής, *Ομηρικές Έρευνες*, Βιβλιοπωλείο της Εστίας, Αθήνα, 1984 (Κεφάλαιο Ι' "Μελεάγρεια", σ. 1-53).
8. Ι.Θ. Κακριδής, *Ξαναγουρίζοντας στον Όμηρο*, Βιβλιοπωλείον της ΕΣΤΙΑΣ, Αθήνα, 1999². (Κεφάλαιο ΙΧ: "Οδυσσέως αναγνωρισμός").
9. T.J. Leary, Symphosius, *The Aenigmata. An Introduction, Text and Commentary*, London, New York, Bloomsbury, 2014.
10. Σ.Δ. Λουκάτος, *Εισαγωγή στην ελληνική λαογραφία*. ΜΙΕΤ, Αθήνα, 1977 (ιδιαίτερα το ΔΕΥΤΕΡΟ ΜΕΡΟΣ, ΤΜΗΜΑ Α': ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑ, "Μνημεία του λόγου").
11. Μ.Γ. Μερακλής, *Σατυρικόν Πετρώνιος: εισαγωγή, μετάφραση, σχόλια*, Πατάκης, Αθήνα, 2005.
12. I.Morris – B.B Powell, *A New Companion to Homer. Εγχειρίδιο Ομηρικών Σπουδών*, μετ. Πετίκα κ.α., επιμ. Α. Ρεγκάκος, Αθήνα 2009.
13. D.L. Page, *Η ομηρική Οδύσσεια*. μετ. Κ. Πανηγύρης. εκδ. Παπαδήμα 1999⁵.(Κεφάλαιο 1, "Οδυσσέας και Πολύφημος").
14. Μ. Παπαθωμόπουλος, *Βίβλος Ξάνθου φιλοσόφου και Αισώπου δούλου αυτού περί της αναστροφής Αισώπου*. Κριτική έκδοση με εισαγωγή και μετάφραση.
15. Σ. Παναγιωτάκης, *Η Ιστορία του Απολλώνιου Βασιλιά της Τύρου*, Πατάκης, Αθήνα 1996.

ΕΚΜΑΘΗΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΩΣ ΔΕΥΤΕΡΗΣ / ΞΕΝΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

(Ζ. Παπαδοπούλου)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Κατανοούν τους όρους που αφορούν την κατάκτηση και την εκμάθηση μίας γλώσσας.
2. Γνωρίζουν τις θεωρίες εκμάθησης μίας Γ2.
3. Αποκτήσουν το θεωρητικό υπόβαθρο με το οποίο οι φοιτητές και οι φοιτήτριες, οι μελλοντικοί διδάσκοντες/διδάσκουσες, θα μπορούν να αναπτύξουν τις δικές του θεωρίες και τεχνικές ώστε να είναι αποτελεσματική η διδασκαλία.
4. Γνωρίζουν τα φαινόμενα που χαρακτηρίζουν τη διαγλωσσα ενός μαθητή Γ2.
5. Είναι εξοικειωμένοι / εξοικειωμένες με τα είδη λαθών, τη χρησιμότητά τους και την αξιοποίησή τους στη διδασκαλία
6. Αντιληφθούν τον σημαντικό ρόλο του περιβάλλοντος στην εκμάθηση μιας Γ2.
7. Έχουν αποκτήσει το υπόβαθρο ώστε να αντιλαμβάνονται πως οι ατομικές διαφορές ενός μαθητή επηρεάζουν θετικά ή αρνητικά την εκμάθηση μιας Γ2.
8. Γνωρίζουν τη δομή του Πιστοποιητικού Ελληνομάθειας, τις κατηγορίες υποψηφίων και τα κίνητρα που ωθούν στην εκμάθηση της ελληνικής ως δευτερη / ξένη γλώσσα
9. Είναι εξοικειωμένοι / εξοικειωμένες με τις περιπτώσεις σε επίπεδο γλωσσικής ανάλυσης που δύνανται να επηρεάσουν την εκμάθηση της ελληνικής ως Γ2.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.
2. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.
3. Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις.
4. Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών.
5. Λήψη αποφάσεων.
6. Αυτόνομη εργασία.
11. Ομαδική εργασία.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Εννοιολογική αποσαφήνιση ορολογίας (πρωτη/μητρική γλώσσα, δεύτερη/ξενή γλώσσα, εκμάθηση και κατάκτηση μίας γλώσσας).
2. Θεωρίες εκμάθησης μιας Γ2.
3. Μέθοδοι και προσεγγίσεις στη διδασκαλία μιας Γ2.
4. Διαγλώσσα του μαθητή.
5. Γλωσσικό λάθος στην εκμάθηση της Γ2.
6. Γλωσσολογικό περιβάλλον.
7. Ατομικές διαφορές στην εκμάθηση μιας Γ2.
8. Επίπεδα Γλωσσομάθειας.
9. Παράγοντες που επηρεάζουν τη διδασκαλία της Ελληνικής ως Γ2.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. J. Berko Gleason & N. Bernstein Ratner (επιμ.). 2023. *Η ανάπτυξη της γλώσσας* (Μετ. Σ. Μπόμπολας, Επιμ. Γ. Ι. Ξυδόπουλος). Αθήνα: Εκδόσεις Πατάκη.
2. R. Ellis. (1994). *The study of second language acquisition*. Oxford: Oxford University Press
3. M.H. Long. 1985. Input and second language acquisition theory. S.M. Gass & C.G. Madden (επιμ.), *Input in second language acquisition*. Rowley, MA: Newbury House, 377-393.
4. S.D. Krashen. 1985. *The Input Hypothesis: Issues and Implications*. New York: Longman
5. Σ. Μπέλλα. 2007. *Η δεύτερη γλώσσα: κατάκτηση και διδασκαλία*. Ελληνικά γράμματα (Αναθεωρημένη έκδοση 2018, εκδ. Πατάκη) Αθήνα.
6. J. Richards & T. Rodgers. (2001). *Approaches and Methods in Language Teaching*. New York: Cambridge University Press
7. L. Selinker. (1972). Interlanguage. *Product Information International Review of Applied Linguistics in Language Teaching*, 10, 209-241.

ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ ΤΩΝ ΝΕΟΤΕΡΩΝ ΧΡΟΝΩΝ

(Α. Βασιλείου)

Οι λεπτομέρειες του μαθήματος είναι διαθέσιμες στον Οδηγό Σπουδών του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΑ

(Ν. Παπαχριστόπουλος)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Σχηματίσουν μία επαρκή εικόνα για τη λειτουργία της εκπαίδευσης ως κοινωνικής και ψυχολογικής διεργασίας.
2. Είναι εξοικειωμένοι / εξοικειωμένες με τις βασικές ψυχαναλυτικές έννοιες οι οποίες ερμηνεύουν το φαινόμενο της εκπαίδευσης.
3. Συνδέσουν την εκπαίδευση με τις ευρύτερες πολιτισμικές πρακτικές.
4. Αντιληφθούν την σχέση τέχνης και εκπαίδευσης.
5. Ερμηνεύουν το φαινόμενο της εκπαίδευσης μέσω των εννοιών της κοινωνικής αποδοχής και της κοινωνικής αμφισβήτησης.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Αυτόνομη Εργασία.
2. Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.
3. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Ψυχανάλυση και πολιτισμικές πρακτικές: Η γένεση της φροϋδικής θεωρίας του πολιτισμού. Η γενεαλογία του πολιτισμού. Οιδιπόδειο σύμπλεγμα και πολιτισμική διαχείριση. Η έννοια του νόμου και της επιθυμίας. Η δυσφορία στον πολιτισμό.
2. Η εκπαίδευση ως πολιτισμική πρακτική: Εκπαίδευση: το «αδύνατο» κατά Φρόντ επάγγελμα. Η εκπαίδευση υπό το πρίσμα των κοινωνικών επιστημών και της θεωρίας του πολιτισμού. Εκπαίδευση και παιδική σεξουαλικότητα. Ο παιδαγωγός, η θεωρία των νευρώσεων και η δυσφορία στον πολιτισμό.
3. Μεταξύ τέχνης και εκπαίδευσης: το παράδειγμα του μύθου: Μύθος, ασυνείδητο και πολιτισμός. Μύθος και σύμπτωμα. Η χρήση των μύθων από

τον Φρόντ και τον Λακάν: η έννοια του «οικογενειακού μυθιστορήματος» κατά Φρόντ και του «ατομικού μύθου του νευρωτικού» κατά Λακάν. Η ψυχαναλυτική προσέγγιση των παραμυθιών ως καλλιτεχνικό αλλά και ως εκπαιδευτικό παράδειγμα.

4. Εκπαίδευση και κοινωνική αμφισβήτηση: Το εκπαιδευτικό φαινόμενο ως παράδειγμα κοινωνικής αμφισβήτησης και κοινωνικής αποδοχής. Εκπαίδευση και εξέγερση. Το παράδειγμα των ελευθεριακών σχολείων: το εκπαιδευτικό μοντέλο μεταξύ ουτοπίας, φαντασίωσης και κοινωνικής ανατροπής.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη

1. Ν. Παπαχριστόπουλος (επιμ.), *Εκπαίδευση και εξέγερση*, Orportuna, Πάτρα 2018.
2. Ν. Παπαχριστόπουλος, *Η εικόνα και το γράμμα*, Orportuna, Πάτρα 2018.
3. Μ. Δροσινού, *Ειδική αγωγή και εκπαίδευση*, Orportuna, Πάτρα 2016.
4. Π.-Λ. Ασσούν, *Ο Φρόντ και οι κοινωνικές επιστήμες*, Orportuna, Πάτρα 2018.
5. Μ. Πουρκός, *Προοπτικές και όρια της διαλογικότητας στον Μιχαήλ Μπαχτίν. Εφαρμογές στην ψυχολογία, την εκπαίδευση, την τέχνη, τον πολιτισμό*, Orportuna, Πάτρα 2016.

ΕΙΔΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΣΤΙΣ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ

(Γ. Μεσσήνης)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Αναγνωρίζουν τις κατηγορίες του Λογισμικού Εφαρμογών που αναφέρονται στην επιστήμη της Φιλολογίας.
2. Αναγνωρίζουν τις Κατηγορίες Ελεύθερου και Μη-Ελεύθερου Λογισμικού και τα Προγράμματα Ανοικτού Κώδικα.
3. Αποκτούν το υπόβαθρο ώστε να διαχειρίζονται και να αξιοποιούν τα απαραίτητα Τεχνολογικά Εργαλεία για την υποστήριξη των σπουδών τους.

4. Γνωρίζουν τις σύγχρονες μορφές ενσωμάτωσης της χρήσης των ΤΠΕ στη διδασκαλία και τη μάθηση.
5. Κατανοήσουν τη χρήση Εκπαιδευτικού Λογισμικού στη διδασκαλία των Φιλολογικών μαθημάτων.
6. Αναζητούν και να επιλέγουν Εκπαιδευτικό Υλικό και Λογισμικό στον Παγκόσμιο Ιστό για τη διδασκαλία των Φιλολογικών μαθημάτων.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών.
2. Αυτόνομη εργασία.
3. Ομαδική εργασία.
4. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

Το μάθημα αποτελείται από θεωρητικό και εργαστηριακό μέρος και ασχολείται με χρήση Λογισμικού Εφαρμογών των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και Επικοινωνίας (ΤΠΕ) στο επιστημονικό πεδίο της Φιλολογίας.

Καλύπτει τις ανάγκες των φοιτητών του Τμήματος οι οποίοι θα κληθούν να χρησιμοποιήσουν πακέτα Λογισμικού Εφαρμογών σε μαθήματα του προγράμματος των προπτυχιακών και των μεταπτυχιακών σπουδών τους.

Καλύπτει τις ανάγκες των φοιτητών του Τμήματος για την ενσωμάτωση της χρήσης των ΤΠΕ στη διδασκαλία των Φιλολογικών μαθημάτων.

Γενικός σκοπός του μαθήματος:

Η απόκτηση της κατάλληλης ψηφιακής γνώσης που θα τους βοηθήσει να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις των σπουδών τους, αλλά και στην μετέπειτα σταδιοδρομία τους.

Η χρήση των Νέων Τεχνολογιών για την ψηφιοποίηση αναλογικών δεδομένων.

Η χρήση των Νέων Τεχνολογιών για την αποθήκευση και επεξεργασία ψηφιακών δεδομένων.

Η χρήση του Παγκόσμιου Ιστού για την επιλογή και χρήση κατάλληλου Εκπαιδευτικού Υλικού για τη διδασκαλία Φιλολογικών μαθημάτων.

Βασικές Ενότητες:

Είδη Λογισμικού Εφαρμογών.

Προγράμματα Ανοικτού Κώδικα.

Οπτική Ψηφιοποίηση κειμένου.

Λογισμικό Επεξεργασίας ψηφιοποιημένου κειμένου.

Λογισμικό Οπτικής Αναγνώρισης Χαρακτήρων.

Εκπαιδευτικό Λογισμικό.

Αναζήτηση Εκπαιδευτικού Λογισμικού στον Παγκόσμιο Ιστό.

Εκπαιδευτικά Λογισμικά με εφαρμογή στα Φιλολογικά μαθήματα.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

Αναρτάται στο e class

Ζ' ΕΞΑΜΗΝΟ
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ: Ο ΜΙΧΑΗΛ ΨΕΛΛΟΣ ΚΑΙ Ο ΕΝΔΕΚΑΤΟΣ ΑΙΩΝΑΣ

(Κ. Χρυσόγελος)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Κατανοούν το ιστορικοπολιτικό και πνευματικό πλαίσιο του βυζαντινού ενδέκατου αιώνα σε σχέση με την προηγούμενη περίοδο της μακεδονικής «αναγέννησης» και την επόμενη περίοδο της δυναστείας των Κομνηνών.
2. Γνωρίζουν την προσωπικότητα και το έργο του Μιχαήλ Ψελλού, της κυρίαρχης προσωπικότητας την εν λόγω εποχή.
3. Γνωρίζουν και να αξιολογούν κριτικά τους υπόλοιπους διακεκριμένους συγγραφείς της εν λόγω περιόδου και τα έργα τους μέσα στο ευρύτερο πλαίσιο της εποχής τους.
4. Γνωρίζουν τα γραμματειακά είδη που καλλιεργήθηκαν την εν λόγω περίοδο και τα βασικά χαρακτηριστικά τους.
5. Είναι εξοικειωμένοι / εξοικειωμένες με ζητήματα εκδοτικής κειμένων.
6. Γνωρίζουν βασικά εγχειρίδια και διαδικτυακούς τόπους της Βυζαντινής Φιλολογίας και ειδικότερα της ιστορίας και γραμματείας της μέσης βυζαντινής περιόδου.
7. Αποδίδουν κείμενα της βυζαντινής γραμματείας στα νέα ελληνικά.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων, με τη χρήση κατάλληλων τεχνολογιών.
2. Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις.
3. Εξάσκηση της αναλυτικής και συνθετικής ικανότητας.
4. Ικανότητα για ολοκλήρωση αυτόνομης ατομικής εργασίας.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Επισκόπηση της βυζαντινής ιστορίας και γραμματείας κατά τον 11^ο αιώνα.
2. Βίος και ποικίλα κείμενα του Μιχαήλ Ψελλού.

3. Βίος και ποικίλα κείμενα άλλων διακεκριμένων συγγραφέων του 11^{ου} αιώνα.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. A.P. Kazhdan, A.-W. Epstein, *Αλλαγές στον βυζαντινό πολιτισμό κατά τον 11^ο και 12^ο αιώνα*, Αθήνα 1997.
2. J.N. Ljubarskij, *Η προσωπικότητα και το έργο του Μιχαήλ Ψελλού*, Αθήνα 2004.
3. P. Magdalino, *Η αυτοκρατορία του Μανουήλ Α΄ Κομνηνού (1143-1180)*, Αθήνα 2008.
4. Α. Καρπόζηλος, *Βυζαντινοί ιστορικοί και χρονογράφοι*, III, Αθήνα 2009.
5. Κωνσταντίνου Μανασσή *Σύνοψις Χρονική*, κείμενο, εισαγωγή, μετάφραση, σχόλια Ο. Λαμψίδη, Αθήνα 2008.
6. Ε.-Σ. Κιαπίδου, *Η Σύνοψη Ιστοριών του Ιωάννη Σκυλίτζη και οι πηγές της (811- 1057). Συμβολή στη βυζαντινή ιστοριογραφία κατά τον ΙΑ΄ αιώνα*, Αθήνα 2010.
7. Σ. Παπαϊωάννου, *ΜΙΧΑΗΛ ΨΕΛΛΟΣ. Η ρητορική και ο λογοτέχνης στο Βυζάντιο*, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης 2021.
8. W. Treadgold, *The Early Byzantine Historians* (New York, 2007); Idem, *The Middle Byzantine Historians* (New York, 2013).
9. S. Papaioannou (ed.), *The Oxford Handbook of Byzantine Literature*, (Oxford, 2021).

Κ. Π. ΚΑΒΑΦΗΣ

(Κ. Κωστίου)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Διακρίνουν το καβαφικό έργο από την πρωτόλεια φάση του έως την ωριμότητα.
2. Γνωρίζουν την ιδιότυπη Ποιητική του Καβάφη: τη μυθική μέθοδο, την πορεία προς τον ρεαλισμό, την οικουμενική προοπτική.
3. Προσεγγίζουν τα σημαντικότερα καβαφικά ποιήματα.
4. Ελέγχουν ένα βασικό μέρος της εκτενέστατης καβαφικής βιβλιογραφίας.
5. Εφαρμόζουν τα κατάλληλα μεθοδολογικά εργαλεία για την προσέγγιση όλων των ποιημάτων του Καβάφη.
6. Αναγνωρίζουν τη «διαβρωτική» επίδραση της καβαφικής ποιητικής στη μεταγενέστερη ποίηση.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Ικανότητα να γνωρίζουν και να κατανοούν ουσιώδεις έννοιες, θεωρίες και μεθόδους που σχετίζονται με το πολύσημο και πρωτεϊκό καβαφικό έργο.
2. Ικανότητα να εφαρμόζουν αυτή τη γνώση και κατανόηση στην προσέγγιση συνθετικών ζητούμενων.
3. Ικανότητα να υιοθετούν και να εφαρμόζουν την κατάλληλη μεθοδολογία στην προσέγγιση μη οικείων κειμένων.
4. Δεξιότητες μελέτης που χρειάζονται για τη συνεχιζόμενη επαγγελματική ανάπτυξη.
5. Ικανότητα να αλληλεπιδρούν με άλλους σε προβλήματα διεπιστημονικής φύσης.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Προϋποθέσεις εμφάνισης του καβαφικού έργου

Χωροχρονικό πλαίσιο: Εισαγωγή στην εποχή, πολιτισμικό περιβάλλον, ιστορικές συνθήκες, της Ελλάδας και της πολυπολιτισμικής διασποράς.

Συνθήκες ενηλικίωσης του ποιητή, γεωγραφικό στίγμα, πνευματική πορεία, προϋποθέσεις της βιοτής του που επηρέασαν την πνευματική του συγκρότηση και την ποιητική δημιουργία.

2. Οι βασικοί κύκλοι της καβαφικής ποίησης

Πρωτόλεια ποίηση και Φαναριώτικες επιδράσεις, η πρώτη φάση της συμβολιστικής επιρροής, η πορεία προς τη «μυθική μέθοδο», η κατάκτηση του ρεαλισμού, η ποιητική ιδιοπροσωπία. Ο αυτοπροσδιορισμός του έργου του και η ποιητική ώσμωση: Ερωτικά ποιήματα, Φιλοσοφικά ποιήματα, Ιστορικά ποιήματα.

3. Βασικά θέματα της καβαφικής ποίησης

Φύση-Τέχνη, Ποιητική, Μέσα-Έξω, Ατομικό-Συλλογικό, Άνοδος-Πτώση, Νίκη-Ήττα, Άνθρωπος-Μοίρα/Θεός. Θεωρητική, ιστοριογραφματολογική και κειμενοκεντρική προσέγγιση των επιμέρους θεμάτων.

4. Ο ποιητής και η Ιστορία

Σφαιρική προσέγγιση και συνδυαστική μελέτη των σημαντικότερων ιστορικών ποιημάτων του.

5. Η ειρωνική γλώσσα

Εισαγωγή στην έννοια της Ειρωνείας. Θεωρητική και ιστορική προσέγγιση. Μελέτη των ποικίλων εκφάνσεων του φαινομένου μέσω αντιπροσωπευτικών καβαφικών κειμένων. Τεχνικές της ειρωνικής γλώσσας, σταθμοί της καβαφικής ποιητικής σε σχέση με την ειρωνεία.

6. Η «μυθική μέθοδος»

Μελέτη της ιδιότυπης καβαφικής ποιητικής μέσω της προσέγγισης των σημαντικότερων ποιημάτων της ωριμότητας. Ανίχνευση της πορείας προς την κατάκτηση της καβαφικής ιδιοπροσωπίας.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. *Εισαγωγή στην ποίηση του Καβάφη*. Φιλολογική επιμέλεια Μ. Πιερής, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, 1994.
2. Γ. Λεχωνίτης, *Καβαφικά αυτοσχόλια*, εισαγωγικό σημείωμα Τ. Μαλάνας, Αθήνα 1977 (1942).
3. Γ.Π. Σαββίδης, *Βασικά θέματα της ποίησης του Καβάφη*, Ίκαρος, Αθήνα 1993.
4. Κ. Κωστίου, «Ακόμη λίγα για την ειρωνεία του Καβάφη», *Η ποίηση του κράματος: Μοντερνισμός και διαπολιτισμικότητα στο έργο του Καβάφη*, επιμέλεια: Μ. Πιερής, Ηράκλειο, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, 2000, 227-244.
5. Κ. Κωστίου, «Ο Οροφέρνης, οι Λακεδαιμόνιοι και ο αμφίθυμος αφηγητής», *Ο λόγος της παρουσίας. Τιμητικός τόμος για τον Πάν. Μουλλά*, Σοκόλης, Αθήνα 2005, 143-162.
6. Κ. Κωστίου, «Ο Μυρτίας, ο Αιμιλιανός και ο αμφίθυμος σχολιαστής», *Κονδυλοφόρος* 4 (2005) 109-128.
7. Χ. Παπάζογλου, «Ειρωνικές αποκλίσεις του ρυθμού από το μέτρο στη καβαφική στιχουργία» *Κονδυλοφόρος* 4 (2005) 57-107.
8. Δ.Ν. Μαρωνίτης, *Καβάφης. Μελετήματα*. Πατάκης, Αθήνα 2007.
9. Κ. Κωστίου, «Ανάμεσα στη μίμηση και την αυτοσυνειδησία: η συγκρότηση του προσωπείου στο ποίημα Φιλέλλην», *Νεοελληνική Λογοτεχνία και Κριτική από το Διαφωτισμό έως σήμερα. Πρακτικά ΙΓ΄ Διεθνούς Επιστημονικής Συνάντησης, 3-6 Νοεμβρίου 2011, Μνήμη Πάνου Μουλλά*, Εκδόσεις, Σοκόλη Κουλεδάκη, Αθήνα 2014, 636-643.
10. Κ. Κωστίου, «Ο γλύπτης, ο τεχνίτης, το αισθητικό ιδεώδες και η αγορά στην καβαφική πολιτεία», *Κονδυλοφόρος* 17 (2014) 77-109.

11. Κ. Κωστίου, «Καλλιτεχνικές ωσμώσεις στην ποίηση του Καβάφη. Ζωγραφική: “Του πλοίου”», Θανάσης Αγάθος κ.ά. (επιμ.), *Λογοτεχνικές διαδρομές. Ιστορία-Θεωρία-Κριτική*, Αθήνα, εκδόσεις Καστανιώτη, 2015, 280-293.
12. Κ. Κωστίου, «Ο Καβάφης και η (μετα)ποίηση της Ιστορίας: από την Αλεξιάδα στην “Άννα Κομνηνή” και στην “Άννα Δαλασσηνή”», *Κονδυλοφόρος* 14 (2015) 147-170.

Ζ' ΕΞΑΜΗΝΟ

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

**ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΚΡΙΤΙΚΗΣ (19⁰⁵-20⁰⁵ ΑΙ.): ΔΙΑΜΑΧΕΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΕΚΑΤΗ ΜΟΥΣΑ
(Γ. Παπαθεοδώρου)**

1. Γνωρίζουν το επιστημονικό πεδίο της Λογοτεχνικής Κριτικής στην ιστορική διάστασή της (19⁰⁵-20⁰⁵ αιώνες).
2. Αντιλαμβάνονται βασικές έννοιες και λέξεις-κλειδιά (αισθητική θεωρία, ιστορία των ιδεών, θεωρία της πρόσληψης, λογοτεχνικό πεδίο, ρητορικές στρατηγικές και επιχειρηματολογία).
3. Εφαρμόζουν θεωρητικά και μεθοδολογικά εργαλεία για την ανάλυση του κριτικού λόγου.
4. Συνθέτουν ατομικές ή ομαδικές εργασίες γύρω από διαφορετικά ρεύματα της νεοελληνικής κριτικής σκέψης.
5. Εμπλουτίζουν τις ικανότητες του γύρω από την ερμηνεία των κριτικών συστημάτων σκέψης της Νεωτερικότητας, στην ευρωπαϊκή διάσταση τους.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Αυτόνομη εργασία.
2. Ομαδική εργασία.
3. Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον.
4. Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών.
5. Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Η Λογοτεχνική Κριτική ως (Διε)Πιστημονικό Πεδίο
2. Αισθητική Θεωρία και Νεωτερικότητα: Έννοιες-Κλειδιά και Μεθοδολογικά Εργαλεία
3. Σπ. Ζαμπέλιος – Ιακ. Πολυλάς: Η Διαμάχη για την «Εθνική Ποίηση»
4. Εμμ. Ροΐδης-Άγγελος Βλάχος: Ποίηση και Κοινωνικό Περιβάλλον
5. Η «Βαριά Σκιά» του Κωστή Παλαμά: Η ώρα της Κριτικής και Γραμματολογικής Σύνθεσης
6. Γιάννης Αποστολάκης – Κώστας Βάρναλης: «Η Ποίηση στη ζωή μας» και ο Λογοτέχνης ως «Πνευματικός ήρωας».
7. Οι «Νικημένοι της ζωής», ο «Καρυωτακισμός» και η Θεωρία της παρακμής
8. Γιώργος Σεφέρης – Κωνσταντίνος Τσάτσος: ένας «Διάλογος για την ποίηση»
9. Το «Υπερρεαλιστικό Σκάνδαλο»: Η Πρόσληψη των Μοντερνιστικών Πρωτοποριών
10. Η *Επιθεώρηση Τέχνης* και η «Ποίηση της ήττας»
11. Τίμος Μαλάνος – Στρατής Τσίρκας: Ο Καβάφης και η εποχή του
12. Ο «Μεγάλος Ανατολικός» του Ανδρέα Εμπειρικού: Λογοκρισία και Δημόσια σφαίρα
13. Το Εμφύλιο τραύμα και η πεζογραφία του Θαν. Βαλτινού

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. Παν. Μουλλάς, *Η Δεκάτη Μούσα. Μελέτες για την κριτική*, Σοκόλη, Αθήνα, 2001. [Εγχειρίδιο]
2. Γ. Αράγης, *Νεοελληνική κριτική της λογοτεχνίας. Αξιολογικές διακρίσεις*, Σοκόλη, Αθήνα, 2015.
3. Γ. Αράγης, *Ανθολογία της Νεοελληνικής Λογοτεχνικής Κριτικής*, Σοκόλη, Αθήνα, 2019.
4. Ν. Βαγενάς, *Η ειρωνική γλώσσα, Κριτικές μελέτες για τη νεοελληνική γραμματεία*, Στιγμή, Αθήνα, 2004.
5. Ν. Βαγενάς, *Γκίστρα. Κείμενα κριτικής διαμάχης*, Μικρή άρκτος, Αθήνα, 2012.
6. Γ. Βελουδής, *Γραμματολογία. Θεωρία Λογοτεχνίας*, Πατάκης, 2011.
7. Ε. Γαραντούδης, *Οι Επτανήσιοι και ο Σολωμός. Όψεις μιας σύνθετης σχέσης (1820-1950)*, Καστανιώτης, Αθήνα, 2001.

8. *Η κριτική στη νεότερη Ελλάδα* (σύμμεικτος τόμος), Εταιρεία Σπουδών Πολιτισμού και Γενικής Παιδείας, Ίδρυμα Μωραΐτη, Αθήνα, 1981.
9. Τ. Καγιαλής – Γ. Παπαθεοδώρου (επιμ.), «Ο Καβάφης και οι εποχές του», *Ποιητική* 22 (2018).
10. Α. Καρτσάκης, *Μεταπολεμική κριτική και ποίηση. Ζητήματα αισθητικής και ιδεολογίας*, Εστία, Αθήνα, 2009.
11. Χ. Ντουνιά, Κ. Γ. Καρυωτάκης. *Η αντοχή μιας αδέσποτης τέχνης*, Καστανιώτης, Αθήνα, 2001.
12. Δ. Παϊβανάς, *Βία και αφήγηση. Ιστορία, ιδεολογία και εθνικός πολιτισμός στην πεζογραφία του Θανάση Βαλτινού*, Εστία, Αθήνα, 2012.
13. Δ. Ραυτόπουλος, *Αναθεώρηση Τέχνης. Η Επιθεώρηση Τέχνης και οι άνθρωποί της*, Σοκόλης, Αθήνα, 2006.

**ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ: ΓΡΑΦΕΣ ΤΟΥ ΕΦΗΜΕΡΟΥ
(ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ, ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΑ, ΚΡΙΤΙΚΗ)**

(Σ. Αθήνη)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Γνωρίζουν τους βασικούς κλάδους της νεοελληνικής φιλολογίας (Ιστορία/ιστοριογραφία της νεοελληνικής λογοτεχνίας, βιβλιογραφία, ιστορία των μεταφράσεων, μετρική, εκδοτικά ζητήματα, βιβλιολογία).
2. Χειρίζονται βασικές μεθόδους έρευνας.
3. Εφαρμόζουν επιστημονικούς τρόπους γραφής σύμφωνα με τη μεθοδολογία της νεοελληνικής φιλολογικής επιστήμης.
4. Συλλέγουν, αναλύουν, συνθέτουν δεδομένα και πληροφορίες.
5. Χρησιμοποιούν έντυπη και ηλεκτρονική βιβλιογραφία και νέες τεχνολογίες.
6. Γνωρίζουν την κατάλληλη και έγκυρη ιστοτοπογραφία στην περιοχή της νεοελληνικής, ευρωπαϊκής και συγκριτικής φιλολογίας.
7. Χρησιμοποιούν και εφαρμόζουν βιβλιογραφικά συστήματα.
8. Τηρούν την επιστημονική δεοντολογία.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.
2. Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.
3. Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών.
4. Λήψη αποφάσεων.
5. Αυτόνομη εργασία.
6. Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών.
7. Χειρισμός βασικών μεθόδων έρευνας.
8. Εφαρμογή επιστημονικού τρόπου γραφής.
9. Άνεση στη χρήση της έντυπης και ηλεκτρονικής βιβλιογραφίας.
10. Γνώση και χρήση της κατάλληλης και έγκυρης ιστοτοπογραφίας στις περιοχές της νεοελληνικής, ευρωπαϊκής και συγκριτικής φιλολογίας.
11. Εφαρμογή βιβλιογραφικών συστημάτων

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Η νεοελληνική φιλολογία και οι κλάδοι της.
2. Η νεοελληνική ιστοτοπογραφία.
3. Τα βιβλιογραφικά συστήματα.
4. Η συγγραφή της επιστημονικής εργασίας: παραθέματα, υποσημειώσεις, παραπομπές.
5. Το ύφος του επιστημονικού λόγου.
6. Η επιστημονική δεοντολογία.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. Δ. Αγγελάτος, *Η Άλφα Βήτα του νεοελληνισμού: Οδηγός για το εισαγωγικό μάθημα στην επιστήμη της νεοελληνικής φιλολογίας*, Αθήνα, Gutenberg, 2011.
2. Ε. Αρσενίου, *Πρακτική εισαγωγή στη μελέτη της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας. Ορολογία, μεθοδολογία, θεωρία*, Αθήνα, Μεταίχμιο, 2012.
3. J. Bell, *Πώς να συντάξετε μια επιστημονική εργασία: Οδηγός ερευνητικής μεθοδολογίας*, μετ. Ε. Πανάγου, Αθήνα, Μεταίχμιο, 2007.
4. U. Eco, *Πώς γίνεται μία διπλωματική εργασία*, μετ. Μαριάννα Κονδύλη, Αθήνα, Νήσος, 1994.
5. Α. Ιορδανίδου, (επιμ.), *Οδηγός της νεοελληνικής γλώσσας*, Αθήνα, Πατάκης, 2004.
6. *Λεξικό Νεοελληνικής Λογοτεχνίας. Πρόσωπα - Έργα - Ρεύματα - Όροι*, Αθήνα, Πατάκης, 2007.
7. Α. Παππάς, *Υπο-γλώσσα. 50+1 κείμενα για τη γλώσσα*, Αθήνα, Κριτική, 2010.
8. Θ. Γ. Παππάς, *Η Μεθοδολογία της επιστημονικής έρευνας στις ανθρωπιστικές επιστήμες*, Αθήνα, Καρδαμίτσα, 2002.
9. Φ. Παππάς - Α. Κατσιγιάννης-Λ. Διαμαντοπούλου, *Εισαγωγή στη Νεοελληνική Φιλολογία. Εγχειρίδιο Μελέτης*, Ελληνικά Ακαδημαϊκά Ηλεκτρονικά Συγγράμματα και Βοηθήματα, 2015, <http://www.kallipos.gr/>
10. Α. Πολίτης, *Υποσημειώσεις και παραπομπές*, Ηράκλειο, ΠΕΚ, 1998.

11. Α. Πολίτης, *Εγχειρίδιο του Νεοελληνιστή. Βιβλιογραφίες, λεξικά, εγχειρίδια, κατάλογοι, ευρετήρια, χρονολόγια κ.ά.*, Ηράκλειο, ΠΕΚ, 2008.
12. Π.Δ. Μαστροδημήτρης, *Εισαγωγή στη νεοελληνική φιλολογία*, Αθήνα, Δόμος, 72005.

ΨΗΦΙΑΚΑ ΑΡΧΕΙΑ

(ΙΚΥ / ΕΣΠΑ)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Εξηγήσουν το πεδίο μελέτης της αρχαικής έρευνας μέσω των ΨΑΕ.
2. Χειρίζονται με άνεση τις έννοιες και τη μεθοδολογία των Ψηφιακών πηγών και αρχείων.
3. Αναλύουν ζητήματα που αφορούν το σχηματισμό, τη σημασία και τη χρήση των αρχαικών δεδομένων και μετα-δεδομένων στο Ψηφιακό περιβάλλον.
4. Γνωρίζουν τις τυπικές και άλλες ιδιαιτερότητες των ψηφιακών αρχείων και πηγών στο πεδίο της ΝΕΦ.
5. Εφαρμόζουν έναν συνδυασμό γνώσεων Αρχειονομίας, Πληροφορικής και της Φιλολογίας.
6. Αξιολογούν κριτικά τις θεωρητικές προσεγγίσεις γύρω από τις ΨΑΕ, με βάση τη σύγχρονη βιβλιογραφία.
7. Αναλύουν και να συνθέτουν διαφορετικού είδους πληροφορίες γύρω από τις χρήσεις των Ψηφιακών πηγών και αρχείων καθώς και των «εξ αρχής ψηφιακών αρχείων-new born digital archives» στη Φιλολογική έρευνα.
8. Οργανώνουν, αναλύουν και χειρίζονται δεδομένα από ψηφιακές πηγές και αρχεία.
9. Εφαρμόζουν τεχνικές συλλογής, επεξεργασίας και παρουσίασης ψηφιακών πηγών και αρχείων.
10. Πραγματοποιούν ποσοτική και ποιοτική επεξεργασία δεδομένων και μετα-δεδομένων της έρευνας σε ψηφιακά αρχεία.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών.
2. Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις.
3. Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών.
4. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.
5. Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.

6. Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα.
7. Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. «Ανοιχτά Αρχεία»: η σημασία της ελεύθερης πρόσβασης στην αρχειακή έρευνα και γνώση.
2. «Ανοιχτά δεδομένα» και δικαιώματα χρήσης (copyright) στο ψηφιακό περιβάλλον. Γενικές αρχές, προδιαγραφές και προβλήματα της σύγχρονης αρχειονομίας.
3. Ψηφιακά αρχεία και ηλεκτρονικά τεκμήρια: Μορφότυποι, μεθοδολογίες οργάνωσης, αποθήκευσης και διαχείρισης.
4. Πόροι (resources) Δεδομένα και μεταδεδομένα στα ψηφιακά αρχεία. Μελέτη παραδειγματικών περιπτώσεων στο χώρο των ΒΝΕΣ. (ΕΛΙΑ, ΓΑΚ, Εθνική Βιβλιοθήκη, Πύλη για την Ελληνική Γλώσσα, Centrum Modernes Griechenland/CeMoG, Patrologia Graeca, Νέος ψηφιακός πόρος για τη Δημόδη Γραμματεία, Database of Byzantine book epigrams, Lexikon zur Byzantinkischen Graezitaet κ.ά.)
5. Αναζητώντας, οργανώνοντας και αξιοποιώντας τα ψηφιακά αρχειακά τεκμήρια : μηχανές αναζήτησης, βάσεις δεδομένων, συσσωρευτές δεδομένων (aggregators) και ποιοτική αξιοποίηση τους στην αρχειακή έρευνα.
6. Αξιοποιώντας την εικόνα και τον ήχο στην έρευνα: οπτικοακουστικά αρχεία και η σημασία τους για τις ΨΑΕ και τις ΒΝΕΣ.
7. Online κατάλογοι αρχείων, ψηφιακά περιοδικά και βιβλιοθήκες Ανθρωπιστικών Επιστημών. Παρουσίαση παραδειγμάτων και ερευνητική αξιοποίηση για τη φιλολογική έρευνα.
8. Από την ανάγνωση και την προφορική απαγγελία στα podcasts : τα νέα ψηφιακά αρχεία και η σημασία τους για την παραγωγή και την πρόσληψη της λογοτεχνίας.
9. Η «αρχειακή ποιητική» (archival poetics) στη σύγχρονη λογοτεχνία.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. D. Bell. (2005). The bookless future: What the Internet is doing to Scholarship?», *New Republic*, 199-219.
2. A. Benardou, E. Champion, C. Dallas, L. Hughes (Eds.). (2018). *Cultural Heritage Infrastructures in Digital Humanities*, Abingdon-Oxon and New York: Routledge.
3. G. Crane. (1996). Building a digital library: The Perseus Project as a case study in the humanities. In *Proceedings of the first ACM international conference on Digital libraries*, 3-10.
4. R. Darley, D. Reynolds, C. Wickham. (2014). *Open Access Journals in Humanities and Social Science*, London: British Academy.

<https://www.thebritishacademy.ac.uk/publications/open-access-journals-humanities-and-social-science/> .

5. A. Miller. (2018). Text Mining Digital Humanities Projects: Assessing Analysis Capabilities of Voyant Tools, *Journal of Web Librarianship*, 12 (3), 169-197.
6. V. Nigel, W. Chris. (Eds.). (2013). *Debating Open Access*, London: British Academy. <https://www.thebritishacademy.ac.uk/documents/1901/Debating-Open-Access-Introduction.pdf>
7. R. Pearce-Moses. (2005). *A Glossary of Archival and Records Terminology*, Chicago: Society of American Archivists.
8. M. Peter. (2014). Open access: a perspective from the humanities, *Insights*, 27 (2), 166-170. <http://doi.org/10.1629/2048-7754.89>.
9. Α.-Μ. Σιχάνη. (2016). Οι ανοικτοί ασκοί της ψηφιακής ακαδημαϊκής επικοινωνίας: Συζητώντας για την Ανοικτή Πρόσβαση στις Ανθρωπιστικές Επιστήμες, *Χρόνος*, 33. <http://www.chronosmag.eu/index.php/s-s-psf-e-p.html> . https://www.isko.org/cyclo/data_documents#5.1

ΑΛΛΩΝ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΝ

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΡΙΚΗ ΠΟΙΗΣΗ

(Κ. Οικονομοπούλου)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Μελετούν από το πρωτότυπο και από συγκριτική σκοπιά τα σωζόμενα αποσπάσματα της αρχαίας ελληνικής λυρικής ποίησης, ιδίως της αρχαϊκής εποχής (7ος και 6ος αι. π.Χ.).
2. Είναι εξοικειωμένοι / εξοικειωμένες με σύγχρονες ερμηνευτικές προσεγγίσεις πάνω στην αρχαία ελληνική λυρική ποίηση (π.χ. διακειμενικές, ανθρωπολογικές, κοινωνιολογικές, προσεγγίσεις που απορρέουν από τις σπουδές φύλου).
3. Αποτιμούν την αρχαία ελληνική λυρική ποίηση μέσα στα οικεία ιστορικά και κοινωνικοπολιτικά της συμφραζόμενα (ελληνικός κόσμος της αρχαϊκής εποχής) και λαμβάνοντας επίσης υπόψη τους τις συνθήκες και τα περιβάλλοντα εκτέλεσής της.

4. Εξετάζουν τα λογοτεχνικά κείμενα σε συνδυασμό με αρχαιολογικά τεκμήρια (π.χ. επιγραφές, αγγειογραφία, αρχιτεκτονική, τέχνη).
5. Ερευνούν και να ανατρέχουν αυτόνομα σε ελληνικές και αγγλόφωνες έντυπες και ηλεκτρονικές πηγές (π.χ. εγχειρίδια, μονογραφίες, συλλογικοί τόμοι, εξειδικευμένα επιστημονικά άρθρα, ιστοσελίδες, ψηφιακές βιβλιοθήκες) για τη μελέτη της αρχαίας ελληνικής λυρικής ποίησης.
6. Επιλύουν ερμηνευτικά προβλήματα με τρόπο μεθοδικό και συγκροτημένο, καθώς και να υποστηρίζουν τις θέσεις τους με επιστημονικά επιχειρήματα.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση νέων τεχνολογιών.
2. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.
3. Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.
4. Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις.
5. Εργασία σε διεθνές ή/και σε διεπιστημονικό περιβάλλον.
6. Λήψη αποφάσεων.
7. Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών.
8. Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου.
9. Σεβασμός στη διαφορετικότητα και την πολυπολιτισμικότητα.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

i. Κείμενα:

Αλκμάν, απ. 1 PMG (*Παρθένειον*)
Στησίχορος, απ. 5-19 Finglass (*Γηρυονηίς*)
Αρχίλοχος, απ. 2, 5, 19 West
Σημωνίδης, απ. 7 West
Σαπφώ, απ. 1, 16, 31 Voigt, απ. 976 PMG
Ανακρέων, απ. 358, 359, 417 PMG
Θέογνις, στ. 19-26, 31-38, 53-68 West

- ii. Εξοικείωση των φοιτητών με τη χρήση ψηφιακών πηγών για τη μελέτη της αρχαίας ελληνικής λυρικής ποίησης (π.χ. Perseus Digital Library, Πύλη για την Ελληνική Γλώσσα).
- iii. Συστηματική μελέτη και κριτική αποτίμηση ελληνόγλωσσης και ξενόγλωσσης βιβλιογραφίας (μέσω σεμιναριακής συζήτησης και παρουσιάσεων φοιτητών στην τάξη).

- iv. Εξοικείωση των φοιτητών με σύγχρονες ερμηνευτικές προσεγγίσεις (π.χ. ανθρωπολογικές, κοινωνιολογικές) πάνω στην αρχαία ελληνική λυρική ποίηση.
- v. Παράλληλη εξέταση αρχαιολογίας και τέχνης (ιδίως αγγειογραφίας) για την κατανόηση των συνθηκών εκτέλεσης και μετάδοσης της αρχαίας ελληνικής λυρικής ποίησης.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. F. Budelmann (επιμ.) (2020), *Οδηγός για την Αρχαία Ελληνική Λυρική Ποίηση από το Πανεπιστήμιο του Κάιμπρητζ*, μετάφρ. Σ. Καρέλας, επιμ. Ε. Μακρυγιάννη, Αθήνα.
2. W. Allan, F. Budelmann (2021), *Αρχαία Ελληνική Λυρική Ποίηση: Ανθολογία Σχολιασμένων Αποσπασμάτων*, επιμ. Χ. Τσαγγάλης, Θεσσαλονίκη.
3. E.L. Bowie (1986), 'Early Greek Elegy, Symposium and Public Festival', *The Journal of Hellenic Studies* 106: 13-35.
4. C. Calame (1992), *The Poetics of Eros in Ancient Greece*, μετάφρ. J. Lloyd, Princeton.
5. C. Calame (1997), *Choruses of Young Women in Ancient Greece: Their Morphology, Religious Role, and Social Function*, μετάφρ. D. Collins, J. Orion, London and New York.
6. D.A. Campbell (1967), *Greek Lyric Poetry: A Selection of Early Greek Lyric, Elegiac and Iambic Poetry*, London.
7. M. Davies, P.J. Finglass (2014), *Stesichorus: The Poems. Edited with Introduction, Translation, and Commentary*, Cambridge.
8. P.J. Finglass, A. Kelly (επιμ.) (2015), *Stesichorus in Context*, Cambridge.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΥΣΤΕΡΗΣ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑΣ

(Ν. Χαραλαμπίδης)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Κατανοήσουν και να εξηγήσουν τους λόγους για τους οποίους η επιστημονική κοινότητα εντόνως διχάζεται αναφορικά με τον καθορισμό της συγκεκριμένης ιστορικής περιόδου.
2. Αντιληφθούν τη γενικότερη θρησκευτική κατεύθυνση της εποχής, και να εντοπίσουν τους δυϊστικούς διαχωρισμούς και τον συμβολισμό τους.
3. Ανακαλύπτουν τα κίνητρα και την προθετικότητα κάθε συγγραφέα.
4. Αρύουν πληροφορίες από τα κείμενα για τις συνθήκες και το κλίμα που επικρατούσε στις φιλοσοφικές σχολές και στις μοναστικές κοινότητες.
5. Εντοπίζουν τον θαυμασμό των ανθρώπων για τους «θείους άνδρες».
6. Παραπέμπουν στην πολύτομη σειρά *Patrologia Graeca* (1857-1866) του J. P. Migne.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Αυτόνομη εργασία.
2. Ομαδική εργασία.
3. Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών.
4. Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.
5. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.
6. Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση των απαραίτητων τεχνολογιών.
7. Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα.
8. Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

Θα μελετηθεί και θα ερμηνευθεί η ερμητική πραγματεία *Ποιμάνδρης* στο σύνολό της. Επιπροσθέτως, θα εξετασθούν και θα αναλυθούν χωρία από τους πεζογράφους: Πορφύριο, Αθανάσιο Αλεξανδρείας, Λιβάνιο, Συνέσιο Κυρήνης, Αινεία Γαζαίο,

Σωκράτη Σχολαστικό, καθώς επίσης και ποιητικές ενότητες από τα *Διονυσιακά* του Νόννου, μαζί με επιγράμματα του Παλλαδά και άλλων συγγραφέων.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. P. Brown, *Ο Κόσμος της Ύστερης Αρχαιότητας 150-750 μ.Χ.* Μτφρ. Ε. Σταμπόγλη. Αθήνα: Αλεξάνδρεια, 1998.
2. P. Brown, *Η κοινωνία και το Άγιο στην ύστερη Αρχαιότητα.* Μτφρ. Α. Παπαθανασοπούλου. Αθήνα: Άρτος Ζωής, 2000.
3. Γ.Ν. Δεληγιαννάκης (επιμ.), *Τι είναι Ύστερη Αρχαιότητα: Συναγωγή μελετών για τον υστερορωμαϊκό κόσμο.* Αθήνα: Ηρόδοτος, 2020.
4. E.R. Dodds, *Εθνικοί και χριστιανοί σε μια εποχή αγωνίας: Όψεις της θρησκευτικής κοινωνίας από τον Μάρκο Αυρήλιο ως τον Μ. Κωνσταντίνο.* Μτφρ. Κ. Αντύπας. Αθήνα: Αλεξάνδρεια, 1995.
5. G. Fowden, *Ο Αιγύπτιος Ερμής: Πράξη και σκέψη στην ύστερη αρχαιότητα.* Μτφρ. Γ. Η. Κουσούνελος. Αθήνα: Ενάλιος, 2002.
6. Δ.Ι. Κυρτάτας, «Ανεξιθρησκία και θρησκευτική μισαλλοδοξία στην ύστερη αρχαιότητα». *Σύναξη* 129 (2013): 4-12.
7. Κ.Δ.Σ. Παϊδάς, *Η θεματική των βυζαντινών κατόπτρων ηγεμόνος της πρώιμης και μέσης βυζαντινής περιόδου (398-1085): Συμβολή στην πολιτική θεωρία των Βυζαντινών.* Αθήνα: Γρηγόρης, 2005.
8. Θ. Πελεγρίνης, *Νεοπλατωνισμός: Το λυκόφως της αρχαίας ελληνικής φιλοσοφίας.* Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα, 2003.
9. Σ.Ι. Ράγκος, *Η συνάντηση του ελληνισμού με τον Χριστιανισμό από τον πρώτο έως τον τέταρτο αιώνα.* Πάτρα: Πανεπιστήμιο Πατρών, 2003.
10. J. Sirinelli, *Τα παιδιά του Αλεξάνδρου: Ελληνική γραμματολογία των ελληνοιστικών, των ρωμαϊκών χρόνων και της ύστερης αρχαιότητας, 334 π.Χ.-519 μ.Χ.* Μτφρ. Σ. Μπίνη-Σωτηροπούλου. Αθήνα: Ζαχαρόπουλος, 2001.

Ο ΠΛΑΤΩΝ ΚΑΙ Η ΤΕΧΝΗ ΤΟΥ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΟΥ ΔΙΑΛΟΓΟΥ

(Σ. Ράγκος)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Κατανοούν βασικές φιλοσοφικές θέσεις του Πλάτωνα καθώς και τα επιχειρήματα που οδήγησαν στην υιοθέτηση αυτών των θέσεων.

2. Αναγνωρίζουν την πνευματική ατμόσφαιρα των προπλατωνικών στοχαστών (σοφιστών, φυσικών φιλοσόφων, ποιητών, ρητόρων) εντός της οποίας δημιούργησε ο Πλάτων τη φιλοσοφία του.
3. Γνωρίζουν τις λογοτεχνικές τεχνικές που χρησιμοποίησε ο Πλάτων στους διαλόγους του.
4. Εκτιμούν την άρρηκτη σχέση μορφής και περιεχομένου στο πλατωνικό έργο.
5. Διαβλέπουν τις δυσκολίες που θέτει το γραμματειακό είδος του πλατωνικού διαλόγου στους ερμηνευτές του.
6. Κατανοούν την εσωτερική ενότητα ενός πλατωνικού διαλόγου.
7. Αναλύουν και αξιολογούν φιλοσοφικά επιχειρήματα.
8. Συγκρίνουν αρχαίες και νεότερες αντιλήψεις και πρακτικές για βασικά ζητήματα της ζωής.
9. Εκτιμούν κριτικά την επικαιρότητα ή ανεπικαιρότητα του πλατωνικού στοχασμού.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών.
2. Αυτόνομη εργασία.
2. Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών.
3. Σεβασμός στη διαφορετικότητα (και σε θέματα φύλου) και στην πολιτισμική ποικιλότητα.
4. Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.
5. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Το λεγόμενο “σωκρατικό πρόβλημα”.
2. Βιογραφικά και εργογραφικά στοιχεία για τον Πλάτωνα.
4. Το γραμματειακό είδος του φιλοσοφικού διαλόγου.
5. Το πρόβλημα της απουσίας του Πλάτωνα από το έργο του.

6. Ζητήματα σχέσεων μορφής και περιεχομένου, προσώπων και λόγων, στους πλατωνικούς διαλόγους.
6. Βασικές έννοιες και θέσεις της πλατωνικής φιλοσοφίας: Ιδέες, τριμερής ψυχή, άριστη πολιτεία, έρωτας.
7. Αυτοτελής ανάλυση και σχολιασμός του *Συμποσίου*.
8. Παρουσίαση θέσεων, επιχειρημάτων και λογοτεχνικής γραφής.
9. Προβλήματα κριτικής κειμένου.
11. Το ερώτημα της ερμηνείας.
12. Η πλατωνική αντίληψη για τον έρωτα.
13. Συζήτηση περί της επικαιρότητας ή του παρωχημένου χαρακτήρα της πλατωνικής φιλοσοφίας του έρωτα.
14. Ιστορική και ανιστορική προσέγγιση του πλατωνικού έργου.
15. Σύγχρονες προσεγγίσεις στην πλατωνική φιλοσοφία.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. Ch. Horn, J. Müller, J. Söder, *Πλάτων: ένα εγχειρίδιο (βίος, έργο, επίδραση)*, μτφρ. Λ. Καρατζάς – Μ. Λιάτση, επιμ. Μ. Λιάτση, Θεσσαλονίκη: University Studio Press 2023.
1. Ιωάννης Συκουτρής, *Πλάτωνος Συμπόσιον*, επιλεγόμενα – βιβλιογραφική ενημέρωση Β. Βερτουδάκης – Α. Παπαθωμάς, Αθήνα: Scriptio continua 2021.
2. R. Hunter, *Το Συμπόσιον του Πλάτωνα*, Θεσσαλονίκη: Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών 2007.
3. A. E. Taylor, *Πλάτων: ο άνθρωπος και το έργο του*, μτφρ. Ι. Αρζόγλου, Αθήνα: Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης 1990.
4. Th. Szlezák, *Πώς να διαβάζουμε τον Πλάτωνα*, μτφρ. Παρασκευή Κοτζιά, Θεσσαλονίκη: Θύραθεν 2004.
5. K. Bormann, *Πλάτων*, μτφρ. Γιάννης Καλογεράκος, Αθήνα: Καρδαμίτσα 2006.

Για την ξενόγλωσση βιβλιογραφία των τελευταίων ετών και άλλα θέματα σχετικά με την πρόσληψη του Πλάτωνα σήμερα μπορεί ο ενδιαφερόμενος να επισκεφθεί την ιστοσελίδα:

ΕΠΙΓΡΑΦΙΚΗ (ΙΚΥ / ΕΣΠΑ)

(ΔΕΝ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ)

ΛΕΞΙΚΟΛΟΓΙΑ

(Γ. Ξυδόπουλος)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Εξηγούν το πεδίο μελέτης της λεξικολογίας στο πλαίσιο της σύγχρονης γλωσσολογίας και τη σχέση του με τη λεξικογραφία.
2. Χειρίζονται με άνεση τις έννοιες και τις μεθόδους των επιπέδων ανάλυσης και να αντιλαμβάνονται πώς αυτές μπορούν να συνδυάζονται με στόχο την ανάλυση της λέξης.
3. Αναλύουν ζητήματα που αφορούν το σχηματισμό, τη σημασία και τη χρήση των λέξεων.
4. Γνωρίζουν τις τυπικές και άλλες ιδιαιτερότητες του λεξικού αποθέματος της Νέας Ελληνικής.
5. Εφαρμόζουν έναν συνδυασμό μικρογλωσσολογικής και μακρογλωσσολογικής ανάλυσης στη λέξη και στο λεξικό απόθεμα.
6. Συλλέγουν, να οργανώνουν, να αναλύουν και να χειρίζονται αξιόπιστα γλωσσικά δεδομένα διαφόρων ειδών.
7. Πραγματοποιούν ποσοτική και ποιοτική επεξεργασία γλωσσικών δεδομένων.
8. Αξιολογούν κριτικά τα γλωσσικά δεδομένα.
9. Αναλύουν και να συνθέτουν διαφορετικού είδους πληροφορίες.
10. Εφαρμόζουν τεχνικές συλλογής, επεξεργασίας και παρουσίασης γλωσσικών δεδομένων (π.χ. ηλεκτρονικά σώματα κειμένων, μικροδομή).

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών.
2. Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις.
3. Λήψη αποφάσεων.
4. Αυτόνομη εργασία.
5. Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών.
6. Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα.
7. Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου.
8. Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.
9. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Εισαγωγικά: Η Λεξικολογία ως Κλάδος της Γλωσσολογίας. Ορισμός της Λεξικολογίας. Η Σχέση της Λεξικολογίας με τη Μορφολογία. Η Σχέση της Λεξικολογίας με τη Σημασιολογία, τη Φωνητική και Φωνολογία και τη Σύνταξη. Λεξικολογία και Λεξικογραφία. Λεξικολογία και Ετυμολογία.
2. Φύση των λέξεων: Έννοια και Ορισμός της Λέξης, Προφορικός – Γραπτός Λόγος, Ορθογραφία και Προφορά. Λέξημα, Λεξικές και Γραμματικές (Λειτουργικές) Λέξεις. Τάξεις λέξεων.
3. Λεξικό και λεξιλόγια: Το λεξικό απόθεμα, είδη λεξιλογίων. Κατηγοριοποίηση του λεξικού αποθέματος της ΝΕ.
4. Λεξική σημασία: Η σημασία της λέξης, Σημασία, δήλωση, αναφορά. Εννοιακές σχέσεις: συνωνυμία, ομωνυμία, πολυσημία, αντίθεση, παλαιωνυμία. Επέκταση της σημασίας: μεταφορά, μετωνυμία, κ.τ.λ.
5. Μορφή των λέξεων: Διεργασίες Σχηματισμού Λέξεων: κλίση, παραγωγή, σύνθεση. Άλλοι μηχανισμοί λεξικής παραγωγής.
6. Λεξιλογική ποικιλία: Περιθωριακά λεξιλόγια. Ειδικά λεξιλόγια. Το «διπλό λεξιλόγιο».

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. D. Crystal. (1997) *The Cambridge Encyclopedia of Language* (2nd Edition). Cambridge: Cambridge University Press.
2. D. Crystal. (1997) *The Cambridge Encyclopedia of the English Language*. Cambridge: Cambridge University Press.
3. H. Jackson. (1988) *Words and Their Meaning*. London: Longman.
4. H. Jackson & E. Z. Amvela. (2000) *Words, Meaning and Vocabulary: An Introduction to Modern English Lexicology*. London: Continuum.

5. Ντ. Κρύσταλ. (2003) *Λεξικό Γλωσσολογίας και Φωνητικής* (Μετ. Γ. Ξυδόπουλος). Αθήνα: Πατάκης.
6. J. Lyons. (1995) *Γλωσσολογική Σημασιολογία* (Μετ. Γ. Ανδρουλάκης). Αθήνα: Πατάκης.
7. Β. Μότσιου. (1994) *Στοιχεία Λεξικολογίας: Εισαγωγή στη νεοελληνική λεξικολογία*. Αθήνα: Νεφέλη.
8. Γ. Μπαμπινιώτης. (1998) «Λεξικογραφικό Επίμετρο». Στο *Λεξικό της Νέας Ελληνικής Γλώσσας*. Αθήνα: Κέντρο Λεξικολογίας.
9. Γ. Ξυδόπουλος. (2008) *Λεξικολογία: Εισαγωγή στην ανάλυση της λέξης και του λεξικού*. Αθήνα: Πατάκη
10. Ε. Πετρούνιας. (2002). *Νεοελληνική γραμματική και συγκριτική ανάλυση. Μέρος Α': Θεωρία*, Θεσσαλονίκη: University Studio Press.
11. Α. Ράλλη. (2005) *Μορφολογία*. Αθήνα: Πατάκης
12. D. Singleton. (2000) *Language and the Lexicon: An Introduction*. London: Arnold.
13. G. Yule. (2010). *The Study of Language* (4th Edition). Cambridge: Cambridge University Press.

ΔΙΑΛΕΚΤΟΛΟΓΙΑ

(Δ.Παπαζαχαρίου)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Γνωρίζουν τα φιλοσοφικά πλαίσια τα οποία έχουν καθορίσει τη συμβολική βαρύτητα των όρων «Γλώσσα» και «Διάλεκτος» στη σημερινή κοινωνία.
2. Γνωρίζουν τις διάφορες διαλεκτικές θεωρίες, τις μεθόδους τους, τα ευρήματά τους, τα πλεονεκτήματά τους και τις αδυναμίες τους.
3. Κατανοούν τους μηχανισμούς που ρυθμίζουν τη γλωσσική ποικιλία.
4. Κατανοούν τους μηχανισμούς που καθορίζουν τη γλωσσική αλλαγή.
5. Γνωρίζουν τις μεθόδους περιγραφής και ανάλυσης μη-μελετημένων γλωσσικών συστημάτων.
6. Κατανοούν τα θέματα γλωσσικής πολιτικής, δημιουργίας νέων διαλέκτων, γλωσσικής διατήρησης, γλωσσικής μεταβολής, γλωσσικών μειονοτήτων και γλωσσικού θανάτου.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Ικανότητα αναλυτικής και συνθετικής σκέψης, μέσα από τη σύγκριση των

διαφόρων Διαλεκτολογικών Θεωριών, των μεθοδολογικών τους εργαλείων και των ευρημάτων τους.

2. Ικανότητα χρήσης των κατάλληλων υπολογιστικών εργαλείων και λογισμικών.
3. Ικανότητα προσαρμογής σε νέες καταστάσεις.
4. Ικανότητα λήψης αποφάσεων.
5. Ικανότητα κριτικής σκέψης.
6. Ικανότητα σχεδιασμού και διαχείρισης έργων.
7. Ικανότητα για αυτόνομη εργασία.
8. Ικανότητα για συλλογική εργασία.
9. Προαγωγή της δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

Ορισμοί: «Γλώσσα» - «Διάλεκτος», Φιλοσοφικό πλαίσιο νοηματοδότησης των παραπάνω ορισμών. Κριτήρια προσδιορισμού των παραπάνω όρων (Ιστορική καταβολή, Αλληλοκατανόηση, Πολιτικές επιλογές, Αυτονομία – Ετερονομία).

Διαλεκτική Γεωγραφία: Απαρχές, μέθοδοι, κωδικοποίηση γλωσσικού υλικού, ευρήματα.

Σχέση διαλεκτολογίας και θεωρητικής Γλωσσολογίας (Δομική Γλωσσολογία, Γενετική Γλωσσολογία).

Αστική διαλεκτολογία: Διαφορές από την Γεωγραφική Διαλεκτολογία (Στην αντίληψη του γλωσσικού συστήματος, του ρόλου των ομιλητών και της γλωσσικής κοινότητας, στις μεθόδους, στα ευρήματα, στην ερμηνεία τους).

Ποσοτική Διαλεκτολογία – Διαλεκτομετρία: Διαφορές από την Αστική Διαλεκτολογία ως προς το γλωσσικό υλικό, την ποσοτική επεξεργασία του, τα αποτελέσματα).

Αντιληπτική Διαλεκτολογία: Πού βασίζεται, ποια τα μεθοδολογικά εργαλεία της.

Γλωσσική ποικιλία – γλωσσική αλλαγή.

Δημιουργία νέων γλωσσικών συστημάτων (pidgin, creoles, νέων διαλέκτων).

Επαφή διαλέκτων / γλωσσική απομόνωση. Αποτελέσματα στα γλωσσικά συστήματα.

Θάνατος διαλέκτων (κοινωνικές και γλωσσικές παράμετροι, semi-speakers, passive speakers).

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

K.J. Chambers & P. Trudgill. (2011). *Διαλεκτολογία*. Μτφρ: Σ. Λαμπροπούλου, Επιμέλεια: Δ. Παπαζαχαρίου, Αθήνα: εκδ. Πατάκη.

ΨΥΧΟΠΑΘΟΛΟΓΙΑ ΕΦΗΒΩΝ ΚΑΙ ΕΝΗΛΙΚΩΝ

(Ν. Παπαχριστόπουλος)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Γνωρίζουν βασικές αρχές ψυχολογίας και ψυχοπαθολογίας.
2. Διακρίνουν βασικά ψυχολογικά ζητήματα τα οποία σχετίζονται με την εφηβεία.
3. Αντιλαμβάνονται ορισμένα χαρακτηριστικά τα οποία διαφοροποιούν την ψυχοπαθολογία της εφηβείας από την αντίστοιχη της ενήλικης ζωής.
4. Συνειδητοποιούν την κοινωνική διάσταση της ψυχοπαθολογίας καθώς και την κοινωνική κατασκευή των συμπτωμάτων, ιδίως των αποκαλούμενων ως «νέα» συμπτώματα.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Αυτόνομη Εργασία.
2. Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.
3. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Βασικές αρχές ψυχοπαθολογίας

Κλινική συμπτωματολογία βάσει των εγχειριδίων DSM-V και ICD-X. Κυρίαρχοι ψυχοπαθολογικοί σχηματισμοί.

2. Κλινικές δομές στην ψυχανάλυση

Νευρώσεις, ψυχώσεις, διαστροφές. Συμπτωματολογία και ερμηνεία.

3. Η εφηβεία και τα χαρακτηριστικά της

Ιδιαιτερότητες της εφηβείας και η διαφοροποίηση της συμπτωματολογίας της από την αντίστοιχη των ενηλίκων.

4. Κλινικά συμπτώματα και κοινωνικός δεσμός

Τα «νέα» συμπτώματα και η σχέση τους με τον νέο τρόπο εγγραφής του υποκείμενου στον κοινωνικό δεσμό. Η κοινωνική κατασκευή της έννοιας του συμπτώματος.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη

1. Ν. Παπαχριστόπουλος, (επιμ.), *Υγεία, υποκείμενο, κοινωνία*, Orportuna, Πάτρα 2018.
2. Ν. Παπαχριστόπουλος, Κ. Σαμαρτζή (επιμ.), *Υγεία, ασθένεια και κοινωνικός δεσμός*, Orportuna, Πάτρα 2010.
3. J.-L. Pardinielli, P. Bertagne, G. Gimenez, G. Pirlot, *Κλινικές δομές. Νευρώσεις, ψυχώσεις, διαστροφές*, Orportuna, Πάτρα 2008.
4. *DSM-V. Διαγνωστικά Κριτήρια*, Αμερικανική ψυχιατρική εταιρεία, Λίτσας, Αθήνα 2015.
5. *ICD-X. Διεθνής Στατιστική Ταξινόμηση Νόσων και Συναφών Προβλημάτων Υγείας*, Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας, Υπουργείο Υγείας, Αθήνα 2010.
6. Ν. Παπαχριστόπουλος (επιμ.), *Ψυχανάλυση και κοινωνικά συμπτώματα*, Orportuna, Πάτρα 2015.

Η΄ ΕΞΑΜΗΝΟ
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΥΣΤΕΡΗΣ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ

(Φ. Νούσια)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Γνωρίζουν τα βασικά γραμματολογικά χαρακτηριστικά της ύστερης βυζαντινής εποχής.
2. Μελετούν με τη βοήθεια έντυπης και ψηφιακής βιβλιογραφίας κείμενα της ύστερης βυζαντινής εποχής.
3. Κατανοούν το ιστορικό περίγραμμα που περιβάλλει τα υπό εξέταση κείμενα.
4. Αναλύουν γλωσσικά, ερμηνευτικά και διακειμενικά τις υπό εξέταση πρωτογενείς πηγές.
5. Γνωρίζουν επαρκώς την ιδιαίτερη φυσιογνωμία της ύστερης βυζαντινής εποχής σε σχέση με εκείνες που προηγήθηκαν.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων, με τη χρήση κατάλληλων τεχνολογιών.
2. Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις.
3. Εξάσκηση της αναλυτικής και συνθετικής ικανότητας.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

Μελέτη και ανάλυση πρωτογενών πηγών που προέρχονται από την ύστερη βυζαντινή εποχή (1204-1453). Περιλαμβάνονται αυτοβιογραφικά, ιστορικά, αγιολογικά και ποιητικά κείμενα.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. D.M. Nicol, *Οι τελευταίοι αιώνες του Βυζαντίου, 1261-1453*, μτφρ. Σ. Κομνηνός, (Αθήνα 2012).
2. Α. Καρπόζηλος, *Βυζαντινοί και Χρονογράφοι*, τόμ. 4 (Αθήνα, 2015).
3. J.-O. Rosenquist, *Η βυζαντινή λογοτεχνία από τον 6^ο αιώνα ως την άλωση της Κωνσταντινούπολης*, μτφρ. Ι. Βάσσης (Αθήνα, 2008), σσ. 195-256.
4. Ι. Πολέμης (έκδ.), *Θεόδωρος Μετοχίτης, Ἠθικὸς ἢ περὶ παιδείας* (Αθήνα, 2002).

Γ. ΣΕΦΕΡΗΣ

(Κ. Κωστίου)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να::

1. Αναλύουν τα σημαντικότερα ποιήματα του Γιώργου Σεφέρη ως προς τη θεματική, τα σύμβολα, το ύφος και το μέτρο.
2. Αναγνωρίζουν τα κύρια χαρακτηριστικά των ποιητικών συλλογών του Σεφέρη.
3. Διακρίνουν τις διαφορετικές περιόδους της σεφερικής ποίησης και τη σχέση τους με την ιστορική πραγματικότητα του ελληνικού και ευρωπαϊκού εικοστού αιώνα.
4. Αναγνωρίζουν την εξέλιξη συγκεκριμένων θεμάτων και μοτίβων μέσα στην σεφερική ποίηση.
5. Εντάσσουν τη σεφερική ποίηση τόσο στην ιστορία της νεοελληνικής λογοτεχνίας όσο και στην ιστορία των ευρωπαϊκών λογοτεχνικών ρευμάτων του μετασυμβολισμού και του μοντερνισμού.
6. Παρουσιάζουν τα βασικά πορίσματα της έρευνας για την ποίηση και την ποιητική του Γιώργου Σεφέρη και τους κυριότερους σταθμούς της πρόσληψης του σεφερικού έργου.
7. Αναγνωρίζουν τη σχέση του ποιητικού έργου του Σεφέρη με τα δοκίμια, τις μεταφράσεις και το μυθιστόρημά του, όπως και με ενδεικτικά αποσπάσματα από την αλληλογραφία και τα ημερολόγια του.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Ικανότητα να προσεγγίζουν την ποίηση του εικοστού αιώνα.
2. Ικανότητα να αναγνωρίζουν μετρικές μορφές όπως η κοντραρίμα, το χαϊκού, το verset, το ποίημα σε πεζό κ.ά.
3. Ικανότητα αναγνώρισης διαφορετικών εκδοχών διακειμενικότητας (παράθεμα, έμμεση μνεία, παρωδία κ.ά.).
4. Ικανότητα αξιοποίησης κατά την ερμηνευτική προσέγγιση της ποίησης των παρακειμενικών στοιχείων (τίτλος, επιγραφή, τόπος και χρόνος γραφής, σημειώσεων του συγγραφέα κ.ά.).
5. Ικανότητα κριτικής ανάγνωσης και αποτίμησης επιστημονικών κειμένων που αφορούν την ποίηση.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Η γενιά του τριάντα και η Στροφή.

Ένταξη της ποίησης του Σεφέρη στα συμφραζόμενα της ελληνικής ποίησης των αρχών του εικοστού αιώνα και η ηγετική του θέση στη γενιά του τριάντα. Τα παραδοσιακά μέτρα και η σχέση με την παράδοση («Ρίμα», «Δημοτικό τραγούδι», «Ερωτικός Λόγος», «Άρνηση»), η επίδραση του Καρυωτάκη («Το ύφος μιας μέρας») και η ανάγνωση της *Οδύσσειας* («Οι σύντροφοι στον Άδη»).

2. Από τον συμβολισμό της Στέρνας στο μοντερνιστικό *Μυθιστόρημα*.

Η επίδραση της γαλλικής ποίησης στο έργο του Σεφέρη. Το αίτημα της «κάθαρης ποίησης», ο Paul Valéry και η κρυπτική Στέρνα. Ο ελεύθερος στίχος και η σύζευξη μύθου και ιστορίας στο *Μυθιστόρημα*. Πρόσωπα και προσωπεία από τον Αισχύλο και τον Όμηρο.

3. Το υλικό του *Τετραδίου Γυμνασμάτων* και ο χρόνος του *Ημερολογίου Καταστρώματος Α΄*.

Η μορφική ποικιλία των πειραματισμών του *Τετραδίου Γυμνασμάτων* και η λειτουργία της επιφάνειας στην «Επιφάνια, 1937». Ο ρόλος της ποίησης στους «μικρόψυχους καιρούς» του *Ημερολογίου Καταστρώματος Α΄*. Η χρήση της διακειμενικής αλληγορίας («Ο γυρισμός του ξενιτεμένου»), της δυστοπίας («Διάλειμμα χαράς»), του συμβόλου («Ο βασιλιάς της Ασίνης», «Αφήγηση») και παρουσία της προφητικής φωνής («Η τελευταία μέρα»).

4. Από την ποίηση του πολέμου του *Ημερολογίου Καταστρώματος Β΄* στην λύτρωση της «Κίχλης».

Η μετωνυμική παρουσία του πολέμου («Μέρες του Ιουνίου '41»), η σάτιρα της ανεπάρκειας των πολιτικών («Τελευταίος σταθμός», «Θεατρίνοι Μ.Α.») και οι μεταμορφώσεις του ηρωισμού («Τελευταίος σταθμός», «Ο Στράτης

Θαλασσινός ανάμεσα στους αγάπανθους»). Η «αποστράτευση» του Σεφέρη, η νεκρομαντεία και η βιβλική εικονοποιία στην «Κίχλη».

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. Δ. Δασκαλόπουλος (επιμ.), *Εισαγωγή στην ποίηση του Σεφέρη. Επιλογή κριτικών κειμένων*, Ηράκλειο, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, ²1999 (1996).
2. M. Vitti, *Φθορά και λόγος. Εισαγωγή στην ποίηση του Γιώργου Σεφέρη*, Αθήνα, Εστία, ³1994 (1978).
3. Ν. Βαγενάς, *Ο ποιητής και ο χορευτής. Μια εξέταση της ποίησης και της ποιητικής του Σεφέρη*, Αθήνα, Κέδρος, ⁷1996 (1979).
4. Δ. Ν. Μαρωνίτης, *Γιώργος Σεφέρης. Μελετήματα*, Αθήνα, Πατάκης, 2008.
5. Α. Αργυρίου, *Δεκαεπτά κείμενα για τον Γ. Σεφέρη*, Αθήνα, Καστανιώτης, ²1990 (1986).
6. R. Beaton, *George Seferis*, Λονδίνο, Bristol Classical Press, ²2001 (1991).

Η΄ ΕΞΑΜΗΝΟ
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

ΓΥΝΑΙΚΕΙΕΣ ΤΑΥΤΟΤΗΤΕΣ ΣΤΗ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ

(Σ.-Ε. Κιαπίδου)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Γνωρίζουν σημαντικές γυναικείες προσωπικότητες της βυζαντινής περιόδου.
2. Κατανοούν τις ιδιαιτερότητες του βυζαντινού γυναικείου κόσμου σε σχέση με τον αντίστοιχο κόσμο των ανδρών.
3. Διακρίνουν την παρουσία των γυναικών στα διαφορετικά γραμματειακά είδη και περιόδους.
4. Είναι εξοικειωμένοι /εξοικειωμένες με ζητήματα εκδοτικής κειμένων.

5. Γνωρίζουν βασικά εγχειρίδια και διαδικτυακούς τόπους της Βυζαντινής Φιλολογίας και ειδικότερα της ιστορίας και γραμματείας της μέσης βυζαντινής περιόδου.
6. Αποδίδουν κείμενα της βυζαντινής γραμματείας στα νέα ελληνικά.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων, με τη χρήση κατάλληλων τεχνολογιών.
2. Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις.
3. Εξάσκηση της αναλυτικής και συνθετικής ικανότητας.
4. Ικανότητα για ολοκλήρωση αυτόνομης ατομικής εργασίας.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

Το μάθημα επιδιώκει να αναδείξει τις διάφορες όψεις του γυναικείου κόσμου (παιδεία, λογιосύνη, εξουσία, γαμικά συναλλάγια, έγγαμος βίος, μητρότητα, μοναχισμός κ.ά.) στο Βυζάντιο μέσα από τη μελέτη συγκεκριμένων περιπτώσεων γυναικών από ολόκληρη τη βυζαντινή περίοδο. Για το σκοπό αυτό θα μελετηθούν σχετικά αποσπάσματα από ποικίλα κείμενα της πρώιμης, μέσης και ύστερης βυζαντινής γραμματείας.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. A.-M. Talbot, *Holy Women of Byzantium: Ten Saints' Lives in English Translation (Byzantine saints' lives in translation)*, Dumbarton Oaks Pub Service 1996.
2. L. Garland, *Βυζαντινές Αυτοκράτειρες. Γυναίκες και Εξουσία στο Βυζάντιο (527-1204)*, Αθήνα 2000 (*Byzantine Empresses: Women and Power in Byzantium AD 527-1204*, Routledge 1999).
3. I. Kalavrezou, *Byzantine Women and Their World*, Yale University Press 2002.
4. A. MacClanan, *Representations of Early Byzantine Empresses: Image and Empire*, Palgrave Macmillan 2003.
5. J. Herrin, *Unrivalled Influence: Women and Empire in Byzantium*, Princeton University Press, 2015.
6. Κ. Νικολάου, *Η γυναίκα στη Μέση Βυζαντινή Εποχή, Κοινωνικά Πρότυπα και καθημερινός βίος στα αγιολογικά κείμενα*, Αθήνα 2016.
7. L. Garland, *Byzantine Women: Varieties of Experience 800-1200* (Publications of the Centre for Hellenic Studies, Ashgate 2016).
8. B. Hill, *Imperial Women in Byzantium 1025-1204: Power, Patronage and Ideology (Women And Men In History)*, Routledge 2016.
9. S. Constantinou-M. Meyer, *Emotions and Gender in Byzantine Culture (New Approaches to Byzantine History and Culture)*, London 2018.
10. L. Neville, *Byzantine Gender*, Yorkshire 2019.

11.P. Melichar, *Empresses of Late Byzantium: Foreign Brides, Mediators and Pious Women*, 2019.

ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΙ ΘΕΩΡΙΑ ΤΩΝ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΙΔΩΝ

(Α. Κατσιγιάννη)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Παρουσιάζουν τις βασικές θεωρίες για τα αφηγηματικά γένη και είδη.
2. Αναγνωρίζουν και να διακρίνουν τα βασικά χαρακτηριστικά, την ποιητική θεωρία και τον τρόπο με τον οποίο καλλιεργήθηκαν τα αφηγηματικά είδη και οι λογοτεχνικές μορφές στα ευρωπαϊκά λογοτεχνικά ρεύματα (διαφωτισμός, ρομαντισμός, αισθητισμός, παρνασσισμός, συμβολισμός και μοντερνισμός).
3. Παρουσιάζουν –επιλεκτικά- τον μετασχηματισμό των λογοτεχνικών ειδών στη διαχρονία.
4. Επισημαίνουν τη συμβολή των κοινωνικών και επιστημονικών εξελίξεων στη διαμόρφωση της καλλιτεχνικής ευαισθησίας και της προσωδιακής μεταρρύθμισης του τέλους του 19^{ου} και των αρχών του 20^{ού} αι.
5. Παρουσιάζουν συγκριτικά τις ειδολογικές αναζητήσεις των νεοελλήνων λογοτεχνών σε σχέση με τα δυτικά λογοτεχνικά πρότυπα.
6. Παρουσιάζουν –επιλεκτικά- ευρωπαϊούς και νεοέλληνες λογοτέχνες, οι οποίοι δημιούργησαν νεότερες μορφές έκφρασης (υβρίδια, κλπ.) στην ποίηση και την πεζογραφία.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Ικανότητα εκπόνησης αυτόνομης πρωτότυπης εργασίας.
2. Συνεργασία για την εκπόνηση ομαδικής εργασίας.
3. Αναζήτηση, ανάλυση, σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών από έντυπες και ηλεκτρονικές πηγές.
4. Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών.
5. Άσκηση κριτικής ικανότητας και αυτοκριτικής.

6. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Εισαγωγή στην έννοια της ειδολογίας ως κλάδου της συγκριτικής φιλολογίας.
2. Θεωρία των ειδών (παρουσίαση των βασικών θεωριών).
3. Η μορφή ως περιεχόμενο. Επιλογή λογοτεχνικών κειμένων (από τον μεσαίωνα ως σήμερα), τα οποία αναδεικνύουν τους μετασχηματισμούς της λογοτεχνικής μορφής στη διαχρονία.
4. Εμβληματικά δοκίμια ευρωπαϊκών και νεοελλήνων συγγραφέων για την ποιητική και τη στιχουργική τέχνη

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. *Νεοελληνικά μετρικά*, επιμ. Νάσος Βαγενάς, Ρέθυμνο, 1991.
2. *Η ελευθέρωση των μορφών*, επιμ. Νάσος Βαγενάς, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, 1996.
3. Δ. Αγγελάτος, *Η 'φωνή' της μνήμης. Δοκίμιο για τα λογοτεχνικά είδη*, Νέα Σύνορα-Α. Α. Λιβάνη, 1997.
4. Γ. Σπαταλάς, *Η στιχουργική τέχνη. Μελέτες για τη νεοελληνική μετρική*, επιμέλεια Ε. Γαραντούδης-Α. Κατσιγιάννη, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, 1997.
5. *Βιβλιογραφία Νεοελληνικής Μετρικής*, επιμ. Ε. Γαραντούδης, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, 2000.
6. Σ. Πασχάλης, *Όταν οι άγγελοι περπατούν. Ανθολογία πεζού ποιήματος*, Νεφέλη, 2007.
7. A. Fowler, *Kinds of Literature. An Introduction to the Theory of Genres and Modes*, Clarendon Press, Oxford, 1982.
8. D. Combe, *Les genres littéraires*, Hachette, 1992.
9. T. O. Beebee, *The Ideology of Genre: A Comparative Study of Generic Instability*, University Park, Pennsylvania State University Press, 1994.
10. J.-M. Schaeffer, *Τι είναι λογοτεχνικό είδος*, μτφρ. Α. Ν. Ακριτόπουλος, Ηρόδοτος, Ιδέες και έρευνα, 2000.
11. *Théorie et pratique du fragment*, Actes du Colloque international de la Societ  Universitaria per gli Studi di Lingua e Letteratura Francese (SUSLLF) (Venise 28-30 novembre 2002), Etudes r unies par Lucia Omacini et Laura Este Bellini, Genève, Slatkine Erudition, 2004.
12. *Τα  ρια των ειδών στην τέχνη σήμερα*, Επιστημονικό συμπόσιο (31 Μαρτίου και 1 Απριλίου 2006), Εταιρεία Σπουδών Σχολής Μωραΐτη, 2009.
13. Κ. Καρακάση, Μ. Σπυριδοπούλου, Γ. Κοτελίδης, *Ιστορία και θεωρία των λογοτεχνικών γενών και ειδών. Παραδείγματα και εφαρμογές*, ηλεκτρονικό εγχειρίδιο www.kallipos.gr

14. M. Holquist, *Bakhtin and his world*, Routledge, 1990· *Διαλογικότητα. Ο Μπαχτίν και ο κόσμος του*, μτφρ. Ιωάννα Σταματάκη, Αθήνα, Gutenberg, 2014.
15. D. Duff, Gutenberg, *Ο Ρομαντισμός και οι χρήσεις του είδους*, Επιμέλεια-Θεώρηση μετάφρασης, Εισαγωγικό σημείωμα, Επίμετρο Δ. Αγγελάτος, Μετάφραση Ιωάννα Σταματάκη, Νίκος Ι. Καγκελάρης, Αθήνα 2022

ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ: ΠΕΖΟΓΡΑΦΙΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΜΝΗΜΗ

(Γ. Παπαθεοδώρου)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Γνωρίζουν την πεζογραφική παραγωγή της περιόδου 1974-2000 και των κύριων εκπροσώπων της.
2. Γνωρίζουν τα ιστορικά και πολιτικά γεγονότα της περιόδου καθώς και τη σύνδεσή τους με τη λογοτεχνική παραγωγή της περιόδου.
3. Κατανούν κριτικά την άνοδο του ιστορικού μυθιστορήματος και της αναπαράστασης της συλλογικής μνήμης στην περίοδο της μεταπολίτευσης.
4. Προσεγγίζουν την έννοια του «αρχείου» στην ιστορία και τη λογοτεχνία.
5. Γνωρίζουν τα πολιτισμικά ρεύματα του μοντερνισμού και του μεταμοντερνισμού.
6. Αναλύουν τα λογοτεχνικά κείμενα της πεζογραφίας μέσα στα ιστορικά συμφραζόμενά τους.
7. Αναγνωρίζουν τη σημασία της λογοτεχνίας στη διαμόρφωση της ιστορίας και της μνήμης.
8. Αξιολογούν κριτικά την πεζογραφική παραγωγή της Μεταπολίτευσης.
9. Αναλύουν και να συνθέτουν πληροφορίες γύρω από τα αφηγηματικά είδη.
10. Εφαρμόζουν μεθόδους ανάλυσης και ερμηνείας των αρχειακών τεκμηρίων.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση

- και των απαραίτητων τεχνολογιών.
2. Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις.
 3. Λήψη αποφάσεων.
 4. Αυτόνομη εργασία.
 5. Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών.
 6. Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα.
 7. Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου.
 8. Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.
 9. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

ΕΝΟΤΗΤΑ 1 : ΠΕΖΟΓΡΑΦΙΑ ΚΑΙ ΜΕΤΑΠΟΛΙΤΕΥΣΗ

Στην ενότητα αυτή γίνεται μια εισαγωγική περιδιάβαση στην πεζογραφική παραγωγή της Μεταπολίτευσης, με ειδικές αναφορές στα ιστορικά, ιδεολογικά και πολιτισμικά συμφραζόμενα της περιόδου. Εξετάζονται ζητήματα περιοδολόγησης, ιστοριογραφικά σχήματα, τομές και συνέχειες, στα χρόνια 1974-2000.

ΕΝΟΤΗΤΑ 2 : ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΜΝΗΜΗ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

Στην ενότητα αυτή εξετάζονται τρεις κεντρικές έννοιες που ορίζουν το θεωρητικό πλαίσιο του μαθήματος : η έννοια της πολιτισμικής μνήμης (Jan Assman) η έννοια της πολυφωνίας και της διαλογικότητας (Mikhail Bakhtin) και η έννοια του αρχείου (Walter Benjamin, Michel DeCerteau, Arlette Farge).

ΕΝΟΤΗΤΑ 3 : ΕΦΗΜΕΡΕΣ ΕΙΔΗΣΕΙΣ, ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΑ ΣΦΑΙΡΑ

Στην ενότητα αυτή, αναλύονται παραδειγματικές περιπτώσεις λογοτεχνικών κειμένων που ενσωματώνουν στην αφήγηση τεκμήρια από τις εφημερίδες και τον Τύπο της εποχής. Μέσα από το στοιχείο της πολιτικής επικαιρότητας και των «εφήμερων ειδήσεων», περιγράφονται οι αφηγηματικές τεχνικές του ρεαλισμού αλλά και η στροφή της μυθοπλασίας στην καθημερινότητα.

(Στρατής Τσίρκας, *Χαμένη Άνοιξη / Θανάσης Βαλτινός, Στοιχεία για τη δεκαετία του '60*)

ΕΝΟΤΗΤΑ 4 : Ο ΕΑΥΤΟΣ ΣΕ ΠΡΩΤΟ ΠΡΟΣΩΠΟ

Στην ενότητα αυτή, αναλύονται αφηγηματικά κείμενα που ενσωματώνουν επιστολικά και ημερολογιακά τεκμήρια καθώς και προσωπικές μαρτυρίες. Μέσα από τις διαφορετικές «αφηγήσεις εαυτού» εξετάζεται η αναπαράσταση της βιωμένης εμπειρίας και ο αυτοβιογραφικός λόγος, ιδιαίτερα στις όψεις που συνδέουν την ιδιωτική με τη δημόσια σφαίρα.

(Άρης Αλεξάνδρου, *Κιβώτιο* / Γιώργος Ιωάννου, *Η πρωτεύουσα των προσφύγων*, Θανάσης Βαλτινός, *Στοιχεία για τη δεκαετία του '60* / Ρέα Γαλανάκη, *Θα υπογράψω Λουί*, Νίκος Μπακόλας, *Η Κεφαλή*)

ΕΝΟΤΗΤΑ 5 : ΗΧΟΤΟΠΙΑ

Στην ενότητα αυτή, μελετώνται χαρακτηριστικά πεζογραφήματα που εξετάζουν αρχεία ήχου, ραδιοφώνου καθώς και αστικά «ηχο-τοπία» της καθημερινότητας. Η σύζευξη ήχου και λόγου ως ιδιαίτερη εκδοχή της πολιτισμικής μνήμης και της «προφορικής ιστορίας» αναλύεται με κύρια έμφαση στην αισθητηριακή διάσταση της λογοτεχνίας.

(Αλέξ. Κοτζιάς, *Αντιποίησης Αρχής*, Θανάσης Βαλτινός, *Στοιχεία για τη δεκαετία του '60*, Πάνος Θεοδωρίδης, *Το ηχομυθιστόρημα του Καπετάν Αγρα*).

ΕΝΟΤΗΤΑ 6 : ΑΦΗΓΗΣΗ, ΕΙΡΩΝΕΙΑ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑ

Στην ενότητα αυτή, εξετάζεται η υπέρβαση του «ιστορικού» μυθιστορήματος μέσα από εκδοχές μεταμυθοπλασίας που αναδεικνύουν προγραμματικά την αρχαική στροφή της πεζογραφίας. Παράλληλα, εξετάζεται η ειρωνική τροπικότητα της αφήγησης και η μυθοπλαστική διάσταση των τεκμηρίων.

(Θανάσης Βαλτινός, *Τρία ελληνικά μονόπρακτα*)

ΕΝΟΤΗΤΑ 7 : Η ΜΥΘΟΠΛΑΣΙΑ ΣΤΟ ΑΡΧΕΙΟ

Στην ενότητα αυτή, εξετάζονται τα ζητήματα ποιητικής του «αρχαικού μυθιστορήματος» ως μιας νέας λογοτεχνικής εκδοχής για τις σχέσεις ανάμεσα στη συλλογή υλικού, την τεκμηρίωση, την αφήγηση και τη μνήμη. Παράλληλα, τονίζεται η αλλαγή στον ρόλο του συγγραφέα («συγγραφέας-συλλέκτης») καθώς και στη δομή της αφήγησης, η οποία ακολουθεί την οργάνωση και την ταξινόμηση του «αρχείου». Ιδιαίτερος λόγος γίνεται για τις μειονοτικές, περιθωριακές ή περιφερειακές «φωνές» του παρελθόντος καθώς και για την αναπαράσταση κοινωνικών ομάδων και υποκειμένων, που, για καιρό, ανήκαν στα «βουβά πρόσωπα» της ιστορίας.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. Α. Αργυρίου, *Ιστορία της ελληνικής λογοτεχνίας και η πρόσληψή της όταν η δημοκρατία δοκιμάζεται, υπονομεύεται και καταλύεται. 1964-1974 και μέχρι τις ημέρες μας*, Καστανιώτη, Αθήνα, 2017.
2. J. Assman, *Η πολιτισμική μνήμη. Γραφή, ανάμνηση και πολιτική ταυτότητα στους πρώιμους ανώτερους πολιτισμούς*, μτφρ. Δ. Παναγιωτόπουλος, ΠΕΚ, Ηράκλειο, 2017.

3. Γ. Βούλγαρης, *Η Ελλάδα της Μεταπολίτευσης. Σταθερή δημοκρατία, σηματοδωμένη από τη μεταπολεμική ιστορία*, Θεμέλιο, Αθήνα, 2008.
4. Κ. Βούλγαρης (επιμ.), *Η μεταμυθοπλασία στη νεοελληνική πεζογραφία*, Βιβλιόραμα, 2017.
5. R. Beaton, *Εισαγωγή στη νεότερη ελληνική λογοτεχνία*, (μτφρ. Ε. Ζουργού-Μ. Σπανάκη), Νεφέλη, Αθήνα, 1996.
6. A. Farge, *Η γεύση του αρχείου*, μτφρ. Ρ. Μπενβενίστε, Νεφέλη, Αθήνα, 1994.
7. Λ. Καλλιβρετάκης, *Δικτατορία και Μεταπολίτευση*, Θεμέλιο, Αθήνα, 2017.
8. Κ. Κορνέτης, *Τα παιδιά της δικτατορίας. Φοιτητική αντίσταση, πολιτισμικές πολιτικές και η μακρά δεκαετία του εξήντα στην Ελλάδα*, Πόλις, Αθήνα, 2015.
9. Ε. Κοτζιά, *Ιδέες και αισθητική: μεσοπολεμικοί και μεταπολεμικοί πεζογράφοι*, Πόλις, Αθήνα, 2006.
10. B. Soethaert, *Η στροφή προς το παρελθόν. Ορίζοντες του ιστορικού μυθιστορήματος 1935-1950*, Romiosini, 2018.
11. Δ. Τζιόβας, *Η πολιτισμική ποιητική της νεοελληνικής πεζογραφίας. Από την ερμηνεία στην ηθική*, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, Ηράκλειο, 2017.
12. Β. Χατζηβασιλείου, *Η κίνηση του εκκρεμούς. Άτομα και κοινωνία στη μεταπολιτευτική πεζογραφία (1974-2017)*, Πόλις, Αθήνα, 2018.

ΜΕΤΑΠΟΛΕΜΙΚΗ ΠΕΖΟΓΡΑΦΙΑ: ΒΙΑ ΚΑΙ ΙΔΕΟΛΟΓΙΑ

(Γ. Γκότση)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Εντοπίζουν τα σημαντικά γεγονότα της κοινωνικής και πολιτικής Ιστορίας τα οποία διαμορφώνουν τη νεοελληνική λογοτεχνική παραγωγή της περιόδου.
2. Παρουσιάζουν την εξέλιξη της νεοελληνικής μεταπολεμικής πεζογραφίας από το τέλος του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου ως τη μεταπολίτευση και να αναγνωρίζουν τους βασικούς εκπροσώπους της.
3. Αντιλαμβάνονται κριτικά τις διαφορετικές σημασίες των εννοιών «μαρτυρία» και «μνήμη».
4. Προχωρούν σε ερμηνευτικές αναλύσεις των έργων και σχολιασμό της ιδεολογικής στόχευσής τους.
5. Αξιολογούν την ανάδυση του γυναικείου υποκειμένου τόσο ως συγγραφέα όσο και ως λογοτεχνικής ηρωίδας την περίοδο αυτή.

6. Οικοδομούν και διαχειρίζονται επιχειρηματολογία.
7. Ερευνούν αυτόνομα σε ένα βασικό μέρος της εκτενούς έντυπης και ηλεκτρονικής σχετικής βιβλιογραφίας.
8. Οργανώνουν ατομικές ή ομαδικές παρουσιάσεις λογοτεχνικών θεμάτων με χρήση power-point.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.
2. Άσκηση ικανοτήτων κριτικής αποτίμησης δεδομένων.
3. Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών.
4. Ικανότητα για αυτόνομη εργασία.
5. Ικανότητα να αλληλεπιδρά με άλλους.
6. Λήψη αποφάσεων.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Εισαγωγή στο χωροχρονικό πλαίσιο: Ιστορικές και κοινωνικές συνθήκες στην Ελλάδα από τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο μέχρι τη μεταπολίτευση.
2. Γραμματολογική παρουσίαση της ιστορικής εξέλιξης της μεταπολεμικής πεζογραφίας και της διαχείρισης των θεματικών της «βίας».
3. Μελέτη του είδους της «μαρτυρίας» και διαφόρων αφηγηματικών εκδοχών εμφάνισής του.
4. Μελέτη της προβληματικής που αναπτύσσει η μεταπολεμική πεζογραφία γύρω από τη σχέση του ανθρώπου με τις ιστορικές δυνάμεις και τις κοινωνικές αλλαγές
5. Μελέτη των μορφών λογοτεχνικής διαχείρισης της «μνήμης» και του «τραύματος» του Εμφυλίου πολέμου στη μεταπολεμική αλλά και τη σύγχρονη εποχή.
6. Κριτική αποτίμηση του φαινομένου της ανάδυσσης γυναικείων υποκειμένων ως συγγραφέων και ως ηρωίδων της μεταπολεμικής πεζογραφίας.
7. Ερμηνευτική ανάλυση, αφηγηματολογική ανάλυση και κριτική κατανόηση αντιπροσωπευτικών κειμένων των Σ. Πατατζή, Ρ. Ρούφου, Έλλης Αλεξίου, Στ. Τσίρκα, Δ. Χατζή, Γ. Ιωάννου, Θ. Βαλτινού, Αλ. Κοτζιά, Π. Μάτεσι.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. Α. Αργυρίου, «Εισαγωγή» στον Α' τόμο της σειράς *Η μεταπολεμική πεζογραφία. Από τον πόλεμο του '40 ως τη δικτατορία του '67*, Σοκόλης, Αθήνα 1988.
2. Α. Κοτζιάς, *Μεταπολεμικοί πεζογράφοι*, Κέδρος, Αθήνα 1982.
3. Ε. Κοτζιά, *Ιδέες και αισθητική: μεσοπολεμικοί και μεταπολεμικοί πεζογράφοι (1930-1974)*, Πόλις, Αθήνα 2006.
4. Π. Μουλλάς, *Για τη μεταπολεμική μας πεζογραφία. Κριτικές καταθέσεις*, Στιγμή, Αθήνα 1989.
5. Δ. Ραυτόπουλος, *Οι ιδέες και τα έργα*, Δίφρος, Αθήνα 1965.
6. Α. Σαχίνης, *Μεσοπολεμικοί και μεταπολεμικοί πεζογράφοι*, Κωνσταντινίδης, Θεσσαλονίκη 1979.
7. Δ. Τζιόβας, *Η πολιτισμική ποιητική της ελληνικής πεζογραφίας*, Ηράκλειο: ΠΕΚ 2017 (κεφάλαια για τον Χατζή και το Βασιλικό).
8. Δ. Τζιόβας, *Το παλίμψηστο της ελληνικής αφήγησης. Από την αφηγηματολογία στη διαλογικότητα*, Οδυσσέας, Αθήνα 1993.
9. Μ. Μικέ – Λ. Γκανά, «Εσωτερικός μονόλογος (Αναδρομική περιδιάβαση και σύγχρονη προβληματική μιας αφηγηματικής τεχνικής)», *Φιλολόγος* 48 (Καλοκαίρι 1987) 136-160.
10. Μ. Μικέ, *Δοκιμασίες. Όψεις του οικογενειακού πλέγματος στο νεοελληνικό μυθιστόρημα 1922-1974*, Gutenberg, Αθήνα 2019.
11. *Ιστορική πραγματικότητα και νεοελληνική πεζογραφία (1945-1995)*, Εταιρεία Σπουδών Νεοελληνικού Πολιτισμού και Γενικής Παιδείας (Ιδρυτής: Σχολή Μωραΐτη), Αθήνα 1997.
12. Ν. Χαραλαμπίδου, «Αφηγηματική τεχνική και ιδεολογία: οι λογοτεχνικές προσδοκίες της Αριστεράς (1945-1955) και η περίπτωση του Δημ. Χατζή», *Σπείρα*, τχ. 2 (Φθιν. 1991) 113-145.
13. Φ. Αμπατζοπούλου, *Ο άλλος εν διωγμώ. Η εικόνα του Εβραίου στη λογοτεχνία. Ζητήματα ιστορίας και μυθοπλασίας*, Θεμέλιο, Αθήνα 1998.
14. Γ. Παπαθεοδώρου, «Διανόηση και κομματική στράτευση. Ο Μάνος Σιμωνίδης στις *Ακυβέρνητες πολιτείες* του Στρατή Τσίρκα», *Νέα Εστία*, αφιέρωμα *Λογοτεχνία και αριστερά 1940-1980*, τχ. 1743 (Μάρτιος 2002) 367-386.
15. Ντ. Μπλο, *Χρονικές δομές στις Ακυβέρνητες πολιτείες*, μτφρ. Σ. Βελέντζας, Κέδρος, Αθήνα 1980.
16. Χ. Προκοπάκη, *Οι Ακυβέρνητες πολιτείες και η κριτική (1960-1966)*, Κέδρος, Αθήνα 1980.
17. Χ. Προκοπάκη, *Στα ίχνη του Στρατή Τσίρκα. Σχεδιάγραμμα χρονολογίου*, Κέδρος, Αθήνα 1985.
18. Χ. Προκοπάκη, «Η αφηγηματική πορεία του Θανάση Βαλτινού. Ο Λόγος και η Ιστορία», στον τόμο Τ. Κροντήρη – Κ. Κίτση-Μυτάκου (επιμ.), *Η λογοτεχνία και οι προϋποθέσεις της. Τιμητικό αφιέρωμα στην Τζίνα Πολίτη*, University Studio Press, Θεσσαλονίκη 1999, 227-249.
19. *Για τον Βαλτινό. Κριτικά κείμενα*, εισαγωγή, επιλογή κειμένων Θ. Πυλαρινός, εκδόσεις Αιγαίον, Λευκωσία 2002.
20. Μ. Νικολοπούλου, «Η μαρτυρία στο έργο του Θανάση Βαλτινού», *Πόρφυρας* 103, (Απρίλιος-Ιούνιος 2002), 95-103.
21. Μ. Νικολοπούλου, «*Ιαγουάρος* του Αλέξανδρου Κοτζιά: ένα σχόλιο για τη λειτουργία της μνήμης του εμφυλίου στη δεκαετία του 1980», *Μνήμες και Λήθη του Ελληνικού Εμφυλίου*, επιμ. Β. Δαλκαβούκης, Ε. Βουτυρά, Ρ. Βαν

- Μπούσχοτεν, Κ. Μπάδα και Τ. Βερβενιώτη, Θεσσαλονίκη, Επίκεντρο, 2008, σ. 373-385.
22. Γ. Πατερίδου, «Γιώργος Ιωάννου. Ζητήματα επαρχιακής λογοτεχνίας», στο *Νεοελληνική λογοτεχνία και κριτική από το Διαφωτισμό ως σήμερα* [Μνήμη Παν. Μουλλά], Σοκόλης, Αθήνα 2014, 543-552.
23. Έ. Σταυροπούλου, *Προτάσεις ανάγνωσης για την πεζογραφία μιας εποχής. Μ. Αλεξανδρόπουλος, Σπ. Πλασκοβίτης, Α. Φραγκιάς, Μ. Χάκκας, Δ. Χατζής*, Σοκόλης, Αθήνα 2001.
24. Αφιέρωμα στον *Αφιέρωμα στον Αλέξανδρο Κοτζιά*, Αθήνα 1994.

ΑΛΛΩΝ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΝ

Ο ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΗΣ ΚΑΙ Η ΤΕΧΝΗ ΤΟΥ ΚΩΜΙΚΟΥ

(Ν. Χαραλαμπίδης)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Διακρίνουν την Αρχαία Ελληνική Κωμωδία σε Παλαιά, Μέση και Νέα.
2. Γνωρίζουν τα βασικά χαρακτηριστικά της ποιητικής τέχνης του Αριστοφάνη αλλά και της Παλαιάς Κωμωδίας γενικότερα.
3. Κατανοούν τη σημασία της Αριστοφανικής Κωμωδίας στη διαμόρφωση και την εξέλιξη της Αρχαίας Ελληνικής Κωμωδίας ως λογοτεχνικού είδους (genre).
4. Διαθέτουν μια γενική εποπτεία των έντεκα σωζόμενων κωμωδιών του Αριστοφάνη.
5. Μεταδίδουν τις αποκτηθείσες γνώσεις σε εύληπτη μορφή στο πλαίσιο σχολικής διδασκαλίας.
6. Διακρίνουν και να επεξηγούν τα δομικά μέρη της Αριστοφανικής Κωμωδίας.
7. Κατανοούν την αριστοφανική γλώσσα από το πρωτότυπο αρχαίο ελληνικό κείμενο.
8. Εντοπίζουν και να αποτιμούν τους πολιτικούς υπαινιγμούς και τις πολιτικο-κοινωνικές παρεμβάσεις / παραινέσεις του αριστοφανικού corpus.
9. Εφαρμόσουν / προσαρμόσουν το διδακτικό πρότυπο στο σχολικό μάθημα.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Αυτόνομη εργασία.
2. Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.
3. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

Το μάθημα βοηθά τους φοιτητές / τις φοιτήτριες να αποκτήσουν το εξειδικευμένο γνωστικό υπόβαθρο, που είναι απαραίτητο για την παιδαγωγική προσέγγιση της αρχαίας ελληνικής κωμωδίας (και δη του Αριστοφάνη) σε επίπεδο διδακτικής. Αυτό επιτυγχάνεται μέσα από τη διδασκαλία επιλεγμένων αποσπασμάτων από επτά αριστοφανικές κωμωδίες: *Αχαρνής, Ιππής, Νεφέλαι, Σφήκες, Ειρήνη, Όρνιθες, Βάτραχοι*.

Στους επιμέρους στόχους του μαθήματος εμπίπτουν:

- I. Η διάκριση της Αρχαίας Ελληνικής Κωμωδίας σε Παλαιά, Μέση και Νέα.
- II. Η εξοικείωση με τα κύρια γνωρίσματα της ποιητικής τέχνης του Αριστοφάνη, καθώς και με την αριστοφανική γλώσσα.
- III. Η απόκτηση μιας γενικής εποπτείας των έντεκα σωζόμενων αριστοφανικών έργων.
- IV. Η κατανόηση της σημασίας της αριστοφανικής κωμωδίας στη διαμόρφωση και την εξέλιξη της Αρχαίας Ελληνικής Κωμωδίας ως λογοτεχνικού είδους.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. *Aristophanes* (English & Greek), edited & translated by J. Henderson, 5 vols., Cambridge MA 1998-2007 (Harvard University Press), LOEB Classical Library Series.
2. V. Bers, *Greek Poetic Syntax in the Classical Age*, New Haven 1984.
3. K.J. Dover, *Aristophanes Frogs*, Oxford 1993.
4. K.J. Dover, *Η Κωμωδία του Αριστοφάνη* (μτφ. Φ.Ι. Κακριδή), Αθήνα 1997, εκδ. ΜΙΕΤ.
5. Δ. Λυπουρλής, *Αρχαία Ελληνική Μετρική*, Θεσσαλονίκη.
6. S.D. Olson, *Aristophanes Peace*, Oxford 1998.
7. S.D. Olson, *Aristophanes Acharnians*, Oxford 2002.
8. Α. Παπαχρυσόστομου, *Six Comic Poets. A Commentary on Selected Fragments of Middle Comedy*, Tübingen 2008.
9. Α. Παπαχρυσόστομου, «Καλειδοσκόπιο στη Μέση Κωμωδία: Η Νομοτέλεια της Αλλαγής στο Δράμα», στον συλλογικό τόμο *Αττική Κωμωδία: Πρόσωπα και Προσεγγίσεις* (επιμ. Θ. Παππάς & Α. Μαρκαντωνάτος), Αθήνα 2011 (Gutenberg), 90-102.
10. Α. Παπαχρυσόστομου, "Continuity and Change in the Comic Genre or How it all ended up with Menander: The Case of Sub-Trends", *Ordia Prima* 11-12 (2012-2013) 165-189.
11. Α. Παπαχρυσόστομου, *Amphis: Introduction, Translation, Commentary* (Fragmenta Comica 20), Heidelberg 2016 (Verlag Antike).

12. Α. Παπαχρυσόστομου, «Ο θρανίτης λεώς, ο μισθαρχίδης Λάμαχος και η Δημοκρατία στους Αχαρνής του Αριστοφάνη», στον συλλογικό τόμο *Αριστοφάνους Αχαρνής: Το Έργο, ο Τόπος, οι Άνθρωποι* (επιμ. Α. Μαρκαντωνάτος & Λ. Πλατυπόδης), Αθήνα 2020 (εκδ. Επισκήνιον), 102-113. (https://issuu.com/episkinion/docs/praktika_axarnhs).
13. Α. Παπαχρυσόστομου, “Surface and Deep Aristophanic Parody”, στον συλλογικό τόμο *Aristophanic Humour: Theory and Practice* (επιμ. P. Swallow & E. Hall), London 2020 (Bloomsbury), 119-128.
14. Α. Παπαχρυσόστομου, “πλήθος ὅσον ἰχθύων ... ἐπὶ πινάκων ἀργυρῶν (Ath. *Deipn.* 6.224b): A Different Kettle of Fish”, στον συλλογικό τόμο *Fragmentation in Ancient Greek Drama* (επιμ. Α. Lamari, F. Montanari, Α. Novokhatko), Berlin 2020 (De Gruyter), 617-645.
15. Α. Παπαχρυσόστομου, *Ephippus: Introduction, Translation, Commentary* (Fragmenta Comica 16.3), Göttingen 2021 (Verlag Antike).
16. K. Sidwell, *Aristophanes the Democrat: The Politics of Satirical Comedy during the Peloponnesian War*, Cambridge 2009.
17. H.W. Smyth, *Greek Grammar*, Cambridge MA 1956.

ΦΕΜΙΝΙΣΤΙΚΗ ΚΡΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΚΛΑΣΙΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ

(Ε. Καρακάντζα)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. (γνώση) Γνωρίζουν τη σύγχρονη φεμινιστική κριτική και να διαπιστώνουν πώς εφαρμόζεται στα κείμενα της κλασικής γραμματείας.
2. (γνώση και κατανόηση) Γνωρίζουν και να αναγνωρίζουν τα βασικά ζητήματα της σύγχρονης έρευνας, και να διαπιστώνουν τη σχετικότητα θεωριών που μέχρι τώρα κυριαρχούσαν στις κλασικές σπουδές.
3. (ανάλυση) Αντιληφθούν μια βασική αρχή που διέπει την επιστημονική έρευνα: ότι πολλά από τα ‘ευρήματα’ του παρελθόντος αναθεωρούνται με βάση σύγχρονες προσεγγίσεις που προέρχονται από περιοχές της κοινωνιολογικής, πολιτικής, και ψυχαναλυτικής επιστήμης, και τις σπουδές φύλου κατά τον 20ό και 21ο αιώνα.
4. Επαναξιολογούν θεμελιακά κείμενα της κλασικής φιλολογίας με τα θεωρητικά εργαλεία της σύγχρονης εποχής και να αντιλαμβάνονται την ιδιαίτερη σημασία που έχουν ορισμένα κλασικά κείμενα για τη διαμόρφωση της δυτικής ταυτότητας, άρα να εισαχθούν επίσης στην έννοια της πρόσληψης της αρχαιότητας από την κριτική σκέψη.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες

1. Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με την χρήση της απαραίτητων τεχνολογιών.
2. Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών.
3. Σεβασμός στην διαφορετικότητα και πολυπολιτισμικότητα.
4. Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας, και ευαισθησίας σε θέματα φύλου.
5. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

- Στόχος του μαθήματος είναι να καταδείξει πώς η φεμινιστική κριτική άλλαξε τον τρόπο ερμηνείας βασικών κειμένων της κλασικής γραμματείας. Η εξέτασή μου στο θεωρητικό πλαίσιο θα ξεκινήσει από την δεκαετία του 70, όταν η Luce Irigaray επανερμηνεύει κλασικά κείμενα και μορφές του ελληνικού μύθου παίρνοντας τις αποστάσεις της από την 'ορθόδοξη' λακανική (και φροϋδική) αντίληψη της γυναίκας ως μη-πολιτικού και κοινωνικού υποκειμένου.
- Στην συνέχεια θα ληφθούν υπόψη ερμηνείες της Judith Butler, Julia Kristeva, και οι συμβολές των Miriam Leonard, Bonnie Honig, Rosi Braidotti, Nancy Rabinowitz, Amy Richlin, Helen Foley κ.ά. στην ερμηνεία κλασικών κειμένων.
- Μελέτες περιπτώσεων από την κλασική γραμματεία θα είναι: από την Οδύσσεια του Ομήρου η μορφή της Πηνελόπης, της Καλυψώς / Κίρκης, Ναυσικάς και της θεάς Αθηνάς. Από τον Αισχύλο, Σοφοκλή και Ευριπίδη οι αποτυπώσεις στα έργα τους των παρακάτω ηρωίδων: Κλυταιμνήστρας, Αντιγόνης, Δηιάνειρας, Ιοκάστης, και Μήδειας.
- Τέλος, αντικείμενο μελέτης θα είναι δύο 'κλασικά' βιβλία της σύγχρονης φεμινιστικής κριτικής σκέψης για την ελληνική και ρωμαϊκή αρχαιότητα: N. Rabinowitz and A. Richlin (eds), *Feminist Theory and the Classics (Thinking Gender)* (1997) και A. Richlin (ed), *Pornography and Representation in Greece and Rome* (1992).

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. Α. Αθανασίου. 2007. *Η Ζωή στο Όριο. Δοκίμια για το Σώμα, το Φύλο και τη Βιοπολιτική*. Αθήνα.
2. Ρ. Αστρινάκη, Π. Χαντζαρούλα, Α. Αθανασίου. 2011. *Μελέτες για το Φύλο στην Ανθρωπολογία και την Ιστορία*. Αθήνα. Κωδικός Βιβλίου στον Εύδοξο: 22769186.
3. Α. Athanasiou. 2017. *Agonistic Mourning. Political Dissidence and the Women in Black*. Εδιμβούργο.
4. S. Brodribb. 1992. *Nothing Mat(t)ers: a Feminist Critique of Postmodernism*. (ιδ. κεφάλαιο 5: Lacan and Irigaray.) N. Melbourne.
5. J. Butler. 2014 [πρωτ. 2000]. *Η διεκδίκηση της Αντιγόνης. Η συγγένεια μεταξύ ζωής και θανάτου*. Αθήνα.
6. H.P. Foley. 2001. *Female Acts in Greek Tragedy*. N. Jersey.
7. B. Honig. 2013. *Antigone Interrupted*. Cambridge.
8. L. Irigaray. 1985 [πρωτ. 1974]. *Speculum of the Other Woman*. N. Y.
9. L. Irigaray. 1994 [πρωτ. 1989]. *Thinking the Difference: For a Peaceful Revolution*. Λονδίνο.
10. M.A. Katz. 1991. *Penelope's Renown. Meaning and Indeterminacy in the Odyssey*. N. J.
11. J. Peradotto and J.P. Sullivan. 1984. *Women in the Ancient World*. The Arethusa Papers. N.Y.
12. N. Rabinowitz and A. Richlin (επιμ.). 1997. *Feminist Theory and the Classics (Thinking Gender)*. Λονδίνο.
13. A. Richlin (επιμ.). 1992. *Pornography and Representation in Greece and Rome*. Οξφόρδη.
14. E. Tzelepis, A. Athanasiou (επιμ.). 2010. *Rewriting Difference: Luce Irigaray and 'the Greeks'*. Albany NY.

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ ΚΑΙ ΨΥΧΑΝΑΛΥΣΗ

(Ν. Παπαχριστόπουλος)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Γνωρίζουν βασικές αρχές ψυχολογίας και ψυχοπαθολογίας.
2. Διακρίνουν βασικά ψυχολογικά ζητήματα τα οποία σχετίζονται με την εφηβεία.
3. Αντιλαμβάνονται ορισμένα χαρακτηριστικά τα οποία διαφοροποιούν την ψυχοπαθολογία της εφηβείας από την αντίστοιχη της ενήλικης ζωής.

4. Συνειδητοποιούν την κοινωνική διάσταση της ψυχοπαθολογίας καθώς και την κοινωνική κατασκευή των συμπτωμάτων, ιδίως των αποκαλούμενων ως «νέα» συμπτώματα.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Αυτόνομη Εργασία.
2. Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.
3. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1.Βασικές αρχές ψυχοπαθολογίας

Κλινική συμπτωματολογία βάσει των εγχειριδίων DSM-V και ICD-X. Κυρίαρχοι ψυχοπαθολογικοί σχηματισμοί.

2. Κλινικές δομές στην ψυχανάλυση

Νευρώσεις, ψυχώσεις, διαστροφές. Συμπτωματολογία και ερμηνεία.

3. Η εφηβεία και τα χαρακτηριστικά της

Ιδιαιτερότητες της εφηβείας και η διαφοροποίηση της συμπτωματολογίας της από την αντίστοιχη των ενηλίκων.

4. Κλινικά συμπτώματα και κοινωνικός δεσμός

Τα «νέα» συμπτώματα και η σχέση τους με τον νέο τρόπο εγγραφής του υποκείμενου στον κοινωνικό δεσμό. Η κοινωνική κατασκευή της έννοιας του συμπτώματος.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. Ν. Παπαχριστόπουλος, (επιμ.), *Υγεία, υποκείμενο, κοινωνία*, Orpportuna, Πάτρα 2018.
2. Ν. Παπαχριστόπουλος, Κ. Σαμαρτζή (επιμ.), *Υγεία, ασθένεια και κοινωνικός δεσμός*, Orpportuna, Πάτρα 2010.
3. J.-L. Pardinielli, P. Bertagne, G. Gimenez, G. Pirlot, *Κλινικές δομές. Νευρώσεις, ψυχώσεις, διαστροφές*, Orpportuna, Πάτρα 2008.

4. *DSM-V. Διαγνωστικά Κριτήρια*, Αμερικανική ψυχιατρική εταιρεία, Λίτσας, Αθήνα 2015.
5. *ICD-X. Διεθνής Στατιστική Ταξινόμηση Νόσων και Συναφών Προβλημάτων Υγείας*, Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας, Υπουργείο Υγείας, Αθήνα 2010.
6. Ν. Παπαχριστόπουλος (επιμ.), *Ψυχανάλυση και κοινωνικά συμπτώματα*, Orportuna, Πάτρα 2015.

ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑΣ

Ε΄ ΕΞΑΜΗΝΟ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑ

(Ν. Κουτσούκος)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Περιγράψουν τη μορφολογία ως τομέα της Γραμματικής αλλά και ως κλάδο της γλωσσολογικής επιστήμης και να μπορούν να διακρίνουν τη Μορφολογία από άλλους συναφείς επιστημονικούς κλάδους (π.χ. Λεξικολογία, Ετυμολογία κ.ά.).
2. Είναι εξοικειωμένοι / εξοικειωμένες με τις βασικές αρχές, τους βασικούς σταθμούς στην εξέλιξη αλλά και τα μοντέλα του συγκεκριμένου επιστημονικού κλάδου.
3. Ορίζουν βασικές έννοιες της μορφολογίας που σχετίζονται με τα μορφολογικά συστατικά, τις μορφολογικές διαδικασίες και το νοητικό λεξικό.
4. Προβληματιστούν σε σχέση με τη μορφολογία και άλλες εκφάνσεις του γλωσσικού φαινομένου, όπως η μορφολογική κατάκτηση, η μορφολογική ποικιλία και η μορφολογική τυπολογία.
5. Γνωρίζουν τα βασικά μορφολογικά συστατικά και τις βασικές διαδικασίες του συστήματος της Νέας Ελληνικής.
6. Προβληματιστούν σχετικά με τα βασικά ερωτήματα της κλιτικής μορφολογίας.
7. Αναλύσουν τις βασικές αρχές δόμησης του κλιτικού συστήματος της Νέας Ελληνικής.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Ικανότητα να κάνουν ανάλυση λεξικών σχηματισμών βάσει συγκεκριμένης μεθοδολογίας.
2. Ικανότητα να κάνουν ανάλυση μορφολογικών σχηματισμών της Νέας Ελληνικής.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

Θεματολογία

- Ιστορία της μορφολογικής θεωρίας.
- Μορφολογικές κατηγορίες - μορφήματα (βασικές κατηγορίες μορφημάτων και προσφυσμάτων με βάση τη δεσμευτικότητα, τη θέση στο σχηματισμό και τη λειτουργία).
- Αλλομορφία/Αλλόμορφα.
- Διαδικασίες χωρισμού μορφημάτων (παραδειγματικές και συνταγματικές σχέσεις).
- Μορφήματα και εγγενή μορφολογικά χαρακτηριστικά.
- Νοητικό λεξικό.
- Μορφολογικά μοντέλα και αρχιτεκτονική της γραμματικής.
- Μορφολογικές κατηγορίες (γένος και κλιτικές τάξεις).
- Κλιτική μορφολογία (ονοματικό και ρηματικό σύστημα).
- Ανάλυση μορφολογικών λαθών (έμφαση στην κλιτική μορφολογία).

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. Α. Αναστασιάδη-Συμεωνίδη. 1986. *Η Νεολογία στην Κοινή Νεοελληνική*. Θεσσαλονίκη: ΑΠΘ.
2. Α. Αναστασιάδη-Συμεωνίδη. 1994. Νεολογικός δανεισμός-Άμεσα δάνεια από τη Γαλλική και την Αγγλοαμερικανική-Μορφοφωνολογική ανάλυση. Θεσσαλονίκη.
3. Α. Αναστασιάδη-Συμεωνίδη, Α. Ράλλη & Δ. Χειλά-Μαρκοπούλου (Επιμ.). 2003. *Το Γένος*. Αθήνα: Πατάκης.
4. Ε. Βάζου, Φ. Παπαδοπούλου, Ι.Γ. Ξυδόπουλος & Α. Τσαγγαλίδης. 2008. *Εισαγωγή στη μελέτη της γλώσσας* (μετάφραση και μερική προσαρμογή στα Ελληνικά και επιστημονική επιμέλεια του *An Introduction to Language* των V. Fromkin, R. Rodman & N. Hyams (7^η έκδοση), εκδόσεις Thomson), Αθήνα: Εκδόσεις Πατάκη.
5. Θ. Μωυσιάδης. 2005. *Ετυμολογία-Εισαγωγή στη Μεσαιωνική και Νεοελληνική Ετυμολογία*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.

6. Ι.Γ. Ξυδόπουλος. 2008. Λεξικολογία: Εισαγωγή στην ανάλυση της λέξης και του λεξικού. Αθήνα: Εκδόσεις Πατάκη.
7. Θ.Σ. Παυλίδου. 2013. *Επίπεδα γλωσσικής ανάλυσης*. Θεσσαλονίκη: Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών/ Ίδρυμα Μανόλη Τριανταφυλλίδη.
8. Α. Ράλλη. 2005. *Μορφολογία*. Αθήνα: Εκδόσεις Πατάκη.
9. Α. Ράλλη. 2007. *Η σύνθεση λέξεων. Διαγλωσσική μορφολογική προσέγγιση*. Αθήνα: Εκδόσεις Πατάκη
10. M. Aronoff & K. Fudeman. 2011. *What is Morphology?* (2nd Edition). UK: Wiley-Blackwell.
11. L. Bauer, R. Lieber & I. Plag 2013. *The Oxford reference guide to English Morphology*. Oxford: Oxford University Press.
12. G. Booij. 2013. *The grammar of words: an introduction to linguistic morphology* [3rd edition]. NY: Oxford University Press.
13. R.W. Dixon. 2014. *Making new words. Morphological derivation in English*. Oxford: Oxford University Press.
14. M. Haspelmath, & A.D. Sims. 2010. *Understanding morphology*. Oxon & New York: Routledge.
15. R. Lieber. 2016. *Introducing Morphology* [2nd edition]. Cambridge: Cambridge University Press.

ΦΩΝΗΤΙΚΗ – ΦΩΝΟΛΟΓΙΑ

(Δ. Παπαζαχαρίου)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Διακρίνουν τη Φωνητική – Φωνολογία.
2. Γνωρίζουν για την Αρθρωτική Φωνητική.
3. Κατανούν τη σημαντικότητα της γλωσσικής λειτουργίας για τον προσδιορισμό των φωνολογικών μονάδων και των διαφορετικών πραγματώσεών τους.

4. Έχουν κατακτήσει τα μεθοδολογικά εργαλεία και κριτήρια για τον ορισμό των φωνολογικών μονάδων.
5. Προσεγγίζουν συστηματικά τα γλωσσικά φαινόμενα και τη συμβολή των θεωριών στην κατανόησή τους.
6. Κατανοούν τους λόγους ύπαρξης διαφορετικών φωνολογικών θεωριών.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Ικανότητα φωνητικής καταγραφής λέξεων και φράσεων.
2. Κατάκτηση της παρουσίασης φωνολογικών δεδομένων και των αντίστοιχων αναλύσεων με τη χρήση αλγορίθμων και διαγραμμάτων.
3. Ικανότητα ανάλυσης και σύνθεσης πληροφοριών.
4. Ικανότητα οικοδόμησης και διαχείρισης επιχειρηματολογίας.
5. Ικανότητα κριτικής.
6. Ικανότητα για κριτική αξιολόγηση δεδομένων, και κατ' επέκτασιν για ανεξάρτητη και κριτική σκέψη.
7. Ικανότητα για ολοκλήρωση αυτόνομης ατομικής εργασίας.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Είδη Φωνητικής – Αρθρωτική Φωνητική.
2. Λειτουργίες ήχων, κωδικοποίηση ήχων σύμφωνα με τις γλωσσικές λειτουργίες που επιτελούν σε φωνολογικές μονάδες, αλλόφωνα κι ελεύθερες ποικιλίες.
3. Διαφοροποιητικά χαρακτηριστικά.
4. Περιγραφή και ορισμοί των τεμαχιακών φωνολογικών μονάδων της Νέας Ελληνικής γλώσσας στο πλαίσιο της Γενετικής Γλωσσολογίας.
5. Φωνολογικά Φαινόμενα.
6. Φωνολογικοί κανόνες.
7. Αυτοτεμαχιακή Φωνολογία. Περιγραφή και ορισμοί των τεμαχιακών φωνολογικών μονάδων της Νέας Ελληνικής γλώσσας, στο πλαίσιο της προσωδιακής φωνολογίας.
8. Παρουσίαση της σχέσης που υπάρχει ανάμεσα στη Μορφολογία και τη Φωνολογία, στο πλαίσιο της λεξικής Φωνολογίας.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. M. Nespor. 1999. *Φωνολογία*. Αθήνα: Εκδόσεις Πατάκη.
2. Α. Ρεβυθιάδου. 2007. *Η Φωνολογία της Διδασκαλίας της Ελληνικής ως Ξένης Γλώσσας*. Αθήνα: Εκδόσεις Πατάκη.

Ε΄ ΕΞΑΜΗΝΟ
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

ΣΗΜΑΣΙΟΛΟΓΙΑ

(Γ. Ξυδόπουλος)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Κατανοούν τις βασικές σημασιολογικές σχέσεις που αφορούν τον ορισμό της σημασίας.
2. Γνωρίζουν τις σημασιολογικές σχέσεις λέξεων και προτάσεων.
3. Γνωρίζουν τη διαφοροποίηση της σημασιολογίας από την πραγματολογία.
4. Αναλύουν γλωσσικά φαινόμενα με βάση τη σημασία.
5. Συσχετίζουν τις αναλύσεις με τα εμπειρικά δεδομένα.
6. Θέτουν ερωτήματα και να επιλύουν προβλήματα.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Αυτόνομη Εργασία.
2. Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών.
3. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και παραγωγικής σκέψης.
4. Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Τι είναι σημασιολογία; Ορισμός.
2. Πώς ορίζεται η σημασία; Έννοια και αναφορά.
3. Λεξική σημασία και λεξικές σχέσεις.
4. Προτασιακή σημασία και προτασιακές σχέσεις.
5. Προτασιακή σημασιολογία: περιστάσεις και συμμετέχοντες.
6. Σημασιολογία και προτασιακή λογική: πίνακες αληθείας.
7. Σημασιολογία και κατηγορηματική λογική: κατηγορήματα και ποσοδείκτες.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. Γ. Βελούδης. 2005. *Η σημασία πριν, κατά και μετά τη γλώσσα*. Εκδόσεις Κριτική, Αθήνα
2. G. Chierchia & S. McConnell-Ginet. 2000². *Meaning and Grammar: An Introduction to Semantics*. Cambridge, MA: MIT Press.
3. A. Cruse. 2000. *Meaning in Language: An Introduction to Semantics and Pragmatics*. Oxford: Oxford University Press.
4. J.R. Hurford, B. Heasley & M.B. Smith. 2007². *Semantics: A Coursebook*. Cambridge: Cambridge University Press.
5. J. Lyons. 1995. *Γλωσσολογική Σημασιολογία* [μετάφραση Γ. Ανδρουλάκης]. Εκδόσεις Πατάκη: Αθήνα.
6. P. Portner. 2005. *What is meaning? Fundamentals of Formal Semantics*. Malden: Blackwell.
7. N. Riemer. 2010. *Introducing Semantics*. Cambridge: Cambridge University Press.
8. J. Saeed. 2017. *Σημασιολογία* [μετάφραση Ε. Δημελά]. Εκδόσεις Πατάκη, Αθήνα.
9. H. de Swart. 1998. *Introduction to Natural Language Semantics*. CLSI Lecture Notes, Number 80. CLSI Publications: Stanford, California.

ΚΕΙΜΕΝΟΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑ

(Α. Αρχάκης)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Γνωρίζουν τους τρόπους σύστασης των κειμένων.

2. Αναλύουν ποικίλα κείμενα και κυρίως μαθητικά γραπτά βάσει κριτηρίων κειμενικότητας.
3. Αναγνωρίζουν σε ποιο βαθμό τα εκπαιδευτικά προγράμματα γλωσσικής εκπαίδευσης λαμβάνουν υπόψη τους την κειμενογλωσσολογική προσέγγιση.
4. Χρησιμοποιήσουν τις γνώσεις υποδομής στην κειμενογλωσσολογία για εκπαιδευτικές δραστηριότητες στο σχολείο.
5. Επιδεικνύουν γνώση και κατανόηση των βασικών εννοιών της Κειμενογλωσσολογίας.
6. Εφαρμόζουν αυτή τη γνώση σε εκπαιδευτικά ζητήματα.
7. Παρουσιάζουν την ανάλυση των κειμενογλωσσολογικών φαινομένων με στόχο εκπαιδευτικές δραστηριότητες στο γλωσσικό μάθημα.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις.
2. Λήψη αποφάσεων.
3. Αυτόνομη εργασία.
4. Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών.
5. Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
6. Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου.
7. Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.
8. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Προφορικός και γραπτός λόγος.
2. Κριτήρια διάκρισης ενός κειμένου από ένα άθροισμα προτάσεων: Συνοχή, συνεκτικότητα, προθετικότητα, περιστασιακότητα, διακειμενικότητα, αποδεκτότητα.
3. Έννοιες κειμενικής ανάλυσης: Συνοχικοί μηχανισμοί, συνεκτικότητα, επίπεδα ύφους, ομοιοαναφορικότητα, ομοιοταξινόμηση, ομοιοεκτατικότητα, ενδοφορική και εξωφορική αναφορά, θέμα-σχόλιο, μικρο- και μακρο- λειτουργίες, γνωστικά σχήματα.
4. Χαρακτηριστικά βασικών κειμενικών ειδών (περιγραφή, αφήγηση, επιχειρηματολογία).
5. Παραγωγή κειμένων και σχολική πράξη με βάση τη θεωρία των κωδίκων.
6. Κριτική επισκόπηση της γλωσσικής διδασκαλίας στο Γυμνάσιο: Προς ένα επικοινωνιακό-κειμενοκεντρικό πλαίσιο γλωσσικής διδασκαλίας.
7. Αξιοποίηση κειμενογλωσσολογικών εννοιών στην εκπαιδευτική πράξη.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. J.-M. Adam. (1999). *Τα κείμενα: Τύποι και πρότυπα. Αφήγηση, περιγραφή, επιχειρηματολογία, εξήγηση και διάλογος*, μτφρ. Γ. Παρίσης, επιμ. Ε. Καψωμένος. Αθήνα: Πατάκης.
2. Α. Αρχάκης. (2005). *Γλωσσική διδασκαλία και σύσταση των κειμένων*. Αθήνα: Πατάκης.
3. R. Beaugrande & W. Dressler. (1981). *Introduction to Textlinguistics*. London: Longman.
4. B Bernstein. (1971). *Class, Codes and Control, I*. London: Routledge and Kegan Paul.
5. B. Bernstein. (1990). *Class, Codes and Control, IV*. London: Routledge.
6. Α. Γεωργακοπούλου και Δ. Γούτσος. (1999). *Κείμενο και επικοινωνία*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
7. M.A.K. Halliday & R. Hasan. (1985). *Language, Context and Text: Aspect of Language in a Social Semiotic Perspective*. Oxford: Oxford University Press.
8. P. Knapp & M. Watkins. (1994). *Context — Text — Grammar: Teaching the Genres and Grammar of School Writing in Infants and Primary Classrooms*. Australia: Text Productions.
9. Η.Γ. Μασσαγγούρας. (2001). *Κειμενοκεντρική προσέγγιση του γραπτού λόγου. Ή αφού σκέπτονται γιατί δεν γράφουν;*. Αθήνα: Γρηγόρης.

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ

(ΙΚΥ / ΕΣΠΑ)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Αναγνωρίζουν τις διάφορες περιόδους της ιστορίας της Ελληνικής, από την Μυκηναϊκή έως και την Νέα Ελληνική.
2. Κατανοούν την εξελικτική διαδικασία των κυριότερων ποικιλιών της Ελληνικής.
3. Γνωρίζουν τις βασικότερες μεταβολές που συντελέστηκαν σε κάθε περίοδο.
4. Γνωρίζουν το ιστορικό κοινωνιογλωσσικό πλαίσιο μέσα στο οποίο αναπτύχθηκαν και διαμορφώθηκαν οι ποικιλίες της Ελληνικής.
5. Παρέχουν ιστορικές ερμηνείες για διάφορα φαινόμενα από τις περιόδους της Ελληνικής.
6. Αναγνωρίζουν τα φαινόμενα αυτά σε κείμενα από τις διάφορες περιόδους της Ελληνικής.

7. Συσχετίζουν κοινωνιογλωσσικά φαινόμενα με αμιγώς 'γλωσσικές' εξελίξεις.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών.
2. Αυτόνομη εργασία.
3. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Εισαγωγή στην έννοια της Ιστορίας της Ελληνικής (ποικιλίες προς εξέταση, περίοδοι της Ιστορίας της Ελληνικής, σχέση Αρχαίας και Νέας Ελληνικής).
2. Η Γραμμική Β' και η Μυκηναϊκή Ελληνική.
3. Το ελληνικό αλφάβητο και η διαμόρφωσή του.
4. Η Αρχαία Ελληνική: κοινωνιογλωσσικό πλαίσιο και διάλεκτοι.
5. Ελληνιστική – Ρωμαϊκή περίοδος: κοινωνιογλωσσικό πλαίσιο, βασικές μεταβολές.
6. Μεσαιωνική περίοδος: κοινωνιογλωσσικό πλαίσιο, βασικές μεταβολές.
7. Πρώιμη ΝΕ περίοδος: κοινωνιογλωσσικό πλαίσιο, βασικές μεταβολές.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. G. Horrocks. 2006. *Ελληνικά: Η ιστορία της γλώσσας και των ομιλητών της*. Αθήνα: Εστία.
2. Α.-Φ. Χριστίδης (εκδ.). 2001. *Ιστορία της Ελληνικής Γλώσσας: Από τις αρχές έως την ύστερη αρχαιότητα*. Θεσσαλονίκη: Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών.
3. A. Jannaris. 1897. *An Historical Greek Grammar, Chiefly of the Attic Dialect*. London.
4. E.J. Bakker (ed.). 2010. *A Companion to the Ancient Greek Language*. Oxford: Wiley-Blackwell.
5. F. Adrados. 2003. *Ιστορία της ελληνικής γλώσσας: Από τις απαρχές ως τις μέρες μας*. Αθήνα: Παπαζήσης.

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΓΛΩΣΣΙΚΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

(Ζ. Παπαδοπούλου)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Ξεχωρίζουν τους όρους που αφορούν τη μεθοδολογία της γλωσσικής διδασκαλίας
2. Είναι σε θέση μελετούν τη διδακτική διαδικασία ως βασική λειτουργία του σχολείου.
3. Έχουν αποκτήσει το θεωρητικό υπόβαθρο σε σχέση με τη μεθοδολογία γλωσσικής διδασκαλίας.
4. Εφαρμόζουν σε συγκεκριμένα παραδείγματα τις θεωρητικές αρχές των βασικών μοντέλων διδασκαλίας.
5. Προγραμματίζουν αποτελεσματικά μια διδακτική πράξη.
6. Θέτουν τους κατάλληλους σκοπούς και στόχους σε σχέση με το περιεχόμενο προς διδασκαλία με σκοπό την επιτυχή έκβαση ενός εκπαιδευτικού γεγονότος.
7. Κατανοούν τη σημασία του αναλυτικού Προγράμματος Σπουδών κατά τον σχεδιασμό εκπαιδευτικού σεναρίου.
8. Αναπτύξουν τον κατάλληλο τρόπο αξιολόγησης των εκπαιδευομένων στο πλαίσιο ενός αναλυτικού προγράμματος σπουδών.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.
2. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.
3. Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις.
4. Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών.
5. Λήψη αποφάσεων.
6. Αυτόνομη εργασία.
7. Ομαδική εργασία.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Αγωγή και Εκπαίδευση. Διδασκαλία και Μάθηση. Εννοιολογικός διαχωρισμός.

2. Σταθμοί στην ιστορία της διδακτικής και προσανατολισμοί της διδακτικής στον 21^ο αιώνα. Θεωρητικές αρχές και παραδοχές, διδακτικές πρακτικές και χαρακτηριστικά των σύγχρονων διδακτικών προσεγγίσεων.
3. Διδακτική σχέση. Γνώση, μαθητής, καθηγητής.
4. Προγραμματισμός, οργάνωση και διεξαγωγή της διδακτικής πράξης. Αρχές μεθοδολογίας, στρατηγικές και μορφές διδασκαλίας.
5. Σκοποθεσία και στοχοθεσία στην εκπαίδευση. Παράγοντες διαμόρφωσης σκοπών και στόχων στην εκπαίδευση, διδακτικοί στόχοι (διατύπωση, ταξινόμηση, χρησιμότητα).
6. Το εκπαιδευτικό σενάριο.
7. Η αξιολόγηση στην εκπαίδευση. Αξιολόγηση μαθητή, καθηγητή/τριας και συστήματος.
8. Αναλυτικό πρόγραμμα. Ορισμοί, προσεγγίσεις, μοντέλα ανάπτυξης, κρυφό αναλυτικό πρόγραμμα.
9. Πτυχές της ανάπτυξης του παιδιού και σύνδεση τους με τη μεθοδολογία γλωσσικής διδασκαλίας.
10. Ο/Η εκπαιδευτικός και η σχολική τάξη. Ευνοϊκές συνθήκες για μάθηση.
11. Ο/Η εκπαιδευτικός ΠΕ02 στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. Κ. Δημητριάδου. (2016). *Νέοι Προσανατολισμοί της Διδακτικής. Προσαρμογή της Διδασκαλίας στις Εκπαιδευτικές Προκλήσεις του 21ου Αιώνα*. Αθήνα: Gutenberg.
2. Λ. Μαυροσκούφης. (2008). *Διδακτική Μεθοδολογία και ανάπτυξη της κριτικής σκέψης*. Θεσσαλονίκη: Αφοί Κυριακίδη.
3. Π. Πηγιάκη. (2003) *Προετοιμασία, σχεδιασμός και αξιολόγηση της διδασκαλίας: Διδακτική μεθοδολογία*. Αθήνα: Εκδ. Γρηγόρη.
4. Θ. Τριλιανός. (2013). *Μεθοδολογία της διδασκαλίας*. Αθήνα, Διάδραση.
5. Β. Τσάφος. (2014). *Αναλυτικό πρόγραμμα. Θεωρητικές προσεγγίσεις και εκπαιδευτικοί προσανατολισμοί. Αναζητώντας νέες σταθερές σε έναν αβέβαιο κόσμο*. Αθήνα: Μεταίχμιο.
6. Ε. Φρυδάκη. (2009). *Η Διδασκαλία στην τομή της Νεωτερικής και της Μετανεωτερικής Σκέψης*. Αθήνα: Κριτική.

Ζητήματα Δίγλωσσης Εκπαίδευσης

(Π. Μανώλη)

Οι λεπτομέρειες του μαθήματος είναι διαθέσιμες στον Οδηγό Σπουδών του Τμήματος Επιστημών της Εκπαίδευσης και της Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία.

ΑΛΛΩΝ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΝ

ΣΥΜΠΟΣΙΑΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑ

(Κ. Οικονομοπούλου)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Είναι εξοικειωμένοι / εξοικειωμένες με ένα ευρύ φάσμα πρωτογενών πηγών (κειμένων, αγγείων και αρχαιολογικών τεκμηρίων) που συνδέονται με το αρχαίο συμπόσιο.
2. Κατανοούν με συστηματικό τρόπο τη λειτουργία του συμποσίου ως θεμελιώδους κοινωνικού και πολιτικού θεσμού κατά την αρχαϊκή και κλασική εποχή.
3. Προβαίνουν σε συνδυαστική εξέταση κειμένων, αγγειογραφίας, τέχνης και αρχαιολογίας, με σκοπό να κατανοήσουν πολύπλευρα το αρχαίο συμπόσιο ως θεσμό.
4. Διερευνούν σε βάθος καίριας σημασίας κοινωνιολογικές και ανθρωπολογικές προσεγγίσεις πάνω στο συμπόσιο και τη συμποσιακή λογοτεχνία της αρχαϊκής και κλασικής εποχής (οι οποίες εστιάζουν ιδιαίτερα στον ρόλο και τις σχέσεις του φύλου και της κοινωνικής τάξης), και κατανοήσει τους τρόπους με τους οποίους οι προσεγγίσεις αυτές συμπληρώνουν και ενισχύουν την παραδοσιακή φιλολογική ερμηνεία των κειμένων.
5. Ερευνούν και να ανατρέχουν αυτόνομα σε ελληνικές και αγγλόφωνες έντυπες και ηλεκτρονικές πηγές (π.χ. εγχειρίδια, μονογραφίες, συλλογικοί τόμοι, εξειδικευμένα επιστημονικά άρθρα, ιστοσελίδες, ψηφιακές βιβλιοθήκες) για τη μελέτη του αρχαίου συμποσίου.
6. Επιλύουν ερμηνευτικά προβλήματα με τρόπο μεθοδικό και συγκροτημένο, καθώς και να υποστηρίζουν τις θέσεις τους με επιστημονικά επιχειρήματα.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση νέων τεχνολογιών.
2. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.
3. Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.

4. Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις.
5. Εργασία σε διεθνές ή/και σε διεπιστημονικό περιβάλλον.
6. Λήψη αποφάσεων.
7. Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών.
8. Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου.
9. Σεβασμός στη διαφορετικότητα και την πολυπολιτισμικότητα.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Μελέτη και κριτικός σχολιασμός αρχαϊκής συμποτικής ποίησης (επιλεγμένα αποσπάσματα από τους ποιητές Αρχίλοχο, Ξενοφάνη, Θέογνη και Ανακρέοντα) από το πρωτότυπο.
2. Μελέτη και κριτικός σχολιασμός του *Συμποσίου* του Ξενοφώντα από το πρωτότυπο.
3. Παράλληλη εξέταση αγγείων συνδεδεμένων με το αρχαίο συμπόσιο (τύποι, χρήση, διακόσμηση και εικονογραφία), καθώς και αρχαιολογίας και τέχνης (π.χ. χώροι και σκεύη συμποσίων, γλυπτικές/ζωγραφικές αναπαραστάσεις συμποσίων) και αντιπαράβολή τους με τις κειμενικές πηγές.
4. Εξοικείωση των φοιτητών με τη χρήση ψηφιακών πηγών για τη μελέτη του αρχαίου συμποσίου (π.χ. Perseus Digital Library, The Beazley Archive, Corpus Vasorum Antiquorum).
5. Συστηματική μελέτη και κριτική αποτίμηση ελληνόγλωσσης και ξενόγλωσσης βιβλιογραφίας πάνω στο αρχαίο συμπόσιο.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. E.L. Bowie (1993), 'Greek table-talk before Plato'. *Rhetorica* 11.4: 355-371.
2. F. Budelmann, (επιμ.) (2020), *Οδηγός για την Αρχαία Ελληνική Λυρική Ποίηση από το Πανεπιστήμιο του Καίμπριτζ*, μετάφρ. Σ. Καρέλας, επιμ. Ε. Μακρυγιάννη, Αθήνα.
3. D.A. Campbell (2002), *Greek lyric poetry : a selection of early Greek lyric, elegiac and iambic poetry*, London.
4. A. Dalby (2001), *Σειρήνια Δείπνα: Ιστορία της Διατροφής και της Γαστρονομίας στην Αρχαία Ελλάδα*, μετάφρ. Ε. Πατρικίου, Ηράκλειο.
4. M. Flower (επιμ.) (2021), *Είκοσι Δύο Μελέτες για τον Ξενοφώντα (The Cambridge Companion to Xenophon)*, μετάφρ. Α. Γουναροπούλου, επιμ. Γ. Βασίλαρος, Αθήνα.
5. V.J. Gray (1992), 'Xenophon's *Symposium*: the display of wisdom', *Hermes* 120.1: 58-75.
6. F. Hobden (2015), *The Symposium in Ancient Greek Society and Thought*. Cambridge 2015.
7. B. Huss (1999), 'The dancing Socrates and the laughing Xenophon, or the 'other' *Symposium*', *AJPh* 120.3: 381-409.
8. O. Murray (επιμ.) (1990), *Symptica: A Symposium on the Symposium*, Oxford.

9. M. Wecowski (2014), *The Rise of the Greek Aristocratic Banquet*. Oxford.

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ: 1670-1830

(Σ. Αθήνη)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Παρουσιάζουν τα βασικά χαρακτηριστικά της γραμματειακής παραγωγής, πρωτότυπης και μεταφρασμένης, της περιόδου 1670-1830.
2. Αποτιμούν ειδολογικά τα κείμενα.
3. Περιγράφουν την πολιτιστική κατάσταση του υπό οθωμανική κυριαρχία ελληνόφωνου κόσμου και του ελληνισμού της διασποράς.
4. Γνωρίζουν τις βασικές ιδέες του νεοελληνικού Διαφωτισμού.
5. Διακρίνουν τις φάσεις του κινήματος, των έργων και των θέσεων των αντιπροσωπευτικών εκπροσώπων του (Βούλγαρης, Μοισιόδαξ, Ρήγας, Κοραΐς).
6. Αναγνωρίζουν τη συμβολή του κινήματος του Διαφωτισμού στην τόνωση του αισθήματος της εθνικής ταυτότητας.
7. Αναγνωρίζουν τη συμβολή των ιδεών της Γαλλικής Επανάστασης στα ελληνικά περιβάλλοντα.
8. Παρουσιάζουν τις βασικές τάσεις του γλωσσικού ζητήματος μέσα από τα έργα και τις απόψεις των σημαντικότερων εκπροσώπων.
9. Γνωρίζουν τις ιδιαιτερότητες που διακρίνουν την παραγωγή και τη διακίνηση του ελληνικού βιβλίου, περιοδικού και ειδησεογραφικού Τύπου.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Επίδειξη γνώσης και κατανόησης των βασικών χαρακτηριστικών της λογοτεχνικής παραγωγής της περιόδου 1670-1830.
2. Εντοπισμό των απαρχών νεωτερικών ειδών (μυθιστόρημα, λυρική ποίηση, θέατρο), του γλωσσικού ζητήματος και της νεοελληνικής κριτικής.

3. Διάκριση των βασικών γνωρισμάτων του μπαρόκ, του κλασικισμού και του προ-ρομαντισμού.
4. Κριτική ανάλυση και ερμηνεία ποιητικών και πεζογραφικών κειμένων.
5. Προσέγγιση κειμένων, χειρογράφων και δημοσιευμένων, από τη γλωσσική κληρονομιά.
6. Εκτίμηση της συμβολής της ευρωπαϊκής παιδείας, σκέψης και λογοτεχνίας στη διαμόρφωση της νεοελληνικής.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Τα πολιτισμικά συμφραζόμενα από την κατάληψη του Χάνδακα ως την κήρυξη της Επανάστασης και την ίδρυση του ελληνικού κράτους.
2. Η κινητικότητα των ιδεών στο περιβάλλον των πρώτων Φαναριωτών ηγεμόνων.
3. Το κίνημα του νεοελληνικού Διαφωτισμού: η εμβέλεια, οι βασικοί εκπρόσωποι, οι αντιδράσεις.
4. Η κομβική θέση της μετάφρασης.
5. Η ανάδυση του γλωσσικού ζητήματος.
6. Η στροφή προς την ελληνική αρχαιότητα.
7. Τα γραμματειακά είδη: ρητορική, ποίηση, πεζογραφία, θέατρο.
8. Η «λογοτεχνική σχολή» του κύκλου του Ρήγα.
9. Οι πρώτες εφημερίδες και τα φιλολογικά περιοδικά.
10. Η ανάδυση του κριτικού λόγου.
11. Η αναζήτηση ορολογίας για τα νεωτερικά είδη και η συμβολή του Αδαμάντιου Κοραή.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. Άλκης Αγγέλου, *Των Φώτων*, Αθήνα, Ερμής, 1988.
2. Άλκης Αγγέλου, *Των Φώτων Β΄: Όψεις του νεοελληνικού διαφωτισμού*, Αθήνα, ΜΙΕΤ, 1999.
3. Σ. Αθήνη – Γ. Ξούριας, *Νεοελληνική Γραμματεία 1670-1830*, Αθήνα, 2015, Ελληνικά ηλεκτρονικά ακαδημαϊκά συγγράμματα και βοηθήματα.

4. Σ. Αθήνη, *Όψεις της νεοελληνικής αφηγηματικής πεζογραφίας (1700-1830). Ο διάλογος με τις ελληνικές και ξένες παραδόσεις στη θεωρία και την πράξη*, Αθήνα, ΙΝΕ/ΕΙΕ, 2010.
5. Κ.Θ. Δημαράς, *Νεοελληνικός Διαφωτισμός*, Αθήνα, Ερμής, 3^η 1983.
6. Π.Μ. Κιτρομηλίδης, *Νεοελληνικός Διαφωτισμός*, μετ. Σ. Νικολούδη, Αθήνα, ΜΙΕΤ, 2^η 2009.
7. Γ. Κεχαγιόγλου (εισαγ.-επιμ.-ανθολ.), *Η Παλαιότερη Πεζογραφία μας*, Αθήνα, Σοκόλης, τ. Β1, Β2, 1999.
8. Γ. Κεχαγιόγλου (εισαγ.-επιμ.-ανθολ.), *Πεζογραφική ανθολογία. Αφηγηματικός γραπτός νεοελληνικός λόγος, τ. 1: Από το τέλος του Βυζαντίου ως τη Γαλλική Επανάσταση, τ. 2: Από τη Γαλλική Επανάσταση ως τη δημιουργία του ελληνικού κράτους*, Θεσσαλονίκη, Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών [Ίδρυμα Μανόλη Τριανταφυλλίδη], 2001.
9. Γ. Ξούριας, *Ανεβαίνοντας τον Ελικώνα, Για την ποίηση του γένους την εποχή του νεοελληνικού Διαφωτισμού*, Αθήνα, Gutenberg, 2018.
10. Α. Ταμπάκη, *Περί νεοελληνικού διαφωτισμού*, Αθήνα, Ergo, 2004.
11. Α. Ταμπάκη, *Ιστορία και θεωρία της μετάφρασης. 18ος αιώνας-Ο Διαφωτισμός*, Αθήνα, Καλλιγράφος, 2018.
12. *Φαναριώτες – Άνθη Ευλαβείας --Επτανήσιοι*, εισαγ.-επιμ.: Μ.Μ. Παπαϊωάννου – Κ. Ιορδανίδης, στη σειρά: *Η Ελληνική Ποίηση. Ανθολογία-Γραμματολογία*, Αθήνα, Σοκόλης, 1980.

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ: 19^{ΟΣ}-20^{ΟΣ} ΑΙ.

(Ζ. Γκότση)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Γνωρίζουν τα βασικά χαρακτηριστικά του ρομαντισμού, του ρεαλισμού, του νατουραλισμού, του συμβολισμού, των κινημάτων της πρωτοπορίας και του μοντερνισμού.
2. Περιγράφουν τη συμβολή κοινωνικών και επιστημονικών εξελίξεων στη διαμόρφωση της ευρωπαϊκής καλλιτεχνικής ευαισθησίας του 19^{ου} και του 20^{ου} αι.

3. Εξηγήσουν γιατί ο Σαρλ Μπωντλαίρ θεωρείται πρόδρομος της νεωτερικής τέχνης.
4. Γνωρίζουν σημαντικούς συγγραφείς και αντιπροσωπευτικά έργα της ευρωπαϊκής λογοτεχνίας του 19^{ου} και του 20^{ου} αιώνα.
5. Αναλύσουν κριτικά και να ερμηνεύσουν λογοτεχνικά κείμενα του δυτικού κανόνα.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.
2. Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών.
3. Καλλιέργεια του σεβασμού στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα.
4. Ικανότητα για αυτόνομη εργασία.
5. Ικανότητα για ομαδική εργασία.
6. Εργασία σε διεθνές ή/και διεπιστημονικό περιβάλλον.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Ρομαντισμός.
2. Ρεαλισμός.
3. Νατουραλισμός.
4. Η ποίηση του Καρόλου Μπωντλαίρ.
5. Συμβολισμός.
6. Πρωτοπορίες.
7. Μοντερνισμός.
8. Κριτική ανάλυση και ερμηνείας αντιπροσωπευτικών λογοτεχνικών κειμένων.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. M. Travers, *An Introduction to Modern European Literature. From Romanticism to Postmodernism*. St. Martin's Press 1998.
2. C.W.E. Bigsby, *Dada and Surrealism*. Methuen 1972.

3. Ch. Chadwick, *Symbolism*. Methuen 1978.
4. M. Ferber(ed), *A Companion to European Romanticism*. Blackwell 2006.
5. L.R. Furst, P.N. Skrine, *Naturalism*. Routledge 1971.
6. L.R. Furst, *Romanticism in Perspective*. Macmillan, 2nd edition 1979.
7. P. Lewis (επιμ.), *The Cambridge Companion to European Modernism* Cambridge 2011.
8. S. Prickett (general ed.); S. Haines (ed.), *European Romanticism. A Reader*. Continuum 2010.
9. Ε. Βογιατζάκη, *Τα αισθητικά ρεύματα στην ευρωπαϊκή και τη νεοελληνική λογοτεχνία του 19^{ου} και του 20ού αιώνα*. Αθήνα: Gutenberg 2016.
10. J. Berman (επιμ.). *A Companion to Virginia Woolf*. Wiley Blackwell.
11. Επιλογή αντιπροσωπευτικών λογοτεχνικών & κριτικών κειμένων εκπροσώπων των διαφόρων ευρωπαϊκών λογοτεχνικών κινημάτων. *Τα περισσότερα κείμενα βρίσκονται αναρτημένα στην πλατφόρμα ασύγχρονης τηλε-εκπαίδευσης “eClass” του μαθήματος.*

ΘΕΩΡΙΑ ΤΩΝ ΨΗΦΙΑΚΩΝ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

(ΙΚΥ / ΕΣΠΑ)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Εξηγήσουν το πεδίο μελέτης των Ψηφιακών Ανθρωπιστικών Επιστημών (ΨΑΕ) και των Ψηφιακών Λογοτεχνικών Σπουδών (ΨΛΕ).
2. Χειρίζονται με άνεση τις έννοιες και τη μεθοδολογία των ΨΑΕ.
3. Αναλύουν ζητήματα που αφορούν το σχηματισμό, τη σημασία και τη χρήση του Ψηφιακού περιβάλλοντος.
4. Γνωρίζουν τις τυπικές και άλλες ιδιαιτερότητες των ΨΑΕ στο πεδίο της ΝΕΦ.
5. Εφαρμόζουν έναν συνδυασμό γνώσεων της Πληροφορικής και της Φιλολογίας.
6. Αξιολογούν κριτικά τις θεωρητικές προσεγγίσεις γύρω από τις ΨΑΕ, με βάση τη σύγχρονη βιβλιογραφία.
7. Αναλύουν και να συνθέτουν διαφορετικού είδους πληροφορίες γύρω από τις χρήσεις των ΨΑΕ στη Φιλολογική έρευνα.
8. Οργανώνουν, αναλύουν και να χειρίζονται δεδομένα από τα Ψηφιακά περιβάλλοντα.

9. Εφαρμόζουν τεχνικές συλλογής, επεξεργασίας και παρουσίασης ψηφιακών πηγών.
10. Πραγματοποιούν ποσοτική και ποιοτική επεξεργασία δεδομένων και μετα-δεδομένων της ψηφιακής έρευνας.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών.
2. Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις.
3. Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών.
4. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.
5. Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.
6. Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα.
7. Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Εισαγωγικό μάθημα: «Τι είναι οι Ψηφιακές Ανθρωπιστικές Επιστήμες;» Έννοιες, ορισμοί και σημασιολογικές διασαφήσεις.
2. Σύντομη επισκόπηση της ελληνικής και ξενόγλωσσης βιβλιογραφίας για τις ΨΑΕ.
3. Από τη χρήση των τεχνολογιών πληροφορικής στη συγκρότηση του νέου επιστημονικού κλάδου των ΨΑΕ: Σημεία τομής και ορόσημα στον 20ο αιώνα
4. Οργάνωση, επεξεργασία και αξιοποίηση των δεδομένων στην έρευνα: οι βάσεις δεδομένων και η χρήση τους στις Ανθρωπιστικές Επιστήμες. Παραδείγματα και μεθοδολογίες
6. Οπτικοποιώντας τα δεδομένα: οργανωμένα ψηφιακά περιβάλλοντα και ψηφιακά εργαλεία (διαδραστικοί χάρτες, χωροχρονολόγια, ψηφιακές περιηγήσεις κλπ)
7. Πέραν των δεδομένων: τα μετα-δεδομένα και η σημασία τους για το ψηφιακό περιβάλλον και την ελεύθερη πρόσβαση στη γνώση
8. Ψηφιακή Νεοελληνική Φιλολογία / η ΝΕΦ στο διαδίκτυο. Εννοιολογικό πλαίσιο, παραδείγματα και κριτικές προσεγγίσεις στις Ψηφιακές Λογοτεχνικές Σπουδές (ΨΛΕ).
9. Από την φυσική στην ψηφιακή Βιβλιοθήκη της ΝΕΦ. Μεθοδολογίες, οργάνωση και επισκόπηση ελληνικών και ξένων παραδειγμάτων στις ΨΛΕ.
10. Λογοτεχνία και Διαδίκτυο: ζητήματα παραγωγής και πρόσληψης της λογοτεχνίας στα νέα ψηφιακά περιβάλλοντα.
11. ΝΕΦ και Εικονική Πραγματικότητα : δυνητικά περιβάλλοντα γνώσης και διδακτικής της λογοτεχνίας.

- 12 Τα ψηφιακά εργαλεία της ΝΕΦ και οι εφαρμογές τους στον χώρο της εκπαίδευσης. Ψηφιακός εγγραμματισμός, αποκλεισμοί και χάσματα: μια κριτική προσέγγιση.
13. Μια κριτική προσέγγιση των ΨΑΕ και των ΨΛΣ : στόχοι, προκλήσεις και όρια.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. Ξ. Δημητρούλια-Κ. Τικτοπούλου, (2015) *Ψηφιακές Λογοτεχνικές Σπουδές, Ανοικτές Ακαδημαϊκές Εκδόσεις- Κάλλιπος*. Βλ. : <https://repository.kallipos.gr/handle/11419/5827>
2. Μ. Μαγιολαδίτης (2017). Τα πλεονεκτήματα της χρήσης των αρχών των digital humanities σε διαθεματικά σχολικά project στο Πρακτικά Εργασιών 3ου Διεθνούς Συνεδρίου για την Προώθηση της Εκπαιδευτικής Καινοτομίας, Λάρισα 13-15 Οκτωβρίου 2017.
3. Μ. Μπιλάλης (2015). *Το παρελθόν στο δίκτυο: Εικόνα, τεχνολογία, και ιστορική κουλτούρα στη σύγχρονη Ελλάδα (1994-2005)*, Αθήνα: Historein. <https://epublishing.ekt.gr/sites/ektpublishing/files/ebooks/5-16-112-1-10-20161208.pdf>
4. Λ. Πόλκας (2002). «Υπολογιστές και Αρχαιογνωσία: Το παράδειγμα του Περσέα», *Πολίτης*, 100, 31-38.
5. Digital Humanities Manifesto 2.0 (2009). *The Digital Humanities Manifesto 2.0* https://www.humanitiesblast.com/manifesto/Manifesto_V2.pdf.
6. D. Berry (2011). «The computational turn: thinking about the digital humanities», *Culture Machine*, 12, 1-22.
7. A. Burdick, J. Drucker, P. Lunefeld, T. Presner, J. Schnapp (2012). *Digital Humanities*, Cambridge: The MIT Press, Massachusetts Institute of Technology.
8. R. Busa (1980). The Annals of Humanities Computing: The Index Thomisticus, *Computers and the Humanities*. 14, 83-90.

ΑΡΧΑΪΚΟ ΕΠΟΣ: ΗΣΙΟΔΟΣ

(Α. Ποταμίτη)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Γνωρίζουν και να περιγράφουν την κοσμογονική και διδακτική ποίηση του Ησιόδου και τη θέση της στην ιστορία της αρχαίας ελληνικής λογοτεχνίας.
2. Γνωρίζουν και αναπτύσσουν προβληματισμό για τη σχέση της ησιόδειας ποίησης με κείμενα από την Εγγύς Ανατολή και την Αίγυπτο.
3. Γνωρίζουν και να περιγράφουν την προβληματική τής σύνθεσης τής ησιόδειας ποίησης.
4. Γνωρίζουν, να περιγράφουν και να προσεγγίζουν ερμηνευτικά βασικά θέματα του ησιόδειου έργου.
5. Γνωρίζουν και να περιγράφουν σύγχρονες ερμηνευτικές προσεγγίσεις των έργων *Θεογονία* και *Έργα και Ήμέραι*.
6. Κατανοούν το κείμενο των έργων *Θεογονία* και *Έργα και Ήμέραι* στο αρχαίο πρωτότυπο.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις.
2. Λήψη αποφάσεων.
3. Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών.
4. Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.
5. Προαγωγή της ελεύθερης δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

Εισαγωγή στο έργο του Ησιόδου. Αυτοβιογραφική, διδακτική, κοσμολογική ποίηση. Αιγυπτιακά και ανατολικά παράλληλα κείμενα. Ησιόδειο ζήτημα (προβληματική για τον τρόπο σύνθεσης του έργου και την ταυτότητα του ποιητή). *Θεογονία*, *Έργα και Ήμέραι* (εκτεταμένα αποσπάσματα από το πρωτότυπο κείμενο).

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. «Ησιόδος», στο P.E. Easterling & B.M.W. Knox, *Ιστορία της Αρχαίας Ελληνικής Λογοτεχνίας*. Μτφρ. Ν. Κονομή, Χρ. Γριμπά, Μ. Κονομή. Εκδ. Παπαδήμα, 2006, σσ. 135-152.

2. R. Lamberton, *Ησίοδος. Ο Ποιητής και το Έργο του*. Μτφρ. Μ. Τσάτσου, επιμ. Α. Μαρκαντωνάτος. Εκδ. Τυπωθήτω, 2005.
3. Ν.Π. Μπεζαντάκος, Χ.Κ. Τσαγγάλης, Σ.Ι. Ράγκος, *Μουσάων Αρχώμεθα. Ο Ησίοδος και η Αρχαϊκή Επική Ποίηση*. Εκδ. Πατάκη, Αθήνα, 2006.
4. J.P. Vernant, «Ο Ησιοδικός μύθος των γενών», στο *Μύθος και Σκέψη στην Αρχαία Ελλάδα*. Μτφρ. Σ. Γεωργούδη. Εγνατία, χ.χ., σσ. 29-54.

ΕΤΕΡΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΙΑΣΠΟΡΑ

(Ε. Αρβανίτη)

Οι λεπτομέρειες του μαθήματος είναι διαθέσιμες στον Οδηγό Σπουδών του Τμήματος Επιστημών της Εκπαίδευσης και της Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία.

ΧΡΗΣΗ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΣΤΙΣ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ

(Γ. Μεσσήνης)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Γνωρίζουν τη βασική δομή και λειτουργία του Η/Υ.
2. Γνωρίζουν τη βασική δομή και λειτουργία του διαδικτύου.
3. Γνωρίζουν για την ασφαλή χρήση του διαδικτύου.
4. Γνωρίζουν τις Ψηφιακές Ανθρωπιστικές Επιστήμες (Digital Humanities).
5. Αξιοποιούν με επιστημονικά οφέλη τις Εφαρμογές Κοινωνικής Δικτύωσης.
6. Αξιοποιούν λογισμικά Επεξεργασίας Κειμένου.
7. Αξιοποιούν λογισμικά Παρουσιάσεων.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα έχει αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών.

2. Αυτόνομη εργασία.
3. Ομαδική εργασία.
4. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

Το μάθημα αποτελείται από θεωρητικό και εργαστηριακό μέρος και είναι μια εισαγωγή στις βασικές γνώσεις και δεξιότητες χρήσης των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και Επικοινωνίας (ΤΠΕ) στις Ανθρωπιστικές Επιστήμες.

Καλύπτει τις ανάγκες των φοιτητών, που προκύπτουν από τη συνεχή εξέλιξη των Ψηφιακών Ανθρωπιστικών Σπουδών (Digital Humanities), ως επικουρικής επιστήμης στην κλασική επιστήμη της Φιλολογίας.

Γενικός σκοπός του μαθήματος:

1. Η απόκτηση βασικών γνώσεων και δεξιοτήτων χρήσης των ΤΠΕ (πληροφορικός εγγραμματισμός), προσανατολισμένων στις Ανθρωπιστικές Επιστήμες.
2. Να καλύψουν οι φοιτητές τα κενά που ενδεχομένως έχουν από το σχολείο και να προσαρμόσουν τις γνώσεις τους στην ειδικότητά τους.
3. Η απόκτηση της κατάλληλης ψηφιακής γνώσης που θα τους βοηθήσει να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις των σπουδών τους, αλλά και στην μετέπειτα σταδιοδρομία τους.

Βασικές Ενότητες:

1. Είδη Υπολογιστών και σύγχρονες Περιφερειακές Μονάδες Εισόδου/Εξόδου.
2. Είδη Λειτουργικών Συστημάτων.
3. Διαχείριση του Υπολογιστή.
4. Είδη σύνδεσης με το Διαδίκτυο.
5. Ασφάλεια Διαδικτύου.
6. Διαχείριση Ηλεκτρονικού Ταχυδρομείου.
7. Αναζήτηση στο Διαδίκτυο.
8. Εισαγωγή στις Ψηφιακές Ανθρωπιστικές Επιστήμες.
9. Εφαρμογές Κοινωνικής Δικτύωσης.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

Αναρτάται στο e class

ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ, ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ, ΣΧΟΛΕΙΟ

(Ν. Παπαχριστόπουλος)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Γνωρίζουν βασικές αρχές ψυχολογίας ψυχανάλυσης.
2. Έχουν μία συνολική θεώρηση του θεσμού της οικογένειας και του σχολείου σε ανθρωπολογικό και κοινωνιολογικό επίπεδο.
3. Διακρίνουν τις στοιχειώδεις αρχές λειτουργίας της οικογένειας σε ψυχολογικό επίπεδο.
4. Αντιλαμβάνονται τις επιμέρους εκφάνσεις της σχολικής ζωής και των ενδοσχολικών συγκρούσεων.
5. Γνωρίζουν κατευθυντήριες αρχές ως προς την παρέμβαση σε επίπεδο των ενδοοικογενειακών και των ενδοσχολικών συγκρούσεων.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Αυτόνομη Εργασία.
2. Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.
3. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Βασικές αρχές ψυχολογίας και φροϋδικής ψυχανάλυσης.
2. Ο θεσμός της οικογένειας. Ανθρωπολογική και κοινωνιολογική διάσταση.
3. Η οικογένεια στην ψυχολογία και την ψυχανάλυση. Η έννοια του οιδιποδείου, η έννοια του οικογενειακού μυθιστορήματος, οικογένεια και μορφώματα του ασυνειδήτου.
4. Νέες μορφές γονεϊκότητας.
5. Βασικές αρχές οργάνωσης της σχολικής ζωής. Σχολείο, οικογένεια, μαθητής.
6. Ενδοσχολικές συγκρούσεις, ψυχοπαθολογία της σχολικής ζωής.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη

- 1.Ν. Παπαχριστόπουλος, (επιμ.), *Οικογένεια και σύμπτωμα*, Orroortuna, Πάτρα 2018.
- 2.Ν. Παπαχριστόπουλος, Κ. Σαμαρτζή (επιμ.), *Οικογένεια και νέες μορφές γονεϊκότητας*, Orroortuna, Πάτρα 2010.
- 3.Σ. Φρόυντ, *Το οικογενειακό μυθιστόρημα των νευρωτικών*, Orroortuna, Πάτρα 2014.
- 4.Σ. Φρόυντ, *Η πολιτισμική σεξουαλική ηθική και η σύγχρονη νευρικήτητα*, Orroortuna, Πάτρα 2013.
- 5.Π. Κυπριανός, Ζ.-Π. Πουρτουά (επιμ.), *Οικογένεια, σχολείο, τοπικές κοινωνίες*, Orroortuna, Πάτρα 2016.

ΣΤ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

ΣΥΝΤΑΞΗ

(Χ. Βλάχος)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Αναγνωρίζουν τα συστατικά μιας φράσης και τη λειτουργία της στην πρόταση.
2. Αναπαριστούν τη δομή μιας φράσης με τη μορφή δένδροδιαγράμματος.
3. Εφαρμόζουν τους βασικούς κανόνες της Συγχώνευσης και της Συμφωνίας για τη συντακτική ανάλυση της πρότασης.
4. Αναγνωρίζουν τα κατηγορήματα και τις ιδιότητές τους ως προς τον αριθμό και την έκφραση των ορισμάτων τους.
5. Συσχετίζουν συντακτικές δομές με βάση την εναλλαγή ορισμάτων και γραμματικών λειτουργιών.
6. Συνδυάζουν τη συντακτική θεωρία με τα εμπειρικά δεδομένα.

Δεξιότητες:

1. Αυτόνομη Εργασία.
2. Ομαδική εργασία.
3. Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών.
4. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και παραγωγικής σκέψης.
5. Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

Το μάθημα αυτό είναι μια εισαγωγή στη συντακτική θεωρία, στο πλαίσιο της Γενετικής Γραμματικής. Εξετάζει την παραγωγή της φραστικής δομής, τη σχέση σύνταξης-λεξικού, καθώς και τις βασικές συντακτικές διεργασίες.

1. Βασικές έννοιες: τι είναι «γλώσσα» και πώς ορίζεται η «γραμματική».
2. Η ιεραρχική δομή της πρότασης: συστατικά και διαγνωστικά κριτήρια αναγνώρισής τους, μια πρώτη προσέγγιση στους κανόνες φραστικής δομής.
3. Συντακτικές κατηγορίες: «τα μέρη του λόγου», ο διαχωρισμός σε λεξικές και λειτουργικές κατηγορίες και η οργάνωση του λεξικού.
4. Φραστική Δομή: από ένα σύστημα κανόνων σε ένα σύστημα αρχών – η πρωτογενής διαδικασία της Συγχώνευσης.
5. Η σχέση Σύνταξης και Λεξικού: κατηγορήματα και ορίσματα. Η προβολή τους στη συντακτική δομή και το ρηματικό κέλυφος.
6. Ορίσματα και γραμματικές λειτουργίες: η αντιστοίχιση των ορισμάτων με τις γραμματικές λειτουργίες του υποκειμένου και του αντικειμένου, μέσα από τη διαδικασία της «Συμφωνίας». Περιπτώσεις παράλειψης του υποκειμένου και η παρουσία του *pro*. Περιπτώσεις παράλειψης του αντικειμένου και ο ρόλος του κατηγορήματος.
7. Εναλλαγές στη δομή ορισμάτων: παθητική σύνταξη, μεταβιβαστικές και αντιμεταβιβαστικές δομές. Αποκοπή του εξωτερικού ορίσματος και λειτουργία του εσωτερικού ορίσματος ως υποκειμένου.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. D. Adger. 2003. *Core Syntax: A Minimalist Approach*. Oxford University Press: Oxford.
2. A. Carnie. 2013³. *Syntax. A Generative Introduction*. Oxford: Blackwell.
3. R. Freidin. 2012. *Syntax. Basic Concepts and Applications*. Cambridge University Press: Cambridge.
4. Δ. Θεοφανοπούλου-Κοντού. (2002) *Γενετική Σύνταξη: Το πρότυπο της Κυβέρνησης και Αναφορικής Δέσμευσης*. Αθήνα, Εκδόσεις Καρδαμίτσα.
5. L. Haegeman. 2006. *Thinking Syntactically. A Guide o Argumentation and Analysis*. Oxford: Blackwell.
6. R. Larson. 2010. *Grammar as Science*. Cambridge, MA: MIT Press.
7. A. Radford. 1997. *Syntactic Theory and the Structure of English: A Minimalist Approach*. Cambridge: Cambridge University Press.
8. A. Radford. 2004. *Minimalist Syntax. Exploring the structure of English*. Cambridge: Cambridge University Press.
9. Ά. Ρούσσου. 2015. *Σύνταξη. Γραμματική και Μινιμαλισμός*. [Ηλεκτρονικό σύγγραμμα]. Αθήνα: ΣΕΑΒ. <http://repository.kallipos.gr/handle/11419/581>.

ΣΤ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑ

(Ν. Κουτσούκος)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Αναλύουν τις βασικές μορφολογικές διαδικασίες σχηματισμού νέων λεξημάτων (λέξεων) στη Νέα Ελληνική με έμφαση στην παραγωγή και τη σύνθεση και να μπορούν να συγκρίνουν τη Νέα Ελληνική με άλλες γλώσσες (κυρίως ευρωπαϊκές).
2. Αναλύουν συγκεκριμένα φαινόμενα που σχετίζονται με τη διαδικασία της παραγωγής (derivation), όπως τα είδη των επιλογικών περιορισμών, η παραγωγικότητα, η βάση εφαρμογής μίας παραγωγικής διαδικασίας και η αλλομορφία.
3. Κάνουν μία περιγραφή των συνθέτων τόσο στην Ελληνική όσο και σε άλλες γλώσσες με βάση συγκεκριμένα κριτήρια.
4. Αναλύουν συγκεκριμένα φαινόμενα που σχετίζονται με τη διαδικασία της σύνθεσης, όπως η κεφαλή του σχηματισμού, ο δείκτης σύνθεσης, η σημασιοσυντακτική σχέση των συστατικών, η επαναδρομή, η αντιστροφή των δύο συνθετικών μερών και η ενδοκεντρικότητα/εξωκεντρικότητα.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

Ικανότητα ανάλυσης των σταδίων δημιουργίας ενός μορφολογικού σχηματισμού βάσει συγκεκριμένης μεθοδολογίας.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

Στο μάθημα της συγκριτικής μορφολογίας, οι φοιτητές εμβαθύνουν τις γνώσεις που έχουν αποκτήσει στο μάθημα της μορφολογίας δίνοντας έμφαση στις διαδικασίες σχηματισμού λέξεων. Οι βασικές διαδικασίες σχηματισμού λέξεων στη Νέα

Ελληνική είναι ο σχηματισμός με παραγωγικά προσφύματα (παραγωγή) και ο σχηματισμός με συνδυασμό λεξημάτων (σύνθεση). Ωστόσο, θα συζητηθούν και λιγότερο συχνές διαδικασίες σχηματισμού λέξεων, όπως η σύμφυση (blending), η ετεροίωση (ablaut), η μετάπλαση (conversion), ο αναδιπλασιασμός κ.ά. Κατά τη διάρκεια του μαθήματος, οι διδασκόμενοι εξοικειώνονται επίσης με βασικές έννοιες της μορφολογικής ανάλυσης, όπως η παραγωγικότητα, ο ανταγωνισμός, οι περιορισμοί των μορφολογικών διαδικασιών και η αλλομορφία στην παραγωγή και τη σύνθεση. Η ανάλυση των μορφολογικών διαδικασιών εμπλουτίζεται και με παραδείγματα από άλλες γλώσσες.

Θεματολογία (επιγραμματικά)

- Βασικές έννοιες μορφολογικής ανάλυσης δόμησης λέξεων
- Τυπολογία διαδικασιών σχηματισμού λέξεων
- Σχηματική αναπαράσταση μορφολογικών δομών – Μοντέλα ανάλυσης
- Γραμματικότητα/αντιγραμματικότητα - Περιορισμοί μορφολογικών διαδικασιών
- Ζητήματα παραγωγής (Ανταγωνιστικότητα, παραγωγικότητα, λεξικοποίηση / παγίωση)
- Σχέση παραγωγής και σύνθεσης
- Κεφαλή και δείκτης σύνθεσης
- Τυπολογία των συνθέτων

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. J. Audring and F. Masini (Eds.). 2019. *The Handbook of Morphological Theory*. Oxford: Oxford University Press.
2. L. Bauer. 2009. *Typology of compounds*. In R. Lieber & P. Štekauer (Eds.), *The Oxford handbook of compounding*. Oxford: Oxford University Press, 343-356.
3. L. Bloomfield. 1933. *Language*. New York: Holt, Rinehart and Winston.
4. Γ. Γιαννουλοπούλου. 2000. *Μορφοσημασιολογική Σύγκριση Παραθημάτων και Συμφυμάτων στα Νέα Ελληνικά και τα Ιταλικά*. Θεσσαλονίκη: Ενωτάριο Κληροδότημα.
5. R. Lieber and P. Štekauer (Eds.). 2009. *The Oxford handbook of compounding*. Oxford/New York: Oxford University Press.

6. R. Lieber and P. Štekauer (Eds.) 2014. *The Oxford handbook of derivational morphology*. Oxford: Oxford University Press.
7. Α. Ράλλη. 2007. *Η σύνθεση λέξεων. Διαγλωσσική Μορφολογική προσέγγιση*. Αθήνα: Πατάκης.
8. Α. Ralli. 2010. *Compounding versus Derivation*. In S. Scalise & I. Vogel (eds.), *Cross Disciplinary Issues in Compounding*. Amsterdam: John Benjamins, 57-76.
9. Α. Ralli. 2013. *Compounding in Modern Greek*. Dordrecht: Springer.

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΓΛΩΣΣΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

(Δ. Παπαζαχαρίου)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Γνωρίζουν μια γκάμα τεχνικών ηχογράφησης και παρατήρησης ομιλίας.
2. Κατανοούν τη σημαντικότητα της αλληλεπίδρασης της γλωσσολογικής θεωρίας, του γλωσσολογικού επίπεδου προς μελέτη, καθώς και των διαφορετικών μεθοδολογιών συλλογής και ανάλυσης γλωσσικών δεδομένων.
3. Κατανοούν τη σημαντικότητα της σωστής επιλογής του μεθοδολογικού πλαισίου και των μεθοδολογικών εργαλείων που ταιριάζουν για το κάθε είδος γλωσσικής έρευνας.
4. Γνωρίζουν τον πειραματικό σχεδιασμό, καθώς και την οργάνωση ερευνητικών projects.
5. Εφαρμόζουν τις βασικές τεχνικές συλλογής, μεταγραφής και επισημείωσης γλωσσικών δεδομένων, σε διαφορετικούς κλάδους της Γλωσσολογίας, συμπεριλαμβανομένων και των Βάσεων Δεδομένων, Μεθόδων εκμαίευσης Δεδομένων, ελεγχόμενων πειραματικών διαδικασιών, ερωτηματολογίων, συνεντεύξεων και εθνογραφικών μεθόδων συλλογής υλικού.
6. Κατανοούν τις ιδιαιτερότητες κάθε ενός ερευνητικού πεδίου, και σεβασμού των ηθικών και νομικών ζητημάτων που εγείρονται από τη συλλογή και αποθήκευση του γλωσσικού υλικού.
7. Ελέγχουν κριτικά τα πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα κάθε ενός μεθοδολογικού πλαισίου.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Ικανότητα αναλυτικής σκέψης, μέσα από τη σύγκριση της καταλληλότητας των διαφορετικών μεθοδολογικών πλαισίων και εργαλείων για τα διάφορα είδη Γλωσσολογικής έρευνας.
2. Ικανότητα χρήσης των κατάλληλων υπολογιστικών εργαλείων και λογισμικών, για την ανάλυση δεδομένων.
3. Ικανότητα προσαρμογής σε νέες καταστάσεις.
4. Ικανότητα κριτικής σκέψης.
5. Ικανότητα για αυτόνομη εργασία.
6. Ικανότητα για συλλογική εργασία.
7. Επίδειξη δεοντολογικής υπευθυνότητας στη συλλογή και διαχείριση γλωσσικού υλικού, καθώς και σεβασμού των ιδιαιτεροτήτων των πληροφορητών.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Πώς γράφουμε ένα επιστημονικό κείμενο. Βασική δομή.
2. Βιβλιογραφικές αναφορές.
3. Αλληλεπίδραση ανάμεσα σε: i. Γλωσσολογικές Θεωρίες, ii. Γλωσσικά Επίπεδα, iii. Γλωσσικά δεδομένα, iv. Μεθοδολογικά πλαίσια και εργαλεία συλλογής και ανάλυσης δεδομένων
4. Μέθοδοι συλλογής γλωσσικού υλικού: Δειγματοληψία πληθυσμού, ερωτηματολόγια, συνεντεύξεις, εθνογραφικές μέθοδοι συλλογής υλικού, εργαστηριακά πειράματα, Μελέτες Μεμονωμένων Περιπτώσεων, Μελέτες Στάσεων, Μελέτες Αντίληψης.
5. Δεοντολογικά και νομικά ζητήματα συλλογής, χρήσης και αποθήκευσης γλωσσικού υλικού.
6. Ποιοτικές και Ποσοτικές μέθοδοι Ανάλυσης .
7. Πολυτροπικές βάσεις δεδομένων: i.Είδη δεδομένων (κείμενο, ήχος, εικόνα – κινητή & ακίνητη-, πρωτογενή & επεξεργασμένα, είδη μεταγραφής, είδη επισημείωσης), ii. Μεταδεδομένα (είδη μεταδεδομένων ως προς το γλωσσικό σύστημα, την επικοινωνιακή περίσταση, τους πληροφορητές και τη δομή της (συν)-ομιλίας), iii. Λογισμικά εργαλεία (ELAN, Praat, Cat-Labb, Exmaralda, EMU).

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

Αναρτάται στο eclass του μαθήματος.

ΚΟΙΝΩΝΙΟΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑ

(ΙΚΥ / ΕΣΠΑ)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Διακρίνουν τις βασικές παραδοχές της δομικής και γενετικής γλωσσολογίας από αυτές της λειτουργικής γλωσσολογίας.
2. Αναγνωρίζουν τις βασικές διαστάσεις κοινωνιογλωσσολογικής ποικιλότητας.
3. Γνωρίζουν τους λόγους της κοινωνιογλωσσολογικής ανισότητας.
4. Εκπονούν συσχετιστική κοινωνιογλωσσολογική έρευνα.
5. Χρησιμοποιήσουν τις γνώσεις υποδομής στην κοινωνιογλωσσολογία για εκπαιδευτικές δραστηριότητες στο σχολείο.
6. Επιδεικνύουν γνώση και κατανόηση των βασικών εννοιών της Κοινωνιογλωσσολογίας.
7. Συλλέγουν και να αναλύουν κοινωνιογλωσσολογικό υλικό.
8. Επιδεικνύουν ευαισθησία στη γλωσσική διαφορά ως εκπαιδευτικός στην τάξη.
9. Μελετούν για τη συνεχιζόμενη επαγγελματική ανάπτυξη.
10. Παρουσιάζουν την ανάλυση των κοινωνιογλωσσολογικών φαινομένων με στόχο εκπαιδευτικές δραστηριότητες στο γλωσσικό μάθημα.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών.
2. Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις.
3. Λήψη αποφάσεων.
4. Αυτόνομη εργασία.
5. Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών.
6. Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα.
7. Σχεδιασμός και διαχείριση έργων.
8. Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου.
9. Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.

10. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

Αμφισβήτηση της θέσης περί αυτονομίας και ομοιογένειας του γλωσσικού συστήματος.

Περιοχές και κλάδοι της κοινωνιογλωσσολογίας.

1. Διατάσεις γλωσσικής ποικιλότητας: Γεωγραφική διαφοροποίηση και διάλεκτοι, κοινωνική διαστρωμάτωση και κοινωνιόλεκτοι, περιστάσεις επικοινωνίας και λειτουργικές ποικιλίες, συνύπαρξη-επαφή γλωσσών και φαινόμενα κοινωνικής διγλωσσίας, διπλογλωσσίας και γλωσσικής μετατόπισης.
2. Γλώσσες pidgin, κρεολές και lingua franca.
3. Πλειονοτικές και μειονοτικές γλώσσες.
4. Γλωσσική διατήρηση και γλωσσικός θάνατος.
5. Ποικιλότητα και γλωσσική αλλαγή.
6. Κοινωνιογλωσσική ανισότητα. Η περίπτωση του γλωσσικού σεξισμού.
7. Κοινωνιογλωσσολογικές στάσεις.
8. Μεθοδολογικά ζητήματα κοινωνιογλωσσολογικής έρευνας.
9. Αξιοποίηση κοινωνιογλωσσολογικών εννοιών στην εκπαιδευτική πράξη.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. A. Αρχάκης & M. Κονδύλη. (2011). *Εισαγωγή σε ζητήματα κοινωνιογλωσσολογίας*. Αθήνα: Νήσος.
2. J. Boutet. (1984). *Εισαγωγή στην κοινωνιογλωσσολογία* (μτφρ. Α. Ιορδανίδου, Ε. Τσαμαδού). Αθήνα: Γρηγόρη.
3. F. Coulmas (ed). (1997). *The Handbook of Sociolinguistics*. Oxford: Blackwell.
4. N. Coupland & A. Jaworski (eds). (1997). *Sociolinguistics: A Reader and Coursebook*. NY: St.Martin.s Press.
5. R. Fasold. (1984). *The Sociolinguistics of Society: Introduction to Sociolinguistics*. Oxford: Blackwell.
6. R. Fasold. (1990). *The Sociolinguistics of Language*. Oxford: Blackwell.
7. M.A.K. Halliday. (1978). *Language as Social Semiotic*. London: Edward Arnold.

8. J. Holmes. (1992). *An Introduction to Sociolinguistics*. London: Longman.
9. R.A. Hudson. (1996). *Sociolinguistics*. Cambridge: Cambridge University Press.
10. D.A. Hymes. (1974). *Foundation in Sociolinguistics: An ethnographic approach*. Philadelphia: University of Pennsylvania Press.
11. Μ. Κακριδή-Φερράρι. (2005). *Γλώσσα και κοινωνικό περιβάλλον: Ζητήματα κοινωνιογλωσσολογίας. Α' μέρος*. Αθήνα: Παρουσία.
12. Ν. Κωστούλα-Μακράκη. (2001). *Γλώσσα και κοινωνία*. Αθήνα: Μεταίχμιο.
13. W. Labov. (1972). *Sociolinguistic Patterns*. Philadelphia: University of Pennsylvania Press.
14. W. Labov. (1972). *Language in the Inner City*. Philadelphia: University of Pennsylvania Press.
15. R. Mesthrie, J. Swann, A. Deumert & W.L. Leap. (2000). *Introducing Sociolinguistics*. Edinburgh: Edinburgh University Press.
16. Γ.Κ. Μικρός. (2009). *Η ποσοτική ανάλυση της κοινωνιογλωσσολογικής ποικιλίας*.
17. *Θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις*. Αθήνα: Μεταίχμιο.
18. L. Milroy. (1980). *Language and Social Networks*. Oxford: Blackwell.
19. Γ. Μπασλής. (2000). *Κοινωνιογλωσσολογία: Μικρή εισαγωγή*. Αθήνα: Εκδ. Γρηγόρη.
20. Π. Ντάλτας. (1997). *Κοινωνιογλωσσική μεταβλητότητα: Θεωρητικά υποδείγματα και μεθοδολογία της έρευνας*. Αθήνα: Επικαιρότητα.
21. Θ.-Σ. Παυλίδου (επιμ.). (2006). *Γλώσσα-γένος-φύλο*. Θεσσαλονίκη: Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών [Ίδρυμα Μανόλη Τριανταφυλλίδη].
22. Ε. Πετρούνιας. (1984). *Νεοελληνική γραμματική και συγκριτική ανάλυση*. Θεσσαλονίκη: University studio Press.
23. S. Romaine. (1994). *Language in Society*. Oxford: Oxford University Press.
24. M. Saville-Troike. (1989). *The Ethnography of Communication*. Oxford: Blackwell.
25. P. Trudgill. (1974). *Sociolinguistics*. Penguin Books.
26. R. Wardhaugh. (1986). *An introduction to Sociolinguistics*. Oxford: Blackwell.

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΔΙΑΧΡΟΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑΣ

(Θ. Μαρκόπουλος)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Κατανοούν της έννοια της γλωσσικής οικογένειας.
2. Γνωρίζουν την ιδιαίτερη θέση της Ινδο-ευρωπαϊκής γλωσσολογίας στην επιστήμη της γλωσσολογίας.
3. Εφαρμόζουν την συγκριτική μέθοδο για την ανεύρεση γλωσσικής συγγένειας.
4. Εφαρμόζουν σε απλές περιπτώσεις την επανασύνθεση για την ανεύρεση / δημιουργία τύπων πρωτο-γλώσσας.
5. Γνωρίζουν την έκταση της Ινδο-ευρωπαϊκής οικογένειας και τις υπο-ομάδες που την αποτελούν.
6. Κατανοούν τις προεκτάσεις της Ινδο-ευρωπαϊκής γλωσσολογίας στο κοινωνικό και πολιτικό επίπεδο διαχρονικά.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών.
2. Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις.
3. Αυτόνομη εργασία.
4. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.
5. Ικανότητα να εφαρμόζει την συγκριτική μέθοδο σε δεδομένα άγνωστων γλωσσών.
6. Ικανότητα να ελέγχει κριτικά επανασυνθέσεις που έχουν προταθεί στην βιβλιογραφία.
7. Ικανότητα να προσεγγίζει κριτικά τις διάφορες απόψεις για την Ινδο-ευρωπαϊκή οικογένεια (π.χ. όσον αφορά την κοιτίδα).
8. Δεξιότητες επεξεργασίας διαχρονικών γλωσσικών δεδομένων.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Εισαγωγή: Οι γλωσσικές οικογένειες του πλανήτη και η Ινδο-ευρωπαϊκή οικογένεια
2. Ινδο-ευρωπαϊκή γλωσσολογία: ιστορική επισκόπηση
3. Συγκριτική μέθοδος
4. Επανασύνθεση
5. Η κοιτίδα των Ινδο-ευρωπαίων: ιστορία και σύγχρονοι προβληματισμοί

6. Ινδο-ευρωπαϊκή γλωσσολογία και πολιτική

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. Γ. Γιαννάκης. 2005. *Οι Ινδοευρωπαίοι: Γλώσσα και Πολιτισμός*. Αθήνα: Καρδαμίτσα.
2. R.S.P. Beekes. 2004. *Εισαγωγή στη Συγκριτική Ινδοευρωπαϊκή Γλωσσολογία*. Θεσσαλονίκη: Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών.
3. J. Clackson. 2007. *Indo-European Linguistics*. Cambridge: CUP.
4. C. Renfrew. 1987. *Archaeology and Language*. London: Jonathan Cape.
5. D. Anthony. 2007. *The horse, the wheel and the language*. Princeton: Princeton University Press.
6. L. Campbell. 1999. *Historical Linguistics: An Introduction*. Edinburgh: Edinburgh University Press.

ΓΛΩΣΣΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ – ΚΑΤΑΚΤΗΣΗ ΓΛΩΣΣΑΣ

(Ανάθεση σε άλλο τμήμα)

Οι λεπτομέρειες του μαθήματος είναι διαθέσιμες στον Οδηγό Σπουδών του Τμήματος Λογοθεραπείας

ΕΚΜΑΘΗΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΩΣ ΔΕΥΤΕΡΗΣ / ΞΕΝΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

(Ζ. Παπαδοπούλου)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Κατανοούν τους όρους που αφορούν την κατάκτηση και την εκμάθηση μίας γλώσσας.
2. Γνωρίζουν τις θεωρίες εκμάθησης μίας Γ2.
3. Έχουν το θεωρητικό υπόβαθρο με το οποίο οι φοιτητές και οι φοιτήτριες, οι μελλοντικοί διδάσκοντες/διδάσκουσες, θα μπορούν να αναπτύξουν τις δικές του θεωρίες και τεχνικές ώστε να είναι αποτελεσματική η διδασκαλία.
4. Γνωρίζουν τα φαινόμενα που χαρακτηρίζουν τη διαγλώσσα ενός μαθητή Γ2.

5. Είναι εξοικειωμένοι / εξοικειωμένες με τα είδη λαθών, τη χρησιμότητά τους και την αξιοποίησή τους στη διδασκαλία.
6. Αντιληφθούν το σημαντικό ρόλο του περιβάλλοντος στην εκμάθηση μιας Γ2.
7. Έχουν το υπόβαθρο ώστε να αντιλαμβάνονται πως οι ατομικές διαφορές ενός μαθητή επηρεάζουν θετικά ή αρνητικά την εκμάθηση μιας Γ2.
8. Γνωρίζουν τη δομή του Πιστοποιητικού Ελληνομάθειας, τις κατηγορίες υποψηφίων και τα κίνητρα που ωθούν στην εκμάθηση της ελληνικής ως δεύτερης / ξένης γλώσσας.
9. Είναι εξοικειωμένοι / εξοικειωμένες με τις περιπτώσεις σε επίπεδο γλωσσικής ανάλυσης που δύνανται να επηρεάσουν την εκμάθηση της ελληνικής ως Γ2.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.
2. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.
3. Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις.
4. Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών.
5. Λήψη αποφάσεων.
6. Αυτόνομη εργασία.
7. Ομαδική εργασία.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Εννοιολογική αποσαφήνιση ορολογίας (πρωτη/μητρική γλώσσα, δεύτερη/ξενή γλώσσα, εκμάθηση και κατάκτηση μίας γλώσσας)
2. Θεωρίες εκμάθησης μιας Γ2
3. Μέθοδοι και προσεγγίσεις στη διδασκαλία μιας Γ2
4. Διαγλώσσα του μαθητή
5. Γλωσσικό λάθος στην εκμάθηση της Γ2
6. Γλωσσολογικό περιβάλλον
7. Ατομικές διαφορές στην εκμάθηση μιας Γ2
8. Επίπεδα Γλωσσομάθειας
9. Παραγοντες που επηρεάζουν τη διδασκαλία της Ελληνικής ως Γ2

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. J. Berko Gleason & N. Bernstein Ratner (επιμ.). 2023. *Η ανάπτυξη της γλώσσας* (Μετ. Σ. Μπόμπολας, Επιμ. Γ. Ι. Ξυδόπουλος). Αθήνα: Εκδόσεις Πατάκη.
2. R. Ellis. (1994). *The study of second language acquisition*. Oxford: Oxford University Press.

3. S.D. Krashen. 1985. *The Input Hypothesis: Issues and Implications*. New York: Longman.
4. M.H. Long. 1985. Input and second language acquisition theory. S.M. Gass & C.G. Madden (επιμ.), *Input in second language acquisition*. Rowley, MA: Newbury House, 377-393.
5. Σ. Μπέλλα. 2007. *Η δεύτερη γλώσσα: κατάκτηση και διδασκαλία*. Ελληνικά γράμματα (Αναθεωρημένη έκδοση 2018, εκδ. Πατάκη) Αθήνα.
6. J. Richards, & T. Rodgers. (2001). *Approaches and Methods in Language Teaching*. New York: Cambridge University Press.
7. L. Selinker. (1972). Interlanguage. *Product Information International Review of Applied Linguistics in Language Teaching*, 10, 209-241.

ΑΛΛΩΝ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΝ

ΠΑΛΑΜΑΣ – ΣΙΚΕΛΙΑΝΟΣ

(Α. Κατσιγιάννη)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Αναγνωρίζουν τον Κ. Παλαμά ως ηγετική μορφή της Νέας Αθηναϊκής Σχολής καθώς και τους εκπροσώπους της.
2. Συσχετίζουν τα ιστορικά γεγονότα της εποχής με τις επικολυρικές συνθέσεις του Κ.Παλαμά.
3. Γνωρίζουν τα βασικά χαρακτηριστικά της ποίησης του Κ. Παλαμά ως προς το περιεχόμενο και τη μορφή.
4. Γνωρίζουν την περιρρέουσα ατμόσφαιρα μέσα στην οποία εμπνεύστηκε και μεγαλούργησε ο Α.Σικελιανός.
5. Γνωρίζουν τα βασικά χαρακτηριστικά της ποίησης του Α. Σικελιανού ως προς το περιεχόμενο και τη μορφή.
6. Διακρίνουν τον λυρισμό στο έργο των δύο μεγάλων ποιητών.
7. Κατανοούν τους τρόπους αξιοποίησης της παλαμικής κληρονομιάς από τον Α. Σικελιανό.
8. Κατανοούν την επιρροή των ρευμάτων του ρομαντισμού, παρνασσιισμού και συμβολισμού στην ποίηση του Κ. Παλαμά και του Α. Σικελιανού.
9. Αντιλαμβάνονται την πρόσληψη του Κ. Παλαμά και του Α. Σικελιανού από τους μεταγενέστερους ποιητές.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.
2. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.
3. Αυτόνομη εργασία.
4. Ομαδική εργασία.
5. Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

Το μάθημα εστιάζει στην ποίηση του Κ. Παλαμά και του Ά. Σικελιανού και στη συμβολή τους στη διαμόρφωση του λυρισμού. Θα μελετηθούν επιλεγμένα (ολόκληρα ή αποσπασματικά) από το σύνολο του έργου των δύο μεγάλων ποιητών κατά χρονολογική σειρά για να αναδειχθεί η εξέλιξη στη στιχουργική και στη θεματολογία. Το έργο των δύο δημιουργών θα συσχετιστεί με τα ιστορικά και κοινωνικά γεγονότα που το επηρέασαν και το ενέπνευσαν. Μέσα από την επιλογή αποσπασμάτων του έργου των δύο μεγίστων ποιητών θα ερμηνεύσουμε και θα εμβαθύνουμε στη στοχοθεσία τους, στην τεχνική τους, στο όραμά τους και στη συμβολή τους στη διαμόρφωση του λυρισμού.

1^η ενότητα: Ηγετική μορφή του Κ. Παλαμά.

2^η ενότητα: Βασικά στάδια εξέλιξης της Παλαμικής ποίησης. Το ποιητικό και κριτικό έργο του.

3^η ενότητα: *Ίαμβοι και Ανάπαιστοι και Ο Τάφος.*

4^η ενότητα: *Ασάλευτη ζωή και Φοινικιά.*

5^η ενότητα: Επιλογή από το έργο *Δωδεκάλογος του Γύφτου.*

6^η ενότητα: Επιλογή από το έργο : *Η Φλογέρα του Βασιλιά*

7^η ενότητα: Βασικά στάδια εξέλιξης της Σικελιανικής ποίησης και ανάλυση της θεματικής και της στιχουργίας της. Αξιοποίηση της παλαμικής ποιητικής.

8^η ενότητα: Επιλογή από το έργο *Αλαφροίσκιωτος.*

9^η ενότητα: *Πρόλογος στη ζωή: Ι. Η συνείδηση της γης μου.*

10^η ενότητα: «Μήτηρ Θεού».

11^η ενότητα: Πρόσληψη του Κ. Παλαμά από τους μεταπολεμικούς και τους συγχρόνους ποιητές.

12^η ενότητα: Πρόσληψη του Α. Σικελιανού από τους μεταπολεμικούς και τους συγχρόνους ποιητές.

13^η ενότητα: Ανακεφαλαίωση -συζήτηση.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

Για τον Κ. Παλαμά:

1. Ε. Γαραντούδης, *Ο Παλαμάς από τη σημερινή σκοπιά. Όψεις της ποίησής του και της σύγχρονης πρόσληψής της*, Καστανιώτης, Αθήνα 2005.
2. *Εισαγωγή στην ποίηση του Παλαμά*, επιλογή κριτικών κειμένων Ε. Γαραντούδης, Πανεπιστημιακές εκδόσεις Κρήτης, Ηράκλειο 2016.
3. *Ανθολογία Κωστή Παλαμά*, επιμ. Κ. Κασίνης, Νεφέλη, Αθήνα 2003.
4. Α. Κατσιγιάννη, «Το γένος των Λοξών. Εκφάνσεις της τρέλας και της μανίας στο έργο του Κωστή Παλαμά», *Αφιέρωμα στον Κωστή Παλαμά, Νέα Ευθύνη* 46-47 (Ιούλιος-Δεκέμβριος 2019) 230-241.
5. Α. Σαμουήλ, *Ο Παλαμάς και η κρίση του στίχου*, Νεφέλη, Αθήνα 2007.

Για τον Σικελιανό:

1. Α. Βογιατζόγλου, *Η γένεση των πατέρων. Ο Σικελιανός ως διάδοχος των εθνικών ποιητών*, Καστανιώτης, Αθήνα 2005.
2. *Εισαγωγή στην ποίηση του Σικελιανού. Επιλογή κριτικών κειμένων*, (συλλογική έκδοση), επιμ. Ε. Καψωμένος, Πανεπιστημιακές εκδόσεις Κρήτης, Ηράκλειο 2011.
3. Α. Κατσιγιάννη, «Άγγελος Σικελιανός και Paul Claudel. Μια συγκριτολογική προσέγγιση. (Ο Πρόλογος στη ζωή, οι Πέντε Μεγάλες Ωδές, Η ποιητική τέχνη)», *La letteratura neogreca del XX secolo. Un caso europeo, a cura di F. Zaccone, P. Efthymiou, C. Bintoudis, Sapienza, Università Editrice*, 2020, 191-203.
4. Κ. Μπουρναζάκης, *Χρονογραφία Άγγελου Σικελιανού (1884-1951)*, Ίκαρος, Αθήνα 2006.
5. Ρ. Φράγκου Κικίλια, *Άγγελος Σικελιανός. Βαθμίδες μύησης*, Πατάκης, Αθήνα 2009⁵.
6. Αναφορά σε αφιερώματα περιοδικών για τους δύο ποιητές.

ΘΟΥΚΥΔΙΔΗΣ: Η ΑΝΑΤΟΜΙΑ ΤΗΣ ΙΣΧΥΟΣ, ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗΣ ΦΥΣΗΣ
(Σ. Ράγκος)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Κατανοούν βασικές αντιλήψεις του Θουκυδίδη για την ιστορία και το νόημά της.
2. Αναγνωρίζουν την πνευματική ατμόσφαιρα των προγενέστερων στοχαστών (ιστορικών, σοφιστών, ρητόρων, γιατρών, τραγικών ποιητών) εντός της οποίας συνέγραψε ο Θουκυδίδης την εξιστόρηση του Πελοποννησιακού πολέμου.
3. Έχουν μια συνολική εικόνα των μεθόδων έρευνας και καταγραφής του ιστορικού υλικού που ακολούθησε ο Θουκυδίδης.
4. Αναγνωρίζουν τις ομοιότητες και τις διαφορές του τρόπου που αντιμετώπισαν την ιστοριογραφία ο Ηρόδοτος και ο Θουκυδίδης.
5. Αντιλαμβάνονται τις διαφορές μεταξύ πολιτικής ιστορίας και πολιτικής φιλοσοφίας.
6. Κατανοούν την θουκυδίδεια αντίληψη για την σημασία της ισχύος στις διακρατικές σχέσεις.
7. Αναγνωρίζουν τα κατά Θουκυδίδη αληθινά κίνητρα των ανθρώπινων πράξεων όπως αυτά αναδεικνύονται σε οριακές καταστάσεις (λοιμός, στάσις, πόλεμος).
8. Διαβλέπουν τα ποιητικά, λογοτεχνικά, επιστημονικά και φιλοσοφικά στοιχεία του θουκυδίδειου έργου.
9. Προσεγγίζουν τον συχνά δυσπαρακολούθητο τρόπο γραφής του Θουκυδίδη.
10. Εκτιμούν τη διαχρονικότητα του θουκυδίδειου έργου.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Αυτόνομη εργασία.
2. Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών.
3. Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα.
4. Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου.
5. Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.
6. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

Το μάθημα αποτελεί τη δεύτερη εστιασμένη πραγμάτευση ενός αρχαίου Έλληνα ιστορικού στο πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος Φιλολογίας. Ο φοιτητής έχει υποχρεωτικά διδαχθεί το μάθημα «Αρχαία Ελληνική Ιστοριογραφία: Ηρόδοτος» στο δεύτερο έτος σπουδών.

1. Τι γνωρίζουμε για τη ζωή του Θουκυδίδη;
2. Σχέσεις Θουκυδίδη και Ηροδότου.
3. Σχέσεις Θουκυδίδη και σοφιστών, ρητόρων, γιατρών, ποιητών.
4. Ζητήματα σχέσεων μορφής και περιεχομένου, προσώπων και λόγων, στο θουκυδίδειο έργο.
5. Η μέθοδος του Θουκυδίδη: συλλογή υλικού, καταγραφή γεγονότων, δημηγορίες, κρίσεις για πρόσωπα και καταστάσεις.
6. Εκτενής ανάλυση και σχολιασμός χαρακτηριστικών χωρίων από το θουκυδίδειο έργο:
 - i. Προοίμια (πρώτο και δεύτερο) και μεθοδολογία
 - ii. Η αρχαιολογία
 - iii. Η σπαρτιατική τετραλογία.
 - iv. Ο επιτάφιος του Περικλή.
 - v. Ο αθηναϊκός λοιμός.
 - vi. Τα γεγονότα της Κέρκυρας.
 - vii. Ο διάλογος Αθηναίων και Μηλίων.
7. Το πρόβλημα της σχέσης φυσικού και θετού δικαίου: η αξίωση της δύναμης.
8. Το ζήτημα της ανθρώπινης φύσης όπως αυτή αποκαλύπτεται σε οριακές καταστάσεις.
9. Θουκυδίδη και Πλάτων, Hobbes και Nietzsche.
10. Η επικαιρότητα του Θουκυδίδη.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. R.W. Connor, *Θουκυδίδης*, μτφρ. Π. Δαούτη, επιμ. Γ. Τζιφόπουλος, Αθήνα: Gutenberg 2022.
2. J. De Romilly, *Ο Θουκυδίδης και ο αθηναϊκός ιμπεριαλισμός*, μτφρ. Λ. Στεφάνου, Αθήνα: Παπαδήμας 1999 [= Thucydide et l'impérialisme athénien, Paris: Les belles lettres 1961].
3. J.H. Finley, *Θουκυδίδης*, μτφρ. Τ. Κουκουλιός, Αθήνα: Παπαδήμας 1981 [= Thucydides, Cambridge (MA): Harvard University Press 1947].

4. E. Greenwood, *Ο Θουκυδίδης και η διαμόρφωση της ιστορίας*, μτφρ. Π. Χιωτέλλης, Αθήνα: Ινστιτούτο του βιβλίου- Α. Καρδαμίτσα 2012 [Thucydides and the Shaping of History, London: Duckworth 2006].
5. S. Hornblower, *Θουκυδίδης: ο ιστορικός και το έργο του*, μτφρ. Α. Μανιάτη, επιμ. Α. Μαρκαντωνάτος, Αθήνα: Τυπωθήτω 2003 [=Thucydides, London: Duckworth 1987].
6. S. Hornblower, *Θουκυδίδου Ιστορία* (βιβλία Α-Ε24), μτφρ. Φ. Πέτικα & Φ. Φιλίππου, επιμ. Α. Ρεγκάκος, Θεσσαλονίκη: University Studio Press 2018 [= *A Commentary on Thucydides*, vol. I & II, Oxford: Clarendon Press 1991-1996].
7. P. Zagorin, *Θουκυδίδης: μια πλήρης εισαγωγή για όλους τους αναγνώστες*, μτφρ. Κ. Κολιόπουλος, επιμ. Π. Ήφαιστος, Αθήνα: Ποιότητα 2006 [= *Thucydides: An Introduction for the Common Reader*, Princeton: Princeton University Press 2005].
8. Ντ. Κέιγκαν, *Θουκυδίδης: ο αναμοφωτής της ιστορίας*, μτφρ. Ε. Παπαϊωάννου, Αθήνα: εκδ. Ωκεανίδα 2011 [= Donald Kagan, *Thucydides: The Reinvention of History*, New York: Viking Press 2009].
9. Α. Παπαθωμάς, *Βίαιος Διδάσκαλος: η παθολογία του πολέμου και της δύναμης στον Θουκυδίδη*, Αθήνα: αυτοέκδοση 2016.
10. Α. Ρεγκάκος & Α. Τσακμάκης, (επιμ.), *Τριάντα δύο μελέτες για τον Θουκυδίδη*, μτφρ. Ο. Νέσσελερ, Κ. Δημοπούλου, Δ. Μουραδίδη, επιμ. Α. Ρεγκάκος & Χ. Τσαγγάλης, Θεσσαλονίκη: University Studio Press 2010 [= *Brill's Companion to Thucydides*, Leiden – Boston: Brill 2006].
11. Ν.Μ. Σκουτερόπουλος, *Θουκυδίδη Ιστορία: Εισαγωγή – Μετάφραση – Σημειώσεις*, Αθήνα: Πόλις 2011.

ΛΑΤΙΝΙΚΗ ΛΥΡΙΚΗ ΠΟΙΗΣΗ

(Μ. Λίπκα)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Γνωρίζουν τη Λατινική Λυρική ποίηση, τα Λυρικά μέτρα, τις πηγές του Ορατίου και την επίδρασή του στην Ευρωπαϊκή λογοτεχνία.
2. Χρησιμοποιούν φιλολογικές τράπεζες δεδομένων.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

Ατομική προετοιμασία με έμφαση στην γλωσσική εκμάθηση.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

Οράτιος, Ωδές Ι, πλήρες κείμενο, χωρισμένο σε 13 μαθήματα.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. M. von Albrecht, *Ιστορία της Ρωμαϊκής Λογοτεχνίας* (σε έναν τόμο) (2012).
2. Κ. Γρόλλιος, *Οράτιος. Οι Ωδές. Βιβλίο Ι* (1986).

**ΘΕΩΡΙΕΣ ΤΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ: ΑΠΟ ΤΟΝ ΦΟΡΜΑΛΙΣΜΟ ΣΤΙΣ ΣΠΟΥΔΕΣ ΦΥΛΟΥ
(Ζ. Γκότση)**

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Είναι εξοικειωμένοι / εξοικειωμένες με τις βασικές θεωρητικές θέσεις που χαρακτήρισαν τον στοχασμό του 20ού αιώνα.
2. Εξηγήσουν γιατί η γλωσσολογική θεωρία του Ferdinand de Saussure άσκησε μεγάλη επίδραση στο σύγχρονο θεωρητικό στοχασμό.
3. Σχολιάζουν τις βασικές αρχές του ρώσικου φορμαλισμού και να αναφέρουν τους κύριους εκπροσώπους του.
4. Περιγράψουν τις βασικές αρχές του τσέχικου δομισμού και να αναφέρουν τους κύριους εκπροσώπους του.
5. Περιγράψουν τις βασικές αρχές του γαλλικού δομισμού, να διακρίνουν τις διάφορες τάσεις του και να αναφέρουν τους κύριους εκπροσώπους τους.
6. Είναι εξοικειωμένοι / εξοικειωμένες με τις βασικές απόψεις των Marx και Engels για τη λογοτεχνία.
7. Αξιολογήσουν το δόγμα του «σοσιαλιστικού ρεαλισμού».
8. Γνωρίζουν βασικές απόψεις του Antonio Gramsci και του Louis Althusser.
9. Περιγράφουν κεντρικές διαφορές μεταξύ δομισμού και μεταδομισμού.
10. Γνωρίζουν ποιο είναι το αντικείμενο μελέτης της φεμινιστικής κριτικής της λογοτεχνίας και σε τι στοχεύουν οι πολιτικές ταυτότητας.

11. Οργανώνουν ομαδικές προφορικές παρουσιάσεις (2 έως 4 ατόμων) με χρήση powerpoint πάνω σε διάφορα θέματα (π.χ. παρουσίαση και κριτική αποτίμηση επιστημονικών άρθρων, εφαρμογή θεωρητικών προσεγγίσεων σε συγκεκριμένα λογοτεχνικά κείμενα).

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών.
2. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.
3. Άσκηση στην εκ του σύνεγγυς ανάγνωση και στην κριτική ανάλυση.
4. Εργασία σε διεθνές ή / και σε διεπιστημονικό περιβάλλον.
5. Επίδειξη ευαισθησίας σε θέματα φύλου.
6. Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις.
7. Αυτόνομη εργασία.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Ορισμός της Θεωρίας της Λογοτεχνίας ως επιστημονικού αντικειμένου.
2. Η έννοια του σημείου κατά τον F. Saussure.
3. Ρωσικός Φορμαλισμός.
4. Τσέχικος Δομισμός.
5. Γαλλικός Δομισμός – Αφηγηματολογία.
6. Μεταδομισμός και Αποδόμηση.
7. Μαρξιστική κριτική.
8. Ψυχαναλυτική κριτική.
9. Φεμινιστική κριτική.
10. Η θεωρία της επιτελεστικότητας του έμφυλου υποκειμένου της Judith Butler.
11. Πολιτικές ταυτότητας.
12. Συστηματική μελέτη και κριτική αποτίμηση θεωρητικών κειμένων και της σχετικής με αυτά βιβλιογραφίας.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. *Ιστορία της Θεωρίας της Λογοτεχνίας. Από τον φορμαλισμό στον μεταδομισμό.* Επιμέλεια R. Selden. Θεώρηση μετάφρασης Μ. Πεχλιβάνος, Μ. Χρυσανθόπουλος. Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών 2004.

2. M. Angenot, J. Bessière, D. Fokkema, E. Kushner, *Θεωρία της λογοτεχνίας. Προβλήματα και προοπτικές*. Μτφρ. Τ. Δημητρούλια. Gutenberg 2010.
3. P. Barry, *Γνωριμία με τη Θεωρία. Μια εισαγωγή στη λογοτεχνική και πολιτισμική θεωρία*. Μτφρ. Α. Νάτσινα. Βιβλιόραμα 2013.
4. J. Culler, *Λογοτεχνική θεωρία*. Μτφρ. Κ. Διαμαντάκου. Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης 2000.
5. D. Fokkema, E. Ibsch, *Θεωρίες Λογοτεχνίας του Εικοστού Αιώνα*. Πατάκης, 2003.
6. Τ. Ήγκλετον, *Εισαγωγή στη θεωρία της λογοτεχνίας*. Εισαγωγή, θεώρηση μετάφρασης Δ. Τζιόβας. Μτφρ. Μ. Μαυρωνάς. Οδυσσέας 1996⁴.
7. Κ.Μ. Newton, (επιμ.), *Η Λογοτεχνική Θεωρία του 20ού αιώνα. Ανθολόγιο κειμένων*. ΠΕΚ 2013.
8. J. Culler, *Αποδόμηση. Θεωρία και κριτική μετά τον δορισμό*. Μτφρ. Α. Λαμπρόπουλος. Μεταίχμιο 2006.
9. Ε. Σηφάκη, *Σπουδές φύλου και λογοτεχνία*. Ελληνικά Ακαδημαϊκά Συγγράμματα και Βοηθήματα (www.kallipos.gr). ΣΕΑΒ 2015.
10. C. Belsey and J. Moore (επιμ.), *The Feminist reader essays in gender and the politics of literary criticism*. Macmillan 1997.
11. Επιλογή κειμένων των Saussure, Jakobson, Tynjanov, Sklovskij, Mukarovsky, Todorov, Lévi-Strauss, Barthes, Genette, Marx, Engels, Foucault, Elaine Showalter, Josephine Donovan & Judith Butler, τα οποία είναι αναρτημένα στην πλατφόρμα ασύγχρονης τηλε-εκπαίδευσης “e-class” του μαθήματος.

ΠΟΛΥΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΙ ΜΑΘΗΣΗΣ

(Ε. Αρβανίτη)

Οι λεπτομέρειες του μαθήματος είναι διαθέσιμες στον Οδηγό Σπουδών του Τμήματος Επιστημών της Εκπαίδευσης και της Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΑ

(Ν. Παπαχριστόπουλος)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Σχηματίσουν μία επαρκή εικόνα για τη λειτουργία της εκπαίδευσης ως κοινωνικής και ψυχολογικής διεργασίας.
2. Είναι εξοικειωμένοι / εξοικειωμένες με τις βασικές ψυχαναλυτικές έννοιες οι οποίες ερμηνεύουν το φαινόμενο της εκπαίδευσης.
3. Συνδέσουν την εκπαίδευση με τις ευρύτερες πολιτισμικές πρακτικές.
4. Αντιληφθούν τη σχέση τέχνης και εκπαίδευσης.
5. Ερμηνεύουν το φαινόμενο της εκπαίδευσης μέσω των εννοιών της κοινωνικής αποδοχής και της κοινωνικής αμφισβήτησης.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Αυτόνομη Εργασία.
2. Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.
3. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Ψυχανάλυση και πολιτισμικές πρακτικές: Η γένεση της φροϋδικής θεωρίας του πολιτισμού. Η γενεαλογία του πολιτισμού. Οιδιπόδειο σύμπλεγμα και πολιτισμική διαχείριση. Η έννοια του νόμου και της επιθυμίας. Η δυσφορία στον πολιτισμό.

2. Η εκπαίδευση ως πολιτισμική πρακτική: Εκπαίδευση: το «αδύνατο» κατά Φρόυντ επάγγελμα. Η εκπαίδευση υπό το πρίσμα των κοινωνικών επιστημών και της θεωρίας του πολιτισμού. Εκπαίδευση και παιδική σεξουαλικότητα. Ο παιδαγωγός, η θεωρία των νευρώσεων και η δυσφορία στον πολιτισμό.

3. Μεταξύ τέχνης και εκπαίδευσης: το παράδειγμα του μύθου: Μύθος, ασυνείδητο και πολιτισμός. Μύθος και σύμπτωμα. Η χρήση των μύθων από τον Φρόυντ και τον Λακάν: η έννοια του «οικογενειακού μυθιστορήματος» κατά Φρόυντ και του «ατομικού μύθου του νευρωτικού» κατά Λακάν. Η ψυχαναλυτική προσέγγιση των παραμυθιών ως καλλιτεχνικό αλλά και ως εκπαιδευτικό παράδειγμα.

4. Εκπαίδευση και κοινωνική αμφισβήτηση: Το εκπαιδευτικό φαινόμενο ως παράδειγμα κοινωνικής αμφισβήτησης και κοινωνικής αποδοχής. Εκπαίδευση και εξέγερση. Το παράδειγμα των ελευθεριακών σχολείων: το εκπαιδευτικό μοντέλο μεταξύ ουτοπίας, φαντασίωσης και κοινωνικής ανατροπής.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη

1. Ν. Παπαχριστόπουλος (επιμ.), *Εκπαίδευση και εξέγερση*, Orportuna, Πάτρα 2018.
2. Ν. Παπαχριστόπουλος, *Η εικόνα και το γράμμα*, Orportuna, Πάτρα 2018.
3. Μ. Δροσινού, *Ειδική αγωγή και εκπαίδευση*, Orportuna, Πάτρα 2016.
4. Π.-Λ. Ασσούν, *Ο Φρόντ και οι κοινωνικές επιστήμες*, Orportuna, Πάτρα 2018.
5. Μ. Πουρκός, *Προοπτικές και όρια της διαλογικότητας στον Μιχαήλ Μπαχτίν. Εφαρμογές στην ψυχολογία, την εκπαίδευση, την τέχνη, τον πολιτισμό*, Orportuna, Πάτρα 2016.

ΕΙΔΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΣΤΙΣ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ

(Γ. Μεσσήνης)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Αναγνωρίζουν τις κατηγορίες του Λογισμικού Εφαρμογών που αναφέρονται στην επιστήμη της Φιλολογίας.
2. Αναγνωρίζουν τις Κατηγορίες Ελεύθερου και Μη-Ελεύθερου Λογισμικού και τα Προγράμματα Ανοικτού Κώδικα.
3. Αποκτούν το υπόβαθρο ώστε να διαχειρίζονται και να αξιοποιούν τα απαραίτητα Τεχνολογικά Εργαλεία για την υποστήριξη των σπουδών τους.
4. Γνωρίζουν τις σύγχρονες μορφές ενσωμάτωσης της χρήσης των ΤΠΕ στη διδασκαλία και τη μάθηση.
5. Κατανοούν τη χρήση Εκπαιδευτικού Λογισμικού στη διδασκαλία των Φιλολογικών μαθημάτων.
6. Αναζητούν και να επιλέγουν Εκπαιδευτικό Υλικό και Λογισμικό στον Παγκόσμιο Ιστό για την διδασκαλία των Φιλολογικών μαθημάτων.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών.
2. Αυτόνομη εργασία.
3. Ομαδική εργασία.
4. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

Το μάθημα αποτελείται από θεωρητικό και εργαστηριακό μέρος και ασχολείται με χρήση Λογισμικού Εφαρμογών των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και Επικοινωνίας (ΤΠΕ) στο επιστημονικό πεδίο της Φιλολογίας.

Καλύπτει τις ανάγκες των φοιτητών του Τμήματος οι οποίοι θα κληθούν να χρησιμοποιήσουν πακέτα Λογισμικού Εφαρμογών σε μαθήματα του προγράμματος των προπτυχιακών και των μεταπτυχιακών σπουδών τους.

Καλύπτει τις ανάγκες των φοιτητών του Τμήματος για την ενσωμάτωση της χρήσης των ΤΠΕ στη διδασκαλία των Φιλολογικών μαθημάτων.

Γενικός σκοπός του μαθήματος:

Η απόκτηση της κατάλληλης ψηφιακής γνώσης που θα τους βοηθήσει να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις των σπουδών τους, αλλά και στην μετέπειτα σταδιοδρομία τους.

Η χρήση των Νέων Τεχνολογιών για την ψηφιοποίηση αναλογικών δεδομένων.

Η χρήση των Νέων Τεχνολογιών για την αποθήκευση και επεξεργασία ψηφιακών δεδομένων.

Η χρήση του Παγκόσμιου Ιστού για την επιλογή και χρήση κατάλληλου Εκπαιδευτικού Υλικού για τη διδασκαλία Φιλολογικών μαθημάτων.

Βασικές Ενότητες:

Είδη Λογισμικού Εφαρμογών.

Προγράμματα Ανοικτού Κώδικα.

Οπτική Ψηφιοποίηση κειμένου.

Λογισμικό Επεξεργασίας ψηφιοποιημένου κειμένου.

Λογισμικό Οπτικής Αναγνώρισης Χαρακτήρων.

Εκπαιδευτικό Λογισμικό.

Αναζήτηση Εκπαιδευτικού Λογισμικού στον Παγκόσμιο Ιστό.

Εκπαιδευτικά Λογισμικά με εφαρμογή στα Φιλολογικά μαθήματα.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

Αναρτάται στο e class

Ζ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ
ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ

ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΣΥΝΤΑΞΗ

(Α. Ρούσσου)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Κατανοούν τις συντακτικές διεργασίες, αναλύει φαινόμενα που αφορούν εξαρτήσεις ορισμάτων και τελεστών, να συγκρίνουν διαγλωσσικά δεδομένα, να κρίνουν θεωρητικές αναλύσεις.
2. Αναγνωρίζουν συστηματικότητες, να προβαίνουν σε γενικεύσεις, να οργανώνουν την επιχειρηματολογία τους.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Αυτόνομη Εργασία.
2. Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών.
3. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και παραγωγικής σκέψης.
4. Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις.
5. Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.
6. Λήψη αποφάσεων.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Θεωρητικό πλαίσιο: διαγλωσσικές διαφορές και παραμετρικές επιλογές
2. Εξαρτήσεις ονοματικών φράσεων I: αναφορική δέσμευση
3. Εξαρτήσεις ονοματικών φράσεων ανάμεσα σε δύο προτάσεις II: δομές ελέγχου και ανύψωσης
4. Η αριστερή περιφέρεια της πρότασης I: Ερωτηματικές προτάσεις
5. Η αριστερή περιφέρεια της πρότασης II: Αναφορικές προτάσεις: σχηματισμός, αναφορικές αντωνυμίες και ΣΔ

6. Σύνοψη – συμπεράσματα

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. D. Adger. 2003. *Core Syntax*. Oxford University Press: Oxford.
2. N. Chomsky. 2002. *On Nature and Language*. Edited by A. Belletti & L. Rizzi. Cambridge: Cambridge University Press. [Chomsky, N. (2004) *Για τη φύση και τη γλώσσα* (μτφρ. Γ. Κοτζόγλου). Αθήνα: Εκδόσεις Παπαδήμα].
3. N. Hornstein, J. Nunes and K. Grohmann. 2005. *Understanding Minimalism*. Cambridge: Cambridge University Press.
4. Δ. Θεοφανοπούλου-Κοντού. 2002. *Γενετική Σύνταξη: Το πρότυπο της κυβέρνησης και αναφορικής δέσμευσης*. Εκδόσεις Καρδαμίτσα: Αθήνα. [Κεφάλαια 6, 8, 9, 10, 11].
5. H. Lasnik and J. Uriagereka. 2005. *A Course in Minimalist Syntax. Foundations and Prospects*. Oxford: Blackwell.
6. A. Radford. 2004. *Minimalist Syntax. Exploring the Structure of English*. Cambridge: Cambridge University Press.
7. I. Roberts. 1997. *Comparative Syntax*. London: Arnold
8. Α. Ρούσσου. 2015. *Σύνταξη. Γραμματική και Μινιμαλισμός*. [Ηλεκτρονικό σύγγραμμα]. Αθήνα: ΣΕΑΒ. <http://repository.kallipos.gr/handle/11419/581>

ΛΕΞΙΚΟΛΟΓΙΑ

(Γ. Ξυδόπουλος)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Εξηγήσουν το πεδίο μελέτης της λεξικολογίας στο πλαίσιο της σύγχρονης γλωσσολογίας και τη σχέση του με τη λεξικογραφία.
2. Χειρίζονται με άνεση τις έννοιες και τις μεθόδους των επιπέδων ανάλυσης και να αντιλαμβάνονται πώς αυτές μπορούν να συνδυάζονται με στόχο την ανάλυση της λέξης.
3. Αναλύουν ζητήματα που αφορούν το σχηματισμό, τη σημασία και τη χρήση των λέξεων.
4. Γνωρίζουν τις τυπικές και άλλες ιδιαιτερότητες του λεξικού αποθέματος της Νέας Ελληνικής.

5. Εφαρμόζουν έναν συνδυασμό μικρογλωσσολογικής και μακρογλωσσολογικής ανάλυσης στη λέξη και στο λεξικό απόθεμα.
6. Συλλέγουν, να οργανώνουν, να αναλύουν και να χειρίζονται αξιόπιστα γλωσσικά δεδομένα διαφόρων ειδών.
7. Πραγματοποιούν ποσοτική και ποιοτική επεξεργασία γλωσσικών δεδομένων.
8. Αξιολογούν κριτικά τα γλωσσικά δεδομένα.
9. Αναλύουν και να συνθέτουν διαφορετικού είδους πληροφορίες.
10. Εφαρμόζουν τεχνικές συλλογής, επεξεργασίας και παρουσίασης γλωσσικών δεδομένων (π.χ. ηλεκτρονικά σώματα κειμένων, μικροδομή).

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών.
2. Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις .
3. Λήψη αποφάσεων.
4. Αυτόνομη εργασία.
5. Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών.
6. Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα.
7. Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου.
8. Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.
9. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Εισαγωγικά: Η Λεξικολογία ως Κλάδος της Γλωσσολογίας. Ορισμός της Λεξικολογίας. Η Σχέση της Λεξικολογίας με τη Μορφολογία. Η Σχέση της Λεξικολογίας με τη Σημασιολογία, τη Φωνητική και Φωνολογία και τη Σύνταξη. Λεξικολογία και Λεξικογραφία. Λεξικολογία και Ετυμολογία.
2. Φύση των λέξεων: Έννοια και Ορισμός της Λέξης, Προφορικός – Γραπτός Λόγος, Ορθογραφία και Προφορά. Λέξημα, Λεξικές και Γραμματικές (Λειτουργικές) Λέξεις. Τάξεις λέξεων.
3. Λεξικό και λεξιλόγια: Το λεξικό απόθεμα, είδη λεξιλογίων. Κατηγοριοποίηση του λεξικού αποθέματος της ΝΕ.
4. Λεξική σημασία: Η σημασία της λέξης, Σημασία, δήλωση, αναφορά. Εννοιακές σχέσεις: συνωνυμία, ομωνυμία, πολυσημία, αντίθεση, παλαιωνυμία. Επέκταση της σημασίας: μεταφορά, μετωνυμία, κ.τ.λ.
5. Μορφή των λέξεων: Διεργασίες Σχηματισμού Λέξεων: κλίση, παραγωγή, σύνθεση. Άλλοι μηχανισμοί λεξικής παραγωγής.

6. Λεξιλογική ποικιλία: Περιθωριακά λεξιλόγια. Ειδικά λεξιλόγια. Το «διπλό λεξιλόγιο».

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. D. Crystal. (1997) *The Cambridge Encyclopedia of Language* (2nd Edition). Cambridge: Cambridge University Press.
2. D. Crystal. (1997) *The Cambridge Encyclopedia of the English Language*. Cambridge: Cambridge University Press.
3. H. Jackson. (1988) *Words and Their Meaning*. London: Longman.
4. H. Jackson & E.Z. Amvela. (2000) *Words, Meaning and Vocabulary: An Introduction to Modern English Lexicology*. London: Continuum.
5. Ντ. Κρύσταλ. (2003) *Λεξικό Γλωσσολογίας και Φωνητικής* (Μετ. Γ. Ξυδόπουλος). Αθήνα: Πατάκης.
6. J. Lyons. (1995) *Γλωσσολογική Σημασιολογία* (Μετ. Γ. Ανδρουλάκης). Αθήνα: Πατάκης.
7. Β. Μότσιου. (1994) *Στοιχεία Λεξικολογίας: Εισαγωγή στη νεοελληνική λεξικολογία*. Αθήνα: Νεφέλη.
8. Γ. Μπαμπινιώτης. (1998) «Λεξικογραφικό Επίμετρο». Στο *Λεξικό της Νέας Ελληνικής Γλώσσας*. Αθήνα: Κέντρο Λεξικολογίας.
9. Γ. Ξυδόπουλος. (2008) *Λεξικολογία: Εισαγωγή στην ανάλυση της λέξης και του λεξικού*. Αθήνα: Πατάκης.
10. Ε. Πετρούνιας. (2002). *Νεοελληνική γραμματική και συγκριτική ανάλυση. Μέρος Α': Θεωρία*, Θεσσαλονίκη: University Studio Press.
11. Α. Ράλλη. (2005) *Μορφολογία*. Αθήνα: Πατάκης.
12. D. Singleton. (2000) *Language and the Lexicon: An Introduction*. London: Arnold.
13. G. Yule. (2010). *The Study of Language* (4th Edition). Cambridge: Cambridge University Press.

ΔΙΑΛΕΚΤΟΛΟΓΙΑ

(Δ. Παπαζαχαρίου)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Γνωρίζουν τα φιλοσοφικά πλαίσια τα οποία έχουν καθορίσει τη συμβολική βαρύτητα των όρων «Γλώσσα» και «Διάλεκτος» στη σημερινή κοινωνία.

2. Γνωρίζουν τις διάφορες διαλεκτικές θεωρίες, τις μεθόδους τους, τα ευρήματά τους, τα πλεονεκτήματά τους και τις αδυναμίες τους.
3. Κατανοούν τους μηχανισμούς που ρυθμίζουν τη γλωσσική ποικιλία.
4. Κατανοούν τους μηχανισμούς που καθορίζουν τη γλωσσική αλλαγή.
5. Γνωρίζουν τις μεθόδους περιγραφής και ανάλυσης μη-μελετημένων γλωσσικών συστημάτων.
6. Κατανοούν τα θέματα γλωσσικής πολιτικής, δημιουργίας νέων διαλέκτων, γλωσσικής διατήρησης, γλωσσικής μεταβολής, γλωσσικών μειονοτήτων και γλωσσικού θανάτου.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Ικανότητα αναλυτικής και συνθετικής σκέψης, μέσα από τη σύγκριση των διαφόρων Διαλεκτολογικών Θεωριών, των μεθοδολογικών τους εργαλείων και των ευρημάτων τους.
2. Ικανότητα χρήσης των κατάλληλων υπολογιστικών εργαλείων και λογισμικών.
3. Ικανότητα προσαρμογής σε νέες καταστάσεις.
4. Ικανότητα λήψης αποφάσεων.
5. Ικανότητα κριτικής σκέψης.
6. Ικανότητα σχεδιασμού και διαχείρισης έργων.
7. Ικανότητα για αυτόνομη εργασία.
8. Ικανότητα για συλλογική εργασία.
9. Προαγωγή της δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

Ορισμοί: «Γλώσσα» - «Διάλεκτος», Φιλοσοφικό πλαίσιο νοηματοδότησης των παραπάνω ορισμών. Κριτήρια προσδιορισμού των παραπάνω όρων (Ιστορική καταβολή, Αλληλοκατανόηση, Πολιτικές επιλογές, Αυτονομία – Ετερονομία).

Διαλεκτική Γεωγραφία: Απαρχές, μέθοδοι, κωδικοποίηση γλωσσικού υλικού, ευρήματα.

Σχέση διαλεκτολογίας και θεωρητικής Γλωσσολογίας (Δομική Γλωσσολογία, Γενετική Γλωσσολογία).

Αστική διαλεκτολογία: Διαφορές από την Γεωγραφική Διαλεκτολογία (Στην αντίληψη του γλωσσικού συστήματος, του ρόλου των ομιλητών και της γλωσσικής κοινότητας, στις μεθόδους, στα ευρήματα, στην ερμηνεία τους).

Ποσοτική Διαλεκτολογία – Διαλεκτομετρία: Διαφορές από την Αστική Διαλεκτολογία ως προς το γλωσσικό υλικό, την ποσοτική επεξεργασία του, τα αποτελέσματα).

Αντιληπτική Διαλεκτολογία: Πού βασίζεται, ποια τα μεθοδολογικά εργαλεία της.

Γλωσσική ποικιλία – γλωσσική αλλαγή.

Δημιουργία νέων γλωσσικών συστημάτων (pidgin, creoles, νέων διαλέκτων).

Επαφή διαλέκτων / γλωσσική απομόνωση. Αποτελέσματα στα γλωσσικά συστήματα.

Θάνατος διαλέκτων (κοινωνικές και γλωσσικές παράμετροι, semi-speakers, passive speakers).

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

K.J. Chambers & P. Trudgill. (2011). *Διαλεκτολογία*. Μτφρ: Σ. Λαμπροπούλου, Επιμέλεια: Δ. Παπαζαχαρίου, Αθήνα: εκδ. Πατάκη.

ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΗΣ ΣΥΓΓΡΑΦΗΣ ΣΤΗ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑ

(Χ. Βλάχος)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Διακρίνουν τα διαφορετικά είδη ακαδημαϊκών κειμένων (περίληψη, προφορική παρουσίαση, εργασία).
2. Παραγάγουν όλα τα είδη ακαδημαϊκών κειμένων (περίληψη, προφορική παρουσίαση, εργασία).
3. Έχουν τη θεωρητική σκευή για την παραγωγή και πρόσληψη ακαδημαϊκών γλωσσολογικών κειμένων.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.
2. Αυτόνομη εργασία.
3. Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.

4. Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

Στο ευρύτερο πλαίσιο των ακαδημαϊκών σπουδών των φοιτητών και των φοιτητριών, αποτελεί βασικό ζητούμενο η σύνδεση των γνώσεων που λαμβάνουν οι φοιτητές στα θεωρητικά μαθήματα και η εφαρμογή τους μέσα από την ανάπτυξη δεξιοτήτων σχετικά με την εκπόνηση μιας γλωσσολογικής εργασίας. Αυτό προϋποθέτει τόσο τη θεωρητική κατάρτιση των φοιτητών και των φοιτητριών σχετικά με συγκεκριμένα στάδια που ακολουθεί μία ακαδημαϊκή ανάλυση που καταλήγει σε ένα ακαδημαϊκό κείμενο όσο και την εξάσκησή τους σε συγκεκριμένα είδη κειμένων.

Το συγκεκριμένο μάθημα αλληλοσυμπληρώνεται με το μάθημα που εστιάζει στη μεθοδολογία της γλωσσικής έρευνας, προσφέροντας μία άλλη προοπτική. Συγκεκριμένα, ενώ στη μεθοδολογία της γλωσσικής έρευνας οι φοιτητές και οι φοιτήτριες εξασκούνται στο σχεδιασμό μίας έρευνας, τη συλλογή γλωσσικών δεδομένων μέσα από τα αντίστοιχα εργαλεία που τους προσφέρονται και την ανάλυσή τους μέσα σε μία βάση δεδομένων (tagging), το συγκεκριμένο μάθημα εστιάζει στα επόμενα βήματα μίας γλωσσολογικής ανάλυσης. Ο στόχος του μαθήματος είναι να αναπτύξουν οι φοιτητές τις απαραίτητες δεξιότητες σχετικά με τον τρόπο οργάνωσης μίας γλωσσολογικής εργασίας και την εκπόνησή της.

Ο χρόνος των μαθημάτων θα είναι μοιρασμένος τόσο στη θεωρητική κατάρτιση των φοιτητών και των φοιτητριών όσο και στην πρακτική εξάσκηση. Η πρακτική εξάσκηση θα περιλαμβάνει την ανάπτυξη διαφόρων ειδών κειμένων και δραστηριότητες μέσα στην αίθουσα (παρουσιάσεις, συζήτηση, ασκήσεις).

Θεματολογία:

- Εισαγωγή στην ακαδημαϊκή συγγραφή κειμένων
- Είδη γλωσσολογικών ακαδημαϊκών κειμένων
- Περίληψη
- Σχεδιάγραμμα
- Προφορική παρουσίαση
- Εργασία
- Στάδια στην εκπόνηση της συγγραφής ενός ακαδημαϊκού κειμένου
- Προετοιμασία
- Σχεδιάγραμμα
- Προετοιμασία προσχεδίων (drafts)
- Συγγραφή κειμένου
- Σχόλια στο κείμενο και διορθώσεις

- Peer-review
- Επιχειρηματολογία
- Παρουσίαση επιχειρηματολογίας μέσα σε ένα ακαδημαϊκό κείμενο
- Παρουσίαση ακαδημαϊκών αναφορών
- Ενδοκειμενικές αναφορές
- Λογοκλοπή
- Σύνταξη τελικής λίστας βιβλιογραφίας
- Συμβάσεις στον ακαδημαϊκό τρόπο γραφής
- Τυπογραφική επιμέλεια κειμένου (γραμματοσειρές, αποστάσεις, παρουσίαση παραδειγμάτων)
- Γλωσσική επιμέλεια κειμένου (έλεγχος από φυσικό ομιλητή, εργαλεία γλωσσικής επιμέλειας)
- Ακαδημαϊκές συμβάσεις (ορολογία, προφορικότητα vs επιστημονικότητα)

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. L. Bauer. 2021. *The linguistics student's handbook*. 2nd edition. Edinburgh: Edinburgh University Press.
2. D. Crystal. 2018. *The Cambridge Encyclopedia of the English Language*. 3rd edition. Cambridge: CUP.
3. M. de Vos, M. Schaefer, I. Siebörger. 2019. A Guide to Academic Writing in Linguistics. Department of English Language and Linguistics. Rhodes University. https://www.ru.ac.za/media/rhodesuniversity/content/englishlanguageandlinguistics/documents/resources/Guide_to_Academic_Writing_updated_September_2019.pdf

ΓΛΩΣΣΙΚΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗ

(Θ. Μαρκόπουλος)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Κατανοούν την αναγκαιότητα της γλωσσικής αλλαγής και τις διάφορες αντιλήψεις για αυτήν.

2. Γνωρίζουν τα είδη της γλωσσικής μεταβολής σε όλα τα επίπεδα γλωσσικής ανάλυσης (φωνολογία, μορφολογία, σύνταξη και σημασιολογία).
3. Γνωρίζουν τη σχέση μεταξύ νεωτερισμού και διάδοσης μιας μεταβολής στην γλωσσική κοινότητα.
4. Εξηγήσουν γνωστές ή πολύ συχνές γλωσσικές μεταβολές.
5. Αναγνωρίζουν περιπτώσεις γλωσσικής μεταβολής στα γλωσσικά δεδομένα.
6. Ερμηνεύουν γλωσσικές μεταβολές με σύγχρονα γλωσσολογικά εργαλεία.
7. Προσεγγίζουν κριτικά αρνητικές αντιλήψεις για τη γλωσσική μεταβολή.
8. Μελετούν παλαιότερα κείμενα και εντοπίζουν περιπτώσεις γλωσσικής μεταβολής.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών.
2. Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις.
3. Αυτόνομη εργασία.
4. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Εισαγωγή στη γλωσσική μεταβολή: έννοια της γλωσσικής αλλαγής, αντιλήψεις για τη γλωσσική αλλαγή.
2. Γλωσσική μεταβολή και γλωσσική ποικιλία.
3. Είδη γλωσσικής μεταβολής: I. Φωνολογία, II. Μορφολογία, III. Σύνταξη, IV. Σημασιολογία.
4. Γλωσσική Μεταβολή και Γλωσσικό «λάθος».

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. A. McMahon. 2003. *Ιστορική Γλωσσολογία: Η θεωρία της γλωσσικής μεταβολής*. Αθήνα: Μεταίχμιο.
2. J. Aitchison. 2006. *Γιατί αλλάζει η γλώσσα: Πρόοδος ή παρακμή;* Αθήνα: Πατάκης.
3. C. Bowerman & B. Evans. 2014. *The Routledge Handbook of Historical Linguistics*. London: Routledge.
4. L. Campbell. 2004². *Historical Linguistics. An Introduction*. Cambridge Massachusetts: The MIT Press.

5. H.H. Hock. 1991². *Principles of Historical Linguistics*. Berlin: Mouton de Gruyter.
6. B. Joseph & R. Janda (eds.). 2004. *The Handbook of Historical Linguistics*. Oxford: Wiley-Blackwell.

ΑΓΩΓΗ ΚΩΦΩΝ

(Κ. Άντζακας)

Οι λεπτομέρειες του μαθήματος είναι διαθέσιμες στον Οδηγό Σπουδών του Τμήματος Επιστημών Εκπαίδευσης και Κοινωνικής Εργασίας.

ΘΕΜΑΤΑ ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΚΗΣ ΠΟΙΚΙΛΙΑΣ

(Ν. Κουτσούκος)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Να αντιλαμβάνονται την ποικιλία ως ένα φαινόμενο της γραμματικής.
2. Να περιγράψουν την ποικιλία που συναντούν.
3. Να αντιλαμβάνονται τον λόγο που υπάρχει η ποικιλία μέσα σε ένα γραμματικό σύστημα.
4. Να αναλύουν διάφορα φαινόμενα ποικιλίας που αφορούν τα διάφορα επίπεδα της γραμματικής.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Διαμόρφωσης των κατάλληλων ερωτημάτων σε σχέση με την περιγραφή της ποικιλίας.

2. Επιλογής της κατάλληλης μεθοδολογίας για τη συλλογή δεδομένων που αφορούν το θέμα της ποικιλίας που εξετάζεται κάθε φορά.
3. Παρουσίασης είτε δικής τους έρευνας είτε έρευνας άλλων ερευνητών σε σχέση με ένα θέμα της αρεσκείας τους.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Αλλομορφία (μορφολογική και φωνολογική)
2. Υποκατάσταση («ακραία αλλομορφία»)
3. Ελευθέρως εναλλασσόμενες παραλλαγές και παραλλαγές με συμπληρωματική κατανομή
4. Ανταγωνισμός και παραγωγικότητα
5. Κλιτικές τάξεις
6. Μορφολογικά παραδείγματα – Παραγωγικά προσφύματα
7. Το γένος ως κατηγορία της γραμματικής
8. Ο αριθμός ως κατηγορία της γραμματικής
9. Ποικιλία στη γραμματική και γραμματικά «λάθη»

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. Α. Αρχάκης, Ν. Κουτσούκος, Γ.Ι. Ξυδόπουλος & Δ. Παπαζαχαρίου (Επιμ.). *Γλωσσική ποικιλία. Μελέτες αφιερωμένες στην Αγγελική Ράλλη*. Αθήνα: Κάπα Εκδοτική.
2. Α. Ευθυμίου. 2018. *Ο σχηματισμός των ρημάτων στη Νέα Ελληνική*. Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο.
3. Α. Ράλλη. 2015. *Μορφολογική ποικιλία στην Κοινή Νεοελληνική και τις διαλέκτους*. *Patras Working Papers in Linguistics* 4: 61-77.
4. Μ. Σετάτος. 1998. Η λειτουργική εκμετάλλευση της ποικιλίας στην Κοινή Νεοελληνική. *Επιστημονική Επετηρίδα Φιλοσοφικής Σχολής Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης* 2: 337-382.
5. Χ.Λ. Τσολάκης & Σ. Χ. Τσολάκη (1999). *Από τα ρήματα στα ρήματα – Η πολυτυπία στο ρήμα της Κοινής Νεοελληνικής*. Θεσσαλονίκη: Βάνιας.
6. G. Berruto. 2004. The problem of variation. *The Linguistic Review* 21(3/4): 293-322.
7. L. Bloomfield. 1933. *Language*. New York.
8. G. Corbett. 1991. *Gender*. Cambridge: Cambridge University Press.
9. G. Corbett. 2000. *Number*. Cambridge: Cambridge University Press.
10. A. Dufter, J. Fleischer & G. Seiler. 2009. Introduction. Στο A. Dufter, J. Fleischer & G. Seiler (επιμ.), *Describing and modeling variation in grammar*. Berlin/New York: Mouton de Gruyter, 1-20.
11. C. Fernández-Alcaina. 2022. *The competition of word-formation processes in the*

- derivational paradigm of verbs*. Berlin, Germany: Peter Lang Verlag.
12. M. Kaunisto. M. 2007. *Variation and change in the lexicon. A corpus-based analysis of adjectives in English ending in -ic and -ical*. Amsterdam/NY: Rodopi.
 13. C. Lehmann, C. 2005. Pleonasm and hypercharacterisation. *Yearbook of morphology* 2005: 119-154.
 14. J. Walker, J. 2010. *Variation in linguistic systems*. New York: Routledge.
 15. U. Weinreich, W. Labov & M. I. Herzog 1968. *Empirical foundations for a theory of language change*. Austin: University of Texas Press.

ΑΛΛΩΝ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΝ

Κ. Π. ΚΑΒΑΦΗΣ

(Κ. Κωστίου)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Διακρίνουν το καβαφικό έργο από την πρωτόλεια φάση του έως την ωριμότητα.
2. Γνωρίζουν την ιδιότυπη Ποιητική του Καβάφη: τη μυθική μέθοδο, την πορεία προς τον ρεαλισμό, την οικουμενική προοπτική.
3. Προσεγγίζουν τα σημαντικότερα καβαφικά ποιήματα.
4. Ελέγχουν ένα βασικό μέρος της εκτενέστατης καβαφικής βιβλιογραφίας.
5. Εφαρμόζουν τα κατάλληλα μεθοδολογικά εργαλεία για την προσέγγιση όλων των ποιημάτων του Καβάφη.
6. Αναγνωρίζουν τη «διαβρωτική» επίδραση της καβαφικής ποιητικής στη μεταγενέστερη ποίηση.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Ικανότητα να γνωρίζουν και να κατανοούν ουσιώδεις έννοιες, θεωρίες και μεθόδους που σχετίζονται με το πολύσημο και πρωτεϊκό καβαφικό έργο.
2. Ικανότητα να εφαρμόζουν αυτή τη γνώση και κατανόηση στην προσέγγιση συνθετικών ζητούμενων.
3. Ικανότητα να υιοθετούν και να εφαρμόζουν την κατάλληλη μεθοδολογία στην προσέγγιση μη οικείων κειμένων.
4. Δεξιότητες μελέτης που χρειάζονται για τη συνεχιζόμενη επαγγελματική ανάπτυξη.
5. Ικανότητα να αλληλεπιδρούν με άλλους σε προβλήματα διεπιστημονικής φύσης.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Προϋποθέσεις εμφάνισης του καβαφικού έργου

Χωροχρονικό πλαίσιο: Εισαγωγή στην εποχή, πολιτισμικό περιβάλλον, ιστορικές συνθήκες, της Ελλάδας και της πολυπολιτισμικής διασποράς.

Συνθήκες ενηλικίωσης του ποιητή, γεωγραφικό στίγμα, πνευματική πορεία, προϋποθέσεις της βιοτής του που επηρέασαν την πνευματική του συγκρότηση και την ποιητική δημιουργία.

2. Οι βασικοί κύκλοι της καβαφικής ποίησης

Πρωτόλεια ποίηση και Φαναριώτικες επιδράσεις, η πρώτη φάση της συμβολιστικής επιρροής, η πορεία προς τη «μυθική μέθοδο», η κατάκτηση του ρεαλισμού, η ποιητική ιδιοπροσωπία. Ο αυτοπροσδιορισμός του έργου του και η ποιητική ώσμωση: Ερωτικά ποιήματα, Φιλοσοφικά ποιήματα, Ιστορικά ποιήματα.

3. Βασικά θέματα της καβαφικής ποίησης

Φύση-Τέχνη, Ποιητική, Μέσα-Έξω, Ατομικό-Συλλογικό, Άνοδος-Πτώση, Νίκη-Ήττα, Άνθρωπος-Μοίρα/Θεός. Θεωρητική, ιστοριογραμματολογική και κειμενοκεντρική προσέγγιση των επιμέρους θεμάτων.

4. Ο ποιητής και η Ιστορία

Σφαιρική προσέγγιση και συνδυαστική μελέτη των σημαντικότερων ιστορικών ποιημάτων του.

5. Η ειρωνική γλώσσα

Εισαγωγή στην έννοια της Ειρωνείας. Θεωρητική και ιστορική προσέγγιση. Μελέτη των ποικίλων εκφάνσεων του φαινομένου μέσω αντιπροσωπευτικών καβαφικών κειμένων. Τεχνικές της ειρωνικής γλώσσας, σταθμοί της καβαφικής ποιητικής σε σχέση με την ειρωνεία.

i. Η «μυθική μέθοδος»

Μελέτη της ιδιότυπης καβαφικής ποιητικής μέσω της προσέγγισης των σημαντικότερων ποιημάτων της ωριμότητας. Ανίχνευση της πορείας προς την κατάκτηση της καβαφικής ιδιοπροσωπίας.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. *Εισαγωγή στην ποίηση του Καβάφη*. Φιλολογική επιμέλεια Μ. Πιερής, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, 1994.
2. Γ. Λεωνίτης, *Καβαφικά αυτοσχόλια*, εισαγωγικό σημείωμα Τ. Μαλάνος, Αθήνα 1977 (1942).
3. Γ.Π. Σαββίδης, *Βασικά θέματα της ποίησης του Καβάφη*, Ίκαρος, Αθήνα 1993.
4. Κ. Κωστίου, «Ακόμη λίγα για την ειρωνεία του Καβάφη», *Η ποίηση του κράματος: Μοντερνισμός και διαπολιτισμικότητα στο έργο του Καβάφη*, επιμέλεια: Μ. Πιερής, Ηράκλειο, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, 2000, 227-244.
5. Κ. Κωστίου, «Ο Οροφέρνης, οι Λακεδαιμόνιοι και ο αμφίθυμος αφηγητής», *Ο λόγος της παρουσίας. Τιμητικός τόμος για τον Πάν. Μουλλά*, Σοκόλης, Αθήνα 2005, 143-162.
6. Κ. Κωστίου, «Ο Μυρτίας, ο Αιμιλιανός και ο αμφίθυμος σχολιαστής», *Κονδυλοφόρος* 4 (2005) 109-128.
7. Χ. Παπάζογλου, «Ειρωνικές αποκλίσεις του ρυθμού από το μέτρο στη καβαφική στιχουργία» *Κονδυλοφόρος* 4 (2005) 57-107.
8. Δ.Ν. Μαρωνίτης, *Καβάφης. Μελετήματα*. Πατάκης, Αθήνα 2007.
9. Κ. Κωστίου, «Ανάμεσα στη μίμηση και την αυτοσυνειδησία: η συγκρότηση του προσωπείου στο ποίημα Φιλέλλην», *Νεοελληνική Λογοτεχνία και Κριτική από το Διαφωτισμό έως σήμερα. Πρακτικά ΙΓ΄ Διεθνούς Επιστημονικής Συνάντησης, 3-6 Νοεμβρίου 2011, Μνήμη Πάνου Μουλλά*, Εκδόσεις, Σοκόλη Κουλεδάκη, Αθήνα 2014, 636-643.
10. Κ. Κωστίου, «Ο γλύπτης, ο τεχνίτης, το αισθητικό ιδεώδες και η αγορά στην καβαφική πολιτεία», *Κονδυλοφόρος* 17 (2014) 77-109.
11. Κ. Κωστίου, «Καλλιτεχνικές ωσμώσεις στην ποίηση του Καβάφη. Ζωγραφική: "Του πλοίου"», Θανάσης Αγάθος κ.ά. (επιμ.), *Λογοτεχνικές διαδρομές. Ιστορία-Θεωρία-Κριτική*, Αθήνα, εκδόσεις Καστανιώτη, 2015, 280-293.

12. Κ. Κωστίου, «Ο Καβάφης και η (μετα)ποίηση της Ιστορίας: από την Αλεξιάδα στην “Άννα Κομνηνή” και στην “Άννα Δαλασσηνή”», *Κονδυλοφόρος* 14 (2015) 147-170.

Ο ΠΛΑΤΩΝ ΚΑΙ Η ΤΕΧΝΗ ΤΟΥ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΟΥ ΔΙΑΛΟΓΟΥ

(Σ. Ράγκος)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Κατανοούν βασικές φιλοσοφικές θέσεις του Πλάτωνα καθώς και τα επιχειρήματα που οδήγησαν στην υιοθέτηση αυτών των θέσεων.
2. Αναγνωρίζουν την πνευματική ατμόσφαιρα των προπλατωνικών στοχαστών (σοφιστών, φυσικών φιλοσόφων, ποιητών, ρητόρων) εντός της οποίας δημιούργησε ο Πλάτων τη φιλοσοφία του.
3. Γνωρίζουν τις λογοτεχνικές τεχνικές που χρησιμοποίησε ο Πλάτων στους διαλόγους του.
4. Εκτιμούν την άρρηκτη σχέση μορφής και περιεχομένου στο πλατωνικό έργο.
5. Διαβλέπουν τις δυσκολίες που θέτει το γραμματειακό είδος του πλατωνικού διαλόγου στους ερμηνευτές του.
6. Κατανοούν την εσωτερική ενότητα ενός πλατωνικού διαλόγου.
7. Αναλύουν και αξιολογούν φιλοσοφικά επιχειρήματα.
8. Συγκρίνουν αρχαίες και νεότερες αντιλήψεις και πρακτικές για βασικά ζητήματα της ζωής.
9. Εκτιμούν κριτικά την επικαιρότητα ή ανεπικαιρότητα του πλατωνικού στοχασμού.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών.
2. Αυτόνομη εργασία.
3. Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών.
4. Σεβασμός στη διαφορετικότητα (και σε θέματα φύλου) και στην πολιτισμική ποικιλότητα.
5. Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.
6. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Το λεγόμενο “σωκρατικό πρόβλημα”.
2. Βιογραφικά και εργογραφικά στοιχεία για τον Πλάτωνα.
3. Το γραμματειακό είδος του φιλοσοφικού διαλόγου.
4. Το πρόβλημα της απουσίας του Πλάτωνα από το έργο του.
5. Ζητήματα σχέσεων μορφής και περιεχομένου, προσώπων και λόγων, στους πλατωνικούς διαλόγους.
6. Βασικές έννοιες και θέσεις της πλατωνικής φιλοσοφίας: Ιδέες, τριμερής ψυχή, άριστη πολιτεία, έρως.
7. Αυτοτελής ανάλυση και σχολιασμός του *Συμποσίου*.
8. Παρουσίαση θέσεων, επιχειρημάτων και λογοτεχνικής γραφής.
9. Προβλήματα κριτικής κειμένου.
10. Το ερώτημα της ερμηνείας.
11. Η πλατωνική αντίληψη για τον έρωτα.
12. Συζήτηση περί της επικαιρότητας ή του παρωχημένου χαρακτήρα της πλατωνικής φιλοσοφίας του έρωτα.
13. Ιστορική και ανιστορική προσέγγιση του πλατωνικού έργου.
14. Σύγχρονες προσεγγίσεις στην πλατωνική φιλοσοφία.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. Ch. Horn, J. Müller, J. Söder, *Πλάτων: ένα εγχειρίδιο (βίος, έργο, επίδραση)*, μτφρ. Λ. Καρατζάς – Μ. Λιάτση, επιμ. Μ. Λιάτση, Θεσσαλονίκη: University Studio Press

2023.

2. Ιωάννης Συκουτρής, *Πλάτωνος Συμπόσιον*, επιλεγόμενα – βιβλιογραφική ενημέρωση Β. Βερτουδάκης – Α. Παπαθωμάς, Αθήνα: Scriptio continua 2021.
3. R. Hunter, *Το Συμπόσιον του Πλάτωνα*, Θεσσαλονίκη: Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών 2007.
4. A. E. Taylor, *Πλάτων: ο άνθρωπος και το έργο του*, μτφρ. Ι. Αρζόγλου, Αθήνα: Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης 1990.
5. Th. Szlezák, *Πώς να διαβάσουμε τον Πλάτωνα*, μτφρ. Παρασκευή Κοτζιά, Θεσσαλονίκη: Θύραθεν 2004.
6. K. Bormann, *Πλάτων*, μτφρ. Γιάννης Καλογεράκος, Αθήνα: Καρδαμίτσα 2006.
Για την ξενόγλωσση βιβλιογραφία των τελευταίων ετών και άλλα θέματα σχετικά με την πρόσληψη του Πλάτωνα σήμερα μπορεί ο ενδιαφερόμενος να επισκεφθεί την ιστοσελίδα:

<http://platosociety.org/plato-bibliography/>

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΡΙΚΗ ΠΟΙΗΣΗ

(Κ. Οικονομοπούλου)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Μελετούν από το πρωτότυπο και από συγκριτική σκοπιά τα σωζόμενα αποσπάσματα της αρχαίας ελληνικής λυρικής ποίησης, ιδίως της αρχαϊκής εποχής (7ος και 6ος αι. π.Χ.).
2. Είναι εξοικειωμένοι / εξοικειωμένες με σύγχρονες ερμηνευτικές προσεγγίσεις πάνω στην αρχαία ελληνική λυρική ποίηση (π.χ. διακειμενικές, ανθρωπολογικές, κοινωνιολογικές, προσεγγίσεις που απορρέουν από τις σπουδές φύλου).
3. Αποτιμούν την αρχαία ελληνική λυρική ποίηση μέσα στα οικεία ιστορικά και κοινωνικοπολιτικά της συμφραζόμενα (ελληνικός κόσμος της αρχαϊκής εποχής) και λαμβάνοντας επίσης υπόψη τους τις συνθήκες και τα περιβάλλοντα εκτέλεσής της.

4. Εξετάζουν τα λογοτεχνικά κείμενα σε συνδυασμό με αρχαιολογικά τεκμήρια (π.χ. επιγραφές, αγγειογραφία, αρχιτεκτονική, τέχνη).
5. Ερευνούν και να ανατρέχουν αυτόνομα σε ελληνικές και αγγλόφωνες έντυπες και ηλεκτρονικές πηγές (π.χ. εγχειρίδια, μονογραφίες, συλλογικοί τόμοι, εξειδικευμένα επιστημονικά άρθρα, ιστοσελίδες, ψηφιακές βιβλιοθήκες) για τη μελέτη της αρχαίας ελληνικής λυρικής ποίησης.
6. Καλλιεργήσουν την ικανότητα να επιλύουν ερμηνευτικά προβλήματα με τρόπο μεθοδικό και συγκροτημένο, καθώς και να υποστηρίζουν τις θέσεις τους με επιστημονικά επιχειρήματα.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση νέων τεχνολογιών.
2. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.
3. Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.
4. Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις.
5. Εργασία σε διεθνές ή/και σε διεπιστημονικό περιβάλλον.
6. Λήψη αποφάσεων.
7. Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών.
8. Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου.
9. Σεβασμός στη διαφορετικότητα και την πολυπολιτισμικότητα.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

i. Κείμενα:

Αλκμάν, απ. 1 PMG (*Παρθένειον*)

Στησίχορος, απ. 5-19 Finglass (*Γηρυονηίς*)

Αρχίλοχος, απ. 2, 5, 19 West

Σημωνίδης, απ. 7 West

Σαπφώ, απ. 1, 16, 31 Voigt, απ. 976 PMG

Ανακρέων, απ. 358, 359, 417 PMG

Θέογνις, στ. 19-26, 31-38, 53-68 West

- ii. Εξοικείωση των φοιτητών με την χρήση ψηφιακών πηγών για τη μελέτη της αρχαίας ελληνικής λυρικής ποίησης (π.χ. Perseus Digital Library, Πύλη για την Ελληνική Γλώσσα).
- iii. Συστηματική μελέτη και κριτική αποτίμηση ελληνόγλωσσης και ξενόγλωσσης βιβλιογραφίας (μέσω σεμιναριακής συζήτησης και παρουσιάσεων φοιτητών στην τάξη).
- iv. Εξοικείωση των φοιτητών με σύγχρονες ερμηνευτικές προσεγγίσεις (π.χ. ανθρωπολογικές, κοινωνιολογικές) πάνω στην αρχαία ελληνική λυρική ποίηση.

v. Παράλληλη εξέταση αρχαιολογίας και τέχνης (ιδίως αγγειογραφίας) για την κατανόηση των συνθηκών εκτέλεσης και μετάδοσης της αρχαίας ελληνικής λυρικής ποίησης.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. F. Budelmann (επιμ.) (2020), *Οδηγός για την Αρχαία Ελληνική Λυρική Ποίηση από το Πανεπιστήμιο του Καίμπριτζ*, μετάφρ. Σ. Καρέλας, επιμ. Ε. Μακρυγιάννη, Αθήνα.
2. W. Allan, F. Budelmann (2021), *Αρχαία Ελληνική Λυρική Ποίηση: Ανθολογία Σχολιασμένων Αποσπασμάτων*, επιμ. Χ. Τσαγγάλης, Θεσσαλονίκη.
3. E.L. Bowie (1986), 'Early Greek Elegy, Symposium and Public Festival', *The Journal of Hellenic Studies* 106: 13-35.
4. C. Calame (1992), *The Poetics of Eros in Ancient Greece*, μετάφρ. J. Lloyd, Princeton.
5. C. Calame (1997), *Choruses of Young Women in Ancient Greece: Their Morphology, Religious Role, and Social Function*, μετάφρ. D. Collins, J. Orion, London and New York.
6. D.A. Campbell (1967), *Greek Lyric Poetry: A Selection of Early Greek Lyric, Elegiac and Iambic Poetry*, London.
7. M. Davies, P.J. Finglass (2014), *Stesichorus: The Poems. Edited with Introduction, Translation, and Commentary*, Cambridge.
8. P.J. Finglass, A. Kelly (επιμ.) (2015), *Stesichorus in Context*, Cambridge.

ΨΗΦΙΑΚΑ ΑΡΧΕΙΑ

(ΙΚΥ / ΕΣΠΑ)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Εξηγήσουν το πεδίο μελέτης της αρχαικής έρευνας μέσω των ΨΑΕ.
2. Χειρίζονται με άνεση τις έννοιες και τη μεθοδολογία των Ψηφιακών πηγών και αρχείων.
3. Αναλύουν ζητήματα που αφορούν το σχηματισμό, τη σημασία και τη χρήση των αρχαικών δεδομένων και μετα-δεδομένων στο Ψηφιακό περιβάλλον.
4. Γνωρίζουν τις τυπικές και άλλες ιδιαιτερότητες των ψηφιακών αρχείων και πηγών στο πεδίο της ΝΕΦ.
5. Εφαρμόζουν έναν συνδυασμό γνώσεων Αρχειονομίας, Πληροφορικής και της Φιλολογίας.

11. Αξιολογούν κριτικά τις θεωρητικές προσεγγίσεις γύρω από τις ΨΑΕ, με βάση τη σύγχρονη βιβλιογραφία.
12. Αναλύουν και να συνθέτουν διαφορετικού είδους πληροφορίες γύρω από τις χρήσεις των Ψηφιακών πηγών και αρχείων καθώς και των «εξ αρχής ψηφιακών αρχείων-new born digital archives» στη Φιλολογική έρευνα.
13. Οργανώνουν, αναλύουν και χειρίζονται δεδομένα από ψηφιακές πηγές και αρχεία.
14. Εφαρμόζουν τεχνικές συλλογής, επεξεργασίας και παρουσίασης ψηφιακών πηγών και αρχείων.
15. Πραγματοποιούν ποσοτική και ποιοτική επεξεργασία δεδομένων και μετα-δεδομένων της έρευνας σε ψηφιακά αρχεία.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών.
2. Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις.
3. Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών.
4. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.
5. Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.
6. Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα.
7. Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. «Ανοιχτά Αρχεία»: η σημασία της ελεύθερης πρόσβασης στην αρχειακή έρευνα και γνώση.
2. «Ανοιχτά δεδομένα» και δικαιώματα χρήσης (copyright) στο ψηφιακό περιβάλλον. Γενικές αρχές, προδιαγραφές και προβλήματα της σύγχρονης αρχειονομίας.
3. Ψηφιακά αρχεία και ηλεκτρονικά τεκμήρια: Μορφότυποι, μεθοδολογίες οργάνωσης, αποθήκευσης και διαχείρισης.
4. Πόροι (resources) Δεδομένα και μεταδεδομένα στα ψηφιακά αρχεία. Μελέτη παραδειγματικών περιπτώσεων στο χώρο των ΒΝΕΣ. (ΕΛΙΑ, ΓΑΚ, Εθνική Βιβλιοθήκη, Πύλη για την Ελληνική Γλώσσα, Centrum Modernes Griechenland/CeMoG, Patrologia Graeca, Νέος ψηφιακός πόρος για τη Δημόδη Γραμματεία, Database of Byzantine book epigrams, Lexikon zur Byzantinkischen Graezitaet κ.ά.)
5. Αναζητώντας, οργανώνοντας και αξιοποιώντας τα ψηφιακά αρχειακά τεκμήρια : μηχανές αναζήτησης, βάσεις δεδομένων, συσσωρευτές δεδομένων (aggregators) και ποιοτική αξιοποίηση τους στην αρχειακή έρευνα.
6. Αξιοποιώντας την εικόνα και τον ήχο στην έρευνα: οπτικοακουστικά αρχεία και η σημασία τους για τις ΨΑΕ και τις ΒΝΕΣ.

7. Online κατάλογοι αρχείων, ψηφιακά περιοδικά και βιβλιοθήκες Ανθρωπιστικών Επιστημών. Παρουσίαση παραδειγμάτων και ερευνητική αξιοποίηση για τη φιλολογική έρευνα.
8. Από την ανάγνωση και την προφορική απαγγελία στα podcasts : τα νέα ψηφιακά αρχεία και η σημασία τους για την παραγωγή και την πρόσληψη της λογοτεχνίας.
9. Η «αρχαιακή ποιητική» (archival poetics) στη σύγχρονη λογοτεχνία.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. D. Bell. (2005). The bookless future: What the Internet is doing to Scholarship?», *New Republic*, 199-219.
2. A. Benardou, E. Champion, C. Dallas, L. Hughes (Eds.). (2018). *Cultural Heritage Infrastructures in Digital Humanities*, Abingdon-Oxon and New York: Routledge.
3. G. Crane. (1996). Building a digital library: The Perseus Project as a case study in the humanities. In *Proceedings of the first ACM international conference on Digital libraries*, 3-10.
4. R. Darley, D. Reynolds, C. Wickham. (2014). *Open Access Journals in Humanities and Social Science*, London: British Academy. <https://www.thebritishacademy.ac.uk/publications/open-access-journals-humanities-and-social-science/> .
5. A. Miller. (2018). Text Mining Digital Humanities Projects: Assessing Analysis Capabilities of Voyant Tools, *Journal of Web Librarianship*, 12 (3), 169-197.
6. V. Nigel, W. Chris. (Eds.). (2013). *Debating Open Access*, London: British Academy. <https://www.thebritishacademy.ac.uk/documents/1901/Debating-Open-Access-Introduction.pdf>
7. R. Pearce-Moses. (2005). *A Glossary of Archival and Records Terminology*, Chicago: Society of American Archivists.
8. M. Peter. (2014). Open access: a perspective from the humanities, *Insights*, 27 (2), 166-170. <http://doi.org/10.1629/2048-7754.89>.
9. Α.-Μ. Σιχάνη. (2016). Οι ανοικτοί ασκοί της ψηφιακής ακαδημαϊκής επικοινωνίας: Συζητώντας για την Ανοικτή Πρόσβαση στις Ανθρωπιστικές Επιστήμες, *Χρόνος*, 33.
<http://www.chronosmag.eu/index.php/s-s-psf-e-p.html> .
https://www.isko.org/cyclo/data_documents#5.1

ΕΙΔΙΚΗ ΑΓΩΓΗ

(Κ. Άντζακας)

Οι λεπτομέρειες του μαθήματος είναι διαθέσιμες στον Οδηγό Σπουδών του Τμήματος Επιστημών Εκπαίδευσης και Κοινωνικής Εργασίας.

ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ

(Ε. Αρβανίτη)

Οι λεπτομέρειες του μαθήματος είναι διαθέσιμες στον Οδηγό Σπουδών του Τμήματος Επιστημών της Εκπαίδευσης και της Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία.

ΨΥΧΟΠΑΘΟΛΟΓΙΑ ΕΦΗΒΩΝ ΚΑΙ ΕΝΗΛΙΚΩΝ

(Ν. Παπαχριστόπουλος)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Γνωρίζουν βασικές αρχές ψυχολογίας και ψυχοπαθολογίας.
2. Διακρίνουν βασικά ψυχολογικά ζητήματα τα οποία σχετίζονται με την εφηβεία.
3. Αντιλαμβάνονται ορισμένα χαρακτηριστικά τα οποία διαφοροποιούν την ψυχοπαθολογία της εφηβείας από την αντίστοιχη της ενήλικης ζωής.
4. Συνειδητοποιούν την κοινωνική διάσταση της ψυχοπαθολογίας καθώς και την κοινωνική κατασκευή των συμπτωμάτων, ιδίως των αποκαλούμενων ως «νέα» συμπτώματα.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Αυτόνομη Εργασία.
2. Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.
3. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Βασικές αρχές ψυχοπαθολογίας

Κλινική συμπτωματολογία βάσει των εγχειριδίων DSM-V και ICD-X. Κυρίαρχοι ψυχοπαθολογικοί σχηματισμοί.

2. Κλινικές δομές στην ψυχανάλυση

Νευρώσεις, ψυχώσεις, διαστροφές. Συμπτωματολογία και ερμηνεία.

3. Η εφηβεία και τα χαρακτηριστικά της

Ιδιαιτερότητες της εφηβείας και η διαφοροποίηση της συμπτωματολογίας της από την αντίστοιχη των ενηλίκων.

4. Κλινικά συμπτώματα και κοινωνικός δεσμός

Τα «νέα» συμπτώματα και η σχέση τους με τον νέο τρόπο εγγραφής του υποκείμενου στον κοινωνικό δεσμό. Η κοινωνική κατασκευή της έννοιας του συμπτώματος.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη

1. Ν. Παπαχριστόπουλος, (επιμ.), *Υγεία, υποκείμενο, κοινωνία*, Orportuna, Πάτρα 2018.
2. Ν. Παπαχριστόπουλος, Κ. Σαμαρτζή (επιμ.), *Υγεία, ασθένεια και κοινωνικός δεσμός*, Orportuna, Πάτρα 2010.
3. J.-L. Pardinielli, P. Bertagne, G. Gimenez, G. Pirlot, *Κλινικές δομές. Νευρώσεις, ψυχώσεις, διαστροφές*, Orportuna, Πάτρα 2008.
4. *DSM-V. Διαγνωστικά Κριτήρια*, Αμερικανική ψυχιατρική εταιρεία, Λίτσας, Αθήνα 2015.
5. *ICD-X. Διεθνής Στατιστική Ταξινόμηση Νόσων και Συναφών Προβλημάτων Υγείας*, Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας, Υπουργείο Υγείας, Αθήνα 2010.
6. Ν. Παπαχριστόπουλος (επιμ.), *Ψυχανάλυση και κοινωνικά συμπτώματα*, Orportuna, Πάτρα 2015.

Η΄ ΕΞΑΜΗΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

ΑΝΑΛΥΣΗ ΛΟΓΟΥ

(ΙΚΥ / ΕΣΠΑ)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Γνωρίζουν τις βασικότερες θεωρητικές προσεγγίσεις για την ανάλυση φυσικού λόγου, προφορικού ή γραπτού.
2. Αναγνωρίζουν τα δεικτικά στοιχεία ενός εκφωνήματος, τα υπονοήματά του, τις γλωσσικές πράξεις που επιτελεί, την απειλητικότητά του και τον ρόλο του στη συνομιλία.
3. Εμβαθύνουν στο φαινόμενο του πραγματωμένου λόγου.
4. Επιδεικνύουν γνώση και κατανόηση των βασικών εννοιών της Ανάλυσης του Λόγου.
5. Αντιμετωπίζουν προβλήματα γλωσσολογικής ή διεπιστημονικής φύσης.
6. Προσεγγίζουν με κριτικό πνεύμα τις διάφορες θεωρητικές προσεγγίσεις.
7. Αναπτύξουν δεξιότητες μελέτης που χρειάζονται για τη συνεχιζόμενη επαγγελματική ανάπτυξη.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών.
2. Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις.
3. Λήψη αποφάσεων.
4. Αυτόνομη εργασία.
5. Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών.
6. Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα.
7. Σχεδιασμός και διαχείριση έργων.
8. Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου.
9. Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.
10. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος: Το μάθημα εξετάζει τις ακόλουθες έννοιες και φαινόμενα:

1. Γλωσσική χρήση.
2. Πρόταση και εκφώνημα.
3. Σημασίες εκφωνημάτων και συμφραζόμενα.
4. Συνομιλιακές αρχές.
5. Δείξη, υπονόημα, συνάφεια.
6. Βασικές έννοιες της θεωρίας των γλωσσικών πράξεων.
7. Ευθείες και πλάγιες γλωσσικές πράξεις.
8. Η έννοια του προσώπου και θεωρίες ευγένειας & αγένειας.
9. Ανάλυση της συνομιλίας: δομές εναλλαγής των ομιλητών, μοντέλα διαδοχής των συνεισφορών και γειτνιαστικά ζεύγη, μηχανισμοί διόρθωσης, επικαλύψεις, διακοπές.
10. Συνομιλιακές αφηγήσεις.
11. Συστήματα απομαγνητοφώνησης.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. A. Αρχάκης. (2011). *Γλωσσική διδασκαλία και σύσταση των κειμένων*. Αθήνα: Πατάκης.
2. J.L. Austin. (1962). *How to Do Things with Words*. Oxford: Clarendon press.
3. D. Blakemore. (1992). *Understanding Utterances: An introduction to pragmatics*. Oxford: Blackwell.
4. P. Brown & S. Levinson. (1987). *Politeness. Some Universals in Language Usage*. Cambridge: Cambridge University Press.
5. A. Γεωργακοπούλου και Δ. Γούτσος. (1999). *Κείμενο και επικοινωνία*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
6. P. Grice (1975). "Logic and Conversation". Στο Cole & Morgan (επιμ.), *Syntax and Semantics 3*. New York: Academic Press, 41-58.
7. G. Leech. 1983. *Principles of Pragmatics*. London: Longman.
8. S.C. Levinson. (1983). *Pragmatics*. Cambridge: Cambridge University Press.
9. S. Marmaridou. (2000). *Pragmatic Meaning and Cognition*. Amsterdam: John Benjamins.
10. J.L. Mey. (1993), *Pragmatics: An introduction*. Oxford: Blackwell.
11. B. Johnstone. (2002). *Discourse Analysis*. Oxford: Blackwell.
12. Κ. Κανάκης. (2007). *Εισαγωγή στην πραγματολογία. Γνωστικές και κοινωνικές όψεις της γλωσσικής χρήσης*. Αθήνα: Εκδόσεις του Εικοστού Πρώτου.
13. Π. Ντάλτας. (2003). *Πραγματολογία και επικοινωνία*. Αθήνα: Μεταίχμιο.
14. Θ.-Σ. Παυλίδου (επιμ.). (2006). *Γλώσσα-γένος-φύλο*. Θεσσαλονίκη: Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών [Ίδρυμα Μανόλη Τριανταφυλλίδη].

- 15.H. Sacks, E.A. Schegloff & G. Jefferson. (1974). "A simplest systematics for the organisation of turn-taking for conversation". *Language*, 50: 696-735.
- 16.J.R. Searle. (1969). *Speech Acts: An Essay in the Philosophy of Language*. Cambridge: Cambridge University Press.
- 17.J.R. Searle. (1975). "Indirect speech acts". Στο P. Cole & J. Morgan (επιμ.), *Syntax and semantics: Speech acts*, 3. New York: Academic Press, 59-82.
- 18.J.R. Searle. (1976). "A classification of illocutionary acts". *Language in Society*, 5(1): 1-23.
- 19.M. Sifianou. (1992). *Politeness Phenomena in England and Greece. A Cross-Cultural Perspective*. Oxford: Oxford University Press.
- 20.M. Sifianou. (1999), *Discourse analysis: An Introduction*. Παρουσία, 48. Αθήνα (Β΄ έκδοση: Hillside Press, 2006). → κύριο βοήθημα
- 21.D. Sperber & D. Wilson. (1986/1995), *Relevance: Communication and cognition*. Oxford: B. Blackwell.
- 22.G. Yule. (2006), *Πραγματολογία*. Μτφρ. Α. Αλβανούδη & Χ. Καπελλίδη, επιμ. Θ.-Σ. Παυλίδου. Θεσσαλονίκη: Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών [Ίδρυμα Μανόλη Τριανταφυλλίδη]. → προτεινόμενο βοήθημα.

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΦΩΝΗΤΙΚΗ

(Δ. Παπαζαχαρίου)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Συνδέουν τις νοητικές αναπαραστάσεις των ανθρώπινων ήχων με τις φυσικές ιδιότητες τους, όπως αυτές εμφανίζονται μέσα από κυματομορφές, φασματογραφήματα και φάσματα.
2. Αναγνωρίζουν, περιγράφουν και αναλύουν τους ήχους της ανθρώπινης φωνής.
3. Καταλαβαίνουν τη διαφορά ανάμεσα στην παραγωγή και αντίληψη φωνή.
4. Γνωρίζουν ένα σύνολο τεχνικών για την ανάλυση και την επεξεργασία του ηχητικού σήματος.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων, με τη χρήση κατάλληλων τεχνολογιών.
2. Ικανότητα κατανόησης των βασικών τεχνικών ανάλυσης δεδομένων.

3. Ικανότητα χειρισμού εξειδικευμένου λογισμικού (για ανάλυση φωνής).
4. Ικανότητα για ολοκλήρωση αυτόνομης ατομικής εργασίας.
5. Ικανότητα επιτυχημένης συμμετοχής σε ομαδική εργασία.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Φυσικές ιδιότητες της ανθρώπινης φωνής.
2. Κυματομορφές: Είδη κυματομορφών. Κατηγοριοποίηση των ήχων της ανθρώπινης φωνής σύμφωνα με την κατηγοριοποίηση των κυματομορφών.
3. Φασματογραφήματα: είδη φασματογραφημάτων. Κατηγοριοποίηση των ήχων της ανθρώπινης φωνής σύμφωνα με την κατηγοριοποίηση των φασματογραφημάτων. Φάσματα.
4. Περιγραφή του φωνηεντικού χώρου.
5. Μονοφθόγγοι / δίφθογγοι και τα ακουστικά τους χαρακτηριστικά.
6. Χρόνος Έναρξης Φώνησης (Χ.Ε.Φ.) και τα ακουστικά χαρακτηριστικά των κλειστών ήχων.
7. Ακουστικά χαρακτηριστικά των τριβόμενων ήχων.
8. Ακουστικά χαρακτηριστικά των υγρών και έρρηνων.
9. Ακουστικά χαρακτηριστικά των ουρανικών ήχων της Ελληνικής γλώσσας.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. P. Ladefoged. (2010) *Εισαγωγή στη Φωνητική*. Αθήνα: Πατάκης.
2. Α. Μποτίνης. (2011) *Φωνητική της Ελληνικής*. Αθήνα: ISEL Editions.
3. Δ. Παπαζαχαρίου. (2004). Σημειώσεις μαθήματος Εργαστηριακής Φωνητικής.

ΤΥΠΟΛΟΓΙΑ ΓΛΩΣΣΩΝ

(Χ. Βλάχος)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Αναγνωρίζουν τις οικογένειες γλωσσών που ομιλούνται σε κάθε μέρος του πλανήτη.
2. Αναγνωρίζουν τις σχέσεις μεταξύ των γλωσσικών οικογενειών και την καταγωγή τους.

3. Χρησιμοποιούν τη μεθοδολογία της τυπολογικής έρευνας.
4. Γνωρίζουν τις θεμελιώδεις αρχές της φωνολογικής, μορφολογικής και συντακτικής τυπολογίας.
5. Γνωρίζουν τα βασικά επίπεδα γλωσσολογικής ανάλυσης υπό το πρίσμα της τυπολογίας.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών.
2. Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις.
3. Αυτόνομη εργασία.
4. Ομαδική εργασία.
5. Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα.
6. Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.
7. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.
8. Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

Το μάθημα αποτελεί εισαγωγή στον χώρο της Τυπολογίας και τις αρχές της Τυπολογικής Σχολής, καθώς και των διαφορών της με τη Σχολή της Γενετικής Γραμματικής:

1. Γλωσσικές ομοιότητες και γλωσσικοί τύποι
2. Οι γλώσσες του κόσμου: Ευρασία, Αφρική, Ειρηνικός, Αυστραλία, Αμερική
3. Μεθοδολογία τυπολογικής έρευνας
4. Τυπολογία και λεξιλόγιο
5. Μορφολογική τυπολογία
6. Συντακτική τυπολογία
7. Φωνολογική τυπολογία
8. Κρεολές και Πίντζιν γλώσσες
9. Υπόθεση Sapir-Whorf
10. Γλωσσικά καθολικά και Καθολική Γραμματική

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. N. Chomsky. 1986. *Knowledge of Language*. New York: Praeger.
2. N. Chomsky. 1981. *Lectures on Government and Binding*. Dordrecht: Foris Publications.
3. B. Comrie. 1981. *Language Universal and Linguistic Typology. Syntax and Morphology*. Oxford: Blackwell.
4. W. Croft. 2003. *Typology and Universals*. Cambridge: Cambridge University Press.
5. J. Greenberg. 1966a. Some Universals of Language with particular reference to the order of meaningful elements. In J. Greenberg (ed.), *Universals of Language*. 2nd. Edition. Cambridge MA: MIT Press.
6. J. Greenberg. 1966b. Chapter 3. Grammar and Lexicon. In J. Greenberg (ed.), *Language Universals with Special Reference to Feature Hierarchies*. The Hague: Mouton.
7. M. Haspelmath. 2005. *Explaining syntactic universals. Handouts from the 2005 LSA Institute*, MIT, 27 June - 5 August 2005.
8. M. Haspelmath, M. Dryer, D. Gil, and B. Comrie (eds.). 2005. *The World Atlas of Language Structures*. Oxford: Oxford University Press.
9. J.A. Hawkins. 1983. *Word Order Universals*. New York: Academic Press.
10. J.A. Hawkins (ed.). 1992. *Explaining Language Universals*. Oxford: Basil Blackwell Ltd.
11. J. McCloskey. 1997. Subjecthood and Subject Positions. In L. Haegeman (ed.) *Elements of Grammar*. Dordrecht: Kluwer Academic Publishers.
12. M. Polinsky. 2006. Language Universals and Grammatical Theory: From Generalizations to Explanations. LSA Lectures, MIT.
13. M. Shibatani and T. Bynon (eds). 1995. *Approaches to Language Typology*. Oxford: Oxford University Press.
14. Ν. Τοπιντζή. *Τυπολογία Γλωσσών: Βασικές αρχές, θεωρητικές προσεγγίσεις και φαινόμενα*. Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης.

ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΟΜΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

(Ανάθεση σε άλλο Τμήμα)

Οι λεπτομέρειες του μαθήματος είναι διαθέσιμες στον Οδηγό Σπουδών του Τμήματος Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και Τεχνολογίας Υπολογιστών.

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΔΙΑΧΡΟΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑΣ

(Θ. Μαρκόπουλος)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Κατανοούν την έννοια της γλωσσικής οικογένειας.
2. Γνωρίζουν την ιδιαίτερη θέση της Ινδο-ευρωπαϊκής γλωσσολογίας στην επιστήμη της γλωσσολογίας.
3. Εφαρμόζουν τη συγκριτική μέθοδο για την ανεύρεση γλωσσικής συγγένειας.
4. Εφαρμόζουν σε απλές περιπτώσεις την επανασύνθεση για την ανεύρεση / δημιουργία τύπων πρωτο-γλώσσας.
5. Γνωρίζουν την έκταση της Ινδο-ευρωπαϊκής οικογένειας και τις υπο-ομάδες που την αποτελούν.
6. Κατανοούν τις προεκτάσεις της Ινδο-ευρωπαϊκής γλωσσολογίας στο κοινωνικό και πολιτικό επίπεδο διαχρονικά.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
2. Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
3. Αυτόνομη εργασία
4. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.
5. Ικανότητα να εφαρμόζει την συγκριτική μέθοδο σε δεδομένα άγνωστων γλωσσών
6. Ικανότητα να ελέγχει κριτικά επανασυνθέσεις που έχουν προταθεί στην βιβλιογραφία
7. Ικανότητα να προσεγγίζει κριτικά τις διάφορες απόψεις για την Ινδο-ευρωπαϊκή οικογένεια (π.χ. όσον αφορά την κοιτίδα)
8. Δεξιότητες επεξεργασίας διαχρονικών γλωσσικών δεδομένων

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Εισαγωγή: Οι γλωσσικές οικογένειες του πλανήτη και η Ινδο-ευρωπαϊκή οικογένεια
2. Ινδο-ευρωπαϊκή γλωσσολογία: ιστορική επισκόπηση
3. Συγκριτική μέθοδος
4. Επανασύνθεση

5. Η κοιτίδα των Ινδο-ευρωπαίων: ιστορία και σύγχρονοι προβληματισμοί
6. Ινδο-ευρωπαϊκή γλωσσολογία και πολιτική

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. Γ. Γιαννάκης. 2005. Οι Ινδοευρωπαίοι: Γλώσσα και Πολιτισμός. Αθήνα: Καρδαμίτσα.
2. R.S.P. Beekes. 2004. Εισαγωγή στη Συγκριτική Ινδοευρωπαϊκή Γλωσσολογία. Θεσσαλονίκη: Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών.
3. J. Clackson. 2007. Indo-European Linguistics. Cambridge: CUP.
4. C. Renfrew. 1987. Archaeology and Language. London: Jonathan Cape.
5. D. Anthony. 2007. The horse, the wheel and the language. Princeton: Princeton University Press.
6. L. Campbell. 1999. Historical Linguistics: An Introduction. Edinburgh: Edinburgh University Press.

ΛΕΞΙΚΟΓΡΑΦΙΑ

(Γ. Ξυδόπουλος)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Εξηγήσουν το πεδίο μελέτης της λεξικογραφίας στο πλαίσιο της σύγχρονης γλωσσολογίας και τη σχέση του με τη λεξικολογία.
2. Συλλέγουν τις κατάλληλες γλωσσολογικές πληροφορίες για τη συγκρότηση ενός λήμματος.
3. Χειρίζονται με άνεση τις έννοιες και τις μεθόδους της λεξικογραφίας που αφορούν τη δημιουργία, την αξιολόγηση και τη χρήση των λεξικών.
4. Γνωρίζουν την ιστορία της λεξικογραφίας από τις απαρχές της έως σήμερα.
5. Γνωρίζουν τις διαφορές στη συγκρότηση εντύπων και ηλεκτρονικών λεξικών.
6. Συλλέγουν, οργανώνουν, αναλύουν και να χειρίζονται αξιόπιστα γλωσσικά δεδομένα διαφόρων ειδών.
7. Πραγματοποιούν ποσοτική και ποιοτική επεξεργασία γλωσσικών δεδομένων.
8. Αξιολογούν κριτικά τα γλωσσικά δεδομένα.
9. Αναλύουν και να συνθέτουν διαφορετικού είδους πληροφορίες.

10. Εφαρμόζουν τεχνικές συλλογής, επεξεργασίας και παρουσίασης γλωσσικών δεδομένων (π.χ. ηλεκτρονικά σώματα κειμένων, μικροδομή).

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών.
2. Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις.
3. Λήψη αποφάσεων.
4. Αυτόνομη εργασία.
5. Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών.
6. Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.
7. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Εισαγωγή στη Λεξικογραφία: Λεξικογραφία και γλωσσολογία. Λεξικογραφία και λεξικολογία. Τομείς και εξειδικεύσεις.
2. Το λεξικό – Χρήστες – Χρήση: ορισμός, είδη χρήσης, ανάγκες χρηστών.
3. Τυπολογία λεξικών: Είδη λεξικών.
4. Δομή και περιεχόμενο – οργάνωση λεξικών: Λήμμα, μεγαδομή, μικροδομή και μακροδομή.
5. Γλωσσικό υλικό και δημιουργία λεξικών: Κωδικοποίηση των γλωσσικών πληροφοριών. Η σχέση γλωσσολογίας και λεξικογραφίας.
6. Χειρισμός της γλωσσικής σημασίας: Ορισμοί, παραδείγματα, εννοιακές σχέσεις.
7. Ειδικά λεξικά: Τύποι, βασικά χαρακτηριστικά, δομή και περιεχόμενο.
8. Δίγλωσσα λεξικά: Βασικά χαρακτηριστικά, δομή και περιεχόμενο
9. Ηλεκτρονικά λεξικά: Διαφοροποιήσεις από τα έντυπα λεξικά, μακροδομή και μικροδομή.
10. Παιδαγωγικά λεξικά: Βασικά χαρακτηριστικά, δομή και περιεχόμενο.
11. Αξιολόγηση λεξικών: σύγχρονα ελληνικά λεξικά.
12. Ιστορία της λεξικογραφίας: Απαρχές της λεξικογραφίας σε Ευρώπη, Αμερική και Ελλάδα.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. B.T.S. Atkins & M. Rundell. 2008. *The Oxford Guide to Practical Lexicography*. Oxford: Oxford University Press.
2. H. Béjoint. 1994. *Modern lexicography: An introduction*. Oxford: Oxford University Press.

3. R.R.K. Hartmann & G. James. 1998. *Dictionary of Lexicography*. London: Routledge.
4. H. Jackson. 2002. *Lexicography: An introduction*. London: Routledge.
5. Μ. Κατσογιάννου & Α. Βακαλοπούλου. 2021. *Λεξικογραφία για όλους*. Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση.
6. S.I. Landau. 1984. *Dictionaries: the Art and Craft of Lexicography*. Cambridge: Cambridge University Press.
7. Γ. Μπαμπινιώτης. 2002. *Λεξικό της Νέας Ελληνικής Γλώσσας*. Αθήνα: Κέντρο Λεξικολογίας.
8. Γ. Ξυδόπουλος. 2008. *Λεξικολογία: Εισαγωγή στην ανάλυση της λέξης και του λεξικού*. Αθήνα: Πατάκης.
9. P. van Sterkenburg (ed.). 2003. *A practical guide to lexicography*. Amsterdam: John Benjamins.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

International Journal of Lexicography (Oxford University Press)

Lexicography - Journal of ASIALEX (Springer)

Euralex Proceedings

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑΣ

(Α. Ρούσσου)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Έχουν την ικανότητα να κατανοούν τον καταμερισμό εργασίας ανάμεσα στη σύνταξη και στο λεξικό.
2. Αναλύουν συντακτικές δομές με βάση διαγλωσσικά δεδομένα. Σε επίπεδο δεξιοτήτων.
3. Περιγράφουν τα εμπειρικά δεδομένα.
4. Προβαίνουν σε συσχετισμούς δομών και δεδομένων.
5. Θέτουν θεωρητικά και εμπειρικά ερωτήματα.
6. Οργανώνουν την επιχειρηματολογία τους.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Αυτόνομη Εργασία.
2. Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών.

3. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και παραγωγικής σκέψης.
4. Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

Το μάθημα επιλέγει και εστιάζει σε σύγχρονα ερευνητικά ερωτήματα στην αιχμή της έρευνας. Αφορούν τη σχέση σύνταξης και λεξικού/μορφολογίας καθώς και σύνταξης και σημασιολογίας. Επιλέγεται κάθε φορά μια θεματική ενότητα (π.χ., ο ρόλος του υποκειμένου στην πρόταση, ο σχηματισμός ερωτήσεων, οι συμπληρωματικές προτάσεις, κ. ά.).

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. D. Adger. 2003. *Core Syntax*. Oxford University Press: Oxford.
2. N. Chomsky. 2002. *On Nature and Language*. Edited by A. Belletti & L. Rizzi. Cambridge: Cambridge University Press. [Chomsky, N. (2004) *Για τη φύση και τη γλώσσα* (μτφρ. Γ. Κοτζόγλου). Αθήνα: Εκδόσεις Παπαδήμα].
3. N. Chomsky, T.D. Seely, R.C. Berwick, S. Fong, M.A.C. Huybregts, H. Kitahara, A. McInerney, & Y. Sugimoto. 2023. *Merge and the Strong Minimalist Thesis*, Cambridge Elements. Cambridge: Cambridge University Press.
4. N. Hornstein, J. Nunes and K. Grohmann. 2005. *Understanding Minimalism*. Cambridge: Cambridge University Press.
5. H. Lasnik. and J. Uriagereka. 2005. *A Course in Minimalist Syntax. Foundations and Prospects*. Oxford: Blackwell.
6. A. Radford. 2004. *Minimalist Syntax. Exploring the Structure of English*. Cambridge: Cambridge University Press.
7. I. Roberts. 1997. *Comparative Syntax*. London: Arnold.
8. Α. Ρούσσου. 2015. *Σύνταξη. Γραμματική και Μινιμαλισμός*. [Ηλεκτρονικό σύγγραμμα]. Αθήνα: ΣΕΑΒ. <http://repository.kallipos.gr/handle/11419/581>.

ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑ ΝΟΗΜΑΤΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ -ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΣΤΗ ΔΙΓΛΩΣΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

(Ανάθεση σε άλλο Τμήμα)

Οι λεπτομέρειες του μαθήματος είναι διαθέσιμες στον Οδηγό Σπουδών του Τμήματος Επιστημών της Εκπαίδευσης και Κοινωνικής Εργασίας.

ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΗΣ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΚΗΣ ΘΕΩΡΙΑΣ ΚΑΙ ΣΚΕΨΗΣ

(Ν. Κουτσούκος)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Αντιλαμβάνονται την εξέλιξη της γλωσσολογικής θεωρίας και σκέψης κατά την πορεία της διαμόρφωσής της.
2. Σηματοδοτήσουν τους βασικούς σταθμούς μέσα στην εξέλιξη του επιστημονικού πεδίου.
3. Αξιολογήσουν το πώς συνέβαλε το κάθε στάδιο στη διαμόρφωση της σύγχρονης γλωσσολογικής σκέψης.
4. Επιχειρηματολογήσουν –ανάλογα με τις προτιμήσεις τους– σε σχέση με το κάθε θεωρητικό μοντέλο.
5. Συνδέουν τη γραμματική περιγραφή με το πλαίσιο μέσα στο οποίο έχει διαμορφωθεί.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Παρουσίασης των βασικών σημείων ενός θεωρητικού πλαισίου ενταγμένου μέσα σε μια εποχή.
2. Σύνδεσης μιας θεωρίας με το πλαίσιο μέσα στο οποίο έχει διαμορφωθεί.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Γλωσσολογική σκέψη και θεωρία πριν τις φορμαλιστικές θεωρίες
2. Σχέση γλωσσολογίας και φιλολογίας
3. Ο φορμαλισμός στη σύγχρονη γλωσσολογική θεωρία
4. Προσέγγιση της γραμματικής μέσα σε διάφορα θεωρητικά πλαίσια
5. Ζητήματα γραμματικής περιγραφής ανάλογα με το πλαίσιο

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. Ρ. Δελβερούδη. 2019. «Από τον Σοφιανό στον Τριανταφυλλίδη. Για μια ιστορία των γραμματικών της νέας ελληνικής». *Μελέτες για την Ελληνική Γλώσσα* 39, 361-374.
2. Ι. Μανωλέσσου & Δ. Θεοφανοπούλου-Κοντού. 2011, «Γραμματικές της Νεότερης Ελληνικής: Από το Νικόλαο Σοφιανό (περ. 1550) έως το Δημήτριο Βενιέρη (1799)». Στο Γ. Μπαμπινιώτης (επιμ.), *Το γλωσσικό ζήτημα: Σύγχρονες προσεγγίσεις*. Αθήνα: Ίδρυμα της Βουλής των Ελλήνων, 103-121.
3. Γ. Παπαναστασίου. «Γραμματικές της νέας ελληνικής» στον *Εγκυκλοπαιδικό Οδηγό* http://www.komvos.edu.gr/glwssa/odigos/thema_d8/d_8_thema.htm
4. J.P. Blevins. 2013. Word-Based Morphology from Aristotle to Modern WP (Word and Paradigm Models). In Allan, Keith (ed.), *The Oxford Handbook of the History of Linguistics*, 375-395. Oxford: Oxford University Press.
5. P.R. Harris, R. Harris, & T. Taylor. 1997. *Landmarks In Linguistic Thought Volume I: The Western Tradition from Socrates to Saussure* (2nd ed.). London & New York: Routledge.
6. B. Kaltz & O. Leclercq. 2015. Word-formation research from its beginnings to the 19th century. In P. Muller, I. Ohnheiser, S. Olsen and F. Rainer (eds.) Volume 1 *Word-Formation: An International Handbook of the Languages of Europe*. Berlin, Boston: De Gruyter Mouton, 22-37.
7. A. Morpurgo Davies. 2014. *History of Linguistics Volume IV: Nineteenth-Century Linguistics* (edited by Giulio Lepschy). London & New York: Routledge.
8. W.K. Percival. 1969. Nineteenth century origins of twentieth century structuralism. *Papers from the 5th Regional Meeting of the Chicago Linguistic Society* 5, 416-420.
9. R.H. Robins. 1997. *A short history of linguistics* (4th edition). London and New York: Routledge.

ΑΛΛΩΝ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΝ

Γ. ΣΕΦΕΡΗΣ

(Κ. Κωστίου)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Αναλύουν τα σημαντικότερα ποιήματα του Γιώργου Σεφέρη ως προς τη θεματική, τα σύμβολα, το ύφος και το μέτρο.
2. Αναγνωρίζουν τα κύρια χαρακτηριστικά των ποιητικών συλλογών του Σεφέρη.
3. Διακρίνουν τις διαφορετικές περιόδους της σεφερικής ποίησης και τη σχέση τους με την ιστορική πραγματικότητα του ελληνικού και ευρωπαϊκού εικοστού αιώνα.
4. Αναγνωρίζουν την εξέλιξη συγκεκριμένων θεμάτων και μοτίβων μέσα στη σεφερική ποίηση.
5. Εντάσσουν τη σεφερική ποίηση τόσο στην ιστορία της νεοελληνικής λογοτεχνίας όσο και στην ιστορία των ευρωπαϊκών λογοτεχνικών ρευμάτων του μετασυμβολισμού και του μοντερνισμού.
6. Παρουσιάζουν τα βασικά πορίσματα της έρευνας για την ποίηση και την ποιητική του Γιώργου Σεφέρη και τους κυριότερους σταθμούς της πρόσληψης του σεφερικού έργου.
7. Αναγνωρίζουν τη σχέση του ποιητικού έργου του Σεφέρη με τα δοκίμια, τις μεταφράσεις και το μυθιστόρημά του, όπως και με ενδεικτικά αποσπάσματα από την αλληλογραφία και τα ημερολόγια του.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Ικανότητα να προσεγγίζουν την ποίηση του εικοστού αιώνα.
2. Ικανότητα να αναγνωρίζουν μετρικές μορφές όπως η κοντραρίμα, το χαϊκού, το verset, το ποίημα σε πεζό κ.ά.
3. Ικανότητα αναγνώρισης διαφορετικών εκδοχών διακειμενικότητας (παράθεμα, έμμεση μνεία, παρωδία κ.ά.).

4. Ικανότητα αξιοποίησης κατά την ερμηνευτική προσέγγιση της ποίησης των παρακειμενικών στοιχείων (τίτλος, επιγραφή, τόπος και χρόνος γραφής, σημειώσεων του συγγραφέα κ.ά.).
5. Ικανότητα κριτικής ανάγνωσης και αποτίμησης επιστημονικών κειμένων που αφορούν την ποίηση.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Η γενιά του τριάντα και η *Στροφή*.

Ένταξη της ποίησης του Σεφέρη στα συμφραζόμενα της ελληνικής ποίησης των αρχών του εικοστού αιώνα και η ηγετική του θέση στη γενιά του τριάντα. Τα παραδοσιακά μέτρα και η σχέση με την παράδοση («Ρίμα», «Δημοτικό τραγούδι», «Ερωτικός Λόγος», «Άρνηση»), η επίδραση του Καρυωτάκη («Το ύφος μιας μέρας») και η ανάγνωση της *Οδύσσειας* («Οι σύντροφοι στον Άδη»).

2. Από τον συμβολισμό της *Στέρνας* στο μοντερνιστικό *Μυθιστόρημα*.

Η επίδραση της γαλλικής ποίησης στο έργο του Σεφέρη. Το αίτημα της «κάθαρης ποίησης», ο Paul Valéry και η κρυπτική *Στέρνα*. Ο ελεύθερος στίχος και η σύζευξη μύθου και ιστορίας στο *Μυθιστόρημα*. Πρόσωπα και προσωπεία από τον Αισχύλο και τον Όμηρο.

4. Το υλικό του *Τετραδίου Γυμνασμάτων* και ο χρόνος του *Ημερολογίου Καταστρώματος Α΄*.

Η μορφική ποικιλία των πειραματισμών του *Τετραδίου Γυμνασμάτων* και η λειτουργία της επιφάνειας στην «Επιφάνια, 1937». Ο ρόλος της ποίησης στους «μικρόψυχους καιρούς» του *Ημερολογίου Καταστρώματος Α΄*. Η χρήση της διακειμενικής αλληγορίας («Ο γυρισμός του ξενιτεμένου»), της δυστοπίας («Διάλειμμα χαράς»), του συμβόλου («Ο βασιλιάς της Ασίνης», «Αφήγηση») και παρουσία της προφητικής φωνής («Η τελευταία μέρα»).

5. Από την ποίηση του πολέμου του *Ημερολογίου Καταστρώματος Β΄* στην λύτρωση της *Κίχλης*.

Η μετωνυμική παρουσία του πολέμου («Μέρες του Ιουνίου '41»), η σάτιρα της ανεπάρκειας των πολιτικών («Τελευταίος σταθμός», «Θεατρίνοι Μ.Α.») και οι μεταμορφώσεις του ηρωισμού («Τελευταίος σταθμός», «Ο Στράτης Θαλασσινός ανάμεσα στους αγάπανθους»). Η «αποστράτευση» του Σεφέρη, η νεκριομαντεία και η βιβλική εικονοποιία στην *Κίχλη*.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. Δ. Δασκαλόπουλος (επιμ.), *Εισαγωγή στην ποίηση του Σεφέρη. Επιλογή κριτικών κειμένων*, Ηράκλειο, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, ²1999 (1996).
2. Μ. Vittì, *Φθορά και λόγος. Εισαγωγή στην ποίηση του Γιώργου Σεφέρη*, Αθήνα, Εστία, ³1994 (1978).
3. Ν. Βαγενάς, *Ο ποιητής και ο χορευτής. Μια εξέταση της ποίησης και της ποιητικής του Σεφέρη*, Αθήνα, Κέδρος, ⁷1996 (1979).
4. Δ.Ν. Μαρωνίτης, *Γιώργος Σεφέρης. Μελετήματα*, Αθήνα, Πατάκης, 2008.
5. Α. Αργυρίου, *Δεκαεπτά κείμενα για τον Γ. Σεφέρη*, Αθήνα, Καστανιώτης, ²1990 (1986).
6. R. Beaton, *George Seferis*, Λονδίνο, Bristol Classical Press, ²2001 (1991).

Ο ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΗΣ ΚΑΙ Η ΤΕΧΝΗ ΤΟΥ ΚΩΜΙΚΟΥ

(Ν. Χαραλαμπίδης)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Διακρίνουν την Αρχαία Ελληνική Κωμωδία σε Παλαιά, Μέση και Νέα.
2. Γνωρίζουν τα βασικά χαρακτηριστικά της ποιητικής τέχνης του Αριστοφάνη αλλά και της Παλαιάς Κωμωδίας γενικότερα.
3. Κατανοούν τη σημασία της Αριστοφανικής Κωμωδίας στη διαμόρφωση και την εξέλιξη της Αρχαίας Ελληνικής Κωμωδίας ως λογοτεχνικού είδους (genre).
4. Διαθέτουν μια γενική εποπτεία των έντεκα σωζόμενων κωμωδιών του Αριστοφάνη.
5. Μεταδίδουν τις αποκτηθείσες γνώσεις σε εύληπτη μορφή στο πλαίσιο σχολικής διδασκαλίας.
6. Διακρίνουν και να επεξηγούν τα δομικά μέρη της Αριστοφανικής Κωμωδίας.
7. Κατανοούν την αριστοφανική γλώσσα από το πρωτότυπο αρχαίο ελληνικό κείμενο.
8. Εντοπίζουν και να αποτιμούν τους πολιτικούς υπαινιγμούς και τις πολιτικο-κοινωνικές παρεμβάσεις / παραιτήσεις του αριστοφανικού corpus.
9. Εφαρμόζουν / προσαρμόζουν το διδακτικό πρότυπο στο σχολικό μάθημα.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Αυτόνομη εργασία.
2. Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.
3. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

Το μάθημα βοηθά τις/τους φοιτήτριες/ητές να αποκτήσουν το εξειδικευμένο γνωστικό υπόβαθρο, που είναι απαραίτητο για την παιδαγωγική προσέγγιση της αρχαίας ελληνικής κωμωδίας (και δη του Αριστοφάνη) σε επίπεδο διδακτικής. Αυτό επιτυγχάνεται μέσα από τη διδασκαλία επιλεγμένων αποσπασμάτων από επτά αριστοφανικές κωμωδίες: *Αχαρνής, Ιππής, Νεφέλαι, Σφήκες, Ειρήνη, Όρνιθες, Βάτραχοι*.

Στους επιμέρους στόχους του μαθήματος εμπίπτουν:

1. Η διάκριση της Αρχαίας Ελληνικής Κωμωδίας σε Παλαιά, Μέση και Νέα.
2. Η εξοικείωση με τα κύρια γνωρίσματα της ποιητικής τέχνης του Αριστοφάνη, καθώς και με την αριστοφανική γλώσσα.
3. Η απόκτηση μιας γενικής εποπτείας των έντεκα σωζόμενων αριστοφανικών έργων.
4. Η κατανόηση της σημασίας της αριστοφανικής κωμωδίας στη διαμόρφωση και την εξέλιξη της Αρχαίας Ελληνικής Κωμωδίας ως λογοτεχνικού είδους.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. *Aristophanes* (English & Greek), edited & translated by J. Henderson, 5 vols., Cambridge MA 1998-2007 (Harvard University Press), LOEB Classical Library Series.
2. V. Bers, *Greek Poetic Syntax in the Classical Age*, New Haven 1984.
3. K.J. Dover, *Aristophanes Frogs*, Oxford 1993.
4. K.J. Dover, *Η Κωμωδία του Αριστοφάνη* (μτφρ. Φ.Ι. Κακριδή), Αθήνα 1997, εκδ. ΜΙΕΤ.
5. Δ. Λυπουρλής, *Αρχαία Ελληνική Μετρική*, Θεσσαλονίκη.
6. S.D. Olson, *Aristophanes Peace*, Oxford 1998.
7. S.D. Olson, *Aristophanes Acharnians*, Oxford 2002.
8. Α. Παπαχρυσόστομου, *Six Comic Poets. A Commentary on Selected Fragments of Middle Comedy*, Tübingen 2008.
9. Α. Παπαχρυσόστομου, «Καλειδοσκόπιο στη Μέση Κωμωδία: Η Νομοτέλεια της Αλλαγής στο Δράμα», στον συλλογικό τόμο *Απτική Κωμωδία: Πρόσωπα και Προσεγγίσεις* (επιμ. Θ. Παππάς & Α. Μαρκαντωνάτος), Αθήνα 2011 (Gutenberg), 90-102.
10. Α. Παπαχρυσόστομου, "Continuity and Change in the Comic Genre or How it all ended up with Menander: The Case of Sub-Trends", *Ordia Prima* 11-12 (2012-2013) 165-189.

11. Α. Παπαχρυσσοστόμου, *Amphis: Introduction, Translation, Commentary* (Fragmenta Comica 20), Heidelberg 2016 (Verlag Antike).
12. Α. Παπαχρυσσοστόμου, «Ο θρανίτης λεύς, ο μισθαρχίδης Λάμαχος και η Δημοκρατία στους Αχαρνής του Αριστοφάνη», στον συλλογικό τόμο *Αριστοφάνους Άχαρνής: Το Έργο, ο Τόπος, οι Άνθρωποι* (επιμ. Α. Μαρκαντωνάτος & Λ. Πλατυπόδης), Αθήνα 2020 (εκδ. Επισκηνίον), 102-113. (https://issuu.com/episkinion/docs/praktika_axarnhs).
13. Α. Παπαχρυσσοστόμου, “Surface and Deep Aristophanic Parody”, στον συλλογικό τόμο *Aristophanic Humour: Theory and Practice* (επιμ. P. Swallow & E. Hall), London 2020 (Bloomsbury), 119-128.
14. Α. Παπαχρυσσοστόμου, “πλήθος ὄσον ἰχθύων ... ἐπὶ πινάκων ἀργυρῶν (Ath. *Deipn.* 6.224b): A Different Kettle of Fish”, στον συλλογικό τόμο *Fragmentation in Ancient Greek Drama* (επιμ. Α. Lamari, F. Montanari, A. Novokhatko), Berlin 2020 (De Gruyter), 617-645.
15. Α. Παπαχρυσσοστόμου, *Ephippus: Introduction, Translation, Commentary* (Fragmenta Comica 16.3), Göttingen 2021 (Verlag Antike).
16. K. Sidwell, *Aristophanes the Democrat: The Politics of Satirical Comedy during the Peloponnesian War*, Cambridge 2009.
17. H.W. Smyth, *Greek Grammar*, Cambridge MA 1956.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ: Η ΦΥΣΙΚΗ ΕΦΕΣΗ ΤΩΝ ΑΝΘΡΩΠΩΝ ΓΙΑ ΓΝΩΣΗ ΚΑΙ Η ΚΑΛΗ ΖΩΗ

(Σ. Ράγκος)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Κατανοούν βασικές φιλοσοφικές θέσεις του Αριστοτέλη καθώς και τα επιχειρήματα που οδήγησαν στην υιοθέτηση αυτών των θέσεων.
2. Αναγνωρίζουν την πνευματική ατμόσφαιρα των προγενέστερων στοχαστών (σοφιστών, φυσικών φιλοσόφων, Πλάτωνα) εντός της οποίας δημιούργησε ο Αριστοτέλης τη φιλοσοφία του.
3. Κατανοούν την αριστοτελική ταξινόμηση των επιστημών, τη σημασία των τεσσάρων αριστοτελικών αιτίων, καθώς και τα δίπολα καθέκαστον-καθόλου, ύλη-μορφή, δύναμις-ενέργεια, πρακτικός-θεωρητικός βίος.
4. Γνωρίζουν τις βασικές μεθόδους επιστημονικής έρευνας και σκέψης που χρησιμοποίησε ο Αριστοτέλης στη φιλοσοφία του.
5. Αναλύουν και αξιολογούν φιλοσοφικά επιχειρήματα.
6. Γνωρίζουν το ακριβές περιεχόμενο των όρων «ευδαιμονία», «αρετή» και «σοφία» στην αριστοτελική σκέψη.

7. Συγκρίνουν αρχαίες και νεότερες αντιλήψεις και πρακτικές για βασικά ζητήματα της ζωής.
8. Εκτιμούν κριτικά την επικαιρότητα ή μη του αριστοτελικού ηθικού και μεταφυσικού στοχασμού.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Αυτόνομη εργασία.
2. Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών.
3. Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα.
4. Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματική και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας (σε θέματα φύλου).
5. Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.
6. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Βιογραφικά και εργογραφικά στοιχεία για τον Αριστοτέλη.
2. Βασικές έννοιες και θέσεις της αριστοτελικής φιλοσοφίας:
 - τέσσερα αίτια
 - διάκριση επιστημών
 - καθέκαστον και καθόλου
 - ύλη και μορφή
 - δύναμις και ενέργεια
 - άρνηση υπερβατικών Ιδεών
 - πρακτικός και θεωρητικός βίος
 - σχολή και ασχολία
3. Η αριστοτελική ηθική και πολιτική φιλοσοφία: η ευδαιμονία της πράξεως.
4. Η αριστοτελική φυσική και η πρώτη φιλοσοφία: η ευδαιμονία της θεωρίας.
5. Αυτοτελής σχολιασμός εκτενών χωρίων από τα δύο πρώτα βιβλία των *Ηθικών Νικομαχείων* και από το βιβλίο Α των *Μετά τα Φυσικά*.
6. Το ζήτημα της ευδαιμονίας, το πρόβλημα της αρετής και η αναζήτηση της σοφίας.
7. Η μέθοδος των ενδόξων.
8. Φιλοσοφία και ιστορία της φιλοσοφίας.
9. Ανάλυση επιχειρημάτων.
10. Προβλήματα κριτικής κειμένου.
11. Συζήτηση περί της επικαιρότητας ή του παρωχημένου χαρακτήρα της αριστοτελικής ηθικής και της πρώτης φιλοσοφίας (μεταφυσικής).
12. Ιστορική και ανιστορική προσέγγιση του αριστοτελικού έργου.
13. Σύγχρονες προσεγγίσεις στην αριστοτελική φιλοσοφία.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. I. Düring, *Ο Αριστοτέλης: παρουσίαση και ερμηνεία της σκέψης του*, μτφρ. Π. Κοτζιά-Παντελή & Α. Γεωργίου-Κατσίβελα, 2 τόμοι, Αθήνα: Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης 1994.
2. G.J. Hughes, *Ηθικά Νικομάχεια: Ένας οδηγός ανάγνωσης*, Αθήνα: Οκτώ 2013.
3. Β. Κάλφας, *Η φιλοσοφία του Αριστοτέλη: εισαγωγή και ανθολόγιο κειμένων σε μετάφραση*, ηλεκτρονικά ακαδημαϊκά συγγράμματα “Κάλιππος”.
4. Β. Κάλφας, *Αριστοτέλης: Μετά τα Φυσικά Βιβλίο Α*, Θεσσαλονίκη: Ζήτρος 2014.
5. Π. Κόντος, *Τα δύο ευ της ευτυχίας: εισαγωγή στα Ηθικά Νικομάχεια του Αριστοτέλη*, Ηράκλειο: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης 2018.
6. J. Lear, *Aristotle: the Desire to Understand*, Cambridge: Cambridge University Press, 1988.
7. Δ. Λυπουρλής, *Αριστοτέλης: Ηθικά Νικομάχεια*, 2 τόμοι Θεσσαλονίκη: Ζήτρος 2006.
8. C. Natali, *Aristotle: His Life and School*, D. Hutchinson (ed.), Princeton: Princeton University Press, 2013.
9. C. Rapp, *Εισαγωγή στον Αριστοτέλη*, μτφρ. Η. Τσιριγκάκης, επιμ. Π.. Θανασάς, Αθήνα: Οκτώ 2012.
10. W.D. Ross, *Αριστοτέλης*, μτφρ. Μ. Μήτσιου, Αθήνα: Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης 1993.

ΦΕΜΙΝΙΣΤΙΚΗ ΚΡΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΚΛΑΣΙΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ

(Ε. Καρακάντζα)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. (γνώση) Γνωρίζουν τη σύγχρονη φεμινιστική κριτική και να διαπιστώνουν πώς εφαρμόζεται στα κείμενα της κλασικής γραμματείας.
2. (γνώση και κατανόηση) Γνωρίζουν και να αναγνωρίζουν τα βασικά ζητήματα της σύγχρονης έρευνας, και να διαπιστώνουν τη σχετικότητα θεωριών που μέχρι τώρα κυριαρχούσαν στις κλασικές σπουδές.

3. (ανάλυση) Αντιληφθούν μια βασική αρχή που διέπει την επιστημονική έρευνα: ότι πολλά από τα 'ευρήματα' του παρελθόντος αναθεωρούνται με βάση σύγχρονες προσεγγίσεις που προέρχονται από περιοχές της κοινωνιολογικής, πολιτικής, και ψυχαναλυτικής επιστήμης, και τις σπουδές φύλου κατά τον 20ό και 21ο αιώνα.
4. Επαναξιολογούν θεμελιακά κείμενα της κλασικής φιλολογίας με τα θεωρητικά εργαλεία της σύγχρονης εποχής, να αντιλαμβάνονται την ιδιαίτερη σημασία που έχουν ορισμένα κλασικά κείμενα για τη διαμόρφωση της δυτικής ταυτότητας, άρα να εισαχθούν επίσης στην έννοια της πρόσληψης της αρχαιότητας από την κριτική σκέψη.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες

1. Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με την χρήση της απαραίτητων τεχνολογιών.
2. Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών.
3. Σεβασμός στην διαφορετικότητα και πολυπολιτισμικότητα.
4. Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας, και ευαισθησίας σε θέματα φύλου.
5. Παραγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

- Στόχος του μαθήματος είναι να καταδείξει πώς η φεμινιστική κριτική άλλαξε τον τρόπο ερμηνείας βασικών κειμένων της κλασικής γραμματείας. Η εξέτασή μου στο θεωρητικό πλαίσιο θα ξεκινήσει από την δεκαετία του 70, όταν η Luce Irigaray επανερμηνεύει κλασικά κείμενα και μορφές του ελληνικού μύθου παίρνοντας τις αποστάσεις της από την 'ορθόδοξη' λακανική (και φροϋδική) αντίληψη της γυναίκας ως μη-πολιτικού και κοινωνικού υποκειμένου.
- Στην συνέχεια θα ληφθούν υπόψη ερμηνείες της Judith Butler, Julia Kristeva, και οι συμβολές των Miriam Leonard, Bonnie Honig, Rosi Braidotti, Nancy Rabinowitz, Amy Richlin, Helen Foley κ.ά. στην ερμηνεία κλασικών κειμένων.
- Μελέτες περιπτώσεων από την κλασική γραμματεία θα είναι: από την Οδύσσεια του Ομήρου η μορφή της Πηνελόπης, της Καλυψώς / Κίρκης, Ναυσικάς και της θεάς Αθηνάς. Από τον Αισχύλο, Σοφοκλή και Ευριπίδη οι

αποτυπώσεις στα έργα τους των παρακάτω ηρωίδων: Κλυταιμνήστρας, Αντιγόνης, Δηιάνειρας, Ιοκάστης, και Μήδειας.

- Τέλος, αντικείμενο μελέτης θα είναι δύο 'κλασικά' βιβλία της σύγχρονης φεμινιστικής κριτικής σκέψης για την ελληνική και ρωμαϊκή αρχαιότητα: N. Rabinowitz and A. Richlin (eds), *Feminist Theory and the Classics (Thinking Gender)* (1997) και A. Richlin (ed.), *Pornography and Representation in Greece and Rome* (1992).

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. A. Αθανασίου. 2007. *Η Ζωή στο Όριο. Δοκίμια για το Σώμα, το Φύλο και τη Βιοπολιτική*. Αθήνα.
2. Ρ. Αστρινάκη, Π. Χαντζαρούλα, Α. Αθανασίου. 2011. *Μελέτες για το Φύλο στην Ανθρωπολογία και την Ιστορία*. Αθήνα. Κωδικός Βιβλίου στον Εύδοξο: 22769186
3. A. Athanasiou. 2017. *Agonistic Mourning. Political Dissidence and the Women in Black*. Εδιμβούργο.
4. S. Brodribb. 1992. *Nothing Mat(t)ers: a Feminist Critique of Postmodernism*. (ιδ. κεφάλαιο 5: Lacan and Irigaray.) N. Melbourne.
5. J. Butler. 2014 [πρωτ. 2000]. *Η διεκδίκηση της Αντιγόνης. Η συγγένεια μεταξύ ζωής και θανάτου*. Αθήνα.
6. H.P. Foley. 2001. *Female Acts in Greek Tragedy*. N. Jersey.
7. B. Honig. 2013. *Antigone Interrupted*. Cambridge.
8. L. Irigaray. 1985 [πρωτ. 1974]. *Speculum of the Other Woman*. N. Y.
9. L. Irigaray. 1994 [πρωτ. 1989]. *Thinking the Difference: For a Peaceful Revolution*. Λονδίνο.
10. M.A. Katz. 1991. *Penelope's Renown. Meaning and Indeterminacy in the Odyssey*. N. J.
11. J. Peradotto and J.P. Sullivan. 1984. *Women in the Ancient World*. The Arethusa Papers. N.Y.
12. N. Rabinowitz and A. Richlin (επιμ.). 1997. *Feminist Theory and the Classics (Thinking Gender)*. Λονδίνο.
13. A. Richlin (επιμ.). 1992. *Pornography and Representation in Greece and Rome*. Οξφόρδη.
14. E. Tzelepis, A. Athanasiou (επιμ.). 2010. *Rewriting Difference: Luce Irigaray and 'the Greeks'*. Albany NY.

ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ: ΠΕΖΟΓΡΑΦΙΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΜΝΗΜΗ

(Γ. Παπαθεοδώρου)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Γνωρίζουν την πεζογραφική παραγωγή της περιόδου 1974-2000 και των κύριων εκπροσώπων της.
2. Γνωρίζουν τα ιστορικά και πολιτικά γεγονότα της περιόδου καθώς και τη σύνδεσή τους με τη λογοτεχνική παραγωγή της περιόδου.
3. Κατανοούν κριτικά την άνοδο του ιστορικού μυθιστορήματος και της αναπαράστασης της συλλογικής μνήμης στην περίοδο της μεταπολίτευσης.
4. Προσεγγίζουν την έννοια του «αρχείου» στην ιστορία και τη λογοτεχνία.
5. Γνωρίζουν τα πολιτισμικά ρεύματα του μοντερνισμού και του μεταμοντερνισμού.
7. Αναλύουν τα λογοτεχνικά κείμενα της πεζογραφίας μέσα στα ιστορικά συμφραζόμενά τους.
8. Αναγνωρίζουν τη σημασία της λογοτεχνίας στη διαμόρφωση της ιστορίας και της μνήμης.
9. Αξιολογούν κριτικά την πεζογραφική παραγωγή της Μεταπολίτευσης.
10. Αναλύουν και να συνθέτουν πληροφορίες γύρω από τα αφηγηματικά είδη.
11. Εφαρμόζουν μεθόδους ανάλυσης και ερμηνείας των αρχειακών τεκμηρίων.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

ΕΝΟΤΗΤΑ 1: ΠΕΖΟΓΡΑΦΙΑ ΚΑΙ ΜΕΤΑΠΟΛΙΤΕΥΣΗ

Στην ενότητα αυτή γίνεται μια εισαγωγική περιδιάβαση στην πεζογραφική παραγωγή της Μεταπολίτευσης, με ειδικές αναφορές στα ιστορικά, ιδεολογικά και πολιτισμικά συμφραζόμενα της περιόδου. Εξετάζονται ζητήματα περιοδολόγησης, ιστοριογραφικά σχήματα, τομές και συνέχειες, στα χρόνια 1974-2000.

ΕΝΟΤΗΤΑ 2: ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΜΝΗΜΗ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

Στην ενότητα αυτή εξετάζονται τρεις κεντρικές έννοιες που ορίζουν το θεωρητικό πλαίσιο του μαθήματος : η έννοια της πολιτισμικής μνήμης (Jan Assman) η έννοια της πολυφωνίας και της διαλογικότητας (Mikhail Bakhtin) και η έννοια του αρχείου (Walter Benjamin, Michel DeCerteau, Arlette Farge).

ΕΝΟΤΗΤΑ 3: ΕΦΗΜΕΡΕΣ ΕΙΔΗΣΕΙΣ, ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΑ ΣΦΑΙΡΑ

Στην ενότητα αυτή, αναλύονται παραδειγματικές περιπτώσεις λογοτεχνικών κειμένων που ενσωματώνουν στην αφήγηση τεκμήρια από τις εφημερίδες και τον Τύπο της εποχής. Μέσα από το στοιχείο της πολιτικής επικαιρότητας και των «εφήμερων ειδήσεων», περιγράφονται οι αφηγηματικές τεχνικές του ρεαλισμού αλλά και η στροφή της μυθοπλασίας στην καθημερινότητα.

(Στρατής Τσίρκας, *Χαμένη Άνοιξη* / Θανάσης Βαλτινός, *Στοιχεία για τη δεκαετία του '60*)

ΕΝΟΤΗΤΑ 4: Ο ΕΑΥΤΟΣ ΣΕ ΠΡΩΤΟ ΠΡΟΣΩΠΟ

Στην ενότητα αυτή, αναλύονται αφηγηματικά κείμενα που ενσωματώνουν επιστολικά και ημερολογιακά τεκμήρια καθώς και προσωπικές μαρτυρίες. Μέσα από τις διαφορετικές «αφηγήσεις εαυτού» εξετάζεται η αναπαράσταση της βιωμένης εμπειρίας και ο αυτοβιογραφικός λόγος, ιδιαίτερα στις όψεις που συνδέουν την ιδιωτική με τη δημόσια σφαίρα.

(Άρης Αλεξάνδρου, *Κιβώτιο* / Γιώργος Ιωάννου, *Η πρωτεύουσα των προσφύγων*, Θανάσης Βαλτινός, *Στοιχεία για τη δεκαετία του '60* / Ρέα Γαλανάκη, *Θα υπογράψω Λουί*, Νίκος Μπακόλας, *Η Κεφαλή*)

ΕΝΟΤΗΤΑ 5: ΗΧΟΤΟΠΙΑ

Στην ενότητα αυτή, μελετώνται χαρακτηριστικά πεζογραφήματα που εξετάζουν αρχεία ήχου, ραδιοφώνου καθώς και αστικά «ηχο-τοπία» της καθημερινότητας. Η σύζευξη ήχου και λόγου ως ιδιαίτερη εκδοχή της πολιτισμικής μνήμης και της «προφορικής ιστορίας» αναλύεται με κύρια έμφαση στην αισθητηριακή διάσταση της λογοτεχνίας.

(Αλέξ. Κοτζιάς, *Αντιποίησης Αρχής*, Θανάσης Βαλτινός, *Στοιχεία για τη δεκαετία του '60*, Πάνος Θεοδωρίδης, *Το ηχομυθιστόρημα του Καπετάν Άγρα*).

ΕΝΟΤΗΤΑ 6: ΑΦΗΓΗΣΗ, ΕΙΡΩΝΕΙΑ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑ

Στην ενότητα αυτή, εξετάζεται η υπέρβαση του «ιστορικού» μυθιστορήματος μέσα από εκδοχές μεταμυθοπλασίας που αναδεικνύουν προγραμματικά την αρχεϊκή στροφή της πεζογραφίας. Παράλληλα, εξετάζεται η ειρωνική τροπικότητα της αφήγησης και η μυθοπλαστική διάσταση των τεκμηρίων.

(Θανάσης Βαλτινός, *Τρία ελληνικά μονόπρακτα*)

ΕΝΟΤΗΤΑ 7: Η ΜΥΘΟΠΛΑΣΙΑ ΣΤΟ ΑΡΧΕΙΟ

Στην ενότητα αυτή, εξετάζονται τα ζητήματα ποιητικής του «αρχειακού μυθιστορήματος» ως μιας νέας λογοτεχνικής εκδοχής για τις σχέσεις ανάμεσα στη συλλογή υλικού, την τεκμηρίωση, την αφήγηση και τη μνήμη. Παράλληλα, τονίζεται η αλλαγή στον ρόλο του συγγραφέα («συγγραφέας-συλλέκτης») καθώς και στη δομή της αφήγησης, η οποία ακολουθεί την οργάνωση και την ταξινόμηση του «αρχείου». Ιδιαίτερος λόγος γίνεται για τις μειονοτικές, περιθωριακές ή περιφερειακές «φωνές» του παρελθόντος καθώς και για την αναπαράσταση κοινωνικών ομάδων και υποκειμένων, που, για καιρό, ανήκαν στα «βουβά πρόσωπα» της ιστορίας.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. Α. Αργυρίου, *Ιστορία της ελληνικής λογοτεχνίας και η πρόσληψή της όταν η δημοκρατία δοκιμάζεται, υπονομεύεται και καταλύεται. 1964-1974 και μέχρι τις ημέρες μας*, Καστανιώτη, Αθήνα, 2017.
2. J. Assman, *Η πολιτισμική μνήμη. Γραφή, ανάμνηση και πολιτική ταυτότητα στους πρώιμους ανώτερους πολιτισμούς*, μτφρ. Δ. Παναγιωτόπουλος, ΠΕΚ, Ηράκλειο, 2017.
3. Γ. Βούλγαρης, *Η Ελλάδα της Μεταπολίτευσης. Σταθερή δημοκρατία, σημαδεμένη από τη μεταπολεμική ιστορία*, Θεμέλιο, Αθήνα, 2008.
4. Κ. Βούλγαρης (επιμ.), *Η μεταμυθοπλασία στη νεοελληνική πεζογραφία*, Βιβλιόραμα, 2017.
5. R. Beaton, *Εισαγωγή στη νεότερη ελληνική λογοτεχνία*, (μτφρ. Ε. Ζουργού-Μ. Σπανάκη), Νεφέλη, Αθήνα, 1996.
6. A. Farge, *Η γέυση του αρχείου*, μτφρ. Ρ. Μπενβενίστε, Νεφέλη, Αθήνα, 1994.
7. Λ. Καλλιβρετάκης, *Δικτατορία και Μεταπολίτευση*, Θεμέλιο, Αθήνα, 2017.
8. Κ. Κορνέτης, *Τα παιδιά της δικτατορίας. Φοιτητική αντίσταση, πολιτισμικές πολιτικές και η μακρά δεκαετία του εξήντα στην Ελλάδα*, Πόλις, Αθήνα, 2015.
9. Ε. Κοτζιά, *Ιδέες και αισθητική: μεσοπολεμικοί και μεταπολεμικοί πεζογράφοι*, Πόλις, Αθήνα, 2006.
10. B. Soethaert, *Η στροφή προς το παρελθόν. Ορίζοντες του ιστορικού μυθιστορήματος 1935-1950*, Romiosini, 2018.
11. Δ. Τζιόβας, *Η πολιτισμική ποιητική της νεοελληνικής πεζογραφίας. Από την ερμηνεία στην ηθική*, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, Ηράκλειο, 2017.

12. Β. Χατζηβασιλείου, *Η κίνηση του εκκρεμούς. Άτομα και κοινωνία στη μεταπολιτευτική πεζογραφία (1974-2017)*, Πόλις, Αθήνα, 2018.

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ ΚΑΙ ΨΥΧΑΝΑΛΥΣΗ

(Ν. Παπαχριστόπουλος)

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα μπορούν να:

1. Γνωρίζουν βασικές αρχές ψυχολογίας και ψυχοπαθολογίας.
2. Διακρίνουν βασικά ψυχολογικά ζητήματα τα οποία σχετίζονται με την εφηβεία.
3. Αντιλαμβάνονται ορισμένα χαρακτηριστικά τα οποία διαφοροποιούν την ψυχοπαθολογία της εφηβείας από την αντίστοιχη της ενήλικης ζωής.
4. Συνειδητοποιούν την κοινωνική διάσταση της ψυχοπαθολογίας καθώς και την κοινωνική κατασκευή των συμπτωμάτων, ιδίως των αποκαλούμενων ως «νέα» συμπτώματα.

Δεξιότητες: Στο τέλος αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / φοιτήτριες θα έχουν περαιτέρω αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Αυτόνομη Εργασία.
2. Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.
3. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

Περιεχόμενα (ύλη) του μαθήματος:

1. Βασικές αρχές ψυχοπαθολογίας

Κλινική συμπτωματολογία βάσει των εγχειριδίων DSM-V και ICD-X. Κυρίαρχοι ψυχοπαθολογικοί σχηματισμοί.

2. Κλινικές δομές στην ψυχανάλυση

Νευρώσεις, ψυχώσεις, διαστροφές. Συμπτωματολογία και ερμηνεία.

3. Η εφηβεία και τα χαρακτηριστικά της

Ιδιαιτερότητες της εφηβείας και η διαφοροποίηση της συμπτωματολογίας της από την αντίστοιχη των ενηλίκων.

4. Κλινικά συμπτώματα και κοινωνικός δεσμός

Τα «νέα» συμπτώματα και η σχέση τους με τον νέο τρόπο εγγραφής του υποκείμενου στον κοινωνικό δεσμό. Η κοινωνική κατασκευή της έννοιας του συμπτώματος.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. Ν. Παπαχριστόπουλος, (επιμ.), *Υγεία, υποκείμενο, κοινωνία*, Orportuna, Πάτρα 2018.
2. Ν. Παπαχριστόπουλος, Κ. Σαμαρτζή (επιμ.), *Υγεία, ασθένεια και κοινωνικός δεσμός*, Orportuna, Πάτρα 2010.
3. J.-L. Pardinielli, P. Bertagne, G. Gimenez, G. Pirlot, *Κλινικές δομές. Νευρώσεις, ψυχώσεις, διαστροφές*, Orportuna, Πάτρα 2008.
4. *DSM-V. Διαγνωστικά Κριτήρια*, Αμερικανική ψυχιατρική εταιρεία, Λίτσας, Αθήνα 2015.
5. *ICD-X. Διεθνής Στατιστική Ταξινόμηση Νόσων και Συναφών Προβλημάτων Υγείας*, Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας, Υπουργείο Υγείας, Αθήνα 2010.
6. Ν. Παπαχριστόπουλος (επιμ.), *Ψυχανάλυση και κοινωνικά συμπτώματα*, Orportuna, Πάτρα 2015.

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ
ΟΔΗΓΟΣ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΣΧΕΔΙΟ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΟΥ

ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΠΑΤΡΩΝ

τίτλος ΠΜΣ: **«Σπουδές στην κλασική, βυζαντινή και νεοελληνική γραμματεία»**

Πληροφορίες για τον Κανονισμό και τον οδηγό Σπουδών του ΠΜΣ **«Σπουδές στην κλασική, βυζαντινή και νεοελληνική γραμματεία»**, στον σύνδεσμο:

<http://philology.upatras.gr/postgraduate/esoterikos-kanonismos-pms/>

ΣΧΕΔΙΟ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ
ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΠΑΤΡΩΝ

Τίτλος ΠΜΣ: «Γλωσσολογία: Γλώσσα και Επικοινωνία»

Ο δεύτερος κύκλος σπουδών της ανώτατης εκπαίδευσης συνίσταται στην παρακολούθηση Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.), το οποίο ολοκληρώνεται με την απονομή Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.).

Τα Π.Μ.Σ. εντάσσονται στο στρατηγικό σχεδιασμό των Α.Ε.Ι., διέπονται από επιστημονική συνοχή και αποσκοπούν:

α) στην περαιτέρω προαγωγή της γνώσης, την ανάπτυξη της έρευνας και των τεχνών, καθώς και την ικανοποίηση των εκπαιδευτικών, ερευνητικών, κοινωνικών, πολιτιστικών και αναπτυξιακών αναγκών της χώρας,

β) στην υψηλού επιπέδου εξειδίκευση των πτυχιούχων σε θεωρητικές και εφαρμοσμένες περιοχές συγκεκριμένων γνωστικών κλάδων, ειδικές θεματικές ενότητες ή επιμέρους κλάδους των γνωστικών αντικειμένων του πρώτου κύκλου σπουδών των οικείων Τμημάτων, καθώς και στην παραγωγή και μετάδοση γνώσεων, τεχνογνωσίας, μεθοδολογιών εργαλείων και ερευνητικών αποτελεσμάτων στον επιστημονικό χώρο που δραστηριοποιείται το κάθε Τμήμα.

Το σχέδιο Κανονισμού Μεταπτυχιακών Σπουδών συμπληρώνει τις διατάξεις του Κεφαλαίου ΣΤ του Ν. 4485/2017 (ΦΕΚ 114/τ. Α'/4.8.2017): "Οργάνωση και λειτουργία της ανώτατης εκπαίδευσης, ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις" και έχει ως στόχο να συμβάλει σε ένα είδος εναρμόνισης όλων των μεταπτυχιακών σπουδών του Πανεπιστημίου, στο πλαίσιο των κατευθύνσεών του, με παράλληλη διατήρηση των βαθμών ελευθερίας και των δυνατοτήτων καινοτομίας τους, που προκύπτουν εξαιτίας ιδιαιτεροτήτων κάθε μεταπτυχιακού προγράμματος.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Άρθρο 1. Εισαγωγή

Άρθρο 2. Σκοπός

Άρθρο 3. Όργανα και Μέλη του ΠΜΣ

Άρθρο 4. Εισαγωγή Μεταπτυχιακών Φοιτητών

Άρθρο 5. Εγγραφές-Δηλώσεις μαθημάτων/ασκήσεων-Κατεύθυνση Άρθρο 6. Εκπαιδευτική Δομή του ΠΜΣ

Άρθρο 7. Διπλωματική εργασία

Άρθρο 8. Λοιπές υποχρεώσεις Μεταπτυχιακών Φοιτητών Άρθρο 9. Απονομή και βαθμός ΔΜΣ

Άρθρο 10. Λογοκλοπή

Άρθρο 11. Φοιτητικές Παροχές

Άρθρο 12. Θέματα του Παραρτήματος Διπλώματος

Άρθρο 13. Διοικητική Υποστήριξη – Υλικοτεχνική Υποδομή Άρθρο 14. Θέματα χρηματοδότησης του ΠΜΣ

Άρθρο 15. Αξιολόγηση

Άρθρο 16. Μεταβατικές ρυθμίσεις

Άρθρο 17. Συντμήσεις

Άρθρο 18. Παραρτήματα

Άρθρο 1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών ιδρύθηκε με την υπ' αριθμ. 817/12748 απόφαση (ΦΕΚ 1715/17.05.2018 τ. Β') και ισχύει, όπως ενεκρίθη από τη Σύγκλητο του Πανεπιστημίου Πατρών (αρ. συνεδρ. 134/20.04.2018) και τη Συνέλευση του Τμήματος Φιλολογίας (αρ. συνεδρ. 316/21.02.2018). Διέπεται από τις διατάξεις του νόμου 4485/2017, του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας του Πανεπιστημίου Πατρών για τις Μεταπτυχιακές Σπουδές καθώς και του παρόντος Κανονισμού.

Άρθρο 2. ΣΚΟΠΟΣ

Το ΠΜΣ αποσκοπεί στην ανάπτυξη της έρευνας, βασικής και εφαρμοσμένης, στα αντίστοιχα πεδία ειδίκευσης που προσφέρει (Γλωσσολογία), στην προαγωγή και προώθηση της διεπιστημονικής συζήτησης, στην ανάπτυξη και δημιουργική αξιοποίηση του ακαδημαϊκού δυναμικού του Τμήματος και στη διεύρυνση των ικανοτήτων των νέων επιστημόνων για βελτιστοποίηση της επαγγελματικής απόδοσής τους. Το ΠΜΣ αποσκοπεί, επίσης, στην ανάπτυξη επιστημονικού διαλόγου και συνεργασίας με αναγνωρισμένα ομοταγή Ιδρύματα, Κέντρα και Ινστιτούτα της Ελλάδας, χωρών-μελών της Ε.Ε. και άλλων χωρών του εξωτερικού.

Συγκεκριμένα, το αντικείμενο του ΠΜΣ είναι η μελέτη της γλώσσας ως δομής και ως επικοινωνίας, ενός συστήματος δηλαδή που τίθεται σε χρήση από τους ομιλητές μιας γλωσσικής κοινότητας. Στόχος του είναι να εξειδικεύσει τους φοιτητές και τις φοιτήτριες στην επιστήμη της γλωσσολογίας, προσφέροντας μια συνολική θεώρηση του τι είναι γλώσσα, τι είναι γραμματική, πώς προκύπτει η διαγλωσσική διαφοροποίηση (σε επίπεδο γλωσσών και διαλέκτων) αλλά και η ενδογλωσσική ποικιλία, πώς αλλάζει η γλώσσα και γιατί, πώς εφαρμόζεται η γνώση αυτή σε εκπαιδευτικό επίπεδο αλλά και σε επίπεδο γραμματικής περιγραφής και λεξικολογικής προσέγγισης, και τέλος πώς χρησιμοποιείται η γλώσσα από τους ομιλητές της ανάλογα με το κοινωνικό περιβάλλον.

Σκοπός του ΠΜΣ είναι να παρέχει στους απόφοιτους του γνώσεις και δεξιότητες στο πλαίσιο της σύγχρονης γλωσσολογίας. Συγκεκριμένα, οι φοιτητές και οι φοιτήτριες που θα παρακολουθήσουν το πρόγραμμα θα εκπαιδευθούν ως γλωσσολόγοι στην κατανόηση του πώς λειτουργεί η γλώσσα, πώς χρησιμοποιείται από τους ομιλητές της και πώς η χρήση αυτή καθορίζει τη στάση των ομιλητών και τη διαμόρφωση ταυτότητας και ιδεολογίας, πώς τα γλωσσικά συστήματα διαφοροποιούνται μεταξύ τους σε επίπεδο τυπολογικό, διαλεκτικό, διαγλωσσικό, πώς αντιλαμβάνονται διαφορετικές κατηγορίες ομιλητών (παιδιά, ενήλικες, κλπ.) τη γλώσσα, πώς αλλάζει η γλώσσα, αλλά και πώς κωδικοποιείται η γνώση της γλώσσας σε γραμματικές περιγραφές και λεξικά.

Ο διδακτικός στόχος του προγράμματος είναι:

- α. η παραγωγή επιστημόνων ικανών να ακολουθήσουν διδακτορικές σπουδές σε συναφείς επιστημονικές περιοχές,
- β. η δημιουργία στελεχών με ισχυρό θεωρητικό υπόβαθρο και αναβαθμισμένες

δεξιότητες, ικανών να αντιμετωπίσουν τις προκλήσεις του σύγχρονου ερευνητικού περιβάλλοντος στο χώρο της Γλωσσολογίας και των εφαρμογών της,

γ. ο εφοδιασμός των φοιτητών με γνώσεις και αναλυτικά ερευνητικά εργαλεία που θα τους επιτρέψουν να εργαστούν ως επαγγελματικά στελέχη σε θέσεις αυξημένης ευθύνης, μεταξύ άλλων, στους τομείς της γλωσσολογικής έρευνας, της διδασκαλίας της γλώσσας ως πρώτης και ως δεύτερης, της υπολογιστικής επεξεργασίας της γλώσσας και της ομιλίας, της Λογοθεραπείας, των γενικών και λεξικογραφικών Εκδόσεων, της Μετάφρασης και Διερμηνείας, ακόμη και σε επιχειρήσεις και οργανισμούς που ειδικεύονται σε ανάπτυξη και εφαρμογή συστημάτων οργάνωσης, ανάλυσης και επεξεργασίας στοιχείων κ.τ.ό.

Γενικότερα, με την απόκτηση του ΔΜΣ, οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα κατέχουν την θεωρητική εξειδίκευση (τι είναι γλώσσα, τι είναι γραμματική, ποια η σχέση γλώσσας- επικοινωνίας) και την εξοικείωση με τα εμπειρικά (γλωσσικά) δεδομένα.

Πιο συγκεκριμένα, οι απόφοιτοι θα είναι σε θέση να:

- Κατανοούν τις βασικές γλωσσολογικές έννοιες και να χειρίζονται τους αντίστοιχους όρους.
- Διακρίνουν τα κατάλληλα γλωσσικά δεδομένα, να τα περιγράφουν και να τα αναλύουν στοχεύοντας στην ερμηνεία τους.
- Κατανοούν τις έννοιες τις συγκριτικής ανάλυσης και της γλωσσικής ποικιλίας.
- Κατανοούν τη διάκριση ανάμεσα στη γλωσσική δομή και τη γλωσσική επικοινωνία.
- Θέτουν ερωτήματα σε σχέση με τα εμπειρικά δεδομένα και να σχεδιάζουν απαντήσεις.
- Οργανώνουν την έρευνά τους, ακολουθώντας την απαιτούμενη μεθοδολογία.
- Ασκούν την κριτική τους ικανότητα σε επίπεδο εμπειρικών δεδομένων και βιβλιογραφικής μελέτης.
- Γράφουν ακαδημαϊκές εργασίες, τηρώντας την ακαδημαϊκή δεοντολογία ως προς τις πηγές.
- Συντάσσουν κείμενα με οργανωμένη και εμπειριστατωμένη επιχειρηματολογία.

Περισσότερες πληροφορίες για το γνωστικό αντικείμενο του ΠΜΣ παρέχονται στον ιστότοπο: <http://www.philology.upatras.gr>

Το ΠΜΣ «Γλωσσολογία: Γλώσσα και Επικοινωνία» οδηγεί στην απονομή Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΔΜΣ) στη «Γλωσσολογία: Γλώσσα και Επικοινωνία».

Άρθρο 3. ΟΡΓΑΝΑ & ΜΕΛΗ ΤΟΥ ΠΜΣ

3.1. Στα διοικητικά όργανα συμμετέχουν μέλη ΔΕΠ (Καθηγητές και Λέκτορες) του Πανεπιστημίου Πατρών, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις του άρθρου 36 του Ν. 4485/2017 καθώς και του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας για τις Μεταπτυχιακές Σπουδές του Πανεπιστημίου Πατρών. Για την οργάνωση και λειτουργία του ΠΜΣ, αρμόδια όργανα είναι τα εξής:

α) **Η Σύγκλητος του Πανεπιστημίου Πατρών (ΣΠΠ)** είναι το αρμόδιο όργανο για τα θέματα ακαδημαϊκού, διοικητικού, οργανωτικού και οικονομικού χαρακτήρα του ΠΜΣ.

β) **Η Συνέλευση του Τμήματος (ΣΤ)** απαρτίζεται από τον Πρόεδρο του

Τμήματος, τα μέλη ΔΕΠ της Συνέλευσης του Τμήματος και δύο (2) εκπροσώπους μεταπτυχιακών φοιτητών του Τμήματος.

Η Συνέλευση έχει τις κατωτέρω αρμοδιότητες, αλλά αποφασίζει και για κάθε άλλο θέμα που προβλέπεται από επί μέρους διατάξεις:

- Εισηγείται στη Σύγκλητο δια της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών για την αναγκαιότητα ίδρυσης ΠΜΣ
- Εκλέγει για διετή θητεία τη Συντονιστική Επιτροπή του ΠΜΣ «Γλωσσολογία: Γλώσσα και επικοινωνία»
- Ορίζει τη διαδικασία επιλογής των εισακτέων Μεταπτυχιακών Φοιτητών (ΜΦ)
- Επιλέγει τους εισακτέους ΜΦ μετά από σχετική εισήγηση της ΣΕ
- Κατανέμει το διδακτικό έργο στους διδάσκοντες των μεταπτυχιακών μαθημάτων
- Καλεί από την ημεδαπή ή την αλλοδαπή, ως επισκέπτες, καταξιωμένους επιστήμονες σύμφωνα με το άρθρο 36, παράγραφος 5 του Ν. 4485/2017

γ) **Η Συντονιστική Επιτροπή (ΣΕ) του Π Μ Σ** απαρτίζεται από πέντε (5) μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος Φιλολογίας με ειδικότητα Γλωσσολογία, τα οποία έχουν αναλάβει μεταπτυχιακό έργο, και εκλέγονται από τη ΣΤ.

Η Συντονιστική Επιτροπή είναι αρμόδια για την παρακολούθηση και το συντονισμό λειτουργίας του προγράμματος και ειδικότερα:

- Εισηγείται στη Συνέλευση τη σύνθεση της Επιτροπής Αξιολόγησης Υποψηφίων (ΕΑΥ) και των Τριμελών Εξεταστικών Επιτροπών (ΤΕΕ)
- Ορίζει τον επιβλέποντα καθηγητή της διπλωματικής εργασίας
- Προτείνει στη Συνέλευση τη διαδικασία επιλογής των υποψηφίων
- Ενημερώνει για όλα τα θέματα που άπτονται του ΠΜΣ.
- Επιλέγει με βάση τις ορισθείσες διαδικασίες τους επιτυχόντες του ΠΜΣ.

δ) **Η Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΕΜΣ):** αποτελείται από τον Αντιπρύτανη Ακαδημαϊκών Υποθέσεων, ο οποίος εκτελεί χρέη προέδρου και τους Κοσμήτορες ως μέλη και έχει τις αρμοδιότητες που προβλέπονται στην παράγραφο 5 του άρθρου 32 του Ν. 4485/2017.

ε) **Ο Διευθυντής Σπουδών του ΠΜΣ (ΔΣ)** προεδρεύει της Συντονιστικής Επιτροπής και ορίζεται μαζί με τον Αναπληρωτή του με απόφαση της Συνέλευσης για διετή θητεία. Ο ΔΣ εισηγείται στη Συνέλευση κάθε θέμα που αφορά στην αποτελεσματική εφαρμογή του ΠΜΣ και ειδικότερα ασκεί τα κατωτέρω καθήκοντα :

- Εισηγείται στη Συνέλευση για όλα τα θέματα που άπτονται του ΠΜΣ.
- Έχει την ευθύνη της ομαλής λειτουργίας του ΠΜΣ.
- Έχει την ευθύνη σύνταξης αναλυτικού απολογισμού του ερευνητικού και εκπαιδευτικού έργου του ΠΜΣ τους οποίους υποβάλλει στη Συνέλευση του Τμήματος, παρακολουθεί την εκτέλεση του προϋπολογισμού και την έκδοση των εντολών πληρωμής των σχετικών δαπανών και είναι υπεύθυνος ώστε να τηρούνται οι αποφάσεις των αρμοδίων οργάνων, κατά το μέρος που αφορά στις επιλέξιμες κατηγορίες δαπανών όπως αυτές προβλέπονται στο ΦΕΚ λειτουργίας του ΠΜΣ

στ) **Ο Αντιπρύτανης Ακαδημαϊκών Υποθέσεων** του Πανεπιστημίου Πατρών έχει την εποπτεία και τον γενικότερο συντονισμό των μεταπτυχιακών σπουδών, σε επίπεδο Ιδρύματος.

3.2 Τη διδασκαλία του ΠΜΣ μπορούν να αναλαμβάνουν οι αναφερόμενοι στις διατάξεις του άρθρου 36 του Ν. 4485/2017

Άρθρο 4. ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

4.1 Για την εισαγωγή Μεταπτυχιακών Φοιτητών (ΜΦ) διενεργείται προκήρυξη (Πρόσκληση Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος) με εισήγηση της ΣΕ και απόφαση της ΣΤ του ΠΜΣ κάθε δυο χρόνια. Η δημοσίευση της προκήρυξης γίνεται από το Πανεπιστήμιο Πατρών με ευθύνη του Τμήματος, ενώ το σχετικό κόστος βαρύνει το ΠΜΣ.

Με εισήγηση της ΣΕ και απόφαση της ΣΤ ορίζεται κάθε έτος η Επιτροπή Αξιολόγησης Υποψηφίων (ΕΑΥ), η οποία απαρτίζεται από το πρόεδρο της Σ.Ε. και δύο τακτικά και τρία αναπληρωματικά μέλη ΔΕΠ με ειδικευση Γλωσσολογία.

Η επιλογή ολοκληρώνεται μέχρι τις 15 Οκτωβρίου του έτους εισαγωγής.

Τα απαιτούμενα δικαιολογητικά υποβάλλονται ηλεκτρονικά μέσω της

πλατφόρμας

https://matrix.upatras.gr/sap/bc/webdynpro/sap/zups_pg_adm# και είναι τα εξής:

1. Αίτηση (υπάρχει στην πλατφόρμα).
2. Περιγραφή στόχων: Υπόμνημα μίας σελίδας, στο οποίο να δικαιολογείται και να τεκμηριώνεται η πρόθεση για εγγραφή στο συγκεκριμένο Π.Μ.Σ
3. Βιογραφικό σημείωμα.

4. Δύο Συστατικές Επιστολές. Εάν ο υποψήφιος προέρχεται από το Τμήμα Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Πατρών, θα πρέπει να δηλώσει τα ονόματα των καθηγητών του Τμήματος που έχουν συμφωνήσει να δώσουν συστατική επιστολή.
5. Αντίγραφο Πτυχίου (με αναγνώριση από Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π, όπου απαιτείται).
6. Πιστοποιητικό αναλυτικής βαθμολογίας.
7. Αντίτυπο πτυχιακής εργασίας (εάν υπάρχει) και πιθανών δημοσιευμάτων σε ηλεκτρονική ή έντυπη μορφή.
8. Πιστοποιητικά γνώσης της Αγγλικής επιπέδου τουλάχιστον B2 (αν δεν διατίθεται, οι υποψήφιοι είναι δυνατό να κληθούν να αποδείξουν το επίπεδο γλωσσομάθειάς τους με γραπτή εξέταση), καθώς και πιστοποιητικά γνώσης άλλων ξένων γλωσσών.
9. Αντίγραφο Δελτίου Αστυνομικής Ταυτότητας.

Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να ενημερώνονται από την ιστοσελίδα του Τμήματος Φιλολογίας: www.philology-upatras.gr ή από τη Γραμματεία του Τμήματος Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Πατρών, Τ.Κ. 26504 Πανεπιστημιούπολη, Ρίο, Πάτρα. Τηλ.: 2610- 969757, e-mail: philsec@upatras.gr.

4.2 Στο Π.Μ.Σ. γίνονται δεκτοί κατεξοχήν πτυχιούχοι όλων των Τμημάτων των Φιλοσοφικών Σχολών και σχετικών τμημάτων άλλων σχολών Ανθρωπιστικών, Κοινωνικών και Ιστορικών Σπουδών (π.χ. του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών και του Τμήματος Φιλοσοφίας της Σχολής Ανθρωπιστικών και Κοινωνικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Πατρών, του Τμήματος Ιστορίας και Ανθρωπολογίας του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας κ.λπ.) των ελληνικών Πανεπιστημίων και ομοταγών αναγνωρισμένων Ιδρυμάτων του εξωτερικού, καθώς και απόφοιτοι τμημάτων Α.Τ.Ε.Ι. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις μπορεί να

γίνουν δεκτοί και απόφοιτοι άλλων Τμημάτων εφόσον συντρέχουν οι απαραίτητες προϋποθέσεις (κυρίως επαρκής γνώση Γλωσσολογίας).

Αίτηση μπορούν να υποβάλουν οι τελειόφοιτοι των ανωτέρω τμημάτων, υπό την προϋπόθεση ότι θα έχουν προσκομίσει Βεβαίωση Περάτωσης των Σπουδών τους το αργότερο μέχρι την ημερομηνία συνεδρίασης της Συνέλευσης για επικύρωση του πίνακα των επιτυχόντων. Στην περίπτωση αυτή αντίγραφο του πτυχίου ή του διπλώματός τους προσκομίζεται αμέσως μόλις αποκτηθεί.

Σε κάθε περίπτωση, οι επιλεγέντες για να εγγραφούν θα πρέπει να προσκομίσουν όλα τα απαραίτητα δικαιολογητικά μέχρι την ημερομηνία λήξης των εγγραφών.

4.3 Ο μέγιστος αριθμός μεταπτυχιακών φοιτητών ανά διδάσκοντα ορίζεται σε 5 (πέντε) (βλέπε άρθρο 45, παράγραφος 1β του Ν. 4485/2017)

Ο αριθμός εισακτέων στο πρόγραμμα ορίζεται κατά ανώτατο όριο σε δεκαοκτώ (18). Τα μέλη των κατηγοριών Ε.Ε.Π., καθώς και Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. που πληρούν τις προϋποθέσεις του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 1 του άρθρου 34 του Ν.4485/2017, μπορούν μετά από αίτησή τους να εγγραφούν ως υπεράριθμοι, και μόνο ένας κατ'έτος και ανά ΠΜΣ., μόνο σε ΠΜΣ. που οργανώνεται σε Τμήμα του Ιδρύματος όπου υπηρετούν, το οποίο είναι συναφές με το αντικείμενο του τίτλου σπουδών και του έργου που επιτελούν στο οικείο Ίδρυμα.

4.4 Η επιλογή γίνεται με συνεκτίμηση των εξής κριτηρίων: το γενικό βαθμό του πτυχίου/διπλώματος, τη βαθμολογία στα γλωσσολογικά προπτυχιακά μαθήματα, την επίδοση σε πτυχιακή / διπλωματική εργασία (όπου αυτή προβλέπεται στο προπτυχιακό επίπεδο) και σε άλλες προπτυχιακές εργασίες καθώς και την ερευνητική ή επαγγελματική δραστηριότητα του υποψηφίου.

Κριτήρια επιλογής – Συντελεστές βαρύτητας

1. Συνέντευξη: 35%
2. Βαθμολογία προπτυχιακών μαθημάτων ειδίκευσης: 30%
 - Ελάχιστος απαιτούμενος Μ.Ο. βαθμολογίας προπτυχιακών μαθημάτων ειδίκευσης: 7,5 /10.

- Ως μαθήματα ειδίκευσης ορίζονται όσα υπάγονται στους τομείς της Γενικής, Θεωρητικής και Εφαρμοσμένης Γλωσσολογίας.
- 3. Ξένες γλώσσες: 15% [Αγγλικά τουλάχιστον Β2 10% και δεύτερη/τρίτη/τέταρτη γλώσσα 5%]
- 4. Γενικός βαθμός πτυχίου: 7%
 - Ελάχιστος απαιτούμενος γενικός Μ.Ο. βαθμολογίας: 6,5 / 10.
- 5. Επίδοση σε πτυχιακή / διπλωματική εργασία – άλλες εργασίες: 8%
- 6. Ερευνητική δραστηριότητα: 5%

5 Ως ερευνητική δραστηριότητα λογίζονται, πλην της αυτοτελούς έρευνας, και άλλα ειδικά προσόντα όπως η συμμετοχή σε ερευνητικά προγράμματα, η παρακολούθηση θερινών σχολείων, η συμμετοχή σε προγράμματα ανταλλαγής φοιτητών Erasmus, δημοσιεύσεις κ.ά.

Συνολικός κατώτερος βαθμός επιτυχίας: 60%

Στο πρόγραμμα μπορούν να συμμετέχουν περιστασιακά ως υπεράριθμοι και φοιτητές του εξωτερικού μέσω ευρωπαϊκών προγραμμάτων (π.χ. Erasmus).

Αν η ΣΕ κρίνει ότι κάποιος/α επιτυχών/ούσα χρειάζεται ενίσχυση των βασικών γνώσεων Γλωσσολογίας, μπορεί να ζητήσει την παρακολούθηση των απαιτούμενων προπτυχιακών μαθημάτων.

4.5 Η ΕΑΥ καταρτίζει πίνακα αξιολογικής σειράς των επιτυχόντων, ο οποίος (με τη σύμφωνη γνώμη της ΣΕ) επικυρώνεται από την Συνέλευση, λαμβάνοντας υπόψη τα κριτήρια επιλογής όπως περιγράφηκαν στη παράγραφο 4.4

Επιλέγονται οι υποψήφιοι που θα συγκεντρώνουν συνολική βαθμολογία τουλάχιστον 60% και μέχρι τον μέγιστο αριθμό των 18 εισακτέων του ΠΜΣ. Σε περίπτωση ισοβαθμίας δυο ή περισσότερων υποψηφίων, γίνονται δεκτοί όλοι οι ισοβαθμούντες.

Εάν κάποιος φοιτητής γίνει δεκτός και εγκαταλείψει το πρόγραμμα, η θέση του συμπληρώνεται από τον πρώτο/η επιλαχόντα/ούσα, αρκεί να έχει βαθμολογία πάνω από 60%.

Άρθρο 5. ΕΓΓΡΑΦΕΣ – ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ/ΑΣΚΗΣΕΩΝ

- 5.1 Η εγγραφή των εισακτέων ΜΦ κάθε έτους γίνεται σε προθεσμίες που ορίζονται από τη Συνέλευση του Τμήματος (βλ. και άρθρο 68 του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας του Πανεπιστημίου Πατρών).

Για περισσότερες πληροφορίες οι εισακτέοι ΜΦ μπορούν να ενημερώνονται από την ιστοσελίδα του Τμήματος Φιλολογίας: www.philology-upatras.gr ή από τη Γραμματεία του Τμήματος Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Πατρών, Τ.Κ. 26504 Πανεπιστημιούπολη, Ρίο, Πάτρα. Τηλ.: 2610-969757, 2610-969324, e-mail: philsec@upatras.gr.

Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, είναι εφικτή η εγγραφή εντός μηνός μετά τη λήξη της

προθεσμίας εγγραφής, με απόφαση της ΣΤ και μετά από αιτιολογημένη αίτηση του ενδιαφερομένου.

- 5.2 Οι ΜΦ υποχρεούνται να ανανεώνουν την εγγραφή τους ανά εξάμηνο. Η ανανέωση εγγραφής γίνεται ηλεκτρονικά στην εξής διεύθυνση: <https://idp.upnet.gr/idp/Authn/UserPassword> στην αρχή κάθε εξαμήνου, μέσα σε προθεσμίες που ορίζονται από τη Γραμματεία του Τμήματος, που έχει τη διοικητική υποστήριξη του Προγράμματος. Φοιτητής, που δεν ανανέωσε την εγγραφή του και δεν παρακολούθησε μαθήματα ή δεν διεξήγε έρευνα για δύο (2) συνεχόμενα εξάμηνα, χάνει τη ιδιότητα του μεταπτυχιακού φοιτητή και διαγράφεται από τα μητρώα του ΠΜΣ.

- 5.3 Αναστολή φοίτησης. Κάθε μεταπτυχιακός φοιτητής μπορεί με σχετική αίτησή του στη Γραμματεία του Τμήματος να ζητήσει την αναστολή της φοίτησής του για διάστημα που δεν μπορεί να υπερβαίνει τα δύο συνεχόμενα εξάμηνα, για αποδεδειγμένα σοβαρούς λόγους. Το διάστημα αναστολής της φοίτησης δεν συνυπολογίζεται στο ανώτατο όριο διάρκειας της φοίτησης για την απόκτηση του ΔΜΣ.

Την αίτηση διακοπής φοίτησης εξετάζει η ΣΕ του ΠΜΣ, η οποία και εισηγείται στη Συνέλευση του Τμήματος την αποδοχή ή την απόρριψή της. Η αίτηση διακοπής δεν μπορεί να υποβληθεί μετά τη λήξη του τέταρτου εξαμήνου φοίτησης.

(βλ. παράγραφο 3 του άρθρου 33 του Ν. 4485/2017, όπου διευκρινίζεται ότι η αναστολή αφορά εξάμηνα).

5.4 Είναι δυνατό και μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις (ενδεικτικά: ασθένεια, φόρτος εργασίας, σοβαροί οικογενειακοί λόγοι, στράτευση, λόγοι ανωτέρας βίας) να χορηγείται παράταση σπουδών και μέχρι ένα έτος, κατόπιν αιτιολογημένης απόφασης της ΓΣ ή της ΕΔΕ.

5.5 Οι ΜΦ στο πρώτο εξάμηνο φοίτησης οφείλουν, μέσα σε οριζόμενες από το τμήμα ημερομηνίες και μέσω της ηλεκτρονικής διεύθυνσης <https://idp.upnet.gr/idp/Authn/UserPassword>, να κάνουν δήλωση των μαθημάτων που θα παρακολουθήσουν.

Φοιτητής που δεν έκανε δήλωση μαθημάτων στις οριζόμενες προθεσμίες χάνει τη δυνατότητα εξέτασης στα μαθήματα και άρα χάνει τη ιδιότητα του μεταπτυχιακού φοιτητή και διαγράφεται από τα μητρώα του ΠΜΣ.

5.6 Οι όροι φοίτησης που περιλαμβάνονται στον Κανονισμό Σπουδών του ΠΜΣ γίνονται αποδεκτοί από κάθε υποψήφιο με την εγγραφή του. Ο υποψήφιος, πριν εγγραφεί, λαμβάνει γνώση αυτού του Κανονισμού.

Άρθρο 6. ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΔΟΜΗ ΤΟΥ ΠΜΣ

6.1 Διάρκεια και διάρθρωση Σπουδών – Διδακτικό ημερολόγιο

Η **ελάχιστη διάρκεια** σπουδών είναι τέσσερα (4) ακαδημαϊκά εξάμηνα, συμπεριλαμβανομένου του χρόνου εκπόνησης της ΔΕ, ως ο νόμος ορίζει.

Η **ανώτατη διάρκεια** φοίτησης δεν μπορεί να υπερβαίνει το διπλάσιο του χρόνου της κανονικής διάρκειας φοίτησης, όπως αυτή ορίζεται στην απόφαση ίδρυσης εκάστου ΠΜΣ. Ως εκ τούτου, η **ανώτατη διάρκεια** φοίτησης στο ΠΜΣ «Γλωσσολογία: γλώσσα και επικοινωνία» ορίζεται στα οκτώ (8) εξάμηνα.

Τα όρια των εξαμήνων ορίζονται ως εξής και περιλαμβάνουν 13 εβδομάδες διδασκαλίας και τις εξετάσεις των μαθημάτων:

Χειμερινό εξάμηνο: Οκτώβριος – Φεβρουάριος

Εαρινό εξάμηνο: Μάρτιος – Ιούνιος

Για το ακαδημαϊκό έτος 2018-2019 το οποίο είναι το έτος εισαγωγής, η ημερομηνία έναρξης ορίζεται στις 22 Οκτωβρίου.

Το ωρολόγιο πρόγραμμα μαθημάτων/ασκήσεων κάθε εξαμήνου καταρτίζεται και ανακοινώνεται από τη ΣΕ τουλάχιστον ένα δεκαήμερο πριν από την έναρξη του εξαμήνου.

(βλ. και άρθρο 70 του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας του Πανεπιστημίου Πατρών).

6.2 Μαθήματα

- Το κάθε μάθημα του ΠΜΣ αντιστοιχεί σε δεκαπέντε (15) πιστωτικές μονάδες (ECTS).
- Η κατανομή των προσφερόμενων μαθημάτων ανά εξάμηνο είναι δυνατόν να αλλάξει με εισήγηση της ΣΕ και κατόπιν έγκρισης της Συνέλευσης του Τμήματος.
- Η αξιολόγηση του κάθε μαθήματος και του/της διδάσκοντος γίνεται στο τέλος κάθε εξαμήνου με τη συμπλήρωση ερωτηματολογίων από τους φοιτητές.
- Το ωρολόγιο πρόγραμμα μαθημάτων αναρτάται κάθε εξάμηνο στον ιστότοπο του Τμήματος.

Το σύνολο των Πιστωτικών Μονάδων (Π.Μ. ή ECTS) που απαιτούνται για την απόκτηση του ΔΜΣ ανέρχεται σε 120 ECTS. Η διδασκαλία των μαθημάτων γίνεται στην Ελληνική Γλώσσα. Για τη λήψη του ΔΜΣ οι φοιτητές υποχρεούνται να παρακολουθήσουν και να εξεταστούν επιτυχώς σε συνολικά έξι (6) εξαμηνιαία μαθήματα κατά τα 3 πρώτα εξάμηνα (δηλ. 2 μαθήματα στο Α΄ εξάμηνο, 2 στο Β΄ εξάμηνο και 2 στο Γ΄ εξάμηνο) και να εκπονήσουν επιτυχώς Διπλωματική Εργασία (ΔΕ) κατά το 4ο εξάμηνο. Τα μαθήματα πιστώνονται με συνολικό φόρτο εργασίας 90 ECTS και η ΔΕ με συνολικό φόρτο εργασίας 30 ECTS. Τα μαθήματα του ΠΜΣ είναι επιλογής εφόσον προσφέρονται περισσότερα από δύο ανά εξάμηνο. **Τα προσφερόμενα μαθήματα του ΠΜΣ** ανά εξάμηνο σπουδών είναι τα εξής:

Α΄ εξάμηνο		Β΄ εξάμηνο	
Μαθήματα (2 μαθήματα από τα ακόλουθα)	ECTS	Μαθήματα (2 μαθήματα από τα ακόλουθα)	ECTS
Εφαρμοσμένη Γλωσσολογία: Μεταναστευτικές ταυτότητες και κριτική γλωσσική εκπαίδευση	15	Σχηματισμός και ανάλυση λέξεων: Θεωρητικές προσεγγίσεις	15
Ερευνητικά ζητήματα λεξικολογικής ανάλυσης	15	Σύνταξη: η δομή των φράσεων	15
Μεθοδολογία της Γλωσσολογικής Έρευνας	15	Γλωσσολογική ανάλυση και εφαρμογές	15
Σύγχρονα θέματα στη γλωσσολογία	15		
ΣΥΝΟΛΟ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ Α΄ ΕΞΑΜΗΝΟΥ	30	ΣΥΝΟΛΟ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ Β΄ ΕΞΑΜΗΝΟΥ	30
Γ΄ εξάμηνο		Δ΄ εξάμηνο	
Μαθήματα (2 μαθήματα από τα ακόλουθα)	ECTS	Μαθήματα	ECTS
Γλωσσική μεταβολή: θεωρία και εφαρμογές	15	Σεμινάρια ακαδημαϊκής γραφής	3
Φωνολογία και διαλεκτική ποικιλία	15	Εκπόνηση Διπλωματικής Εργασίας	27
Σύγχρονες τάσεις στη Γλωσσολογία	15		
Γλωσσολογικές εφαρμογές	15		
ΣΥΝΟΛΟ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ Γ΄	30	ΣΥΝΟΛΟ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ Δ΄	30

ΕΞΑΜΗΝΟΥ		Δ' ΕΞΑΜΗΝΟΥ	
-----------------	--	--------------------	--

Με πρόταση της ΣΤ και έγκριση της Συγκλήτου μπορεί να γίνεται τροποποίηση του προγράμματος των μαθημάτων και ανακατανομή μεταξύ των εξαμήνων.

Διδάσκοντες στο ΠΜΣ δύνανται να είναι σύμφωνα με τα οριζόμενα στις παραγράφους 1, 2, 5 και 6 του άρθρου 36 του Ν.4485/2017.

Σε κάθε περίπτωση, απαγορεύεται η διδασκαλία μαθημάτων με μέσα εξ αποστάσεως εκπαίδευσης σε ποσοστό μεγαλύτερο του τριάντα πέντε τοις εκατό (35%).

Τα μαθήματα θα διδάσκονται στην Ελληνική και/ή στην Αγγλική γλώσσα.

6.3 Παρακολούθηση μαθημάτων

Τα μαθήματα έχουν τη μορφή σεμιναρίων ή παραδόσεων και είναι δυνατόν να πλαισιώνονται με σεμινάρια και διαλέξεις προσκεκλημένων επιστημόνων της Ελλάδας και του εξωτερικού.

Η παρακολούθηση των μαθημάτων είναι **υποχρεωτική** και θα πρέπει να αποφεύγεται η καθυστερημένη προσέλευση ή πρόωρη αποχώρηση των φοιτητών. Οι φοιτητές διαγράφονται από μάθημα εάν ο μέγιστος αριθμός των απουσιών τους υπερβεί τις δύο (2). Σε ειδικές περιπτώσεις και αν συντρέχουν ειδικοί λόγοι, η ΓΣ μπορεί να επιτρέψει την συνέχιση των σπουδών ενός ΜΦ ο οποίος έχει υπερβεί το όριο των δύο (2) απουσιών, μετά από σχετική εισήγηση της ΣΕ.

Οι ΜΦ οφείλουν να συμμετέχουν στις εκπαιδευτικές δραστηριότητες του Τμήματος, και να συμμετέχουν στην εποπτεία των εξετάσεων.

Τα μαθήματα – εργαστήρια πραγματοποιούνται στο Πανεπιστήμιο Πατρών.

(βλ. και άρθρο 71 του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας του Πανεπιστημίου Πατρών).

6.4 Βαθμολογία - Εξετάσεις – Ορισμός ΕΚ και ΤΕΕ

Η επίδοση σε κάθε μάθημα αξιολογείται από τον/ους διδάσκοντα/ες και βαθμολογείται με την ισχύουσα, για τους προπτυχιακούς φοιτητές, κλίμακα βαθμολογίας. Συγκεκριμένα, οι βαθμοί που δίδονται, κυμαίνονται από μηδέν (0)

μέχρι δέκα (10) με διαβαθμίσεις της ακέραιης ή μισής μονάδας. Προβιβάσιμοι βαθμοί είναι το 5 και οι μεγαλύτεροί του.

Σε περίπτωση αποτυχίας εξέτασης σε μάθημα του Α΄ ή Β΄ ή Γ΄ εξαμήνου ο μεταπτυχιακός φοιτητής δύναται να εξεταστεί πριν την έναρξη του χειμερινού εξαμήνου του επόμενου ακαδημαϊκού έτους. Η παραπάνω εξέταση είναι επαναληπτική των μαθημάτων των αντίστοιχων εξαμήνων. Εάν το μάθημα στο οποίο απέτυχε είναι του Γ΄ εξαμήνου, τότε η διπλωματική εργασία του, εφόσον έχει εκπονηθεί, θα πιστώνεται μόνο σε περίπτωση επιτυχίας στο μάθημα.

Σε περίπτωση δεύτερης αποτυχίας σε μάθημα (είτε πρόκειται για το ίδιο μάθημα στο οποίο αποτυγχάνει ο ΜΦ σε επαναληπτική εξέταση είτε για δύο διαφορετικά μαθήματα), ο μεταπτυχιακός φοιτητής διαγράφεται από το Πρόγραμμα.

Για κάθε ΜΦ ορίζεται από τη ΣΤ, μετά από πρόταση της ΣΕ, ένα μέλος ΔΕΠ ως επιβλέπων καθηγητής (ΕΚ). Η ΣΕ και ο ΕΚ έχουν την ευθύνη της παρακολούθησης και του ελέγχου της πορείας των σπουδών του μεταπτυχιακού φοιτητή.

Για την εξέταση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας (ΔΕ), ορίζεται από τη ΣΤ Τριμελής Εξεταστική Επιτροπή (ΤΕΕ), στην οποία συμμετέχουν ο επιβλέπων και δύο (2) άλλα μέλη Δ.Ε.Π. ή ερευνητές των βαθμίδων Α΄, Β΄ ή Γ΄, οι οποίοι είναι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος και ανήκουν στην ίδια ή συγγενή ειδικότητα με αυτή στην οποία εκπονήθηκε η εργασία.

Η έγκριση της διπλωματικής εργασίας μπορεί να αποφασιστεί και με τη σύμφωνη γνώμη μόνο των δύο μελών της ΤΕΕ.

Σε περίπτωση αποτυχίας στην εξέταση της ΔΕ, ο φοιτητής μπορεί να επανεξετασθεί για μια ακόμη φορά, όχι νωρίτερα από τρεις μήνες, ούτε αργότερα από έξι, από την προηγούμενη εξέταση. Σε περίπτωση δεύτερης αποτυχίας ο φοιτητής διαγράφεται από το Πρόγραμμα μετά από απόφαση της ΣΤ.

Για την απονομή του ΔΜΣ απαιτείται προαγωγικός βαθμός σε όλα τα μεταπτυχιακά μαθήματα και στη ΔΕ. Αν η εν λόγω προϋπόθεση δεν επιτευχθεί

μέσα στην προβλεπόμενη προθεσμία, ο μεταπτυχιακός φοιτητής δικαιούται απλού πιστοποιητικού επιτυχούς παρακολούθησης των μαθημάτων όπου έλαβε προαγωγικό βαθμό και αποχωρεί.

Άρθρο 7. ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Για την εκπόνηση και συγγραφή της ΔΕ, ισχύουν οι όροι συγγραφής και δημοσιοποίησης διπλωματικών εργασιών του Πανεπιστημίου Πατρών στο Παράρτημα 3 του παρόντος.

Το θέμα της ΔΕ ορίζεται στο τέλος του τρίτου εξαμήνου. Η έκτασή της περιορίζεται στις

20.000 με 25.000 λέξεις. Στα όρια αυτά συμπεριλαμβάνονται οι υποσημειώσεις και η βιβλιογραφία, αλλά εξαιρούνται τυχόν παραρτήματα (π.χ. σώματα δεδομένων, κείμενα, εικονογράφηση κ.α.).

Προθεσμίες παράδοσης και διόρθωσης

Παράδοση: 15 Σεπτεμβρίου

Διόρθωση: 15 Οκτωβρίου

Υποστήριξη: Τέλη Οκτωβρίου (ενδεικτική ημερομηνία)

Η αξιολόγηση των Εργασιών και η κατάθεση της σχετικής βαθμολογίας στη Γραμματεία του Τμήματος ολοκληρώνεται μέσα σε διάστημα 40 ημερών από την παράδοση.

Για σοβαρούς και τεκμηριωμένους λόγους (όπως υγείας ή οικογενειακούς) και εφόσον υπάρχει η σύμφωνη γνώμη του ΕΚ, ο φοιτητής μπορεί να ζητήσει παράταση της ημερομηνίας υποβολής της ΔΕ, οπότε παρατείνεται ανάλογα και η αξιολόγησή της. Η παράταση αυτή δεν είναι δυνατό σε καμία περίπτωση να υπερβαίνει τα δύο (2) ακαδημαϊκά εξάμηνα. Ο συνολικός χρόνος σπουδών (μαζί με την παράταση) δεν είναι δυνατό να υπερβαίνει το ανώτατο όριο διάρκειας της φοίτησης για την απόκτηση του ΔΜΣ, δηλαδή τα έξι (6) ακαδημαϊκά εξάμηνα. Για την παράταση απαιτείται έγκριση από τη Συνέλευση, μετά από εισήγηση της ΣΕ.

Οι επόπτες καθηγητές οφείλουν να παρακολουθούν συστηματικά τους μεταπτυχιακούς φοιτητές και φοιτήτριες κατά τη διάρκεια εκπόνησης της ΔΕ και αναλαμβάνουν να ενημερώνουν τη ΣΕ του ΠΜΣ για την πρόοδο των φοιτητών που εποπτεύουν.

7.1 Εκπόνηση - Εξέταση Διπλωματικής Εργασίας

Το θέμα της ΔΕ και ο ΕΚ, που πρέπει να είναι διδάσκων του ΠΜΣ, ορίζονται στο τέλος του τρίτου εξαμήνου μετά από σχετική συνεννόηση των δύο πλευρών. Τα θέματα των ΔΕ και οι επιβλέποντες καθηγητές τους εγκρίνονται από τη Συνέλευση μετά από σχετική εισήγηση της Σ.Ε. του Π.Μ.Σ.

Η έκταση της Διπλωματικής Εργασίας περιορίζεται στις 20.000 με 25.000 λέξεις. Στα όρια αυτά συμπεριλαμβάνονται οι υποσημειώσεις και η βιβλιογραφία, αλλά εξαιρούνται τα παραρτήματα που περιλαμβάνουν σώματα δεδομένων, κείμενα, εικονογράφηση κ.ά. Εργασίες που υπερβαίνουν το προκαθορισμένο όριο λέξεων υπόκεινται σε μείωση βαθμολογίας, ή σε ακραίες περιπτώσεις, δε γίνονται δεκτές.

Η συγγραφή της ΔΕ μπορεί να γίνει στην ελληνική ή στην αγγλική.

Στη ΔΕ δηλώνεται ρητά από τον υποψήφιο ότι είναι συγγραφέας αυτής της πρωτότυπης μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας και ότι έχει αναφέρει όλες τις πηγές από τις οποίες έκανε χρήση δεδομένων, ιδεών ή λέξεων είτε αυτές αναφέρονται ακριβώς είτε παραφρασμένες.

Εξέταση ΔΕ

Για την εξέταση της Διπλωματικής Εργασίας ορίζεται από τη Συνέλευση του Τμήματος ΤΕΕ στην οποία συμμετέχουν ο επιβλέπων και δύο (2) άλλα μέλη Δ.Ε.Π. ή ερευνητές των βαθμίδων Α', Β', Γ', οι οποίοι είναι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος και διαθέτουν συναφή επιστημονική δραστηριότητα. Η ΔΕ παραδίδεται σε τρία αντίτυπα, βαθμολογείται από την ΤΕΕ και η βαθμολογία κατατίθεται στη Γραμματεία του Τμήματος.

Παρασιώπηση βιβλιογραφικών ή άλλων πηγών, υιοθέτηση απόψεων τρίτων χωρίς σχετική αναφορά στα ονόματα και τα έργα τους, μεταφορά αυτούσιου κειμένου αντλημένου από βιβλία, άρθρα ή άλλα δημοσιεύματα (συμβατικά ή ηλεκτρονικά) χωρίς τη χρήση εισαγωγικών («...»), οικειοποίηση ανέκδοτων μελετών χωρίς τη σύμφωνη γραπτή εξουσιοδότηση του συγγραφέα τους, καθώς και οποιαδήποτε άλλη μορφή λογοκλοπής συνεπάγεται απόρριψη της εξαμηνιαίας εργασίας ή της ΔΕ και διαγραφή του φοιτητή από το ΠΜΣ. Τη διαγραφή εισηγείται στη Συνέλευση η ΣΕ του Π.Μ.Σ προσκομίζοντας απαραίτητως και τα σχετικά

αποδεικτικά στοιχεία και επικυρώνει υποχρεωτικά η Συνέλευση, εκτός αν κρίνει ότι τα προσκομισθέντα στοιχεία δεν είναι επαρκή.

Η εξέταση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας περιλαμβάνει και προφορική εξέταση ενώπιον της ΤΕΕ. Η παρουσίαση της ΔΕ έχει διάρκεια 20 λεπτών, ενώ ακολουθείται και από ερωτήσεις ανάλογης διάρκειας από τα μέλη της ΤΕΕ.

Η παρουσίαση αποτελεί μέρος της αξιολόγησης της ΔΕ και προσμετράται στην συνολική βαθμολογία της ΔΕ. Για την καταχώρηση της βαθμολογίας της ΔΕ το πρακτικό παρουσίασης υποβάλλεται στη Γραμματεία του Τμήματος.

Η ΔΕ, εφόσον εγκριθεί από την εξεταστική επιτροπή, αναρτάται υποχρεωτικά στο δικτυακό τόπο της οικείας Σχολής.

Επιπλέον, μετά την έγκριση της ΔΕ και την καταχώρηση των διορθώσεων, αλλά πριν από την κατομολόγηση, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές υποχρεούνται να καταθέσουν ένα ηλεκτρονικό αντίτυπο (CD-ROM) σε μορφή που δεν επιδέχεται επεμβάσεις (pdf) στη Γραμματεία του Τμήματος συνοδευόμενο από σχετική αίτηση, ένα (1) αντίτυπο στην Κεντρική Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου, η οποία το καταχωρεί υποχρεωτικά στην ηλεκτρονική βάση δεδομένων της, και ένα στη Βιβλιοθήκη του Τμήματος.

7.2 Συγγραφή διπλωματικής εργασίας

Θέματα που αφορούν στη συγγραφή της Δ.Ε., όπως π.χ. γλώσσα, γραμματοσειρά, οδηγίες για την περίληψη, το περιεχόμενο, τη διάρθρωση και τον τρόπο παρουσίασης της εργασίας, ζητήματα βιβλιογραφίας κ.λ.π., παρατίθενται στα Παραρτήματα 2-3 του παρόντος κανονισμού.

(βλ. και άρθρο 72 του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας του Πανεπιστημίου Πατρών).

Άρθρο 8. ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΜΦ

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές οφείλουν να συμμετέχουν στις εκπαιδευτικές δραστηριότητες του Τμήματος και να συμμετέχουν στην εποπτεία των εξετάσεων.

Άρθρο 9. ΑΠΟΝΟΜΗ ΚΑΙ ΒΑΘΜΟΣ ΔΜΣ

Στους μεταπτυχιακούς φοιτητές που ολοκλήρωσαν με επιτυχία τις υποχρεώσεις τους απονέμεται Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΔΜΣ). Η αποφοίτηση των φοιτητών και ο τελικός βαθμός που συγκέντρωσαν στο ΔΜΣ εγκρίνονται από τη Γ.Σ του Τμήματος.

9.1 Προϋποθέσεις Απονομής ΔΜΣ

Ο μεταπτυχιακός φοιτητής ολοκληρώνει τις σπουδές του και λαμβάνει το δίπλωμα

μεταπτυχιακών σπουδών, όταν εκπληρώσει όλες τις υποχρεώσεις που προβλέπονται από το ΠΜΣ και τον Εσωτερικό Κανονισμό λειτουργίας για τις Μεταπτυχιακές Σπουδές του Πανεπιστημίου Πατρών.

Ειδικότερα:

Οι φοιτητές υποχρεούνται να παρακολουθήσουν και να εξεταστούν επιτυχώς σε συνολικά 6 εξαμηνιαία μαθήματα κατά τα 3 πρώτα εξάμηνα (δηλ. 2 μαθήματα στο Α' εξάμηνο, 2 στο Β' εξάμηνο και 2 στο Γ' εξάμηνο) και να εκπονήσουν επιτυχώς Διπλωματική Εργασία (Δ.Ε.) ειδίκευσης κατά το 4ο εξάμηνο.

ΔΜΣ δεν απονέμεται σε φοιτητή του οποίου ο τίτλος σπουδών πρώτου κύκλου από ίδρυμα της αλλοδαπής δεν έχει αναγνωρισθεί από το Διεπιστημονικό Οργανισμό Αναγνώρισης Τίτλων Ακαδημαϊκών και Πληροφόρησης – ΔΟΑΤΑΠ, σύμφωνα με το ν. 3328/2005 (Α' 80).

9.2 Υπολογισμός βαθμού ΔΜΣ

Ο τελικός βαθμός του ΔΜΣ προκύπτει από τον βαθμό των μεταπτυχιακών μαθημάτων και τον βαθμό της ΔΕ, σύμφωνα με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος, ως ακολούθως: Ο βαθμός του ΔΜΣ προκύπτει από τον σταθμικό μέσο όρο των μαθημάτων του ΠΜΣ και της ΔΕ. Η στάθμιση γίνεται από τις πιστωτικές μονάδες των μαθημάτων και της διπλωματικής εργασίας.

Ο βαθμός υπολογίζεται με ακρίβεια δεύτερου δεκαδικού ψηφίου με τον ακόλουθο τρόπο: Ο βαθμός κάθε μαθήματος και της διπλωματικής εργασίας πολλαπλασιάζεται με τον αντίστοιχο βαθμό πιστωτικών μονάδων (ECTS) και το

άθροισμα των γινομένων διαιρείται με τον αριθμό πιστωτικών μονάδων που απαιτούνται για τη λήψη του ΔΜΣ.

Ο βαθμός του ΔΜΣ πιστοποιεί την επιτυχή αποπεράτωση των σπουδών του ΜΦ. Στα απονεμόμενα ΔΜΣ αναγράφεται χαρακτηρισμός Καλώς, Λίαν Καλώς, Άριστα που αντιστοιχεί σε:

- «Άριστα» από 8,50 έως 10
- «Λίαν Καλώς» από 6,50 έως 8,49
- «Καλώς» από 5 έως 6,49

Η απονομή των τίτλων ΔΜΣ εγκρίνεται από τη ΣΤ.

9.3 Απαραίτητα δικαιολογητικά

Αφού ολοκληρωθεί η έγκριση απονομής από τη ΣΤ ο μεταπτυχιακός φοιτητής θα πρέπει να καταθέσει στη Γραμματεία του Τμήματος:

α) Βεβαίωση από το «Νημερτής» (είναι το ιδρυματικό αποθετήριο του Πανεπιστημίου Πατρών που φιλοξενεί όλη την πνευματική παραγωγή του ιδρύματος και λειτουργεί ως βάση για τις διδακτορικές διατριβές και τις μεταπτυχιακές εργασίες που έχουν εκπονηθεί στο Πανεπιστήμιο Πατρών) ότι έχει κατατεθεί η ΔΕ.

β) Υπεύθυνη δήλωση (άρθρο 8 Ν.1599/1986) η οποία περιλαμβάνει τα εξής:

- «Το σύνολο της εργασίας αποτελεί πρωτότυπο έργο, παραχθέν από εμένα, και δεν παραβιάζει δικαιώματα τρίτων καθ' οιονδήποτε τρόπο».
- «Φέρω αποκλειστικά την ευθύνη της δίκαιης χρήσης του υλικού που χρησιμοποίησα και τίθεμαι αποκλειστικός υπεύθυνος των πιθανών συνεπειών της χρήσης αυτής. Αναγνωρίζω δε ότι το Πανεπιστήμιο Πατρών δεν φέρει ούτε

αναλαμβάνει οιαδήποτε ευθύνη που τυχόν προκύψει από πλημμελή εκκαθάριση πνευματικών δικαιωμάτων».

- «Έχω λάβει γνώση των συνεπειών του νόμου και όσων ορίζονται στον Κανονισμό Σπουδών του Τμήματος και στον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας του Πανεπιστημίου Πατρών, και δηλώνω ότι η εργασία που καταθέτω έχει εκπονηθεί με δική μου ευθύνη τηρουμένων των προϋποθέσεων που ορίζονται στις ισχύουσες διατάξεις και στον Κανονισμό για τα πνευματικά δικαιώματα».

- «Δεν έχω εκκρεμότητες με τις υπηρεσίες του Πανεπιστημίου Πατρών, (Φοιτητική Λέσχη, Φοιτητική Εστία, Κεντρική Βιβλιοθήκη), δεν έχω ειδική ταυτότητα δωρεάν σίτισης για το τρέχον ακαδημαϊκό έτος και δεν διαθέτω δωμάτιο στη Φοιτητική Εστία».

γ) Ένα αντίτυπο της ΔΕ σε ηλεκτρονική μορφή (CD-ROM) σε μορφή αρχείου που δεν επιδέχεται επεμβάσεις (pdf).

9.4 Τελετουργικό Απονομής ΔΜΣ

Η απονομή των ΔΜΣ γίνεται τουλάχιστον δύο φορές κατ' έτος, ενιαία για όλα τα Μεταπτυχιακά Προγράμματα, σε ειδική δημόσια τελετή, στην οποία παρίστανται ο/η Πρύτανης/ις, οι Πρόεδροι των Τμημάτων και όλοι οι μεταπτυχιακοί φοιτητές, που έχουν εκπληρώσει τις προϋποθέσεις απονομής ΔΜΣ.

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του ΠΜΣ και μέχρι την απονομή του διπλώματος, χορηγείται από τη Γραμματεία του ΠΜΣ πιστοποιητικό ολοκλήρωσης των σπουδών στο οποίο αναφέρεται η ημερομηνία αποφοίτησης.

Άρθρο 10. ΛΟΓΟΚΛΟΠΗ

Ο/Η μεταπτυχιακός/η φοιτητής/τρια υποχρεούται να αναφέρει με τον ενδεδειγμένο τρόπο αν χρησιμοποίησε το έργο και τις απόψεις άλλων. Η αντιγραφή θεωρείται σοβαρό ακαδημαϊκό παράπτωμα. Λογοκλοπή θεωρείται η αντιγραφή εργασίας κάποιου/ας άλλου/ης, καθώς και η χρησιμοποίηση εργασίας άλλου/ης – δημοσιευμένης ή μη – χωρίς τη δέουσα αναφορά. Η αντιγραφή οποιουδήποτε υλικού τεκμηρίωσης, ακόμη και από μελέτες του/της ιδίου/ας του/της υποψηφίου/ας, χωρίς σχετική αναφορά, μπορεί να στοιχειοθετήσει απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος για διαγραφή του/της. Στις παραπάνω περιπτώσεις, η Συνέλευση του Τμήματος μπορεί να αποφασίσει τη διαγραφή του/της, αφού προηγουμένως του δοθεί η δυνατότητα να εκθέσει, προφορικώς ή γραπτώς, τις απόψεις του επί του θέματος.

Οποιοδήποτε παράπτωμα ή παράβαση ακαδημαϊκής δεοντολογίας παραπέμπεται για αντιμετώπιση του προβλήματος στη Συνέλευση του Τμήματος. Ως παραβάσεις θεωρούνται και τα παραπτώματα της αντιγραφής ή της λογοκλοπής και γενικότερα κάθε παράβαση των διατάξεων περί πνευματικής ιδιοκτησίας από μεταπτυχιακό/η φοιτητή/τρια κατά τη συγγραφή

εργασιών στο πλαίσιο των μαθημάτων ή την εκπόνηση της διπλωματικής εργασίας (απόφαση Συγκλήτου συνεδρίαση 115/25.4.2017, έγγραφο με αριθμό 318/11394/27.4.2017, με θέμα "Επί του θέματος της υποχρεωτικής χρήσης της εφαρμογής EPhorus". Η εφαρμογή αυτή έχει αντικατασταθεί από το Turnitin).

Άρθρο 11. ΦΟΙΤΗΤΙΚΕΣ ΠΑΡΟΧΕΣ

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές έχουν όλα τα δικαιώματα και τις παροχές που προβλέπονται για τους φοιτητές του πρώτου κύκλου σπουδών, πλην του δικαιώματος παροχής δωρεάν διδακτικών συγγραμμάτων.

11.1 Γενικά

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές που δεν έχουν άλλη ιατροφαρμακευτική και νοσοκομειακή περίθαλψη, δικαιούνται πλήρη ιατροφαρμακευτική και νοσοκομειακή περίθαλψη στο Εθνικό Σύστημα Υγείας (Ε.Σ.Υ.) με κάλυψη των σχετικών δαπανών από τον Εθνικό Οργανισμό Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (Ε.Ο.Π.Υ.Υ.).

11.2 Τέλη Φοίτησης

Το ΠΜΣ «Γλωσσολογία: Γλώσσα και Επικοινωνία» δεν έχει τέλη φοίτησης

Άρθρο 12. ΘΕΜΑΤΑ ΤΟΥ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΣ (άρθρο 15 του Ν.3374/2005)

Το ΠΜΣ συνοδεύεται από παράρτημα διπλώματος στην ελληνική και στην αγγλική γλώσσα, το οποίο, μεταξύ άλλων, περιέχει πληροφορίες και στοιχεία σχετικά με τη διάρκεια και το περιεχόμενο του προγράμματος σπουδών, τα προσόντα και την εξειδίκευση που απέκτησε ο πτυχιούχος και τη βαθμολογία του σύμφωνα με το ευρωπαϊκό σύστημα πιστωτικών μονάδων (ECTS).

Άρθρο 13. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ / ΥΛΙΚΟΤΕΧΝΙΚΗ ΥΠΟΔΟΜΗ

Για τα θέματα του ΠΜΣ οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να απευθύνονται στη Γραμματεία του Τμήματος Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Πατρών, Τ.Κ. 26504 Πανεπιστημιούπολη, Ρίο, Πάτρα. Τηλ.: 2610-969757, e-mail: philsec@upatras.gr.

Ωράριο λειτουργίας και εξυπηρέτησης κοινού: Δευτέρα – Τετάρτη – Πέμπτη
10.00- 12.00

Οι ΜΦ που επιθυμούν να λάβουν πιστοποιητικά / βεβαιώσεις, κάνουν ηλεκτρονική αίτηση μέσω της ηλεκτρονικής διεύθυνσης <https://idp.upnet.gr/idp/Authn/UserPassword> και την επόμενη ημέρα που θα είναι ανοιχτή η γραμματεία μπορούν να παραλαμβάνουν το πιστοποιητικό / βεβαίωση.

Άρθρο 14. ΘΕΜΑΤΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΤΟΥ ΠΜΣ

Η χρηματοδότηση του ΠΜΣ προέρχεται από τον προϋπολογισμό του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων,

Τα Α.Ε.Ι. οφείλουν να δημοσιεύουν ετησίως, με ανάρτηση στην ιστοσελίδα τους, απολογισμό εσόδων - εξόδων, με αναγραφή της κατανομής των δαπανών ανά κατηγορία.

Άρθρο 15. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Στο τέλος κάθε εξαμήνου, πραγματοποιείται αξιολόγηση κάθε μαθήματος και κάθε διδάσκοντος από τους μεταπτυχιακούς φοιτητές.

Άρθρο 16. ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

Οι φοιτητές που έχουν ήδη εγγραφεί σε ΠΜΣ κατά την έναρξη ισχύος του Ν. 4485/2017, καθώς και οι φοιτητές που εγγράφονται και αρχίζουν τη φοίτηση το ακαδημαϊκό έτος 2017-2018 σε ΠΜΣ ιδρυθέν έως τη δημοσίευση του Ν. 4485/2017, συνεχίζουν και ολοκληρώνουν το πρόγραμμα, σύμφωνα με τις ισχύουσες, έως την έναρξη ισχύος του Ν. 4485/2017, διατάξεις (άρθρο 85 παρ. 2 του Ν. 4485/2017).

Όσα θέματα δεν ρυθμίζονται στον παρόντα Κανονισμό, θα ρυθμίζονται από τα αρμόδια όργανα σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

Άρθρο 17. ΣΥΝΤΜΗΣΕΙΣ

ΣΤ = Συνέλευση Τμήματος

ΔΕ = Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία

ΔΠΜΣ = Διευθυντής Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών

ΕΑΥ = Επιτροπή Αξιολόγησης Υποψηφίων

ΕΚ = Επιβλέπων Καθηγητής

ΔΜΣ = Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών

ΜΦ = Μεταπτυχιακοί Φοιτητές

ΠΜΣ = Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών

ΣΕ = Συντονιστική Επιτροπή

ΕΔΕ = Ειδική Διατμηματική Επιτροπή

ΤΕΕ = Τριμελής Εξεταστική Επιτροπή

Α.Ε.Ι. = Ανώτατα Εκπαιδευτικά

Ιδρύματα

Ε.Λ.Κ.Ε. = Ειδικός Λογαριασμός Κονδυλίων Έρευνας

Ε.Ε.Π. = Ειδικό Εκπαιδευτικό Προσωπικό

Ε.ΔΙ.Π. = Εργαστηριακό Διδακτικό Προσωπικό

Ε.Τ.Ε.Π. = Ειδικό Τεχνικό Εργαστηριακό Προσωπικό

Άρθρο 18. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1

Δικαιολογητικά υποψηφιότητας σε ΠΜΣ (το Τμήμα καθορίζει τα δικαιολογητικά των υποψηφίων μεταπτυχιακών φοιτητών)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2

Οδηγίες συγγραφής ΔΕ (καθορίζονται με απόφαση της Συνέλευση του Τμήματος)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3

Όροι συγγραφής και δημοσιοποίησης διπλωματικών εργασιών, μεταπτυχιακών εργασιών και διδακτορικών διατριβών στο Πανεπιστήμιο Πατρών

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1

Δικαιολογητικά υποψηφιότητας σε ΠΜΣ

Τα απαιτούμενα δικαιολογητικά υποβάλλονται ηλεκτρονικά μέσω της πλατφόρμας https://matrix.upatras.gr/sap/bc/webdynpro/sap/zups_pg_adm# και είναι τα εξής:

- 1) Αίτηση (υπάρχει στην πλατφόρμα).
- 2) Περιγραφή στόχων: Υπόμνημα μίας σελίδας, στο οποίο να δικαιολογείται και να τεκμηριώνεται η πρόθεση για εγγραφή στο συγκεκριμένο Π.Μ.Σ
- 3) Βιογραφικό σημείωμα.
- 4) Δύο Συστατικές Επιστολές. Εάν ο υποψήφιος προέρχεται από το Τμήμα Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Πατρών, θα πρέπει να δηλώσει τα ονόματα των καθηγητών του Τμήματος που έχουν συμφωνήσει να δώσουν συστατική επιστολή.
- 5) Αντίγραφο Πτυχίου (με αναγνώριση από Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π, όπου απαιτείται).
- 6) Πιστοποιητικό αναλυτικής βαθμολογίας.
- 7) Αντίτυπο πτυχιακής εργασίας (εάν υπάρχει) και πιθανών δημοσιευμάτων σε ηλεκτρονική ή έντυπη μορφή.
- 8) Πιστοποιητικά γνώσης της Αγγλικής επιπέδου τουλάχιστον B2 (αν δεν διατίθεται, οι υποψήφιοι είναι δυνατό να κληθούν να αποδείξουν το επίπεδο γλωσσομάθειάς τους με γραπτή εξέταση), καθώς και πιστοποιητικά γνώσης άλλων ξένων γλωσσών.
- 9) Αντίγραφο Δελτίου Αστυνομικής Ταυτότητας.

Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να ενημερώνονται από την ιστοσελίδα του Τμήματος Φιλολογίας: www.philology-upatras.gr ή από τη Γραμματεία του Τμήματος Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Πατρών, Τ.Κ. 26504 Πανεπιστημιούπολη, Ρίο, Πάτρα. Τηλ.: 2610-969757, e-mail: philsec@upatras.gr.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2

Οδηγίες συγγραφής ΔΕ

1. Γενικές Οδηγίες

- Η ΜΔΕ τυπώνεται σε χαρτί A4, σε διπλή όψη (μπρος-πίσω) και δένεται με θερμοκόλληση.
- Το αρχείο της διατριβής θα πρέπει να είναι τόσο σε μορφή **Word doc ή Word.docx** όσο και σε μορφή **pdf**.
- Το εξώφυλλο είναι λευκό και περιλαμβάνει τον τίτλο της διπλωματικής εργασίας, το ονοματεπώνυμο του φοιτητή/της φοιτήτριας, Αριθμό Μητρώου, Τίτλο Μεταπτυχιακού Προγράμματος, Τμήμα, Πανεπιστήμιο και ημερομηνία.
- Μετά το εξώφυλλο ακολουθούν η αφιέρωση (αν υπάρχει), η περίληψη, πίνακας συντμήσεων όρων και πίνακας περιεχομένων.
- Η σελίδα του τίτλου δεν έχει αρίθμηση. Οι σελίδες μετά τον τίτλο (αφιέρωση, πίνακες) αριθμούνται με λατινικούς αριθμούς. Οι σελίδες όλου του υπόλοιπου κειμένου αριθμούνται με αραβικούς χαρακτήρες (1, 2, 3, ...)
- Το **Πρότυπο Word** ακολουθεί τις προδιαγραφές που δίνονται αναλυτικά παρακάτω.

Θα πρέπει να είστε ιδιαίτερα προσεκτικοί:

- στην αρίθμηση των ενοτήτων, ώστε να είναι συνεχής.
- στις παραπομπές, ώστε τα έργα που αναφέρονται μέσα στο κείμενο να βρίσκονται στην τελική λίστα της βιβλιογραφίας (και το αντίστροφο).

Το κύριο μέρος μιας τυπικής ΜΔΕ περιλαμβάνει τα εξής μέρη:

1. Εισαγωγή

Στην εισαγωγή ενημερώνεται ο αναγνώστης για το κύριο θέμα που σχετίζεται με την εργασία, τη μεθοδολογία προσέγγισης του αντικειμένου και επεξηγούνται οι βασικοί τεχνικοί όροι που χρησιμοποιούνται.

Η εισαγωγή περιλαμβάνει σύντομη βιβλιογραφική ανασκόπηση, με την οποία ο αναγνώστης ενημερώνεται για τις πιο πρόσφατες εξελίξεις στο πεδίο και καταλήγει με τους στόχους της εργασίας, όπου επεξηγείται ο σκοπός της συγκεκριμένης εργασίας. Η εισαγωγή δεν μπορεί να ξεπερνά το 1/3 της συνολικής έκτασης της διπλωματικής.

2. Παρουσίαση / Ανάλυση δεδομένων

Στο δεύτερο μέρος περιγράφονται τα γλωσσολογικά δεδομένα, αναφέρονται οι αναλύσεις που έχουν προταθεί, και δίνονται οι κατάλληλες γενικεύσεις. Η παρουσίαση των δεδομένων έχει ως στόχο την εμπειρική παρουσίαση του

ερωτήματος που εξετάζει η διπλωματική εργασία. Η παρουσίαση των δεδομένων πρέπει να είναι πλήρης και ακριβής.

Σε αυτό το μέρος παρουσιάζονται και οι αναλύσεις που σχετίζονται με τα δεδομένα και είναι καταγεγραμμένες στη βιβλιογραφία. Εξετάζονται τα θετικά και τα αρνητικά τους σημεία.

Αν τα δεδομένα προέρχονται από βάσεις δεδομένων ή ερωτηματολόγια ή άλλου είδους πειραματική συλλογή, θα πρέπει να αναφέρεται ρητά η μεθοδολογία που έχει ακολουθηθεί.

3. Αποτελέσματα και Συζήτηση (μπορεί να είναι μαζί ή χωριστά)

Παρουσιάζονται τα αποτελέσματα της ανάλυσης των δεδομένων με βάση τα ερωτήματα και τους στόχους της εργασίας όπως έχουν τεθεί στην εισαγωγή.

Κατά τη συζήτηση τα αποτελέσματα συσχετίζονται με βιβλιογραφικά δεδομένα.

4. Συμπεράσματα

Στο μέρος αυτό συνοψίζεται η συζήτηση και αξιολογούνται τα αποτελέσματα. Μπορούν επίσης να τεθούν και ερωτήματα για μελλοντική ερευνητική εργασία.

Βιβλιογραφία

Η βιβλιογραφία περιλαμβάνει τα πλήρη στοιχεία των βιβλιογραφικών παραπομπών που υπάρχουν στο κείμενο (συγγραφείς, τίτλος περιοδικού, τίτλος εργασίας ή βιβλίου, εκδότης, τόπος και έτος έκδοσης). Τα ονόματα στη βιβλιογραφία δίνονται με αλφαβητική σειρά. Οι βιβλιογραφικές αναφορές πρέπει να είναι ομοιόμορφες και συνεπείς. Οι αναφορές που εμφανίζονται στο κείμενο θα πρέπει να εμφανίζονται και στην τελική βιβλιογραφία.

Παραρτήματα

Η ύπαρξη παραρτημάτων είναι προαιρετική και αυτά τοποθετούνται μετά τη βιβλιογραφία. Στα Παραρτήματα περιλαμβάνονται δεδομένα που δεν εμφανίστηκαν στα αποτελέσματα ή τη συζήτηση.

2. Διάταξη Σελίδας

2.1 Μέγεθος σελίδας: A4 του Word (21 εκ. X 29.7 εκ.)

2.2 Περιθώρια σελίδας: 2.54 εκ. επάνω-κάτω, 3.00 εκ. αριστερά-δεξιά

3. Γραμματοσειρές/Στίξη/Ειδικοί χαρακτήρες/Παράθεση αυτούσιου κειμένου

3.1 Γραμματοσειρές

- Κυρίως κείμενο (συμπεριλαμβανομένων των λιστών με τα παραδείγματα) και βιβλιογραφία: **Times New Roman 12 pts.**
- Υποσημειώσεις: **Times New Roman 10 pts.**

Οι Υποσημειώσεις πρέπει να εμφανίζονται στο κάτω μέρος της σελίδας και όχι στο τέλος του κειμένου (όχι δηλαδή, ως σημειώσεις τέλους).

- Επικεφαλίδες πρώτου επιπέδου (headings): **Times New Roman 12 pts., έντονα και όχι πλάγια.**
- Επικεφαλίδες δεύτερου και τρίτου επιπέδου (sub-headings και sub-sub-headings):

Times New Roman 12 pts., πλάγια και όχι έντονα.

3.2 Σημεία Στίξης

- Διάστιχο: **1,5** (σε όλο το κείμενο).

- *Πλάγια γραμματοσειρά* θα πρέπει να χρησιμοποιείται για:

(i) λέξεις, φράσεις και προτάσεις που χρησιμοποιούνται ως γλωσσικά παραδείγματα **εντός του κειμένου (τα αριθμημένα παραδείγματα στις λίστες δεν χρειάζεται να πλαγιαστούν)**

(ii) ξενόγλωσσες εκφράσεις, π.χ. *vs*, *et al.*

(iii) όρους-κλειδιά

(iv) να δοθεί έμφαση σε μια λέξη ή φράση αποσπάσματος κειμένου που βρίσκεται ήδη μέσα σε εισαγωγικά. Θα πρέπει να ακολουθείται από την υπόδειξη [η έμφαση δική μου].

- **Έντονη γραφή** ή υπογράμμιση μπορεί να χρησιμοποιηθεί, με φειδώ, για να εστιαστεί η προσοχή σε ένα ιδιαίτερο γλωσσικό χαρακτηριστικό, **κυρίως μέσα σε αριθμημένα παραδείγματα** (όχι στο τρέχον κείμενο).

- Κεφαλαία: Τα ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ και τα ΜΙΚΡΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ δεν πρέπει να χρησιμοποιούνται για έμφαση.

- Χρησιμοποιήστε κεφαλαία γράμματα μόνο για το πρώτο γράμμα της πρώτης λέξης σε μια πρόταση και για κύρια ονόματα και επίθετα: «Τα κεφαλαία γράμματα στους τίτλους της Ελληνικής» (και όχι «Τα Κεφαλαία Γράμματα στους Τίτλους της Ελληνικής».

- Εισαγωγικά:

Τα μονά αγγλικά εισαγωγικά (") πρέπει να χρησιμοποιούνται για τη μετάφραση μη ελληνικών λέξεων, π.χ. *cogito* 'νομίζω', ή παραδειγμάτων. Χρησιμοποιήστε τα καμπυλωτά εισαγωγικά ('. . .') και όχι τα ίσια ('...'). **Τα διπλά αγγλικά εισαγωγικά δεν πρέπει να χρησιμοποιούνται.**

Τα ελληνικά εισαγωγικά («») να χρησιμοποιούνται για την παράθεση μικρών αποσπασμάτων στο τρέχον κείμενο από κάποια άλλη πηγή, και για τίτλους ή όρους στους οποίους θέλει να δώσει έμφαση ο συγγραφέας ή για μεταφορική χρήση λέξεων.

- Παύλα/ενωτικό: Να χρησιμοποιείται κυρίως το ενωτικό (-) (hyphen) και όχι η παύλα (—) (dash). Η παύλα να χρησιμοποιείται για παράθεση πληροφοριών που είναι συμπληρωματικές στο κείμενο.

- Χρησιμοποιήστε την ελληνική άνω τελεία για να ξεχωρίσετε τους διαφορετικούς συγγραφείς και κόμμα για τις διαφορετικές συνεισφορές του ίδιου συγγραφέα.

- Χρησιμοποιήστε το συμπλεκτικό σύμβολο ampersand (&) μεταξύ των δύο τελευταίων συγγραφέων στην παράθεση αναφορών **μόνο** εντός παρενθέσεων και στη Βιβλιογραφία (λίστα αναφορών στο τέλος):
<https://owl.english.purdue.edu/owl/resource/560/03/>. Εντός κειμένου να χρησιμοποιείται το «και».

Υπόδειγμα: «Οι Bisetto και Melloni (2007) υποστηρίζουν...» **αλλά** «όπως υποστηρίζεται συχνά (Bisetto & Melloni 2007)»

- Το σύμβολο των υποσημειώσεων μπαίνει μετά το σημείο στίξης (κόμμα ή τελεία) όταν συναντώνται.¹

3.3 Ειδικοί χαρακτήρες

- Για τον **υπομνηματισμό των παραδειγμάτων** (glossing) σας παρακαλούμε να χρησιμοποιήσετε, όσο είναι δυνατόν, το πρότυπο *Leipzig Glossing Rules* (<http://www.eva.mpg.de/lingua/resources/glossing-rules.php>), προσαρμοσμένο στα Ελληνικά.

Σε κάθε περίπτωση, οι συντομογραφίες που χρησιμοποιούνται ή το σύστημα που ακολουθείται θα πρέπει να εξηγούνται σε υποσημείωση στο πρώτο παράδειγμα.

- Η εκτεταμένη χρήση συμβόλων (όπως τόξα, κουκκίδες) θα πρέπει να αποφεύγεται.
- Σε περίπτωση χρήσης κάποιων ειδικών γραμματοσειρών σας παρακαλούμε να μας ενημερώσετε σχετικά και να μας στείλετε τη σχετική γραμματοσειρά.

3.4 Παράθεση αυτούσιου εκτενούς κειμένου

¹ Παράδειγμα υποσημείωσης.

- Σε περίπτωση που ο συγγραφέας θέλει να παραθέσει αυτούσιο κείμενο από κάποια πηγή το οποίο υπερβαίνει τις δύο σειρές, παρακαλείται να το τοποθετήσει σε ξεχωριστή θέση μετά το κυρίως κείμενο με μία γραμμή κενή πριν και μετά το απόσπασμα και να βάλει **εσοχή 0,5 στα αριστερά**.

4. Τίτλος/Επικεφαλίδες

4.1 Επικεφαλίδες

- Αρίθμηση:

1. , 2., 3. για τις επικεφαλίδες,

1.1 , 1.2, 1.3 για τις επικεφαλίδες δεύτερου επιπέδου και

1.1.1 , 1.1.2 για τις επικεφαλίδες τρίτου επιπέδου.

Να μην ξεκινάτε την αρίθμηση από το 0 και να περιορίζεσθε σε έως και τρίτου επιπέδου επικεφαλίδες.

- Γραμματοσειρά: βλ. προηγούμενη ενότητα.

- Στοίχιση: **αριστερή**.

- Κενό: Μια γραμμή κενή πριν και μετά την επικεφαλίδα.

5. Ρυθμίσεις Παραγράφου

5.1 Γενικές ρυθμίσεις

- Αφήστε **εσοχή στην πρώτη γραμμή** για κάθε παράγραφο ίση με **0,5 εκ.**

Μην αφήνετε εσοχή στην πρώτη γραμμή παραγράφων αμέσως μετά τις επικεφαλίδες, τα παραδείγματα, τις λίστες παραγράφου, τους πίνακες, τις εικόνες, τα διαγράμματα κ.λπ..

- Στοίχιση: **πλήρης**

5.2 Λίστες παραγράφου

- Αρίθμηση: τα σημεία της λίστας πρέπει να αριθμούνται ως εξής: (i), (ii), (iii) κ.λπ.

- Ο λατινικός αριθμός να έχει εσοχή **0,5 εκ.**

- Το κείμενο της λίστας πρέπει να έχει εσοχή **2 εκ.**

- Κενό: Μια κενή γραμμή πριν και μετά τη λίστα παραδειγμάτων.

Υπόδειγμα

Πέρα από τους πρωταρχικούς στόχους, το πρόγραμμα έθεσε και τους ακόλουθους δευτερεύοντες στόχους:

- (i) Την αρχειοθέτηση ενός μεγάλου εύρους προφορικού και γραπτού υλικού, που αποτελεί έναν ικανό και αναγκαίο όρο για τη διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς των υπό μελέτη κοινοτήτων.
- (ii) Τη συλλογή εθνογλωσσικών δεδομένων που μπορούν να αξιοποιηθούν ως παρακαταθήκη για μελλοντική έρευνα αναφορικά με την κοινωνιογλωσσική κατάσταση των διαλέκτων.

Η πρωτοτυπία της παρούσας έρευνας μπορεί να αποτιμηθεί τόσο σε θεωρητικό επίπεδο σε πιο εφαρμοσμένο.

6. Παραδείγματα

6.1 Εντός του κειμένου: πλαγιασμένα και με μετάφραση (όπου χρειάζεται)

6.2 Λίστα παραδειγμάτων

- Αρίθμηση: τα παραδείγματα πρέπει να αριθμούνται ως (1), (2), (3) κ.λπ. Τα πολλαπλά

παραδείγματα πρέπει να τοποθετούνται σε αριθμημένη λίστα, κάτω από τον αριθμό της λίστας ως α., β., γ. κ.λπ.

- Κενό: Μια κενή γραμμή πριν και μετά τη λίστα παραδειγμάτων.

- Ο αριθμός της ομάδας των παραδειγμάτων πρέπει να έχει εσοχή **0,5 εκ.**

- Ο αριθμός του μεμονωμένου παραδείγματος πρέπει να έχει εσοχή **1,5 εκ.**

- Το παράδειγμα πρέπει να έχει εσοχή **2 εκ.**

Υπόδειγμα

- (1) τσιούμα 'κύμα'

(2) α. τσ̣[ṭ]ουλία	‘κοιλιά’
β. τσ̣[ṭ]ερία	‘κεριά’
γ. ατζ[dz]ίστρι	‘αγκύστρι’
δ. ατζ[dz]ιναρέα	‘αγγιναριά’

7. Εικόνες/Πίνακες

7.1 Οι εικόνες και οι πίνακες πρέπει να συνοδεύονται από αριθμημένη λεζάντα στο κάτω μέρος και με στοίχιση στη μέση.

7.2. Γραμματοσειρά λεζάντας: **Times New Roman 10 pts.**

7.3 Κενό: Μια κενή γραμμή πριν και μετά τη λίστα των πινάκων και των εικόνων.

Για παράδειγμα:

Πίνακας 1: Εφαρμογές για τη διαχείριση και αξιοποίηση των δεδομένων

Εικόνα 7: Διάγραμμα Οντοτήτων

8. Αναφορές

8.1 Γενικές οδηγίες

- Μεταφράσεις ξενόγλωσσων τίτλων **δεν** απαιτούνται. Παρακαλείσθε να **ΜΗΝ**:
- παραλείπετε ψηφία των συμπεριλαμβανομένων αριθμών σελίδων, π.χ., όχι 170-8

αλλά 170-178

- συντομεύετε ονόματα περιοδικών, σειράς βιβλίων, εκδοτών ή συνεδρίων αν δεν έχει δοθεί και ο πλήρης τίτλος, π.χ. Proceedings of the first Mediterranean Morphology Meeting (MMM1)
- χρησιμοποιείτε “et al.” στη λίστα με τις βιβλιογραφικές αναφορές. Όλα τα ονόματα των συγγραφέων/επιμελητών πρέπει να καταγράφονται.
- χρησιμοποιείτε παύλες για να αντικαταστήσετε επαναλαμβανόμενα ονόματα συγγραφέων/επιμελητών.

8.2 Αναφορές εντός κειμένου

Booij (2001)

Booij (2001: 125)

(Booij 2001: 121, 2010: 25)

Bisetto και Melloni (2007) αλλά (Bisetto & Melloni 2007) (Dal 1999· Plénat 2005 για την ανάλυση του -ette)

8.3 Βιβλιογραφία (Λίστα αναφορών)

Βιβλίο/Μονογραφία:

Atkins, B. T. S. & M. Rundell. 2008. *The Oxford guide to practical lexicography*. Oxford: Oxford University Press.

Ξυδόπουλος, Γ. 2008. *Εισαγωγή στη μελέτη της λέξης και του λεξικού*. Αθήνα: Εκδόσεις Πατάκη.

Συλλογικός τόμος:

Durkin, P. 2010. Assessing non-standard writing in lexicography. Στο R. Hickey (επιμ.), *Varieties of English in writing: the written word as linguistic evidence*. Amsterdam: John Benjamins, 43-60.

Περιοδικό:

Rys, K. & J. Van Keymeulen. 2009. Intersystemic correspondence rules and headwords in Dutch dialect lexicography. *International Journal of Lexicography* 22: 129-150.

Πρακτικά συνεδρίων:

Iacobini, C. 1999. Distinguishing derivational prefixes from initial combining forms. Στο

G. Booij, A. Ralli & S. Scalise (επιμ.), *Proceedings of the first Mediterranean Morphology Meeting*. Patras: University of Patras, 132-140.

Προφορική ή γραπτή ανακοίνωση:

Μαρκόπουλος, Γ. & Α. Καρασίμος. 2015. Πολυεπίπεδη επισημείωση του ελληνικού σώματος κειμένων αφασικού λόγου. Προφορική ανακοίνωση στο 12th

9. Παραρτήματα

Αν χρησιμοποιείτε παραρτήματα, παρακαλείσθε να:

- τα τοποθετείτε μετά την ενότητα **Βιβλιογραφία**.
- έχουν συνεχή αρίθμηση και να γίνεται αναφορά σε αυτά μέσα στο κείμενο

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3

ΟΡΟΙ ΣΥΓΓΡΑΦΗΣ & ΔΗΜΟΣΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ, ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ & ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΩΝ ΔΙΑΤΡΙΒΩΝ ΣΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΑΤΡΩΝ

5. Κάθε τόμος με το κείμενο της εργασίας φέρει ευδιάκριτα στο πίσω μέρος της σελίδας τίτλου του τα ακόλουθα:

Πανεπιστήμιο Πατρών, [Τμήμα]
[Όνομα Συγγραφέα]

© [έτος] – Με την επιφύλαξη παντός δικαιώματος

6. Ο/Η Προπτυχιακός Φοιτητής (ΠΦ), Μεταπτυχιακός Φοιτητής (ΜΦ) ή Υποψήφιος Διδάκτορας (ΥΔ) -μέσα από τη σχετική φόρμα κατάθεσης της εργασίας στο Ιδρυματικό Αποθετήριο Νημερτής- εκχωρεί στο Πανεπιστήμιο Πατρών και στη Βιβλιοθήκη & Κέντρο Πληροφόρησης το μη αποκλειστικό δικαίωμα διάθεσής της μέσα από το διαδίκτυο για σκοπούς συστηματικής και πλήρους συλλογής της ερευνητικής παραγωγής του Πανεπιστημίου Πατρών, καταγραφής, διαφάνειας και προαγωγής της έρευνας.
7. Κάθε ΠΦ, ΜΦ ή ΥΔ που εκπονεί τη διπλωματική, μεταπτυχιακή εργασία του ή τη διδακτορική διατριβή του σε Τμήμα του Πανεπιστημίου Πατρών, θεωρείται ότι έχει λάβει γνώση και αποδέχεται τα ακόλουθα:

- Το σύνολο της εργασίας αποτελεί πρωτότυπο έργο, παραχθέν από τον/ην ίδιο/α, και δεν παραβιάζει δικαιώματα τρίτων καθ' οιονδήποτε τρόπο,
 - Εάν η εργασία περιέχει υλικό, το οποίο δεν έχει παραχθεί από τον/ην ίδιο/α, αυτό πρέπει να είναι ευδιάκριτο και να αναφέρεται ρητώς εντός του κειμένου της εργασίας ως προϊόν εργασίας τρίτου, σημειώνοντας με παρομοίως σαφή τρόπο τα στοιχεία ταυτοποίησής του, ενώ παράλληλα βεβαιώνει πως στην περίπτωση χρήσης αυτούσιων γραφικών αναπαραστάσεων, εικόνων, γραφημάτων κλπ., έχει λάβει τη χωρίς περιορισμούς άδεια του κατόχου των πνευματικών δικαιωμάτων για την συμπερίληψη και επακόλουθη δημοσίευση του υλικού αυτού.
 - Ο/Η ΠΦ, ΜΦ ή ΥΔ φέρει αποκλειστικά την ευθύνη της δίκαιης χρήσης του υλικού που χρησιμοποίησε και τίθεται αποκλειστικός υπεύθυνος των πιθανών συνεπειών της χρήσης αυτής. Αναγνωρίζει δε ότι το Πανεπιστήμιο Πατρών δεν φέρει, ούτε αναλαμβάνει οιαδήποτε ευθύνη που τυχόν προκύψει από πλημμελή εκκαθάριση πνευματικών δικαιωμάτων.
 - Η σύνταξη, κατάθεση και διάθεση της εργασίας δεν κωλύεται από οποιαδήποτε παραχώρηση των πνευματικών δικαιωμάτων του συγγραφέα σε τρίτους, π.χ. σε εκδότες μονογραφιών ή επιστημονικών περιοδικών, σε οποιοδήποτε διάστημα, πριν ή μετά τη δημοσίευση της εργασίας, και πως ο συγγραφέας αναγνωρίζει ότι το Πανεπιστήμιο Πατρών δεν απεμπολεί τα δικαιώματα διάθεσης του περιεχομένου της διπλωματικής ή μεταπτυχιακής εργασίας ή της διδακτορικής διατριβής σύμφωνα με τα μέσα που το ίδιο επιλέγει.
 - Για τους παραπάνω λόγους κατά την υποβολή της διπλωματικής ή μεταπτυχιακής εργασίας ή της διδακτορικής διατριβής ο/η ΠΦ/ΜΦ/ΥΔ υποβάλλει υπεύθυνη δήλωση στην οποία δηλώνει ότι έχει λάβει γνώση και γνωρίζει τις συνέπειες του νόμου και των οριζόμενων στους Κανονισμούς Σπουδών του ΠΜΣ και του Τμήματος και στον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας του Πανεπιστημίου Πατρών, καθώς και ότι η εργασία που καταθέτει με θέμα «.....» έχει εκπονηθεί με δική του ευθύνη τηρουμένων των προϋποθέσεων που ορίζονται στις ισχύουσες διατάξεις και στον παρόντα Κανονισμό.
8. Οι εργασίες δημοσιεύονται στο Ιδρυματικό Αποθετήριο το αργότερο εντός δώδεκα (12) μηνών. Η Συντονιστική Επιτροπή ενός ΜΠΣ ή η τριμελής Συμβουλευτική Επιτροπή μπορεί να ζητήσει, μετά από επαρκώς τεκμηριωμένη αίτηση του Επιβλέποντος καθηγητή και του/της ΠΦ/ΜΦ/ΥΔ, την προσωρινή εξαίρεση της δημοσιοποίησης της εργασίας/διατριβής στο Ιδρυματικό Αποθετήριο, για σοβαρούς λόγους που σχετίζονται με την περαιτέρω πρόοδο και εξέλιξη της ερευνητικής δραστηριότητας, εάν θίγονται συμφέροντα του ιδίου ή άλλων φυσικών προσώπων, φορέων, εταιριών κλπ. Η περίοδος εξαίρεσης δεν μπορεί να υπερβαίνει τους τριανταέξι μήνες (36)

μήνες, εφόσον δεν συντρέχουν άλλα νομικά κωλύματα. Επισημαίνεται ότι η κατάθεση της εργασίας γίνεται μετά την επιτυχή παρουσίασή της, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις, και πριν την απονομή του τίτλου σπουδών, αλλά η διάθεσή της ρυθμίζεται από τη Βιβλιοθήκη ανάλογα με το σχετικό αίτημα.

ΚΑΤΑΘΕΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ ΓΙΑ ΤΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΚΑΙ ΤΗ ΝΗΜΕΡΤΗ

Η κατάθεση της εργασίας στις δομές της Βιβλιοθήκης & Κέντρου Πληροφόρησης (ΒΚΠ), σύμφωνα με τον Εσωτερικό Κανονισμό της Βιβλιοθήκης & Κέντρου Πληροφόρησης (Συνεδρίαση Συγκλήτου 382/20.04.05, αναθεώρηση 59/04.06.15), είναι υποχρεωτική για τους Μεταπτυχιακούς φοιτητές ή Υποψήφιους Διδάκτορες του Πανεπιστημίου Πατρών σε ηλεκτρονική μορφή, ενώ για τους Υποψήφιους Διδάκτορες και σε έντυπη. Με την κατάθεση της εργασίας η ΒΚΠ χορηγεί τις απαραίτητες βεβαιώσεις για τις Γραμματείες των Τμημάτων τους.

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ:
ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΩΝ
/ ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΩΝ

Αθήνη Στέση

Η Στέση Αθήνη είναι Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Νεοελληνικής Φιλολογίας. Είναι πτυχιούχος Γαλλικής Γλώσσας και Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών και Ελληνικής Φιλολογίας (ειδίκευση ΜΝΕΣ) του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων. Κατέχει μεταπτυχιακό δίπλωμα en Littérature Générale et Comparée του Université de La Nouvelle Sorbonne–Paris III και διδακτορικό δίπλωμα από το Τμήμα Φιλολογίας του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

Τα ερευνητικά της ενδιαφέροντα εστιάζονται στη Νεοελληνική και Συγκριτική Φιλολογία, πολιτισμικές μεταφορές, ιστορία των ελληνικών μεταφράσεων, Μεταφραστικές Σπουδές, Φαναριώτικο χώρο και τους πρώτους Μαυροκορδάτους. Νεοελληνικό Διαφωτισμό, πεζογραφία, ποίηση και κριτική (18ος-19ος αι.), Τύπο: περιοδικά και εφημερίδες, ελληνογαλλικές σχέσεις.

Ενδεικτικές δημοσιεύσεις:

1. Marino Papadopoulou-Vréto : “Le trait d’union entre Paris et Athènes, l’intermédiaire naturel entre la Grèce et les Philhellènes des bords de la Seine” (Victor Fournel, *L’Espérance*, 6 mai 1858)» in Georgia Gotsi-Despoina Provata (eds), *Languages, Identities and Cultural Transfers in the European Press (1850-1914). Modern Greeks and Europeans*, Amsterdam University Press, 2021, 33-64.
2. «Τα κατασχεμένα του Πούπλιου Μαρκίδη Πούλιου. Κλειδί για την ιχνηλασία του γαλλικού βιβλίου στα χρόνια της ωρίμανσης του Νεοελληνικού Διαφωτισμού», *Ο Εραμιστής (Μνήμη Λουκίας Δρούλια)* 30(2021) 493-524.
3. «Οι βιο-εργογραφικοί κατάλογοι: ιστοριογραφία και ταξινόμηση της λογιουσύνης: Από τον Δημήτριο Προκοπίου στον Χριστόφορο Φιλητά», «Προς μάθησιν εντελεστέραν» *Ο Χριστόφορος Φιλητάς (1787-1867) και η συγκρότηση της Νεοελληνικής Φιλολογίας τον 18ο και 19ο αιώνα, Πρακτικά του συνεδρίου «Λογιουσύνη και Συγκρότηση της Ιστορίας της Νεοελληνικής Γραμματείας: 18ος-19ος αιώνας»*, Αθήνα, 13-14 Δεκεμβρίου 2019, επιμ. Α. Κατσιγιάννης – Δ. Πολυχρονάκης – Κ. Χρυσόγελος, Αθήνα, Βουλή των Ελλήνων, 2022, 203-230.

Για περισσότερες πληροφορίες, βλ. <http://philology.upatras.gr/teachers/athini-stesi/>

Αρχάκης Αργύρης

Ο Αργύρης Αρχάκης είναι Καθηγητής Ανάλυσης Λόγου και Κοινωνιογλωσσολογίας. Είναι διδάκτορας του Τομέα Γλωσσολογίας του Τμήματος Φιλολογίας του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Υπήρξε επισκέπτης ερευνητής, μεταξύ άλλων, στο University of Liverpool, στο King's College London, στο Universität Hamburg, στο Hacettepe Üniversitesi, στο Lancaster University. Είναι επιστημονικός υπεύθυνος του ερευνητικού έργου TRACE «Ανιχνεύοντας τον ρατσισμό στον αντιρατσιστικό λόγο: Μια κριτική προσέγγιση στον ευρωπαϊκό δημόσιο λόγο για τη μεταναστευτική και προσφυγική κρίση» (TRACE/HFRI-F M17-42, ΕΛΙΔΕΚ 2019-2023).

Τα ερευνητικά του ενδιαφέροντα εστιάζονται σε ζητήματα σχέσης λόγου και μετανάστευσης, κριτικού γραμματισμού, αφηγηματικών κατασκευών ταυτοτήτων, πολιτικού λόγου.

Ενδεικτικές δημοσιεύσεις:

1. A. Αρχάκης. (2020) *Από τον εθνικό στον μετα-εθνικό λόγο: Μεταναστευτικές ταυτότητες και κριτική εκπαίδευση*. Αθήνα: Πατάκης.
2. A. Archakis. (2022) "Tracing racism in antiracist narrative texts online". *Ethnic and Racial Studies* 45 (7): 1261-1282.
3. A. Archakis. (2022) "The continuum of identities in immigrant students' narratives in Greece". *Narrative Inquiry* 32 (2): 393-423.

Για περισσότερες πληροφορίες, βλ. <http://philology.upatras.gr/teachers/archakis-argiris/>

Βλάχος Χρήστος

Ο Χρήστος Βλάχος είναι Επίκουρος Καθηγητής Γλωσσολογίας. Είναι πτυχιούχος Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Πατρών. Κατέχει μεταπτυχιακό δίπλωμα στη Γλωσσολογία από το Πανεπιστήμιο Κέιμπριτζ της Μεγάλης Βρετανίας και διδακτορικό δίπλωμα από το Πανεπιστήμιο Πατρών. Ήταν Επιστημονικά Υπεύθυνος σε 2 ερευνητικά προγράμματα, το ένα χρηματοδοτούμενο από το Ελληνικό Ίδρυμα Έρευνας και Καινοτομίας (από το 2018 έως το 2022, στο

Πανεπιστήμιο Πατρών), και το άλλο από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, στο πλαίσιο των Υποτροφιών Marie Sklodowska-Curie (από το 2015 έως το 2017, στο Queen Mary University of London), και από το 2019 έως σήμερα συνεργάζεται με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ως κριτής ερευνητικών προγραμμάτων Marie Sklodowska-Curie.

Τα ερευνητικά του ενδιαφέροντα εστιάζονται στη θεωρητική και πειραματική γλωσσολογία, με έμφαση στη γραμματική της ελληνικής, τη σύνταξη, και την τυπολογία γλωσσών, ενώ από το 2015 έως σήμερα, έχει διατελέσει Επιστημονικά Υπεύθυνος σε 3 ερευνητικά προγράμματα.

Ενδεικτικές δημοσιεύσεις:

1. [σε εξέλιξη] A. Roussou and C. Vlachos. *The Syntax of Greek* (Cambridge Syntax Guides), Cambridge, UK, Cambridge University Press.
2. [υπό δημοσίευση] C. Vlachos and A. Palamaras. Embedded Root Phenomena in Modern Greek: Exploring the Distribution of Modern Greek Left Dislocation. *U. Penn Working Papers in Linguistics*, Volume 29.1.
3. [υπό δημοσίευση] C. Vlachos and K. Balasi. Conjunctive wh-clauses as nominal complements. *Selected Papers of the 24th International Symposium on Theoretical and Applied Linguistics* (ISTAL 24).

Για περισσότερες πληροφορίες, βλ. <http://philology.upatras.gr/teachers/cvlachos/>

Γεωργιάδου Αριστούλα

Η Αριστούλα Γεωργιάδου είναι Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Αρχαίας Ελληνικής Φιλολογίας. Είναι πτυχιούχος Κλασικής Φιλολογίας του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Κατέχει μεταπτυχιακό δίπλωμα στις Κλασικές Σπουδές από το Τμήμα Études Classiques του Université Paul Valéry του Μονπελιέ και διδακτορικό δίπλωμα στην Κλασική Φιλολογία από το Πανεπιστήμιο του Ιλλινόι.

Τα ερευνητικά της ενδιαφέροντα εστιάζονται στη βιογραφική, μυθιστορηματική, φιλοσοφική και ερωτική παράδοση της αυτοκρατορικής περιόδου, καθώς και στην εγκυκλοπαιδική παραγωγή της ίδιας περιόδου.

Ενδεικτικές δημοσιεύσεις:

1. A. Georgiadiou and K. Oikonomopoulou, «Introduction: Reading Plutarch through space, time and language», στο: A. Georgiadiou και K. Oikonomopoulou (eds.), *Space, Time and Language in Plutarch* (eds.), (De Gruyter: Millenium Studies), vol. 67:1-11 (2017).
2. A. Georgiadiou, "Marriage, Cult and City in Plutarch's *Erotikos*", στο: D.F. Leão and L.R. Lanzillotta (eds.), *A Man of Many Interests: Plutarch on Religion, Myth and Magic. Essays in Honour of Aurelio Pérez Jiménez*, (Leiden/Boston: Brill, 2019), 280-294.
3. A. Georgiadiou και M.A. Lucchesi, «Approaches to ancient biography and Plutarch's *Lives*», στο: K. de Temermann (ed.), *Oxford Handbook of Ancient Biography*, (Oxford University Press 2020), 169-182.

Για περισσότερες πληροφορίες, βλ. <http://philology.upatras.gr/teachers/georgiadiou-aristoula/>

Γκότση Γεωργία

Η Γεωργία Γκότση είναι Καθηγήτρια Νεοελληνικής και Συγκριτικής Φιλολογίας. Είναι πτυχιούχος Φιλολογίας (Κατεύθυνση Κλασική) του Πανεπιστημίου Αθηνών. Κατέχει μεταπτυχιακό δίπλωμα από το University of North Carolina at Chapel Hill (ΗΠΑ) και διδακτορικό δίπλωμα από το Kings' College London (ΗΒ).

Τα ερευνητικά της ενδιαφέροντα εστιάζονται στη Νεοελληνική και Συγκριτική φιλολογία, 19ο-21ο αι., θεωρία της λογοτεχνίας, υλική αρχαιότητα και λογοτεχνία, πολιτισμική διαμεσολάβηση, μειονότητες στη Λογοτεχνία.

Ενδεικτικές δημοσιεύσεις:

1. *Ελίζαμπεθ Μ. Έντμοντς. Μια βικτωριανή βιογραφεί τον Ρήγα. Εισαγωγή – Κείμενο – Σχόλια*, Ινστιτούτο Ιστορικών Ερευνών / Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών, Αθήνα 2020.
2. «Σε αναζήτηση της χαμένης μνήμης. Οι "Incantadas" στη λογοτεχνία της Θεσσαλονίκης», στον τόμο "*The Work of Magic Art. Ιστορία, χρήσεις και σημασίες του μνημείου των Incantadas της Θεσσαλονίκης*", επιμέλεια Ε. Σολομών και Σ. Γκαλινίκη, Αρχαιολογικό Μουσείο Θεσσαλονίκης, Θεσσαλονίκη 2021, σ. 311-332.
3. G. Gotsi and D. Provata (επιμ.), *Languages, Identities and Cultural Transfers: Modern Greeks in the European Press (1850-1900)*, Amsterdam University Press, Άμστερνταμ 2021.

Για περισσότερες πληροφορίες, βλ. <http://philology.upatras.gr/teachers/gkotsi-georgia/>

Ιερωνυμάκη Θάλεια

Η Θάλεια Ιερωνυμάκη είναι μέλος Ε.ΔΙ.Π. Νεοελληνικής Φιλολογίας. Είναι πτυχιούχος Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης. Κατέχει μεταπτυχιακό δίπλωμα Νεοελληνικής Φιλολογίας του Τμήματος Βυζαντινών και Νεοελληνικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Κύπρου και διδακτορικό δίπλωμα από το ίδιο Πανεπιστήμιο.

Τα ερευνητικά της ενδιαφέροντα εστιάζονται στα ποιητικά είδη και την ειδολογική θεωρία, την ποίηση του Κ. Γ. Καρυωτάκη και της γενιάς του, τον περιοδικό Τύπο του Μεσοπολέμου, την αρχειακή έρευνα και εκδοτική, τη σύγχρονη ποίηση και πεζογραφία.

Ενδεικτικές δημοσιεύσεις:

1. «Μιαν ηχώ ζητώντας νεκρωμένη. Ο Τέλλος Άγρας και η βουκολική ποίηση», *Κονδυλοφόρος* 19 (2021) 112-139.
2. *Ο Δανδής και ο Πιερότος. Μαλακάσης, Φιλύρας, Καρυωτάκης*, Αθήνα, Σμίλη, 2019.
3. *Η νεοελληνική ωδή έως το 1880. Ιστορική διαμόρφωση και θεωρία του είδους*, Αθήνα, Σμίλη, 2017.

Για περισσότερες πληροφορίες, βλ.: <http://philology.upatras.gr/teachers/efthalia-ieronymaki/>

Καζαντζίδης Γιώργος

Ο Γιώργος Καζαντζίδης είναι Μόνιμος Επίκουρος Καθηγητής Λατινικής Φιλολογίας. Είναι πτυχιούχος κλασικής φιλολογίας του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Κατέχει διδακτορικό δίπλωμα από το Πανεπιστήμιο της Οξφόρδης.

Τα ερευνητικά του ενδιαφέροντα εστιάζονται στην ιστορία των ψυχικών ασθενειών στην αρχαιότητα, την ιστορία των συναισθημάτων και την αρχαία ελληνική και ρωμαϊκή παραδοξογραφία.

Ενδεικτικές δημοσιεύσεις:

1. (2017) 'Disease, Closure and Lucretius' Sense of an Ending', στο A.N. Michalopoulos, S. Papaioannou, A. Zissos (επιμ.) *Dicite Pierides: Classical Studies in Honour of Stratis Kyriakides* Cambridge Scholars Publishing: Newcastle upon Tyne: 138-69.
2. (2017) 'Empathy and the Limits of Disgust in the Hippocratic Corpus', στο D. Lateiner, D. Spatharas (επιμ.) *The Ancient Emotion of Disgust*, Oxford: Oxford University Press 2017: 45–68.
3. (2018) 'Between Insanity and Wisdom: Perceptions of Melancholy in the ps.-Hippocratic *Letters* 10–17', στο C. Thumiger, P.N. Singer (επιμ.) *Mental Illness in Ancient Medicine: From Celsus to Paul of Aegina*, Brill: Leiden; Boston: 35–78.

Για περισσότερες πληροφορίες, βλ.: <http://philology.upatras.gr/teachers/kazantzidis-giorgos/>

Καρακάντζα Ευφημία

Η Ευφημία Καρακάντζα είναι Καθηγήτρια Αρχαίας Ελληνικής Φιλολογίας. Είναι πτυχιούχος κλασικής φιλολογίας του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Κατέχει διδακτορικό δίπλωμα από το Πανεπιστήμιο του Reading, Μ. Βρετανίας.

Τα ερευνητικά της ενδιαφέροντα εστιάζονται στην Ομηρική και λυρική ποίηση, το αττικό δράμα, την πρόσληψη των *ειδών*, τους Αρχαίους ελληνικούς μύθους, την οικοδόμηση της έννοιας του φύλου στην αρχαϊκή ποίηση, τα μυθικά πρόσωπα και την ιδεολογία της *πόλεως* στο αττικό δράμα, τον Σοφοκλή και τον αναστοχασμό του στις δομές της *πόλεως*, την ιστορία της κριτικής σκέψης για την ελληνική αρχαιότητα, την πρόσληψη του Αρχαίου Ελληνικού Δράματος (*Jocasta Classical Reception Greece*), τη φεμινιστική κριτική και τις κλασικές σπουδές.

Ενδεικτικές Δημοσιεύσεις:

1. 2020: *'Who Am I'? (Mis)Identity and the Polis in Oedipus Tyrannus*. Hellenic Studies Series 86. Cambridge MA: Harvard University Press.
2. 2022: "To be buried, or not to be buried?" Necropolitics in Athenian History and Sophocles' *Antigone*" in *Myth and History: Close encounters* M. Christopoulos,

A. Papachrysostomou, and A. Antonopoulos (eds.), *De Gruyter, MythosEikonPoiesis series*, Berlin / Basil 2022, 205-218.

3. 2023: *Antigone*. Gods and heroes of the ancient world. London: Routledge.

Για περισσότερες πληροφορίες, βλ.:

<http://philology.upatras.gr/teachers/karakantza-effimia/>

Κατσιγιάννη Άννα

Η Άννα Κατσιγιάννη είναι Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Νεοελληνικής και Συγκριτικής Φιλολογίας. Είναι πτυχιούχος Νεοελληνικής φιλολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης. Κατέχει μεταπτυχιακό δίπλωμα στη Συγκριτική Φιλολογία από το Πανεπιστήμιο της Σορβόνης και διδακτορικό δίπλωμα από το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης.

Τα ερευνητικά της ενδιαφέροντα εστιάζονται στην Ιστορία και θεωρία των λογοτεχνικών ειδών, τις σχέσεις της νεοελληνικής με την ευρωπαϊκή λογοτεχνία (γαλλική, ιταλική, αγγλική), τις διακαλλιτεχνικές σχέσεις, τις πολιτισμικές σπουδές, τη νεοελληνική λογοτεχνία και κριτική, την ερμηνευτική και την εκδοτική.

Ενδεικτικές δημοσιεύσεις:

1. *Η σχεδία του λόγου. Μελέτες για την κινητικότητα των λογοτεχνικών έργων*, Gutenberg, 2022.
2. Θαμνώδη ρήματα και φύλλα καταπράσινα της γλώσσας: Ο ανέσπερος Παπαδιαμάντης στην ποίηση του Δημήτρη Κοσμόπουλου, Αφιέρωμα στον Αλέξανδρο Παπαδιαμάντη, *Νέα Ευθύνη*, 48-49, Ιανουάριος-Ιούνιος (2020) 18-30.
3. «Identities on the Go: Homelands And Languages In Balkan And Turkish–Cypriot Literature, *Hiperboreea*, no 1, vol. VI, 2019, 29-44.

Για περισσότερες πληροφορίες,

βλ.: <http://philology.upatras.gr/teachers/katsigianni-anna-marina/>

Κιαπίδου Ειρήνη – Σοφία

Η Ειρήνη-Σοφία Κιαπίδου είναι Μόνιμη Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Βυζαντινής Φιλολογίας. Είναι πτυχιούχος Κλασικής Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων. Κατέχει μεταπτυχιακό δίπλωμα ειδίκευσης στη Μεσαιωνική Ελληνική Φιλολογία και Διδακτορικό Δίπλωμα Ειδίκευσης στη Βυζαντινή Φιλολογία από το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων.

Τα ερευνητικά της ενδιαφέροντα εστιάζονται στη λόγια βυζαντινή γραμματεία της μέσης βυζαντινής περιόδου (8ος-12ος αιώνας) και ειδικότερα, τη βυζαντινή ιστοριογραφία, τη βυζαντινή επιστολογραφία και την κριτική έκδοση βυζαντινών κειμένων. Τα τελευταία χρόνια την απασχολούν, επίσης, θέματα που σχετίζονται με την ειδολογική ταξινόμηση και τη θεωρία της βυζαντινής γραμματείας.

Ενδεικτικές δημοσιεύσεις:

1. «Rewriting in Historiography: the Evidence of the Proems», in: *Handbook for Rewriting in Byzantium*, ed. by J. Signes Codoñer, M. Hinterberger, and I. Pérez Martín (forthcoming Routledge 2024).
2. «Γυναικεία εγκληματικότητα και παραμυθία στην αυτοκρατορική αυλή του 12ου αιώνα: η περίπτωση της Θεοδώρας Κομνηνής, ανιψιάς και ερωμένης του Μανουήλ Α΄ Κομνηνού», στο: *Δώρα Σεμνά, Papers in Honor of Professor Martha Karpozelou*, eds. I. POLEMIS, A. BROUZOS, A. BOGIATZOGLU, D. GEORGAKOPOULOS, Αθήνα 2021, pp. 43-52.
3. *Η Σύνοψη Ἱστοριῶν τοῦ Ἰωάννη Σκυλίτζη καὶ οἱ πηγές της (811-1057). Συμβολὴ στὴ βυζαντινὴ ιστοριογραφία κατὰ τὸν ΙΑ΄ αἰώνα*, [Μελέτες Βυζαντινῆς Γραμματείας 9], Αθήνα 2010 (σελίδες 591).

Για περισσότερες πληροφορίες, βλ. <http://philology.upatras.gr/teachers/kiapidou-irini-sofia/>

Κουτσούκος Νίκος

Ο Νίκος Κουτσούκος είναι Επίκουρος Καθηγητής Γλωσσολογίας με ειδίκευση στη Μορφολογία. Είναι πτυχιούχος Φιλολογίας με ειδίκευση στη Γλωσσολογία του Πανεπιστημίου Αθηνών. Κατέχει μεταπτυχιακό δίπλωμα στη Συγκριτική

Γλωσσολογία και Γλωσσική Ποικιλία από το Τμήμα Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Πατρών και διδακτορικό δίπλωμα από το ίδιο πανεπιστήμιο.

Τα ερευνητικά του ενδιαφέροντα εστιάζονται στην αρχιτεκτονική της γραμματικής, τη μορφολογική ποικιλία και τη συγκριτική μορφολογία.

Ενδεικτικές δημοσιεύσεις:

1. K. Van Goethem & N. Koutsoukos. 2022. How typology shapes the constructional network: Denominal verb constructions in English, Dutch and German. *Journal of Word Formation* 6(1): 7-57.
2. N. Koutsoukos. 2021. Denominal verb formation in English and Modern Greek. *Languages in contrast* 21(1): 138-161. DOI: <https://doi.org/10.1075/lic.19020.kou>
3. M. Laura & N. Koutsoukos. 2020. Inflected Word Variants as Functional Amalgams. “The Wealth and Breadth of Construction-Based Research” Special issue- *Belgian Journal of Linguistics* 34: 199-212.

Για περισσότερες πληροφορίες, βλ. <http://philology.upatras.gr/teachers/nkoutsoukos/>

Κωστίου Κατερίνα

Η Κατερίνα Κωστίου είναι Καθηγήτρια Νεοελληνικής Φιλολογίας. Είναι πτυχιούχος Νεοελληνικής Φιλολογίας του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Κατέχει διδακτορικό δίπλωμα από το ίδιο Πανεπιστήμιο.

Τα ερευνητικά της ενδιαφέροντα εστιάζονται στην ποίηση, την πεζογραφία, τη θεωρία της λογοτεχνίας (με έμφαση στην ειρωνεία, τη σάτιρα, την παρωδία, το χιούμορ και συναφείς όρους), την αρχαιακή έρευνα, την εκδοτική. Με δική της πρωτοβουλία ιδρύθηκε στο Τμήμα Φιλολογίας το Εργαστήριο Νεοελληνικής Φιλολογίας: Αρχαιακά Τεκμήρια—Τύπος.

Για περισσότερες πληροφορίες, βλ. <http://philology.upatras.gr/teachers/kostiou-katerina/> και <http://eatt.philology.upatras.gr/>.

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ

1. «Από τα *Τρία Ελληνικά Μονόπρακτα* (1978) στο *Ημερολόγιο της Αλοννήσου* (2009) του Θανάση Βαλτινού: από την «κρίση» της αφήγησης στην «κρίση» της γραφής;», *Ο Ελληνικός κόσμος σε περιόδους κρίσης και ανάκαμψης (1204-2018)*, Πρακτικά ΣΤ΄ Συνεδρίου της Εταιρείας Ευρωπαϊκών Σπουδών, Λουντ, 4-7 Οκτωβρίου 2018, Τόμος Α΄, Αθήνα 2020, 569-586.
2. «Ο διάλογος του Αργύρη Χιόνη με την ευρωπαϊκή λογοτεχνία. Μια παραδειγματική προσέγγιση», *La letteratura neogreca del XX secolo. Un caso europeo*. Atti del convegno internazionale di Studi neogreci in onore di Paola Maria Minucci. Roma, 21-23 novembre 2018. A cura di Franzesca Zaconne, Paschalis Efthymiou, Christos Bintoudis. Sapienza Universita Editrice, 2020, 409-419.
3. «Τα ελληνικά ποιήματα, οι προστάται της Ασίας και η επίμονη ποιητική ιδέα του Φερνάτζη», *Περάσματα, μεταβάσεις, διελεύσεις. Όψεις μιας λογοτεχνίας εν κινήσει*, Πρακτικά ΙΕ΄ Επιστημονικής Συνάντησης. Μνήμη Δ. Ν. Μαρωνίτη (1929-2016), Θεσσαλονίκη, 2018, 380-402.

Λίπκα Μιχαήλ

Ο Μιχαήλ Λίπκα είναι Καθηγητής Κλασικής Φιλολογίας. Είναι πτυχιούχος Κλασικής Φιλολογίας, Αρχαίας Ιστορίας, Αρχαιολογίας και Ισλαμικών Σπουδών από το Ελεύθερο Πανεπιστήμιο του Βερολίνου. Κατέχει μεταπτυχιακά διπλώματα από το ίδιο Πανεπιστήμιο καθώς και από το Πανεπιστήμιο της Οξφόρδης. Είναι διδάκτορας στον χώρο των Αρχαίων Ελληνικών / της Αρχαίας Ιστορίας (1^ο διδακτορικό στο Ελεύθερο Πανεπιστήμιο του Βερολίνου) και της Λατινικής Φιλολογίας (2^ο διδακτορικό στο Πανεπιστήμιο της Οξφόρδης).

Τα ερευνητικά ενδιαφέροντά του εστιάζονται στην Αρχαία Ελληνική και Ρωμαϊκή θρησκεία καθώς και γενικότερα στις θρησκείες της ανατολικής Μεσογείου, από τον Όμηρο μέχρι τα πρώτα χρόνια του Ισλάμ.

Ενδεικτικές δημοσιεύσεις:

1. *Eiphanies and Dreams in Greek Polytheism. Textual Genres and 'Reality' from Homer to Heliodorus* (Βερολίνο 2022 = *Mythos-Eikon-Poiesis*, τόμος 13).
2. *Roman Gods. A Conceptual Approach* (Leiden 2009 = *Religions of the Greco-Roman World*, τόμος 167).
3. *Xenophon's Spartan Constitution. Introduction. Text. Commentary* (Βερολίνο 2002 = *Texte und Kommentare*, τόμος 23).

Για περισσότερες πληροφορίες, βλ. <http://philology.upatras.gr/wp-content/uploads/CV-ENGLISH-MAY-2022.pdf>

Μαρκόπουλος Θεόδωρος

Ο Θεόδωρος Μαρκόπουλος είναι Μόνιμος Επίκουρος Καθηγητής στην Ιστορία της Ελληνικής και την Ιστορική Γλωσσολογία. Είναι πτυχιούχος Φιλολογίας (κατεύθυνση Γλωσσολογίας) του Πανεπιστημίου Αθηνών. Κατέχει μεταπτυχιακό δίπλωμα στη Γλωσσολογία από το Τμήμα Γλωσσολογίας του University of Cambridge, και διδακτορικό δίπλωμα από το ίδιο Πανεπιστήμιο.

Τα ερευνητικά του ενδιαφέροντα εστιάζονται στη μορφοσυντακτική μεταβολή (κυρίως από την πλευρά της γλωσσικής χρήσης), τη γλωσσική επαφή, την ιστορική κοινωνιογλωσσολογία (κυρίως ως προς την μορφοσυντακτική / στυλιστική ποικιλία και τις γλωσσικές ιδεολογίες) και τη διαχρονία των νεοελληνικών διαλέκτων.

Ενδεικτικές δημοσιεύσεις:

1. 2019. "The Smyrna dialect: Loanword adaptation in a multilingual setting". Στο A. Ralli (εκδ.), *The Morphology of Asia Minor Greek: Selected topics*. Leiden: Brill.
2. 2018. "Linguistic contacts in the late Byzantine romances: where cultural influence meets language interference". Στο A. Goldwyn & I. Nilsson (εκδ.), *Reading the late Byzantine romance: A Handbook*. Cambridge: Cambridge University Press.
3. 2017. "The Rasûlid Hexaglot and the development of the Greek Future". Στο A. Lambert & T. Markopoulos (εκδ.), *The Greek Future and its history*. Leuven: Peeters.

Για περισσότερες πληροφορίες, βλ. <http://philology.upatras.gr/teachers/markopoulos-theodoros/>.

Μεσσήνης Γιάννης

Ο Ιωάννης Μεσσήνης είναι ΕΔΙΠ ειδικότητας Πληροφορικής. Είναι πτυχιούχος του Μαθηματικού Τμήματος του Πανεπιστημίου Πατρών. Κατέχει μεταπτυχιακό δίπλωμα στα Μαθηματικά των Υπολογιστών και των αποφάσεων – Εκπαιδευτικό λογισμικό από το Μαθηματικό Τμήμα του Πανεπιστημίου Πατρών

και διδακτορικό δίπλωμα από το Τμήμα ΠΤΔΕ του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων στη Μελέτη για την Αίσθηση Παρουσίας σε Εκπαιδευτικά Εικονικά Περιβάλλοντα.

Τα ερευνητικά του ενδιαφέροντα εστιάζονται στην Εικονική Πραγματικότητα, στις Ψηφιακές Ανθρωπιστικές και στις εφαρμογές των Εικονικών Περιβαλλόντων στην Εκπαίδευση.

Ενδεικτικές δημοσιεύσεις:

1. I. Messinis, D. Salatouras, P. Pintelas, T.A. Mikropoulos. 2010, *Investigation of the relation between interaction and sense of presence in Educational Virtual Environments*. International Conference on e-Education, e-Business, e-Management and e-Learning.
2. I. Messinis, I. Vrellis, P. Pintelas 2009, *Presence in stressful virtual environments International Journal of Teaching and Case Studies*.
3. I. Μεσσήνης, I. Βρέλης, Τ. Μικρόπουλος, Π. Πιντέλας 2008, *Οπτικός ρεαλισμός και αίσθηση παρουσίας σε εκπαιδευτικά εικονικά περιβάλλοντα: Υπάρχει σχέση;* 6ο Συνέδριο ΕΤΠΕ.

Για περισσότερες πληροφορίες, βλ. <http://philology.upatras.gr/teachers/ioannis-messinis/>

Νούσια Φεβρωνία

Η Φεβρωνία Νούσια είναι Μόνιμη Επίκουρη Καθηγήτρια Βυζαντινής Φιλολογίας. Είναι πτυχιούχος Κλασικής και Μεσαιωνικής και Νεοελληνικής Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων. Κατέχει μεταπτυχιακό δίπλωμα στην Ύστερη Αρχαιότητα και στις Βυζαντινές Σπουδές από το Ελληνικό Ινστιτούτο / Τμήμα Ιστορίας του Royal Holloway, University of London και διδακτορικό δίπλωμα από το ίδιο Πανεπιστήμιο.

Τα ερευνητικά της ενδιαφέροντα εστιάζονται στη Βυζαντινή Εκπαίδευση, Λογοτεχνία, Αγιολογία, Πρόσληψη και Διάδοση των ελληνικών κειμένων στη Δύση, εκδόσεις βυζαντινών κειμένων και Ελληνική Παλαιογραφία.

Ενδεικτικές δημοσιεύσεις:

1. «Theodora Raoulaina's Autograph Codex *Vat. gr.* 1899 and Aelius Aristides», στο Baukje van den Berg, Divna Manolova, Przemysław Marciniak (eds.),

- Byzantine Commentaries on Ancient Greek Texts, 12th 15th Centuries*, (Cambridge, 2022), pp. 339-359.
2. *Byzantine Textbooks of the Palaeologan Period* (Studi e testi, Città del Vaticano, 2016), pp. 340.
 3. «Ανέκδοτο κείμενο περί σκευασίας μελανιού, κινναβάρεως, βαρζίου, καταστατού και κόλλησης χαρτιού (15ος αι.)», στο *The Book in Byzantium. Byzantine and Post- Byzantine Bookbinding. Proceedings of an International Symposium, Athens 13-16 October 2005*, ed. N. Tsironis (Athens, 2008), pp. 43-62.

Για περισσότερες πληροφορίες, βλ. <http://philology.upatras.gr/teachers/nousia-fevronia-2/>

Παπαδοπούλου Ζαφειρούλα

Η Ζαφειρούλα Παπαδοπούλου είναι μέλος Ε.ΔΙ.Π. Γλωσσολογίας. Είναι πτυχιούχος Γαλλικής Γλώσσας και Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών. Κατέχει μεταπτυχιακό δίπλωμα στη Διδακτολογία Γλωσσών και Πολιτισμών από το Πανεπιστήμιο Νέας Σορβόνης – Paris III και διδακτορικό δίπλωμα στη Διδακτολογία Γλωσσών και Πολιτισμών από το ίδιο Πανεπιστήμιο.

Τα ερευνητικά της ενδιαφέροντα εστιάζονται στον τρόπο κατάκτησης, εκμάθησης και διδασκαλίας μίας Δεύτερης/Ξένης γλώσσα και στη Διδακτική των γλωσσών.

Ενδεικτικές Δημοσιεύσεις:

1. «Δημιουργία ταινίας μικρού μήκους, το σχολείο αλλιώς...», *Open Education* (17), σελ. 121-137 (2021).

<https://ejournals.epublishing.ekt.gr/index.php/openjournal/article/view/23232/21595>

2. «Effets translinguistiques dans les productions écrites d'apprenants hellénophones», *Travaux du CLAIX* 24, pp. 103-113 (2012).

https://www.academia.edu/73610310/Effets_translinguistiques_dans_les_productions_%C3%A9crites_dapprenants_hell%C3%A9nophones_en_fran%C3%A7ais

3. «The residence in the country of the target language and its influence to the writings of Greek learners of French», *ISCA Tutorial and Research Workshop on experimental Linguistics*, pp 197-200 (2006)

https://www.isca-speech.org/archive/pdfs/exling_2006/papadopoulou06_exling.pdf

Ξυδόπουλος Γιώργος

Ο Γιώργος Ι. Ξυδόπουλος είναι Καθηγητής Γλωσσολογίας. Είναι πτυχιούχος Ελληνικής και Γαλλικής Γλώσσας και Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών. Κατέχει μεταπτυχιακό δίπλωμα στη Γλωσσολογία από το School of Oriental and African Studies (M.A.) και διδακτορικό δίπλωμα από το University College London (Ph.D.) του Πανεπιστημίου του Λονδίνου.

Τα ερευνητικά του ενδιαφέροντα εστιάζονται στη λεξικολογία, στη λεξική σημασιολογία, στη λεξικογραφία και στην εκπαιδευτική γλωσσολογία.

Ενδεικτικές δημοσιεύσεις:

1. K. Christopoulou, G. J. Xydopoulos & A. Tsangalidis. 2022. Grammatical gender and offensiveness in Modern Greek slang vocabulary. In N. Knoblock (ed.), *The Grammar of Hate: Morphosyntactic Features of Hateful, Aggressive, and Dehumanizing Discourse* (pp. 82-96). Cambridge: Cambridge University Press. doi:10.1017/9781108991841.00.
2. G.J. Xydopoulos, K. Tzortzatu & A. Archakis. 2019. The perception of Greek national orthography and Greeklish at the threshold of the post-modern era: Investigating attitudes towards orthography in Greek education. *Journal of Modern Greek Studies* 37.2 (2019), 397–424.
3. G.J. Xydopoulos. 2018. Crystal's dictionary of linguistics and phonetics and its adaptation to Greek: lexicographic, terminological and translation issues. In G. Giannakis, C. Charalambakis, F. Montanari and A. Rengakos *Studies in Greek Lexicography (in honor of John N. Kazazis)*. Berlin: Walter de Gruyter, 93-114.

Για περισσότερες πληροφορίες, βλ. <http://philology.upatras.gr/teachers/xidopoulos-giorgos-i/>

Οικονομοπούλου Κατερίνα

Η Κατερίνα Οικονομοπούλου είναι Μόνιμη Επίκουρη Καθηγήτρια Αρχαίας Ελληνικής Φιλολογίας. Είναι πτυχιούχος Κλασικής Φιλολογίας του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Κατέχει μεταπτυχιακό δίπλωμα στην Αρχαία Ελληνική και Λατινική Γλώσσα και Φιλολογία από το Τμήμα Κλασικών Σπουδών του Πανεπιστημίου της Οξφόρδης, καθώς και διδακτορικό δίπλωμα από το ίδιο Πανεπιστήμιο.

Τα ερευνητικά της ενδιαφέροντα εστιάζονται στην ελληνική και λατινική γραμματεία της Δεύτερης Σοφιστικής (1ος – 3ος αι. μ.Χ.), στη λογοτεχνία και τον πολιτισμό του συμποσίου κατά την αρχαιότητα, καθώς και στην εγκυκλοπαιδική και επιστημονική γραμματεία του αρχαίου κόσμου.

Ενδεικτικές Δημοσιεύσεις:

1. 'Plutarch at the symposium', στον τόμο: *The Cambridge Companion to Plutarch*, επιμ. F. Titchener, A. Zadorojnyi. Cambridge University Press 2023: 138-156.
2. (2019), *A Companion to the Reception of Plutarch*, συλλογικός τόμος, σε συνεπιμέλεια με τη S. Xenophontos. Brill (Brill's Companions to Classical Reception 20).
3. 'Paradoxography and the pseudo-Aristotelian *Problemata*', στον τόμο: *Medicine and Paradoxography in the Ancient World*, επιμ. G. Kazantzidis. De Gruyter (*Trends in Classics Supplementary Volume 81*) 2019: 53-72.

Για περισσότερες πληροφορίες,

βλ. <http://philology.upatras.gr/teachers/ikonomopoulou-katerina/>

Παπαζαχαρίου Δημήτρης

Ο Δημήτρης Παπαζαχαρίου είναι Καθηγητής Διαλεκτολογίας και Φωνητικής.

Τα ερευνητικά του ενδιαφέροντα εστιάζονται στη μελέτη, κατανόηση, περιγραφή και ερμηνεία της φωνολογικής ποικιλίας των νεοελληνικών διαλέκτων, καθώς και των γλωσσικών και μη γλωσσικών μηχανισμών που διέπουν τη γλωσσική ποικιλία και αλλαγή. Μέσα στους ερευνητικούς στόχους, συμπεριλαμβάνεται και η δημιουργία μίας ψηφιακής διαλεκτικής βάσης δεδομένων η οποία θα περιέχει ηχογραφημένες

φιλικές συνομιλίες απ' όλα τα ελληνικά διαλεκτικά συστήματα, όπως αυτά μιλιούνται σήμερα.

Ενδεικτικές δημοσιεύσεις:

1. N. Adaloglou, T. Chatzis, I. Papastratis, A. Stergioulas, G. Papadopoulos, V. Zacharopoulou, G.J. Xydopoulos, G. Antzakas, D. Papazachariou & P. Daras. 2001. *A Comprehensive Study on Deep Learning based Methods for Sign Language Recognition*. *IEEE Transactions on Multimedia* (DOI: 10.1109/TMM.2021.3070438).
2. N. Vassalou, D. Papazachariou & M. Janse. 2021. "Dialect contact in the vowel system of the Mišotika Cappadocian". In H. Van de Velde, N. Haug Hilton & R. Knooihuizen (eds.) *Language Variation – European Perspectives VIII: Selected papers from the Tenth International Conference on Language Variation in Europe (ICLaVE 10), Leeuwarden, June 2019*, pp. 248-267. Amsterdam: John Benjamins Publishing Company
3. Δ. Παπαζαχαρίου. 2019. «Το φωνηεντικό σύστημα των ποντιακών: Συγχρονική σύγκριση ανάμεσα σε δύο ποντιακές κοινότητες στον ελλαδικό χώρο». Στο Χ. Τζιτζιλής & Γ. Παπαναστασίου (επιμ.). *Γλωσσικές Επαφές στα Βαλκάνια και στη Μικρά Ασία, 1^{ος} τόμος*, σσ. 279 – 293. Θεσσαλονίκη: Ίδρυμα Μανώλη Τριανταφυλλίδη.

Για περισσότερες πληροφορίες, βλ. <http://philology.upatras.gr/teachers/papazachariou-dimitris/>

Παπαθεοδώρου Γιάννης

Ο Γιάννης Παπαθεοδώρου είναι Αναπληρωτής Καθηγητής Νεοελληνικής Φιλολογίας.

Τα ερευνητικά του ενδιαφέροντα εστιάζονται στο έργο του Στρατή Τσίρκα και του Κ. Π. Καβάφη, στους νεοέλληνες λογοτέχνες του 19ου και του 20ού αιώνα.

Ενδεικτικές δημοσιεύσεις:

1. «Η ολομελής κτήσις της πατρίου ιστορίας: Ιστοριονομία και λογοτεχνία στον κριτικό λόγο του Σπ. Ζαμπέλιου», *Νέα Εστία*, 1888 (2021) 727-748.

2. "The Return of the Barbarians and the Colonial Order of the Archive" *Boundary 2* (2021) 48 (2): 161–176.
3. «Zorba the Greek. From the Syrtaki dance to the Eurogroup», κοινό άρθρο με τον Κ. Καραβίδα στο συλλογικό τόμο : P. Panayiotopoulos – D.P. Sotiropoulos (eds), *Political and Cultural Aspects of Greek Exoticism*, Palgrave, London, 2019 σ. 81-93.

Για περισσότερες πληροφορίες, βλ. <http://philology.upatras.gr/teachers/ioannis-paratheodorou/>

Παπαχριστόπουλος Νίκος

Ο Νίκος Παπαχριστόπουλος είναι μέλος ΕΔΙΠ. Είναι πτυχιούχος Ψυχολογίας και Κοινωνιολογίας του Παντείου Πανεπιστημίου καθώς και Φιλοσοφίας του Πανεπιστημίου Αθηνών. Κατέχει μεταπτυχιακό δίπλωμα στην ψυχανάλυση από το Paris VIII-Saint Denis), στην ψυχοπαθολογία από το Paris VII-Denis Diderot, στη Σημειολογία και τη Λογοτεχνία από το Paris VII-Denis Diderot και στην Ιστορία από το Paris I-Panthéon Sorbonne. Κατέχει διδακτορικό δίπλωμα στην Ψυχολογία και στην Κοινωνιολογία από το Πάντειο Πανεπιστήμιο.

Ενδεικτικές δημοσιεύσεις:

1. *Τέχνη και ασυνείδητο. Ψυχαναλυτικά δοκίμια* (2013).
2. *Το ψυχαναλυτικό ίχνος. Κείμενα για την νέα ελληνική λογοτεχνία* (2010).
3. *Ψυχανάλυση και γραφή. Η μετουσίωση στον Φρόυντ και τον Λακάν* (2005).

Για περισσότερες πληροφορίες, βλ. <http://philology.upatras.gr/teachers/nikolaos-papachristopoulos/>

Παπαχρυσόστομου Αθηνά

Η Αθηνά Παπαχρυσόστομου είναι Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Αρχαίας Ελληνικής Φιλολογίας. Είναι πτυχιούχος Κλασικής Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Κύπρου. Κατέχει μεταπτυχιακό δίπλωμα στις Κλασικές Σπουδές από το Royal Holloway University of London και διδακτορικό δίπλωμα από το University College London.

Τα ερευνητικά της ενδιαφέροντα εστιάζονται στην αρχαιοελληνική δραματική ποίηση (με έμφαση στην κωμωδία), την αθηναϊκή δημοκρατία και την αρχαιοελληνική πολιτική σκέψη, την κριτική κειμένου, καθώς και την αρχαία κυπριακή γραμματεία.

Ενδεικτικές δημοσιεύσεις:

1. Α. Παπαχρυσόστομου, 2021. *Ephippus: Introduction, Translation, Commentary*, Göttingen.
2. Α. Παπαχρυσόστομου, 2020. *Θουκυδίδου Περικλέους Επιτάφιος: Ο άγέρως έπαινος της Αθηναϊκής Πολιτείας. Μεταφραστική και Ερμηνευτική Προσέγγιση*, Αθήνα.
3. Α. Παπαχρυσόστομου, 2017. *Συμβολή στην Κριτική Κειμένου. Υπομνήματα, Όροι και Συντομογραφίες*, Αθήνα.

Για περισσότερες πληροφορίες, βλ. <http://philology.upatras.gr/teachers/papachrisostomou-athina/>

Ποταμίτη Άννα

Η Άννα Ποταμίτη είναι μέλος Ε.ΔΙ.Π. Είναι πτυχιούχος Κλασικής Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων. Κατέχει μεταπτυχιακό και διδακτορικό δίπλωμα στις Κλασικές Σπουδές από το τμήμα Κλασικών Σπουδών του King's College, University of London.

Τα ερευνητικά της ενδιαφέροντα εστιάζονται στη λαογραφία του αρχαίου ελληνικού και ρωμαϊκού κόσμου.

Επιλεγμένες Δημοσιεύσεις:

1. 'Two ancient riddle-jokes' (Clearchus fr. 93 Wehrli), *Classical World* 112.2 (2019) 1-12.
2. 'The Goods of Killikōn and Aristophanes *Pax* 363', *Mnemosyne* 74.2 (2021) 319-328.
3. 'The Riddles of Cleobulina. A Response to Mariana Gardella Hueso's "Cleobulina of Rhodes and the Philosophical Power of Riddles" ', in I. Chouinard, Z. McConaughy, R.A. Medeiros, R. Noël (eds.), *Women's Perspectives on Ancient and Medieval Philosophy*. Logic, Argumentation and Reasoning Series, Springer, 2021 (invited contribution).

Για περισσότερες πληροφορίες, βλ. <http://philology.upatras.gr/teachers/ptmt/>

Ράγκος Σπυρίδων

Ο Σπύρος Ράγκος είναι Καθηγητής Αρχαίας Ελληνικής Φιλολογίας και Φιλοσοφίας. Είναι πτυχιούχος Κλασικής Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών. Κατέχει διδακτορικό δίπλωμα από το Πανεπιστήμιο του Cambridge. Υπήρξε μεταδιδακτορικός υπότροφος και επισκέπτης ερευνητής του Πανεπιστημίου του Princeton. Από το 2017 είναι Πρόεδρος της Συντονιστικής Επιτροπής του European Society for Ancient Philosophy.

Τα ερευνητικά του ενδιαφέροντα εστιάζονται στον χώρο της φιλοσοφίας, της θρησκείας και της ιστορίας των ιδεών στην ελληνική αρχαιότητα.

Επιλεγμένες δημοσιεύσεις:

1. *Θαυμάζειν – Ἄπορειν – Φιλοσοφεῖν: η αρχή της φιλοσοφίας και η φιλοσοφία ως αρχή στην κλασική εποχή*, Ηράκλειο: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης 2023.
2. “*On Generation and Corruption II 10*”, στο: P. Dimas, A. Falcon, & S. Kelsey (επιμ.), *Aristotle, On Generation and Corruption Book II: Introduction, Translation, and Interpretative Essays*, Cambridge: Cambridge University Press 2022, 216-242.
3. “*Τεχνητὸν γύναιον ἢ ἀγγέλου μίμησις*; Συνοπτική ιστορία των ευνούχων στη γραμματεία της ελληνορωμαϊκής αρχαιότητας”, Δ. Ιωσήφ, Στ. Παρασκευαΐδης & Π. Παρθένης (επιμ), *Post Augustum: Τιμητικός Τόμος Αφιερωμένος στον Δημήτρη Ι. Κυρτάτα*, Αθήνα: Ηρόδοτος 2023, 143-202 [= *Post Augustum* 5 (2021), 154-189].

Για περισσότερες πληροφορίες, βλ. <http://philology.upatras.gr/teachers/ragkos-spyros/>

Ρούσσου Άννα

Η Άννα Ρούσσου είναι Καθηγήτρια Γλωσσολογίας με γνωστικό αντικείμενο «Γενετική Σύνταξη– Σημασιολογία». Είναι Πτυχιούχος του Τμήματος Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών (ειδίκευση Γλωσσολογίας). Κατέχει μεταπτυχιακό δίπλωμα στη Γλωσσολογία από το University College London και διδακτορικό δίπλωμα από το ίδιο Πανεπιστήμιο.

Τα ερευνητικά της ενδιαφέροντα εστιάζονται στη συντακτική θεωρία καθώς και τη σχέση της σύνταξης με τη σημασιολογία και τη μορφολογία, στο πλαίσιο των διαγλωσσικών διαφορών. Τα ειδικότερα θέματα που την απασχολούν είναι η αριστερή περιφέρεια της πρότασης, οι συμπληρωματικές προτάσεις, οι

ερωτηματικές δομές, οι ιδιότητες του υποκειμένου καθώς και οι σχέσεις εξάρτησης μεταξύ των συστατικών της προτασιακής δομής.

Ενδεικτικές δημοσιεύσεις:

1. “A Balkan view on the left periphery: modal and discourse particles”. *Languages* (2021), 6(2), 75; <https://doi.org/10.3390/languages6020075>.
2. “Some (new) thoughts on grammaticalization: complementizers”, στο *Syntactic Architecture and Its Consequences: Synchronic and Diachronic Perspectives* (Volume 1: Syntax inside the grammar), επιμ. A. Bárány, T. Biberauer, J. Douglas & S. Vikner (Berlin: Language Science Press, 2020), pp. 91–111. DOI: 10.5281/zenodo.3972836.
3. *Σύνταξη. Γραμματική και μινιμαλισμός*. Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών (Ηλεκτρονικό βιβλίο) (Αθήνα 2015). Διαθέσιμο στο: <http://hdl.handle.net/11419/581>.

Για περισσότερες πληροφορίες, βλ. <http://philology.upatras.gr/teachers/roussou-anna/>

Σύρκου Αγγελική

Η Αγγελική Σύρκου είναι Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Αρχαίας Ελληνικής Φιλολογίας – Παπυρολογίας. Είναι πτυχιούχος του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών. Κατέχει μεταπτυχιακό δίπλωμα στην Κλασική Φιλολογία από το University College London - Queen Mary College και διδακτορικό Δίπλωμα (Ph.D) στην Παπυρολογία από το University College London, 1994.

Τα ερευνητικά της ενδιαφέροντα εστιάζονται στην Παπυρολογία, την Επιγραφική, την Παλαιογραφία και την Ιστορία.

Ενδεικτικές δημοσιεύσεις:

1. *Τρομοδρόμιο. Το πανόραμα των βασανιστηρίων στην Ύστερη Αρχαιότητα*, Αθήνα 2021.
2. *Horrorscope. The Gallery of Tortures in Late Antiquity. BIBLIOTECA DEGLI «STUDI DI EGITTOLOGIA E DI PAPIROLOGIA»*, Italy 2021.
3. *Μεγαρικά έγγραφα*, Αθήνα, 2013.

Για περισσότερες πληροφορίες, βλ. <http://philology.upatras.gr/teachers/sirkou-angeliki/>

Χαραλαμπόπουλος Νίκος

Ο Νίκος Χαραλαμπόπουλος είναι Μόνιμος Επίκουρος Καθηγητής Αρχαίας Ελληνικής Φιλολογίας. Είναι πτυχιούχος των Τμημάτων Φιλολογίας και Ιστορίας-Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών. Κατέχει μεταπτυχιακό δίπλωμα στην Κλασική Φιλολογία από το University College London (MA in Classics) και διδακτορικό δίπλωμα από το Πανεπιστήμιο του Καίμπριτζ (Ph.D. in Classics).

Τα ερευνητικά του ενδιαφέροντα εστιάζονται στον Πλάτωνα και την πρόσληψή του από την αρχαιότητα μέχρι σήμερα, τη διαλογική λογοτεχνία, τα παρακλαυσίθουρα, τη θεατροφιλοσοφία και τη φιλοσοφία.

Ενδεικτικές δημοσιεύσεις:

1. "Road to Academy: The implicit protreptics of Plato's *Parmenides*", στο L. Brisson, A. Macé, O. Renaut (επιμ.), *Plato's Parmenides* (Sankt Augustin, 2022), σσ. 25-32.
2. "Θεατρική (έγ)γραφή στον πλατωνικό *Εὐθύφρονα*", *Λογείον* 11 (2021): 168-208.
3. *Platonic Drama and its Ancient Reception* (Cambridge 2012).

Για περισσότερες πληροφορίες, βλ. <http://philology.upatras.gr/teachers/charalampopoulos-nikolaos/>

Χρυσόγελος Κωνσταντίνος

Ο Κωνσταντίνος Χρυσόγελος είναι Επίκουρος Καθηγητής Βυζαντινής Φιλολογίας. Είναι πτυχιούχος Γλωσσολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών. Κατέχει μεταπτυχιακό δίπλωμα στη Νεοελληνική Φιλολογία από το Πανεπιστήμιο Αθηνών και διδακτορικό δίπλωμα Βυζαντινής Φιλολογίας από το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης.

Τα ερευνητικά του ενδιαφέροντα εστιάζονται στη λόγια και δημώδη λογοτεχνική παραγωγή του Βυζαντίου (4ος-15ος αι.), στην έκδοση κειμένων, στη λόγια

ποίηση των πρώτων μεταβυζαντινών αιώνων, καθώς και στην πρόσληψη του Βυζαντίου κατά την πρώιμη νεωτερικότητα.

Ενδεικτικές δημοσιεύσεις:

1. «Theodoros Prodromos' *Βίων πράσις* as a satire», *Medioevo Greco* 21 (2021), σ. 303-312.
2. «Several remarks on Eustratios of Nicaea's Dialogue», *Βυζαντινά Σύμμεικτα* 31 (2021), σ. 11-28.
3. «Nikolaos Mouzalon's resignation from the patriarchal throne and Manuel Komnenos as the new Socrates», *Parekbolai* 10 (2020), σ. 43-63.

Για περισσότερες πληροφορίες, βλ. <http://philology.upatras.gr/teachers/chrysogelos-konstantinos/>